REPUBLIKA HRVATSKA I DOMOVINSKI RAT 1990.-1995.
DOKUMENTI

Knjiga 4.

DOKUMENTI INSTITUCIJA POBUNJENIH SRBA U REPUBLICI HRVATSKOJ (siječanj-lipanj 1992.)

REPUBLIKA HRVATSKA I DOMOVINSKI RAT 1990.-1995. – DOKUMENTI
KNJIGA 4.
BIBLIOTHECA CROATICA: SLAVONICA, SIRMIENSIA ET BARANYENSIA
Hrvatski demokratski pokret i Domovinski rat – Dokumenti, knjiga 2.

Nakladnik
Hrvatski memorijalno-dokumentacijski centar Domovinskog rata, Zagreb
Hrvatski institut za povijest – Podružnica za povijest Slavonije, Srijema i Baranje, Slavonski Brod

Za nakladnika:
Dr. sc. Ante Nazor
Dr. sc. Mato Artuković

Urednik:
Mate Rupić, prof.

Recenzenti:
Prof. dr. sc. Ozren Žunec
Dr. sc. Nikica Barić

Suradnici:
Julija Barunčić, prof.
Ivan Brigović, prof.
Ana Holjevac Tuković, mr. sc.
Željka Križe, prof.
Anđela Ljubas, mr. sc.
Josipa Maras Kraljević, prof.
Natko Martinić Jerčić, prof.
Ivan Radoš, prof.
Slaven Ružić, prof.
Janja Sekula, prof.
Domagoj Štefančić, prof.
Ilija Vučur, prof.

Lektorica:
Julija Barunčić, prof.

Izrada kazala:
Ana Holjevac Tuković, mr. sc.

Prijepis:
Indira Alpeza
Enisa Čamdžić Martinić

Priprema za tisak:
Kolumna d.o.o.

Tisak
Rotim i Market d.o.o.

Naklada
1000 primjeraka

REPUBLIKA HRVATSKA
I DOMOVINSKI RAT 1990.-1995.
DOKUMENTI

Knjiga 4.

DOKUMENTI INSTITUCIJA POBUNJENIH SRBA U REPUBLICI HRVATSKOJ (siječanj-lipanj 1992.)

Zagreb – Slavonski Brod, veljača 2008.

SADRŽAJ

PREDGOVOR

Knjiga *Dokumenti institucija pobunjenih Srba u Republici Hrvatskoj (siječanj – lipanj 1992.)* četvrta je knjiga u seriji koju je pod naslovom *Republika Hrvatska i Domovinski rat 1990.-1995. – Dokumenti* od 2007. počeo objavljivati Hrvatski memorijalno-dokumentacijski centar Domovinskog rata (dalje Centar). U knjizi su predstavljeni pojedini dokumenti iz arhivskog gradiva "Republike Srpske Krajine" (RSK) koji se čuvaju u Centru i drugim arhivskim ustanovama u Republici Hrvatskoj, a odnose se na rad paradržavnih i političkih ustanova pobunjenih Srba u Republici Hrvatskoj u prvoj polovici 1992. – njihove Skupštine, Vlade, pojedinih ministarstava, pravosudnih tijela, upravnih tijela na lokalnoj razini te političkih stranaka i udruga.

Dokumenti su poredani vremenskim slijedom sa svim jezičnim, stilskim i gramatičkim obilježjima, i u pravilu su objavljeni u cijelosti. Ako je koji dio dokumenta izostavljen ili je izvornik oštećen, to je posebno naglašeno u bilješkama. Radi boljega razumijevanja, uz pojedine dokumente nalaze se bilješke koje pojašnjavaju nejasna imena ili prezimena sudionika događaja ili upućuju na isti događaj koji se spominje u drugim dokumentima u knjizi, te na literaturu. Dakako, dokumenti pokazuju stajalište njihovih stvaratelja, odnosno autora, a za upozoriti na sve neobjektivne i netočne navode u predstavljenim dokumentima trebalo bi napisati posebnu knjigu komentara. Ipak ostaje zaprepaštenje, ne samo količinom neistine u navedenim dokumentima, nego i količinom mržnje i iracionalnih optužbi, s ciljem motiviranja "svoje strane" na provođenje najekstremnijih zamisli.

Ova knjiga tiskana je u suradnji s Hrvatskim institutom za povijest – Podružnica za povijest Slavonije, Srijema i Baranje iz Slavonskog Broda, a obuhvaća razdoblje od 1. siječnja 1990. do 31. lipnja 1992. godine. To je razdoblje započelo Sarajevskim mirom, koji su 2. siječnja 1992. potpisali ministar obrane RH Gojko Šušak i general JNA Andrija Rašeta. Primirjem, koje je stupilo na snagu 3. siječnja, završila je prva faza rata u Hrvatskoj. Obje zaraćene strane obvezale su se ostati na dosegnutim položajima. Istoga dana u Beogradu je održana Konvencija o novoj Jugoslaviji. Prisustvovalo joj je 166 stranaka, partija, pokreta, udruženja, organizacija te oko 150 pojedinaca. Bio je to pokušaj da se Bosnu i Hercegovinu privuče za jugoslavensku opciju. Konvencija je neslavno završila jer trećina delegata nije htjela potpisati završni dokument.

Do Sarajevskog primirja međunarodna zajednica je pokušala pronaći političko rješenje za krizu u Jugoslaviji. Vijeće sigurnosti UN-a donijelo je nekoliko rezolucija kako bi spriječilo eskalaciju rata, no najviše uspjeha imao je posebni izaslanik generalnog tajnika UN-a Cyrus Vance koji je krajem 1991. godine ponudio plan za pacifikaciju Hrvatske. Planom je predviđeno povlačenje JNA iz Hrvatske – dakako, uključujući i prostor samoproglašene (19. prosinca 1991.) i nepriznate Republike Srpske Krajine, demilitarizacija područja "RSK" i stavljanje teškog naoružanja pod nadzor snaga UN-a, razmještaj snaga UN-a na ona područja u Hrvatskoj u kojima Srbi čine većinu ili pak značajnu manjinu stanovništva i gdje su međusobne napetosti dovele do oružanih sukoba u nedavnoj prošlosti – Područja pod zaštitom UN-a (UNPA) i povratak svih prognanih i izbjeglih osoba. Plan nije prejudicirao ishod političkih pregovora, njegov glavni cilj bio je stvaranje mira i sigurnosti, kao uvjeta za pregovore o općem rješavanju jugoslavenske krize.

Milošević je plan prihvatio, što je izazvalo nezadovoljstvo u vodstvu pobunjenih Srba u Hrvatskoj. Upravo zato knjiga započinje izjavom predsjednika RSK Milana Babića (4. siječnja 1992.) koji se usprotivio odluci "krnjeg" Predsjedništva SFRJ da prihvati mirovni plan Cyrusa Vancea i dolazak mirovnih snaga. Pobunjene Srbe u RH smetale su odluke o povlačenju JNA iz Hrvatske i tretiranje "Republike Srpske Krajine" kao dijela hrvatskog teritorija. Otvorenim pismom (8. siječnja) Milošević je optužio Babića da minira mirovni plan u trenutku kad je

zaslugom "desetina hiljada građana" Srbija "uspela da odbrani srpski narod u krajinama – do osiguranja trajnog mira". Bio je to početak političkog raslojavanja u "RSK"; Milan Martić, Goran Hadžić i Mile Paspalj bili su odani Miloševiću, a nasuprot njima bili su pristaše Milana Babića. Dokumenti u knjizi pokazuju da je prvih šest mjeseci 1992. proteklo u političkoj borbi sukobljenih struja, organiziranju skupština i protuskupština sukobljenih frakcija. Gotovo dva mjeseca "RSK" je imala dvije vlade (predsjednici Risto Matković i Zdravko Zečević).

Predsjedništvo SFRJ izdalo je priopćenje (2. veljače) da je prihvatilo mirovni plan na proširenoj sjednici kojoj su prisustvovali "najviši predstavnici Organa Federacije, Republike Srbije i Crne Gore, predstavnici Republike Bosne i Hercegovine koji sarađuju sa Predsjedništvom SFRJ, predstavnici Srpske Krajine, Srpske Oblasti Slavonije, Baranje i Zapadnog Srema, SAO Zapadne Slavonije, Baranje i Zapadnog Srema, SAO Zapadne Slavonije i predstavnici Skupštine općina Krajine, Like, Banije i Korduna". U radu sjednice sudjelovali su i predstavnici JNA: načelnik Generalštaba oružanih snaga SFRJ, komandant Druge vojne oblasti, komandanti bihaćkog i kninskog korpusa. U svakom slučaju, sukob Miloševića i Babića završio je porazom potonjeg i pismima podrške Predsjedništvu SFRJ i predsjedniku Miloševiću.

Da bi smirio vodstvo pobunjenih Srba u Hrvatskoj "predsjednik Skupštine RSK" M. Paspalj je na skupštini u Glini (16. veljače 1992.) govorio da je "u Beogradu na sastanku o Jugoslaviji dogovoreno da RSK dade 40 poslanika u Ustavotvornu skupštinu". Dana 27. veljače organizirana je sjednica "proširenog Predsjedništva SFRJ" kojoj su prisustvovali izabrani predstavnici Srba iz Hrvatske (Mile Paspalj, Milan Martić, Veljko Vukelić, Veljko Džakula, Ilija Končarević i Goran Hadžić), na kojoj je jedna od točaka dnevnog reda bila "razmatranje osnove uređenja i funkcionisanja Jugoslavije kao zajedničke države". Radni materijal sjednice sastoji se i od "mišljenja i sugestija" potpisnika Konvencije o Jugoslaviji, u kojem se navodi "da za Ustavotvornu skupštinu treba ravnopravno da glasaju i svoje predstavnike u nju upute i građani srpskih krajina". Sve je to Srbima iz Hrvatske davalo lažnu nadu o skorom ujedinjenju dijela okupiranog teritorija Hrvatske sa Srbijom. Političko vodstvo "RSK" bilo je razjedinjeno i u stalnom međusobnom sukobu, gospodarstvo se svelo na poljoprivredu i na nemilosrdnu eksploataciju prirodnih resursa (uglavnom šuma). Život u Krajini ovisio je o pomoći iz Srbije, osobito u energentima, industrijskoj robi, vojnoj opremi i zapovjednom vojnom kadru, čime je "RSK" postala izrazito ovisna od Beograda.

Na okupiranom području Republike Hrvatske nastavljeno je protjerivanje, maltretiranje i ubojstva preostalih Hrvata, te pljačkanje i uništavanje njihove imovine (Radoljice kod Benkovca, Darda, Škabrnja, Zemunik Gornji, Bišćanovo, Jošavica, Jukinac, Lumbardenik kod Slunja, Petrinja, Tovarnik, Čakovci, Cerić, Mikluševci, Jasenovac itd.). Nakon dolaska i raspoređivanja UNPROFOR-a (krajem travnja 1992.) jedinice JNA počele su povlačenje iz Hrvatske, odnoseći sa sobom dio vojne opreme i naoružanja, ali i namještaj, bijelu tehniku, poljoprivredne strojeve i pokretnu imovinu protjeranih Hrvata. Već na početku mandata mirovnih snaga UN-a postalo je jasno da one ne mogu spriječiti ni ubijanje i protjerivanje preostalih Hrvata na okupiranom dijelu hrvatskog teritorija, a kamoli osigurati povratak prognanika i izbjeglica.

Dolaskom mirovnih snaga u proljeće 1992. u Hrvatskoj je nastala pat-pozicija, ni rata ni mira, uz stalno granatiranje hrvatskih gradova, kao "odgovor na hrvatske provokacije na bojištu". Primirjem je u Hrvatskoj otvorena mogućnost Srbiji da rat prenese u Bosnu i Hercegovinu (travanj 1992.). Ciljevi Srbije u Hrvatskoj djelomično su ostvareni ratom 1991., a Sarajevskim mirom (2. siječnja 1992.) i dovođenjem UNPROFOR-a planirano je malim pomacima (zajednički zračni promet, zajednička valuta i kreditno-monetarni sustav itd.) iskoristiti povoljne političke prilike za ujedinjenje srpskih krajina u Hrvatskoj sa SFRJ (od travnja 1992. SRJ).

Urednik knjige:
Mate Rupić

KRATICE

AKL – Aerodromska kontrola leta
AOP – Automatska obrada podataka
AP – Automatska puška
BBC – British Broadcasting Corporation
BiH – Bosna i Hercegovina
Br. – broj
CIVILPOL (CIVPOL) – Civilna policija UNPROFOR-a
CZ – Civilna zaštita
DSZ (DS) – Društvena samozaštita
DV – Dalekovod
EBS – Educational Broadcasting System
EI – Elektronska industrija
EZ – Europska zajednica
GP – Građevinsko poduzeće
GŠ – Glavni štab
GŠ SVK – Glavni štab Srpske vojske Krajine
HDZ – Hrvatska demokratska zajednica
HOS – Hrvatske oružane snage
HR-DAS-SCP – Hrvatska – Državni arhiv u Sisku – Sabirni centar Petrinja
HR-DAZD – Hrvatska – Državni arhiv u Zadru
HR-HMDCDR – Hrvatska – Hrvatski memorijalno-dokumentacijski centar Domovinskog rata
HTV – Hrvatska televizija
INA – Industrija nafte
IP – Industrijsko poduzeće
IPK – Industrijsko poljoprivredni kombinat
IS – Izvršni savjet
IV – Izvršno vijeće
JA – Jugoslavenska armija
JMBG – Jedinstveni matični broj građanina
JNA – Jugoslavenska narodna armija
JP – Javno poduzeće
K – Krivična
KD – Kaznena djela
KEBZ – Konferencija za europsku sigurnost i suradnju (Konferencija evropske bezbednosti)
Kut. – Kutija
KZ – Kazneni zakon
LD – Lične dohotke
M.P. – Mjesto pečata
MC – Medicinski centar
MK – Metalski kombinat
MO – Ministarstvo obrane
MTS – Materijalno – tehnička sredstva
MUP – Ministarstvo unutarnjih poslova
MZ – Mjesne zajednice
NBJ – Narodna banka Jugoslavije
NDH – Nezavisna Država Hrvatska
NIK(N.K.) – Naftna industrija Krajine
NN – Nepoznati
NO – Narodna obrana
OG – Operativna grupa
OS – Oružane snage
OSUP – Općinski sekretarijat za unutrašnje poslove
OUN – Organizacija ujedinjenih naroda
OV SO SZ – Oblasno vijeće Srpske oblasti Zapadna Slavonija
P.Z. – Poljoprivredna zadruga
RH – Republika Hrvatska
RO – Radna organizacija
RSK – Republika Srpska Krajina
RTB – Radio televizija Beograd
RTV – radio televizija
SAD – Sjedinjene Američke Države
SAO – Srpska autonomna oblast
SL Ba ZS (SbiZS) – Slavonija, Baranja i Zapadni Srem
SDK – Služba društvenog knjigovodstva
SDP – Stranka demokratskih promjena
SDS – Srpska demokratska stranka
SFRJ – Socijalistička Federativna Republika Jugoslavija
SIV – Savezno izvršno vijeće
SJB – Stanica javne bezbjednosti
Sl. – službeni
SM (S.M.) – Stanica Milicije
SO – Skupština općine
SOZS – Srpska oblast Zapadna Slavonija

SRH – Socijalistička Republika Hrvatska
SSNO – Savezni sekretarijat za narodnu obranu
SSSR – Savez Sovjetskih Socijalističkih Republika
SSUP – Savezni sekretarijat za unutrašnje poslove
SUKL – Savezna uprava kontrole leta
SUP – Sekretarijat unutrašnjih poslova
TO (T.O.) – teritorijalna obrana
TT – telefon – telegraf
TV – televizija
UN – Ujedinjeni narodi
UNPROFOR – United Nations Protection Forces (Zaštitne snage Ujedinjenih naroda)
UP – Upravni poslovi
v.d. (V.D) – vršioca dužnosti
V.P. – Vojna pošta
VP – Vojno-politička
ZNG – Zbor narodne garde
ZPUN – Zaštićeno područje Ujedinjenih naroda

1

1992., siječanj 4.
Knin

Izjava predsjednika Republike Srpske Krajine o odluci Predsjedništva SFRJ o prihvaćanju plana dolaska mirovnih snaga UN-a na okupirano područje Republike Hrvatske

---

SOCIJALISTIČKA FEDERATIVNA REPUBLIKA
J U G O S L A V I J A
REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
PREDSJEDNIK REPUBLIKE
Broj: 01-1/1-92
Knin, 4. januara 1992. godine

I Z J A V A

POVODOM OBJAVLJIVANJA SADRŽAJA KONCEPCIJE O ANGAŽOVANJU MIROVNIH SNAGA UJEDINJENIH NACIJA U JUGOSLAVIJI

Povodom Odluke Predsjedništva Jugoslavije o davanju saglasnosti na koncept mirovne operacije Ujedinjenih nacija u Jugoslaviji i objavljivanjem tog koncepta, iznenađeni smo činjenicom da nam nije omogućeno da gospodinu Sajrusu Vensu, ličnom izaslaniku Generalnog sekretara UN, iznesemo naše viđenje načina angažovanja mirovnih snaga UN-a.

Naš dosadašnji stav po ovom pitanju nije izmjenjen.

Republika Srpska Krajina prihvata angažovanje mirovnih snaga UN-a na uspostavljanju mira u Jugoslaviji, ali na način da se ne ugrožavaju interesi srpskog naroda Krajine. Stoga je naš osnovni pristup oko načina angažovanja mirovnih snaga ostao isti, a sastoji se u našem prihvatanju mirovnih snaga u pojasu između agresorskih snaga Hrvatske i odbrambenih snaga Srpske Krajine i Jugoslavije, te na taj način zaštita srpskog naroda i Republike Srpske Krajine od hrvatske agresije.

Nije nam razumljiv stav dijela Predsjedništva SFRJ i Srbije i Crne Gore da je potrebno povući sve jedinice JNA iz Republike Srpske Krajine kada je opredjeljenje Srpske Krajine da ostane u Jugoslaviji i kada je to opredjeljenje prihvatila i Konvencija o novoj Jugoslaviji.[1]

Potpuno je neprihvatljivo i uvredljivo za srpski narod Krajine da se teritorija Republike Srpske Krajine označava pod pojmom područja u Republici Hrvatskoj, jer ne odgovara istini.

Što se tiče unutrašnjeg uređenja i zaštite javnog reda i mira podsjećamo sve da je to pitanje u isključivoj nadležnosti Republike Srpske Krajine i niko nema prava da to pitanje uređuje na drugačiji način.

Moramo da izrazimo i svoje negodovanje konceptom da treba razoružati legalne oružane snage Republike Srpske Krajine, dok se istovremeno predloženom koncepcijom ne predviđa

---

[1] Konvencija o novoj Jugoslaviji održana je u Beogradu 3. siječnja 1992. godine. Prisustvovalo joj je 166 stranaka, partija, pokreta, udruženja, organizacija te oko 150 pojedinaca. Prema pisanju Ilije Petrovića, bio je to pokušaj da se Bosnu i Hercegovinu privuče za jugoslavensku opciju. Trećina delegata odbila je potpisati Konvenciju. Tekst Konvencije i govore nekih sudionika vidi u: Petrović, Ilija, *Slavonija, Baranja i Zapadni Srem, Od vijeća do Republike*, IP Cvetnik, Novi Sad, 1996. (prvo izdanje), str. 183-190.

razoružanje hrvatskih oružanih formacija, a hrvatska garda prihvata kao legalna vojska Republike Hrvatske, kojoj se pruža mogućnost daljnjeg jačanja i naoružanja.

Cjenimo napore gospodina Sajrusa Vensa[2] za postizanje mira i očekujemo da će uvažiti naše primjedbe i predložiti dodatne garancije Srpskoj Krajini, da neće biti izložena hrvatskoj agresiji, a srpski narod ponovljenom genocidu.

Za zaštitu svojih prava obratićemo se Republici Srbiji i Crnoj Gori kao i Sjedinjenim Državama Amerike i Ruskoj federaciji.

M.P.[3] PREDSJEDNIK
dr Milan Babić, s.r.

Izvornik, strojopis, ćirilica
HR-HMDCDR, 2., kut. 232.

2

1992., siječanj 8.
Beograd

Otvoreno pismo Slobodana Miloševića Milanu Babiću u kojem ga optužuje da odbijanjem mirovnog plana Cyrusa Vancea i dolaska mirovnih snaga opstruira stavove Predsjedništva SFRJ i rukovodstva Srbije za mirno rješenje krize u Jugoslaviji

---

REPUBLIKA SRBIJA Beograd, 8. januar 1992.
PREDSEDNIK

MILAN BABIĆ
K N I N

Smatram se obaveznim i odgovornim da izrazim neslaganje sa Vašim stavom da ne želite zaštitu teritorija Krajine od strane mirovnih snaga UN na osnovu plana Sajrusa Vensa. Odbacivanje zaštite mirovnih snaga UN dovodi u pitanje najbitnije interese srpskog naroda, jer u suštini znači odbijanje trenutnog prekida daljeg gubljenja ljudskih života i napuštanje mirnog puta u rešavanju krize.

Prisustvo UN ima isključivi cilj da sačuva mir. A pošto mi je poznato da ste u Predsedništvu Jugoslavije do detalja informisani o konceptu Sajrusa Vensa, u kome je precizirano da prisustvo mirovnih snaga UN ne prejudicira politička rešenja i da je njihov zadatak da onemoguće svaki pristup bilo kakvih vojnih formacija ili oružanih grupa na teritorije pod zaštitom UN; da ste informisani da osim mirovnih snaga jedina oružana formacija na tim teritorijama treba da bude lokalna policija – čime se u potpunosti garantuje mir i sigurnost svih stanovnika – smatram da Vaš negativan stav predstavlja krajnje neodgovoran čin. Vi treba da znate da narod donosi žrtve da bi se zaštitio od genocida; da

---

[2] Cyrus Vance, mirovni izaslanik UN koji je trebao zaustaviti oružane sukobe na prostoru bivše Jugoslavije.

[3] Okrugli pečat:RSK, Predsjednik Republike, Knin.

donosi žrtve da bi zaštitio svoju slobodu i sigurnost; – ali da narod ne treba da donosi žrtve zbog samoljublja ni jednog političara. Ako se borba vodila sa pravednim i časnim ciljem da narod u krajinama bude slobodan i siguran, zaštićen od genocida kome je bio izložen – onda se ne može biti protiv odlučnog koraka na tom putu. Čak i više od toga – prisustvo mirovnih snaga UN isključuje mogućnost da se krvoproliće nastavi – a pritom omogućava građanima Krajine da se vrate redovnom životu i prestanu da spavaju sa puškom ispod glave. Da ne govorim o pripadnicima JNA (onima koji nisu žitelji Krajine) koji također žele da ponovo vide svoje roditelje i porodice i da prestanu da stoje na mrtvoj straži. Naglašavam – više od toga – jer prisustvo mirovnih snaga UN u Krajini, znači odbranu njenih stanovnika mirom, a ne ratom. A između mira i rata svako ko je razuman i pošten izabraće mir. Pogotovo ako se čuvanje mira i bezbednosti stavlja u ruke čitavog sveta u licu svetske organizacije, pa se postavlja pitanje da li je moguće i kakve još to garancije zahtevati. Ovo Vam kažem sa najvećim ogorčenjem, jer odbacivanje daljeg mirnog toka rešavanja krize znači opredeljenje za nastavak rata u času kada za rat prestaju razlozi (budući da dolaskom UN prestaje opasnost oružanog napada ili čak oružanog prisustva hrvatskih vlasti na teritorijama pod zaštitom UN). Desetine hiljada građana Srbije (ne samo Srba – već svih nacionalnosti), odazvalo se na mobilizaciju u JNA koja je stala da brani i – kao što vidimo – uspela da odbrani srpski narod u krajinama – do osiguranja trajnog mira. Ali onog trenutka kada je mir osiguran i narod zaštićen od ponovljenog genocida, bezbedan, svako produžavanje oružanih sukoba predstavlja neodgovorno poigravanje ljudskim životima i sudbinom naroda. Do sada je za zaštitu srpskog naroda u krajinama palo mnogo mladih ljudi. Sada kada tome treba da dođe kraj, dolaskom mirovnih snaga UN, kada je sigurno da više niko sa oružjem neće moći da kroči na teritoriju krajina, vi svojim stavom zahtevate da se rat produži. Ako biste nastavili sa takvom politikom, gurnuli biste u smrt mnoge građane širom Jugoslavije. A ako bi takva politika opstala, onda bi to, takođe, bila politika sa istim posledicama kao i genocid nad srpskim narodom. Verujem i nadam se da Vam građani Krajine neće dati podršku za takve postupke. To što Srbija pruža svestranu i nesebičnu pomoć Krajini – ne znači da ste dobili pravo da odlučujete o životima njenih građana. Niti su građani Srbije Vaši taoci, niti će to biti.

Budući da je postalo očigledno da već duže vreme kod građana Krajine stvarate predstavu kako se u svojim odlukama i stavovima dogovarate sa rukovodstvom Srbije, želim da građani Krajine znaju da to nije tačno. Na ogromnu pomoć koju je Srbija po cenu velikih odricanja pružila srpskom narodu izvan Srbije, ne može se odgovarati udarcima u leđa i podrivanjem mirovnog plana. Iako ste me lično obavestili da ćete odluku Predsedništva u vezi sa dolaskom snaga UN u celini prihvatiti, Vašim ponašanjem oglušili ste se o izričite stavove Predsedništva Jugoslavije i rukovodstva Srbije i to ne jednom, dajući sebi pravo da donosite odluke čiji račun, nažalost, i u krvi treba da plaća čitav srpski narod. Pomoć Srbije narodu Krajine neće ni u miru biti dovedena u pitanje, ali građani Krajine treba da znaju da ste svojim postupcima izgubili svako naše poverenje i da u buduće za odnose sa vlastima Republike Srbije moraju delegirati ljude kojima će narodni interes biti iznad ličnog političkog prestiža.

S.[4] Milošević, [v.r.]

Izvornik, strojopis, ćirilica
HR-HMDCDR, 2., kut. 362.

[4] Slobodan.

3

1992., siječanj 8.
Petrinja
Iz izvješća dežurnih Stanice javne bezbjednosti Petrinja o ubojstvu Hrvata u Jošavici

---

IZVJEŠTAJ

Dežurne službe S.J.B. Petrinja za dan 7/8. 01.1992. god., u vremenu od 07,00 do 07,00 sati.
[...]
U 09,00 sati osobno je obavjestio kapetan Begović iz T.O. Petrinja da je dobio obavjest da su u Jošavici pronađeni leševi od Cindrić Stipe i njegove žene Paule. Na lice mjesta upućena ekipa Vujaklija M., Muidža M., Vladić D. koji su obavili uviđaj i utvrdili da su ubijeni leševi Cindrić Stipe i Cindrić Paula. Isti leševi su pronađeni nedaleko kuće vl. Čakara Ljubana, na oko 50 m od kuće. Uviđajem je utvrđeno da su navedeni ubijeni iz vatrenog oružja ca. 7,62 mm puške. Sledi daljna obrada. [...]

Dežurni:
Ćulibrk Stevo, [v.r.]

[...]
Na zadržavanju u pritvoru ove SJB zadržani Mutić Slobodan i Perenčević Dragan zbog osnovane sumlje da su izvršili ubistvo nad Cindrić Stipom i Cindrić Paulom, nad zadržanim će se nastaviti daljnja obrada. [5]

Dežurni:
Oljača Stanko, [v.r.]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-DAS-SCP, SJB Petrinja, kut. 2.

4

1992., siječanj 11.
Knin
Odgovor Milana Babića na otvoreno pismo predsjednika Srbije Slobodana Miloševića u kojem obrazlaže da je glavni razlog neprihvaćanja mirovnog plana Cyrusa Vancea to što plan teritorij Krajine tretira kao hrvatski teritorij pod zaštitom snaga UN-a

---

[5] Prema izvješću Odseka bezbednosti Komande 39. korpusa, pov. br. 6-73, od 18. 06. 1994., Mutić Slobodan nalazio se u bijegu i za njim je raspisana tjeralica, a Perenčević Dragan tek je tada uhićen po naredbi GŠ SVK i sproveden u Centralni zatvor u Staru Gradišku. Isti su optuženi da su 22. 12. 1991. u Petrinji pobili obitelj Križević (Ivana, rođ. 1936.; Ana, rođ. 1945. i Damira, rođ. 1973.). Ubojice su bili pripadnici SJB Petrinja.

ODGOVOR NA OTVORENO PISMO PREDSJEDNIKA REPUBLIKE SRBIJE SLOBODANA MILOŠEVIĆA

Poštovani gospodine Predsjedniče,

Moja namjera nije da u svom odgovoru na Vaše otvoreno pismo[6] osporavam tačku po tačku Vaše optužbe upućene na moju adresu, a stvarno namjenjene srpskom narodu Republike Srpske Krajine, iako bih, razumije se, mogao i tako postupiti.

To ne činim zato što smatram da Vaše pismo upućeno na moje ime, na našu zajedničku nesreću govori mnogo više o Vama nego o meni. Ono u tom smislu govori toliko mnogo da svako moje dodatno obrazloženje čini apsolutno suvišnim.

Ovu nametnutu priliku želim iskoristiti samo zato da Vama i svjetskoj javnosti razjasnim naše stavove i time ujedno osporim Vašu proizvoljnu optužbu da sam protiv mira, a za rat i da takvo moje stanovište proizlazi iz mog navodnog vlastoljublja i želje za političkim prestižom.

Ponuđena verzija plana Sajrusa Vensa podrazumijeva angažovanje mirovnih snaga Ujedinjenih nacija na čitavom teritoriju slobodne teritorije Srpske Krajine uz prethodno razoružavanje njenih oružanih snaga. Uz to, teritorija na kojoj bi po tom planu bile raspoređene mirovne snage označava se kao dio narodne hrvatske teritorije koja je pod zaštitom Ujedinjenih nacija. Na toj teritoriji – teritoriji Republike Srpska Krajina, po planu koji ste Vi već prihvatili važio bi i primjenjivao bi se ustavno-pravni sistem Hrvatske. To je jedan aspekt od Vas usvojenoga a od naše strane osporenog plana Sajrusa Vensa. Drugi aspekt, koji je u vezi s tim a i svakim drugim planom angažovanja mirovnih snaga čini dužina roka na koji se te snage angažuju. Naime, taj rok je 6 mjeseci. Za svako daljnje angažovanje nakon tih 6 mjeseci neophodna je nova odluka Savjeta bezbjednosti uz naravno prethodnu saglasnost svih strana u sukobu, u konkretnom slučaju znači i Hrvatske.

Vama je gospodine Predsjedniče dobro poznato da se srpski narod Republike Srpske Krajine koristeći svoje pravo na samoopredjeljenje opredjelio za Republiku Srpsku Krajinu. Prema tome, nema ni jednog ni pravnog ni političkog razloga da se na teritoriju Republike Srpske Krajine primjenjuje ustavno-pravni sistem Hrvatske. Hrvatski ustavno-pravni sistem ne priznaje postojanje Srba pa bi se s obzirom na istorijsko iskustvo i aktualni zločin onih koji taj ustavno-pravni sistem sprovode moglo očekivati da vrlo brzo usklade stvarnost sa svojom oktroisanom normom. Oni bi, naime svoj genocidni plan etnički čiste Hrvatske u slučaju da se prihvati ponuđeni plan Sajrusa Vensa do kraja ostvarili.

Kao što vidite cijena prihvatanja tog plana nije mala i bezazlena kakvom je Vi hoćete predstaviti. I ta cijena bila bi itekako plaćena u krvi.

Da bi se izbjegao rat i uspostavio trajan mir i da bi došlo do pravednog rješenja ovog sukoba – mi smo predložili da se prihvati druga verzija, drugi koncept mirovnog plana Sajrusa Vensa koji predviđa angažovanje plavih šlemova na liniji vatre između hrvatskih neonacističkih agresora i odbrambenih oružanih snaga Republike Srpska Krajina – liniji koja ujedno predstavlja i granicu između Republike Srpske Krajine i Hrvatske. Takvo angažovanje mirovnih snaga koje je u praksi djelovanja UN-a na rješavanju sporova i ratnih sukoba u svijetu do sada bilo isključivo primjenjivano, ne samo da ne bi prejudiciralo političko rješenje – jer ono to i ne može zato što je političko rješenje postignuto prije ratnog sukoba – naime i srpski i hrvatski narod opredjelili su se za život u posebnim državama, doprinijelo bi

[6] Vidi: Dok. br. 2.

uspostavljanju za srpski narod Republike Srpske Krajine, a i srpski narod u cjelini tako željenog mira i pravednog rješenja ovog sukoba. Budući da ste znali za ovo naše zalaganje ne znamo na osnovu čega ste zaključili da smo mi protiv mira, a da smo za rat. Kome je više od nas stalo, da u Republici Srpskoj Krajini zavlada mir ako ne nama koji ginemo za našu slobodu zajedno sa ostalim srpskim rodoljubima koji nisu ravnodušni prema našem stradanju.

Što se dužine roka angažovanja mirovnih snaga tiče, a on je određen samo na šest mjeseci, nismo spremni da svojim razoružavanjem našu sudbinu prepustimo u nesigurne ruke drugih. Nismo, naime, spremni da drugima dopustimo da odlučuju o našem najvitalnijem interesu – o pitanju našeg opstanka. To zato što se iz ko zna kojih interesa i međusobnih nagodba, zemlje stalne članice Savjeta bezbjednosti mogu opredjeliti za nedonošenje odluke o produžavanju roka za angažovanje mirovnih snaga Ujedinjenih nacija. Vama je naravno poznato da je dovoljno da samo jedna od tih pet zemalja stavi svoj veto na odluku i da ona automatski ne može biti donijeta. Kada se tome doda da bi za produžavanje roka angažovanja mirovnih snaga Ujedinjenih nacija bila potrebna saglasnost i hrvatske strane onda stvar postaje do kraja jasna. Zar doista Vi ili bilo ko drugi može pomisliti da bi pod predpostavkom da se Republika Srpska Krajina razoruža Hrvatska pristala na prisustvo mirovnih snaga Ujedinjenih nacija na tom prostoru.

Svaka akcija Jugoslovenske armije ukoliko bi ona uopšte postojala u toj situaciji, kada bi se povukle snage Ujedinjenih nacija bila bi s obzirom na navedene činjenice okvalifikovana kao agresija.

Gospodine Predsjedniče, ja pod navedenim uslovima koji su nam ponuđeni nisam mogao prihvatiti tu verziju plana i u tome treba tražiti razloge moga ne prihvatanja, a ne u nekom mom navodnom samoljublju, vlastoljublju ili pak političkom prestižu. Utoliko sam i saglasan s Vama da narod ne smije biti žrtva ničije politike i samoljublja. Ovo naravno, nikako ne znači da to još jednom istaknem, jer smatram neobično važnim s obzirom na Vašu optužbu koju ste uputili meni, to da ja ne prihvatam verziju plana na liniji sukoba.

Plan koji ste Vi prihvatili ne bi i neće prihvatiti ni srpski narod Republike Srpske Krajine a uvjeren sam da je on neprihvatljiva i za sve prema svojoj istorijskoj i političkoj sudbini neravnodušne Srbe.

To što ste Vi pristali da odlučujete u ime i onog dijela srpskog naroda kojeg formalno ne predstavljate i pored naših najdobronamjernijih sugestija da uradite sve na tome da dio naše istorijske odgovornosti prepustite nama Vaša je lična stvar, koja nas ne obavezuje.

Za razliku od Vas koji mislite da samo jedan čovjek može da odlučuje o sudbini srpskog naroda u ovom odsutnom i dramatičnom vremenu, u vremenu u kome se on bori za opstanak, ja smatram da ne postoji ličnost ma kako ona inače sposobna bila koja može i smije ponijeti teret takve – istorijske odgovornosti. Srpski narod nije svodljiv ni na sve svoje istorijske veličine, on predstavlja to, ali i mnogo više od toga.

Posebno nas je ražalostilo to što ste rekli da građani Srbije nisu i da neće biti naši taoci. Mislili smo a i dalje smatramo da srpski narod zna ko bi pod predpostavkom realizacije od Vas prihvaćenog plan bio taoc. Niste valjda mislili da svojim podsjećanjem na podršku i pomoć koju nam je dao srpski narod Srbije pripišete sebi u isključivu zaslugu – a nama predbacite, meni posebno, da to poričemo. Mi smo zahvalni našoj braći i znamo vrlo dobro ko smo i šta smo bez njih. Ali znajte da to znaju i naši neprijatelji. Zato svako ko u ovom času postavlja tu vrstu pitanja i ispostavlja takve račune upisuje sebe u red onih koji neće moći izbjeći istorijsku odgovornost.

Naše ruke pružene su Srbiji i svim Srbima. A da li će one biti prihvaćene ne zavisi samo od nas. To je stvar svačije savjesti. Do sada su naše ruke objeručki bile prihvaćene, ne vidimo razloga da i ubuduće ne bude tako. Vaše primjedbe zbog srpske podrške nama ne možemo shvatiti drugačije do kao poziv da ta podrška ubuduće izostane. Sigurni smo međutim u to da ne postoji niko ko bi taj nalog mogao izdati srpskom narodu a da on bude i izvršen.

U krajnjem ukoliko bismo se morali suočiti s tom apsurdnom činjenicom s tim prokletstvom da se Srbija okrene protiv nas, suočit ćemo se. Ne smatramo međutim, da bi to bila veća tragedija za nas nego za Srbiju. Da bi to bila naša opšta nesreća i naš usud u to neće valjda nijedan rodoljub posumnjati. I u toj situaciji mi ćemo se odbraniti naravno, uz pomoć prema nama i srpskom nacionalnom pitanju neravnodušnih Srba. Vjerujemo da Srbija neće i ne može stati na stranu naših neprijatelja.

Valja primjetiti i to da je jedna Srbija imala velikih zasluga za položaj u kojem smo bili, a da se nadamo da se ova druga današnja Srbija neće kajati što nas je pomogla da iz tog pakla izađemo. Krajina koja do juče kao što svi znamo nije bila slobodna danas je na savjesti čitavog svijeta, a zasluga Srbije i srpskog naroda za to neporeciva je. Tu zaslugu naši potomci znaće cijeniti i istorijski vrednovati. Vi gospodine Predsjedniče niste obavezni da dijelite našu sudbinu kako bi se iz Vašeg pisma mogao steći utisak. Nemojte da se pridružujete optužbama nas koje ste do sada poricali. Vaš poziv da Srbi iz Republike Srpske Krajine ubuduće šalju druge podobnije Srbe za saradnju sa vladajućom garniturom u Srbiji danas ne možemo tumačiti drugačije do kao poziv za svrgavanje legalnih organa vlasti i mene lično, kao predsjednika Republike Srpske Krajine. Meni naravno, ne pada ni na kraj pameti da uputim takav poziv srpskom narodu u Republici Srbiji.

Za pokolj Srba u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj bila je optužena diktatura kralja Aleksandra, za ovaj sadašnji okrivljuju Vašu politiku. Da li ste Vi u to možda povjerovali? Ne mislite li da su korijeni zla koje nam hrvatske ustaše čine mnogo dublji i da su izvan svake objašnjivosti. Na kraju, nije prilika da iznosimo sve što znamo zato jer znamo da u našem sporu može biti pobjednik samo treći.

S poštovanjem.

Knin, 11. januar 1992. god.

PREDSJEDNIK
REPUBLIKE SRPSKA KRAJINA
M.P.[7] dr. Milan Babić, [v.r.]

Izvornik, strojopis, ćirilica
HR-HMDCDR, 2, kut. 362.

5

1992., siječanj 12.
Glina

Izvješće Općinskog štaba civilne zaštite Glina Zapovjedništvu 1. brigade TO Glina o asanaciji bojišta u selu Mala Solina

---

[7] Okrugli pečat: Republika Srpska Krajina, Predsjednik Republike, Knin.

SOCIJALISTIČKA FEDERATIVNA REPUBLIKA JUGOSLAVIJA
REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
OPŠTINA GLINA
OPŠTINSKI ŠTAB CZ GLINA
Broj: Str. pov. 01-1/92-1
Glina, 12. 01. 1992. godine

NARODNA ODBRANA
SLUŽBENA TAJNA
STROGO POVJERLJIVO

KOMANDI PRVE BRIGADE TO
G L I N A

Izvještaj o asanaciji
dostavlja se.-

Ekipa za asanaciju izvršila je asanaciju bojišta. Dana 11. 01. 1992. godine u s. Mala Solina izvršen je:
1. pokop jedne starice oko 70 godina
2. pokop jednog pripadnika hrvatske vojske star oko 40 godina,
3. pokop 4 svinje i 5 krava.

K o m a n d a n t
Željko Prodanić, [v.r.]

M.P.[8]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 306.

6

1992., siječanj 17.
Glina

Priopćenje za javnost sa sastanka političkog i vojnog vodstva Srba Banovine i Korduna o mirovnom planu Cyrusa Vancea i dolasku mirovnih snaga

Politička i vojna rukovodstva Banije i Korduna na sastanku održanom 17. I. 1992. godine u Glini, donijela su slijedeće stavove:

1. Slažemo se sa hitnim dolaskom mirovnih snaga na granicu Republike Srpske Krajine i Republike Hrvatske.
2. Srpski narod Regije Banije i Korduna nije protiv dolaska mirovnih snaga UN-a, ali i dalje čvrsto stoji na stanovištu da mirovne snage isključivo treba rasporediti na granicu izmedju Republike Srpske Krajine i Republike Hrvatske.

[8] Okrugli pečat: SRH, Općina Glina, Štab civilne zaštite.

3. Ostale odredbe mirovnog plana smatramo neprihvatljivim s obzirom na medjunarodne okolnosti nastale mjerama i postupcima članica EZ-ce, te u interesu naroda koga zastupamo zahtjevamo potpuno jednak tretman Srpske Republike Krajine i Republike Hrvatske u pogledu oružanih snaga i kontrole vlastitog teritorija.

4. U daljnjim pregovorima sa Savjetom bezbednosti i svim drugim medjunarodnim institucijama mogu pregovarati samo legitimni predstavnici Republike Srpske Krajine u interesu srpskog naroda Krajine.

5. Zahtjeva se od Skupštine Republike Srpska Krajina da zatraži od Skupštine Jugoslavije i skupština republika ostatka Jugoslavije priznanje Republike Srpska Krajina kao sastavnog dijela Nove Jugoslavije.

6. Bez obzira na priznanje pojedinih republika od strane drugih zemalja ne može se dovesti u pitanje kontinuitet Jugoslavije.

7. JNA ne može napustiti prostore Republike Srpske Krajine kao sastavnog dijela Jugoslavije radi svoje ustavne obaveze.

8. Opredjeljenje naroda Banije i Korduna i njegovog političkog i vojnog rukovodstva je jasno što znači da narod Banije i Korduna neće dozvoliti da u ovome sudbonosnom času za srpski narod ostane goloruk bez vlastitog odbrambenog mehanizma i prepušten fizičkom istrebljenju koje otvara mirovni plan i postupci EZ-ce.

9. Pozivamo narod i borce Banije i Korduna da u ovim trenutcima imaju puno povjerenje u svoja politička i vojna rukovodstva koja će ustrajati u ostvarivanju ciljeva naše borbe za slobodu i samostalnost u okviru Jugoslavije.

O b r a z l o ž e n j e

1. Prvi zaključak zasniva se na želji srpskog naroda Republike Srpska Krajina da spriječi dalje prolijevanje kako svoje krvi tako i krvi protivnika. Takodjer se zasniva na činjenici da su u dosadašnjoj praksi snage UN-a djelovale u skladu sa Poveljom, što znači da su mirovne snage dolazile kao snaga mira i razdvajanja zaraćenih snaga. U našem slučaju zaraćene strane su srpski narod organizovan u svojoj državi Republika Srpska Krajina i hrvatski narod organiziran u sada već bivšoj federalnoj jedinici Republika Hrvatska. U cilju miroljubivog rješavanja sporne situacije vojne i političke, te rukovodstva snaga bezbednosti Banije i Korduna kao sastavnog dijela Republike Srpska Krajina, smatramo da mirovne snage UN-a mogu doći jedino kao snaga razgraničenja zaraćenih strana na uspostavljenu granicu. Sve dosadašnje intervencije i upotreba snaga UN-a uvijek je bila u funkciji dviju suprotstavljenih strana kao što je primjer Cipra, Egipta, Gabona, Libanona.

Ovaj naš stav oko rasporedjivanja trupa UN-a zasniva se na uobičajenoj praksi načina djelovanja snaga UN-a u mirovnoj funkciji.

2. Drugi zaključak takodjer govori u prilog opravdanog traženja srpskog naroda Banije i Korduna za rasporedjivanje mirovnih trupa na liniju razdvajanja zaraćenih snaga, jer sve druge varijante idu na štetu tog naroda i za njega nisu prihvatljive. Ovakav pravni presedan da mirovne snage idu po cijeloj teritoriji Republike Srpska Krajina može izazvati goleme štete ne samo za naše područje već i za područje cijele Evrope. Očigledan je nesrazmjer u tretmanu ovog slučaja i drugih slučajeva navedenih u tačci 1. obrazloženja.

Priznanje Republike Hrvatske kao suverene države u administrativnim granicama od strane 38 država Evrope i Svijeta (ove administrativne granice nastale su bez ikakovih kriterijuma koji su uopšte poznati prilikom odredjivanja granica, a to su etnički, historijski, geografski i ekonomski) predstavlja direktnu povredu Povelje UN-a i to člana 1. i 55. kao

pravnog osnova i univerzalnog principa medjunarodnih odnosa i jednog od osnovnih načela medjunarodnog prava. U Paktu o ljudskim pravima doslovno stoji: "Svi narodi imaju pravo na samoopredjeljenje. Na osnovu ovog prava oni slobodno odredjuju svoj ekonomski, socijalni i kulturni razvitak. Narodi mogu u svom sopstvenom interesu slobodno raspolagati svojim prirodnim bogatstvima i izvorima... Ni u kom slučaju narod ne može biti lišen svojih sredstava opstanka, sve države potpisnice Pakta uvažavat će pravo naroda na samoopredjeljenje u saglasnosti sa odredbama Povelje."

Potrebno je znati da je srpski narod Krajine kao dio vascijelog srpskog naroda Jugoslavije konstitutivni narod koji je tu karakteristiku imao u federalnoj Hrvatskoj, a koji je novim Ustavom Republike Hrvatske izgubio i sveo se na nacionalnu manjinu. Uzimajući u obzir ovakav bezrazložan gubitak statusa naroda, a u vezi sa bojaznosti recidiva 1941. godine (oko milion civilnih žrtava srpskog naroda učinjenog od ustaša) rezultirao je ustankom srpskog naroda u Krajini i formirao volju i svijest naroda da mora riješiti svoj problem za sva vremena. Valja podsjetiti da je na ovim prostorima u dva navrata izvršen referendum koji je jasno pokazao opredjeljenje srpskog naroda da ne želi više da živi u Hrvatskoj nezavisnoj državi, već da hoće mirnim putem da ostvari vjekovne težnje.

Agresivna politika ustaške vlasti Republike Hrvatske a kasnije ideološki indoktrinirani hrvatski narod dovela je srpski narod u sadašnjoj Republici Srpska Krajina da u vrlo kratkom roku od zadnjeg rata sa istim neprijateljem mora ponovno ratovati, ali ovaj put sa čvrsto ucrtanim ciljem i jasnim stavom šta se želi postići u skladu sa nacionalnim programom koji je ovaj narod zadnji zacrtao. Srpski narod Banije i Korduna je u suštini mirotvoran narod ali on ne može odstupiti od ciljeva zbog kojih je već palo na stotine žrtava u odbrambenom ratu protiv paravojnih oružanih formacija Republike Hrvatske (MUP, ZNG, crna legija). Ovaj narod se ne protivi dolasku mirovnih snaga UN-a ali strogo usmjerenih na liniju razdvajanja, a sve u cilju mirnog rješavanja teškog konflikta, koji ako se ne bude rješavao mirnim putem prijeti da preraste u evropski pa i svjetski rat.

3. Točka 1. opštih principa "Vensovog plana" jasno je rečeno da mirovna operacija UN-a se odvija u Jugoslaviji sa ciljem stvaranja uslova za mir i bezbednost, a bez želje da se politički prejudicira ishod mirovnih pregovora.

Akcija EZ-ce od 15. januara 1992. godine gdje je priznala Sloveniju i Hrvatsku je gore navedeni opšti princip u potpunosti anulirala i na taj način prejudicirala rješenje ovoga spora. Nema spora da Jugoslavija još uvijek postoji, ali ne u granicama koje su odredjene članom 2. Ustava ove zemlje, odnosno u smislu člana 5. Ustava Jugoslavije koji omogućava jedinstvenost i cjelovitost Jugoslavije.

Stavom 3. člana 5. Ustava Jugoslavije rečeno je kako se mogu mijenjati granice Jugoslavije a kako granice izmedju republika. Iz svega navedenog nema spora i jasno je da je EZ-ca priznavanjem Slovenije i Hrvatske (u ovom slučaju Hrvatske) već dezavuisala Vensov plan sa ciljem nametanja tzv. novog poretka na čijem čelu stoji Ujedinjena Njemačka. Ovim priznanjem Njemačka je osporila i dogovor EZ-ce tj. Evropske dvanaestorice u Mastrihtu i na taj način direktno utjecala na stvaranje paralelne organizacije kao pandam UN-a. Kako je Jugoslavija jedna od osnivača UN-a, a nije član EZ-ce, a kako je srpski narod Banije i Korduna kao dio sveukupnog srpskog naroda konstitutivni i državotvorni narod čijom isključivom zaslugom je Jugoslavija nastala, srpski narod u Republici Srpska Krajina ne može ni pravno ni moralno prihvatiti rješenja članova EZ-ce. Ovakav stav pored svoje pravne i moralne komponente ima u sebi duboko negativan stav prema Njemačkoj koja je u dva svjetska rata bila u direktnom vojnom sukobu najprije sa Srbijom i Crnom Gorom, zatim

srpskim narodom u Jugoslaviji. Iz toga rata srpski narod je izašao kao pobjednički i ima daleko veće moralno pravo od Njemačke i Italije da sam kroji svoju sudbinu bez uplitanja dviju osvajačkih zemalja. Zbog ovako pristrasnog ponašanja EZ-ce na čelu sa Njemačkom u pogledu rješavanja jugoslavenskog pitanja i priznanja Republike Hrvatske kao suverene države u administrativnim granicama bivše Jugoslavije, EZ-ci treba zabraniti daljnje učešće u funkciji mirotvornih snaga. Srpski narod Banije i Korduna nema više bilo kakvog razloga da razgovara sa predstavnicima EZ-ce jer je njihova aktivnost usmjerena na rušenje Jugoslavije, potčinjavanje srpskog naroda kroz njegovo svodjenje na nacionalnu manjinu u budućim suverenim državama, a nekima već sadašnjim Slovenija, Hrvatska, Bosna i Hercegovina i Makedonija, i svodjenje Srbije na "Beogradski pašaluk".

Zasnovan na ovakovim činjenicama Vensov plan pored opšteg principa navedenog u tačci 1. u daljoj razradi ima svoju negaciju jer favorizira hrvatsku stranu time što ne precizira koje su to zaraćene strane. Takodjer kod razoružanja ne postoji reciprocitet izmedju oružanih snaga Republike Srpska Krajina i oružanih snaga Nezavisne Države Hrvatske, pošto se teritorijalna odbrana Srpske Republike Krajina tretira kao paravojna oružana sila, a ZNG i crna legija kao regularne oružane snage Hrvatske. U potpisivanju ovog mirovnog plana nisu sudjelovali predstavnici Republike Srpske Krajina što ne odgovara činjenicama vezanim za sukob, pošto se u sukobu nalaze jedinice TO kao oružana sila uvezana u sistem JNA i oružane snage Republike Hrvatske. Nema ništa logičnije nego da u potpisivanju ovog plana sudjeluju i predstavnici zaraćene strane tj. Srpske Republike Krajine.

4. Ovaj četvrti zaključak je rezultat političke volje srpskog naroda u Republici Srpska Krajina. Osnovni princip stvaranja Republike Hrvatske jeste pravo na opredjeljenje kao svjetski priznato načelo. Srpski narod Republike Srpska Krajina ima pravo da koristi isti ovaj princip, a uvažavaju i želje hrvatskog naroda za samostalnost. Suština spora jeste stav Hrvatske da su Srbi nacionalna manjina u administrativnim granicama ove države i da njima ne pripada pravo na samoopredjeljenje, koristeći metod agresije na srpske krajeve što je rezultiralo žestokim sukobom. Mišljenja smo da svi narodi koji su bili državotvorni u Jugoslaviji imaju pravo na samoopredjeljenje i odcjepljenje. Kako Republika Srpska Krajina defakto postoji jer ima svoju teritoriju, svoje oružane snage, zakonodavne i izvršne organe, svoj Ustav a nije uzurpirala hrvatski etnički prostor, nema ništa normalnije nego da predstavnici jedne države u nastojanju pregovaraju u ime naroda koji predstavljaju sa ovlaštenim predstavnicima UN-a, a prema potrebi sa drugim faktorima bitnim za rješavanje srpskog pitanja. Republika Srpska Krajina je zatražila medjunarodno priznanje i zbog toga se može pregovarati jedino sa predstavnicima koji su legitimni. Miroljubiv stav Republike Srpska Krajina u pogledu rješavanja jugoslavenskog pitanja jeste član 123. njezinog Ustava u kojem se kaže: "Republika Srpska Krajina će sa drugim dijelovima srpskog naroda na teritoriju Jugoslavije i njenim državama i dalje graditi čvrste državne veze sve u cilju stvaranja zajedničke države srpskog naroda.

Dio svoje nadležnosti utvrdjene ovim Ustavom, Republika Srpska Krajina prenijet će na saveznu državu u skladu sa dogovorom o uredjenju Jugoslavije."

5. U skladu sa članom 123. Ustava Republika Srpska Krajina jasno daje do znanja stav prema srpskom pitanju dajući mogućnost da se srpsko pitanje kao i pitanje drugih naroda riješi u okviru postojeće Jugoslavije kao jedinog medjunarodno priznatog subjekta. Treba prepustiti pojedinim narodima da se opredjele za ostanak u Novoj Jugoslaviji ili izlazak iz Jugoslavije i stvaranje svojih nacionalnih država. Takodje moguće je vršiti kombinacije konfederativnog i federativnog tipa u zavisnosti od htjenja naroda i zahtjeva medjunarodne zajednice.

6. Priznanjem 38 zemalja suverenosti Republike Hrvatske i Slovenije ne dovodi se u pitanje kontinuitet Jugoslavije. Jugoslavija je nastala najprije kao država Srba, Hrvata i Slovenaca 1. XII. 1918. godine slobodnom voljom Srba, Hrvata i Slovenaca iz nekadašnje Austrougarske i to udruživanjem sa dvema suverenim državama Srbijom i Crnom Gorom. Kasnije ova država prelazi u Kraljevinu Jugoslaviju kao izraz slobodne volje njezinih naroda. Nova država postala je članica Lige naroda, a kasnije nakon završetka II. svjetskog rata jedan je od osnivača UN-a. Jugoslavija kao medjunarodni subjekat egzistira 70 godina i niko ne može imati veće pravo da ovu državnu zajednicu napusti od prava onih naroda koji u njoj žele ostati. Pravno u skladu sa Ustavom Jugoslavije Slovenija i Hrvatska nisu mogle izvršiti jednostranu secesiju. Kada su već pravo uzele za sebe normalno je da i drugi narodi prisvoje sebi ovo pravo pošto suverenitet izlazi iz naroda a ne iz države, u pogledu izražavanja slobodne volje.

7. Odredbom člana 238. i 240. važećeg Ustava Jugoslavije precizno je definisana uloga JNA i TO kao njezinog sastavnog dijela. Nepostupanje po navedenim ustavnim odredbama smatra se protuustavnim aktom i izdajom zemlje kao najtežim zločinom prema narodu, te se tretira kao teško krivično djelo. Prema tome a u skladu sa svojim slobodarskim tradicijama srpski narod Banije i Korduna ima pravo zahtjevati da JNA ne krši navedene ustavne odredbe. Kako je narod Banije i Korduna u temelje ove Jugoslavije uložio oko 50 hiljada ljudskih žrtava u toku II. svjet. rata, srpski narod ima pravo zahtjevati da oružana sila koju je sam stvarao bude u funkciji njegove zaštite. Vensov plan na lukav način kroz formu demilitarizacije pokušava bez ispaljenog metka, a navodno u ime mira razoružati jednu legalnu vojnu formaciju što narod Banije i Korduna, pa i šire cijele Krajine neće dozvoliti pod bilo koju cijenu. Sa ovom činjenicom moraju se pomiriti organi UN-a u koje srpski narod ima više povjerenja nego u tvorevinu zvanu EZ-ca, koja je cijelom svijetu pokazala kako se na perfidan način pokušava ukinuti jedna zemlja čisto administrativnim putem. Vojni vrh koji je proizašao iz naroda nema pravo da zbog politikantskih igara bude izdajnik vlastite zemlje i ovog naroda.

8. Osmi zaključak se smatra posebno bitnim jer je tačkom 15. Vensovog plana predvidjena demilitarizacija područja pod zaštitom UN-a. Potpisnici ovog plana učinili su sve kako bi JNA i TO na sraman način još jednom položila oružje kao što je to učinila u Republici Sloveniji i Republici Hrvatskoj. Razoružavanjem TO kao oružane sile Republike Srpska Krajina i povlačenjem JNA iz ovih krajeva ostavio bi srpski narod samim i nezaštićenim od agresivnog katoličkog stanovništva nasuprot 300 hiljada vojnika Republike Hrvatske. Rezultat bi bio isti kao 1941. godine. Ovakovu igru sa svojom sudbinom srpski narod Banije i Korduna ne može prihvatiti ma koliko se zalagao za mir. Predsjedništvo Jugoslavije u funkciji Vrhovnog komandanta ne smije na sebe preuzeti historijsku krivnju za genocid nad srpskim narodom. Vojna rukovodstva Banije i Korduna, politička rukovodstva i narod su svojim opredjeljenjima nedvosmisleni što znači da povlačenja nema.

9. Svi pojedinci, organi, političke i vojne strukture moraju biti svjesne da srpski narod Republike Srpska Krajina očekuje teška diplomatska bitka, a u najgoroj varijanti i nastavljanje ratnog sukoba. Medjutim, ovaj put se ne smije dozvoliti da se ono što je ratom postignuto srpski narod izgubi diplomatskom bitkom kao što je to u više navrata u istoriji učinjeno. Ovo opredjeljenje je pitanje opstanka srpskog naroda Srpske Krajine. Zbog svega ovoga naš narod i borci treba da imaju puno povjerenje u svoja politička i vojna rukovodstva, jer samo kroz ovo jedinstvo i nacionalnu platformu, čvrstinu oružanih snaga i diplomatsku aktivnost možemo ostvariti ono što je proizašlo iz naše oružane borbe i htjenja srpskog naroda.

Predsjednici Opština, Vojna
rukovodstva i predstavnici
SJB Banije i Korduna

Preslika, strojopis, latinica
HR-DAS-SCP, SO Petrinja, kut. 39.

7

1992., siječanj 21.
Glina

Izvješće Općinskog štaba civilne zaštite Glina Komandi 1. brigade TO Glina o asanaciji bojišta u selu Mala Solina

SOCIJALISTIČKA FEDERATIVNA REPUBLIKA
JUGOSLAVIJA
REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
OPŠTINA G L I N A
OPŠTINSKI ŠTAB CZ GLINA
Broj: Str. pov. 01-1/92-3
Glina, 21. 01. 1992. godine

NARODNA ODBRANA
SLUŽBENA TAJNA
STROGO POVJERLJIVO

KOMANDI PRVE BRIGADE TO “DS”
G L I N A

Izvještaj o asanaciji
dostavlja se.-

Ekipa za asanaciju izvršila je asanaciju bojišta, dana 20. 01. 1992. godine u s. M. Solina izvršena je:
1. sahrana 1 žene stare 65 godina pred kućom
2 žene stare 70 godina, 1 muškarca 70 god.
1 muškarca 75 godina u zaseoku Budžaci.
2. pokop 3 krave i 1 krmače u s. M. Solina.

K o m a n d a n t
Željko Prodanić, [v.r.]

M.P.[9]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 306.

[9] Okrugli pečat: SRH, Općina Glina, Štab civilne zaštite.

8

1992., siječanj 22.
Knin
Zapisnik 20. sjednice Vlade Republike Srpske Krajine

Z A P I S N I K

sa 20. sjednice Vlade Republike Srpska Krajina održane 22. 01. 1992. godine u zgradi opštine, soba broj 51.

Sjednici su prisustvovali predsjednik Republike dr Milan Babić, Dušan Vještica, Petar Štikovac, Vaso Ležajić, Milan Bauk, Branko Šimpraga, Vukašin Babić, Jovan Katić, Dušan Badža i Lazar Macura.

Nakon što je utvrđeno da sjednici prisustvuje većina članova Vlade, predsjednik Republike dr Babić predlaže dnevni red za današnju sjednicu, te pita da li ima izmjena, dopuna ili drugih predloga za dnevni red.

Milan Bauk predlaže dopunu dnevnog reda

– Donošenje Zakona o financiranju javnih potreba.

Jovan Katić predlaže da se razmotri informacija o mogućnosti dobijanja zajma od Svjetske banke.

Istaknuti predlozi su jednoglasno usvojeni, te je dr Milan Babić utvrdio slijedeći

D n e v n i   r e d:

1. Stavovi Vlade povodom mirovne inicijative Organizacije ujedinjenih naroda.
2. Donošenje Odluke o primjeni zakona i drugih propisa Republike Srbije obrazovno – vaspitnom radu na teritoriji Republike Srpska Krajina.
3. Razmatranje zahtjeva Skupštine opštine Knin o davanju novčane pomoći.
4. Informacija o mogućnosti dobijanja zajma od Svjetske banke za saniranje ratnih razaranja.
5. Donošenje Zakona o kontroli, utvrđivanju i naplati javnih prihoda.
6. Donošenje zaključka o obavezi opština da naplate poreze od obveznika i uplate Republičke poreze i dadžbine.
7. Donošenje Odluke o novčanom dodatku za rad licima koje je izabrala i imenovala Skupština Republike Srpska Krajina i Vlada Republike Srpska Krajina.
8. Donošenje Odluke o stavljanju van snage Odluke o preangažovanju teritorijalne odbrane Krajine u rezervni sastav milicije Krajine.

RASPRAVA PO DNEVNOM REDU

Ad/1. Obrazloženje po ovoj tački dnevnog reda dao je dr Milan Babić, koji je istakao da smo mi prvi na prostoru Jugoslavije zatražili angažovanje Organizacije ujedinjenih nacija na rješavanju političke krize u Jugoslaviji i sprečavanju oružanih sukoba. U vezi toga Vlada je zauzela čvrste stavove koje je potvrdila Skupština Republike Srpska Krajina.

Predsjednik Babić se ukratko osvrnuo na svoje razgovore u Predsjedništvu Jugoslavije u kojima je detaljno izlagao na prošloj sjednici Vlade, te je istakao da su u razgovorima između

njega i gospodina Miloševića[10] učestvovali Radovan Karadžić,[11] Branko Kostić[12] i Nikola Koljević.[13] Oni su insistirali da predsjednik Babić prihvati Vensov plan, što on nije mogao s obzirom na utvrđene stavove Vlade, kao i eventualne posljedice koje ta izjava može imati. Na novom sastanku sa Miloševićem, predsjednik Babić je istakao da je plan Sajrusa Vensa loše konceptiran, a nove izjave nije davao zbog informativne blokade. Povodom ultimatuma Predsjedništva Jugoslavije održana je sjednica Vlade na kojoj je predsjednik Vlade istakao rješenje u cilju očuvanja oružanih snaga i naoružanja te je donesena odluka o povlačenju rezervnog sastava milicije. Takva milicija bi bila formirana proporcionalno i od Hrvata, a bila bi pod prismotrom nadzornika UN-a. Bila bi naoružana samo ličnim naoružanjem, te takva i iz tih razloga ne bi ostvarila ciljeve koje smo planirali.

Dr Milan Babić ističe da je predsjednik Milošević uputio otvoreno pismo[14] iz više razloga, te navodi da je on jedan od potpisnika sporazuma u Ženevi, kao i dogovora o angažovanju snaga UN-a i kaže da su naši stavovi pobrkali bilateralne, a vjerovatno i multilateralne dogovore. Cilj tih radnji je da naša Vlada promjeni stav prema svojim ranije zauzetim odlukama, kao i odlukama naroda. Dokazano je da autoritet predsjednika Miloševića ni Srbija kao snaga, na koju smo se oslanjali ne mogu da utiču na promjenu naših stavova, te predsjednik Babić konstatuje da je politika Vlade dobila plebiscitarnu podršku.

Predsjednik Babić se zatim osvrnuo na izjavu Milana Martića datu "Večernjim novostima" kojom on kaže da smo mi podržali Vensov plan u cjelini, što je neistina. Jučerašnji komentari američkih agencija ističu da se konačna odluka o upućivanju mirovnih snaga UN-a u Jugoslaviju ne može donijeti bez saglasnosti predstavnika Krajine, a i sam generalni sekretar UN-a je to izjavio nekoliko puta.

Dr Milan Babić ističe da je naša politika dobila podršku i u Republici Srbiji, što je iznenađujuće s obzirom da sredstva informisanja kontroliše socijalistička partija. Konstatuje da je u zadnje vreme stiglo dosta telegrama podrške našoj politici. U Srbiji postoji dosta nezadovoljstva sa politikom aktuelnog rukovodstva. Prepušta se da se Bosna i Hercegovina konstituiše kao nezavisna država, te proizlazi da je srpska politika izgubila svoj kurs ili je možda to i bio njen kurs?

Predsjednik Babić ističe da je bilo više inicijativa Srba u Bosni, da smo mogli postići svoj cilj unutar globalnog rješenja političke krize. Ističe da je nezadovoljan razgovorima sa Karadžićem koji insistira na saradnji sa Hrvatima o nedjeljivosti Bosne i predpostavlja da će Bosna i Hercegovina biti priznata kao nezavisna država unutar koje Srbi neće reagovati na pravi način. Predsjednik Babić smatra da ćemo morati tražiti način da se ne blokiramo s bosanske strane, te da je naš čvrst i nepokolebljiv stav naša najveća snaga i ono od čega možemo imati rezultate.

Petar Štikovac ističe da je Srbija uspostavila tzv. podunavsku ili istočnu orijentaciju, te joj se više isplati zauzeti za bogato Kosovo, nego siromašnu Krajinu i dodaju da mi ne bi bili na teretu gospodinu Miloševiću, ako revitaliziramo privredu. Ističe da se mi ne smijemo više izjašnjavati za Jugoslaviju jer je jugoslavenstvo jednako komunizmu. Mi se moramo založiti za jedinstvenu srpsku državu.

[10] Slobodan, predsjednik Republike Srbije.

[11] Predsjednik SDS-a Bosne i Hercegovine.

[12] Član Predsjedništva SFRJ.

[13] Član Predsjedništva BiH.

[14] Vidi: Dok. br. 2.

Dr Vaso Ležajić kaže da politički program Krajine i u svijetu dobiva podršku, jer su temelji čvrsti i zasnovani na međunarodnom verificiranom planu nacionalnih zajednica. Vidi se po sadržaju pisma da je predsjednik Babić apsolutno u pravu i iznad civilizacijske uvaženosti.

Dušan Vještica ističe da postoji veza preko ljudi iz Vlade da ostvare Vensov plan, konkretno da dogovor između vojske sprovodi ministar Martić, te da je on izvršio smotru jednog bataljona koji će preći u sastav milicije.

Lazar Macura kaže da je bio na terenu i da vojska tako ne razmišlja, te predlaže da se razgovara sa ljudima koji su na našoj strani.

Vukašin Babić kaže da ne treba ponavljati stavove Vlade, jer su oni jedinstveni i predsjednik je tumač tih stavova. Ko odstupi od njih neka snosi sankcije. Ističe da treba više objašnjavati Vensov plan i to bar preko lokalnih sredstava informisanja, jer nisu svi politički pismeni. Predlaže da se porazgovara o nastupanju ministara van utvrđenih stavova Vlade. Pita je li Predsjedništvo SFRJ korigovalo svoje stavove s obzirom na priznavanje Hrvatske i Slovenije. Pita da li se može stupiti u kontakt sa regionalnim vojnim jedinicama.

Dr Milan Babić kaže da Predsjedništvo Jugoslavije i dalje nastoji da nametne svoje rješenje, te traže sazivanje Skupštine na kojoj bi oni podržali predsjednika Babića, naravno ako on promjeni svoje stavove i prihvati plan Sajrusa Vensa.

Predsjednik Babić zatim čita izjavu za javnost sa ove sjednice.

Vlada Republike Srpske Krajine zadržava svoj ranije zauzeti stav oko angažovanja mirovnih snaga Organizacije ujedinjenih nacija na zaustavljanju oružanih sukoba i sprečavanju od eskalacije rata između agresorskih snaga Republike Hrvatske i odbrambenih snaga Republike Srpske Krajine. Mirovne snage UN-a su uvijek dobrodošle da razdvoje oružane snage hrvatskih agresora i srpske odbrane na liniji sukoba. Na ovaj način moguće je uspostaviti trajan mir i omogućiti ravnopravan status svih za traženje trajnih političkih rješenja. Plan Sajrusa Vensa nije prihvatljiv u ovoj verziji u kojoj su ga prihvatili Tuđman,[15] Kadijević[16] i Milošević. Ni jedan ministar u Vladi Republike Srpske Krajine nije ovlašćen da iznosi drugačije stavove od onih koje je usvojila Vlada. Izjave ministra unutarnjih poslova Martića o prihvatljivosti plana Sajrusa Vensa u suprotnosti su sa politikom i odlukom Vlade i Skupštine Republike Srpske Krajine i u suprotnosti su sa interesima srpskog naroda Republike Srpske Krajine.

Jednoglasno je podržana izjava za javnost.

Ad/2.

Obrazloženje po ovoj tački dnevnog reda dao je Dušan Badža, i predlaže donošenje ove Odluke.

Za diskusiju se nije niko javio, te se predlog Odluke stavlja na glasanje.

Jednoglasno je donesena Odluka o primjeni Zakona i drugih propisa Republike Srbije u obrazovno-vaspitnom radu na teritoriji Republike Srpska Krajina.

Ista se prilaže zapisniku pod 2/ i čini njegov sastavni dio.[17]

Ad/3.

Obrazloženje po ovoj tački dnevnog reda dao je Jovan Katić, te predlaže da Vlada ovlasti ministra za financije da utvrdi sa predsjednikom opštine i predsjednikom izvršnog vijeća opštine Slunj, da tačno navedu novčani iznos koji zahtjevaju.

[15] Franjo, predsjednik RH.

[16] Veljko, sekretar SSNO-a Jugoslavije.

[17] Prilozi navedeni u zapisniku nisu pronađeni uz izvornik.

Jednoglasno je odlučeno da se nakon dobivenih podataka od opštine Slunj na nekoj od slijedećih sjednica Vlade donese odluka o istom zahtjevu.

Ad/4.

Obrazloženje po ovoj tački dnevnog reda dao je Jovan Katić, te predlaže da svaki ministar za svoj resor napravi grubu procjenu šteta, nastalih iz ratnih razaranja, i podatke dostave sekretaru Skupštine, te da se objedine i proslijede Saveznom sekretarijatu za informacije.

Dušan Vještica ističe da u resoru Ministarstva za urbanizam i građevinarstvo priprema jedno uputstvo sa metodologijom sa potrebnim obrascem za prijavljivanje i procjenu ratne štete. Ističe da se moraju utvrditi kriterijumi i treba ozbiljno pristupiti utvrđivanju prave vrijednosti ratne štete.

Jovan Katić kaže da je važno da se uključimo u mogućnost dobijanja kredita, a detaljne podatke ćemo dostaviti naknadno.

Jednoglasno je podržan prijedlog ministra Katića i dogovoreno je da se podatci, što prije, dostave sekretaru Skupštine i zatim objedinjeni proslijede nadležnom saveznom organu.

Tačka 4/ se prilaže zapisniku i čini njegov sastavni dio.

Ad/5.

Obrazloženje po ovoj tački dnevnog reda dao je Milan Bauk i istakao da se paket zakona iz oblasti financiranja javnih potreba trebao donijeti u 12. mjesecu prošle godine, što nije učinjeno iz objektivnih razloga. Najprioritetnije je da se donese ovaj zakon, jer on omogućava da se postojeći zakoni provode u djelo. Milan Bauk je podsjetio na odluku Vlade o zaduženju SDK-a na području SAO Krajine i ovlašćenju dva lica za vršenje kontrole. Do danas nisu dostavljena imena tih lica Ministarstvu za financije, jer se pozivaju na nedostatak stručnih kadrova. Posljedice neimenovanja tih ljudi su takve da se ne može isplatiti školstvo, sudstvo, tužilaštvo, policija ni pokriti potrebe socijalne zaštite. Milan Bauk je zatim pročitao predlog zakona o kontroli utvrđivanja i naplati javnih prihoda, te predlaže da se usvoji u ovom obliku kako je izglasala Skupština Srbije, s tim da se prilagodi našim potrebama. Milan Babić također predlaže da se bivši direktor SDK-a Veljko Korolija imenuje za direktora Republičke uprave prihoda.

Jovan Katić predlaže donošenje zakona, a da se na slijedećoj sjednici imenuje direktor, što je i dogovoreno.

Za diskusiju se nije više niko javio, te se predlog zakona stavlja na glasanje.

Jednoglasno je donesen zakon o kontroli, utvrđivanju i naplati javnih prihoda.

Isti se prilaže zapisniku pod 5/ i čini njegov sastavni dio.

Zatim je Milan Bauk pročitao zaključke sa današnje sjednice Vlade, a što je vezano za ovu tačku dnevnog reda:

“Na sjednici Vlade Republike Srpska Krajina, održane dana 22. 01. 1992. godine, razmatrano je financiranje javnih potreba u Republici Srpska Krajina. Na osnovu prezentovanih podataka od strane Ministarstva financija konstatovana je minimalna uplata poreza na promet proizvoda i usluga. U potpunosti je izostala uplata za porez, putarine i posebne dadžbine od prodaje naftnih derivata kod svih opština”.

Jednoglasno su podržani izneseni zaključci.

Tačka 5/ se prilaže zapisniku pod 5/ i čini njegov sastavni dio.

Ad/6.

Obrazloženje po ovoj tački dnevnog reda dao je predsjednik Vlade dr Milan Babić. Za diskusiju se nije niko javio, te je predlog stavljen na glasanje.

Jednoglasno je donesen Zaključak o obavezi opština da naplate poreze od obveznika i uplate republičke poreze i dadžbine.

Isti se prilaže zapisniku pod 6/ i čini njegov sastavni dio.

Ad/7.

Obrazloženje po ovoj tački dnevnog reda dao je dr Milan Babić.

Za diskusiju se nije niko javio, te je predlog stavljen na glasanje.

Jednoglasno je donesena Odluka o dodjeli novčanog dodatka za rad licima koje je izabrala i imenovala Skupština i Vlada Republike Srpska Krajina.

Ista se prilaže zapisniku pod 7/ i čini njegov sastavni dio.

Ad /8.

Obrazloženje po ovoj tački dnevnog reda dao je dr Milan Babić, te predlaže donošenje ove odluke.

Drugih predloga nije bilo, te se predlog stavlja na glasanje.

Jednoglasno je donesena odluka o stavljanju van snage odluke o preangažovanju teritorijalne odbrane Krajine u rezervni sastav milicije Krajine.

Ista se prilaže zapisniku pod 8/ i čini njegov sastavni dio.

Time je dnevni red iscrpljen i sjednica je završila sa radom.

ZAPISNIČAR
Borka Lalić

PREDSJEDNIK VLADE
dr Milan Babić

Preslika, strojopis, ćirilica
HR-DAZD, Vlada RSK

9

1992., siječanj 22.
Novi Sad

Zahtjev Ministarstva informiranja Vlade Srpske oblasti Slavonije, Baranje i Zapadnog Srijema Ministarstvu zdravstva da pripremi podatke o ranjenim i poginulim pripadnicima TO i civilnim invalidnim licima koja su stradala u "obrani srpstva", kako bi od Skupštine SFRJ zatražili da preuzme socijalnu zaštitu za njih i njihove obitelji

---

Ministar za informisanje
Novi Sad, 021 [.....] fax [.....]
22. januar 1992.

VLADI SL Ba ZS
– Ministarstvo zdravlja i socijalnog staranja
– Ministarstvo informisanja
– Sekretarijat Vlade

ERDUT

Vlada Srpske Oblasti Slavonije, Baranje i Zapadnog Srema u najskorije vreme zatražiće od Skupštine SFRJ da preuzme socijalno staranje:

1. o svim pripadnicima Teritorijalne odbrane Sl Ba ZS koji su višemesečnim borbama za odbranu Jugoslavije od nadirućeg fašizma bili ranjeni, zbog čega im je umanjena radna sposobnost;
2. o svim civilima invalidima ovog rata;
3. o porodicama poginulih ratnika ili građana

Da bi se odgovarajući zahtev mogao podneti Skupštini SFRJ, potrebno je da Ministarstvo zdravlja i socijalnog staranja do 28. januara 1992. godine prikupi podatke o svim invalidnim licima, po mestima;
– ime i prezime;
– adresa;
– status (ratnik ili civilni invalid);
– opis invalidnosti (vrsta rane i posledica)
– datum ranjavanja
– da li se još nalazi na lečenju.

Za poginula lica, ratnike ili građane, treba naznačiti broj članova porodice i ime korisnika socijalne zaštite (srodstvo: otac, majka, žena ili dete).
Za prikupljanje podataka Ministarstvo zdravlja angažovaće sve izvršne savete opština i sve savete mesnih zajednica, a Sekretarijat Vlade i Ministarstvo informisanja pružiće mu svu organizacionu i tehničku pomoć.
Sa sadržinom ovog pisma danas će biti upoznata i Skupština SFRJ, kao i javnost. Ne bi se smelo dogoditi da zbog bilo čije nezainteresovanosti ili sporosti ne bude ispunjena naša sveta obaveza za staranje o porodicama naše izginule braće i o svima onima koji su u odbrani Srpstva izgubili radnu sposobnost.

Po nalogu Predsednika Vlade Sl Ba ZS

Ministar informisanja

M.P.[18]

Ilija Petrović, [v.r.]

Ilija Petrović, Slavonija, Baranja i Zapadni Srem, Od Vijeća do Republike, IP, Cvetnik, Novi Sad, 1996., str. 350.

[18] Pravokutni pečat: Autonomna oblast Slavonije, Baranje i Zapadnog Srema, Srpsko nacionalno vijeće, Novi Sad.

10

1992., siječanj 23.
Beograd

Ministarstvo za veze sa Srbima izvan Republike Srbije dostavlja Vladi RSK popis općina za pomoć i suradnju s općinama RSK

REPUBLIKA SRBIJA
MINISTARSTVO ZA VEZE SA
SRBIMA IZVAN SRBIJE
Broj: službeno
23. januar 1992. godine
B e o g r a d

VLADI REPUBLIKE SRPSKA KRAJINA
– Biro u Beogradu

BEOGRAD

U prilogu vam dostavljamo RASPORED OPŠTINA IZ SRBIJE ZA POMOĆ I SARADNJU SA OPŠTINAMA IZ SAO KRAJINA SAGLASNO PLANU NEPOSREDNIH AKTIVNOSTI USVOJENIH NA VEĆU SAVEZA SINDIKATA SRBIJE 17. OKTOBRA 1991. GODINE, kao zanimljivu i interesantnu ideju u smislu koordinacije i povećanja efikasnosti subjekata uključenih u prikupljanju i distribuciji pomoći. Ideju nerazumemo kao strogo i formalističko usmerenje jer je jasno da su mogućnosti pružanja pomoći, te oblici i količine potrebne pomoći objektivno raznovrsne. Zato nas interesuje pre svega vaš stav i stav opština sa teritorije Srpska Krajina te eventualna druga razmišljanja i inicijative koje su usmerene ka boljoj organizaciji i koordinaciji u prikupljanju i distribuciji pomoći.

S poštovanjem,

M.P.[19]

MINISTAR
Stanko Cvijan, [v.r.]

DO:
– Vladi SAO Zapadna Slavonija
– Vladi SO Slavonija, Baranja i Zapadni Srem
– Opštinama na teritoriji Srpska Krajina

– – – – – – – – – – – – – – – –

R A S P O R E D
OPŠTINA IZ SRBIJE ZA POMOĆ I SARADNJU SA OPŠTINAMA IZ SAO KRAJINA SAGLASNO PLANU NEPOSREDNIH AKTIVNOSTI USVOJENIH NA VEĆU SAVEZA SINDIKATA SRBIJE 17. X. 1991.

[19] Nečitko.

OPŠTINE U KRAJINAMA	OPŠTINE IZ SRBIJE
1. KNIN	Novi Beograd – koordinator grupe Kladovo Niš Užice Novi Pazar Inđija Bački Petrovac Priština Knjaževac Valjevo Kovin
2. BENKOVAC	Zemun – koordinator grupe Negotin Aleksandrovac Lajkovac Sjenica Alibunar Peć
3. OBROVAC	Voždovac – koordinator grupe Bor Prokuplje Vladičin Han Tutin Vrbas Gnjilane
4. GRAČAC	Šabac – koordinator grupe Lučani Čajetina Ćiđevac Vela Crkva Istok Vladimirci Koceljevo Bogatić
5. DONJI LAPAC	Stari grad – koordinator grupe Majdanpek Boljkovac Raška Apatin Varvarin Klina

6. KORENICA	Rakovica – koordinator grupe Sokobanja Velika Plana Bujanovac Kula Vučitrn Apatin
7. PLAŠKI ILI OGULIN	Lazarevac – koordinator grupe Bajna Bašta Doljevac Petrovac Odžaci Opovo Dragaš
8. GOSPIĆ, MEDAK ILI TESLINGRAD (formiraće se)	Savski venac – koordinator grupe Ljig Vlace Žagubica Rača Obrenovac Vitina
9. SLUNJ	Aleksinac – koordinator grupe Nova Varoš Surdulica Knić Žabari
10. KARLOVAC	Vračar – koordinator grupe Trstenik Kuršumlija Bela Palanka Golubac Čoka Uroševac
11. VOJNIĆ	Kragujevac – koordinator grupe Lozica Kruševac Medveđa Kučevo Bečej Kosovo Polje
12. VRGINMOST	Čukarica – koordinator grupe Inđija

	Smederevska Palanka Vrnjačka Banja Gadžin Han Mali Iđoš Zubin Potok
13. GLINA	Zvezdara – koordinator grupe Pirot Trgovište Veliko Gradište Srbobran Prizren
14. DVOR NA UNI	Novi Sad – koordinator grupe Mionica Ub Osečina Brus Malo Crniće Štrpce Ruma Stara Pazova
15. PETRINJA	Mladenovac – koordinator grupe Požarevac Arilje Dimitrovgrad Novi Kneževac Žabari Štimlje
16. SISAK (GRADUSE)	Smederevo – koordinator grupe Svilajnac Gornji Milanovac Aranđelovac Svrljig Ada Pećinci Orahovac
17. KOSTAJNICA	Grocka – koordinator grupe Ivanjica Paraćin Žitorađa Irig Leposavić

18. OKUČANI (formira se)	Šid Palilula – koordinator grupe Sopot Kosjerić Ražanj Lipljan
19. PAKRAC	Vršac – koordinator grupe Barajevo Čačak Merošina Kosovska Kamenica Vojnik Senta Plandište
20. DARUVAR	Pančevo – koordinator grupe Svetozarevo Dečani Mali Zvornik Babušnica Despotovac Bačka Palanka Kovačica
21. GRUBIŠNO POLJE	Ćuprija – koordinator grupe Požega Krupanj Vlasotince Beočin Žitište
22. BELI MANASTIR	Sombor – koordinator grupe Kikinda Priboj Vranje Crna Trava Kanjiža Temerin Kosovska Mitrovica
23. OSIJEK ILI DALJ	Subotica – koordinator grupe Zaječar Topola Bosiljgrad Novi Bečej Sečanj Suva Reka

24. VUKOVAR	Zrenjanin – koordinator grupe Kraljevo Prijepolje Ljubovija Batočina Bač Bačka Palanka Obilić
25. VINKOVCI ILI MIRKOVCI	Sremska Mitrovica – koordinator grupe Leskovac Lebane Titel Nova Crnja Mališevo

Opštine u administrativnim granicma postojeće Hrvatske u kojima postoje kompaktne teritorije sa srpskim življem:

26. Orahovica
27. Otočac
28. Podravska Slatina
29. Virovitica
30. Vrbovsko
31. Novska
32. Slavonska Požega
33. Slavonska Orahovica
34. Našice
35. Donji Miholjac i druge.

Izvornik, strojopis, ćirilica
HR-HMDCDR, 2., kut. 1074-2.

11

1992., siječanj 27.
Knin
Zapisnik sastanka Milana Babića i Marracka Gouldinga, stručnjaka za mirovne operacije i podtajnika za posebne političke poslove glavnog tajnika UN-a na kojem su razmatrana pitanja o dolasku mirovnih snaga UN-a

---

Z A P I S N I K

o razgovoru vođenom između dr Milana Babića,[20]
predsjednika Republike Srpska Krajina i Maraka Goldinga,
podsekretara u Ujedinjenim nacijama za specijalne političke poslove,
održanom dana 27. 01. 1992. godine.

Babić – U ovoj našoj jugoslovenskoj krizi desili su se mnogi centri novih događanja. Počele su se rađati nove države na prostoru jedne države kao što reče pukovnik Vilson[21] "zanimljiva situacija".

Gospodine Golding, drago mi je da ste došli danas u Knin. Knin je simbol otpora za slobodu čitavog srpskog naroda u Srpskoj Krajini, ali i mjesto gdje se donose, u posljednjih godinu i po dana najznačajnije odluke koje se tiču naroda Republike Srpska Krajina. Od našeg posljednjeg susreta desile su se mnoge promjene na prostoru Jugoslavije. SAO Krajina i Srpska Oblast Slavonija, Baranja i Zapadni Srem ujedinjene su političko-teritorijalno u jedinstvenu Republiku Srpska Krajina, čiji sam ja predstavnik i predsjednik. Mnoge zemlje Evrope su priznale nezavisnost Republikama Hrvatskoj i Sloveniji, tako da je došlo do velikih promjena, od onog vremena prije mjesec dana, kada smo se susretali i razgovarali o planu angažovanja Ujedinjenih nacija, za nas vrlo značajnih okolnosti. Dok smo ranije razgovarali o sprečavanju sukoba između dva dijela unutar države Jugoslavije, sada na ovom prostoru, verifikovanom od mnogih zemalja postoji država Hrvatska kao nezavisna država, koja kao nezavisna država ima pretenzije prema teritoriju Republike Srpska Krajina, koja je još uvijek faktički dio ostatka Jugoslavije. Mi nismo očekivali da će veliki broj zemalja Evrope, pod uticajem Evropske zajednice, izvršiti priznavanje Republika Slovenije i Hrvatske, prije nego se riješe odnosi na čitavom prostoru Jugoslavije. Mi u tom smislu pozdravljamo odluke nekih velikih zemalja u svijetu, koje su se suzdržale za sada od priznavanja nezavisnih republika, dok se ne riješi politička kriza u čitavoj Jugoslaviji. Čini nam se da se pokazuje sve više da smo mi bili u pravu, kada smo naš program od prvog dana postavljali pred Organizaciju ujedinjenih nacija, da se tamo rješava, a ne u okviru Evropske zajednice. Mi smo predlagali da se i političko rješenje jugoslovenske krize rješava u okviru Ujedinjenih nacija, a ne samo vojno angažovanje Ujedinjenih nacija na sprečavanju sukoba.

U čitavom ovom zbivanju, u okviru jugoslovenskog problema, čini nam se da su se iskristalisala dva odvojena problema. Jedan je sprečavanje eskalacije oružanih sukoba i rata između Republike Hrvatske i Republike Srpska Krajina i međusobno rešavanje političkog problema između Republike Hrvatske i Republike Srpska Krajina, a drugo pitanje je pitanje rješavanja ukupne jugoslovenske krize. Zato smatramo da mi u budućem političkom rješavanju i u mirovnom angažovanju Ujedinjenih nacija trebamo ova dva problema posmatrati odvojeno. Rješavanje ovog problema oružanog sukoba između Hrvatske s jedne strane i Republike Srpska Krajina s druge strane je sada zaista opterećeno stanjem u kome Hrvatska ima priznanje kao nezavisna država od velikog broja i to vrlo uticajnih zemalja u Evropi. S naše strane, mi smatramo da bi trebalo da UN počnu odmah da cjelovito rješavaju ovaj problem između Republike Hrvatske i Republike Srpska Krajina i mirovno angažuju u političkom rješavanju odnosa. I plan gospodina Vensa koji je pripremljen za mirovno angažovanje UN, ipak je pravljen u drukčijim okolnostima nego što su sada. Smatramo da je stanje teže sada nego tada kada je taj plan pripreman. I naše prethodne primjedbe na ovaj plan

[20] Predsjednik RSK.

[21] John Wilson, australski pukovnik, vođa vojnih promatrača UN-a.

sada doista dobijaju jednu veću težinu upravo zbog takvog položaja koji je Republika Hrvatska stekla. Pogotovo je sada za nas problem u ovom planu najviše što ga i opterećuje i za nas ga čini nepodobnim pominjanje naše teritorije kao teritorije Republike Hrvatske. Politički je sukob na ovom prostoru počeo kao sukob na prostoru Jugoslavije između njena dva dijela. Međutim, sada imamo situaciju da je stvarno stanje takvo da je to sukob između jedne priznate države, koja još nije bila članica OUN ali ima međunarodnu težinu, to je Hrvatska i drugo da Republika Srpska Krajina koja još uvijek nije međunarodno priznata niti je sa drugim državama u svom okruženju postigla odgovarajuće sporazume o međusobnim odnosima. Upravo na naše primjedbe i strahovanja da ovaj plan oko mirovnog angažovanja ustvari, prejudicira političko rješenje prvu činjenicu u tome vidimo u ovakvom definisanju naše teritorije. A to je i osnovni nesporazum Republike Srpska Krajina i Republike Hrvatske. Mi smo naše političko rješenje i odnose sa drugima vidjeli u čvršćoj zajednici sa državama na području Jugoslavije koje bi nastavile kontinuitet države Jugoslavije, ili ako nema volje sa druge strane da se stvara takav savez na prostoru Jugoslavije i da se očuva ostatak te države. Da budemo ravnopravni sa drugim republikama, koje se stvaraju unutar Jugoslavije. Upravo zato nebi bilo dobro da budemo dovedeni u situaciju da svi narodi imaju pravo na svoje samoopredjeljenje i to svoje pravo iskoriste i na osnovu svog prava formiraju svoje države, a da to pravo bude zakinuto Republici Srpska Krajina. Nas čudi još jedna stvar koja postoji u "planu" gospodina Vensa da se ipak iz čitavog njegovog sadržaja može pomisliti da se sumnja u našu stranu, u oružane snage Republike Srpska Krajina kao potencijalnog izazivača agresije i rata, što je bio i mogući razlog da se prihvati koncepcija da se naša strana razoružava, a ne suprotna strana. Prema našim informacijma u svih petnaest dosadašnjih primirja koja su sklapana sa Republikom Hrvatskom, a i ovo šesnaesto, uglavnom ih krši Hrvatska strana. Zato mislimo da je to druga glavna slabost ovog "plana" oko mirovnog angažovanja. U međuvremenu hrvatska garda koja je nastala kao paravojna formacija unutar Jugoslavije postala je zaista hrvatska vojska Republike Hrvatske, koja je uzročnik ovakve krize i ovakvih oružanih sukoba nastalih na tlu Jugoslavije. S naše strane nije bilo nikakvog spora da svaki narod u Jugoslaviji, i hrvatski narod, ima pravo na samoopredjeljenje da stvori svoju državu na ovom prostoru na kome živi i zaista nije bilo razloga da Hrvatska ilegalno stvara svoje oružane formacije, da bi to pravo ostvarila. Pokazalo se da je ona tu oružanu silu stvarala isključivo zbog toga da pokori srpski narod, da prostor na kome živi srpski narod okupira i pripoji svojoj državi koju stvara. Mislimo da iz svih ovih elemenata se može zaista reći da su oružane snage Hrvatske, bez obzira kako se zovu, Garda, Organi MUP-a ili Hrvatska vojska, su oružane snage u koje treba sumnjati da će izazvati rat i krvoproliće. Nikakvog razloga nema da se unaprijed sumnja u oružane snage Republike Srpska Krajina da će oni izazivati agresiju i napadati teritoriju Republike Hrvatske ili bilo koju drugu teritoriju. Naše prvo obraćanje UN bilo je u tom smislu, zbog iskustva koje je srpski narod imao sa jedinom hrvatskom državom koja je postojala za vrijeme drugog svjetskog rata, fašističkom NDH koja je učinila genocid nad srpskim narodom te da se u procesu stvaranja nove NDH angažuju UN radi prismotre i kontrole. Ipak, na naše iznenađenje, pažnja je usmjerena na oružane snage i srpski narod u Republici Srpska Krajina. Mi smo sa naše strane zadovoljili angažovanjem UN, a i prihvatanjem da se angažuju na sprečavanju krize i rata. Čak i nekim naznakama da bismo bili i zaštićeni od strane UN, na način da se prizna naše pravo, na opredjeljenje i da se rezultat tog prava zaštiti, ali ipak način na koji je to predloženo sada u ovom dokumentu od gospodina Vensa čini mi se pomalo pristrasnim rješeno. Upravo zbog ove dvije stvari koje sam pomenuo da tretiranjem prostora Republike Srpska Krajina kao prostora Hrvatske i sumnja

u oružane snage Republike Srpska Krajina da bi mogla biti agresor, što je vjerovatno i uzrok razrade u ovoj koncepciji, na ovakav način. Nama zaista "bode oči" ovaj sadržaj koncepcije gdje se nekoliko puta pominje zona pod zaštitom UN kao oblasti u Republici Hrvatskoj. Član 7. izričito govori da bi se oružane snage UN i policijski nadzornici rasporedili u raznim oblastima Hrvatske, koje bi se zvali zaštićena područja, što izričito govori 8. član koji se samo kasnije razrađuje, tako da je za nas nesigurno pitanje funkcionisanja sistema vlasti na čitavom području Republike Srpska Krajina ovako kako sada funkcioniše. Uznemiranje unose izjave predsjednika Hrvatske Franje Tuđmana da je već imenovao povjerenike za opštine na prostoru Republike Srpska Krajina kao i njegove izjave i izjave njegovih ministara, mnogih od njih, da će Republika Hrvatska uspostaviti svoj ustavno-pravni sistem na prostoru Krajine ili preko UN ili svojom oružanom silom. Upravo iz tih razloga naše primjedbe, koje smo i ranije davali, na ovaj plan sada imaju jednu veću težinu. Mi smo davali primjedbu oko angažovanja JNA i opšte postojanja JNA na prostoru Krajine. Referendumom od 12. maja prošle godine na prostoru Republike Srpska Krajina građani su se opredjelili za ostanak u Jugoslaviji. Mi zato boravak jedinica JNA na ovom prostoru posmatramo i kao produžetak kontinuiteta države Jugoslavije i kao silu koja može da štiti ovaj prostor od agresije Hrvatske. Zato smo i predlagali, ja sam to pominjao i u našem posljednjem susretu u Beogradu, da smo mi zainteresovani da JNA ostane na ovom prostoru dok se ne nađe cjelokupno političko rješenje. Da razradim ovaj moj stav... Ako bi Jugoslavija opstala kao ostatak države ili ako bi se nekoliko djelova Jugoslavije opredjelilo da ima zajedničke oružane snage, s naše strane mi smo politički opredjeljeni za tu opciju, to bi mogla da bude JNA. Ako ne bi bilo takve saglasnosti na prostoru Jugoslavije pa bi svaka republika postala nezavisna država, i uključujući Republiku Srpska Krajina, sigurno da odgovarajući kontigent te armije pripada Republici Srpska Krajina. Ja sam potencirao i ranije status Teritorijalne odbrane Republike Srpska Krajina. Ona je po našem Ustavu oružana sila Republike Srpska Krajina. Mi smo samo konstatovali na koji je način ilegalna oružana sila postala legalna oružana sila Republike Hrvatske. Ne ulazeći sada u ocjenu regularnosti mi smo inzistirali da se Teritorijalna odbrana Republike Srpska Krajina posmatra kao legalna oružana sila što ona to i jeste po propisima Republike Srpska Krajina. I zato smo zainteresovani da se ne izvrši razoružavanje naših oružanih snaga, dok se istovremeno sa hrvatske strane ne poduzima ništa u tom pogledu. Mi smo dali i primjedbu koja se tiče policijskih snaga. Nemamo ništa protiv toga da svjetska zajednica ili bilo koja država svjetske zajednice, pogotovo države članice KEBS-a,[22] mogu vršiti uvid u stanje ljudskih prava na teritoriji Republike Srpska Krajina. Mi smo već godinu i po dana ukazivali i ukazujemo na kršenje ljudskih prava i nacionalnih prava u Republici Hrvatskoj. Godinu i po dana Srbi u Republici Hrvatskoj gube pravo na rad isključivo zbog svoje nacionalne pripadnosti, a posljednjih mjeseci bivaju i pojedinačno i masovno ubijani i proganjani. Na teritoriji Republike Srpska Krajina imamo oko 10.000 izbjeglica sa prostora Republike Hrvatske, a prema podacima Republike Srbije preko 170.000 ih je u Republici Srbiji tako da i s te strane ipak malo začuđuje zbog čega se angažuju policijski posmatrači UN samo na prostoru Republike Srpska Krajina da kontrolišu legalitet rada policijskih organa, a da nema govora o tome na prostoru Republike Hrvatske. To su glavne primjedbe na način na koji se planiralo ukupno mirovno angažovanje. Ja ne bih duže govorio o našem istorijskom iskustvu sa vlastima nezavisne Hrvatske. Samo da pomenem da srpski narod nije stradao od Hrvatske države samo u drugom svjetskom ratu već su se pripadnici hrvatskog naroda i u

[22] Organizacija za europsku sigurnost i suradnju.

Austro-ugarskoj vojsci genocidno ponašali prema Srbima u Prvom svjetskom ratu. Kad se tome doda loše iskustvo sa katoličkom crkvom na ovom prostoru, stogodišnjem nastojanju čiji su nosioci Hrvati na ovom prostoru, koja je više stotina godina činila sve da pravoslavne prevede u katolike, a u Drugom svjetskom ratu i na vrlo surov način, mislim da je shvatljivo naše podozrenje prema svim aranžmanima koji bi čak indirektno dovodili nas u mogućnost da se nađemo pod kontrolom hrvatskih vlasti. Mi na našem prostoru ništa više ne želimo nego mir. Ovo je prostor Vojne Krajine, stotinama godina i zaista je istorijsko vrijeme da naš narod živi kao drugi narodi, a ne da se bavi ratom. Mi ne želimo da vodimo rat radi niti jedne stope hrvatske ili bilo čije druge teritorije, ali je odlučnost naroda da će upotrebiti sva sredstva da odbrani pravo na svoju slobodu. Naši odnosi sa Republikom Srbijom do sada su bili kao odnosi sa većinskim dijelom srpskog naroda, tako mi predstavljamo jednu etničku i kulturnu cjelinu, s kojom smo i živjeli sedamdeset godina u istoj državi. Međutim, na prostoru Republike Srpska Krajina mi smo izgradili svoj sopstveni društveni i politički sistem. U dosadašnjim razgovorima o rješavanju jugoslovenske političke krize koji su vođeni i unutar Jugoslavije i u okviru Konferencije u Hagu, a i razgovorima sa predstavnicima UN mi smo pokazivali svoju želju da budemo ravnopravni subjekt i da preuzmemo svoju odgovornost koju nam je dao narod na demokratskim izborima da ga mi zastupamo, a to svoje pravo nismo delegirali na nikoga drugog. Bez obzira na ideološka opredjeljenja ili opredjeljenja kao društvenom sistemu u Republici Srpska Krajina ili Republici Srbiji mi smo sa gospodinom Miloševićem[23] nastojali da imamo dobre odnose i da čak tražimo zajedničke poglede na rješavanje jugoslovenske krize. U svim dosadašnjim razgovorima mi nismo našli zajednički jezik niti smo se složili oko koncepta, u čijem je pravljenju on učestvovao, a na koji smo mi imali samo jednom priliku da damo primjedbe obraćajući se Vama, čak i prije posljednjeg dolaska gospodina Vensa za Novu godinu, mi smo zadržali naše rezerve na ovaj plan i u razgovorima sa planovima Predsjedništva Jugoslavije i u razgovorima sa gospodinom Miloševićem. Na neke naše pojedinačne primjedbe iz ovoga plana, odnosno poslje njih, sigurno nisu mogli shvatiti nismo mi dali do znanja niti u Predsjedništvu, niti kod Miloševića da smo se složili generalno s planom. Zato je za nas bilo iznenađenje poslje završetka razgovora gospodina Vensa u Beogradu da su se sve strane složile. Ako su pod tim mislili i našu stranu mi se tada nismo složili. Mogu da vam kažem konkretan slučaj, prije dolaska gospodina Vensa, kad smo dali javnu izjavu o našim primjedbama na plan. Naša izjava nije emitovana već negdje u Beogradu "zakočena". Nama je žao što nismo mogli da naše primjedbe kažemo dok je gospodin Vens bio u Beogradu. Posle njegovog dolaska iz Sarajeva u Beograd noću oko 21 čas ja sam boravio u Beogradu i telefonom sam obavijestio Predsjedništvo Srbije da sam u Beogradu i pitao da li gospodin Vens ima potreba da se sretne sa mnom. Međutim, ja ni tada nisam bio uključen u razgovor. Zato smo mi na žalost okasnili dan-dva posle odlaska gospodina Vensa kada smo iskoristili javnu tribinu da ponovo kažemo svoj stav. To je bio način da probijemo informativnu blokadu koja nam je tada bila nametnuta. Da kažem još jednom da za nas sve u Republici Srpska Krajina čini zadovoljstvo što ste došli do nas da možemo da razgovaramo o svim ovim problemima koji su pred nama uz sve uvažavanje i vaših dosadašnjih napora koje ste uložili da se naš problem razrješi.

Golding Generalni sekretar UN me je poslao da ispitam kako se mogu otkloniti prepreke za razmještaj mirovnih snaga. Leteći iz Afrike vidio sam da ima tri prepreke i još jedan četvrti

[23] Slobodan, predsjednik Republike Srbije.

moment, koji je tu bitan. Prva je prekid vatre. Jučer sam boravio 24 sata i razgovarao sa pukovnikom Vilsonom. Više ne mislim da je prepreka prekid vatre jer ima kršenja sa obe strane i, na žalost, ljudi se još ubijaju. Jasno je da s obe strane postoje neregularne snage koje nisu pod kontrolom, ali smatram da kršenje prekida vatre nije toliko da se ne bi mogli rasporediti. Druga prepreka je to što ste Vi rekli i sasvim dobro definisali. Ne bi smo mogli rasporediti snage bez pristanka svih i ukoliko sve strane ne žele sarađivati sa nama jasno je da moram mnogo da radimo na tome da Vi date svoj pristanak. Treća prepreka je da su Hrvati, nedavno, izjavili javno što baca sumnju na njihovo prihvatanje nekih stavova u planu i onda u Zagrebu moramo da radimo isto. Druga stvar koju treba uzeti u obzir je ono što je Generalni sekretar rekao u petak gospodinu Joviću,[24] snage UN bile bi tu dok se ne riješi jugoslovenska kriza. Ali Generalni sekretar ne bi htio da preduzme akciju koja bi trajala vrlo dugo, 28 godina imamo snage na Cipru, 14 godina u Južnom Libanonu. Generalni sekretar me zamolio da kažem svim sagovornicima, da prije nego se predloži postavljanje ovih snaga, htio bi da bude siguran da sve jugoslavenske strane ulože znatan napor na Konferenciji i da pregovaraju. Nikad nisam sumnjao da na kraju moram razgovarati sa Vama dr Babiću. Možda je bilo nekog nesporazuma za vrijeme posljednjeg boravka gospodina Vensa, ali meni je uvijek bilo jasno da ako bi i narod, koji predstavljate, ne prihvati plan i ako niste spremni da sarađujete sa nama bilo bi pogrešno dovesti mirovne snage. Tu nema nesporazuma meni je to uvijek bilo jasno, ali moram sa Vama razgovarati. Nadam se da ćemo se moći sresti u Beogradu, ali kad ste me zamolili da dođem u Knin odlučio sam da prihvatim molbu, tako da možemo razgovarati, baš kako treba. To je naš treći sastanak i nisam htio da dobijete utisak da će te biti isključeni iz ovog procesa. Da Vam kažem o pozicijama UN koje se sasvim razlikuju od evropske. Što se tiče UN postoji zemlja članica koja se zove Jugoslavija, članica sa saveznim Ustavom koja se sastoji od šest republika i dvije autonomne pokrajine. I to je položaj u UN. UN nisu priznale nezavisnost Hrvatske, niti su priznale nezavisnost Republike Srpska Krajina. Mi moramo nastaviti u skladu sa ustavnom situacijom koja je bila prije ovih tragičnih događaja i jezik koji se koristi u službenim dokumentima UN reflektuje tu poziciju. To je oduvijek bio stav UN i jednog i drugog Generalnog sekretara i gospodina Vensa da nema promjena granica i nema promjena u ustavnim odredbama, osim kao rezultat pregovora. Uloga UN o mougućem angažovanju mirovnih snaga bila bi da se stvore uslovi u kojima bi se mogli odvijati politički pregovori i mi smo oduvijek govorili da ne bi prejudicirali politička rješenja. I to ja za nas suštinski princip. Da se obratim na nekoliko stavova koje ste Vi rekli. Pitali ste zašto bi Krajina trebalo da se razoruža. Situacija s kojom smo se sreli i zamoljeni da napravimo plan, bila je da su hrvatske vlasti odlučile da traže nezavisnost. I to nisu prihvatile srpske zajednice koje žive u Hrvatskoj i kao rezultat došlo je do širokog sukoba. U područjima Hrvatske gdje je većinsko srpsko stanovništvo nama je bilo jasno da način razmještaja trupa, koji biste vi voljeli, to je duž linije sukoba, to neće biti prihvatljivo svim stranama i onda smo mi razradili ideju ono što se nazvalo “mastiljave mrlje”. Znači da bi snage UN trebalo da preuzmu odgovornost za zaštitu naroda u područjima sukoba. To je uključivalo pogodbu, nudilo se nešto svakoj strani i to je bilo neophodno, jer inače ne bi došlo do nikakvog sporazuma. Za obe strane bilo je važno da se prekine sukob. Za srpsku stranu se priznaje da lokalna vlast i policija ostaje i da će ih trupe UN štititi od napada hrvatskih snaga, a za hrvatsku stranu bilo je povlačenje JNA iz ovih srpskih područja i drugih mjesta u Hrvatskoj. Ono što je za nas bilo važno jeste, što uz povlačenje JNA, teritorijalne snage

[24] Borisav, član Predsjedništva SFRJ.

moraju da se razoružaju ne zauvijek, nego u toku ovog aranžmana. 44 godine ovih aktivnosti su nas naučile da dolazi do ozbiljnih problema ako imate snage UN i lokalne oružane snage i da su one odgovorne za održavanje bezbednosti na istom teritoriju. Htio bih istaći da granice tih područja, pod zaštitom UN, će biti na liniji sukoba i da će snage UN biti raspoređene tu da spreče bilo kakav upad hrvatskih snaga i svako kretanje hrvatskih trupa u ovaj srpski prostor. To je glavna stvar u našem planu. Znači da nema nikakvih vojnih napada od hrvatske strane na srpski ili bilo koji drugi narod, koji živi na tom području. Sad dolazim na drugu stvar koju ste pomenuli. Izjave predsjednika Tuđmana i nas isto tako brinu, jer uvijek smo bili jasni prema hrvatskim vlastima. Znači da lokalna policija i vlast mora da nastavi da funkcioniše. Glavna stvar na koju smo upozoravali hrvatsku stranu je da vaše snage i onih koji komanduju ostaju na svom mjestu. To se gospodinu Tuđmanu baš ne sviđa, ali smo mu jasno rekli da je to suštinski dio plana. Sutra ću ja biti s njim u Zagrebu i jasno mu dati do znanja, ako Hrvatska želi razmještaj mirovnih snaga, moraju da prihvate da je to suštinski dio plana.

Htio bih da predložim, sada, uvjeravanja koja UN mogu Vama da ponude i preko Vas narodu koji predstavljate, da Vas ubjedimo da naš plan nije trik, da je to samo međuaranžman da se stvore uslovi za političke pregovore u kojima se mogu izraziti aspiracije naroda u Krajini i što neće prejudicirati rezultat tih političkih pregovora. Ono što ja ne mogu to je da ne mogu da Vam ponudim veće promjene ovog plana. Ovaj plan je Generalni sekretar predložio Savjetu Bezbjednosti i Savjet Bezbjednosti ga je prihvatio i isti vrši pritisak na Generalnog sekretara da se osnuju mirovne snage. Ne možemo da se vraćamo i da počinjemo ispočetka. Mislim da zabrinutost, o kojoj Vi govorite, da se ne zasniva na činjenicama. Ja sam vrlo pažljivo pratio Vašu javnu prepisku sa Miloševićem. Analizirajući to došao sam do zaključka da Vaša zabrinutost nije bila realna u vezi s planom i ono što on podrazumjeva. Želio bih da istaknem posebno da to nije trajan aranžman, već da je to međuaranžman, da se stvori vrijeme i prostor za političke pregovore i da to u planu jasno stoji, da će mirovne snage tu ostati dok politički pregovori ne uspiju. Vidio sam Vašu zabrinutost što se tiče postupka u Savjetu Bezbjednosti. Mislim da Vas je zavela činjenica o normalnoj praksi Savjeta Bezbjednosti da se obično mirovne snage postavljaju na šest mjeseci i da se obnavlja mandat za sljedećih šest itd. Ima jedan slučaj o kome znam gdje Savjet Bezbjednosti nije obnovio mandat operacije. Ja bih htio da Vi kažete pojedinačno jednu po jednu stavku koja Vas zabrinjava, pa da Vas razuvjerim da nije to stvarno.

Babić Da li je plan potpisan od Miloševića, Tuđmana i Kadijevića[25] i u kakvoj formi je dospio do Savjeta Bezbjednosti?

Golding Plan nije nitko potpisao, plan sam ja lično napravio na osnovu razgovora koje smo Vens i ja vodili uglavnom sa predsjednikom Miloševićem, generalom Kadijevićem i predsjednikom Tuđmanom. Toj trojici gospode dat je primjerak teksta koji je kasnije objavljen kao dokument Savjeta Bezbjednosti i oni su dali detaljne komentare. Rekli su da prihvataju plan, ali nisu potpisali. Kasnije se pokazalo da predsjednik Tuđman ima rezerve prema planu iako je rekao da ga prihvata. I te rezerve su vjerovatno uzrokovane nerazumjevanjem, neshvatanjem plana. Generalni sekretar bi ubuduće htio da donese izvještaj Savjetu Bezbjednosti gdje bi rekao da sljedeći konsultacije i razgovori sa zainteresovanim stranama, da je utvrdio da su prihvatili i da su spremni za saradnju i to prema dokumentima. Npr. jedan dodatak ili varijanta koji će se predložiti Savjetu Bezbjednosti da

[25] Veljko, sekretar SSNO-a Jugoslavije.

bi član 15c promjenili u daljnjim razgovorima sa predsjednikom Miloševićem mislimo da je bolji aranžman da se oružje čuva u Krajini, da se stavi u skladišta pod "dva ključa". "Prvi ključ" bi kontrolisale vlasti u Krajini, a "drugi" snage UN. Mislimo da je to bolji aranžman nego da se preda snagama UN. Znači, bit će nekih redefinisanja u dokumentu. To će biti pismeni izvještaj, u daljnjim razgovorima, da su zainteresovane strane prihvatile taj plan, znači razmještaj snaga po ovom osnovu. Neće biti ugovora ni potpisa između zainteresovanih strana u UN, te će se vjerovati na riječ da su se strane konsultovale i složile.

Ocić[26] Kažete da priznajete Jugoslaviju, zašto niste sklopili sporazum sa Jugoslavijom?

Babić Gospodin Ocić potencira ono pitanje koje smo stavili na početku. To je status naše teritorije.

Vi ste pomenuli da prihvatate ustavnu situaciju koja je bila prije. Ta ustavna situacija podrazumjeva Republiku Hrvatsku kao federalnu jedinicu Jugoslavije. A u toj federalnoj jedinici Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije dva konstitutivna državotvorna naroda su Srbi i Hrvati, ta definicija je postojala i u Ustavu Republike Hrvatske, da je Hrvatska kao federalna jedinica Jugoslavije država hrvatskog i srpskog naroda. To ustavno stanje prvi su promjenili Hrvati. Majorizacijom u svom parlamentu oni su donijeli novi Ustav Republike Hrvatske i stvaranjem ilegalne oružane sile uspostavili takvo ustavno stanje na prostorima u kome su Hrvati većina. Mi smo na prostoru Republike Srpska Krajina stvorili ustavno-pravni sistem na osnovu opredjeljenja naroda, na osnovu referenduma i uspostavljanje ustavno-pravnog sistema kroz parlament Republike Srpska Krajina. Zato i kažemo da je osnovni nedostatak ovog pristupa jer se praktično priznaje stanje stvoreno u Hrvatskoj, a stanje stvoreno u Republici Srpska Krajina se ukida i vraća na početak.

Golding Ovdje ima dvije stvari o kojima razgovaramo. Prva je pravni položaj SFRJ kao članice UN i stalnog predstavnika su akreditovane u Predsjedništvu Jugoslavije.[27] To je ta pravna pozicija dok se ne odredi [da] neko drugi postane član. Od početka pocrtavamo da ne možete koristiti UN da bi se steklo priznanje Republike Srpska Krajina, isto tako i Hrvatska to ne može.

Druga stvar je praktično pitanje uspostavljanja onih koji "de fakto" vrše vlast na terenu i treba da prihvate mandat mirovnih snaga i sarađuju sa njima. I zato sam ja ovdje i zato ću sutra biti u Zagrebu, a zato razgovaram i sa JNA kao i sa Predsjedništvom Srbije. To je pragmatičan, praktičan način da bi se prihvatio plan.

Babić Mi zaista ne tražimo da se na ovakav način, upotrebom vojnih snaga UN, prihvati naše rješenje političkog problema, ali isto tako ne možemo se složiti da se angažovanje vojnih snaga UN legalizuje i političko rješenje koje je nametnula Hrvatska.

Golding To je ključna stvar i to sam sa gospodinom Hadžićem[28] jutros isto razgovarao. U planu jasno stoji, u prvom članu, da neće prejudicirati ishod političkih pregovora.

Babić Diranjem u stanje, koje je uspostavljeno u Republici Srpska Krajina, dok se istovremeno ne dira u stanje u Republici Hrvatskoj jeste prejudiciranje političkog rješenja. U

[26] Časlav, ministar vanjskih poslova u Vladi SAO Istočne Slavonije, Baranje i Zapadnog Srema.

[27] Rečenica u izvorniku nejasna.

[28] Goran.

Hrvatskoj se ne razoružava vojska, niti se uspostavlja kontrola nad policijskim snagama, niti Predsjedništvo Jugoslavije ima ikakvog uticaja na prostoru Hrvatske. Hrvatska je povukla svog predstavnika iz Predsjedništva Jugoslavije iz svih saveznih organa. Međutim, nemamo ni mi svog predstavnika u Predsjedništvu Jugoslavije i organima federacije. Ne može ni Predsjedništvo Jugoslavije donositi odluke, koje se nas tiču, bez naše saglasnosti. Ne znam po čemu Milošević ili članovi Predsjedništva Srbije imaju pravo da odlučuju o nama, kada su sami sebe doveli u stanje u kojem jesu.

Golding Njima ne dajemo pravo da odlučuju o vama. Na samom početku razgovarali smo s Vama i sa gospodinom Hadžićem i bilo je jasno da Milošević ne govori za Babića, i zato sam ja ovdje danas.

Ako govorite o prejudiciranju mi imamo pritužbi i od Tuđmana da inzistiranjem na lokalnoj administraciji, na nastavku policije Krajine prejudiciramo ishod političkih pregovora u vašu korist. Obe se strane žale.

Babić U njihovu stranu se uopšte ne dira, niti u institucije, niti sistem, niti policiju, niti oružane snage.

Golding A oni misle da ih se dira jer kažu Knin je dio Hrvatske.

Babić Ja mogu reći da je Kalifornija srpska.

Golding Oni kažu da UN sprečavaju primjenu hrvatskog Ustava u Krajini.

Babić Tuđman nije nikad imao vlast u Kninu. Ja sam postao vlast u Kninu kad je on u Zagrebu, čak i prije. Ja sam nakon tog bio u Zagrebu nekoliko puta. On nije nikada u Kninu. Na osnovu čega kaže da je Knin njihov?

Golding Mi moramo da inzistiramo i stvarno mislimo tako u Savjetu Bezbjednosti da ovaj aranžman ne smije da prejudicira ishod političkih pregovora. To znači da nijedna strana ne može da ga iskoristi u političkim pregovorima. Nijedna strana ne može da iskoristi mirovne snage kao argument koji njima ide u prilog u političkim pregovorima. Vi ne možete reći, čak i da UN kažu, da Hrvatska nema vlast u Krajini, UN dozvoljavaju da policija Krajine nastavi da radi.

Babić Postoji jadno faktičko stanje koje treba respektirati. Ako UN zaista žele samo da se vojno angažuju na sprečavanju konflikta i rata, s jedne strane postoji Republika Hrvatska sa svojim ustavno-pravnim sistemom, oružanim snagama i policijom, a s druge strane postoji Republika Srpska Krajina sa svojim oružanim snagama u čiji kontingent podrazumjevamo JNA, sa svojim ustavno-pravnim sistemom. Ako se angažuju UN da sprečavaju sukob one treba da onemoguće rat na način da se isti tretman primjenjuje na obe strane. U ovoj situaciji za nas se primjenjuje jedan tretman, a za njih nikakav.

Golding Mi nismo htjeli da se uključujemo u ovaj sukob. Jugoslavija je uključila više zemalja, pa i nas već preko tri mjeseca. Mislim da je naše uključenje dobro došlo. Sada se bolje poštuje prekid vatre nego ranije. Imamo oficire za vezu koji nastoje da se održi prekid vatre i plan koji se zasniva na iskustvu od 44 godine, jer smo mislili da će konsolidovati taj prekid vatre i stvoriti vrijeme i prostor za političke pregovore. Plan je odobren od strane Savjeta za političke pregovore. Plan je odobren od strane Savjeta Bezbjednosti. Nas su molili jugoslovenski lideri i milioni jugoslovena da se preporuči Savjetu Bezbjednosti da naprave

ovaj plan. Mnoge članice UN vrše pritisak da nastavimo sa radom i desetine zemalja nude svoje trupe. Mi vam ne možemo to nametnuti, ne možemo ni Tuđmanu, ni Miloševiću ni Hadžiću. To je vaš izbor. Hoću da Vas zamolim da ozbiljno razmislite o posljedicama koje mogu nastati ako ne prihvatite plan. Vens upozorava ako ne nastavimo s tim doći će do kršenja prekida vatre i nastaviti rat. To vas ne treba toliko zaplašiti, ali mi moramo biti bistrih glava i moramo nastaviti operaciju, ako ste vi spremni da prihvatite i sarađujete, to je velika odgovornost na Vama. Ja nisam ovdje da Vam kažem kako će te Vi upravljati Krajinom. Hoću da vidim koji su problemi koje imate i da ih riješimo, ali bez suštinskih promjena u planu.

Babić Jasno mi je, ali ima jedna interesantna stvar u tome problemu. Mi smo prvi u Jugoslaviji tražili angažovanje UN, ne sumnjajući u njihovu nepristranost zbog autoriteta institucije koja poštuje međunarodno pravo i Povelju UN. U dosadašnjem tromjesečnom angažovanju mi nemamo primjedbi, primirje je stabilnije. Mi smo i preko pukovnika Vilsona uputili poruku da se angažovanje izviđača produži i poveća, da prosmatrači UN preuzmu sadašnju misiju EZ. Priznavanje Slovenije i Hrvatske kao nezavisnih država od strane EZ, EZ se umješala pristrasno u rješavanje jugoslovenske krize. Što se nas tiče, ona je izgubila autoritet i povjerenje da nepristrasno može nuditi svoje usluge na rješavanju jugoslovenskog problema. U tom smislu neobično je da se vojno angažovanje mirovnih snaga koristi od strane UN, da se pitanje sprečavanja sukoba rješava institucijama UN, a da se političko rješenje i dalje traži u okviru EZ odnosno Konferencije u Briselu. Ali nama se upravo čini da ovaj koncept angažovanja mirovnih snaga UN ipak naginje na način da se političko rješenje koje nudi EZ i uspostavi. Povlačenje JNA sa prostora Krajine, razoružavanje TO i ostavljanjem samo lokalnih policijskih snaga i sistema lokalne vlasti nije ništa drugo već sadržaj specijalnog statusa u okviru Hrvatske, koje se nudi u Briselu. To je ono što nam smeta. Naš pristup u rješavanju ovog problema vojnog pitanja, prestanaka sukoba angažovanjem mirovnih snaga na prostoru između zaraćenih strana, bez obzira koliko je taj prostor, linija ili pojas, je nepristrasan u odnosu na obe sukobljene strane i zaista ne nudi nikakvo političko rješenje i pruža mogućnost da se nađe političko rješenje u pregovorima. Osnovni princip rješavanja političkog problema u čitavoj Jugoslaviji jeste prihvatanja prava svakog naroda na opredjeljenje. To je suština zbog čega smo mi predložili naš pristup mirovnom angažovanju UN.

GOLDING – Samo da kažem nešto o EZ i UN. Savjet bezbjednosti je prvi put bio uključen i ja sam dao do znanja da uloga UN jeste da se pomogne naporima EZ i KEBZ-u i to je stav generalnog sekretara i sada. On ne misli da bi UN trebalo da preuzmu od EZ-a, jer postoji podjela posla između UN i EZ. Imamo podjelu poslova što se tiče prekida vatre i koji dobro funkcioniše. UN su olakšale veze između dvije strane i dali su predloge kako se mogu izbjeći incidenti i narušavanje primirja. Promatrači EZ treba da na terenu ispitaju šta se događa. Ako se nastavi sa ovim planom biće podjela posla i na širem planu. UN će rasporediti veliki broj kadrova da bi se konsolidovao prekid vatre i da bi se stvorile mogućnosti za političke pregovore, a politički pregovori će se odvijati na Konvenciji o Jugoslaviji pod predsjedavanjem lorda Karingtona.[29] I što god mi mislili o političkoj zajednici, što se tiče priznanja, morate se oslanjati na Karingtona, kao iskusnog pregovarača, koji će biti nepristrasan. Kao što se na nas možete osloniti pošto imamo iskustva i u održavanju mira i da ćemo biti nepristrasni. I zadnja

[29] Carrington Peter, predsjednik Međunarodne konferencije o Jugoslaviji.

stvar što bih rekao, u vezi s političkim pregovorima, svakom mora biti jasno da srpski narod Krajine nije spreman da bude dio Hrvatske. To je činjenica, stvarnost i o tome će politički pregovori morati da vode računa.

BABIĆ – Drugi problem je rješavanje ukupne političke krize u Jugoslaviji. Zbog toga smo zainteresovani da se ne samo vojno već i političko pitanje prenese na UN.

GOLDING – Ja nisam u poziciji da vam to ponudim jer su Savjet bezbjednosti i generalni sekretar jasno rekli da politička rješenja i posredovanje ostanu u EZ. To ne znači da UN postaju instrument EZ. I to je bilo jasno po pitanju ovog priznanja da su generalni sekretar i gospodin Vens imali različite pozicije. Za razliku od EZ, također je i lord Karington zauzeo drukčiji položaj. To je politika.

BABIĆ – Mi bismo zato željeli da se u ovom aranžmanu otkloni svaka politika, svaka pristrasnost.

GOLDING – Ne može. Vi ste čovjek od nauke i ne možete eliminisati politiku.

BABIĆ – Naš prvi zadatak jeste da ne produžavamo sukobe i prekinemo rat. Mislim da je to osnovno i zato se angažuju UN sada. Ali bi diranje u institucije i sistem, s jedne strane, naše, a istovremeno nediranje u institucije i sistem i položaj s druge strane, bilo proširenje ovog aranžmana – mirovnog i na politčke stvari na način koji nas postavlja u nejednake pozicije. To su razlozi zbog čega su naše primjedbe ovakve. Mi ne inzistiramo da se u ovom mirovnom aranžmanu rješavaju politička pitanja, ali moramo zato otkloniti svaku mogućnost da oni utiču na političko rješenje.

GOLDING – Ja se slažem s tim. Mi imamo istu poziciju. Ovo nije politički već praktični aranžman, tako da se mogu odvijati politički pregovori u atmosferi koju rat ne ometa. Također se s Vama slažem da moramo da se uvjerimo da rat neće ponovo početi. Zabrinut sam kakve će posljedice biti ako nije moguće da se mirovne snage angažuju, jer bi to značilo da će se rat nastaviti. Hrvati će vidjeti da nemaju alternative nego da povrate silom ono što smatraju izgubljenim teritorijama, i ne kažem da će biti Knin, ali će se rat nastaviti na granicama Krajine i ne znam na što će to sve ispasti.

BABIĆ – Ovo je uvijek bila srpska zemlja i nemaju ništa Hrvati povratiti. Ovaj bi plan bio dobar kada bi se primjenio na čitavu teritoriju Hrvatske. Hrvatska je agresor na naše teritorije. Bilo bi najbolje, za mir, da se razoružaju i njihove oružane snage a njihova policija koja je vršila masakr, da se stavi pod kontrolu. Onda bismo došli u ravnopravnu poziciju. Mogli bismo na miru bez sukoba i opasnosti po rat da rješavamo problem.

GOLDING – To smo raspravili na prvom sastanku. Rekao sam tada i sad ponavljam da takav aranžman nije moguć. Ako Vi kažete da ovo nije moguće onda se mimoilazimo. Htio bih da se vratim na raniji predlog. U 6 sati kada se nađemo treba da raspravimo o izvještaju za Savjet bezbjednosti o ovom problemu, što bi bilo vezano za Vašu zabrinutost.

BABIĆ – Ja ću morati sazvati sastanak institucija, pre svega Vlade, da ih obavijestim o ovom razgovoru, da još jednom ispitamo ovaj koncept. Što se tiče našeg rada, mi radimo javno i narodu i svjetskoj javnosti. Mi smo spremni da poslije naših dogovora i pismeno damo izvještaj o našim odlukama.

GOLDING – Mora doći do nekog zaključka. Ali ja imam problem s vremenom. U petak u Njujorku je sastanak Savjeta bezbjednosti. Generalni sekretar mi je rako da prije tog sastanka moram biti u Njujorku da dam izvještaj o rezultatima razgovora sa Vama drugima, što znači da sutra rano ujutro moram napustiti Knin.

BABIĆ – Da li ima mogućnosti još jednom da se sretnemo?

GOLDING – Može večeras.

BABIĆ – Može li poslije razgovora s Tuđmanom?

GOLDING – Može u srijedu u Beogradu.

BABIĆ – Nemamo praktičnu realizaciju o razmještaju, a dobili smo tekst aranžmana. Srešćemo se večeras, kad završite razgovore sa generalom Mladićem.[30]

II

BABIĆ – Praktično su se svi složili sa našim dosadašnjim zastupanjem stavova Vlade i Skupštine. Ja sam prenio Vaše tumačenje koncepta, uz dopune koje ste nam danas dali. Raspravili smo sva pitanja, ponovo, iz ovog koncepta, od člana do člana. I dalje ostaju naše suštinske primjedbe. Prvo, tretman našeg područja, definisan je područje kao oblast Republike Hrvatske i drugo, suštinska primjedba na osnovnu koncepciju, demilitarizacija samo jedne strane. Naš je stav da demilitarizacijom samo naše strane prejudicira političko rješenje u smislu da ostaje isključivo sadržaj lokalne samouprave u okviru Republike Hrvatske koji nas ne zadovoljava. Na ovaj način nisu više izjednačene strane Republike Hrvatske i Republike Srpska Krajina u pregovorima, jer po ovom konceptu Republika Hrvatska ostaje sa ustavno pravnim sistemom koga je uspostavila sa oružanim snagama koje je formirala u koje se ovim konceptom ništa ne dira. S druge strane dovodi se u pitanje ustavno-pravni sistem koji je uspostavljen u Republici Srpska Krajina i čitav sistem svodi se na razjedinjene organe lokalne samouprave, bez igdje pomenutih garancija da će se poštovati samoopredjeljenje građana Republike Srpska Krajina. Pitanje angažovanja JNA na teritoriji Republike Srpska Krajina je pitanje kojeg treba rješavati u sklopu čitave krize u Jugoslaviji. I zavisno od rezultata političkih dogovora, u okviru Jugoslavije, treba da se odredi položaj JNA. U ovoj situaciji izlazak JNA sa područja Republike Srpska Krajina je negiranje ovog prostora kao dijela države Jugoslavije, a i slabljenje odbrane ovog prostora, s obzirom na status hrvatskih oružanih snaga. Mi bismo mogli prihvatiti status hrvatskih oružanih snaga. Mi bismo mogli prihvatiti odgovarajuće dezangažovanje JNA u sadašnjem sukobu ako bi vojne snage UN preuzele ulogu zaštite prostora Republike Srpska Krajina prema Republici Hrvatskoj. Pitanje teritorijalne odbrane Republike Srpska Krajine je pitanje suvereniteta. Mi bismo pristali na dezangažovanje naše teritorijalne odbrane isključivo ako bi se takav princip primjenio i na Republiku Hrvatsku, na njene oružane snage. Što se tiče ostalih pitanja ona su izvedena iz ovih osnovnih stavova. Mi smo i dalje spremni da se što prije poveća broj posmatrača UN i oficira za vezu i da posmatrači UN preuzmu posmatračku misiju oko kontrole prekida vatre i primirja, umjesto EZ. Smatramo da EZ nije više nepristrasan, tako da s obzirom na dosadašnje ponašanje EZ i svih njenih članica pojedinačno, koje su priznale

[30] Ratko, zapovjednik 9. (kninskog) korpusa JNA.

nezavisnost Republike Hrvatske, smatramo da su se direktno stavile na stranu Republike Hrvatske i zastupaju političko rješenje koje nameće Hrvatska silom. Zbog toga smatramo da i posmatrači EZ ne obavljaju nepristrasno svoju misiju. I zbog toga je naš zahtjev da tu misiju preuzmu UN. Mi bismo se pozvali na doktrinu promijenjenih okolnosti u međunarodnim odnosima. Smatramo, u odnosu na vrijeme kada je pravljen ovaj koncept, da je sadašnje stanje sasvim promjenjeno. Prije svega, priznavanjem Republike Hrvatske kao nezavisne države i formiranjem SAO Krajine kao Republike Srpska Krajina i da su to razlozi usljed kojih bi mogli fleksibilnije postaviti pristup angažovanju snaga u odnosu na ranije utvrđen koncept. U smislu da se ova predložena koncepcija modifikuje ili da se uradi nova koncepcija. Modifikacija ove koncepcije mogla bi da se uradi pa ova dva pitanja, na koje mi imamo prigovore, da se odustane od tretiranja područja Republike Srpska Krajina kao oblasti u Republici Hrvatskoj i drugo, da se osnovna koncepcija angažovanja promijeni u smislu da se ne izvrši potpuna demilitarizacija Republike Srpska Krajina, već da se izvrši demilitarizacija područja i sa jedne i sa druge strane oružanog sukoba, odnosno prostora na kome su vođene oružane borbe, i da se mirovne snage angažuju isključivo na liniji razdvajanja. Mi bismo bili spremni da razgovaramo o ova oba pristupa. Mislimo da je najvažnije za sve, za narod u Republici Srpska Krajina, a u interesu je hrvatskog naroda, čitavog regiona, Evrope i svijeta da se mir očuva. Naša je ocjena da očuvanju ovog primirja, bez obzira što se ponekad krši, veliku ulogu su odigrali oficiri za vezu i boravak oficira za vezu Ujedinjenih nacija na ovom prostoru. Zato predlažemo da se, bez obzira na dužinu razgovora oko primjene bilo kog koncepta angažovanje mirovnih snaga, poveća angažovanje oficira za vezu i posmatrača. Ako biste prihvatili i ako se nađe mogućnost da se prihvati ovaj pristup sada bismo mogli razgovarati o detaljima.

GOLDING – Iako vaš odgovor nije onaj koji sam očekivao drago mi je da ste raspravili. Htio bi samo da se zabilježi i razjasni da nema sumnje u položaj Ujedinjenih nacija i ovdje bi htio da govorim malo o budućnosti.

Prije svega, Vi ste potakli pitanje terminologije u vezi sa definicijom vašeg teritorija kao regije u Republici Hrvatskoj. Kao što sam Vam rekao ranije, Ujedinjene nacije nisu preduzele nikakve korake da bi priznale nove činjenice koje su ovdje nastale u Jugoslaviji, u zadnjih 18 mjeseci. I kad govorimo o planu u Hrvatskoj to je geografski, a ne politički izraz. Ako je to jedna primjedba, koju imate na plan, mislim da bi bilo moguće da se nađe jezik koji bi prihvatili da Vi i narod kojem pripadate ne prihvatite da je Krajina u Hrvatskoj, i koji bi izričito kazao da prisustvo Mirovnih snaga Ujedinjenih nacija ne prejudicira pitanje budućeg statusa onoga što zovete Republika Srpska Krajina. Ako je to jedini problem onda je moguće naći rješenje. To sam isto rekao gospodinu Hadžiću u Beogradu, ali osjećam da to nije jedini vaš problem. Druga stvar jeste u vezi sa demilitarizacijom samo jedne strane i da bi to prejudiciralo politička rješenja. Mogu samo da ponovim da je to opšti princip, koji je iznijet u prvom članu plana, operacija stvaranja mira neće prejudicirati ishod pregovora i globalno rješenje jugoslovenske krize. To je fundamentalni pristup ovog pregovora. Govorili ste o nedostatku jednakosti između vas i Republike Hrvatske. Ponovo govorim o poziciji generalnog sekretara i Savjeta bezbjednosti da ti aranžmani neće prejudicirati zaključke pregovora. Što se tiče Ustava Republike i ustavnog statusa Republike Srpska Krajina, ta pitanja se moraju riješiti u političkim pregovorima. Kada Vi govorite da angažovanje mirovnih snaga treba da garantuje pravo na samoopredjeljenje naroda sami tražite da ovaj plan prejudicira budući ishod i to u vašu korist.

Opet u vezi JNA, vi govorite da bi to prejudiciralo političke pregovore i u slučaju povlačenja JNA vi ste rekli da biste mogli prihvatiti dezangažovanje JNA. Ako bi mirovne snage preuzele zaštitu prema Hrvatskoj, to će mirovne snage Ujedinjenih nacija baš i raditi. Ne bi mogle iz Hrvatske, snage ni oprema da ulaze u Krajinu. Zato želimo sve te kontrolne tačke, helikoptere i oklopna vozila za patroliranja, baš zato da obezbjedimo da hrvatske oružane snage ne ulaze u Krajinu.

BABIĆ – Raspoređivanje se pominje po punktovima što nije dovoljna zaštita za upad terorističkih grupa. Ovo je područje brdovito i pruža mogućnosti za masovan ilegalni ulazak.

GOLDING – Na sličnom području obezbjeđujemo da nema ilegalnih pokreta naoružanih ljudi, bilo da su službeni ili neslužbeni i to nisu statičke kontrolne tačke, konstantno se patrolira helikopterima, vozilima itd. Nudi se prava zaštita i prostora i naroda, što se tiče Ujedinjenih nacija, zbog međunarodnog mira. I njima bi bilo lakše ući kada bi bile samo vaše trupe, ali imamo međunarodne jedinice, jer iskustvo govori da je to efektnije.

BABIĆ: Ne sumnjam da bi se mogao naći način da se obezbjedi ta linija. Zato mi i govorimo da je neophodno da se upravo tu rasporede mirovne snage, na liniji odakle se očekuju upadi i odakle smo izloženi agresiji, a to je sa hrvatske strane. Nema razloga da se unutra sprovodi kontrola i to treba prepustiti našim snagama. Koncepcija naše TO je kontrola unutrašnjeg prostora, a ne ofanzivne akcije prema spolja. Dosada su tu funkciju vršile mobilne strukture JNA na liniji sukoba. Mi bismo željeli da se napravi razmjena da Armija ode sa linije sukoba, a da se na tu liniju postave mirovne snage. Ne očekujemo napad sa druge strane, napad sa strane Bosne i ne vidimo razloga zašto bi se na toj liniji postavljale snage.

GOLDING: Mi znamo da ne možete braniti samo tanku liniju, morate imati dubinu. Ponekad se desi, na primjer, u Libanonu da auto prođe kroz našu kontrolu. To nije nevolja jer iza dva kilometra ima druga kontrola, i onda radio-vezom jave da treba da se zatvori put.

BABIĆ: Mi upravo i govorimo o prostoru, ne samo o liniji, ali nije potrebno razoružanje čitavog teritorija Krajine i naše TO.

GOLDING: Sama JNA je pristala da se povuče.

BABIĆ: Armija ne komanduje sama sebi, niti vodi rat radi sebe.

GOLDING: Savezno Predsjedništvo, komanda JNA i Predsjedništvo Srbije – svi su se složili da će se JNA povući iz Krajine kad se razmjeste snage Ujedinjenih nacija.

BABIĆ: To i jeste problem. To Predsjedništvo ima samo članove iz Srbije i Crne Gore. I ono je u krizi i predstavlja dio jugoslovenskog problema. Ni ranije nije moglo Predsjedništvo da odlučuje o tim bitnim pitanjima republika, a Ustavni sud Jugoslavije čak je ocijenio neustavnom Odluku Predsjedništva da povuče Armiju iz Slovenije i odluke tog Predsjedništva mogu biti problematične i nelegalne.

GOLDING: Bez obzira na to činjenica je da su Savezno predsjedništvo i dva ministra odbrane rekli da će se armija povući.

BABIĆ: To Predsjedništvo može da komanduje Armijom u Srbiji i Crnoj Gori. Nikakvo pravo na takve odluke nemaju što se tiče naše Republike. Mi imamo primjedbe na to Predsjedništvo da svojom pasivnošću doprinosi nestajanju države, koju predstavlja. U bilo

kakvim normalnijim političkim prilikama to bi Predsjedništvo davno otišlo demokratskom procedurom.

GOLDING – Vi hoćete da se ja uključim u jugoslovensku politiku.

BABIĆ – Da napomenem da i savezni sekretar za narodnu odbranu niti je imao pravo ni ovlašćenje da daje saglasnost oko upotrebe Armije. Armija je vlasništvo naroda, a ne ministra. Armiju čini kod nas narod Krajine i Armija mora da poštuje volju naroda. 95 % sastava Armije je iz Krajine. Mi se ne možemo složiti da predstavnici Crne Gore i Srbije odlučuju o upotrebi naše Armije.

GOLDING – To me vodi do slijedećeg pitanja. Mi smo se suočili sa situacijom koju je Savezno Predsjedništvo, kao što ste Vi rekli, zajedno sa predsjednicima Srbije i Hrvatske i zajedno sa Savjetom bezbjednosti, tražilo razmještaj Mirovnih snaga shodno ovom planu. Ako je Generalni sekretar odlučio da prihvati taj zahtjev i ako zemlje članice angažuju 10.000 ili 12.000 ljudi, ako se te snage dovedu u Jugoslaviju da bi bile raspoređene u Krajini – šta će se dogoditi?

BABIĆ – Mi ćemo im pokazati gdje je linija sukoba.

GOLDING – Ne bi li išli i u područje Bosanske krajine?

BABIĆ – Mi ne odlučujemo u Bosanskoj krajini. Razmještaj bez naše saglasnosti donijeće mnoge probleme. Osnovni problem kod naroda u Krajini jeste što neće pristati na demilitarizaciju, dok se istovremeno ne izvrši demilitarizacija Hrvatske. Tu će biti problem, da armija razoruža stanovništvo to je neizvodljivo. Armiju čine pripadnici stanovništva Krajine. Upravo ne vjerujem da bi sami sebe razoružali.

GOLDING – Mi ne govorimo o permanentnom, stalnom razoružavanju, već o dobrovoljnoj predaji oružja i ostavljanju u arsenale skladišta, gdje bi bile kontrolisane s obe strane, od Ujedinjenih nacija i Vas. To bi bilo za period dok se pregovori ne počnu. Jeli to strašna stvar za narod Krajine?

BABIĆ – Da, najstrašnija. Ovdje postoji još uvijek sjećanje na razoružanje, koju je vršila vlast NDH-a 1941. godine. Ovdje je tradicionalno narod imao oružje. Hrvatska vlast je poslije preuzimanja kontrole prostora, uz pomoć njemačkih i talijanskih okupatora izvršila razoružavanje. Naši stariji kažu da su poslije razoružanja, najprije pobili sve pse po selima, a onda su narod u kolonama odveli u logore i pobili. Ovom narodu može se uzeti sve sem oružja. To je po našoj proceni neizvodljivo.

GOLDING – Da sada nešto rečem o mogućim modifikacijama plana. Morali bi se obratiti na dvije glavne primjedbe. Prva je bila da ne bismo smjeli tretirati Krajinu kao hrvatski teritorij, a to u suštini znači promjenu jezika i ja ne mislim da bi to bilo nepremostivo. Teško bi bilo Hrvatskoj prodati taj plan, ali ako bi se sve ostalo riješilo onda to ne bi bilo nepremostiva prepreka.

Drugi predlog je da demilitarizacija Republike Srpska Krajina ne bi trebala biti kompletna, mislim da ne bi sva Krajina trebala da se razoruža, to bi bio pojas demilitarizacije s obe strane linije sukoba. Znači li to dr Babiću kad bismo trebali uspostaviti demilitarizovanu zonu, koja bi po 5 km s obe strane obuhvatila front s obe strane – Vi biste prihvatili?

BABIĆ – Da.

GOLDING – Da li bi onda mogla biti potpuna demilitarizacija naroda u Krajini i svih koji žive u tih 5 km, a tražili ste da i druga strana napravi tako.

BABIĆ – Mi nismo postavili problem veličine.

GOLDING – Vaš je problem što bi trebalo da se Hrvatska tretira na isti način.

Mi smo o tome razmišljali u početku. Došli smo do zaključaka tada, da nije moglo doći do pristanka na toj osnovi. Mislim da bi promjenjene prilike, o kojima ste govorili, činile manje vjerojatnim da bi se mogli postići dogovori na toj osnovi. U svakom slučaju ja nisam ovlašćen za daljnje radnje, prije nego se savjetujem sa Generalnim sekretarom.

Proveli bi demilitarizaciju u vojnom smislu...

BABIĆ – A političko rješenje bi našli na nivou UN?

GOLDING – Da li biste se složili u tim prilikama da se JNA povuče iz Krajine, u takvoj situaciji.

BABIĆ – Naravno iz tog pojasa potpuno, a pristali bismo da se ona dezangažuju i ostane u mirnodopskim okvirima, kao prije sukoba i ne bi patrolirali van.

BABIĆ – Znači mi bi bili u kasarnama.

GOLDING – Da li biste prihvatili, u tim uslovima, da se vrši nadzor nad policijom u Krajini?

BABIĆ – Mi smatramo da će se angažovanje nadzornika policije sprovesti u tom smislu da policija poštuje ljudska prava. Mislimo da broj od 500 nadzornika je prevelik. Ali ako bi se isti tretman primjenio na Hrvatsku nemamo ništa protiv.

GOLDING – Goran Hadžić je prihvatio naš plan i složio se da će sarađivati sa Mirovnim snagama, pod uslovom da plan ne "kaže" da su ove zone pod zaštitom Ujedinjenih nacija u Hrvatskoj. I to je vaš prvi problem. On nema ništa protiv demilitarizacije.

BABIĆ – Postoji jedna specifičnost za Slavoniju, Baranju i Zapadni Srem.

Prvo, to je usko područje u vojnom smislu.

Drugo, to je područje skoro čitavo bilo okupirano od strane Hrvatske.

Skoro na čitavom prostoru su vođene oružane borbe, dok je na drugom prostoru Krajine situacija sasvim drukčija osim djelova opština Kostajnica i Petrinja. Mi nismo imali upad hrvatskih oružanih snaga u dubinu svoje teritorije i borbe nisu vođene, niti u Kninu osim na dijelu Opštine Benkovac.

Ovaj stav gospodina Hadžića mogao bi se podvesti pod ovaj predlog o kome vi govorite, da se na dijelu teritorija izvrši demilitarizacija.

GOLDING – Druga stvar jeste da je omjer Hrvata u stanovništvu, veći ovdje nego tamo.

BABIĆ – Da, ali je većina Srba.

GOLDING – Vi biste mogli prihvatiti aranžman u kojem bi tretman Istočne Slavonije, Baranje i Zapadnog Srema bio drukčiji?

BABIĆ – U okviru ovog principa o kome smo se dogovorili područje Krajine je jedinstveno u političko-teritorijalnom smislu. Ona je ujedinjena u Republiku i o prostoru treba govoriti kao jedinstvenom prostoru, bez obzira što je teritorijalno odvojena, a odvojena je jer nismo uspjeli očuvati svoj etnički kontinuitet. Teritorija koja nas spaja je zaposjednuta od strane Hrvatske. Problem je razjedinjenost teritorije zbog ovih uslova, ali ako bi se primjenio ovaj princip djelimične demilitarizaicje, onda bi se i tamo moglo utvrditi koji je to prostor.

GOLDING – Zabilježio sam to što ste Vi predložili i o tome ću razgovarati sa Generalnim sekretarom. Mislim da to baš neće uspjeti, ali mi smo u Ujedinjenim nacijama, jer hoćemo da uradimo sve da dođe do mira. Morate shvatiti ako ste posrednik da trebate naći neke tačke gdje će se naći obe strane. Vjerujemo da je ovaj plan tačno takav, a Vi ste jasno i danas i prije pokazali da ima jedan dio gdje se ne mogu naći zajednički interesi. Vidjećemo da li možemo da odredimo druge tačke, gdje bi se sve strane našle, ako se Generalni sekretar složi.

Prenijeću Vašu želju da se poveća broj oficira za vezu u Ujedinjenim nacijama i da preuzmu funkciju promatrača Evropske zajednice. Kao što sam rekao Generalni sekretar smatra da Evropska zajednica mora da vodi proces, a uloga Ujedinjenih nacija jest da pomogne. Mislim da mu se neće dopasti ova Vaša ideja da preuzmemo zadatak Evropskih promatrača.

BABIĆ – Bilo bi dobro da otvorimo mogućnost dogovora.

GOLDING – Ništa javno ne mogu da kažem o varijacijama ovog plana. Savjet bezbjednosti je prihvatio ovaj plan kao aneks 3.

Mi smo dobili instrukcije od Generalnog sekretara da ispitamo kako da se otklone preostale prepreke. Zato sam i prešao svoja ovlašćenja o raspravljanju o mogućim modifikacijama plana, a ništa javno neću reći o mogućim modifikacijama. Tražim da i Vi ništa javno ne kažete, ako želite da se pronađu mogućnosti. Ja ću reći za štampu da smo imali razgovore o ovom planu i da ste ponovili svoje primjedbe na plan, a podnijeću izvještaj Generalnom sekretaru o poziciji naroda kojeg Vi predstavljate.

Na pitanje koje su to primjedbe reći ću da je to bilo objavljeno u pismu[31] predsjedniku Miloševiću, jer Vaša pozicija nije tajna.

BABIĆ – Ja bih u svom razgovoru sa štampom ipak naznačio optimizam, da predstavnici Ujedinjenih nacija imaju razumijevanje i očekujemo fleksibilniji pristup oko ovog koncepta, koji je već u opticaju. Da li je to previše?

GOLDING – Vi možete reći da ste optimist.

BABIĆ – Ja sam uvek optimist.

Preslika, strojopis, ćirilica
HR-HMDCDR, 4., kut. 2.

[31] Vidi: Dok. br. 4.

12

1992., siječanj 27.
Knin
Zapisnik 21. sjednice Vlade Republike Srpske Krajine

Z A P I S N I K
sa 21. sjednice Vlade Republike Srpska Krajina, održane 27. 01. 1992. godine u zgradi opštine, soba broj 51

Sjednici su prisustvovali predsjednik Republike dr Milan Babić, članovi Vlade Dušan Vještica, Vaso Ležajić, Milan Bauk, Branko Šimpraga, Lazar Macura, Vukašin Babić, Milan Martić, Jovan Katić, a bili su prisutni i Funduk Uroš, predsjednik Vrhovnog suda Republike Srpska Krajina i Časlav Ocić, ministar za spoljna pitanja u Vladi SAO Slavonije, Baranje i Zapadni Srem.

Nakon što je utvrđeno da sjednici prisustvuje većina članova Vlade, predsjednik Republike dr Milan Babić je predložio slijedeći

D n e v n i r e d

1. Rasprava povodom mirovne inicijative Organizacije ujedinjenih nacija.

RASPRAVA PO DNEVNOM REDU
Ad / 1.

Obrazloženje po ovoj tački dnevnog reda dao je dr Milan Babić i obavijestio prisutne da su njegovom sastanku sa Markom Goldingom, podsekretarom Generalnog sekretara Ujedinjenih nacija, prisustvovali Funduk Uroš i Lazar Macura. Istakao je da je zadatak Goldingove posjete da nama objasni "Vensov koncept", jer on nema ovlašćenje da ga mijenja.

Pozitivna strana ovog "koncepta" je ta da generalni sekretar neće predložiti, niti će Savjet bezbjednosti donijeti odluku sa kojom se mi ne slažemo.

Saglasnost po ovom planu su dali Milošević, Kadijević i Tuđman, ali bez pismenog pristanka, te Generalni sekretar vjeruje na riječ da li se neko složio ili ne. Dr Milan Babić je predložio da pročita "koncept", koji je dobio prvi put i to posrednim putem.

Svi prisutni su se složili da predsjednik Babić pročita Vensov plan.

Zatim je dr Milan Babić pročitao Vensov plan.

Nakon toga istakao je dvije dopune, koje je dao Golding i to u vezi čuvanja oružja pod duplim ključem i da se više ne dijeli Krajina na sjever i jug, već je jedinstvena teritorija.

Također je istakao svoje primjedbe na ovaj koncept. Prva je da je za nas neprihvatljivo da se zone pod zaštitom Ujedinjenih nacija pominju kao zone u Hrvatskoj pod zaštitom Ujedinjenih Nacija. Golding je odgovorio da Ujedinjene Nacije prihvataju ustavno-pravni sistem SFRJ sa šest republika i dvije pokrajine, drugo da je za nas neprihvatljivo da se sumnja na naše oružane snage da će izazvati prekid primirja, zbog toga što se one razoružavaju. Na tu primjedbu Golding nije imao odgovor. Predsjednik Babić je istakao da je faktičko stanje s jedne strane Nezavisna država Hrvatska sa svojim ustavno-pravnim sistemom i oružanim snagama priznata od mnogih zemalja svijeta, a s druge strane Republika Srpska Krajina sa svojim ustavno-pravnim sistemom i oružanim snagama, te da se u ovoj fazi mirovne snage

Ujedinjenih Nacija mogu angažovati na očuvanju mira i sprečavanja rata i to po našem konceptu na liniji razdvajanja zaraćene strane. Na taj način bi bile nepristrane i nebi prejudicirale politička rješenja.

Vaso Ležaić pita zašto nebi ostala vojska u kasarnama.

Dr. Milan Babić kaže da se narod u Krajini 12. maja prošle godine izjasnio za ostanak u Jugoslaviji što podrazumijeva zajednički kontingent oružanih snaga. Mi smatramo da nema potreba da se armija povlači dok se ne postigne političko rješenje. Ako republike postanu nezavisne i suverene, dio kontingenta JNA pripast će i našoj Republici. Zatim je iznio naš stav Goldingu da postoje dva problema u Jugoslaviji. Jedan je odnos između Republike Hrvatske i Krajine i drugo, ukupna politička kriza. Neophodno je da se problem sa Hrvatskom rješava pred Ujedinjenim Nacijama, ne samo s vojnog aspekta nego i političkog. Predloženo je da se posmatrači Evropske zajednice zamijene sa posmatračima Ujedinjenih Nacija. Pomenuto je da postoje promjenjene okolnosti, kao kategorija u međunarodnom pravu. One postoje u odnosu na ovaj plan koji je pravljen kad su Hrvatska i Krajina bile dio Jugoslavije, a sada je Hrvatska nezavisna država, a status Krajine je isti. Tako postoji osnov da se na temelju promjenjenih okolnosti traži novo rješenje i novi koncept.

Funduk Uroš ističe da Golding nema odgovor na konstataciju da su u Hrvatskoj paravojne formacije i treba da se razoružaju kao i naša strana. Predočeno mu je da su Hrvatske snage agresor, a Hrvatska vlast je donijela Ustav svodeći Srbe na nacionalnu manjinu. Funduk također daje primjedbu na Vensov plan u tom smislu što garantuje povratak hrvatskim izbjeglicama, pod kontrolom snaga Ujedinjenih nacija, ali ne i obratno, srpskim izbjeglicama.

Časlav Ocić ističe da su analizu Vensovog koncepta radili stručnjaci za pravo iz demokratske stranke, te proizlazi da ima nekonsistentnosti, praznina, neprincipjelnosti, te kao takav zahtjeva reviziju.

On implicira političko rješenje, jer sve što je kod nas legitimno i legalno i demokratski uređeno, on poništava dok sve urađeno u Hrvatskoj se verifikuje i potvrđuje. Kad se za Vensov plan kaže da ne prejudicira politička rješenja, to je retorika i deklaracija i nema podršku u stvarnim formulacijama. Mi smo isticali da smo za miroljubno rješenje i za angažovanje mirovnih snaga na način da se ne prejudicira političko rješenje. Ne dajući odgovor na ovo pitanje Golding je faktički priznao da taj problem ne ide jedan bez drugog. Ujedinjene Nacije su instrument u funkciji političkog rješenja koje se predlaže u Evropskoj zajednici odnosno Njemačkoj te smo izrazili čuđenje u tom smislu jer nas to jednostrano političko rješenje degradira nad status nacionalne manjine. Po ovom planu nama nisu garantovana prava kolektiviteta već individualna građanska prava, a pretpostavlja se da će prema falsifikovanim podacima biti Srba manje od 8%.

Dr. Milan Babić kaže da je ekspertna grupa dala iste primjedbe na Vensov plan, kao i Vlada.

Vaso Ležaić kaže da Tuđman ono što nije mogao rješiti vojničkim nastoji političkim sredstvima. Nejasno je zašto je Srbija to prihvatila.

Funduk Uroš kaže da je Goldingu predočena Tuđmanova izjava u tom smislu da će uspostaviti suverenu vlast na svim bivšim dijelovima Hrvatske, uz pomoć Ujedinjenih Nacija, pa čak i ratom, našto on kaže da ga to ne zabrinjava.

Dr. Milan Babić kaže da je nekome stalo da se što prije ukine JNA, a Evropska Zajednica vrši pritisak da se Jugoslavija razbije na šest novih država, te dodaje da Savjet Bezbjednosti neće donijeti odluku bez naše saglasnosti, a armija se neće povući prije nego se rasporede mirovne snage Ujedinjenih Nacija. Pretpostavljam da ni Predsjedništvo Jugoslavije neće donijeti samostalno odluku o povlačenju armije.

Časlav Ocić kaže da postoji plan A i B. Plan A koji mi predlažemo podrazumijeva razdvajanje zaraćenih strana na liniji sukoba. Možemo predložiti dva poboljšanja. Jedno je bez angažovanja armije, s tim da ostane u kasarnama, a drugo je da se vide prednosti i nedostaci rješenja koje nam se nudi. Tu se radi o zonama pod zaštitom Ujedinjenih Nacija i vojno se interveniše da bi se očuvao mir. Političko rješenje na nivou Ujedinjenih Nacija bi bilo ako bi Ujedinjene Nacije stavile tu teritoriju pod protektorat. Protektorat se razlikuje od statusa pod zaštitom i uspostavlja se na period od 10, 20 ili 50 godina. On je privremeno političko rješenje do trenutka izjašnjavanja naroda na demokratskim izborima, pod nadzorom Ujedinjenih Nacija. Ocić predlaže da se proglasi protektorat i uvede liberalna ekonomska politika sa otvorenim granicama u ekonomskom smislu. Zatim ističe da je Skupština Srbije prihvatila našu odluku o prisajedinjenju, situacija bi bila drugačija i vjerovatno nebi bilo rata.

Vukašin Babić kaže da oni koji su potpisali taj plan pokušavaju preko sredstava informisanja da što više uvjere narod kako su oni u pravu. Smatra da su izjave članova Predsjedništva, Kostića i Jovića, u vezi referenduma, samo manipulacija širokim narodnim masama. Kaže da bi se po dolasku mirovnih snaga primjenjivali zakoni Republike Hrvatske.
Dr. Milan Babić kaže da je Golding istakao da će se nastaviti primjenjivati zakoni koji su važili prije izbijanja ratnih sukoba.
Časlav Ocić ističe da se ne rješava pitanje Krajine, već srpsko nacionalno pitanje. Situacija je sazrela da se rješava stvar na svesrpskom nivou, a rješiće se onako kako narod odluči. Kaže da ne postoji realna opasnost za nas od Njemačke vojne sile.
Vukašin Babić predlaže da se u ovim razgovorima naglasi da smo mi strana u ratu, a ne Srbija, a dr. Milan Babić dodaje da smo mi strana koja želi mir.
Mile Martić je podsjetio na svoju izjavu da između mastiljavih mrlja i rata bira rat, te kaže da su razlozi njegovog odlaska u MUP Srbije bili problemi financijske prirode, te kaže da u izjavi za BBC nije pričao o Vensovom planu, već su tu izjavu prenjeli kako je nekome odgovaralo.
Dr. Milan Babić ističe da je u Martićevoj odsutnosti njegovu izjavu trebalo demantovati kao stav Vlade, jer je Jović na osnovu Martićeve izjave rekao da vodimo borbu za vlast. Predsjednik Babić kaže da su institucije vlasti formirane na osnovu rezultata izbora i nema razloga da se govori o borbi za vlast. Zatim ističe da Vlada štiti interese svog naroda, a ne interes aktuelne vlasti u drugim republikama.
Milan Bauk ističe da je naše opredjeljenje da podržavamo mir i da tražimo protektorat.
Dr. Milan Babić kaže da će se zahtjevi za uspostavljanje protektorata postaviti kad dođe vrijeme za to. U ovoj fazi je važno otvaranje našeg političkog pitanja u okviru Ujedinjenih Nacija. Sada je bitno da se pokušamo izboriti za prihvatanje Vensovog Plana uz primjedbe Vlade, za mirovno angažovanje Ujedinjenih Nacija.
Dr. Milan Babić je zatim konstatovao da mu je jednoglasno data podrška da obrazlaže stavove koje je do sada zastupao.
Time je dnevni red iscrpljen i sjednica završila sa radom.

ZAPISNIČAR
Borka Lalić

PREDSJEDNIK REPUBLIKE
Dr Milan Babić

Preslika, strojopis, ćirilica
HR-DAZD, Vlada RSK

13

1992., siječanj 27.
Svinjarevci

Zaključci Mjesne zajednice Svinjarevci o promjeni naziva mjesne zajednice u Kraljevo te izmjeni naziva ulica

---

SRPSKA OBLAST SLAVONIJA
BARANJA I ZAPADNI SREM
Zbor mještana MZ Svinjarevci

Svinjarevci, dana 27. 01. 1992.g.

U vezi sa vašim dopisom od 16. 01. 1992. g. u kojem tražite predloge za promjenu imena i naziva sela odnosno mjesne zajednice i naziva ulica dostavljamo vam zaključke sa zbora mještana održanog dana 26. 01. 1992. godine i to:

– Mjesna zajednica Svinjarevci mjenja ime u KRALJEVO
– ulica B. Radića u ime STEVANA SINĐELIĆA
– ulica M. Gupca u ime VUKA KARADŽIĆA
– ulica Vinkovačka u ime VOJVODE ĐUJIĆA (Napomena: ova ulica se predlaže još i ime SVETOG SAVE)
– ulica Nova u ime BENKOVAČKA
– ulica Grbak u ime SREMSKA
– ulica Pašnjačka u ime CARA DUŠANA
– ulica DALMATINSKA I VUKOVARSKA ne mijenjaju ime.

Predsjednik predsjedništva:
Stevo Pandurović, [v.r.]

Potvrđuje Štab TO Svinjarevci
K-dant TO

M.P.[32]

Đuro Ivanišević, [v.r.]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 261.

[32] Okrugli pečat: SO SBiZS, Oš TO Vukovar – Zapadni Srem, PŠ Svinjarevci.

14

1992., siječanj 28.
Lovas

Prijedlog Izvršnog savjeta Mjesne zajednice Lovas Izvršnom savjetu SO Vukovar o promjeni naziva ulica u Lovasu

---

SRPSKA OBLAST SLAVONIJA,
BARANJA I ZAPADNI SREM
OPŠTINA VUKOVAR

MESNA ZAJEDNICA LOVAS
Izvršni savet Mesne zajednice
Lovas, 28. 01. 1992.

IZVRŠNI SAVET OPŠTINE
V U K O V A R

PREDMET: Predlog za promenu imena
ulica u Mesnoj zajednici
Lovas – dostavlja se

U prilogu akta dostavljamo Vam predlog Izvršnog saveta Mesne zajednice Lovas za promenu imena određenog broja ulica u Lovasu kako sledi:

Red. br.	Dosadašnje ime ulica	Predlog novog imena ul.
1.	Ljudevita Gaja i V. Nazora	– Svetosavska
2.	I. L. Ribara i Kralja Tomislava	– Vojvode Sinđelića
3.	Mlinska i Paje Pavoševića	– Paje Pavoševića
4.	Vladimira Bakarića i Tina Ujevića	– Radivoja Đorđevića
5.	Stjepana Radića	– Kralja Petra
6.	Partizanska	– Cara Dušana
7.	Marka Oreškovića	– Đure Jakšića
8.	Matije Gupca	– Školska
9.	Franje Račkog	– Branka Radičevića
10.	Petra Preradovića	– Zmaj Jovina

PRILOGA: 1

PREDSEDNIK
IZVRŠNOG SAVETA MESNE ZAJEDNICE
Milan Tepavac, [v.r.]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 260.

15

1992., siječanj 29.
Beograd
Elaborat Savjeta Srpske oblasti Zapadna Slavonija o ciljevima i zadacima Vlade Oblasti

---

Beograd, 29. januara 1992. godine

CILJEVI I ZADACI VLADE ZAPADNE SLAVONIJE

Političkom deklaracijom iz oktobra 1991. godine, kao i izraženom voljom naroda Zapadne Slavonije na skupu održanom 21. januara 1992. godine u Beogradu, nedvosmisleno je potvrđena odluka Skupštine Zapadne Slavonije da je Zapadna Slavonija sastavni deo srpskih teritorija u okviru Republike Krajine i SFRJ.

Teritorij Zapadne Slavonije obuhvata opštine Pakrac, Daruvar, Grubišno Polje, Podravska Slatina i Okučani, kao i teritorije srpskih sela na području opštine Nova Gradiška, Slavonska Požega, Donji Miholjac, Orahovica, Virovitica, Novska, Garešnica i Kutina.

Ceneći ukupno političko stanje u Zapadnoj Slavoniji, a posebno vojnopolitički položaj vojnih formacija, kao i tragičan beg srpskog naroda novembra i decembra 1991. godine iz svojih domova i zavičaja u kome je vekovno živeo, imajući u vidu napore najodgovornijih predstavnika SFRJ, Republike Srbije, Republike Krajine, kao i spremnost OUN, da se priđe mirnom rešavanju otvorenih političkih pitanja nastalih na teritoriju avnojevske Hrvatske, prema mišljenju Saveta pri ovoj Vladi, Vlada Zapadne Slavonije bi trebala u narednom periodu da svoje delovanje prioritetno usmeri na izvršavanje sledećih neodložnih zadataka:

<u>Povratak stanovništva</u>

1. Vlada Zapadne Slavonije bi po mišljenju Savjeta trebalo da organizira bezbedan povratak stanovništva na teritoriji Zapadne Slavonije. U ostvarivanju ovog zadatka Vlada bi trebala da usko sarađuje sa nadležnim saveznim organima, a posebno sa organima JNA i SSUP-a, kao i sa nadležnim organima Republike Srbije, Republike Krajine i odgovarajućim organima Republike Bosne i Hercegovine.

U cilju što uspešnijeg izvršavanja ovog zadatka Vlada Zapadne Slavonije će zatražiti neophodnu pomoć, podršku i razumevanje od jugoslovenskog Komiteta za saradnju sa OUN, kao i drugih subjekata koji joj mogu po njenoj oceni pomoći u izvršavanju ovog posla.

Da bi se uspešno organizovao povratak izbeglog stanovništva između ostalog potrebno je:

a) Održati sastanke sa građanima u cilju da im se objasni pod kojim uslovima i organizacijom se mogu vratiti svojim kućama;

b) Zatražiti hitnu materijalnu pomoć od OUN i njenih specijaliziranih agencija, kao i drugih međunarodnih subjekata preko Jugoslovenskog komiteta za saradnju sa OUN;

c) U cilju obnove poljoprivrednih domaćinstava pomoć pružiti putem dodele poljoprivrednih strojeva minimalnog stočnog fonda i drugo;

d) U cilju osiguranja privremenog stambenog smeštaja stanovništva u spaljenim selima obezbediti montažne kuće i druge podesne objekte za stanovanje;

e) O problemima povratka stanovništva obavesitit Generalnog sekretara OUN Butrosa Galija, kao i gospodina Sajrus Vensa, gospodina Lorda Karingtona, kao i druge međunarodne subjekte.

2. Stanovništvu koje se vrati na područje Zapadne Slavonije treba što pre omogućiti da se politički samoopredeli kako bi se otklonila svaka neizvesnost oko njegove daljnje sudbine, posebno imajući u vidu starosnu strukturu tog naroda. Plebiscit bi trebalo organizovati i izvršit po uspostavi trajnog mira, i kada se za to stvore uslovi.

Sistem organizacije organa vlasti

3. Najviši organ vlasti na području Zapadne Slavonije je Skupština Zapadne Slavonije sa sedištem u Pakracu, sastavljena od neposredno biranih poslanika sa teritorija opština koje ulaze u sastav ove vlasti:

a) Izvršni organ Skupštine Zapadne Slavonije je Vlada Zapadne Slavonije čije sedište određuje trenutno vojno-političko i bezbedonosno stanje na terenu, a trajna orijentacija je da sedište Vlade bude u Pakracu;

b) Vlada bi trebalo da inicira i organizuje izbor skupština opština i izvršnih veća u svim postojećim i eventualno novostvorenim opštinama. Vladi se preporučuje da stalno koordinira rad svih izvršnih veća i da prati rad nadležnih opštinskih skupština, te da o svemu obaveštava Skupštinu Zapadne Slavonije i Republike Krajine. Skupštinom opštine rukovodi predsednik Skupštine, a Većem predsednik Veća, a oba su odgovorna za svoj rad Skupštini koja ih je birala;

c) Na području Zapadne Slavonije, Vlada bi trebala da organizuje organe pravosuđa i to kako na nivou cele Zapadne Slavonije, tako i na nivou svake opštine koja ulazi u sastav ove vlasti.

Na području Zapadne Slavonije u prvo vreme organizovali bi se opštinski sudovi, sa sedištima u svakoj opštini i viši sud za celo područje sa sedištem u Pakracu.

Poslove Vrhovnog suda vršio bi Vrhovni sud Republike Krajine.

Pored sudova kao pravosudni organi na ovom području organizovala bi se opštinska javna tužilaštva i okružno javno tužilaštvo po istom principu kao i organi suda.

Poslove republičkog tužilaštva vršilo bi Tužilaštvo Republike Krajine.

U prvo vreme poslove javnog pravobranilaštva na području Zapadne Slavonije obavljaće nadležni javni tužioci.

4. Prema mišljenju Savjeta, Vlada bi što hitnije trebalo da pristupi organizovanju organa javne sigurnosti na celom teritoriju Zapadne Slavonije, posebno vodeći računa o funkcijama i zadacima ovih organa. U organizovanju organa javne bezbednosti nacionalni sastav stanovništva na terenu treba da ima odraza u nacionalnom sastavu svake organizacione jedinice ovog organa koja pokriva određeno područje. Brojnost organizacione jedinice bezbednosti svakako će pored ostalog određivati stepen ugroženosti srpskog stanovništva i svih drugih građana koji prebivaju na tom području. Organizovanje organa javne bezbednosti treba biti izvršeno tako da se njihova funkcija i zadaci što uspešnije ostvaruju u skladu sa propisima koji važe i koji će važiti na tom području.

Narodna odbrana

5. Što hitnije obezbediti kontakt sa VOJNIM VRHOM JNA (nač. GŠ) te izdejstvovati da GŠ JNA izda odgovarajuće naređenje preko vojno-teritorijalnih organa za izvršenje mobilizacije svih vojnih obveznika koji se nalaze u izbeglištvu a rođeni su i bili sa stalnim boravkom pre rata u opštinama Zapadne Slavonije koje su zahvaćene ratom. Ovo uraditi što pre držeći se i zakonski regulisanog prava prinude. Podatke o sadašnjem njihovom boravku prikupiti kod Matice iseljenika i preko štabova TO na teritoriji opština Srbije i Bosne i Hercegovine, gde se oni sada nalaze i gde ima uslova za realizaciju ovog naređenja.

Informisanje

6. Jedan od prioritetnih zadataka Vlade Zapadne Slavonije je organizovanje i funkcionisanje sredstava javnog obaveštavanja građana. Potrebno je hitno pokrenuti izlaženje bar jednog lista u cilju obaveštavanja građana o ukupnom stanju u oblasti Zapadne Slavonije, posebno imajući u vidu da se najveći broj našeg stanovništva nalazi u izbeglištvu u Republici Srbiji i na području Bosanske Krajine.

Preporučuje se Vladi da u dogovoru sa predstavnicima opštine Okučani odredi takvu lokaciju radio Okučana, kako bi se, iako se radi o radio stanici malih tehničkih mogućnosti u najvećoj meri informativno pokrio teritorij Zapadne Slavonije.

Ostali zadaci

6. Najodgovorniji predstavnici organa vlasti Zapadne Slavonije, a Vlada posebno, trebalo bi da vode stalnu brigu o adekvatnoj zastupljenosti Zapadne Slavonije u svim forumima vlasti, kao i da obezbede obaveštavanje o događajima sa ovog područja u najatraktivnijim sredstvima obaveštavanja Republike Srbije i u drugim sredstvima.

7. Vlada će preko svojih organa bezbednosti i organa pravosuđa u saradnji sa pravosudnim vojnim organima organizovati prikupljanje dokumentacije o svim zločinima izvršenim na štetu stanovništva Zapadne Slavonije, kao i putem stručnih komisija organizovati utvrđivanjem visine pretrpljene materijalne štete ovog stanovništva nastale u oružanom sukobu. Pravosudni organi i organi javne bezbednosti u obavezi su da izvrše fotografsko i filmsko snimanje svih oštećenja imovine i to kako u detaljima tako i u širem planu u cilju što potpunijeg sagledavanja tragedije naroda Zapadne Slavonije.

8. Vlada će posebno sprovesti na adekvatan način istragu pod kojim uslovima, zbog kojih razloga i po čijoj naredbi je izvršeno iseljavanje stanovništva Zapadne Slavonije na područje Bosanske Krajine i Republike Srbije.

Nakon realizacije prvog zadatka Vlade Zapadne Slavonije, a to je vraćanje stanovništva na njihova ognjišta koja nisu ugašena preko 400 godina od dolaska Zmaj Ognjenog Vuka, na ova područja (Bijela Stjena), Vlada bi trebala pristupiti organizovanju ukupnih životnih potreba ovog stanovništva (ekonomski razvoj, zdravstvo, kultura i dr).

Ovim svakako nisu iscrpljeni svi zadaci i ciljevi postojeće Vlade, ali će bar delimično poslužiti Vladi u njenom daljem radu na ostvarenju osnovnog zadatka i opredeljenja da Zapadna Slavonija sa poslednjim srpskim selom i svakim čovekom dobre volje ostane u sastavu Jugoslavije.

Ocenjujemo, da bi Vlada o ovom Programu na podesan način trebala obavestiti stanovništvo Zapadne Slavonije i to nakon njegovog usvajanja.

Beograd, 29. januara 1992. godine

ZA SAVJET
Marko Prijić,[33] [v.r.]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 10., kut. 1.

[33] Koordinator Savjeta Vlade Srpske oblasti Zapadna Slavonija, vidi: Dok. br. 29.

16

1992., siječanj 29.
Knin
Elaborat Mile Dakića o mirovnom planu Cyrusa Vancea i krizi u Jugoslaviji

---

VENSOV PLAN I JUGOSLAVENSKA RATNA ZBILJA

Ne ulazeći u problem trenutne političke nužde, što mnogi danas pravdaju pri ocjenama o prihvatanju Vensovog plana, treba o njemu reći ono što je časno i objektivno. Treba ukazati u njemu na neodređenosti i zamke, a u čemu su, upravo, i sadržane potencijalne opasnosti za srpski narod.

Za sve ono, što se sada ne riješi časno i pošteno, račune će plaćati srpski, ali i hrvatski narod, ova ili neka treća generacija. Od današnje objektivnosti svjetske zajednice i svih nas, zavisi mir na ovom prostorima, jer niti jedan narod neće i netreba da pristane na mir koji u sebi sadrži trenutne poraze i klice razdora za neka druga vremena.

Dakako, Vensov plan, njegovu treću varijantu koju su odabrali svi, osim srpske zaraćene strane, ima časne namjere u dijelu, da se obustavi trenutno krvoproliće. Mnogo toga, ipak, nije na mjestu. Najporaznije bi bilo da netko, sutra, kalkulira sa nekom srpskom politički nepismenom ili mutavom generacijom. Sve vidimo i sve znamo. Radi se samo, koliko je nešto stvarno nužno, nametnuto metodama pritiska ili je rezultat objektivnih odnosa snaga. Poslije čitanja Vensovog plana i činjenice da je on potpisan, čovjek se pita, da li je to prvi put u svojoj istoriji Srbija vojnički natjerana u koziji rog, pa je prisiljena na nečaso primirje, a Vensov plan sadrži mnogo toga što je neprihvatljivo i nečasno.

Potpisom Vensovog plana Srbija je dokazala samo jedno, da nije u ratu sa Hrvatskom i da nije politički patron Srba Krajine, za što je obilato optuživana. Sve druge obaveze prema srpskom narodu Republike Srpska Krajina, bar se to razumije, nije dovela u pitanje.

Analiza teksta

Treća varijanta Vensovog plana je sadržana u devet naslova, podijeljenih u 22 tačke. Taj plan pod naslovom "Opšti principi" (tačka 1.), predivđa stvaranje "uslova za mir i bezbednost potrebnih radi postizanja sveobuhvatnog rešenja jugoslavenske krize."

Dosta pravično se kaže, da mirovna operacija Ujedinjenih nacija nebi trebala, da prejudicira ishod pregovora. Bolje bi bilo, da piše, da misija UN ne smije prejudicirati ishod pregovora.

U tački 2. se obrazlažu nadležnosti Savjeta bezbednosti UN, Generalnog sekretara i nužnost bezuslovnog primirja. I tač. 3. je potpuno profesionalna. Ona predviđa ko će davati vojno i političko osoblje. To su vlade, država, članica UN. Njih će verificirati Savjet bezbednosti, na osnovi preporuke Generalnog sekretara, a poslije konsultacije sa jugoslavenskom stranom.

Tačka 4. pravično regulira nadležnosti, ali nejasno formulira upotrebu sile: "Naoružani sastavi bi bili pod stalnom obavezom da koriste silu u što manjoj mjeri i po pravilu samo u samoodbrani."

To znači, da će jedinice UN upotrebljavati oružje samo, ako se njih lično napadne. Može se postaviti pitanje, ko to onda brani srpski narod?

U tački 5. se pominje period mirovne operacije za početni period od šest mjeseci. I ovdje se treba pitati: Šta će biti, ako se ne produži boravak snaga UN?

Šesta tačka se odnosi na financiranje. Ona, ujedno, prejudicira razmještaj snaga na onom području, kojih, za sada, kontrolišu jugoslavenske vlasti.

U dijelu Vensovog plana, pod naslovom: "Osnovna koncepcija" koji počinje tačkom 7. stoji i ovo "Oružane snage UN i policijski nadzornici bi bili raspoređeni u raznim oblastima Hrvatske, koje bi se zvale, zaštićena područja Ujedinjenih nacija (ZPUN). Ta područja bi bila demilitarizovana. Sve oružane snage u njima bi morale ili da se povuku ili da budu raspuštene. Uloga trupa Un je da obezbede da ta područja ostanu demilitarizovana i da domaće stanovništvo bude zaštićeno od straha od oružanog napada, da osiguraju, da mjesne policijske snage obavljaju svoje dužnosti ne praveći razliku između nacionalnosti ili nepovređujući ničija ljudska prava. U mjeri, u kojoj snage UN budu preuzimale svoje odgovornosti u zaštićenim područjima, sve snage JNA raspoređene po drugim mjestima u Hrvatskoj bile bi razmještene izvan te repulike. Snage UN bi takođe, prema potrebi, pomagale humanitarnim organizacijama UN u vraćanju izbjeglica svojim domovima u zaštićenim područjima ukoliko to žele." Koliko znamo, više i nema jedinica JNA na područjima Republike Hrvatske, ukoliko ovaj Vensov plan Republiku Srpsku Krajinu ne smatra teritorijem Hrvatske.

Tačkom 7. se potire i degradira tačka 1., gdje piše da operacija UN "ne bi trebalo da prejudicira ishod pregovora u tom pravcu".

Iz ove tačke se prejudicira:

a) nepriznavanje dosadašnje borbe srpskog naroda, da ostane i Jugoslaviji

b) ne priznaju se dosadašnji referendumi srpskog naroda i Republika Srpska Krajina

c) zaštićena područja UN ostaju u sastavu Republike Hrvatske, jer "oružane snage UN i policijski nadzornici bili bi raspoređeni u raznim oblastima Hrvatske koje bi se zvale – zaštićena područja UN". Zna se, da su zaštićena područja UN gotovo isključivo srpska.

d) samo bi zaštićena područja UN, odnosno srpski dijelovi Republike Hrvatske, odnosno Republika Srpska Krajina bila demilitarizovana. Jedino iz njih "sve oružane snage... bi morale ili da se povuku ili da budu raspuštene".

e) proizlazi, da od dvije zaraćene strane, jedna (srpska) se razoružava, a druga (hrvatska) zadržava oružje, a obzirom na priznanje ima pravo i na dodatno i sveopće naoružanje.

f) ovdje se izričito kaže, da se JNA mora povući, odnosno razmjestiti iz Republike Hrvatske, a Republika Srpska Krajina se ne spominje.

g) iz ove tačke proizlazi, da je srpski narod tretiran isključivo kao pobunjenički i da nije priznat za ratujuću stranu.

U tački 8. se definitivno barata opredelenjem, da su zaštićena područja dijelovi Hrvatske, a "to bi bile oblasti u kojima Srbi predstavljaju većinu ili brojnu manjinu stanovništva".

U tački 9. se nabrajaju opštine i četiri zaštićene zone UN (istočna Slavonija, zapadna Slavonija, Krajina-sever i Krajina-jug). Uzgred rečeno, u našoj terminologiji postoji Republika Srpska Krajina, a ne južne i sjeverne krajine.

Dio Vensovog plana pod naslovom "raspored i funkcija mirovnih snaga UN" (tačka 10), razrađuje sastav jadinica mirovnih snaga i funkciju policijskih nadzornika. Oni bi obezbeđivali, da mjesna policija vrši svoje funkcije bez diskriminacija, da obezbjede ljudska prava "svih onih koji žive u zaštićenim područjima".

Proizlazi, da su se ljudska prava, do sada kršila samo u srpskim krajevima. Postavlja se pitanje, šta je sa ljudskim pravima stotina hiljada Srba u gradovima Republike Hrvatske koji imaju status taoca, gdje su do sada izvršeni nečuveni masakri nad srpskim narodom. (Karlovac, Gospić, Zagreb, Otočac, Zadar, Šibenik i drugdje).

U tačkama 11, 12, 13 i 14 piše o rasporedu i naoružanju pješadijskih jedinica UN, o kontrolnim punktovima. Piše i to, da bi se u slučaju sukoba snage UN stavile između zaraćenih strana. Precizira se funkcija civilnih policijskih nadzornika i grupa vojnih posmatrača. Ovdje se prejudicira rješenje sudbine Republike SK, u smislu njenog nepriznavanja, jer "vojni posmatrači bi bili prebačeni u područja Bosne i Hercegovine koja se graniče sa Hrvatskom".

U Vensovom planu pod naslovom "Demilitarizacija zaštitnih područja UN", a pod brojem 15. navodi se da će: "sve jedinice i ljudstvo JNA i hrvatskog Zbora narodne garde kao i svi sastavi teritorijalne odbrane ili ljudstvo koje nije bazirano u ZPUN, bi bile povučene iz njih. Svi sastavi teritorijalne odbrane koji su bazirani u ZPUN bili bi raspušteni i demobilizirani. Raspuštanjem se podrazumjeva i privremeno raspuštanje komandnih struktura jedinica. Demobilizacija bi značila da demokratsko ljudstvo mora da prestane da nosi uniformu ili oružje, mada bi mesne vlasti mogle i dalje da ih plaćaju. Oružje sastava teritorijalne odbrane i ljudstva baziranih u ZPUN bi bilo predato jedinicama JNA, odnosno hrvatskom ZNG, pre nego što se ti sastavi povuku iz ZPUN.

Alternativno, ono bi se moglo predati snagama UN na čuvanje za vreme prelaznog perioda, ukoliko dotične jedinice budu preferirale takav aranžman: sve paravojne, neredovne ili dobrovoljačke jedinice ili ljudstvo bi morali ili da se povuku iz ZPUN, ili ukoliko žive u njima da budu raspušteni i demobilisani." U dužnost svih ovih jedinica stavljeno je da uklone postavljene mine (tačka 16), a definitivna demilitarizacija je povjerena snagama UN.

I u ovom dijelu Vensovog plana, odnosno evropsko-njemačkog diktata UN, sadržana je dosljednost u tretiranju teritorijalne odbrane, paravojnom formacijom, jer se ona razoružava, a ZNG ostaje pod oružjem.

I tu je sadržana politička ideja tretmana srpskih jedinica paravojnim, a hrvatskih legalnim oružanim snagama. Vjerovatno im je ovo nagrada za rušenje suverene države, članice i osnivača UN.

Pod naslovom "Relokacija JNA" tačka 18., opet se podvlači povlačenje JNA iz Hrvatske, odnosno ZPUNa, jer Vensov plan ne pravi razlike između teritorija Hrvatske i ZPUNa.

U poglavlju "Mjesne policijske snage" (tačka 19.), odgovornost za održavanje javnog reda u ZPUN bi preuzele "mjesne policijske snage, koje bi bile naoružane samo pištoljima. Te snage bi obrazovali stanovnici dotičnog ZPUNa, u srazmjerima koje održavaju nacionalni sastav stanovništva, koje je u njemu živelo pre skorašnjih neprijateljstava. Mesne policijske snage bi bile odgovorne postojećim skupštinama opština u ZPUN. Sve postojeće regionalne policijske strukture bi ostale na mestu pod uslovom da se pridržavaju navedenih principa nacionalnog sastava mesnih policijskih snaga".

Ovdje se ne kaže, da policijske snage Hrvatske mogu nositi samo pištolje, nego samo policijske snage u ZPUN. Ništa se ne govori o nacionalnom sastavu policije u hrvatskim gradovima, posebno Zagrebu gdje živi oko 20% srpskog naroda. Priznavanjem regionalnih političkih struktura vjerojatno se podrazumjeva i povratak njihovih nadležnosti na područja bivše jurisdikcije (sisačko područje na Baniju, karlovačko na Kordun, zadarsko na srpsku Dalmaciju itd.).

U dijelu Vensovog plana "Povratak izbjeglica" (tačka 20.) se kaže i ova jednostrana politička besmislica: "Ukoliko se uspostave snage UN u Jugoslaviji one bi podržavale ovu aktivnost u ZPUN". Znači, one bi podržavale povratak izbjeglica (Hrvata) u krajeve sa srpskom većinom, a nigdje se ne kaže da su i Srbi izbjegli iz krajeva sa hrvatskom većinom, a posebno iz gradova. Oni kao da nemaju pravo na povratak.

U posljednjem dijelu Vensovog plana, pod naslovom: "Organizacija mirovnih snaga UN" (tačka 21.) konstatira se, da će mirovnim snagama komandovati civilni šef misije, koji bi primao naređenja od Generalnog sekretara UN, a on bi donosio izvještaje Savjetu bezbednosti. Za sjedište snaga UN određena je Banja Luka sa ispostavama u Zagrebu i Beogradu. Snage UN bi se sastojale od 100 vojnih posmatarača, 500 policijskih nadzornika, te civilne vojne podrške, sa ukupnim brojem od 10.000 ljudi (tačka 22.).

Vensovim planom (koji je više plan Evropske zajednice, odnosno Njemačke, nego UN), nije priznata dvogodišnja borba srpskog naroda u srpskim krajinama. Srbi su mjereni isključivo po nedemokratski nametnutoj poziciji nacionalne manjine u Ustavu republike Hrvatske. Evropa je time priznala civilnu smrt srpskog naroda, odnosno njegovo političko i ustavno gubitništvo, uvedeno prije godinu dana.

Suština tragedije srpskog naroda je upravo u evropskom priznavanju novog hrvatskog ustava, kojim je srpski narod, po prvi puta u istoriji, nasilno utrpan u poziciju nacionalne manjine, a to je baš ono što ovaj narod, pod cijenu života, neće nikada prihvatiti.

Vensov plan je indirektno nagovjestio, da zaštitna područja UN ostaju u sastavu Republike Hrvatske (bilo bi poštenije da je to rečeno otvoreno), zaboravljajući da Srbi nikada neće prihvatiti simboliku Tuđmanove države i njegovu montu. Sve to upućuje (ako ovako ostane) da mira neće biti.

Šteta je za sve nas, što iskrena nastojanja UN i velikog dijela svjetske zajednice neće biti ostvarena, zahvaljujući sitnim podvalama (sa krupnim posljedicama) Njemačke diplomacije, koju svijet još nije prozreo i prokleo. Na ovaj način, Njemačka je osigurala čelnicima Hrvatske, da i dalje mogu vladati, pa i živjeti od mržnje prema srpskom narodu. U svijetu se ipak, kod brojnih demokratskih država osjeća i drugačije razmišljanje, u čemu prednjače SAD. Možda je to početak kraja svim nečasnim pritiscima na srpski narod i Srbiju.

Subjektivan pristup

Republika Hrvatska se grubom secesijom odcjepila od legitimne, u svijetu priznate države, koja je jedan od osnivača UN. Ona je to učinila nasilno i nasiljem uz pomoć Evropske zajednice, posebno Njemačke i Austrije. Evropa je time dozvolila razbijanje državnih granica Kraljevine Jugoslavije i SFRJ.

Paralelno sa Hrvatskom secesijom, počinje i proces secesije srpskog naroda od Republike Hrvatske, odnosno politička i oružana borba srpskog naroda da ostane u Jugoslaviji. Evropa nije dozvolila srpskom narodu odcjepljenje od republike Hrvatske. Tu su sakrivene dvije nečasne političke ideje: interes razbijanja Jugoslavije i davanje prednosti unutrašnjim granicama (komunističkim) ispred državnih i međunarodno priznatih granica legitimne države Jugoslavije. U ovom slučaju srpski narod u administrativnim (komunističkim) granicama nije dobio naklonost svijeta, da razbije komunističke granice, odnosno da od Hrvatske odcijepi one dijelove teritorije gdje je srpski narod većinskim. Treba napomenuti da se hrvatska državna jurisdikcija nikada ranije nije protezala na ova srpska područja. Hrvatskom narodu je dozvoljeno kidanje državne, a srpski ne može kidati zamišljene administrativne granice i ostati u ostatku države koja egzistira kao međunarodno priznati faktor 74 godine.

U ovom slučaju Evropa (Njemačka) je nagradila (i priznala) razbijače legitimne, međunarodno priznate, administrativne, kominternovsko komunističke i titoističke tvorevine, formirane u neprirodnim granicama samo zato, da se sakriju milionski zločini izvršeni nad Srbima i Jevrejima u drugom svjetskom ratu. Formiranjem Republike Hrvatske

u bivšim granicama izbjegnuto je i starateljstvo nad njom, kojeg je predlagao predsjednik SAD g-din Truman.

Kada će Evropa shvatiti da republičke granice u Jugoslaviji nisu državne, a niti etničke? Nužno je, u interesu mira, da se Vensov plan modificira, u smislu jednakog tretmana zaraćenih strana. Ako se to ne desi, on će u istoriji diplomacije biti označen kao dokumenat štetan za mir u svijetu.

VENSOV PLAN I JNA

Prema Vensovom planu Armija se mora seliti iz Zaštićenog područja UN odnosno iz Republike Srpska Krajina. Ona se seli "uporedo sa preuzimanjem zaštitnih funkcija od strane snaga UN u ZPUN".

Vremenske rokove o povlačenju dogovoriće komadant snaga UN i Savezni sekretar za narodnu odbranu.

U kratkom roku JNA je doživjela dvije velike seobe uz prizvuk nečuvenih poraza i izdaje. Dvije seobe su logične, jer je Armija protjerana od onih koji u njoj nikada nisu vidjeli nešto svoje.

Treće odstupanje je naznačeno u Vensovom planu i potpisano od Kadijevića. Ono, prvi put ima oznaku dobrovoljnosti, ali će biti, sasvim sigurno, bolnije i sudbonosnije (ako do njega dođe) nego dosadašnje. Po Vensovom planu JNA seli u B i H, republiku ili državu neizvjesne budućnosti. Ovo treće povlačenje, bilo bi vjerojatno i posljednji čin njenog nestajanja na putu sjevero-zapad – jugo-istok. Moglo bi se razgovarati o povlačenju JNA u kasarne, ali ne o njenom definitivnom napuštanju Republike SK.

Da u pozadini njemačko-hrvatske političke i vojničke strategije nema okupacionih tendencija, njih ne bi smetao stacionarni boravak JNA u srpskim krajevima, RSK. Pojedinci iz Predsjedništva SFRJ često ističu da je opravdan strah kod srpskog naroda zbog tragične prošlosti, ali se niko ne zalaže, da se strah umanji ostajanjem JNA u područjima kojima prijeti opasnost, da ostane, ne u borbenom poretku, nego u kasarnama. Sve se svodi na igre s drugom pozadinom koju čelnici Hrvatske više i ne kriju, jer donose odluke o raspuštanju legitimnih skupština opština i imenuju svoje prinudne organe (za Knin, Slunj i Kostajnicu). Protagonisti Vensovog plana često spominju, da će se JNA nalaziti u blizini zaštićenih područja, ali Vensov plan ne spominje pravo JNA, da u datom momentu interveniše, ako bi srpskom narodu zapretila opasnost. Takav bi se čin smatrao, sasvim sigurno, agresijom na suverenu državu Hrvatsku. Vodstvo Armije se mora zapitati koji će Srbin služiti u njoj, ako se nastave porazi i ako se napusti srpski narod koji želi živjeti u zajedničkoj državi sa ostalim narodima bivše zajedničke države.

Nije slučajno da su hrvatski informativno politički mediji, baš ovih dana počeli otvorenu kampanju protiv JNA. Nadajmo se, da će vodstvo JNA prozreti zakulisne igre i svoju poziciju i da će iskoristiti posljednju šansu da ostane čvrsto uz one narode koji armiju žele i koji će se boriti u njenim redovima. Postavlja se pitanje, čiji je to interes, da se JNA mora seliti iz Republike SK, koja želi ostati u ostatku Jugoslavije? To ustvari, nije stav časnih UN, nego Njemačke, jer njoj smeta JNA na putu za Jadran i Istok. (sadržano u razgovoru Tuđman – Kol već u maju 1991. g.) Jedini interes Hrvatske, da se JNA povuče iz Republike SK je, da ova srpska područja vojnički porazi ili političkim manevrima i latinskim podlostima podvrgne pod svoju vlast, da ih okiti svojom ustaškom simbolikom, da 1/3 Srba uništi, 1/3 iseli i 1/3 podčini. Taj zavjet ustaškog pokreta, danas je aktuelniji nego ikada ranije.

Zloslutne asocijacije

Kada se pažljivo pročita III verzija Vensovog plana, bude se čudne asocijacije, na vremena u kojima se već i ranije nalazila Srbija i srpski narod.

Vensov plan podsjeća na Ultimatum Franje Josipa Srbiji poslije atentata u Sarajevu 1914. godine, kojeg Srbija nije mogla prihvatiti zbog direktnog uplitanja u njene unutrašnje odnose. Obzirom, na ultimativan karakter Vensovog plana, kojeg je Evropa (Njemačka) nametnula Vensu i UN, on podsjeća na nasilno potpisivanje Trojnog pakta 25. marta 1941.g., kojeg su diktirali Adolf Hitler i Benito Musolini.

I ovog puta, Srbija je prisiljena, da potpiše jedan nečasan i ultimativan međunarodni sporazum. Bez prijetnje, i u normalnim demokratskim okolnostima, Srbija ne bi potpisala Vensov plan, jer je potpisom narušeno mnoštvo logičnih principa u međunarodnim odnosima i međunarodnom pravu. Jednog dana ćemo, vjerojatno, saznati vrstu i broj pritisaka na vodstvo Republike Srbije, Jugoslavije i Vrhovnu komandu koji su potpisali III verziju Plana Sajrusa Vensa, koji ne odgovara interesima srpskog naroda, kao i interesima ostalih naroda koji žele ostati u međunarodno priznatoj državi Jugoslaviji. Tek tada ćemo se moći ljutiti, ili ne ljutiti na politiku zvanične Srbije. Zna se da su potpisom Vensovog plana obaveze i odgovornost Srbije prema Republici SK udvostručene. Ona je tek sada položaj naroda srpskih krajina stavila na svoja pleća i svoju čast.

Svijet neće dugo čekati saznanje, zašto se Njemačka toliko okomila na rušenje međunarodno priznate jugoslavenske države. Motivi rušenja Jugoslavije su sadržani u tajnim razgovorima Tuđman – Kol. Cilj je, da Njemačka, preko Slovenije i Hrvatske, te razbijanjem Čehoslovačke, dobije većinu glasova u evropskom parlamentu. Nije to samo prodor na Jadran i put na Istok, kako se često govori. Francuski pukovnik ANDRŽEJ TRANJE tvrdi da se radi o njemačkim planovima proizvodnje atomskog oružja u Hrvatskoj, jer ona nije potpisnik međunarodne zabrane za proizvodnju atomskog oružja. Simptomatično je i to zašto Njemačka neće u Savet bezbednosti UN.

Sada je prilika za postizanje časnog i dugoročnog mira, jer nečastan mir je samo predah za oštrenje noževa, za neku još krvaviju budućnost. Srbi, za sada, nemaju razloga da hvale Vensov plan. Pošteno bi bilo, da im se kaže, da se on mora prihvatiti, poput pakta 25. marta 1941.g., nego da se o njemu prave hvalospjevi.

Knin, 29. 1. 1992. Mr. Mile Dakić,[34] [v.r.]

Izvornik, strojopis, ćirilica
HR-HMDCDR, 2., 1074 (1)

17

1992., siječanj 30.
Petrinja
Plan rada Stanice javne bezbjednosti Petrinja za 1992. godinu

---

[34] Potpredsjednik Srpskog nacionalnog vijeća, predsjednik Jugoslavenske samostalne demokratske stranke.

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
SEKRETARIJAT UNUTRAŠNJIH POSLOVA GLINA
STANICA JAVNE BEZBJEDNOSTI PETRINJA
Broj: 01-65/92. KM/JR
Petrinja, 30.01.1992.

MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA KRAJINE
SEKRETARIJAT UNUTRAŠNJIH POSLOVA GLINA

P R O G R A M   R A D A

Stanice javne bezbjednosti Petrinja za 1992. godinu

1. Zaštita ustavom utvrđenog poretka

Zbog ratne situacije sa tenzijom stvaranja i priznavanja Republike Srpska Krajina kao države u 1992. godini nameću se maksimalne obaveze službe javne i državne bezbednosti na zaštiti ustavnog poretka.

U cilju efikasnosti rada predlaže se stvaranje službe državne bezbednosti sa oko 20 radnika. Služba bi potrebne kadrove regrutovala iz sastava KOS, vojne policije i radnika SJB, kao i ljudi iz građanstva sa odgovarajućom stručnom spremom. Zadatak službe bi bio da uz pomoć javne bezbednosti otkriva i suzbija djelovanje stranih obavještajnih službi koje bi djelovale pod maskom Ujedinjenih Naroda, zatim da otkriva ubačene neprijateljske špijune, diverzantske grupe i slično.

2. Zaštita života i lične bezbednosti ljudi i dr.

Dolaskom snaga Ujedinjenih Naroda očekuje se i povratak iseljenih srba i hrvata i drugih nacionalnosti, u Petrinju i okolinu. Obzirom da će građani i poslije razoružanja posjedovati velik broj oružja očekuje se da će pojedinci i grupe pokušati vršiti likvidaciju povratnika prema vlastitoj procjeni krivice. Također se očekuju međusobni obračuni zbog imovinskih i drugih sporova, te upotreba oružja u pijanom stanju kao i razbojništva i razbojničke krađe. U cilju sprečavanja navedenih pojava vršit će se stroga kontrola posjedovanja oružja, zaštite ugroženih lica, osiguranje imovine veće vrijednosti bilo fizički ili tehničkom opremom.

3. Javni skupovi, putne isprave, lične karte, prijava boravišta i prebivališta, lična imena i dr.

Javni skupovi odobravat će se prema Zakonu o javnim skupovima Republike Srbije do donošenja istog Zakona Republike Srpske Krajine.

Putne isprave će se izdavati u dogovoru sa SNO ali za sada poteškoću čini to što Republika Srpska Krajina nije medjunarodno priznata te putne isprave izdate u Rep. Srpska Krajina ne važe. Priznavanjem Rep. Sr. Krajina ovaj problem će biti otklonjen. Prema procjeni situacije ova SJB bi imala zahtjeva za izdavanje najviše 300 putnih isprava za 1992. godinu te izdavanje putnih isprava potrebno je nabaviti pisaću mašinu za kucanje putnih isprava koje sada nema.

Lične karte građanima za sada je nemoguće izdavati zbog nepostojanja Zakona o ličnoj karti Rep. Srpska Krajina i Pravilnika o obrascu lične karte RSK.

Na obrasce ličnih karata RH nelogično je stavljati pečate RSK. Ukoliko Zakon bude donesen SJB Petrinja bi morala zamjeniti sve postojeće lične karte i izdavati nove prvi put a prema procjeni u 1992. godini izdalo bi se oko 10.000 ličnih karata. Shodno navedenoj procjeni bile bi uložene povećane snage u ljudstvu radi zadovoljenja svih potreba.

Prijava boravišta i prebivališta za sada se vrši kao privremena mjera za one građane koji su izbjegli sa područja pod kontrolom RH. Međutim pošto nije donesen Zakon o prebivalištu i boravištu građana ova radnja se provodi mimo propisa.

Donošenjem zakona procjenjuje se da bi se na području SJB Petrinja prijavilo 20.000 ljudi u toku 1992. godine računajući i već prijavljene koji bi se morali prepisati na novi obrazac prijave.

Određivanje JMBG za sada se ne vrši pošto je za isto potrebna računarska tehnika kako za centralnu bazu podataka tako i terminalska mreža po SJB. SJB Petrinja je u fazi nabavke jednog računara većeg kapaciteta koji bi zadovoljio potrebe svih SJB u Krajini kako po pitanju evidencije krivičnih djela, vozila, JMBG, prijave i odjave prebivališta, oružja, putnih isprava, potraga i dr. Za rad na računaru SJB Petrinja posjeduje potrebne kadrove.

4. Drugi poslovi određeni Zakonom i drugim propisima donešenim na osnovu Zakona

Obzirom na pravu prazninu zbog nedostatka pratećih podzakonskih propisa za sada se po istima ne postupa ali će u potpunosti biti primjenjeni kada budu doneseni.

5. Operativno-preventivna djelatnost

Popunjavanjem svih radnih mjesta potrebnim brojem milicionara steći će se uslovi za efikasniju preventivnu djelatnost, a naročito rasporedom po isturenim Odjeljenjima milicije čije osnivanje se predviđa dolaskom snaga UN.

Inspektorski sastav je takođe potrebno popuniti radi kvalitetne obrade informacija.

6. Otkrivanje i suzbijanje kriminaliteta

Popunjavanjem svih radnih mjesta inspektorskog sastava za rad na suzbijanju i obradi klasičnog i privrednog kriminaliteta očekuje se uspješno rješavanje svih pojavnih oblika kriminaliteta. Najdelikatniji zadatak slijedi u vezi oduzimanja ratnog plijena koji su pojedinci prisvojili. Operativne obrade vršit će se na osnovu evidencije o licima koja posjeduju otuđenu imovinu. Obzirom na pokušaj revitalizacije privrede za očekivati je povećano vršenje krivičnih djela privrednog kriminaliteta.

7. Javni red i mir

Prestankom većih ratnih operacija i prividnim smirivanjem stanja javni red i mir se najčešće narušava neovlaštenim pucanjem iz vatrenog oružja. Ista situacija očekuje se i ubuduće, a naročito ukoliko počnu raditi ugostiteljski objekti. Povratkom iseljenog stanovništva očekuju se i drugi prekršaji iz oblasti javnog reda i mira. Sada se koristi Zakon o prekršajima protiv JRM Republike Srbije.

8. Posebne jedinice milicije

Dolaskom mirovnih snaga UN izražava se potreba za formiranjem veće posebne jedinice. Obzirom na predviđeno formiranje brigade milicije posebna jedinica bi djelovala u njenom sastavu. Veličina jedinice zavisit će od procjene konkretne situacije, a istu će biti potrebno opremiti specijalnom opremom, vozilima i naoružanjem.

9. Regulisanje i kontrola saobraćaja na putevima

Saobraćaj na putevima zbog dotrajalosti puteva uslijed neodržavanja bit će otežan ali se očekuje i manji promet uslijed presjecanja putnih pravaca prema Zagrebu. Planirano odjeljenje saobraćajne milicije od ukupno 19 ljudi zadovoljit će sve potrebe za rješavanje saobraćajne problematike.

Najveći problem stvara nedostatak službenih vozila i opreme za kontrolu i regulaciju prometa i vršenje uviđaja kao i nedostatak školovanih saobraćajnih milicionera.

10. Kontrola kretanja i boravka stranaca

Posebnu problematiku činiće ova oblast zbog najavljenog dolaska mirovnih snaga UN zatim raznih emisara i promatrača.

Zbog pograničnog područja očekuje se ubacivanje raznih špijunskih elemenata, diverzantskih grupa i dr. sa ciljem destabilizacije granice, izazivanje nesigurnosti građana te ometanje normalnog funkcionisanja pravnog sistema. Među mirovnim snagama UN očekuje se prisustvo raznih neprijatelja Krajine koje će biti potrebno otkriti i operativno pokriti.

11. Zaštita od požara, eksplozija i havarija

Obzirom na ukupno stanje u pograničnom području za očekivati je podmetanje požara u važnim privrednim objektima, podmetanje eksplozivnih naprava, diverzije i sabotaže. Shodno navedenom potrebno je osigurati preventivno djelovanje i operativno pokrivanje važnijih objekata te iniciranje samozaštitnog sistema. Raspolažemo sa potrebnim kadrom.

12. Upravni poslovi

Upravni poslovi u sadašnjoj pravno neregulisanoj sferi nalaze se u nezavidnoj situaciji. Prateći Zakoni i propisi nisu doneseni što onemogućava izdavanje ličnih karata, prijavu i odjavu prebivališta, određivanje matičnog broja, izdavanje putnih isprava i dr. Upravni poslovi imaju stručne kadrove i odgovarajući prostor. Očekuje se da Skupština Republike Srpska Krajina donese potrebne zakone i propise.

13. Analitičko-informativni poslovi

U sadašnjoj fazi vrši se priprema za nabavku i instaliranje jednog računarskog sistema koji bi svojim kapacitetom zadovoljio potrebe MUP-a Krajine. Raspolažemo potrebnim prostorom, i kadrovima. Usluge AOP vršile bi se za sve SJB koje bi prema planu trebale sa bazom podataka biti povezane terminalima. Potrebno je u svim SJB instalirati terminale radi veze sa bazom podataka.

14. Zakonitost u radu i međusobni odnosi radnika Organa unutrašnjih poslova

Na zakonitost u radu posebno će se insistirati radi stvaranja ugleda i respektovanja službe pred domaćom i međunarodnom javnošću. Međusobne odnose radnik treba ostvariti na drugarskoj osnovi.

15. Odbrambene pripreme

Značajan faktor u strukturi rada SJB čine odbrambene pripreme. SJB za sada ne raspolaže sa odgovarajućim kadrom za ove poslove. Odbrambeni poslovi sada čine sastavni dio odbrane teritorije u zajednici sa JNA i TO. Dolaskom mirovnih snaga UN teret odbrambenih priprema past će na miliciju te se zbog toga nastoji naći stručni kadar koji će najvjerovatnije biti rješen prevođenjem kadra iz JNA.

16. Društvena samozaštita

Mehanizam DSZ je u znatnoj mjeri oslabljen uslijed ratnih dejstava i rasformiranjem službi DSZ u radnim i drugim organizacijama. Poslovi DSZ se ubuduće moraju ponovo inicirati u preduzećima i stanovima radi zaštite imovine i naroda.

17. Kadrovski poslovi

Kadrovsko jačanje i oposobljavanje je prioritetan zadatak zbog predstojećih obaveza u radu OSUP-a. Trenutna popunjenost stručnim kadrovima je nezadovoljavajuća zbog nedostatka školovanih milicionara i drugih specijalista iz djelokruga OSUP-a. Školovanjem na kursevima djelimično će se popuniti nedostatak milicionara a inspektorski kadar će se regrutovati iz civilstva.

18. Stručno obrazovanje

Postojeći kadar će se kroz redovnu nastavu osposobljavati za poslove iz djelokruga rada. Nastojaće se iznaći mogućnost slanja milicionara na specijalističke kurseve, a najbolji će se predložiti i za studij na Višoj školi unutrašnjih poslova u Zemunu.

Izražen je nedostatak saobraćajnih milicionera, krim. tehničara i šifranata.

Ukupne potrebe su za još 70 milicionara.

19. Sistem veza

Trenutno je sistem veza najslabija točka u radu SJB. Tehnička opremljenost ne zadovoljava ni najminimalnije uslove za rad. Ne postoji načelo jedinstvenosti rada na regiji tako da nema kanala određenog za rad SJB na području Banije. Nedostatak mobilnih i ručnih radiostanica onemogućava normalno funckionisanje službe. Nabavka ovih uređaja je od prioritetnog značaja. Trenutne potrebe su za 10 kolskih i 20 ručnih radiostanica.

20. Kriptozaštita

Za rad na kriptozaštiti nedostaju kadrovi, uređaji i dokumenta. Zbog nepostojanja TT veza rad ove službe i u slučaju formiranja je nemoguć. Obzirom da TT veze predstavljaju spoljni faktor na koji ne može utjecati služba mora obezbjediti kadrove, uređaje i dokumente jer u sadašnjoj situaciji šifarski prijenos informacija ima izuzetan značaj. Potrebe su za jednim teleprinterom, jednim TG-41 i šifarskim dokumentima.

21. Modernizacija i tehničko opremanje

Ukupan tehnološki razvoj mora pratiti i služba UP. Prioritet u modernizaciji činiće nabavka vozila, sredstava veze, kompletiranje AOP-a i tehničkih pomagala za vršenje uviđaja.

DOSTAVLJENO:
1. MUP Rep. Srpske Krajina
2. SUP Glina
3. Načelniku – ovdje –
4. Komandiru – ovdje –
5. Pom. komandira – ovdje –
6. Arhiva, ovdje

N A Č E L N I K:
Milan Karapandža, [v.r.]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 1007.

18

1992., veljača 2. – svibanj 22.

Iz dnevnika Save Radoševića o stanju na okupiranom dijelu zapadne Slavonije

2. II. 92. – nedjelja
Jedan drugar reče: Srbi se ne briju nedjeljom, nisam to nikad čuo do sada da li je to nekakav običaj ili vjerovanje. Ovo su uglavnom Prjedorčani. Ustao sam prije izlaska sunca, kada ono izlazi na sasvim drugom kraju nego što sam ja očekivao. Jutro sunčano ali prohladno. Kasnije je počelo da topli. Bio je nekakav kvar na agregatu pa u Šk.[35] nije bilo grijanja. Kasnije sam morao vratiti nač. tehnički lenjir. I dalje se osjećam užasno. Gledam niz cestu prema Okučanima. Za mene odnikud nikoga. Sve mi je pusto, prazno. Ima ovdje među ovim Prjedorčanima zaista divnih momaka, ali nekako se ipak osjećam sasvim sam. I mir zna biti mučan i dosadan. Veče je bilo prijatno, nije bilo hladnoće. Pozajmio sam ispravnu vreću za spavanje koja je ispravna i bilo je mnogo ugodnije spavati u njoj.[...]

23. II. 92. – nedjelja
Radim od 01,00 do 07,00 h. Sada je točno 05,10 sati. Misli su mi stalno opterećene pitanjem da li ćemo, kako, a i kada stići u naš Voćin, u P.[36] Slatinu. Saška kaže: ja ne znam kako ali imam predosjećaj da ćemo doći. Daj bože da bude tako. Ali opet što li su nam napravili od tog našeg Voćina, što ćemo naći u Slatini. Koliko će biti sigurna naša zaštita kod dolaska. Kako o tome razmišljaju oni, naše naivčine koji su skoro kao djeca maštali da će na bjelim konjima ući u Slatinu, kako “imamo sigurni odašiljač” (repetitor) Kapavac itd. [...]

26. II. 92. srijeda
Po proteku noći doručkovali smo i u 8,15 [sati] krenuli za B[37]. Selo pod pratnjom koja je dobro organizovana. Od Erduta do B. Sela zaista uočljivo obezbeđenje. Po dolasku odlazimo u O.Š. u sportsku dvoranu gdje će biti skupština. Delegati na tribinama (nas oko 236) a gosti u parteru. Trubač iza stola radnog predsjed. Pored njega Arkan[38] i uz himnu Bože pravde počinje 1. skupština (ustavotvorna) Srpske Republike Krajine u koje ulaze oblasti Ist. Slavonija, Baranja i Zap. Srema, Krajina i Z. Slavonija. Najviše polemike oko toga treba li u amandmanu I (vezano i u V) na ustav Republike Srpske Krajine stajati da teritorij RSK čine autonomne oblasti – hoće li se reći na koga se mi to autonomno ponašamo, a sa druge strane se postavlja problem konstitutivnosti pravnog subjektiviteta. Usuglašen je stav da se izostavi pridjev “autonomne” i da ostane samo oblasti kao geografski ali i kao ekonomski pojam zbog potrebne koordinacije između općina i republike. Postavljana su pitanja što će tu biti predviđen i imunitet poslanika. Zašto bi bio netko drugi zaštićen ako nisam ja, svode se na to ovakva razmišljanja, ne znajući značaj i suštinu imuniteta. Pa ne daje se on kao garancija nekoj fukari da će moći raditi što hoće i da neće biti pozvan na odgovornost. U daljnjem radu

[35] Školi.

[36] Podravsku.

[37] Borovo.

[38] Željko Ražnjatović, zapovjednik skupine “Srpska dobrovoljačka garda”, postrojbe Službe državne bezbednosti Republike Srbije na ratištima u Hrvatskoj.

usvojeni su amandmani na ustav, ustavni zakon za sprovođenje amandmana na ustav SRK. Izabrani su predsjednik skupštine, potpredsjednici, Predsjednik Republike, I ministar i Vlada u paketu rezolucija, kao i na samom početku poslovnik. [...]

4. 4. 1992. – subota
Ustali smo u 6,00 sati, obavili jutarnje poslove i u tom času oko 7,15 došao je kurir i obavjestio nas da je sastanak u 8,20 u Omanovcu. Odmah smo se spremili i krenuli sva četvorica. Najprije je p.puk. Čolić govorio o potrebi vojne discipline, o mogućim provokacijama u narednom periodu (6. i 10. IV) i sačekali smo da dođe Veljko Džakula i da nam iznese stanje što se tiče političkih aktivnosti za pokriće našeg područja mirovnim snagama. Prema onom što se sada čini prvi puta sam zadovoljan, rekao bih aktivnostima naših predstavnika kao i zahtjevima koji su postavljeni pred predstavnike Un za rješenje problema našeg područja. Veljko je rekao da je u Briselu Babić[39] precrtao dio karte preko Save, da na tom području nema Srba. Ako je bilo tako, a to kažu potvrđuje i Hadžić[40], nije bilo kasnije lako ispravljati. Sada eksperti izučavaju dva pitanja i to: liniju, odnosno područja koje će pokriti mirovne snage i područje zaštite srpskog stanovništva izvan područja koje će biti pokriveno snagama UN. Imamo mozgove ali da ne reagujemo suviše kasno. Predložio sam da se rezultati izjašnjavanja o budućoj sudbini srpskog naroda ne posmatra parcijalno po opštinama ili oblastima već na nivou Republike Srpske Krajine kao cjeline. To po meni može biti jedino ispravno rješenje. Džakula veli da ima inicijative sa hrvatske strane da se u područja koja se trebaju izjašnjavati uvrste i krajevi između Save i Drave u predjelu tzv. Srednje Slavonije. Vjerojatno to hoće prvo zbog toga što vjeruju da bi oni tada na referendumu bili u većini i drugo da oni na tom području neće moći sami da razoružaju svoje paravojne formacije. Ja tu kažem može, ali neka se taj dio izjašnjavanja [odvija] mimo i izvan Republike Srpske Krajine, ali opet i izvan Hrvatske kao zasebna autonomna oblast. Danas poslije podne je ponovo došlo do pravog artiljerijskog rata. Grmjelo je na sve strane. Prestalo je negdje oko 18 sati. [...]

17. 04. 1992. – petak.
Vrijeme je i dalje hladno. Padala je i kiša. U 07,30 došao je Vukelić Veljko, Milan Šarčević, Kulić Mladen i sa 5 odbornika (poslanika) opštine Podr. Slatina održan sastanak u vezi pripreme N. Skupštine Srpske oblasti Zapadna Slavonija. Zauzet je stav da za mandatara za Savjet opštine P. Slatina bude predložen Mladen Kulić i da predsjednici Savjeta po funkciji budu članovi Oblasnog vijeća Srpske oblasti Zapadna Slavonija te u tom smislu da se uloži amandman na čl. 3 prijedloga Odluke o organizaciji i načinu rada Oblasnog vijeća Srpske oblasti Zapadna Slavonija. U Skupštinu su izabrani i novi poslanici umjesto onih koji nisu na ovom području i ne učestvuju u radu Skupštine. Izbor je vršen i zbog toga što se područja Virovitice i Orahovice u sastavu oblasti Z. Slavonija ne organizuju kao zasebne općine već srpska sela ulaze (po zahtjevu) u opštinu Podr. Slatina pa se umjesto 7 odbor. po skupštini bira ukupno 12 za općinu P. Slatina (5 općina x 12 = 60 poslanika, član 12 Statuta). U Skupštinu Srpske oblasti Z. Slavonija (Narodna skupština) i u Skupštinu Republike Srpska Krajina izabrani su: Radošević Savo, Graovac Milan, Kokić Jovan, Vukelić Veljko, Kulić Mladen, Mihajlov Vasil, Dobrić Boro, Mutavdžić Milan, Miščević Zoran, Perlić Lazo,

[39] Milan, predsjednik Vlade RSK.

[40] Goran, predsjednik RSK od veljače 1992.

Vujasin Dušan iz Žiroslavlja i Prodanović Mladen iz Kokočana. Posle podne otišli smo do Rogulje radi LD i do Perić Laze i drugih momaka sa našeg područja.

18. 04. 1992. – subota
Dan veoma hladan. Odmah nakon doručka krenuli smo za Okučane na sjednicu Narodne skupštine Srpske oblasti Z. Slavonije. Na sjednicu je došlo 10 odbornika (nisu bili Miščević i Dobrić). Konstituisana je skupština i usvojena akta: Statut, Odluka o provođenju Statuta, Odluka o organizaciji i načinu rada Oblasnog vijeća i Odluka o organizaciji oblasnih organa uprave. Izbor organa nije vršen. Da li nije zbog toga što nije napravljena kadrovska šema ili zbog toga što netko treba stajati iza minulih dešavanja (novac iz trgovine, banaka), egzodus srpskog naroda Z. Slavonije itd. [...]

23. 04. 1992. – četvrtak
Ponoć je a granate i dalje tutnje. Pucalo se sve do 2,00. Kada se malo stišalo otišli smo ponovo spavati. Još uvijek se čulo nekoliko eksplozija nešto dalje od nas. Ipak smo zaspali i probudio sam se u 6,10. Iza mene je odmah ustao Fadil[41] – pripremili smo jutarnju kavu i nakon što je ustao Milan[42] zajedno smo pripremili doručak obzirom da smo u 9,00 morali biti na sastanku u Omanovcu u KM i Savjeta i komandira jedinica Općine Podr. Slatina i Daruvar. Tema problemi popune štabova i jedinica opština Podr. Slatina i Daruvar. Puk. Čubrić[43] je kao komandant Zonskog štaba TO (5. zone) informisao o novom Zakonu o odbrani republike srpske Krajine te podrobnije o nadležnostima K-di mjesta, savjeta opština i sekretarijata za NO, odnosno ljudi u Savjetu zaduženih za NO, naročito o zadacima na planu popune štabova i jedinica. Daleko je sada jasnije da se naše muško stanovništvo iz Ist. Slavonije, Baranje i Z. Srema može mobilisati u odred TO Podr. Slatina bez one odgovornosti pojedinca, ako je nekog zvao da dođe, što će biti ako P. Slatina ne dođe u pod zonu pokrića. Dakle, mora se biti ovdje prisutan da se brani i odbrani sadašnje slobodno područje, ali da se i dokazuje da nas ima solidan broj koji polaže svoje pravo na naša vjekovna ognjišta i oko P. Slatine. Problem je što ni Zonski štab (vjerovatno ni komandant TO RSK) nije smislio operativno kako izvesti mobilizaciju i uključivanje boraca u jedinice – dakle kako i gdje praktično ljude okupiti, kako prevesti, obući, smjestiti itd. Oni naglašavaju da su veliki zadaci na općinama, KM i savetima opština (sekretarijata tamo gdje ih ima) ali pri tom zaboravljaju da ovi organi nemaju ni najnužnija sredstva da to obave. Nije dovoljno otići avionom za Bgd[44] – kako dalje. [...]

25. 04. 92. – subota
Probudio sam se u 3,40. Pjetlovi su uveliko najavljivali zoru. Teško sam poslije zaspao. Lete misli po glavi, ali malo što da smislim, sve je to još uvijek veliki košmar. Dan je izuzetno lijep topao. U 9,00 jedna eksplozija u pravcu Pakraca. Rekoh ode još jedna kuća. Tako je uostalom svaki dan. Eto u Ekspresu piše da se na liniji Osijek – Đakovo – Sl. Požega farbaju kamioni u bijelu boju sa oznakom UN i da šiju odjela plavih beretki kako bi se mogli ubacivati u Baranju i Ist. Slavoniju radi diverzije. Da li će se Nambijar potruditi da sazna istinu o tome. Iznenada oko 10,30 došao je Lovrić Đorđe i iz Komande mjesta Daruvar kap. Milan[45] da

[41] Krupić.

[42] Šarčević.

[43] Jovan.

[44] Beograd.

[45] Lončar.

netko iz naše komande zajedno sa predstavnikom Daruvara (Stevo Ratković, Pakrac, bivši direktor stambene zadruge) i potpredsjednik Vlade Z. Slavonije (Milenko Miletić) mora na Ozren (kod Tuzle) jer hoće naše izbjeglice koje su tamo smješteni još od 9. i 10. mjeseca prebaciti za Baranju, konkretno u Erdut. Iz naše komande određen sam ja. Na brzinu sam se obrijao i oprao. Milan mi je pozajmio niske cipele jer smo morali u civilu. Otišli smo do Okučana u Oblasni MUP i tu smo u navedenom sastavu (vozio je Uskoković Čedo iz Daruvara) krenuli oko 13,00 sati. Putem je bila kontrola od strane vojne i civilne policije i svagdje je bilo dobro osim u jednom naselju pred Gračanicom. Tu smo dobro prošli jer su izgleda bili Alijini.[46] Tamo smo došli nešto poslije 16,00 sati. Dočekao nas je narod od općine Slatina, Daruvar, Pakrac. Trebalo je doživjeti oči tog naroda, tu sreću da vide nekog od svog kraja od koga oni bar očekuju da će nešto i više doznati osim zaštite da ih se ne maltretira selenjem. Od mlađih je tamo Đurić Milka i djeca Đurić Vlade – imaju doista dvoje lijepe djece, ćerka starija i sin (najstarija ćerka im se udala). Milanko i Čeda su otišli tražiti predsjednika i sekretara opštine da razgovaramo sa njima oko razloga zbog kojih ovaj naš narod mora sa Ozrena. Ispostavilo se da nije prvi put mešetarenje oko Z. Slavonije na račun Istočne. Opet se ispostavilo da ni ovoga puta oko zahtjeva za promjenu smještaja inicijativa nije potekla od ozrenskog naroda već po tko zna koji put pokušaj raznih emisara da se sa narodom iz Zapadne Slavonije trguje. [...]

28. 04. 1992. – utorak
Danas u 9,00 idem u Šeovicu, a onda dalje u izviđanje mjesta gdje ćemo smjestiti naš narod sa Ozrena. Otišli smo pravo u policiju, a onda u općinu kod Viteza radi dogovora u koje mjesto ćemo ići u pregled kuća da li odgovaraju za smještaj. Vitez je rekao da Gornju Varoš i Uskoke kod Gradiške čuvaju za neka naselja sa područja Okučana pa smo krenuli u Roždanik, Jazovicu, Voćaricu i za G. Rajić. Ono što smo pregledali ravno je N. Varoši – porazbijano, porušeno. Ima oko 20 kuća u kojima bi se mogao izvršiti smještaj, ali je tu još vojska. Tek po njihovu odlasku pod uslovom da se ne pokrade moglo bi se smjestiti određeni broj porodica. Iza toga smo otišli u G. Varoš i Uskoke. U G. Varoši užas, sve ispreturano, pobacano – u kućama spavale i rovale svinje. Tu ne dolazi u obzir smještaj bez detaljne sanacije. [...]

01. 05. 1992. – Petak
Jutros sam ustao ranije i u 7,00 krenuo za Šeovicu pa dalje sa Vukićem i Djelajlija Brankom za Okučane u vezi smještaja našeg naroda sa Ozrena. Iz Okučana smo krenuli za Jasenovac preko Rajića Mlake pa za Jasenovac. Tu smo prolazili preko naših prvih linija. U Jasenovcu sam se razočarao. Gotovo sve popaljeno i pokradeno.[47] Čak i hotel je spaljen.[...]

10. 05. 1992. – nedjelja
Danas je i Skupština i parastos, ja moram na Skupštinu. Skupština je počela nešto iza 10 sati. Džakula je podnio izvještaj[48] – ja bi se priklonio onima koji su ocjenili da je to izvještaj o događajima u Hrvatskoj, više nego o radu Vlade, o materijalno – financijskom poslovanju. Istaknuto je da je Vlada bila zapravo jedna fikcija, evo ni danas nema ni jednog ministra, a Vlada podnosi izvještaj – dakle Vlada zapravo nije ni postojala – nije djelovala, bilo je 2 ili 3

[46] Izetbegović, misli na jedinice MUP-a BiH.

[47] O paljenju i pljačkanju u Jasenovcu, vidi: Dok. br. 70, 81, 84, 86, 94 i 125.

[48] Vidi: Dok. br. 87.

sljednika Džakule Veljka. Na kraju ove tačke je izvještaj usvojen sa 37 glasova za, 2 protiv, 2 suzdržana. Izabran je predsjednik i sekretar Skupštine. Izabrano je Oblasno vijeće na prijedlog mandatara Džakule. [...]

18. 05. 1992. – ponedjeljak
Ustao sam oko 6,00 sati obrijao se i doručkovao. Prema domu armije smo krenuli u 8,30. U dvoranu smo ušli u 8,50. Sačekali smo početak Skupštine jer je jedna grupa poslanika iz 2 općine imala kvar na autobusu pa se kasnilo. Na skupštinu[49] dolazi i Dr. Jovan Rašković i dr. Milan Babić. Kažu pomirenje vodećih Srba Krajine. Ako je tako dobro je. No usvojen je izvještaj o bezbednosnoj situaciji, 30 i nešto zakona, Deklaracija o odnosu RSK i SRJ[50]. Potaknuo sam raspravu o položaju Z. Slavonije, o našim izbjeglicama, muškarcima. Tu se bune i osporavaju iz Ist. Slavonije. Svojim tvrdnjama osporavaju i sebe. Možda se neki detalji ne smiju iznijeti na Skupštinu ali se bojim da se neće ostvariti pokriće cijelog prostora Z. Slavonije kako je to traženo naknadno da uđe u mirovni plan. Nije uzaludno ovaj general Joviću rekao još u prvom mjesecu da Podr. Slatina ne dolazi pod pokriće. To će izgleda na nesreću tako i ostati. Mala je korist sada tražiti krivca – bolje je ne napraviti grešku nego tražiti krivca. Naša sudbina je bila u našim rukama, sada o tome odlučuju drugi. [...]

22. 05. 1992. – petak
[...]Problem je nastao kad je javljeno da vojska više neće kuvati za izbjeglice. Otišli smo u Komandu 5. korpusa da razgovaramo sa pukovnikom ___________[51] radi prehrane. Nije ga bilo, naišao je general major Talić[52] – poznaje Mladena[53] pa ga pita koga čekamo. Mladen objasni a on čas o politici kao vojnik, a čas o vojsci kao političar, te zašto smo se udružili u Kninsku Krajinu, zašto nismo u Bosansku. Ja mislim lupa gluposti, koje sljepilo. Da ga je bilo pitati prije 3 mj. za prognozu moglo bi biti Jugoslavija jedinstvena, armija jedinstvena, a sada mi Bos. Krajina, vi ste bježali, mi vas branimo i tako u nedogled. Ni Vuković[54] ni Talić neće priznati što nije napravio, a trebao je, a koje zlo je lošim vojnim odlukama učinio Uzelac.[55] Valjda je takva sudbina da glupi oficiri odlučuju samo snagom autoriteta, činom a ne pameću i vojnim umjećem.

Izvornik, rukopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 596.

[49] Skupština RSK održana je u Kninu.
[50] Vidi: Dok. br. 98.
[51] U izvorniku ime izostavljeno.
[52] Momir, načelnik štaba (1991.), te zapovjednik 5. (banjalučkog) korpusa 1992. godine.
[53] Kulić.
[54] Vladimir, zapovjednik 9. (kninskog) korpusa JNA 1991. godine.
[55] Nikola, zapovjednik 5. (banjalučkog) korpusa JNA 1991. godine.

19

1992., veljača 2.
Glina

Izvješće dežurnih Stanice javne bezbjednosti Glina o očevidu ubojstva četvero Hrvata u Bišćanovu kod Gline

---

IZVEŠTAJ DEŽURNIH
Za dan 02. 02. 1992.

Od 06,00 – 18,00 časova
U 08,30 časova ekipa izišla na lice mesta u Bišćanovo na ubistvo Ceković Paje, Ceković Mare, Ceković Jele i Muža Jane. Ekipa izvršila uvid i po dolasku u SJB sa komunalnim poduzećem dogovoreno o pokopu istih. Slijedi prijava po nepoznatom izvršiocu.
U 16,15 časova neispravni u službi po zamjeniku komandira Simić Željka su zatečeni Gruborović Miodrag i Rebrača Bogdan te je Rebrača Bogdan isključen iz službe zbog alkoholiziranosti.

Martinović Mirko

Od 18,00 – 06,00 sati
U navedenom vremenu nije bilo novosti.

Samardžija Jovo

Dostaviti:
Načelniku
Komandiru
Arhiva

Preslika, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 306.

20

1992., veljača 2.
Beograd

Priopćenje sa sjednice Predsjedništva SFRJ o prihvaćanju mirovnog plana Cyrusa Vancea na sjednici kojoj su prisustvovali predstavnici pobunjenih Srba iz Hrvatske

---

SAOPŠTENJE SA SJEDNICE PREDSJEDNIŠTVA SFRJ

B e o g r a d, 02. februara (Tanjug) – Na proširenoj sednici Predsedništva SFRJ, koja je večeras završena u Beogradu, postignuta je potpuna suglasnost svih učesnika u prihvatanju koncepcije mirovne operacije Ujedinjenih nacija u Jugoslaviji, koji je predložio lični izaslanik generalnog sekretara UN Sajrus Vens.

Sa sjednice je izdano saopštenje koje glasi:

"U Beogradu je u palati federacije 31. januara i 1. i 2. februara održana sjednica Predsjedništva SFRJ u proširenom sastavu, predsjedavao potpredsjednik dr. Branko Kostić.

U radu sjednice, pored članova predsjedništva SFRJ, učestvovali su najviši predstavnici Organa Federacije, republike Srbije i Crne Gore, predstavnici Republike Bosne i Hercegovine koji saradjuju sa predsjedništvom SFRJ, predstavnici Srpske Krajine, Srpske Oblasti Slavonije, Baranje i Zapadnog Srema, SAO Zapadne Slavonije, Baranje i Zapadnog Srema, SAO Zapadne Slavonije i predstavnici Skupštine općina Krajine, Like, Banije i Korduna. U radu sjednice učestvovali su i predstavnici JNA: načelnik Generalštaba oružanih snaga SFRJ,[56] Komandant Druge vojne oblasti,[57] komandanti bihaćkog[58] i kninskog korpusa.[59]

Na sednici su razmatrana aktuelna pitanja u vezi sa angažovanjem mirovnih snaga Ujedinjenih nacija u Jugoslaviji.

Na sednici je postignuta potpuna suglasnost svih učesnika o prihvatanju koncepta mirovne operacije Ujedinjenih nacija u Jugoslaviji, koji je predložio lični izaslanik generalnog sekretara Ujedinjenih nacija gospodin Sajrus Vens.

Svi učesnici koji su predstavljali organe Federacije, Jugoslavensku narodnu armiju, republike Srbiju, Crnu Goru, predstavnike republike Bosne i Hercegovine koji saradjuju sa Predsjedništvom SFRJ, predstavnici SO Slavonije, Baranje i Zapadnog Srema i SO Zapadna Slavonija izrazili su potpuno jedinstvo za prihvatanje ovog koncepta.

Predsjednik Skupštine Srpske Krajine[60] kao najvišeg organa vlasti koji je – u skladu s Ustavom – zamjenjivao i odsutnog predsjednika Krajine[61], dao je punu suglasnost za koncept mirovnih operacija Ujedinjenih nacija u Jugoslaviji.

TANJUG – Saopštenje sa sjednice Predsjedništva SFRJ (br. 2.)

---

56 Blagoje Adžić.

57 Milutin Kukanjac.

58 Špiro Niković.

59 Ratko Mladić.

60 Mile Paspalj.

61 Predsjednik RSK Milan Babić bio je prisutan na konzultacijama u Beogradu, čak je 1. veljače 1992. u Birou Vlade RSK u Beogradu održao 22. sjednicu Vlade RSK kojoj su, pored članova Vlade, prisustvovali: Bogdanić Svetozar, potpredsjednik SO Glina; Medaković Nikola, predsjednik SO Plaški; Obradović Dmitar, predsjednik SO Vrginmost; Maljković Radovan, predsjednik SO Petrinja; Bosnić Mile, predsjednik SO Slunj; Gaćeša Rade, predsjednik SO Vojnić, Živković Miloš, predsjednik SO Karlovac – Krnjak; Dmitrović Branko, predsjednik SO Kostajnica; Paspalj Mile, predsjednik Skupštine RSK, Katić Jovan i Borivoj Rašuo, članovi Biroa RSK u Beogradu; Ocić Časlav, ministar vanjskih poslova SO SBiZS; Višak Milan, predsjednik IS SO Dvor na Uni i Ratko Mladić, zapovjednik 9. korpusa (kninskog) OS SFRJ. Vlada je donijela zaključke:

"...prihvata se vojno i polit. angaž. UN na liniji razgraničavanja što onemogućuje agresiju hrv. oružanih snaga na RSK.

– JNA se ne može povući iz RSK dok se ne potpiše pol. rješenje JU krize.

– zahtjev da se UN angažuje na prostoru pogranične linije.

– da se redefinira mirovni plan, da se Krajina ne označava kao prostor RH i da se demilitarizacija ne može odnositi samo na RSK već da se razgovara o recipročnom odnosu.

– da se odnosi rješavaju mirnim putem i političkim pregovorima, a ne vojnom silom.

– da je EZ pokazala pristranost te je potrebno da UN preuzme i političko rješavanje JU krize." Vidi: HR-DAZD, Vlada Krajine, zapisnik 22. sjednice Vlade RSK, Beograd, 1. veljače 1992. godine.

Učesnici u radu sjednice obavješteni su o sugestijama koje su predstavnici srpskih krajina dali podsekretaru Ujedinjenih nacija gospodinu Maraku Goldingu da se razmotre i u okviru mogućnosti uzmu u obzir.

Na osnovu rezultata današnje sjednice Predsjedništvo SFRJ će dati garancije Savjetu bezbednosti da će se osigurati nesmetan prihvat mirovnih snaga Ujedinjenih nacija i delotvornu aktivnost i saradnja lokalnih organa vlasti u području mirovnih operacija čime su stvoreni svi uslovi za donošenje odluke Savjeta bezbednosti o upućivanju mirovnih snaga Ujedinjenih nacija u Jugoslaviju. Nadležni savezni organi, zajedno sa organima Srpske Krajine, Slavonije i Zapadnog Srema i Zapadne Slavonije, izvršit će neophodne pripreme za uspješno ostvarivanje koncepta mirovne operacije Ujedinjenih nacija u Jugoslaviji. Polazeći od svoje ustavne uloge i imajući u vidu već izraženu spremnost naroda kojeg predstavlja Predsjedništvo SFRJ, kao vrhovna komanda oružanih snaga Jugoslavije daje pune garancije u slučaju da iz bilo kojih razloga ne učine mirovne snage Ujedinjenih nacija pružiti svu zaštitu srpskom narodu u Krajinama ukoliko bude napadnut od strane hrvatskih naoružanih snaga ili ugrožen na drugi način", kaže se u saopštenju.

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 1074.

21

1992., veljača 2.
Beograd

Pismo potpredsjednika Predsjedništva SFRJ generalnom sekretaru UN-a u kojem ga obavještava da su savezni organi i Predsjedništvo prihvatili mirovni plan, te očekuju upućivanje mirovnih snaga

---

Njegova Ekscelencija
Butros Gali
Generalni sekretar UN
Njujork

Poštovani gospodine!

Želim da Vas obavestim da je Predsjedništvo SFRJ sprovelo obimne konsultacije sa svim relevantnim činiocima u zemlji o dolasku i angažovanju mirovnih snaga UN u skladu sa konceptom mirovne operacije Ujedinjenih nacija u Jugoslaviji, koji je predložio Vaš lični izaslanik gospodin Sajrus Vens.

U toku ovih konsultacija, obavljenih 31. januara i 1. i 2. februara, Predsjedništvo SFRJ je obezbedilo suglasnost za predloženi plan mirovnih operacija i angažovanje snaga Ujedinjenih nacija i od strane predstavnika srpskog naroda na ugroženim područjima, koja će prema tački 9. Plana biti stavljena pod zaštitu UN.

Prihvatajući dolazak mirovnih snaga, legitimni predstavnici stanovništva ovih područja su izneli odredjene predloge, sa kojima je upoznat i podsekretar UN gospodin Marak Gulding

prilikom svoje nedavne posete Jugoslaviji, koje je podržalo i sa kojima se saglasilo i Predsjedništvo SFRJ da bi oni trebalo da budu razmotreni i uzeti u obzir. Medjutim, nezavisno od toga, nadležni savezni organi i Predsjedništvo SFRJ ovim putem daju punu garanciju Savetu bezbednosti za nesmetan prihvat i delotvornu aktivnost, kao i za saradnju lokalnih organa vlasti u naznačenim područjima, u cilju održavanja mira i obezbedjenja uslova za miroljubivo i sveobuhvatno rešavanje jugoslavenske krize.

Imajući ovo u vidu, Predsjedništvo SFRJ očekuje puno razumjevanje i podršku Saveta bezbednosti za što hitnije donošenje odluke o upućivanju mirovnih snaga UN u Jugoslaviju.

Poštovani gospodine Generalni sekretaru, primite i ovoga puta izraze našeg najvećeg uvažavanja.

Za POTPREDSJEDNIK PREDSJEDNIŠTVA
SFRJ
Dr. Banko Kostić

Preslika, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 1074.

22

1992., veljača 5.
Vrginmost

Odluka SO Vrginmost o prihvaćanju koncepta mirovnog plana prihvaćenog na proširenoj sjednici Predsjedništva SFRJ

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
SKUPŠTINA OPĆINE VRGINMOST
Broj: 9/1992.
Vrginmost, 5. 2. 1992. godine

Na zajedničkoj sjednici Predsjedništva Skupštine opštine Vrginmost, Izvršnog vijeća Skupštine opštine Vrginmost i Poslanika Skupštine Republike Srpske Krajine koji je održan dana 5. 2. 1992. godine razmatrana su pitanja u vezi prihvatanja koncepta mirovnog plana OUN-a pa je zauzet slijedeći:

S T A V

1. Daje se puna suglasnost dokumentu o prihvaćanju koncepta mirovne operacije Organizacije Ujedinjenih nacija u Jugoslaviji usvojen na proširenoj sjednici Predsjedništva SFRJ od 1. 2. 1992. godine.
2. Pozivamo sve političke subjekte i tijela u Republici Srpskoj Krajini na jedinstvo i slogu. To je osnovni preduslov za očuvanje instituta vlasti, bezbednosti srpskog naroda i teritorije naše Republike.

Predsjednik
Izvršnog vijeća
Vaso Roknić
[..........],[62] [v.r.],
M.P.[64]

Predsjednik
Skupštine opštine
Dmitar Obradović
[..........],[63] [v.r.]
M.P.[65]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 1074.

23

1992., veljača 5.
Glina

Zapisnik sjednice Ratnog predsjedništva SO Glina na kojoj je razmatrana politička situacija nakon što je predsjednik Skupštine RSK potpisao plan o slanju mirovnih snaga na okupirano područje Hrvatske

SKRAĆENI ZAPISNIK

sa devete sjednice Ratnog predsjedništva Skupštine opštine Glina koja je održana dana 5. II 1992. godine u prostorijama Izvršnog vijeća (Viječnica) s početkom rada u 11,00 sati.

Ovu sjednicu sazvao je i otvorio predsjednik Ratnog predsjedništva Skupštine opštine Glina Jović dr. Dušan i konstatovao da istoj prisustvuje:

1. Jović dr. Dušan, predsjednik
2. Korać Milan, član
3. Martinović Milan, član
4. Roksandić Petar, član
5. Baltić Đuro, član
6. Todorović Ilija, član
7. Davidović Dušan, predstavnik I. Brigade "Dragiša Stefanović"
8. Bjelajac Ilija, predstavnik TO – prostorne strukture
9. Đuro Turopoljac, pomoćnik k-danta za moralno vaspitanje
10. Vlado Jaglić, pomoćnik k-danta za moralno vaspitanje
11. Todorović Milan, pomoćnik k-danta za moralno vaspitanje
12. Paspalj Mile, predsjednik Skupštine Republike Srpska Krajina
13. Bogdanić Svetozar, podpredsjednik Skupštine opštine Glina
14. Dragan Roksandić, sekretar Skupštine opštine Glina
15. Momčilović Dušan, načelnik Stanice javne bezbednosti Glina

[62] Potpis nečitak.

[63] Isto.

[64] Okrugli pečat: RSK, SO Vrginmost, Izvršno vijeće.

[65] Okrugli pečat: RSK, SO Vrginmost.

16. Miljević Rade, član Komisije za utvrdjivanje prava porodica poginulih boraca
17. Josip Kovačević, predstavnik bezbednosti.

Jednoglasno i bez rasprave Ratno predsjedništvo Skupštine opština Glina utvrdilo je slijedeći

D n e v n i   r e d

1. Upoznavanje s aktuelnostima vezanim za dolazak mirovnih snaga UN-a i davanje ocjene o potpisivanju suglasnosti na Plan gosp. Sajrusa Vensa sa strane predsjednika Skupštine Republike Srpska Krajina Mile Paspalja,
2. Razno.

Tačka 1.

Nakon uvodnog izlaganja predsjednika Ratnog predsjedništva Jović dr. Dušana i provedene rasprave u kojoj su učestvovali Svetozar Bogdanić, podpredsjednik Skupštine opštine, predsjednik Skupštine Republike Srpska Krajina Mile Paspalj, članovi Ratnog predsjedništva Đuro Baltić, Milan Martinović i Ilija Todorović, sekretar Skupštine opštine Dragan Roksandić, te pomoćnik k-danta za moralno vaspitanje Đuro Turopoljac, Ilija Bjelajac, predstavnik TO – prostorne strukture i Davidović Dušan, predstavnik I Brigade "Dragiša Stefanović", Ratno predsjedništvo Skupštine opštine Glina jednoglasno je donijelo slijedeće

Z a k l j u č k e

1. Podržava se i pozdravlja Odluka o prihvatanju Vensovog plana dolaska mirovnih snaga Ujedinjenih nacija uz dodatne garancije koje je dalo Predsjedništvo Jugoslavije i JNA.
2. Smatramo da je ovo samo realizacija odluka sa sastanka svih političkih i vojnih rukovodstava Okruga Banije i Korduna održanog 17. I. 1992. godine u Glini koja je obavezivala i Predsjednika Republike Srpska Krajina i Predsjednika Skupštine Republike Srpska Krajina po pitanju prihvatanja plana mirovnih snaga UN-a.
3. Republika Srpska Krajina od prvog momenta bori se za najsvjetlije ciljeve Srpskog naroda, za opstanak u Jugoslaviji sa cjelokupnim srpskim narodom, a protiv secesionističke, ustaško-fašističke i genocidne politike spram Srpskog naroda sa strane Hrvatske.
4. Od prvog momenta otpora narod Republike Srpska Krajina u svojim odlukama, poštuje Ustav Jugoslavije i njeno Predsjedništvo.
5. Boreći se za Jugoslaviju i Srpski narod u njoj ne možemo prihvatiti secesionističko ponašanje Predsjednika Republike Srpska Krajina dr. Milana Babića u odnosu na Jugoslaviju i njeno Predsjedništvo i to kad je u pitanju primjena Mirovnog plana gosp. Sajrusa Vensa.

Dosadašnja podrška Predsjedniku dr. Milanu Babiću bila je logična radi sveopšteg uticaja za mogućnost korekcije pojedinih tačaka Vensovog plana kroz "aneks", a koje ne idu u prilog srpskom narodu. Kako su do sada praktično iscrpljene sve mogućnosti dogovora i daljeg političkog uticaja na predloženi plan, naši stavovi su jasni i nedvojbeni u odnosu na ustavne odluke Predsjedništva Jugoslavije, a koje u potpunosti podržavamo. Na to nas obavezuje i Ustav Republike Srpska Krajina.

6. Osudjujemo istupanje Predsjednika Republike Srpska Krajina dr. Milana Babića na press konferenciji u Beogradu od 3. II. 1992. godine.[66]

[66] Babić je na konferenciji za tisak izjavio da je sjednica Predsjedništva ostatka Jugoslavije bila trodnevni pritisak da se "...milom ili silom prihvati mirovni plan, prijetnja vojnim udarom i totalnom blokadom Srbije prema

Ovakove izjave i stavove smatramo ličnim stavovima Predsjednika dr. Milana Babića, a ne stavovima srpskog naroda Krajine, a posebno srpskog naroda Opštine Glina.

7. Budući da ove dogadjaje smatramo sudbonosnim za cjelokupni srpski narod, a ponajviše za srpski narod Krajine, zahtjevamo da se pod hitno sazove Skupština Republike Srpska Krajina radi razmatranja novonastale situacije. Predlažemo da se sjednica Skupštine Krajine održi na prostoru Okruga Banije i Korduna.

8. Povodom zadnjih istupanja bivših lidera stranke SDS gospodina dr. Jovana Raškovića, gospodina dr. Dušana Zelenbabe, i gospodina Jovana Opačića, osudjujemo takove nastupe i smatramo ih direktnom borbom za vlast, kao i novu opasnost za jedinstvo srpskog naroda u cjelini.[67]

Na postavljeno pitanje u toku sjednice a vezano za povlačenje pojedinih vojnih obveznika iz Brigade, odgovor je dao Ilija Bjelajac – predstavnik TO – prostorne strukture.

Po pitanju bezbednosti odredjenog broja ljudi iz sela Prijeke i ostalih mjesnih zajednica koje su nastanjene većinskim hrvatskim stanovništvom, nakon provedene rasprave u kojoj su učestvovali sekretar Skupštine opštine Dragan Roksandić, Ilija Bjelajac, predstavnik ŠTO – prostorne strukture, Ilija Todorović, član, predsjednik Skupštine Republike Srpska Krajina Mile Paspalj, podpredsjednik Skupštine opštine Svetozar Bogdanić, pomoćnik za moralno vaspitanje Vlado Jeglić i načelnik Stanice javne bezbednosti Glina Dušan Momčilović, Ratno predsjedništvo Skupštine opštine Glina jednoglasno je donijelo slijedeći

Z a k l j u č a k

o imperativnoj obavezi Stanice javne bezbednosti Glina i Štaba TO – prostorne strukture da organiziraju patrole i straže 24 časa, s tim da se obavežu organi Crvenog krsta i organi Civilne zaštite u funkciji pomaganja preživljavanja Hrvata u 5 mjesnih zajednica, kao i zaključak o jednakoj primjeni zakona na području Opštine Glina bez obzira na nacionalnu i vjersku pripadnost jer je to jedini uslov da se stvori pravna država. U tom cilju bilo bi dobro da se izvrši zamjena milicijskih jedinica na području Krajine.

Na prijedlog Rade Miljevića i načelnika Stanice javne bezbednosti Glina Momčilović Dušana, jednoglasno je doneseno slijedeće

R J E Š E N J E

Izdavanje propusnica za slobodno kretanje na teritoriji Opštine Glina izuzima se iz nadležnosti Skupštine opštine Glina i prenosi se u nadležnost Stanice javne bezbednosti Glina.

II

Postojeće propusnice povlače se iz opticaja počevši od 10. II. 1992. godine i predaju se Stanici javne bezbednosti koja ima obavezu da u skladu sa važećim propisima Republike Srpske Krajine oblikuje izgled nove propusnice.

Krajini...", vidi: Hronologija 1990.-1995., Dokumentacioni centar Republike Srpske, dostupno na http://www.dcrs.org, str. 62.

[67] Dr. Jovan Rašković najavio je povratak i obnovu rada SDS-a u Zagrebu, Splitu, Šibeniku i drugim hrvatskim gradovima, tvrdeći da je ta stranka sačuvala mostove prema hrvatskom narodu i da mu pruža ruku, vidi : http://www.hic.hr/ZZ-spomenar04.htm.

III

Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u Službenom glasilu Republike Srpska Krajina.

Na postavljeno pitanje od strane člana Ratnog predsjedništva Petra Roksandića a vezano za snabdjevanje ogrijevnim drvetom ranjenih boraca i porodica poginulih boraca, odgovor je dao predsjednik Izvršnog vijeća Milan Korać na samoj sjednici.

Povodom zahtjeva Ratnom predsjedništvu upućenog od strane Štaba TO Opštine Glina a radi utvrdjivanja statusa svakog poginulog borca Opštine Glina, i provedene rasprave u kojoj su učestvovali, Rade Miljević član Komisije, Svetozar Bogdanić, podpredsjednik Skupštine opštine, Đuro Turopoljac i Vlado Jaglić, Milan Todorović, pomoćnici k-danta za moralno vaspitanje i sekretar Skupštine opštine Dragan Roksandić, Ratno predsjedništvo Skupština opštine Glina zauzelo je stav da se spisak poginulih boraca vrati Komisiji na doradu s tim da se Komisija popuni sa odgovarajućim profilom stručnjaka – pravnika radi pravilnog tumačenja zakonskih propisa.

Pošto se više niko nije javio za riječ, rad ove sjednice zaključen je u 15,10 sati.

Broj: 01-311/92.
Glina, 5. II. 1992. godine –

RATNO PREDSJEDNIŠTVO
SKUPŠTINE OPŠTINE G L I N A

Z a p i s n i č a r:
Ivković Milka, s.r.

P r e d s j e d n i k:
Jović dr. Dušan

Preslika, strojopis, latinica
HR-DAS-SCP, SO Glina, kut. 7.

24

1992., veljača 5.
Petrinja

Zapisnik sastanka Ratnog predsjedništva SO Petrinja na kojemu je razmatrana politička situacija na okupiranom području RH nakon prihvaćanja mirovnog plana Cyrusa Vancea

SOCIJALISTIČKA FEDERATIVNA
REPUBLIKA JUGOSLAVIJA
REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
SKUPŠTINA OPŠTINE PETRINJA
RATNO PREDSJEDNIŠTVO
Broj: 1-46/92
Petrinja, 05. 02. 1992.

ZAPISNIK

sastavljen dana 05. 02. 1992. godine, na sjednici Ratnog predsjedništva Skupštine Opštine Petrinja u proširenom sastavu, održanoj u zgradi Opštine Petrinja, sa početkom u 10,00 sati.

Prisutni članovi Ratnog predsjedništva
1. dr Radovan Maljković, predsjednik
2. Ranko Dodoš, član
3. Nikola Bandur, član
4. Miroslav Srbljanin, član
5. Vojislav Ćorić, član
6. Božo Bajlović, član
7. Milan Karapandža, član
8. Nikola Vujanović, član
9. puk. Slobodan Tarbuk, član

Odsutni članovi Ratnog predsjedništva
1. ppuk. Čedo Trajković
2. Ranko Bursać
3. Miloš Lončarević
4. Dušan Ćorković
5. puk. Rumenko Dišović

Ostali prisutni
1. Milan Oblaković
2. Drago Prošić
3. Ana Ercegovac
4. Jovan Živković
5. Milan Šorak
6. Veljko Jasić
7. Simeon Ljubojević
8. Đuro Dedić
9. Miloš Cvetković
10. Dušanka Prečanica

U drugom dijelu sjednice su prisustvovali i Marko Bukva, iz vijeća Sindikata Srbije i Milinko Sandić iz vijeća Saveza Sindikata Krajine.

Za sjednicu je predložen slijedeći

DNEVNI RED

1. Aktuelna politička situacija;
2. Ostala pitanja.

Koji je jednoglasno usvojen.

Ad 1.

Radovan dr. Maljković, predsjednik Ratnog predsjedništva u uvodnom izlaganju podnio je kraći izvještaj sa sjednice predsjedništva SFRJ, održane u Beogradu koja je trajala više dana, a počela je 31. 01. 1992. godine.

Pored članova predsjedništva SFRJ, sjednici su prisustvovali predstavnici Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Krajine i Vlade Srbije. Tema sjednice je bila prihvaćanje plana G. S. Vensa za mirno razrješenje krize u Jugoslaviji. S jedne strane bio je taj plan, a s druge strane nastojanje predsjednika RSK g. Babića[68] da se plan može prihvatiti uz odgovarajuće dopune i izmjene. Dr. Maljković dalje navodi da je tražio da konzultira borce i narod, ali je odluka o tome da li se plan prihvata ili ne trebala biti donesena u toku sjednice. Nakon što je iznio glavne crte plana: da će snage UN garantirati sigurnost narodima na prostoru Krajine; da se vojska povlači; da oružje TO ide u skladište; da su jedine oružane snage na području Krajine snage UN i civilne milicije, nastavio je da su tražene dodatne garancije nakon čega su dana uvjeravanja da UN snose potpunu odgovornost, te da će u slučaju potrebe JNA i srpski narod, zaštiti srpski narod Krajine, odnosno da će u slučaju neprihvatanja plana Krajina ratovati sama. Predsjednik RSK Mile Paspalj[69] potpisao je odnosno dao suglasnost na ovaj plan u čemu su ga podržali dio predsjednika opština Banije i Korduna.

Puk. Slobodan Tarbuk u svojoj diskusiji je naglasio da nije mudro gurati ovaj narod u smrt i krvoproliće, te da u tom smislu podržava plan g. S. Vensa. Ističe da je to šansa da strategijska prednost pređe na Jugoslaviju, a realizacijom mira narod će se moći posvetiti svakodnevnim poslovima.

Dr. Maljković je dodao da UN nije na liniji razgraničenja zato što ne želi sudjelovati u političkom razrješenju za koje će se stvoriti uvjeti njihovim dolaskom, pa neka se narod sam na demokratski način izjasni kakvo rješenje želi.

Puk. Begović[70] je podržao izlaganje puk. Tarbuka te dao i svoj glas podrške planu. Dodao je da treba razmišljati o spremnosti naroda da ako to ne bude trebalo bude sposoban da se brani.

Mr. Đuro Dedić je istakao da se primjenom plana g. S. Vensa pronalazi razrješenje jugoslavenske krize koje bi obuhvatilo i srpsko pitanje. Plan g. S. Vensa je realnost i time nijedan strateški cilj srpskog naroda nije poremećen, i sada se otvara mogućnost da se postignuto očuva i sankcioniše međunarodnim dokumentima.

Ranko Dodoš je naglasio da je prihvatanje plana g. S. Vensa ipak bolje nego dalje rat. Osnovni cilj je postignut i sada je osnovno da se u ovim uvjetima narodu osigura sigurnost.

Simo Ljubojević je pored traženja rješenja na političkom planu naglasio potrebu stavljanja u prvi plan razrješenje i problema u privredi, zašto je potrebno povezati se sa Vladom Srbije, Privrednom komorom i strukovnim udruženjima.

Jovo Živković smatra da se malo kasni sa tumačenjem plana g. S. Vensa, te da s njim treba upoznati narod, koji se sve više vraća u Petrinju.

Milan Karapandža u tom smislu je istakao određene poslove koje provodi Stanica Javne bezbednosti, između ostalog je i najavio novu regulaciju prometa.

Nikola Vujanović se u svojoj diskusiji suglasio sa planom g. S. Vensa. Smatra prioritetnim i potrebnim rješiti sva dešavanja oko opštinske vlasti u Petrinji, jer se u ovakvim uvjetima ne može raditi. Kao primjer navodi krađe, za koje se krivi opštinska vlast, a vojska čuva sve vitalne objekte. Također ističe potrebnim rješiti pitanje i nastale probleme u Štabu TO, jer je on kao član tog štaba podnio ostavku, želi podnijeti izvještaj i na osnovu toga da se donesu ocjene o njegovom radu. Stvari treba raščišćavati i razrješavati stavljajući u prvi plan volju naroda.

---

[68] Milan.

[69] Predsjednik Skupštine RSK.

[70] Milan.

Dr. Maljković je nakon toga istakao da se bojao nejedinstva i nesloge jer u svakodnevnim trenucima nismo zreli kolektivni interes stavili ispred ličnog, a zašto na primjer krađe, pljačke i ubistva od kojih se opštinska vlast ograđuje. Ne smije se dozvoliti lopovluk pod firmom nacionalne mržnje.

Drago Prošić je podržao plan g. S. Vensa te kao naredne zadatke ističe povratak ljudi, pročišćavanje i jačanje vlasti u Krajini te jačanje i razvijanje privrede. Apelira na prevazilaženje nesloge, poziva na međusobno uvažavanje i poštovanje.

Nakon toga Ratno predsjedništvo Skupštine Opštine Petrinja u proširenom sastavu donijelo je slijedeće zaključke:

1. Prihvaća se koncept mirovnog plana UN o rješenju krize u Jugoslaviji.

2. Dajemo podršku predsjedniku Skupštine Republike Srpska Krajina Mili Paspalj koji je u ime Skupštine potpisao suglasnost predsjedništvu SFRJ o primjeni plana g. S. Vensa na teritoriji Republike Srpska Krajina.

3. Smatrajući ovaj plan međunarodnom pomoći srpskom narodu da u miru izrazi svoju istorijsku volju na demokratski način za očekivati je podršku i angažman svih građana Opštine Petrinja u sprovođenju ove mirovine operacije, jer je u interesu svih njih samih.

Drugu moguću alternativu poznatu kao rat ovo Ratno predsjedništvo ne može prihvatiti jer bi narod bio doveden u propast i tu istorijsku odgovornost ne može preuzeti.

4. Predlaže se Skupštini Opštine Petrinja da prihvati ove zaključke.

– j e d n o g l a s n o –

Na prijedlog Nikole Bandura, a radi razrješavanja tekućih i spornih pitanja doneseni su slijedeći zaključci:

1. Zadužuju se dr. Maljković i M. Karapandža da u što skorije vrijeme kontaktiraju sa pukovnikom Tarbukom radi realizacije nekih danas navedenih pitanja.

2. Da se organizira i održi zajednička sjednica Ratnog predsjedništva i štaba TO.

Ad 2.

Marko Bukva i Vijeće Saveza sindikata Srbije i Milinko Sandić iz Vijeća Saveza Sindikata Krajine govorili su o sindikalnom organiziranju u Krajini i zadatku da se formira sindikalno povjereništvo u Petrinji. Do izbora i stvaranja uvjeta za njih povjereništvo bi trebalo brojati pet članova i njihov zadatak je organiziranje sindikalnih povjerenika u preduzećima i drugim ustanovama. Zajedno sa opštinskim organima povjereništvu se treba priključiti saradnja sa preduzećima i odgovarajućim institucijama u opštinama Srbije zaduženim za Petrinju.

Nakon kraće diskusije donesena je Odluka da se u Opštini Petrinja formira sindikalno povjereništvo u koje se imenuju: Milan Šteković, Dragan Gravorac, Ranko Kovačević, Milka Resanović i Đuro Dedić.

ZAPISNIČAR
Dušanka Prečanica, dipl. prav.

PREDSJEDNIK RATNOG
PREDSJENDIŠTVA:
Radovan dr. Maljković, [v.r.]

M.P.[71]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-DAS-SCP, SO Petrinja, kut. 2.

[71] Okrugli pečat: RSK, SO Petrinja.

25

1992., veljača 6.
Knin
Zapisnik 23. sjednice Vlade Republike Srpske Krajine

ZAPISNIK

sa 23. sjednice Vlade Republike Srpska Krajina, održane dana 6. 02. 1991. godine, u zgradi opštine, soba broj 51.
Sjednici su prisustvovali predsjednik Vlade dr. Milan Babić, Dušan Vještica, Vaso Ležaić, Milan Bauk, Branko Šimpraga, Lazar Macura, Vukašin Babić i Dušan Badža.
Nakon što je utvrđeno da sjednici prisustvuje većina članova Vlade, predsjednik Vlade predložio je slijedeći

Dnevni red

1. Donošenje Zakona o privremenoj teritorijalnoj organizaciji Republike Srpska Krajina.
2. Donošenje Uredbe o načinu vršenja poslova ministarstva i posebnih organizacija van njihovog sjedišta.
3. Razmatranje zahtjeva za sazivanje sjednice skupštine Republike Srpske Krajine.
4. Donošenje Odluke o visini sredstava iz prometa i prodaje naftnih derivata za puteve Republike Srpska Krajina.

Rasprava po dnevnom redu

Ad.1.
Obrazloženje po ovoj tački dnevnog reda dao je dr. Milan Babić, te je istakao da je gospodin Golding nakon obavljenih razgovora zatražio kartu sa ucrtanim opštinama Krajine. On je po staroj karti svrstao opštine koje bi bile pod zaštitom Ujedinjenih Nacija. Predsjednik Babić mu je iznio primjedbu da se Krajini pripojila još jedna trećina opština koje su bile ukinute, a sad su nanovo formirane, te je nabrojio Vrliku, Drniš-Petrovo Polje, Bratiškovci, Medak, Vrhovine, Plaški, Karlovac-Krnjak, Sisak-Caprag i Okučani. Dr. Milan Babić je zatim istakao da nije formirana opština Vrhovine, a u toku je formiranje opština Vrlika, Drniš, Bratiškovci i Skradin. Formirane opštine su: Medak, Plaški, Karlovac-Krnjak, Sisak-Caprag i Okučani.
Te opštine su izabrale svoje poslanike u Skupštinu Republike Srpska Krajina i sad je neophodno donošenje ovog Zakona. Zatim je dr. Milan Babić pročitao predlog Zakona o privremenoj teritorijalnoj organizaciji Republike Srpska Krajina.
Dušan Badža je istakao primjedbu da se uvrsti opština Zemunik Gornji-Smoković.
Dr. Milan Babić kaže da treba uvrstiti Teslingrad i Perjasicu koja je bila u opštini Duga Resa.
Dušan Vještica predlaže naziv za opštinu Medak da bude Istočni Gospić-Medak.
Dr. Milan Babić još predlaže za opštinu Bratiškovci naziv, po ranijoj opštini Bratiškovci-Skradin.
Za diskusiju se nije više niko javio, te se predlog Zakona stavlja na glasanje.

Jednoglasno je donesen Zakon o privremenoj teritorijalnoj organizaciji Republike Srpska Krajina.
Isti se prilaže zapisniku pod jedan i čini njegov sastavni dio.

Ad.2.

Obrazloženje po ovoj tački dnevnog reda dao je dr. Milan Babić te je pročitao tekst predloga Uredbe o načinu vršenja poslova ministarstava i posebnih organizacija van njihovog sjedišta. Istakao je predloge na član 6. iste Uredbe da sjedište sjeverno-dalmatinskog okruga bude u Kninu, Ličkog u Gračacu, Kordunskog u Vojniću i Banijskog u Dvoru.
Za diskusiju se nije niko javio, te se predlog Uredbe stavlja na glasanje.
Jednoglasno je donesena Uredba o načinu vršenja poslova ministarstva i posebnih organizacija van njihovog sjedišta.
Ista se prilaže zapisniku pod dva i čini njegov sastavni dio.

Ad.3.

Obrazloženje po ovoj tački dnevnog reda dao je predsjednik Vlade, dr. Milan Babić, te je istakao da je Vlada Republike Srpska Krajina dužna donijeti izvještaj Skupštini povodom razgovora sa članovima predsjedništva Jugoslavije o mirovnoj inicijativi organizacije Ujedinjenih nacija, zbog promjenjenih okolnosti i stavova predsjedništva SFRJ i rukovodstva Srbije prema Republici Srpska Krajina.
Na osnovu Poslovnika Skupštine Vlada ima pravo da zatraži sazivanje sjednice Skupštine. Predsjednik Skupštine je dužan da zakaže sjednicu Skupštine na zahtjev Vlade sa tačno utvrđenim dnevnim redom.

Dr. Milan Babić predlaže da se uputi zahtjev Predsjedniku Skupštine da zakaže sjednicu za ponedjeljak 10. 02. 1992. godine u 12 časova u Kninu, sa sledećim dnevnim redom:
1. Donošenje Odluke o verifikaciji mandata novoizabranih poslanika.
2. Donošenje Odluke o potvrdi zakona koje je donijela Vlada Republike Srpska Krajina na osnovu člana 87. Poslovnika Skupštine.
3. Izvještaj Vlade o razgovorima vođenim u Predsjedništvu SFRJ i iznošenje mišljenja Vlade o mirovnoj inicijativi Ujedinjenih Nacija.

U slučaju da predsjednik Skupštine na sazove sjednicu predlaže da se poslanici pozovu navedenog datuma, da saslušaju izvještaj i mišljenja Vlade te da odluče dali će saslušati informaciju ili će se održati sjednica Skupštine.
Vukašin Babić kaže da Banijska grupa zahtjeva održavanje sjednice Skupštine van Knina.
Vaso Ležajić kaže da se sjednica Skupštine saziva u Kninu kao administrativnom centru Republike Srpska Krajina.
Za diskusiju se nije više niko javio, te se predlog stavlja na glasanje.
Jednoglasno je usvojen zahtjev za sazivanje sjednice Skupštine Republike Srpska Krajina.
Tačka tri se prilaže zapisniku i čini njegov sastavni dio.

Ad.4.

Obrazloženje po ovoj tački dnevnog reda dao je Milan Bauk i istakao da u našem sistemu financiranja funkcionišu zakoni od prošle godine, što se tiče naplate poreza od prodaje i prometa proizvoda i usluga. U Srbiji se radi po novom Zakonu i sve dažbine su preformulisane na ime poreza. Milan Bauk predlaže da se preduzeću za puteve procentualno odredi koliko i koja vrsta benzina mu pripada i predlaže 20% poreza. Još dodaje da je ovo

preduzeće počelo sa radom, ali bez direktora. Dogovoreno je da se za sutra pripreme predlozi i imenuju direktori.
Za diskusiju se nije više niko javio, te se predlog Odluke stavlja na glasanje.
Jednoglasno je donesena Odluka o visini sredstava iz prometa i prodaje naftnih derivata za puteve Republike Srpska Krajina.
Ista se prilaže zapisniku pod četri i čini njegov sastavni dio.
Time je dnevni red iscrpljen.
Dr. Vaso Ležajić je obavjestio predsjednika i članove Vlade da su u Kninu boravili predstavnici Visokog komesarijata za izbjeglice, Unicef-a SIV-a i predsjednik Crvenog krsta Jugoslavije. Apeluju na predstavnike vlasti da im omogući rad po humanitarnim principima na nivou Krajine, da bi izdvojili novčana sredstva za izbjeglice na području Republike Srpska Krajina.
Sjednica je završila sa radom.

ZAPISNIČAR PREDSJEDNIK VLADE
Borka Lalić Dr. Milan Babić

Preslika, strojopis, ćirilica
HR-DAZD, Vlada RSK

26

1992., veljača 6.
Knin

Priopćenje sa sjednice Vlade RSK o novoj teritorijalnoj organizaciji na okupiranom području RH

Saopštenje sa sjednice vlade RSK održane dana 06. 02. 1992. u KNINU.

Na današnjoj sjednici vlada je razmatrala i usvojila na osnovu člana 87 pravilnika Skupštine zakon o privremenoj teritorijalnoj organizaciji RSK. Ovim Zakonom utvrđeno je da teritoriju RSK čine teritorije slijedećih opština:
Knin, Benkovac, Obrovac, Gračac, D. Lapac, Korenica, Slunj, Vojnić, Vrginmost, Glina, Dvor, Kostajnica, Petrinja, Gospić Istok, Medak, Teslingrad, Vrhovine, Plaški, Karlovac – Krnjak, Sisak – Caprag, Okučani, Vrlika, Bratiškovci – Skradin, Zemunik Gornji – Smoković, Petrovo Polje-Drniš, Perjasica.
Zakonom je također utvrđeno da grupe naselja koja su po ranijoj teritorijalnoj organizaciji činila područja opštine kao što su: Kistanje, Srb, Udbina, Plitvice, Topusko, Dubica, ili koja druga mogu pokrenuti postupak za dopunu ovog Zakona u smislu da se i ta područja organizuju kao opštine.
Vlada je na današnjoj sjednici donijela i Uredbu o načinu vršenja poslova ministarstva i posebnih organizacija van njihovog sjedišta odnosno Uredbu o okruzima.
Ovom Uredbom utvrđena su 4 okruga:
1. Sjevernodalmatinski sa sjedištem u Kninu

2. Lički sa sjedištem u Gračacu
3. Kordunski sa sjedištem u Vojniću
4. Banijski sa sjedištem u Dvoru.
U Sjevernodalmatinskom okrugu su opštine:
Knin, Obrovac, Benkovac, Zemunik, Bratiškovci, Petrovo polje i Vrlika,
U Ličkom okrugu su opštine:
Gračac, D. Lapac, Korenica, Medak, Teslingrad i Vrhovine.
U Kordunskom okrugu su opštine:
Vojnić, Vrginmost, Slunj, Plaški, Perjasica, Karlovac i Krnjak.

U Banijskom okrugu su opštine:
Dvor, Glina, Petrinja, Kostajnica, Sisak Caprag i Okučani.
Vlada je na današnjoj sjednici na osnovu poslovnika Skupštine zatražila sazivanje Skupštine RSK u ponedjeljak 10. 02. 1992. g. u 12 sati u Kninu čija je glavna točka dnevnog reda Izvještaj vlade o razgovorima vođenim u predsjedništvu i iznošenje mišljenja Vlade o mirovnoj inicijativi UN.

Služba za informisanje

M.P.[72]
U Vrginmostu, 7. 2. 92. sekretar Borka Lalić

Preslika, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 1074.

27

1992., veljača 6.
Knin

Obavijest predsjednika RSK Milana Babića poslanicima Skupštine RSK da je Vlada RSK sazvala sjednicu Skupštine u Glini 10. veljače, na kojoj će se raspravljati o odlukama Predsjedništva SFRJ o mirovnom planu Cyrusa Vancea

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
SKUPŠTINA REPUBLIKE
Broj: 02-1/1-1/92.
Knin, 6. 2. 1992. godine

POSLANICIMA SKUPŠTINE
REPUBLIKE SRPSKA KRAJINA

– S V I M A –

[72] Okrugli pečat: RSK, SO Vrginmost.

Obavještavaju se poslanici Skupštine Republike Srpska Krajina, da je Vlada Republike Srpska Krajina na sjednici održanoj 6. 2. 1992. godine kojom je predsjedavao predsjednik Republike Srpska Krajina dr. Milan Babić, na osnovu člana 74. Ustava Republike Srpska Krajina zatražila sazivanje sjednice Skupštine Republike Srpska Krajina za ponedjeljak 10. februara 1992. godine u 12 časova u opštinskoj vijećnici u Kninu.

Ukoliko bi predsjednik Skupštine bio spriječen da sazove sjednicu Skupštine naprijed navedenog dana, Vlada poziva sve poslanike da prisustvuju sjednici Skupštine 10. februara 1992. godine u 12 časova u Kninu i da saslušaju izvještaj Vlade.

Za sjednicu se predlaže slijedeći

D n e v n i r e d

1. Donošenje Odluke o verifikaciji mandata novoizabranih poslanika.
2. Donošenje Odluke o potvrdi zakona koje je donijela Vlada Republike Srpska Krajina na osnovu člana 87. Poslovnika Skupštine i to
   – Zakon o prekršajima,
   – Krivični zakon,
   – Zakon o radnim odnosima,
   – Zakon o ličnom radu,
   – Zakon o javnim službama,
   – Zakon o javnim preduzećima,
   – Zakon o kolektivnim ugovorima,
   – Zakon o inspekciji rada,
   – Zakon o odlučivanju skupštine opštine u uslovima kada je Skupštinu napustio određeni broj odbornika,
   – Zakon o privremenoj teritorijalnoj organizaciji Republike Srpska Krajina.
3. Izvještaj Vlade o razgovorima vođenim u Predsjedništvu SFRJ i iznošenje mišljenja Vlade o mirovnoj inicijativi Ujedinjenih nacija.

PREDSJEDNIK REPUBLIKE
dr Milan Babić, s.r.

M.P.[73]

Preslika, strojopis, ćirilica
HR-HMDCDR, 2., kut. 1074.

28

1992., veljača 7.
Knin

Priopćenje za javnost zaključaka Vlade RSK s 24. sjednice na kojoj je razmatran mirovni plan Cyrusa Vancea i stavovi proširene sjednice Predsjedništva SFRJ

---

[73] Okrugli pečat: RSK, Predsjednik Republike, Knin.

SAOPŠTENJE ZA JAVNOST

Vlada Republike Srpska Krajina na sjednici održanoj 07. 02. 1992. god. u Kninu kojoj je predsjedavao Predsjednik Republike dr Milan Babić razmatrala je sadržaj i ishod Proširene sjednice Predsjedništva SFRJ[74] koja je održana 31. 01. 1992. godine u Beogradu koja je kao jedinu tačku dnevnog reda imala raspravu o mirovnom planu Sajrusa Vensa i tim povodom zauzela slijedeće zaključke:

1. Vlada je ocjenila da zbog mogućih posljedica koje mogu nastupiti na osnovu ishoda te sjednice treba raspravljati o sjednici iako joj nije dostavljen stenogram sa nje, mada je zahtjev,

za njegovo dostavljanje uredno podnesen Predsjedništvu SFRJ.

2. Vlada konstatuje da učesnici u radu sjednice nisu imali uvid u sadržaj plana Sajrusa Vensa, te da nisu mogli kompetentno donositi odluke i zaključke povodom tog plana. Učesnici u radu sjednice stavljeni su u poziciju da odlučuju o nečemu s čijim sadržajem nisu upoznati što predstavlja vrhunac političke manipulacije.

Uz to sama rasprava na sjednici usmjerena je ne u pravcu analiziranja valjanosti stavova iz plana Sajrusa Vensa već je bio tako intoniran da se plan mora prihvatiti po svaku cijenu bez obzira na njegovu sadržinsku neprihvatljivost.

3. Posebnu pažnju zaslužuju uslovi u kojima je vođena rasprava. Njih su karakterisali beskrajno fizičko iscrpljivanje, psihički pritisci, pretnje i ucjene, vređanja i omalovažavanje onih koji nisu prihvatili politiku svršenog čina i unapred donijeli odluku za koje bi oni trebalo da budu formalno pokriće. Dakle uslovi u kojima je vođena rasprava i okolnosti pod kojima je trebalo donijesti istorijsku odluku mogu se podvesti pod patologiju političkog ponašanja a ne pod političku raspravu i demokratsku atmosferu.

Neprihvatanje plana, bez obzira na sve naše primjedbe koje smo imali na njegov sadržaj, primjedbe koje se svode na osnovu da se srpski narod u Republici Srpska Krajina prema tome planu svodi na nacionalnu manjinu bez kolektivnih prava što u krajnjem vodi ka diskriminaciji srpskog naroda – okarakterisano je od onih koji stvarno ni o čemu ne odlučuju – kao naše opredjeljenje za ratnu opciju, što nikako ne možemo prihvatiti. Navedene optužbe po našoj ocjeni sračunata je na to da u javnom mijenju izazove otpor prema rukovodstvu i srpskom narodu Republike Srpska Krajina koji su navodno željni rata i nasilja, žrtava i smrti.

Vlada Republike Srpska Krajina onima koji izriču te optužbe, u koje ako ih ponove sto puta postoje opasnost da i mi poverujemo, poručujemo da neće uspjeti uvjeriti srpski narod u to da smo za rat. Još manje će imati uspjeha u tome da uvjere srpski narod da mi radimo protiv njegovog jedinstva i da navodno hoćemo da izazovemo građanski rat, iako su se u toj optužbi sjedinili do neprepoznavanja.

Da ponuđenoj verziji plana Sajrusa Vensa nije alternativa rat, kako to oni uporno lažu javnost, nego drugi, za srpski narod Republike Srpska Krajina, povoljniji plan, kazuje i to što je Butros Gali Generalni sekretar UN u svom najnovijem izvještaju Savjetu bezbjednosti izričito rekao da na teritoriji Republike Srpska Krajina neće važiti hrvatski zakoni i institucije. To je prvi put da se eksplicitno tvrdi da neće važiti hrvatski zakoni na teritoriji Republike Srpska Krajina, što je i prirodno. Suprotno stanje bio bi presedan u ustavno-pravnoj praksi koji bi se očitovao u tome na jednoj suverenoj teritoriji – teritoriji srpskog naroda biva

[74] Priopćenje sa sjednice Predsjedništva vidi: Dok. br. 20.

primjenjivan ustavno pravni poredak koji proizlazi iz drugog, u ovom slučaju, hrvatskog narodnog suvereniteta. Naša zasluga za tu izmjenu, možda nije presudna, ali je svakako značajna.

Ta izmjena važan je iako još nedovoljan korak ka pravednijem planu angažovanja mirovnih snaga. Kada se tome doda da je gospodin Golding[75] ostavio mogućnost da dođe do još nekih izmjena, onda naše šanse da doprinesemo pravednosti toga plana nisu beznačajne. Po našem mišljenju pravednost plana je presudan faktor za trajnost razultata, koji će proisteći iz njegove realizacije. Uz to značaj odluke kakav će biti plan na osnovu kojeg će se angažovati mirovne snage UN, jeste i u tome što je taj plan, uz njegov politički sadržaj koji čini cjelinu – politički sadržaj koji nama nikada nije prezentiran, – a na toliko smo valjda imali pravo, prestavlja osnovu za budući mirovni ugovor, koji će usljediti kao formalno pravni akt kojim će biti okončan ovaj rat.

Svaki nedostatak u mirovnom planu, svaka tačka u njemu koja ide na uštrb pravednog i legitimnog interesa srpskog naroda, u mirovnom ugovoru izrazila bi se kao norma koja bi se morala poštovati.

Navedena činjenica o mogućnosti mjenjanja plana, koja je sasvim izvjesna ukazuje na to da bi bilo bolje da se Predsjedništvo SFRJ, ali i svi drugi koji o tome odlučuju, usmjere na to da se uradi sve da se plan poboljša, a ne da stravičnu energiju, nasilje, pretnje i ucjene svali na nas. Pred tim pretnjama i ucjenama, a možda i obećanjima, popustio je i pokleknuo gos. Mile Paspalj predsjednik Skupštine Republike Srpska Krajina. Ostali nisu. Javnost upozoravamo na to da uporedi stavove koje je zastupao gos. Mile Paspalj sa "njegovim" opredjeljenjem da to navodno prihvati.

Oni koji su ga zloupotrebili rekli su da on prema Ustavu mijenja predsjednika Republike u njegovom odsustvu. Međutim, u to vrijeme obavljao redovno svoju predsjedničku dužnost, te je neosnovana svaka špekulacija u pogledu odsustva predsjednika Republike.

Da je predsjednik Republike bio prisutan svjedoči i to što je on neposredno pošto je obavljena ta farsična odluka o navodnom prihvatanju plana, s elementima, pokazaće se, komedije, istu obesnažio svojim demantijem koji je uvažen od Ujedinjenih nacija.

Osim toga u Ustavu Republike Srpska Krajina stoji da niko nema pravo potpisati kapitulaciju Republike Srpska Krajina niti njenog bilo kog dijela.

Ali zar se moglo očekivati od onih koji su dobili u zadatak da donose odluku silom ili milom, s nama ili bez nas da će uvažavati bilo šta, bilo kakav argument – pravni, politički ili možda ljudski.

Najzad, spada u prvorazredno licimjerstvo da oni koji ne priznaju (formalno to još nisu učinili iako su pozvani da učine), Republiku Srpsku Krajinu – priznaju njen Ustav u času kada im je on potreban za formalno prikrivanje nasilja koji su učinili za to da svoju laž učine ubjedljivom. Njihova nevažeća i neovlaštena odluka o narodnoj prihvatljivosti plana Sajrusa Vensa za Republiku Srpska Krajina, opasna je.

Posljedice koje mogu proisteći iz zabune koje su time izazvane, a koje se trenutno manifestuju kao pravi juriš na institucije i organe Ustavnog sistema Republike Srpska Krajina po svom ishodu mogu biti tragične. Mi se smatramo obaveznim da upozorimo i upoznamo javnost, domaću i svjetsku, da ne možemo na sebe preuzeti odgovornost za sve ono što proistekne iz neovlašćenog i neodgovornog ponašanja drugih.

[75] Marrack Goulding, stručnjak za mirovne operacije i podtajnik za posebne političke poslove glavnog tajnika UN-a.

Ne bismo željeli da iz svega ovoga izađemo samo kao moralni pobjednici, to bi bila slaba utjeha za nas, u poređenju s porazom koji bi preživio srpski narod Republike Srpska Krajina i srpski narod u cjelini, naravno i mi zajedno s njim.

4. Vlada Republike Srpska Krajina i dalje ostaje pri svom, do sada više puta izrečenom, stavu da plan Sajrusa Vensa u ponuđenoj verziji bez određenih izmjena ne odgovara interesu srpskog naroda koji je formalizovan kroz, na referendumu 12. maja 91. godine izraženu volju, da živi u zajedničkoj državi sa Srbijom, Crnom Gorom i drugima koji to žele. Svako naknadno mjenjanje našeg stava u odnosu na isti – ni u čemu izmjenjen plan Sajrusa Vensa nakon tolikih tvrdnja da je on u toj verziji za nas neprihvatljiv, a zašta smo dobili i potpunu podršku srpskog naroda Republike Srpska Krajina, bilo bi nemoralno i neozbiljno.

Eventualne promjene u planu Sajrusa Vensa koje bi uvažile naše legitimne, javnosti poznate zahtjeve i koje bi poštovale pravo srpskog naroda na samoopredjeljenje, od nas će biti razmotrene, i ukoliko budu u skladu sa izraženom voljom srpskog naroda Republike Srpska Krajina, u to valjda ne treba sumnjati, i prihvaćene.

Od prava na samoopredjeljenje, prava koje je garantovano Poveljom Ujedinjenih nacija, mi ne možemo i nemamo pravo da odustanemo. Od tog svog prava može odustati jedino srpski narod. Ukoliko se to desi mi smo spremni poštovati i takvu njegovu odluku.

5. Vlada Republike Srpska Krajina ocjenjuje, da u novonastaloj situaciji oko angažovanja mirovnih snaga UN-a, odluku donese sam srpski narod Republike Srpska Krajina izjašnjavanjem na referendumu. Ovakvu svoju ocjenu Vlada Republike Srpska Krajina temelji na činjenici da o takvoj sudbonosnoj stvari koja se tiče svakog pojedinca, stvari koja trajno opredjeljuje sudbinu naroda, svih pojedinaca, odluku mogu donijeti samo pojedinačno pripadnici srpskog naroda Republike Srpska Krajina.

Stoga Vlada Republike Srpska Krajina pokreće inicijativu pred Skupštinom Republike Srpska Krajina da zakaže referendum najkasnije u roku od mjesec dana o angažovanju mirovnih snaga UN i političkoj i državnoj budućnosti Republike Srpska Krajina i srpskog naroda koji u njoj živi.

PREDSJEDNIK
REPUBLIKE SRPSKA KRAJINA
M.P. [76] Dr Milan Babić, [v.r.]

Preslika, strojopis, ćirilica
HR-DAZD, Vlada RSK

29

1992., veljača 7.
Beograd
Zapisnik sjednice Vlade Srpske autonomne oblasti Zapadna Slavonija

---

[76] Okrugli pečat: RSK, Predsjednik Republike, Knin.

Zapisnik

Sa sjednice Vlade SAO Zap. Slavonija održanoj dana 07. 02. 1992. g. u Birou, Beograd.

Prisutni: Džakula Veljko, Vukelić Veljko, Miletić Milenko, Sašić Ilija, Dopuđa Nikola, Bukva Mirko, Šipraga Vladimir, Vukić Veljko.

Dnevni red:

1. Analiza aktivnosti i daljni zadaci Vlade
2. Ostalo

Džakula Veljko upoznaje prisutne sa obavljenim razgovorima u Staroj Gradišci u komandi Banjalučkog korpusa. Razgovori su vođeni na temu organiziranja i uspostavljanja civilne vlasti za područje zapadne Slavonije. Što se tiče tehničkih detalja iznosi da je za smještaj Vlade osigurana tzv. vila u Okučanima. Predlaže da se krene u akciju povratka naroda Zap. Slavonije, i to svaki član Vlade za područje opštine sa koje potiče. Iznosi detalje za organiziranja i uspostavljanja policije za čega su zaduženi Martinović Milanko i Španović[77] i Zrinić Milenko.

Što se tiče organiziranja i uspostavljanja opštinskih štabova TO predlaže da se zaduži Vukić Veljko. Što se tiče plana OUN i njegove provedbe zadužuje se Sašić Ilija, a za organizaciju policije Gaćeša Drenko.

Vukelić V.: naglašava da je krajnje vrijeme da se donese operativni plan daljnjih aktivnosti. Iznosi da je trenutno najbitnije prići organizaciji policije i TO i prihvatam prijedlog da se za TO zaduži Vukić Veljko. Što se tiče ostalih predloženih ne želi se izjašnjavati jer ih dovoljno poznaje. Iznosi da je u dogovoru sa Goranom Hadžićem osigurano 10 automobila za potrebe Vlade.

Džakula V.: što se tiče osiguranja povratka vozila od MUP-a i Pokrajinskog SUP-a zadužuje se Sašić Ilija. Postavlja pitanje da li funkcioniše Savjet Vlade Zap. Slavonije.

Sašić Ilija upoznaje prisutne sa nekim mogućim rješenjima, zapošljavanja naših ljudi u slučaju da mirovne snage dođu na naše područje (uslužne djelatnosti) jer praktično postoji mogućnost zapošljavanja na jednog vojnika jedan radnik, pa i više.

Šimpraga Vladimir ističe da je slijedom aktivnosti koje nam predstoje premalo, tj. da se moramo hitno kadrovski ojačati, ne kao Vlada i članovi Vlade, ali što se tiče aktivnosti samih, angažovati pojedine ljude. Mislim da će najveći teret ako dođe do ostvarenja mirovnog plana imati policija i bojim se da Gaćeša Drenko neće moći udovoljiti što se tiče stručnosti, a isto tako i u odnosu na tenzije koje postoje prema njemu zbog toga što nije bio na području Zap. Slavonije u vrijeme ratnih dejstava.

Džakula V.: Krajnje dobronamjerno sam shvatio izlaganje Šimprage, a imenovanje Gaćeše nisam mislio da bude ministar već da bude spona između Vlade i stručnog tima koji radi na organiziranju policije. Ukoliko svi tako smatraju, slažem se da ga ne postavljamo, a zbog odioznosti posla da ja radim na tim poslovima.

Sašić Ilija: Kad je riječ o tenzijama veliko je pitanje prema kome sve one ne postoje, a zbog sveukupne situacije, a pogotovo u Okučanima mislim da bi baš Drenko mogao taj posao obavljati.

[77] Rade.

Vukelić Veljko: Ističe problem nepokrivenosti resora informisanja što nismo smjeli zapostaviti pa predlaže da se to pokrije sa Milun Karadžićem, pošto Ećimović Dušan neće to da radi.
Zaključak je da se obavi razgovor sa Karadžićem i da se vidi da li može udovoljiti tim poslovima zbog zdravstvenih razloga.
Džakula V.: Predlaže da Sašić uputi protest OUN, ambasadi SRNJ, štampi, u vezi rušilačkih aktivnosti ustaša na području Zap. Slavonije, što se i prihvaća. Daje na razmišljanje prijedlog da se fuzionišu SAO Istočna i Zapadna Slavonija.
Šimpraga V.: Predlažem da se formira kordinaciono tijelo, a ne da se ide na fuzioniranje. Naglašava problem uspostavljanje socijalnog staranja tj. tijela koje će to voditi.
Sašić Ilija predlaže da svi preuzmemo obavezu obilaženja zbjegova.
Bukva Mirko upoznaje prisutne da je Savjet Vlade, koje bi trebalo imenovati danas, uzeo je sebi u zadatak da pripremi prijedlog teritorije koja bi sačinjavala Zap. Slavoniju, tako da bi većinu činilo srpsko stanovništvo. Radom Savjeta koordinira Marko Prijić.[78]
Naglašava problem povratka koji je neizostavan uz MUP.
U daljem radu dogovoreno je da Savjet pripremi kartu Zap. Slavonije i da se na slijedećoj sjednici dogovori o istom i izađe u javnost.
Šimpraga Vladimir upoznaje prisutne sa zahtjevom Vlada Srbije za dostavljanje podataka o ljudskim žrtvama i štetama na području Zap. Slavonije, što je dostavljeno SANU.
Zaključeno je da se slijedeća sjednica održi u Okučanima u slijedeću srijedu.
Završeno u 18,30 h.

Zapisničar:
Vukelić Veljko

Izvornik, rukopis, latinica
HR-DASB, OV SOZS, kut. 1.

30

1992., veljača 9.
Vojnić

Poziv predsjednika Kluba poslanika Skupštine za Baniju i Kordun predsjedniku SO Vrginmost da hitno pošalje poslanike u Glinu na Skupštinu RSK

Poslano u Vojnić u 10,30 sati[79]

Predsjedniku opština ______________
– h i t n o –

[78] O elaboratu kako postići srpsku većinu na području zapadne Slavonije vidi: Dok. br. 51.
[79] Dopisano rukom.

Molimo Vas da hitno obavijestite Vaše poslanike u Skupštini Srpska Republika Krajina da će se sastanak Kluba poslanika za Baniju i Kordun održati u nedjelju 9. 2. 92. u 12,00 sati u prostorijama SUP-a Glina.

Predsjednik Kluba poslanika
za Baniju i Kordun
prim. dr. Spiro Kostić, [v.r.]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 1074.

31

1992., veljača 9.
Glina
Zapisnik Skupštine RSK koju je sazvao predsjednik Skupštine Mile Paspalj

---

Glina, 9. 2. 92. 12 h
Klub zastupnika
Mile Paspalj

Mile Martić: Posljednjih mjeseci Babić[80] je došao u koaliciju sa dr. Mićunovićem,[81] Jovićem,[82] koji nastoje da ruše srpsko rukovodstvo.
– nisam pozvan na sjednicu predsjedništva
– vrši se manipulacija sa srpskim narodom
– nije tačno da su Kninjani protiv Vensovog plana, onaj protestni miting je skupljen od đaka i dijela Babićevih pristalica
– pozivam zastupnike da izglasaju nepovjerenje Vladi Krajine, kao i meni.
Bosnić Mile
Ja sam isto da se plan prihvati ali mislim da smo skupštinu trebali imati u Kninu kojoj bi trebao prisustvovati Babić pa da mu kažemo u lice. Mi nemamo vremena provoditi referendum iako bi to bilo najmjerodavnije.
Ja apelujem na sve vas da ovaj plan prihvatimo i da očuvamo jedinstvo.
Dragičević[83] – prihvata plan, s tim da se u daljnjim pregovorima ugrade oni nedostaci koji su izostavljeni kao Sisak-Predgrađe, Caprag i drugi za razmještaj mirovnih snaga.
Moli zastupnike da se danas na sjednici prihvati plan, a pitanja vladi da se rasprave na redovnoj sjednici.

---

80 Milan, predsjednik RSK.

81 Dragoljub, predsjednik Demokratske stranke.

82 Mirko, osnivač i predsjednik Srpske narodne obnove i paravojne skupine “Dušan silni” koja je na ratištima u Hrvatskoj djelovala pod zapovjedništvom OS SFRJ i Službe državne sigurnosti Republike Srbije.

83 Lazar.

Vučković[84] – zamjera predsjednicima SO-u zašto bar nisu sazvali SO da se odrede prema Vensovom planu.
– zahtjeva da se Skupština ne opredjeljuje ukoliko ne prisustvuju ličko-dalmatinske opštine, a ako ne da se Skupština održi u Kninu.
Paspalj replicira da na ovoj sjednici imaju već 3 delegata iz SO Knin a mislim da će prisustvovati i ostali predstavnici kao i Babić jer sam ga lično pozvao.
Aćimović[85] delegat iz Okučana daje punu podršku Paspalju u ime naroda SO.e.
Dmitrović[86] – Kostajnica zahtjeva da se sjednica SO-e obavezno održi u Kninu gdje je i sjedište Skupštine i Vlade i da na sjednici prisustvuje i Vlada Krajine i da se stvari dovedu na čisto.
Bjelivuk[87] – Vojnić – u potpunosti se slaže sa Dmitrovićem.
Dobrovoljac zamjera nama svima zbog prepucavanja i nejedinstva gdje se vodi borba za vlast mi smo mnogo puta prevareni a uglavnom zbog nejedinstva. Ne dozvolimo povlačenje oružja.
Komandant bataljona iz Siska Predgrađa iznosi stav svojih boraca koji neće dozvoliti predaju oružja. Sisak nije zauzet, ali da je zauzet ne bi se mogao održati.

Izvornik, rukopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 1074.

32

1992., veljača 10.
Knin
Zapisnik 25. sjednice Vlade Republike Srpske Krajine

ZAPISNIK

sa 25. sjednice Vlade Republike srpska Krajina, održane dana 10. 2. 1992. godine, u zgradi opštine, soba br. 51

Sjednici su prisustvovali predsjednik Republike dr Milan Babić i članovi Vlade Dušan Vještica, Petar Štikovac, Vaso Ležajić, Milan Bauk, Branko Šimpraga, Vukašin Babić, Dušan Badža, Lazar Macura, a bili su prisutni i Funduk Uroš, predsjednik Vrhovnog suda i Borivoj Rašuo savjetnik u Birou Vlade u Beogradu.

Nakon što je utvrđeno da sjednici prisustvuje većina članova Vlade, dr Milan Babić je predložio slijedeći

84 Nikola.
85 Greška, riječ je o Dušanu Ećimoviću, kasnijem članu Vlade RSK.
86 Branko.
87 Dragan.

D n e v n i r e d

1. Utvrđivanje dnevnog reda za sjednicu Skupštine Republika Srpska Krajina.
2. Rasprava o mirovnom planu Sajrusa Vensa.

RASPRAVA PO DNEVNOM REDU

Ad 1.

Obrazloženje po ovoj tački dnevnog reda dao je dr Milan Babić te istakao da na osnovu Poslovnika Skupštine Vlada ima pravo da zatraži sazivanje sjednice Skupštine, a predsjednik Skupštine je dužan da zakaže sjednicu na zahtjev Vlade sa tačno utvrđenim dnevnim redom.

Dr Milan Babić predlaže da Vlada kao predlagač skine drugu tačku dnevnog reda koja glasi:
"Donošenje Odluke o potvrdi zakona koje je donijela Vlada Republike Srpska Krajina na osnovu člana 87. Poslovnika Skupštine." Predlaže da se za današnju sjednicu Skupštine usvoje tačka 1. Donošenje Odluke o verifikaciji mandata novoizabranih poslanika; i tačke 3. koje će biti tačka 2. Izvještaj Vlade o mirovnoj inicijativi Ujedinjenih nacija.

Drugih predloga nije bilo, te se ovaj predlog stavlja na glasanje.

Jednoglasno je usvojen predloženi dnevni red za sledeću sjednicu Skupštine.

Ad. 2.

Obrazloženje po ovoj tački dnevnog reda dao je dr Milan Babić i pročitao tekst plana Sajrusa Vensa. Zatim je dao primjedbe na ovaj plan i istakao da se iz plana treba brisati naziv Hrvatska, jer iz plana proizlazi da je Krajina u Republici Hrvatskoj. Usput je pomenuo da bi ovaj plan bio za nas prihvatljiv kad bi Krajina bila stavljena pod protektorat Ujedinjenih nacija.

Funduk Uroš kaže da je Krajina Republika i ima svoju vlast. Kaže da pojedine grupe pokušavaju razbiti sve što je do sada učinjeno. Nama odgovara status da smo zasebna republika i da nismo u okviru Hrvatske.

Borivoje smatra da bi se trebalo pozvati na međunarodnu konvenciju Ujedinjenih nacija i helsinške dokumente iz 1975. godine u kome se izričito kaže da ni jedan narod bez njegove izričite izjave volje ne može biti sveden na niži status, u konkretnom slučaju nacionalnu manjinu. Kaže da je Vensov plan tehničko sredstvo Evropske zajednice koje nas svodi na nacionalnu manjinu u Hrvatskoj i time rješavaju taj dio jugoslovenskog problema. Ističe da trebamo tražiti pravo na samoopredjeljenje, kao i pravo da učestvujemo u svim pregovorima, koji se vode na bilo kom nivou u vezi Krajine.

Jednoglasno je data saglasnost da se Vensov plan usvoji uz primjedbe Vlade Republike Srpska Krajina, koje je i do sada isticala.

Mirovni plan Sajrusa Vensa se prilaže zapisniku pod 2. i čini njegov sastavni dio.

Time je dnevni red iscrpljen i sjednica završila s radom.

ZAPISNIČAR
Borka Lalić

PREDSJEDNIK REPUBLIKE
dr Milan Babić

Preslika, strojopis, ćirilica
HR-DAZD, Vlada RSK

33

1992., veljača 10.
Knin
Zapisnik izvanredne sjednice Skupštine RSK koju je sazvao Milan Babić, na kojoj je razmatran plan dolaska mirovnih snaga na okupirano područje RH

ZAPISNIK

sa 1. sjednice vanrednog zasjedanja Skupštine Republike Srpska Krajina, održane u Kninu u opštinskoj vijećnici, dana 10. 02. 1992. godine

Sjednicu Skupštine Republike Srpska Krajina otvorila je Borka Lalić, sekretar Skupštine, te istakla da je sjednica zakazana na zahtjev Vlade Republika Srpska Krajina, na osnovu člana 74. Ustava Republike Srpska Krajina.

Sjednici prisustvuju: predsjednik Republike Srpska Krajina dr Milan Babić, Prvi ministar u Vladi, članovi Vlade i predsjednik Vrhovnog suda Funduk Uroš.

Istakla je da sjednici ne prisustvuju predsjednik i potpredsjednik Skupštine i da na osnovu Poslovnika Skupštine sjednicu može voditi jedan od poslanika, te predlaže da Lazar Macura vodi ovu sjednicu.

Nakon izvršene prozivke poslanika, utvrđeno je da je sjednici Skuštine prisutno 85 poslanika, te da Skupština ima potrebnu većinu i može donositi pravovaljane odluke.

Borka Lalić je zatim obavijestila prisutne da je Vlada na današnjoj sjednici, kao predlagač dnevnog reda, sa ove sjednice Skupštine skinula 2. tačku dnevnog reda koji su poslanici Skupštine dobili u pismenom obliku.

Drugih izmjena dnevnog reda nije bilo, pa je predsjedavajući dao dnevni red na usvajanje.

Jednoglasno je usvojen slijedeći:

Dnevni red:

1. Donošenje Odluke o verifikaciji mandata novoizabranih poslanika.
2. Izvještaj Vlade o razgovorima vođenim u Predsjedništvu SFRJ i iznošenje mišljenja Vlade o mirovnoj inicijativi Ujedinjenih nacija.

Prije početka rasprave predsjedavajući Skupštine Lazar Macura je pročitao telegram podrške od dr Bogdana Magliča, predsjednika Tesline fondacije i potpredsjednika srpsko-američkog komiteta iz Los Anđelesa.

RASPRAVA PO DNEVNOM REDU

Ad/1 Donošenje Odluke o verifikaciji mandata novoizabranih poslanika

Sekretar Skupštine Borka Lalić, obavještava prisutne da sjednici Skupštine prvi put prisustvuje poslanik iz novoformiranih opština, te je potrebno verifikovati njihove mandate.

Predsjedavajući Skupštine moli verikacionu komisiju u sastavu: Bosnić Mile, Dragičević Lazar i Ivaniš Ratomir da izvrši pregled dokumenata predloženih poslanika. Verifikaciona komisija je pregledala dostavljene dokumente, te je predsjednik verifikacione komisije Mile Bosnić istakao da je izbor proveden u skladu s Ustavom Republike Srpske Krajine i podnoseći izvještaj o verifikaciji predloženih poslanika predlaže Skupštini Republike Srpske Krajine da

verifikuje mandate poslanika iz Opštine Vrlika: Stojanović Milan, Zagorac Rade, Stojisavljević Dušan, Vinčić Slobodan, Trivić Nikola, Arnaut Mirko, Kalinić Željko; Opština Teslingrad: Tomaš Mirko, Džakula Ilija, Božičković Rade, Čubilo Janko, Novković Mane, Stanić Luka, Sitvuk Radojka; Opština Medak – Istočni Gospić: Krajinović Milan, Đaković Dušan, Zagorac Đurđa, Čubrilo Rade, Kričković Đorđe, Rogović Mile, Krnjak Čedomir; Opština Petrovo Polje – Drniš: Beader Dečan, Vukašin Nedjeljko, Popac Boško, Lukavac Momčilo, Beader Boško, Obradović Mirko, Janković Nikola; Opština Smoković – Zemunik Gornji: Erceg Đorđe, Berber Ilija, Prostran Jovan, Graovac Milan, Maričić Đuro, Parenta Rade, Pucar Saša i Opština Bratiškovci – Skradin: Kresović Špiro, Štrbac Milan, Pavasović Milan, Svitlica Živko, Baljak Milorad, Lalić Vitomir, Damjanić Slobodan.

Predsjedavajući Skupštine Republike Srpske Krajina stavlja predlog verifikacionoj komisiji na usvajanje.

Jednoglasno je izvršena verifikacija mandata poslanika iz navedenih opština.

Odluka o verifikaciji mandata poslanika se prilaže zapisniku pod 1. i čini njegov sastavni dio.

Predsjedavajući Skupštine zatim obavještava novoizabrane poslanike da pristupe potpisivanju svečane izjave.

Svečana izjava poslanika Skupštine Republike Srpska Krajina iz opština: Vrlika, Teslingrad, Medak – Istočni Gospić, Petrovo Polje – Drniš, Smoković, Zemunik Gornji i Bratiškovci – Skradin potpisana je pred predsjedavajućim Skupštine dana 10. 2. 1992. godine. Ista se prilaže zapisniku pod 1/ i čini njegov sastavni dio.

Ad/2. Izvještaj Vlade o razgovorima vođenim u Predsjedništvu SFRJ i iznošenje mišljenja Vlade o mirovnoj inicijativi UN

Obrazloženje po ovoj tačci dnevnog reda dao je podpredsjednik Vlade Jovan Katić te je istakao da je Vlada Republike Srpska Krajina na sjednici održanoj 7. 02. 1992. godine u Kninu kojoj je predsjedavao Predsjednik Republike dr. Milan Babić razmatrala sadržaj i ishod Proširene sjednice Predsjedništva SFRJ koja je održana 31. 01. 1992. godine u Beogradu koja je kao jedinu tačku dnevnog reda imala raspravu o mirovnom planu Sajrusa Vensa i tim povodom zauzela slijedeće zaključke:

1. Vlada je ocjenila da zbog mogućih posledica koje mogu nastupiti na osnovu ishoda te sjednica treba raspravljati o sjednici iako joj nije dostavljen stenogram sa nje, mada je zahtjev za njegovo dostavljanje uredno podnesen Predsjedništvu SFRJ.

2. Vlada konstatuje da učesnici u radu sjednice nisu imali uvid u sadržaj plana Sajrusa Vensa, te da nisu mogli kompetentno donositi odluke i zaključke povodom tog plana. Učesnici u radu sadržajem nisu upoznati što predstavlja vrhunac političke manipulacije.

Uz to sama rasprava na sjednici usmjerena je u pravcu analiziranja valjanosti stavova iz plana Sajrusa Vensa već je bio tako intoniran da se plan mora prihvatiti po svaku cijenu bez obzira na njegovu sadržinsku neprihvatljivost.

3. Posebnu pažnju zaslužuju uslovi u kojima je vođena rasprava. Njih su karakterisali beskrajno fizičko iscrpljivanje, psihički pritisci, pretnje i ucjene, vođenje i omalovažavanje onih koji nisu prihvatili politiku savršenog čina i unapred donijeli odluku za koje bi oni trebalo da budu formalno pokriće. Dakle uslovi u kojima je vođena rasprava i okolnosti pod kojima je trebalo donijeti istorijsku odluku mogu se podvesti pod patologiju političkog ponašanja a ne pod političku raspravu i demokratsku atmosferu.

Neprihvatanje plana, bez obzira na sve naše primjedbe koje smo imali na njegov sadržaj, primjedbe koje se svode na osnovu da se srpski narod u Republici Srpska Krajina prema tome

planu svodi na nacionalnu manjinu bez kolektivnih prava što u krajnjem vodi ka diskriminaciji srpskog naroda – okarakterisano je od onih koji stvarno ni o čemu ne odlučuju – kao naše opredjeljenje za ratnu opciju, što nikako ne možemo prihvatiti. Navedene optužbe po našoj ocjeni sračunate su na to da u javnom mijenju izazovu otpor prema rukovodstvu i srpskom narodu Republike Srpska Krajina koji su navodno željni rata i nasilja, žrtava i smrti.

Vlada Republike Srpske Krajine onim koji izriču te optužbe, i koje ako ih ponove sto puta postoji opasnost da i mi povjerujemo, poručujemo da neće uspjeti uvjeriti srpski narod u to da smo za rat. Još manje će imati uspjeha u tome da uvjere srpski narod da mi radimo protiv njegovog jedinstva i da izazovemo građanski rat kako su se u toj optužbi sjedinili do neprepoznavanja.

Da ponuđenoj verziji plana Sajrusa Vensa nije alternativa rat, kako to oni uporno lažu javnost, nego drugi, za srpski narod Republike Srpska Krajina, povoljniji plan, kazuje i to što je Butros Gali Generalni sekretar UN u svom najnovijem izvještaju Savjetu bezbjednosti izričito rekao da na teritoriji Republike Srpska Krajina neće važiti hrvatski zakoni i institucije. To je prvi put da se eksplicitno tvrdi da neće važiti hrvatski zakoni na teritoriji Republike Srpska Krajina, što je i prirodno. Suprotno stanje bio bi presedan u ustavno-pravnoj praksi koji bi se očitovao u tome na jednoj suverenoj teritoriji – teritoriji srpskog naroda biva primjenjivan ustavno pravni poredak koji proizlazi iz drugog, u ovom slučaju, hrvatskog narodnog suvereniteta. Naša zasluga za tu izmjenu, možda nije presudna, ali je svakako značajna.

Ta izmjena važan je iako još nedovoljan korak ka pravednijem planu angažovanja mirovnih snaga. Kada se tome doda da je gospodin Golding[88] ostavio mogućnost da dođe do još nekih izmjena, onda naše šanse da doprinesemo pravednosti toga plana nisu beznačajne. Po našem mišljenju pravednost člana je presudan faktor za trajnost rezultata, koji će proisteći iz njegove realizacije. Uz to značaj odluke kakav će biti plan na što je taj plan, uz njegov politički sadržaj koji čini cjelinu – politički sadržaj koji nama nikada nije prezentiran, a na toliko smo valjda imali pravo, predstavlja osnovu za budući mirovni ugovor, koji će usljediti kao formalno pravni akt kojim će biti okončan ovaj rat.

Svaki nedostatak u mirovnom planu, svaka točka u njemu koja ide na uštrb pravednog i legitimnog interesa sprskog naroda, u mirovnom ugovoru, izrazila bi se kao norma koja bi se morala poštovati.

Navedena činjenica o mogućnosti mjenjanja plana, koja je sasvim izvjesna, ukazuje na to da bi bilo bolje da se Predsjedništvo SFRJ, ali i svi drugi koji o tome odlučuju usmjere na to da se uradi sve da se plan poboljša, a ne da stravičnu energiju, nasilje, pretnje i ucjene svali na nas. Pred tim pretnjama i ucjenama, a možda i obećanjima, popustio je i pokleknuo gos. Mile Paspalj predsjednik Skupštine Republike Srpska Krajina. Ostali nisu. Javnost upozoravamo na to da uporedi stavove koje je zastupao gos. Mile Paspalj sa "Njegovim" opredjeljenjem da to navodno prihvati.

Oni koji su ga zloupotrebljavali rekli su da on prema Ustavu mijenja predsjednika Republike u njegovom odsustvu. Međutim, predsjednik Republike dr Milan Babić nije bio odsutan i on je u to vrijeme obavljao redovno svoju predsjedničku dužnost, te je neosnovana svaka špekulacija u pogledu odsustva predsjednika Republike.

Da je predsjednik Republike bio prisutan svjedoči i to što je on neposredno pošto je obavljena ta farsična odluka o navodnom prihvatanju plana, s elementima, pokazaće se, komedije, istu obesnažio svojim demantijem koji je uvažen od Ujedinjenih nacija.

---

[88] Marrack Goulding.

Osim toga u Ustavu Republike Srpska Krajina stoji da niko nema pravo potpisivati kapitulaciju Republike Srpska Krajina niti njenog bilo kog dijela.

Ali zar se moglo očekivati od onih koji su dobili u zadatak da donose odluku silom ili milom, s nama ili bez nas da će uvažavati bilo šta, bilo kakav argument – pravni, politički ili možda ljudski.

Najzad, spada u prvorazredno licemjerstvo da oni koji ne priznaju (formalno to još nisu učinili kako su pozvani da učine) Republiku Srpska Krajina – priznaju njen Ustav u času kada im je on potreban za formalno prikrivanje nasilja koje su učinili za to da svoju laž učine ubjedljivom. Njihova nevažeća i neovlašćena odluka o navodnoj prihvatljivosti plana Sajrusa Vensa iz Republike Srpska Krajina, opasna je.

Poslednje koje mogu proisteći iz zabune koje su time izazvane, a koje se trenutno manifestuju kao pravi juriš na institucije i organe Ustavnog sistema Republike Srpska Krajina po svom ishodu mogu biti tragične. Mi se smatramo obaveznim da upozorimo i upoznamo javnost, domaću i svjetsku, da ne možemo na sebe preuzeti odgovornost za sve ono što proistekne iz neovlašćenog i neodgovornost ponašanja drugih.

Ne bismo željeli da iz svega ovoga izađemo samo kao moralni pobjednici, to bi bila slaba utjeha za nas, u poređenju s porazom koji bi preživio srpski narod Republike Srpska Krajina i srpski narod u cjelini, naravno i mi zajedno s njim.

4. Vlada Republike Srpska Krajina i dalje ostaje pri svom, do sada više puta izrečenom, stavu da plan Sajrusa Vensa u ponuđenoj verziji bez određenih izmjena ne odgovara interesu srpskog naroda koji je formalizovan kroz, na referendumu 12. maja 1991. godine izraženu volju, da živi u zajedničkoj državi sa Srbijom, Crnom Gorom i drugima koji to žele. Svako naknadno mijenjanje našeg stava u odnosu na isti – ni u čemu izmjenjeni plan Sajrusa Vensa nakon tolikih tvrdnja da je on u toj verziji za nas neprihvatljiv, a zašto smo dobili i potpunu podršku srpskog naroda Republike Srpska Krajina, bilo bi nemoralno i neozbiljno.

Eventualne promjene u planu Sajrusa Vensa koje bi uvažile naše legitimne, javnosti poznate zahtjeve i koje bi poštovale pravo srpskog naroda na samoodredjenje, od nas će biti razmotrene, i ukoliko budu u skladu sa izraženom voljom srpskog naroda Republike Srpska Krajina, u to valjda ne treba sumnjati, i prihvaćene.

Od prava na samoodredjenje, prava koje je garantovano Poveljom Ujedinjenih nacija, mi nemožemo i nemamo pravo da odustanemo. Od toga svog prava može odustati jedino srpski narod. Ukoliko se to desi mi smo spremni poštovati i takvu njegovu odluku.

5. Vlada Republike Srpska Krajina ocjenjuje, da u novonastaloj situaciji oko angažovanja mirovnih snaga UN-a odluku donese sam srpski narod Republike Srpska Krajina izjašnjavanjem na referendumu. Ovakvu svoju ocjenu Vlada Republike Srpska Krajina temelji na činjenici da o takvoj sudbonosnoj stvari koja se tiče svakog pojedinca, stvari koja trajno opredjeljuje sudbinu naroda, svih pojedinaca, odluku mogu donijeti samo pojedinačno pripadnici srpskog naroda Republike Srpska Krajina.

Stoga Vlada Republike Srpska Krajina pokreće inicijativu pred Skupštinom Republike Srpska Krajina da zakaže referendum najkasnije u roku od mjesec dana o angažovanju mirovnih snaga UN i političkoj i državnoj budućnosti Republike Srpska Krajina srpskog naroda koji u njoj živi.

Predsjedavajući Skupštine zatim otvara raspravu po ovoj tački dnevnog reda.

Funduk Uroš se u svojoj diskusiji ukratko osvrnuo na prava srpskog naroda na ovom prostoru, te je istakao da ni u "žutoj monarhiji" nije bio nacionalna manjina. Imao je svoje ćirilično pismo od 1630. godine, osnovno sudovanje od 1691. godine i matične knjige sve do

Pavelićeve[89] vlasti kad su ta prava ukinuta i do danas nisu vraćena. Srbi su stvorili 1918. godine zajedno sa Hrvatima i Slovencima prvu Jugoslaviju kao konstitutivni narod što je kasnije potvrđeno u svim ustavima. Nova fašistička vlast u Hrvatskoj svojim Ustavom je proglasila Srbe nacionalnom manjinom i provodi ponovni genocid nad našim narodom. U cilju zaustavljanja rata ponuđen je Vensov sporazum u čijem sklapanju nismo učestvovali kao subjekt. Helsinškom i drugim međunarodnim konvencijama se predviđa da se ni jedan narod ne može dovesti u niži status nego ga je uživao, a nama se to nudi ovim sporazumima. Ne tretira se naš teritorij, već teritorij Hrvatske, i mi se tretiramo kao strana koja je započela rat. Sa ovim konceptom se razoružava ne samo naša strana i predviđa se da se oružje preda JNA i ZNG, pod nadzorom UN-a. To je jedan od razloga zašto taj sporazum nije prihvatljiv. Zbog načina razmještaja mirovnih snaga, načina razoružanja kao i statusa kojim se tretiramo u sporazumu, kao takav nije u cjelosti prihvatljiv. Zbog toga smo u razgovorima sa gospodinom Goldingom tražili modifikaciju tog sporazuma i to da se između zaraćenih strana napravi demilitarizovana zona, zatim da se tretiramo kao strana u sukobu, da JNA ostane u kasarnama, te da umjesto posmatrača Evropske zajednice koji nisu objektivni dođu posmatrači UN-a.

Predsjedništvo Jugoslavije nam podmeće da potpišemo krnji sporazum u kome se pominju samo lokalni organi vlasti, te Funduk pita šta je sa našom Skupštinom i kaže da mi imamo svoj Ustav, zakone i republiku, još dodaje da mi nismo za rat, već za mir, ali ne mir s kojim gubimo sva prava.

Stojanović Milan poslanik iz Vrlike za koju ističe da postoji kao srpska opština od 1688. godine, te je sad ponovo formirana. Ističe da je Vensov sporazum neprihvatljiv za ovaj narod, a nije ga potpisao ni predsjednik Republike. Pita ko tvrdi da djeluje SDS u Šibeniku i Zadru. Kaže da se od strane vojnih struktura, a mnogi pripadnici JNA ne mogu da se oslobode komunističke dogme, kao ideologije lažne svjesti. Kaže da pojedini ministri opstruiraju rad Vlade, a ne sprovode red i zakonitost i da je sjednica u Glini burleska, a Paspalj pion u političkoj igri. Dodaje da nama treba mir, ali ne takav koji bi garantovao biološki nestanak.

Slobodanka Vujatović kaže da su savezna vlada, Predsjedništvo i vojni vrh politički diletanti, jer ne vide svoj kraj, te pita čiji je vazal gospodin Milošević.[90]

Petar Cvetanović kaže da je Vensov plan jasan svakom ko ima politički instinkt, te da su članovi predsjedništva Jugoslavije vrhunski stručnjaci u manipulaciji jer provode nešto bez praktičnog potkrepljenja. Ističe da je Mile Paspalj odgovoran za razjedinjenje srpskog naroda i da je dio poslanika izmanipulisan u vezi održavanja skupštine.

Rajko Ležajić ističe da je srpskom narodu rat nametnut te kaže da nas Vensov plan tretira kao pobunjeni etnos koga treba urazumiti.

Dodaje da je 7. 02. o. g. u Benkovcu održavana proširena sjednica SDS-a, s preko sto učesnika, donijela zaključke da Vensov plan treba usvojiti uz modifikacije koje traži Vlada i da Republiku Srpsku Krajinu mogu predstavljati njeni legitimni predstavnici, te kaže da i on podržava te predloge. Dodaje da smo, zbog neprihvatanja Vensovog plana ucjenjeni od Republike Srbije, koja sprovodi ekonomski embargo i ne isporučuje naftne derivate i druge robe.

Mile Rogović kaže da srpski narod neće predati oružje, te da on podržava stavove Vlade.

[89] Ante, poglavnik NDH.

[90] Slobodan, predsjednik Republike Srbije.

Milan Ivanić kaže da srbijansko rukovodstvo radi na razjedinjenju srpskog naroda, jer umjesto da sazove svoju skupštinu, saziva našu. Ističe da je Vensov plan sredstvo za realizaciju koncepta usvojenog od evropske zajednice u Hagu, po kome se Srbi i Republika Srpska Krajina svode na nacionalnu manjinu, bez kolektivnih prava. Prihvatanjem Vensovog plana bi omogućili realizaciju ustaško-pravaške ideje o ukidanju Srba kao političkog naroda.

Petar Štikovac – ističe da se u Vensovom planu Hrvatska pominje kao geografski pojam, a dalje u tekstu kao Republika – što je državno-pravni pojam.

Rade Čubrilo – kaže da se velika većina boraca iz njegove opštine pod utjecajem vojnih starješina, u jednoj anketi, izjasnila za Vensov plan bez primjedbi. Ističe da je on za Vensov plan, ali uz primjedbe Vlade Republike Srpska Krajina.

Đuro Maričić apeluje da predstavnici vlasti pođu na položaje da podignu moral borcima i razlože im Vensov plan i eventualne posljedice koje bi prihvaćanjem izazvali.

Mile Dakić – također kaže da ljude treba više upoznavati sa Vensovim planom. Ističe da kroz Vensov plan provejavaju negativne političke ideje, jer prejudicira političko rješenje i srpski narod svodi na nacionalnu manjinu. Vensov plan sadrži ideju političke i oružane neravnopravnosti, jer se jedna strana razoružava, a skrivena je ideja o kapitulaciji Republike Srpska Krajina, koja po tom planu mora predati oružje drugoj strani. Zatim pita šta je sa ljudskim pravima Srba u hrvatskim gradovima. Dalje kaže da je predsjednik Srbije potpisujući Vensov plan preuzeo na sebe odgovornost za moralne posljedice i time priznao da je Srbija ratujuća strana.[91]

Đorđe Kričković je govorio o teškoj situaciji u ratom pogođenoj opštini Istočni Gospić – Medak.

Dušan Đaković – predlaže da se Vensovom planu dodaju garancije:

1. Zaštićeno područje neće biti podvrgnuto zakonima i institucijama Hrvatske; 2. Priznaje se pravo Srbima unutar Hrvatske na predlošku Vensovom sporazumu; 3. Sprečavanje svih sukoba na linijama razgraničenja i unutar zaštićene zone; 4. Referendum.

Milan Štrbac – je istakao da narod Bukovice i Kosara neće dati JNA da se povuče, da će zauzeti borbena sredstva i staviti se pod komandu onog kadra koji želi da se bori za interese svog naroda.

Vukašin Babić – ističe da se u zadnje vreme vodi medijska kampanja da je za rat svako ko nije za Vensov plan, međutim Vlada ima jasan stav da je protiv rata, ali za doradu Vensovog plana. Zatim je govorio o atmosferi na proširenoj sjednici predsjedništva u Beogradu i članovi Vlade su stekli utisak da moraju prihvatiti Vensov plan, jer je potpisan mnogo prije sazivanja sjednice. Istakao je da na pitanja gdje su zapadne granice Jugoslavije i kako su po Vensovom planu JNA ilegalne, a ZNG legalne oružane snage, članovi Predsjedništva Jugoslavije nisu znali odgovoriti. Jedini argument koji su imali jeste da imaju pouzdanu informaciju da će Tuđman[92] odbiti plan, te ćemo mi prihvaćanjem plana dobiti međunarodnu naklonost.

Slobodanka Vujatović – predlaže da se smjeni ministar Martić,[93] jer kad se jedan ministar ne slaže sa programom Vlade pošteno je da podnese ostavku. Zatim je rekla da je Mile Paspalj izmanipulisao narod Banije i Korduna.

[91] Šire o stavovima Mile Dakića vidi: Dok. br. 16.

[92] Franjo, predsjednik Republike Hrvatske.

[93] Milan.

Mirko Arnaut – kaže da bi trebalo da se po principu “mastiljavih mrlja” mirovne snage rasporede u Gorski kotar, Istru, Zadar, Split, te ističe da je Vensov plan rađen po diktatu onih koji su razdjelili Jugoslaviju.

Pošto se niko više nije javio za diskusiju riječ je uzeo predsjedavajući Skupštine, Lazar Macura, te je istakao da moramo ostati čvrsti i više se vezati s bosanskom krajinom i da se nada [da] niko neće dozvoliti treći svjetski rat, jer će dalji sukob eskalirati.

Zatim je pozvao poslanike da se izjasne: ko je za to da se prihvati Vensov plan uz primjedbe Vlade Republike Srpska Krajina.

Poslanici su se jednoglasno izjasnili za ovaj predlog.

Na pitanje, ko je za bezuslovno prihvaćanje plana, svi poslanici su bili protiv.

Predsjedavajući zatim konstatuje da su se poslanici Skupštine jednoglasno izjasnili da se Vensov plan prihvati uz primjedbe Vlade Republika Srpska Krajina.

Zatim se poslanicima obratio predsjednik Republike dr Milan Babić, i istakao da je dobio informaciju sa skupa poslanika u Glini, te sa žaljenjem mora da zaključi da među poslanicima postoji podjeljeno mišljenje o suštinskom pitanju, koje se tiče svakog građanina i svakog pripadnika srpskog naroda u Republici Srpska Krajina.

Zatim kaže da u novonastaloj situaciji podjeljenog mišljenja u institucijama Republike Srpska Krajina jedino moguće rješenje jeste ispitivanje stava svih građana Republike Srpska Krajina, provođenjem referenduma.

Na osnovu svojih ovlašćenja iz člana 78. stava 1. tačke 4. i 7. Ustava Republike Srpska Krajina, predsjednik Republike je donio odluku o raspisivanju republičkog referenduma, 22. i 23. februara 1992. godine od 7 do 19 časova, sa slijedećim pitanjem: Da li ste za to da se mirovni plan Sajrusa Vensa prihvati:

A) uz primjedbe Vlade Republike Srpska Krajina i B) u potpunosti i bezuslovno.

Za provođenje referenduma IMENOVANA JE Centralna komisija u sastavu: Funduk Uroš, predsjednik Vrhovnog suda, za predsjednika komisije i članove: 1. Kresović Đuro, predsjednik Okružnog suda Knin, 2. Risto Matković, ministar za upravu i pravosuđe, 3. Borka Lalić, sekretar Skupštine i 4. Milan Ivanić poslanik Skupštine Republike Srpska Krajina.

Predsjednik dr Milan Babić predlaže ovom sastavu Skupštine da se složi s ovom odlukom, bez obzira što je ona konačna na osnovu Ustava.

Predsjedavajući Skupštine poziva poslanika da glasaju o ovoj odluci.

Jednoglasno je donesena odluka o raspisivanju Republičkog referenduma.

Ista se prilaže zapisniku pod 2. i čini njegov sastavni dio.

Time je dnevni red iscrpljen i sjednica završila sa radom.

Preslika, strojopis, ćirilica
Hrvatski informativni centar, A 178-101.

34

1992., veljača 10.
Lička Kaldrma

Pismo Dušana Bursača Milanu Babiću, predsjedniku RSK, u kojem ga upozorava na greške njegove politike koja je donijela veliku štetu srpskom narodu

---

Poštovani gospodine Babić,[94]

U razgovoru koji smo imali sredinom februara prošle godine, kao što znate bilo je reči, izmedju ostalog, i o potrebi osnivanja Srpske narodne stranke, za čije osnivanje Vi niste bili. Sećam se da ste mi rekli: "ako vam treba stranka osnujte je na Hvaru." Naravno, ja sam to tada shvatio kao šalu, pa sam Vam u pismu od 15. februara 1991. opširno izložio svoje mišljenje o potrebi osnivanja SNS, a i srpske seljačke stranke. Mislio sam to zato što sam smatrao da treba osnovati ove stranke, ne za to da bi se udovoljilo političkoj modi, već zato da bi se osnivanjem ovih stranaka pokrio nepokriveni politički prostor u Hrvatskoj.

Pripreme za osnivanje SNS su bile pri kraju, izmedju ostalog bile su otštampane i pristupnice /jedan primerak sam i Vama poslao uz pismo/. Vi mi na pismo niste odgovorili.

Kao što Vam je poznato, SNS je znatno kasnije osnovana u Zagrebu, a iz nastupa čelnika te stranke Milana Djukića, bilo je jasno da je ta tz. SNS bila osnovana i uz pomoć hrvatske strane. Tim povodom poslao sam Vam čestitku da bi Vas potsetio da u politici postoje i greške koje smo mogli i da izbegnemo.

SNS koja je trebala da bude ovde osnovana, prevashodno je imala u vidu celovitost srpskih interesa na administrativnom prostoru Hrvatske. Polazeći od činjenice da Hrvati i Srbi ovde vekovima žive zajedno, ili jedni pokraj drugih, osnivači stranke su mislili da treba poći od jednakog statusa Hrvata i Srba, kao ravnopravnih naroda, što je i istoriska činjenica koju sankcioniše i medjunarodno pravo. Naime, stranka bi polazila od stanovišta da oba naroda budu i u nazivu države. Dakle, da se država zove Hrvatsko-Srpska Republika, da to bude država gradjana koji u njoj žive, da se u Saboru uvede veće naroda, da se jezik zove hrvatsko-srpski, da oba pisma budu ravnopravna, da nacionalni simboli budu zajednički, ili odvojeni i dr. Ovi zahtevi bi se ostvarivali uz zajedničke napore oba naroda i zajedničke interese, što je značilo da Srbi ovde svoje probleme treba da rešavaju u dogovoru sa Hrvatima.

Put, dakle, ka tome cilju nije trebalo, a niti je smeo da vodi preko valjanja kamenja po cestama i miniranja pruga, već razumnim i strpljivim pregovorima, pa ako to ne bi dalo željene rezultate, onda pristupiti suptilnijim metodama borbe, gde bi druga strana bila daleko ranjivija.

Ovako rezultati politike "ho ruk" su očiti. Ta politika je nanela ogromne štete našem narodu ovde i opet nas vratila na početnu poziciju, ali sada sa neusporedivo manjim šansama na maksimalni uspeh.

Politika krajina u Hrvatskoj jeste nerazumna politika i takva politika ne vodi ničem dobrom po srpski narod ovde. Evo zašto: Ako bi se i ustrojila Republika Krajina i ako bi ona postala čak i medjunarodni subjekt, ona bi obuhvatila samo jednu četvrtinu srpskog naroda u Hrvatskoj, što znači da bi tri četvrtine srpskog naroda ostalo van granica Krajina i bez

---

[94] Milan.

ustavnog prava kao naroda, Srbi bi bili izloženi nepoštednoj asimilaciji. Krajina se sastoji iz dva razdvojena geografska dela /kninskog i glinskog regiona/. Izmedju ovih delova nalazi se hrvatska opština Slunj. Ova četvrtina Srba koja živi u Krajini /oko 150 hiljada/ živi na ekonomsko nerazvijenom prostoru, bez prirodnih resursa i odvojena je od matice, što znači da ni ekonomski ne može samostalno da opstane. Bosna, sa kojom bi Krajina imala prirodnu granicu u sličnom je ekonomskom stanju. Pored malog broja stanovništva koje bi živelo u Krajini uz zabrinjavajući nizak nivo nataliteta i uz krajnje nepovoljnu sadašnju starosnu strukturu stanovništva, Krajina bi imala i nizak obrazovni nivo stanovništva uz nedostatak kadrova svih profila.

Druge dvije Krajine po brojnosti srpskog stanovništva u njima i nacionalne strukture, još su u nepovoljnijem položaju. Naime, na njihovom prostoru je većinsko stanovništvo hrvatsko, a prostor srpskog dela Zapadne Slavonije je potpuno izdvojena enklava. Jasno je šta to znači.

Zašto Vam pišem? Vi se protivite i u ovakvoj konstelaciji odnosa dolasku tz. "plavih šlemova". Tu se i ja potpuno sa Vama slažem. I ja sam protiv svake strane vojske u našoj zemlji, pogotovo sam protiv te vojske na dugi rok, jer takva vojska pa makar bila i prijateljska, sigurno nam donosi više štete nego koristi. Brojni su razlozi za ovakvo shvatanje.

Ali, gospodine Babiću, Vi ste, ako sebe smatrate političarem i na to mnogo ranije morali da mislite. Dakle, prije početka valjanja kamenja po cestama i otpočinjanja oružanih sukoba. I tada je jasno bilo da druga strana ima dužu palicu. Pa sada ako izmedju dva zla treba birati, onda će razuman čovek odabrati ono manje.

O, da, da Vam kažem zašto ovde nije osnovana SNS? Zato što je to sprečeno grubom silom. Zapravo Vaš sadašnji ministar vera Petar Štikovac o kojem sam Vam pisao 15. februara 1991. se za to izdašno založio. Najpre se počelo sa pretnjama, pa onda stavljanjem dinamita u auto, pa pucanjem iz vatrenog oružja i da Vam ne pišem šta sve još, jer mislim da ste u to upućeni. Ali i bez obzira na sve Djukićeve mane i mane njegove "srpske" stranke, ipak mislim da ni njemu nije trebalo zapaliti kuću, jer se tu verovatno mislilo ko će, ako svoj svome neće.

I najzad, da Vam kažem gospodine da je, nadajmo se, i vreme "plavih ljubičica" prošlo, a i da je prošlo i vreme dugih vladanja, bar što se vlasti u republikama tiče.

Zato mislim da bi što prije trebalo upriličiti skup mislećih Srba ovde i sa ovih prostora i pokušati pronaći rešenje za sve Srbe ovde. Ovako izdeljeno po "pašalucima" imaćemo veoma malo šanse da ostanemo za trajnije.

Na kraju gospodine, želeo bih da Vas podsetim i na onu narodnu poslovicu: "bolje se vratiti i sa tri četvrtine puta ako je pogrešan, nego sa celog".

P.S.

Živim u nadi da Vaš ministar vera neće
Objaviti i rat Srbiji. Ne daj Bože!

S poštovanjem,
Vaš
Dušan Bursać, [v.r.]

Lička Kaldrma,
10. februar 1992.

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 262.

35

1992., veljača 11.
Knin

Priopćenje Srpske demokratske stranke RSK o oglašavanju Srpske demokratske stranke iz Hrvatske i navođenju sjedišta stranke u Kninu te o odbijanju mirovnog plana bez referenduma

---

SRPSKA DEMOKRATSKA STRANKA KNIN
Adresa: n. n. 43, 59300 Knin, Telefoni: (059) 60-214, 60-173, Telefax 60-173,
Tekući račun kod SDK Knin 34460-678-30213, Devizni račun kod JNK banka Knin
60811-621-58-72711053-1655531

Naš znak: 6/92
Vaš znak:
Knin, 11.02.1992.

Predmet:

S A O P Š T E N J E

Srpska demokratska stranka Republike Srpske Krajine u povodu oglašavanja Srpske demokratske stranke za Hrvatsku, a koja se javila za sredstva javnog informisanja iz kako je navela, sjedišta u Kninu, dužna je zbog objektivnog informisanja javnosti navesti sljedeće:

Javljanje Srpske demokratske stranke za Hrvatsku sa navedenim sjedištem smatramo ne samo neistinom, a što je javnosti poznato, nego smišljenom provokacijom što nikako nismo očekivali jer smo, polazeći od naših opredjeljenja da bi Srpska demokratska stranka za Hrvatsku trebala zaštititi i predstavljati srpsko nacionalno biće, odnosno interese srpskog naroda u granicama Republike Hrvatske, izražavamo negodovanje permanentnim uplitanjem Srpske demokratske stranke za Hrvatsku na području Republike Srpske Krajine na kome ona ne egzistira ni pravno ni svojom aktivnošću. To što pojedini čelnici ove stranke stanuju na teritoriji Republike Srpske Krajine još uvijek ne znači i verifikaciju da njihova djelatnost sa ovog područja, odnosno zloupotrebljava i proširuje na područje koje im defakto i de jure ne pripada. Srpska demokratska stranka Krajine nije meritorna da presuđuje i da daje ocijene za bilo koju stranku izvan njezinih granica. Ona kao demokratska stranka ne samo da uvažava stranačku djelatnost drugih stranaka u Republici Srpskoj Krajini nego svoju demokratičnost potvrđuje uvažavanjem svih demokratskih kretanja u svijetu. Ali, Srpska demokratska stranka Krajine smatra nedopustivim korišćenje mjesta stanovanja ili gostovanja čelnika stranaka na području Republike Srpske Krajine da ono posluži kao poligon za obračunavanje tu gdje ona nema svoje sjedište, a ponajmanje uporište u članstvu. Istupe Srpske demokratske stranke za Hrvatsku prihvatamo kao relevantne, ali samo izvan granica Republike Srpske Krajine.

Zato svako korišćenje pojedinačnog domicila stranačkih vođa Srpske demokratske stranke za Hrvatsku i onih gostujućih smatramo provokativnim i nedobronamjernim, jer u ime srpskog naroda u Republici Srpska Krajina mogu govoriti samo stranke koje zastupaju interese naroda Republike Srpska Krajina. Svako drugo djelovanje sa strane odbijamo s

indignacijom, uz napomenu da je ovakav permanentan vid istupanja čelnika Srpske demokratske stranke za Hrvatsku sračunat na negiranje legitimiteta Srpske demokratske stranke Krajine i Republike Srpske Krajine.

Vezano za ovu problematiku nameće se i pitanje bezuslovnog podržavanja Vensovog plana ove stranke. Srpska demokratska stranka Krajine podržava stavove iznesene na Skupštini Republike Srpske Krajine od 10. februara u Kninu i referendumska pitanja predložena od strane predsjednika Republike Srpske Krajine Dr. Milana Babića, smatrajući da je jedino srpski narod u Republici Srpskoj Krajini meritoran i legitiman da odluči o sudbinskim pitanjima svoga postojanja i daljnjeg opstanka.

P R E D S J E D N I Š T V O
SDS Republike Srpske Krajine

M.P.[95]

P R E D S J E D N I K:
Dr. Ljubica Šolaja, [v.r.]

Izvornik, strojopis, ćirilica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6046.

36

1992., veljača 14.
Glina

Poziv na sastanak Skupštine RSK, na kojemu će se raspravljati o radu i postupcima predsjednika RSK Milana Babića

---

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
Skupština Republike Srpska Krajina
Glina, 14. 02. 1992. godine –

Na osnovu člana 74. stav 3. Ustava Republike Srpska Krajina,

S a z i v a m

Skupštinu Republike Srpska Krajina koja će se održati u Glini (Spomen-dom) dana, 16. 02. 1992. godine (nedjelja) s početkom rada u 12,00 sati. [96]

Za ovu sjednicu predlaže se slijedeći

D n e v n i r e d

1. Analiza rada i postupaka Predsjednika Republike Srpska Krajina vezano za aktivnosti poslije Odluke Skupštine Republike Srpska Krajina od 9. 02. 1992. godine u Glini.
2. Razno.

---

[95] Okrugli pečat: Srpska demokratska stranka Krajine, Knin.

[96] Vidi: Dok. br. 37.

P r e d s j e d n i k:
Mile Paspalj, [v.r.]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-DAS-SCP, SO Glina, kut. 45.

37

1992., veljača 16.
Glina
Zapisnik sastanka sjednice Skupštine RSK na kojoj je raspravljano o radu Vlade RSK

Zapisnik

sa sjednice Skupštine RSK održane 16. 02. 92. g. u Glini u 12 h

PRISUTNI:
Dopuzović Nikola – Plaški
Medaković Milorad
Radunović Milan
Vučetić Miloš
Medaković Nikola

Paspalj M.[97] – imamo pokrivene opštine dalmatinsko-ličke,
– M.[98] Bosnić je inzistirao da njegovi dođu, ali je nagovoren da ne dođu, Kostajnica, Sisak, – ubjeđivao sam ih da je potrebno jedinstvo.
– Možda je problematična i točka dnevnog reda, a možda i to što je Skupština počela ozbiljno raditi. Našu Skupštinu prihvatila je i UN-e.
Molim Vas shvatite ozbiljnost i da nastavimo u jednom demokratskom duhu po svim pitanjima.
– (čita DR[99])
Sergej:[100] predlažem da druga točka bude rad Vlade.
Kostić:[101] dali sa novinarima ili bez novinara.
Paspalj M: pa predlažem da se svega dotaknemo u prvoj točki.
Žunić:[102] – rasprava o vladi, jer SRK ni nema Vlade,

Jednoglasno usvojen DR.

---

97 Milan.
98 Mile.
99 Dnevni red.
100 Veselinović.
101 Špiro.
102 Milan.

Točka 1.

Paspalj M. – (čita podsjetnik)
– ako poslanici zauzmu stav – može po Ustavu da se opozove i predsjednik Vlade i Predsj.[103] RSK.
– poslije Odluke od 9. 2. 92. sazvana je Skup.[104] u Kninu koja nije imala ni kvoruma. – odlučili su da se ide na neki referendum, a o tome legalno odlučuje Skupština. Većina opština ne želi da provodi referendum. Pozvao sam predsj. RSK, on je otišao u Petrovac, saglasili smo se na referendum nejde.
Želim da ova Skupština donese Odluku da se nejde na referendum.
– Skupština je počela, ima kvorum ali napominjem nemojmo u toku Skupštine da dođe do kršenja Ustava.
– referendum – mislim da u ovom trenutku može da se raspravlja, smatram da je to jedna velika podvala narodu, mi taj referendum nismo pripremili.
– referendum može raspisati samo Skupština Krajine.
– da o[ko] toga netreba diskusije, da se ne prihvati.
Knin – nema potrebe diskutovati o referendumu, nego o legitimitetu Skupš. u Kninu.
Paspalj: (čita čl. 68 Ustava)
Martinović B. – o tome nemamo šta raspravljati jer je to bilo na nelegitimnoj skupštini.
– Da su akti doneseni na takvoj.
Šimulija Đorđe: – bilo je na jučerašnjem sastanku govora o tome, jer popisi su u opticaju i oni idu.
Paspalj: Vlada je.
Knin – Skup. u Kninu – njene odluke nemaju legitimitet.
– nije ustavno, Vladu nismo razriješili ona je legalna.
– Skupština mora odbiti taj referendum.
Simo:[105] – refer.[106] je raspisao Milan Babić, ali jasno stoji da Skupšt. to mora potvrditi.
Paspalj: odbija se zahtjev za referendum kao neustavan i neće se provoditi na teritoriji RSK.
Paspalj: – na sastanku u Beogradu o Jugoslaviji, je dogovoreno da RSK dade 40 poslanika u Ustavotvornu skupštinu.
Pravni, monetarni i svaki drugi život je vezan za ostatke Jugoslavije (razno)
Roksandić Dragan: – u dijelu vezanom za kriterije – broj stanovnika – prema veličini opštine.
Rade Mrđenović: – došlo je do izvjesnih raskola u našoj Republici, nebi o tome trebali voditi raspravu, jer će se podjeliti narod u Republici SK.
Predsjednik RSK je dosta doprinjeo i ima veliki uticaj kod naroda, da se u Kninu nastavi rad.
Jović dr. D.:[107] – mislim sasvim suprotno od svog prethodnog diskutanta obzirom na historijski momenat Odluke o srpskom narodu, da konačno uobličimo RSK na prostorima Jugoslavije – pruža nam se momenat da na jedan miran načini rješimo svoje pitanje. Bitno je da konačno damo ocjenu svih ponašanja koji su sudbonosni (čitani dio).

[103] Predsjednik.
[104] Skupština.
[105] Rajšić.
[106] Referendum.
[107] Dušan.

– ovakove podvale srpski narod je samo dobijao od Tita[108], Bakarića[109], Kardelja[110] i ...
– ovaj Parlament mora naći izlaz, moramo reći da vizavi svih žrtava da takav ekzibicionizam ne prihvatimo.
D. M.[111] Babić mora prihvatiti Odluku ove Skupštine.
– ovo je zaista historijski trenutak za srpski narod, mislim da u dijelu odnosa se mora voditi računa.
– ukoliko imamo na vrhu ličnost koja se sukobljava sa Predsjedništvom može izazivati velike probleme.
Bogdanić Svetozar: – hoću da vjerujem da ovdje sjede ljudi koji hoće da artikulirane želje naroda dovedu do cilja. Nalazimo se na toj raskrsnici, situacija nije bezizlazna, na djelu je sukob između parlamenta i prvog čovjeka Republike. Jugoslavija je napadnuta od strane nekih evropskih država. Neki ljudi iz Vlade su prodale svoju cjenjenu struku, moramo biti pametni da to ne dozvolimo, jer Jugoslavija je jedina naša država. Prihvatili smo Vensov plan i obavezali Vladu i Predsj. da to isto učine, poslije toga se saziva Skupš. u Kninu s ciljem da se taj plan ne prihvati, da bi došlo do nekog udara pa bi mi onda ostvarili svoj neki cilj koji mi nije jasan.
– Rečeno nam je da nikakve primjedbe ne dolaze u obzir na Vensov plan.
Ovaj listić je lažan i tendenciozan, Plan daje šansu našem narodu da se u miru opredjeli i to pravo ćemo dobiti, ali ovakvom Vladom ćemo to teško ostvariti. Uporno se radi na razbijanju ovog naroda, da se ruši legalna vlast u Srbiji koja nam je mnogo pomogla. Ovaj dio posla je ova Skupština trebala već uraditi, a danas razgovarati o tome kako ćemo što spremniji dočekati mirovne snage, jer one su ovdje među nama.
– ja predlažem da ova Vlada se raspusti, da se odredi mandatar koji će sastaviti novu Vladu koja će zastupati interese Krajine. Ovaj sukob je zbog toga što netko mora da padne, po našem Ustavu predsjednika bira narod, a ovoga je izabrala Skupština.
– radi se o tome da će to iskoristiti protivnička strana.
Sergej Veselinović (Obrovac) – nekoliko puta smo upozoravali na razbijačku politiku M. Babića.
– dr. Babić je sa svojom kninskom frakcijom razbio i SDS.[112]
– nastojao je da izazove i ratni vihor u BiH. Srbiji je potreban predah, i Babić ne gleda interese srpskog naroda.
– Nekoliko puta smo upozoravali M. Babića da je rat vodila JNA i masu mobilisanih ljudi iz Srbije i C. Gore.
– privreda u Krajini je slaba i u takvom stanju je potreban jedan predah. Babić ponovo razbija srpski narod u BiH. Predlažem da ova Skupština razriješi dužnosti M. Babića.
Mladinić:[113] – u našoj bližoj istoriji smo vidjeli nekoliko montiranih procesa. Mi trebamo sagledati suštinu potrebe ovog parlamenta. Ovaj parlament je pametan da odluči o sudbini ovog naroda.

[108] Josip Broz.
[109] Vladimir.
[110] Edvard.
[111] Priređivači nisu utvrdili o kome je riječ.
[112] Srpska demokratska stranka.
[113] Vjerojatno je riječ o Mandinić Nebojši, poslaniku u Skupštini RSK.

– velikim silama ne odgovara vruć Balkan, ni ovaj Parlament nemože promjeniti tok velikih sila. Mi smo ovim Planom uzeli predah, donosimo Odluku o sudbini našeg naroda. Milan Babić ima svoje zasluge, međutim od pobune u Kninu, udružena opozicija se javlja kao jedna snaga da ruši vlast u Srbiji. Srbi su čudan narod i velike sile su uložile u to da u Srbiji izbije građanski rat. Takav odnos će izazvati nemire koji mogu imati velike posljedice za nas.
Đuro Dedić: želim reći da je našem narodu prilično teško, trenutak je u kom politika ima malo šansi. Vensov plan je povod da se zabavimo o sebi, sve što razum može obuhvatiti govori da je Vensov plan realnost. Takvi politički potezi vode u stvaranje međuljudskih sukoba.
– Ova Skupština treba da ovo razmatra. Tko je ugrožen, a tko ugrožava, kome svijet da pomogne, tu nam je svijet pomogao, to je realnost. Za opstanak treba izabrati moguće. Ujedinjen srpski narod je ključno pitanje. Moramo umjeti ukrotiti u sebi prkos. Samo ugrožene štite UN-e, samo jedno moramo izabrati. Posrnut će svako nastojanje koje se bori za vlast. Narodi odlučuju, u ime cjeline život vapi za artikulacijom misli.
– ubrzati vlast na cjeloj teritoriji. Vensov plan nije moguće staviti kao predlog rasprave, i tim planom nije ugrožena naša Krajina. Oružani otpor srpskog naroda osigurao je osnovne pretpostavke koje naš narod želi. Dalje bi trebali tragati za priznavanje u Jugoslaviji i Evropi. Da bi se oslobodili oklijevanja, ovog časa netreba tražiti više, zašto je protivnička strana rekla da, svima je jasno, cjelini srpskog naroda je potrebno vrijeme za preispitivanje. Nametnuti rat je imao jednu iskustvenu poruku i kod nas i dalje. Nije dobro zatvoriti oči i nesmijemo se dati zbuniti. Postoji mogućnost da svijet svati da šavovi neće pucati po Republikama. Srbija je očito stala na vlastite noge. Razbiti jedinstvo srpskog naroda jest moguće, ali je i opasno. Svaki dio mora voditi računa o jedinstvu.
– Ako umijemo prevazići tu borbu, nema bojazni da će nam srpski narod i UN-e okrenuti leđa.
– Referendum nema nikakvog smisla. Parlament i Vlada.
– Ima trenutaka kada i časni ljudi počnu tumarati.
Čiča:[114] – donjeli smo Odluku o potpunom prihvaćanju mirovnog plana, očekivao sam da će predsjednik RSK prihvatiti ili podnjeti ostavku, ali od tog ništa, pa se trebamo pitati za koga on radi.
– da srpski narod bude jedinstven.
Žunić – zamoljavam da se držimo dnevnog reda, osnovni zadatak je da utvrdimo dali je gosp. Babić kršio Ustav ili ne, a naše međusobne čarke idu od nerada Vlade, da se izglasa nepovjerenje Vladi.
Božanić B:[115] – drago mu je što se shvatila ozbiljnost rada, dobro je što ima različitih mišljenja, mislim da mi netrebamo da strahujemo da je to razdor, to bi trebao biti početak novog jedinstva.
Knin je historijski simbol srpskog naroda, ali nemora se tamo stalno sastajati.
Da glasamo o razrešenju predsj. SRK i Vlade.
Vojnović:[116] – sada smo na deobama, ako ne postignemo jedinstvo biće nam i seoba, mi mjesto da se bavimo privrednim stvarima, mi se bavimo drugim problemima. Mislim da smo postigli dosta, dosta je iznešeno o Vladi i to negativnih, da nam nije Armije ni Srbije ko zna gdje bi sada bili.

[114] Miloš.

[115] Boško.

[116] Marko.

– teško mi pada ovo da se naš predsjednik okreće opoziciji. Za rad uvjek ima šansi. Ovaj Ustav mora biti sveto pismo za sve nas, a onaj tko radi protiv mora za to da odgovara.
– da trebamo inzistirati da predsj. RSK se javno izjasni oko ovih stvari.
– da Vlada podnese inform. za ovu Skupštinu.
– da se za petak ili subotu zakaže hitna skup.
– da ta skupština bude u Kninu.
Bogdanić S.:[117] – u petak zasjeda Savet bezbednosti i oni traže jasnu sliku, i mi to moramo riješiti, nema vremena za čekanje, njima se žuri, a nama ne.
Božanić: – čl. 83, 87.
Majstorović:[118] – jutros su me zvali da se hitno javim u Korenicu, neznam zašto, drugi put mi je saopšteno da je u utorak Skupština u Kninu, kad sam došao u Korenicu saznao sam da je Skupština u Glini, kako ja mogu da diskutujem kad sam kasno pozvan.
– ja neću biti glasačka mašina.
– rečeno je da se sastane Skupština u Kninu.
– imam utisak da je sada Glina glavni grad, da se ubuduće Skupštine zakazuju negdje u sredini.
– dali se neko bojao iznijeti svoje mišljenje u Kninu.
Vidio sam naljepljene plakate za referendum.
Božanić: ja se nemogu stim složiti, ovo su ratni uvjeti, produžavanjem toga – radi se o minutama, argumenata ima mnogo.
Majstorović: – jasno mi je sve, nije mi jasno zašto se to nemože reći to i u Kninu.
Okučani: Ova Skupština je izglasala suglasnost za Vensov plan, ako on ne poštuje nas zašto bi mi njega.
Aćimović:[119] – potreba za Skupštinom je bila, vrlo sam se ružno osjećao kad sam pročitao tekst koji je M. Babić poslao Sajrusu Vensu.
– 112 ljudi je poginulo u Okučanima, 250 ranjenih – 60 poginulih, zato nema razmišljanja o ratu, Plan je dobra osnova za nas. Što se tiče izjava Babića – prema legalnoj Skupštini je prevršila mjeru.
Predlažem da ga razriješimo i kao predsj. Republike i Vlade, Predsj. Babića je izabrala ova Skupština. – čl. 87. – stav 9.
Da funkciju predsj. Republike obavlja predsjednik ove Skupštine.
Da se Odluka o referendumu proglasi ništavom.
N.[120] **Medaković**: – predlaže u skladu s Ustavom da Skupština prekine rad i formira komisije koje će pokrenuti opoziv predsjednika.
– Komisija za zaštitu ustavnog poretka, Komisija za utvrdjivanje ratnih zločinaca.
Postoji Skupština kao političko tjelo i sada predlagati formiranje komisija, je odlaganje rješenja.
Gubimo vrijeme, – slažem se sa poslanikom da se prekine rad i za 3 dana nastavi u Kninu.
Sergej V.: – bilo je već dosta rečeno o radu M. Babića,
– vidjeli ste da on ima ustavno pravo da raspusti Skupštinu
– Formiranje komisija je tipičan komunistički sistem.

[117] Svetozar.
[118] Mile.
[119] U izvorniku je pogrešno napisano prezime, riječ je o Dušanu Ećimoviću.
[120] Nikola.

Martić Milan: – sve što kažem su činjenice, u poslednje vrijeme je naš predsjednik manipulisao sa ovim narodom. Povezao se sa opozicijom uz obećanje koje mu je dato da će biti predsjednik ako sruši srpsko rukovodstvo. Da Skupština razmotri. Plan Sajrusa Vensa je jedini koji garantira mir. Gospodin Funduk[121] iskrivljeno prikazuje činjenice i oda od mjesta do mjesta i manipuliše sa narodom. Javno je Butros Gali rekao da se primjenjuje zakon Krajine. To je jedna veoma opasna manipulacija.
Bjelivuk Dragan: – nebi trebali ići u široku raspravu, ako je ovo stupilo na snagu, onda ćemo po njemu raditi, a u njemu sve jasno stoji.
Vlade i svaki njen...[122]
– glasanje o nepovjerenju Vladi – nakon tri dana.
Martinović Boris: – u Ustavnom Zakonu – čl. 3 – alineja 5 – Ustavotv. Skupš. RK nastavlja s radom dok se predsj. ne izabere, – na isti način na koji se predsjednik bira on se i razrješava, to isto vrijedi i za Vladu.
Radmanović M.:[123] – došlo je do nesporazuma tumačenja članova. 9. 02. je bilo predloga – 3 dana je prošlo.
Plašćanska dolina svima je poznata, mi smo bez struje, narod Plaškog je zvao Babića da dođe da vidi gdje mi živimo i nije htio doći.
Umjesto da je danas došao ovdje, on je otišao u Petrovac.
Potpredsjednik Skup.: – nemogu da gosp. Božanića samo upozorim da nije u pravu i mora biti strpljiv, historija će ocjeniti dali smo u pravu.
– Nemožemo se ni oteti utisku da raskola i nejedinstva ima, trebaće nam puno truda da se to riješi.
Slažem se sa svima što upozoravaju da ova naša Skupština mora biti formalno pravno čista.
Paspalj Mile: – prvi put sam zadovoljan jer imam dojam da svi razmišljate svojim mozgom. Na Skupštini u Kninu koja je imala nadpolovičnu većinu, birala je predsjednika RSK, čl. 95 Ustava. Mi ovdje imamo 81 poslanika, ja sam molio sve predsjednike da se sastanemo u Topuskom, došlo je par ljudi.
Ustava se moramo držati.
Kakvu god Odluku donjeli imaju samo 2 mogućnosti – ili u Jugoslaviju ili ne.
– Rečeno je u Predsjed. SFRJ dali mi prihvatamo Predsj. i Jugoslaviju, mi smo se dva puta izjasnili da smo za Jugoslaviju.
– u Baranji i Slavoniji su ljudi prevareni i oni su na to dali primjedbe.
– mi moramo početi razmišljati kao ostatak Jugoslavije, treba promijeniti predsjednika RSK i Vladu koja nepostoji.
– čita članove Vlade, ustvari mi Vlade nemamo. Svi raskoli u Krajini su od Knina.
– ili ćemo raspustiti Skupštinu ili ćemo smijeniti M. Babića i Vladu.
Mi moramo raditi sa vladama Srbije i C. Gore – i treba se izabrati sa cijele teritorije Republike SK.
Rep. SK nije pašaluk od 16 opština.
Živković:[124] – juče sam bio na jednoj ishitrenoj sjednici tražio sam jedinstvo, određeni ljudi – Babić neće promjeniti svoje mišljenje.
– mi smo na Skupštini donjeli Odluku da sarađujemo sa Republikom Srbijom.

[121] Uroš.

[122] Rečenica u izvorniku nedovršena.

[123] Milan.

[124] Jovan.

– Zapadna Slavonija – Vlada – to je isto samozvana Vlada.
Paspalj: – razmatraće se na sljedećoj zajedničkoj skupštini.
Paspalj: 1. Razrješenje predsj. RSK 74
2. Razrješenje Vlade – 1 protiv
Bjelivuk: – nemate petlje da čovjeku kažete u oči. Vrlo uporno se vrši pritisak, vršen je pritisak i u Beogradu i Glini, ovo nije po Ustavu.
Sergej: – u vreme najveće euforije prije II. svjet. rata, bili su ubačeni ljudi i na jednu i na drugu stranu.
Pojedini članovi Vlade Babićeve su bili članovi Matice Hrvatske.
– ima još članova koji su odlazili u Zagreb dok smo mi bili u Srbu.
– Cjenim sve poslanike, a isto tako cjenim i Uroša Funduka, nemate pravo.
Martić M.: ja nisam pričao bez argumenata.
Vitez Dušan: – Milan Babić je suspendovao ovu Skupštinu. Ustavna komisija postoji.

Točka 2.

Paspalj: – Podrška Radovanu Karadžiću u jedinstvenoj politici u Bosni – jednoglasno.
Sergej Veselinović: – obzirom da se nalazimo u ratu – Ministarstvo obrane i unutrašnjih poslova mora raditi. Do formiranja nove vlade, stvara red.
Predsj. Skupštine mjenja predsj. Republike.
Paspalj: – suglasnost da se sazove jedinstvena SO srpske krajine – to je došlo i kao inicijativa od Zapadne Slavonije i Srijema.
– dogovor za izbore i na toj Skupštini dati prijedlog za novog mandatara Vlade.
– Demonstracije za 9. mart da se osude.
– bole me neke riječi izrečene na račun Knina, mislim da vrlo važne Odluke, i ova danas bi bilo bolje da se donese u Kninu.
– dio sveštenstva neradi kao ostalo, stalo je na stranu politike.
– predlažem da se srpski narod mora objektivno informirati.
– Ukoliko je Lazo Macura imenovan za direktora Srpske teritorije – Knin da se razriješi.

Izvornik, rukopis, latinica
HR-DAS-SCP, SO Glina, kut. 45.

38

1992., veljača 16.
Glina
Priopćenje za javnost Skupštine RSK o smjeni Vlade RSK te opozivu predsjednika RSK

SOCIJALISTIČKA FEDERATIVNA REPUBLIKA
JUGOSLAVIJA
REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
Skupština
Glina, 16. II. 1992. godine-

REDAKCIJI TANJUGA ZA JUGOSLAVIJU
REDAKCIJI TANJUGA ZA SRBIJU
RADIO TELEVIZIJA SRBIJE – TV BEOGRAD
RADIO TELEVIZIJA SRBIJE – TV NOVI SAD
REDAKCIJA POLITIKE BEOGRAD
REDAKCIJA BORBE BEOGRAD
REDAKCIJA EKSPRES POLITIKE BEOGRAD

SAOPŠTENJE ZA JAVNOST

Skupština Republike Srpske Krajine koja je održana u Glini dana 16. II. 1992. godine na Ustavom propisani način donijela je slijedeće Odluke:

– Odluku o opozivu dosadašnjeg predsjednika Republike Srpske Krajine dr. Milana Babića, te imenovanje v.d. predsjednika Republike do izbora novog predsjednika,

– Odluku o utvrđivanju podnošenja ostavke Vlade Republike Srpske Krajine,

– Odluku o oglašavanju ništavim svih radnji oko provedbe referenduma o izjašnjavanju o Planu mirovnih operacija UN-a koji je donio skup u Kninu dana 10. II. 1992. godine, sa obavezom svim opštinskim organima o obustavljanju vršenja bilo kakovih daljnjih radnji na provedbi nelegalnog referenduma, te o raspuštanju centralne komisije za provedbu referenduma.

Na skupu je zaključeno da se o svim navedenim odlukama obavjesti i Generalni sekretar UN-a gospodin Butros Gali, te nadležni Savezni organi.

Skupština je jednoglasno usvojila zaključak da se u najkraćem roku organizuje zajednička skupština Republike Srpske Krajine u njezinoj teritorijalnoj cjelovitosti uz uključenje predstavnika skupština Zapadne Slavonije, Istočne Slavonije, Zapadnog Srema i Baranje, a na kojoj bi se donijele odluke od životne važnosti za funkcionisanje cjelokupne Republike Srpske Krajine vezano uz dolazak snaga UN-a, te funkcionisanje organa vlasti na svim nivoima. Na toj Skupštini predložilo bi se raspisivanje opštih višestranačkih izbora, te izbor mandatara za sastav nove Vlade Republike Srpske Krajine a u koju bi trebali biti uključeni predstavnici svih teritorija koje obuhvata Republika Srpska Krajina. Prijedlog je skupštine poslanika da se zajednička Skupština održi u Vukovaru.

Skupština je jednoglasno uz aklamaciju prihvatila inicijativu o pružanju podrške SDS-u Bosne i Hercegovine i njezinom predsjedniku dr. Radovanu Karadžiću u borbi za očuvanje kontinuiteta Jugoslavije i slobodnog izražavanja volje za življenjem u zajedničkoj zemlji svih onih koji to žele.

Skupština je aklamacijom osudila pokušaj organiziranja demonstracija u Beogradu za dan 9. mart 1992. godine, a koje se najavljuju od strane nekih opozicionih stranaka, kao pokušaj nelegalnog rušenja demokratski izabranih institucija Republike Srbije, te kao pokušaj unošenja raskola u jedinstvo Srpskog naroda na područjima na kojima oni žive.

Skupština je posljednji put zauzela jedinstven i nedvosmislen stav da svi mogući sazivi sastanaka pod nazivima Skupština Srpske Krajine nemaju nikakovog pravnog legitimiteta, te da su njihove odluke u cijelosti ništave.

Na kraju Skupština je pozvala cjelokupno stanovništvo Republike Srpske Krajine da pokloni puno povjerenje u rad njihovih legalno izabranih predstavnika u najvišem organu vlasti Republike Srpske Krajine.

Za Skupštinu Republike Srpske Krajine:
Jović dr. Dušan, [v.r.]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-DAS-SCP, SO Glina, kut. 45.

39

1992., veljača 17.
Glina

Zapisnik sjednice Skupštine RSK na kojoj se raspravljalo o analizi rada i postupaka predsjednika Republike Srpske Krajine poslije odluka Skupštine Republike Srpske Krajine 9. veljače 1992. u Glini

---

17. II. 1992.

Zapisnik

sa sjednice Skupštine Republike Srpska Krajina koja je održana dana 17. 02. 1992. godine u prostorijama Spomen-doma Glina s početkom rada u 13,15 sati.

Ovu sjednicu sazvao je i otvorio predsjednik Skupštine Republike Srpska Krajina i konstatovao da istoj prisustvuje
(uzeti od predsjednika SRSK.)

Predsjednik – Skupština Republike Srpska Krajina – jučer sam prisustvovao jednom skupu koji je tražio nekakvo pomirenje pod vodstvom predsjednika SOe Slunj Mile Bosnića koji je inzistirao da njegovi poslanici svi dođu danas, međutim, on prvi nije došao i nije dozvolio da dođu i njegovi poslanici da otvoreno govore da bi se dalja akcija proširila na Kostajnici, završni udarac je bio Sisak. Znači imamo tri opštine gdje se niko nije pojavio, to su one opštine kroz koje je ta ekipa prošla i koje žele da razbiju parlament Republike Srpske Krajine. Tom razgovoru i sam sam učestvovao i ubjeđivao da je potrebno jedinstvo i da se Skupština mora održati. Možda je problematično i to da ova Skupština počinje raditi kao prava Skupština i da je ona glavna vlast na području RSK, ali zato je potrebno da svi delegati shvate ozbiljnost trenutka. Pa naše odluke od 9. II. 1992. prihvatila su i gospoda iz UN-a i pokrenula mašineriju za dovođenje mirovnih snaga, jedino te odluke ne mogu da prihvate pojedinci kojima sputavamo vlast. Zamoljavam vas da shvatite ozbiljnost današnje Skupštine i da je nastavimo u jednom demokratskom tonu koji je prihvatljiv, da razmotrimo sve probleme koji su se nadvili nad Krajinom, počevši od vlasti, od ekonomskih problema, od referenduma koji je raspisan bez odobrenja Skupštine, od samostalnih i privatnih izjava koje se daju van saznanja Skupštine.
Za ovu sjednicu Skupštine predložen je slijedeći

Dnevni red

1. Analiza rada i postupaka Predsjednika Republike Srpska Krajina vezano za aktivnosti poslije odluke Skupštine Republike Srpska Krajina od 9. II. 1992. godine u Glini.
2. Razno.

Dr. Spiro Kostić – pita dali će ovom sastanku biti prisutni i novinari.

Predsjednik – moje je mišljenje da svaki rad treba biti javan, te pita prisutne dali su za to da budu prisutna sredstva javnog informisanja nakon čega je Skupština odlučila da mogu prisustvovati, a mogu prisustvovati i gosti koji nemaju pravo odlučivanja.
Sergej Veselinović – predlaže da se u dnevni red uvrsti pod tačkom a ili b Rad Vlade i to da se izvrši analiza po ministarstvima.
Predsjednik SRSK – u prvoj tačci dnevnog reda smatram da bi bilo dosta prostora da se o svemu raspravlja.
Žunić:[125] – podržavam prijedlog gosp. Veselinovića da se raspravi o radu Vlade, jer mi faktički i nemamo Vladu, RSK nema Vladu. Vladu je imala SAO Krajina.
Predsjednik – pošto se više niko nije javio za diskusiju daje prijedlog dnevnog reda na usvajanje i po obavljenom glasanju konstatuje da je Skupština Republike Srpska Krajina jednoglasno usvojila slijedeći

Dnevni red

1. Analiza rada i postupaka Predsjednika Republike Srpska Krajina vezano za aktivnosti poslije odluke Skupštine Republike Srpska Krajina od 9. II. 1992. godine u Glini.

2. Razno.

Točka 1.

Predsjednik čita potsjetnik. (Tekst se prilaže uz ovaj zapisnik i čini njegov sastavni dio).[126]
Ako poslanici zauzmu stav, u skladu sa Ustavom poslanici mogu da opozovu i predsjednika Republike i Vladu RSK, (član 83 stav 1). Poslije Odluke od 9. II. 1992. godine u Glini o prihvatanju Vensovog plana sazvana je Skupština[127] u Kninu koja nije imala ni kvorum ni legalno verifikovane mandate poslanika i donijela Odluku o raspisivanju referenduma. Referendum potpisuje Skupština, o ratu ili miru odlučuje Skupština. Referendum je raspisan i rasturen bez odobrenja Skupštine koji nanosi razdor u Republici Srpska Krajina jer većina SOe ili većina opština ne želi da provodi referendum jer su se njihovi poslanici na Skupštini u Glini od 9. II. izjasnili o prihvaćanju Vensovog plana. Na jučerašnjim konsultacijama dogovorili smo se da referendum ne ide gdje je bio prisutan i predsjednik Republike i za današnju Skupštinu pozvao sam Predsjednika Republike što je smatrao neobavezujuće, da je prisustvo u Petrovcu daleko korisnije, u prisustvu ovdje pojedinih poslanika usaglasili smo se da referendum ne rade što je i sam prihvatio. Današnja Skupština treba da donese Odluku o odbijanju referenduma te da za svaki daljnji postupak oko istog obustavlja.
227. Poslanik iz Vojnića, Skupština je počela kako je počela, ne sumnjam da nema kvorum, ali ipak napominjem, nemojmo slučajno da u toku rasprave kad se radi o nekim pitanjima da kršimo Ustav jer za takve odluke neću glasati jer vi znate da nema takvih pritisaka koji nas na to mogu natjerati.

Što se tiče referenduma, želim da kažem nekoliko riječi. Mislim da u ovom trenutku Skupština može da raspravlja i da se donese odluka jer smatram da bi taj referendum bio jedna velika podvala narodu, što nebi odražavalo istinsku volju naroda jer svaki referendum mora biti i pripremljen, a mi ga nismo pripremili, to je manje-više produkt našeg nejedinstva i zato nemojmo manipulisati s narodom i smatram da Skupština ni u kom slučaju nebi trebala

[125] Milan.

[126] Tekst nije pronađen uz zapisnik.

[127] Vidi: Dok. br. 33.

donijeti odluku o referendumu a znamo da referendum može da raspiše samo Skupština Krajine. Ako bi neko htio da napravi nekakvu anketu, to može i treba reći da to nije referendum jer referendum je obavezavajući, anketa nije.

Predlažem da se referendum u ovom trenutku ne provodi i kao takvog danas ga treba odbaciti.

Poslanik iz Knina – nema potrebe raspravljati o referendumu, mi diskutujemo o legalitetu Skupštine i posljedicama takvog rada u Kninu. Znači, ako je ova Skupština rekla da Skupština u Kninu nije legitimna onda je suvišno raspravljati o referendumu.

Predsjednik – čita član 68 stav 8 Ustava RSK – Skupština RSK raspisuje referendum, a Odluku o raspisivanju referenduma donijela je Vlada.

Martinović Boris iznosi da je jedino ovlašteno tijelo za raspisivanje referenduma ovaj organ tj. Skupština koja je legalna, prema članu 75. Ustava ima i kvorum (nadpolovičnu većinu od ukupnog broja poslanika).

Predlaže da Skupština zauzme stav da bilo kakav akt donesen suprotno Ustavu i nadležnostima ove Skupštine smatraju se ništavim kao da nisu ni doneseni.

Predsjednik – da nebi stvarali zabunu na terenu iako Skupština nije donijela Odluku o referendumu mi moramo izaći sa jasnim saopštenjem u javnost.

Šimulija Đorđe – poslanik iz Opštine Karlovac – na jučerašnjem sastanku dogovoreno je da se provodi anketa na uzorku u svakoj opštini na 1000 ljudi. Da si ne mažemo oči propagandni materijal je na terenu i on ide.

Predlažem da se donese odluka da se anketa može provoditi na uzorku u svakoj opštini na 1000 komada.

Predsjednik: Vlada je postavila zahtjev da ne sprovodi referendum i zato predlažem ništavnim odluke o sprovođenju referenduma i mi odbacujemo referendum.

Poslanik iz Knina – odluke Vlade nemaju nikakav legitimitet jer nije bila legalna a nije ni razrješena Vlada i Vlada je funkcionisala i dalje. Referendum se može shvatiti kao prijedlog Vlade, a neustavno je to što su oni sa njim krenuli prije odobrenja Skupštine i usvajanja konačnog referendumskog pitanja. Znači, mi tu Vladu nismo razrješili, ona je legalna i zato bi formalno-pravno bilo da mi danas donesemo odluku da to osporimo odnosno da ne prihvatimo prijedlog Vlade o referendumu, ali da formulišemo da je Skupština u Kninu nelegalna i da njene odluke nisu legitimne.

Druga stvar je povjerenje Vladi, dali ćemo to povjerenje dati ili ne. Predložio bih da ovo pitanje shvatimo kao suštinsko. Pošto Vlada nije razrješena ona je legalna i oni mogu tumačiti da je to bio jedan prijedlog koji ova Skupština može prihvatiti, a ako preko toga pređe prećutno može se tumačiti da ne prihvata na mora ga odbiti jer je bila inicijativa na Skupštini u Kninu nelegitimna i mislim da je tu formalno-pravna suština.

Simo[128] – referndum je raspisao Milan Babić po svojoj odluci, a u članu 78. točka 7. Ustava Republike Srpska Krajina stoji da on to može uraditi ali i ovdje stoji da prvom prilikom sastajanja Skupštine ona mora tu odluku da razmotri. Zato je sada vrlo bitno ako vi donesete odluku o poništenju referenduma, jer vi smatrate da takav referendum nije potreban i na pitanje pod B nikad ne bi odgovorio, svi bi zaokružili A a ono upravo kaže suprotno vašoj odluci o prihvatanju mirovnih snaga.

[128] U izvorniku izostavljeno prezime govornika.

_________[129] da nam se nebi dogodilo da neko sutra kaže da se poslanici ove Skupštine boje referenduma i mislim da ovdje trebamo reći jasno i glasno zašto odbijamo ovu odluku Vlade, a po mom mišljenju je da ne postoje uvjeti za provođenje referenduma.
Predsjednik – predlažem da donesemo odluku o odbacivanju referenduma nakon čega je Skupština Republike Srpska Krajina donijela odluku da je referendum odbačen od strane Skupštine Republike Srpska Krajina i da se na teritoriji Republike Srpska Krajina neće provoditi referendum što je prihvaćeno sa jednim uzdržanim glasom i nastavlja, na sastanku u Beogradu na konvenciji o Novoj Jugoslaviji dobio zahtjev za Rep. Srp. Krajina imenuje 40 poslanika u Saveznu Skupštinu, oko tog kriterija moramo se dogovoriti, da u cjelini pokrijemo Rep. Srp. Krajinu (Slavonija, Baranja, Zapadni Srijem i Zapadna Slavonija) i ovog momenta možemo samo da se dogovorimo da svaka opština dade po jednog poslanika u Saveznu skupštinu a možemo se dogovoriti i kako da nadopunimo razliku do broja 40. Mislim da je i to jedno priznanje u vezivanju Rep. Srp. Krajina u Jugoslaviju i ispunjavanje obaveze koju je narod zahtjevao od Jugoslavije a to je opstanak u Jugoslaviji sa onima koji to žele. Pravni, ekonomski, monetarni i svaki drugi život vezan nam je za ostatak Jugoslavije tako da bi se danas trebali dogovoriti o kriteriju izbora ovih 40 delegata u Saveznu Skupštinu.
Dragan Roksandić, sekretar Skupštine opštine Glina, predlažem da se odluke Vlade proglase ništavim, jer poništenje i ništavost nije isto. Poništenje znači da je nešto pravno saživjelo i poslije toga poništeno a ovdje smo rekli da ne može pravno da saživi. U drugom dijelu vezanom za kriterije izbora poslanika u Saveznu skupštinu smatram da je jedan od osnovnih kriterija broj stanovnika opština.

Izvornik, rukopis, latinica
HR-DAS-SCP, SO Glina, kut. 45.

40

1992., veljača 17.
Petrinja

Plan operativnog rada Stanice javne bezbjednosti Petrinja za akciju "Povratak", praćenje osoba koje su Hrvati ili onih koji na bilo koji način kontaktiraju s osobama na slobodnom području Hrvatske

---

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
SEKRETARIJAT UNUTRAŠNJIH POSLOVA GLINA
STANICA JAVNE BEZBJEDNOSTI PETRINJA
Broj: SP-2/92.
Petrinja, 17. 02. 1992.

[129] U izvorniku nije naveden govornik.

Dosadašnjim operativnim pokrivanjem područja, uočeno je da određeni broj građana hrvatske nacionalnosti koji su ostali na oslobođenom području odlaze sa tog područja na teritorij koji drže snage Hrvatske i vraćaju se nazad. Također i određeni broj građana srpske nacionalnosti koji su otišli sa ovog područja prije, za vrijeme i poslije izbijanja rata vraća se nazad.

Ovakvo slobodno kretanje tih osoba izaziva neraspoloženje kod velikog broja boraca, što se direktno reflektira na obrambenu moć naših jedinica.

Da bi se to spriječilo, kao i odliv informacija i radi što boljeg operativnog rada na području opštine Petrinja a u vezi akcije "Povratnik" sačinjen je plan akcije.

P L A N A K C I J E
"POVRATNIK"

Zaduženja u sprovođenju akcije:

1. U akciju uključiti sve radnike SJB Petrinja.

2. Za obavljanje informativnih razgovora određujem operativne radnike za krim. obradu i vođe sektora.

3. Nosilac akcije je operativni radnik za krim. obradu Vladić Dušan.

4. Kontrolu izvršenja akcije vrši komandir SJB.

Zaduženja pojedinih ovlaštenih službenih osoba i radnika:

1. Radnici SJB Petrinja viđenjem osobe koje su se vratile u Petrinju, legitimiranjem nepoznatih osoba, saznanjem od drugih osoba koje su viđene, sumnjive, nepoznate ili osobe koje su se vratile nazad odmah obavjestiti operativne radnike koji su zaduženi za obavljanje razgovora ili privesti takve osobe u SJB Petrinja.

Rok izvršenja: trajan.

2. Ovlaštene službene osobe za obavljanje razgovora

– obavljanju razgovora sa povratnicima

– sačinjavaju službenu zabilješku o obavljenom razgovoru i takvu uz radni nalog predaju komandiru SJB.

U razgovorima utvrditi podatke vojnog, obavještajnog i kontraobavještajnog značaja npr. motiv odlaska i dolaska, ostale rodbinske veze u Hrvatskoj, odnos hrvatskih vlasti prema njima, odnos vlasti prema Srbima, radnom mjestu ili drugdje, vrste naoružanja, javno mjenje u odnosu na rat i Srbe, imena i prezimena zatvorenih ili zarobljenih Srba, dali znadu slučajeve genocida ili terora nad Srbima, imena vodećih ekstremista u gradu ili njihovim jedinicama itd.

Rok izvršenja: trajan.

3. Nosilac akcije.

– sačinjava plan akcije "Povratnik"

– čita službene zabilješke sačinjene od strane ovl. sl. osoba te iz njih vadi podatke značajne za službu

– podatke od vojnog značaja dostavlja organima vojne bezbednosti

– vodi evidenciju svih povratnika koji su bili na informativnom razgovoru i ostale evidencije koje su sastavni dio ovog plana.

Rok izvršenja: trajan.

EVIDENCIJA POVRATNIKA

– prezime i ime povratnika

– godište
– nacionalnost
– kada je napustio Petrinju
– kada je došao u Petrinju
– kod koga je bio
– napomena

EVIDENCIJA VIĐENIH LICA U UNIFORMI ZNG-a ILI MUP-a RH
– prezime i ime lica
– period viđenja
– mjesto viđenja
– aktivnosti koje su poznate

EVIDENCIJA HRVATA KOJI SE NALAZE NA PODRUČJU OPŠTINE PETRINJA
– prezime i ime
– adresa
– godište
– napomena

Akcija je tajnog i trajnog karaktera.
Plan akcije po potrebi može se proširiti i dopuniti.

Prilog:
– evidencije

N A Č E L N I K:
Milan Karapandža, [v.r.]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 267.

41

1992., veljača 18.
Knin

Pismo predsjednika Skupštine RSK generalnom sekretaru UN-a i Savjetu sigurnosti UN-a u kojem ih moli da ne donose odluku o slanju mirovnih snaga na okupirano područje Republike Hrvatske dok Srbi ne provedu referendum o mirovnom planu

---

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
SKUPŠTINA REPUBLIKE
Knin, 18. 02. 1992. godine

UJEDINJENE NACIJE
GENERALNI SEKRETAR DR BUTROS BUTROS GALI
– SAVJETU BEZBJEDNOSTI –

NJUJORK

Skupština Republike Srpske Krajine na stalnom zasjedanju u Kninu donijela je slijedeće odluke koje se prosljeđuju Generalnom sekretaru Ujedinjenih nacija dr Butros-Butros Galiju i Savjetu bezbjednosti.

1. Skupština Republike Srpska Krajina moli Savjet bezbjednosti i gospodina Butrosa Galija da ne donese odluku o angažovanju trupa mirovnih snaga Ujedinjenih nacija u Krajini dok se ne provede referendum koji je raspisan za 22. i 23. 02. 1992. godine.

2. Skupština Republike Srpske Krajine moli Ujedinjene nacije da obezbjede srpskom narodu Republike Srpske Krajine pravo na samoopredjeljenje na osnovu tačke 2. člana 1. Povelje Ujedinjenih nacija u kome se kaže: Da su ciljevi Ujedinjenih nacija "razvijanje među nacijama prijateljskih odnosa zasnovanih na poštovanju načela ravnopravnosti i samoopredjeljenje naroda i preduzimanje drugih odgovarajućih mjera radi učvršćenja opšteg mira".

3. Skupština Republike Srpska Krajina zalaže se za mirno rješenje jugoslavenske krize u skladu s Helsinškim aktom i moli Ujedinjene nacije da na osnovu prava srpskog naroda na samoopredjeljenje – izloženog u tački 2. naše molbe – obezbjedi da Republika Srpska Krajina dobije punopravni status u pregovorima oko političkog razrješenja jugoslavenske državne i političke krize, bilo u okviru Ujedinjenih nacija što je prihvatljivije rješenje bilo u okviru Evropske zajednice, što je zadovoljavajuća forma.

4. Skupština Republike Srpska Krajina odlučila je da se ne vrši razoružavanje teritorijalne odbrane koja ostaje u funkciji odbrane Republike Srpska Krajina pod njenom komandom.

5. Skupština Republike Srpska Krajina odučila je da nema potrebe za organizovano suprostavljanje silom odluci Savjeta bezbjednosti.

M.P.[130] PREDSJEDNIK SKUPŠTINE[131]

Izvornik, strojopis, ćirilica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6046.

42

1992., veljača 19.
Knin

Informacija SUP-a Knin o zločinima Jedinice za specijalne namjene MUP-a RSK na području Vrhovina tijekom 1991. godine

---

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
SEKRETARIJAT ZA UP-e

Broj:
Knin, 19. 02. 1992.

[130] Okrugli pečat: RSK, Skupština RSK, Knin.

[131] Predsjednik Skupštine Mile Paspalj nije predsjedao sjednicom Skupštine, već ju je vodio Lazar Macura.

INFORMACIJA

sastavljena u SUP-u Knin dana 19. 02. 1992. g. povodom slijedećeg:

Dana 11. 02. 1992. g. preko prijateljske veze došao sam do slijedećih informacija.

Specijalna jedinica milicije za posebne namjene kojoj je komandir Baklaić Predrag u Vrhovinama, a ukazom ministra MUP-a RSK Milana Martića rasformirana, i dalje vrši aktivnosti samostalno kako na štetu hrvatskog življa u Ličkoj regiji tako na štetu srpskog življa, te su dosad počinili više vrsta krivičnih djela.

Komandir Posebne jedinice za specijalnu namjenu u Vrhovinama je Baklaić Predrag stanuje kod Grujić Rade u Vrhovinama (kod benzinske pumpe).

Njegov zamjenik do pre mjesec i pol dana je bio Puhar Srboljub koji stanuje u Podumu gdje je i rođen, trenutačno se nalazi u mjestu Škarama pri JNA, kao izviđač.

Ostali članovi Specijalne jedinice za posebnu namjenu za mjesto Vrhovinu su Gomirac Tihomir, sa stanom u Dugom Dolu, SO Vrhovine.

– Lekić Damir iz mjesta Dugi Dol, SO Vrhovine,
– Narančić Damir stanuje u centru Vrhovina,
– Brujić Predrag stanuje kod roditelja Brujić Rade, raspolaže se informacijom da se trenutačno nalazi u Beogradu,
– Jelovac Darko stanuje u Gornjim Vrhovinama,
– Vukmirović Nikola sa stanom u Gornjim Vrhovinama,
– Brakus Nedeljko sa stanom u Vrhovinama (kod Lokve),
– Končar Branimir sa stanom u Gornjim Vrhovinama,
– Štetić Milorad stalno nastanjen u Gornjim Vrhovinama, raspolažem sa podacima da je sad u Beogradu,
– Brujić Rade stanuje u Vrhovinama kod benzinske pumpe,
– Brujić Rade sin Brujić Nenada stanuje u obiteljskoj kući,

Navedena grupa je u mjestu Brlogu tokom 7., 8., 9. i 10. mjeseca 1991. godine ubila jednu stariju žensku osobu srpske nacionalnosti i više Hrvata. O svemu učinjenom poznato je višem inspektoru Prica[132] iz Korenice.

U mjestu Dabru dok su vođene ratne operacije tokom 8. mj. 1991. g. napred navedena grupa je ubila dvojicu Hrvata, od kojih je jedan penzionisani milicioner Bičanić Grga, koji je uživao poseban ugled u mjestu Dabru kako od srpskih tako i hrvatskih mještana. Bičanić Grge kuća je opljačkana i razorena kao i još neke kuće mještana Dabra hrvatske nacionalnosti.

Grupa je u Petrinić Polju oštetila i opljačkala dvije hrvatske kuće (nepoznati vlasnik).

Također je u mjestu Lončar stradalo 15 hrvatskih obitelji koji su se prisilno iselili i njihova imovina je opljačkana a kuće sa pomoćnim zgradama popaljene.

U mjestu Glavaci 6 – 7 kuća prezimenom Pavelići, hrvatske nacionalnosti su iseljene i njihova imovina pokradena te je opljačkana a stambeni objekti uništeni.

Navedena grupa je izvršila i više kriv. djela prema građanima srpske nacionalnosti i to:

– Lekić Branku iz Vrhovina, Dugi Dol br. 11, tokom 7. i 8. mj. 1991. mu otuđeno 2.800 DM. Jedan karabin koje je vlasništvo njegovog zeta a za koji posjeduje valjanu dozvolu, nešto novca i oštećen mu osobni autom. marke "Golf" dizel.

[132] Predrag.

– Porodici Branković iz Brloga odnjeta puška 2 pištolja i 5.000 DM, neutvrđena količina novca te dve krave i teretno vozilo marke "Zastava" 5 t, crvene boje, osobni automobil marke "Golf" 1600 dizel, kojeg trenutačno upotrebljava i vozi Brakus Nenad iz Vrhovina.

– Pilja Ilija inspektor iz Otočca, srpske nacionalnosti koji je izbjegao iz Otočca 9. ili 10. mj. 1991. g. navedena grupa mu je oduzela osobni automobil marke "Lada 1500", automatsku pušku proizv. "C. Zastava", koju je Pilja Ilija prilikom odlaženja iz Otočca uspio odnjeti od SUP-a Otočac te lovačku pušku neutvrđene marke i pištolj marke "Winčester" cal. 44, te neutvrđenu količinu novca, raspolaže sa podacima da mu je vozilo marke "Lada" uništeno.

– Neutvrđenog dana osobi srpske nacionalnosti lugaru iz Petrić Polja, koji stanuje u Dabru, a sad se trenutačno nalazi u Vrhovinama, navedena grupa mu je oduzela 2 puške tj. lovačku pušku i karabin, 1 pištolj i 1500 DM. Navedene stvari se nalaze kod Brakus Nedeljka.

– Neutvrđenog dana i vremena tokom 8., 9. i 10. mj. 1991. u mjestu zv. Drenov Klanac navedena grupa otuđila više goveda i sitne stoke, koju je prevezla u Beograd preko Grujić Rade i prodala.

Također su u tom mjestu ubili dvije starije žene od kojih je jedna srpske nacionalnosti. U akcijama u Drenovu Klancu poginuo je jedan gardist tj. srpski dobrovoljac za kojeg se pretpostavlja da ga je ubila navedena grupa.

– Neutvrđenog dana i vremena tokom 6. i 7. mj. 1991. g. je uhapsila penzionisanog instruktora zv. "Gene" iz Korenice kojega je držala zatvorenog u lovačkom domu u Vrhovinama a od tada mu se gubi svaki trag te se pretpostavlja da je isti likvidiran.

– Također navedena grupa držala je zatvorenog više dana Marijan Dušana, inspektora iz SJB Korenice u Lovačkom domu u Vrhovinama tokom 8. mj. 1991. g. [...][133]

– Također Ivančević Dušana, sudca iz Otočca, je držala zatvorenog u Lovačkom domu u Vrhovinama gdje su istog pretukli i otuđili njegovu imovinu.

Pošto je grupa raspuštena od MUP-a RSK od prije mjesec i pol dana ista nema stalno sjedište i uglavnom se sastaju po gostionicama u Vrhovinama a pojedinci iz te grupe vrše samostalne akcije i likvidacije pojedinih osoba kako srpske tako i hrvatske nacionalnosti a njihovu imovinu pljačka i prodaje u mjestu Korenica i Vrhovine, a skoro svake nedelje neko od članova iz grupe odlazi u Beograd radi prodaje opljačkanih stvari.

Komandir grupe Baklajić Predrag obmanjuje grupu pričom da ne primaju osobne dohotke iz razloga toga što je trenutačno raskol između Ministarstva UP-a i Vlade Republike SK i da će se ta situacija ubrzo srediti te da će osobne dohotke kao i do sada primati.

Planer i organizator svih akcija su Brujić Rade i Baklajić Predrag a najveći dio opljačkanog dobiva Brujić Rade.

Informaciju podnio
pripadnik Jedinice za
spec. namjene Vrhovine

Preslika, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 232.

[133] Kraj rečenice u izvorniku nečitak.

43

1992., veljača 21.
Beograd

Poziv Predsjedništva SFRJ Milanu Martiću za sudjelovanje na sjednici "proširenog Predsjedništva", na kojoj će se raspravljati o dolasku mirovnih snaga UN-a na okupirano područje Republike Hrvatske, Zakonu o ostvarivanju prava naroda na samoopredjeljenje te uređenju Jugoslavije kao zajedničke države

---

PREDSEDNIŠTVO SFRJ
Br. sp 20.
21. 02. 1992. god.
Beograd

Milan Martić,
ministar unutrašnjih poslova
Srpske Krajine, Knin

Obaveštavamo Vas da je potpredsednik Predsedništva SFRJ dr Branko Kostić, na osnovu člana 328. stav 5. Ustava SFRJ i člana 3. stav 2. Poslovnika o radu Predsedništva SFRJ, sazvao sednicu Predsedništva SFRJ za četvrtak, 27. februara 1992. godine.

Za sednicu se predlaže sledeći

D N E V N I R E D:

1. Informacija o toku i realizaciji plana prihvatanja i angažovanja mirovnih snaga UN u Jugoslaviji,
2. Informacija o razmatranju Predloga za donošenje Zakona o ostvarivanju prava naroda na samoopredeljenje,
3. Razmatranje osnove uređenja i funkcionisanja Jugoslavije kao zajedničke države

Na sednicu u proširenom sastavu, pored članova Predsedništva SFRJ pozvani su i:
– dr Slobodan Gligorijević, Bogdana Glumac Levakov, Dragomir Rakić, Aleksandar Mitrović, Petar Gračanin, general pukovnik Blagoje Adžić i Milivoje Maksić,
– Slobodan Milošević, Aleksandar Bakočević i Radoman Božović,
– dr Nikola Koljević, dr Biljana Plavšić, mr Momčilo Krajišnik i dr Radovan Karadžić,
– Mile Paspalj, Milan Martić, Veljko Vukelić, Veljko Džakula, Ilija Končarević i Goran Hadžić.

Za prvu tačku dnevnog reda dostavljamo Vam izveštaj generalnog sekretara UN od 15. februara o.g. sa aneksima i Nacrt rezolucije Saveta bezbednosti od 19. februara 1992. godine.[134] Uvodne napomene povodom ove tačke dnevnog reda daće član Predsedništva SFRJ i predsednik Državnog komiteta za saradnju sa predstavnicima UN dr Borisav Jović.

Za drugu tačku dnevnog reda dostavljamo "Mišljenje i sugestije potpisnika Konvencije o Jugoslaviji povodom Nacrta zakona o ostvarivanju prava naroda na samoopredeljenje." Predviđeno je da se podnese i kraće uvodno izlaganje.

[134] Navedeni prilozi nisu nađeni uz izvornik.

Za treću tačku dnevnog reda dostavljamo materijal "Osnovi uređenja i funkcionisanja Jugoslavije kao zajedničke države.

Sednica će se održati u Palati federacije, sala "Beograd", sa početkom u 11 časova.

GENERALNI SEKRETAR

M.P.[135]

Anđelko Maslić, [v.r.]

– – – – – – – – – – – – – – – –

KONVENCIJA O JUGOSLAVIJI

MIŠLJENJA I SUGESTIJE POVODOM NACRTA ZAKONA O OSTVARIVANJU PRAVA NARODA NA SAMOOPREDJELJENJE

Potpisnici Konvencije o Jugoslaviji, na sastanku održanom 13. februara 1992. godine u Beogradu, razmotrili su Predlog donošenja zakona o ostvarivanju prava naroda na samoopredjeljnje, sa Nacrtom zakona i predlogom da se donese po hitnom postupku i utvrdili sledeća mišljenja i sugestije:

I – NAČELNO MIŠLJENJE

Potpisnici Konvencije o Jugoslaviji ocenili su da su u potpunosti prihvatljive intencije predloženog Zakona o ostvarivanju prava naroda na samoopredjeljenje i smatraju da ovaj zakonski projekat pruža neophodnu zakonsku osnovu za početak procesa mirnog, demokratskog i legalnog rešenja državno-političke krize u Jugoslaviji. Zato su podržali Nacrt zakona, sa preporukom da se donese po hitnom postupku.[1] [[1]Samo se jedan učesnik u raspravi založio da se Zakon donese u redovnoj proceduri][136]

Potpisnici Konvencije posebno ocenjuju značajnom nameru zakonodavca da se obezbedi kontinuitet Jugoslavije kao države i međunarodno-pravnog subjekta.

Pri utvrđivanju afirmativnog stava prema predloženom zakonu, imalo se u vidu da se njim principijelno i sasvim prihvatljivo regulišu sledeća značajna otvorena pitanja:

1. Postupak za obezbjeđivanje kontinuiteta jugoslovenske državne zajednice za sve one republike i narode koji žele da nastave život u zajedničkoj državi. U vezi s tim posebno je prihvatljiv predlog, utvrđen i u Konvenciji o Jugoslaviji, koji polazi od toga da je za konstituisanje nove Jugoslavije neophodno formirati ustavotvornu skupštinu, pri čemu se predlažu različiti modaliteti njenog formiranja – koja bi, pored ustava, donela neophodna akta za demokratsku transformaciju Jugoslavije.

2. Uslovi i postupak pod kojima se može priznati punovažno izražena volja naroda o ostvarenju nezavisne, samostalne i suverene države, pri čemu se posebno podržava zakonska intencija da je bitan uslov za ostvarivanje ovog segmenta prava naroda na samoopredeljenje – obavezno izjašnjavanje na referendumu.

3. Osnovna pitanja u vezi sa imovinskim i teritorijalnim razgraničenjem između onih republika koje će nastaviti život kao samostalne i suverene države i onih koji nastavljaju kontinuitet jugoslovenske države.

[135] Okrugli pečat: Predsjedništvo SFRJ.

[136] Bilješke koje su sastavni dio dokumenta stavljene su u uglate zagrade.

4. Utvrđivanje prelaznog režima koji omogućuje nesmetano funkcionisanje državnih i društvenih (infrastrukturnih) sistema, čiji je rad neophodan za normalno odvijanje života i demokratsku transformaciju državne zajednice.

5. Utvrđivanje zakonske mogućnosti da novonastale državne zajednice mogu u punoj meri ostvariti svoje pravo na ujedinjenje, stvaranje različitih oblika integracija, povezivanja i saradnje, na osnovu autentičnih zajedničkih interesa.

Potpisnici Konvencije podržavaju ovaj zakonski projekat posebno zato što stvara uslove za celovito rešenje aktuelne jugoslovenske državno-političke krize.

II – KONKRETNE SUGESTIJE

1. U raspravi je izneto pojedinačno zalaganje da se u članu 1. Zakona pojasni pojam “narod”, s obzirom da se u daljem tekstu pominju i “građani”.

2. Više učesnika u raspravi založilo se da se u članu 2. Zakona i, konsekventno, u svim drugim članovima gde se pominje reč “narodi”, dodaju reči “i građani nacionalno opredjeljeni kao Jugoslaveni”.

Izneto je pojedinačno mišljenje da treba omogućiti da i Romi nađu mesto u Ustavu Jugoslavije, sa svim pravima kao i drugi narodi i narodnosti.

3. Jedan učesnik u raspravi založio se da se u članu 3. kao i u celom tekstu Zakona brišu reči “nezavisne, suverene”, a kao kvalifikativ ostavi jedino reč “samostalne” države.

4. Izneto je pojedinačno mišljenje da bi u članu 5. Zakona, iza poslednje reči “države” trebalo dodati reči “ako Republika Srbija sama ili sa drugim republikama želi da nastavi taj kontinuitet” čime bi joj se dalo pravo da, s obzirom da je ona 1918. unela u Jugoslaviju svoj međunarodno-pravni subjektivitet, nastavi kontinuitet Jugoslavije sama, ili sa drugim koji to žele.

5. U vezi sa članom 6. Zakona izneto je više sugestija:

– da se pravo izjašnjavanja na referendumu utvrdi i za građane na privremenom radu i boravku u inostranstvu;

– da se u ovom članu, iza poslednje reči “referendumu”, dodaju reči: “pod kvalifikovanom kontrolom odgovarajućih organa države i međunarodnom kontrolom”;

– da referendume koji su održani ne treba priznati, jer su falsifikovani (nisu bili izraz volje naroda) i da treba ići na jugoslovenski referendum.

6. Više učesnika u raspravi istaklo je da član 7. Zakona, kao i članovi 10. i 11. u kojima se reguliše pitanje granica, nisu dorečeni, jer se u njima ne utvrđuje način izjašnjavanja naroda u krajinama (npr. naroda u Slavoniji: Hrvata, Mađara, onih iz mešovitih brakova i dr.). Zato su zahtevali da se u članu 7. decidirano naglasi da pravo na samopredeljenje imaju i narodi u krajinama i oblastima sa srpskim življem koje su oslobođene.

U raspravi je izneto i više predloga za preciziranje mehanizma referenduma, regulisanog članom 7. Zakona, pre svega, kako bi se izbegla mogućnost da svaka republika formuliše referendumska pitanja i druge uslove na način koji odgovara garnituri koja je trenutno na vlasti.

U tom smislu, predlaže se da se članu 7. dodaju novi stavovi, ili da se u Zakonu formulišu novi članovi:

– “Izjašnjavanje putem referenduma vrši se o pitanju: “Da li ste za ostanak u Jugoslaviji, ili za otcepljenje od Jugoslavije? Odgovor može da glasi: za ostanak u Jugoslaviji, ili za otcepljenje od Jugoslavije”;

– "Ako referendum o pitanju da li određeni narod želi da se ujedini sa drugim narodom ili državom" onda pitanje sadrži ime naroda ili države sa kojom treba da dođe do ujedinjenja, a odgovor može da bude: za ujedinjenje ili protiv ujedinjenja";

– "Referendum sprovode komisije sastavljene od podjednakog broja predstavnika pokreta i političkih organizacija koji su za ostanak u Jugoslaviji i onih koji su za otcepljenje od Jugoslavije".

Izneti su i pojedinačni predlozi da se u članu 7. stav 2. reč "kada" zameni rečju "ako", kao i da se iza poslednje reči "Jugoslaviji" dodaju reči: "ili drugoj republici". Time bi se omogućilo građanima srpskih krajina i Bosne i Hercegovine da se, ukoliko ne bude Jugoslavije, priključe nekoj drugoj republici, ili, pak, da sami osnuju republiku.

7. Predloženo je da se u članu 8. Zakona predvidi 2/3 većina kao uslov za otcepljenje od Jugoslavije. U vezi s tim, predloženo je da se ovaj član dopuni sledećim rečima: "Rezultati izbora su pravosnažni, ukoliko u višenacionalnoj republici, svaki od konstitutivnih naroda dobije dvotrećinsku većinu ili ukupno dvotrećinsku većinu".

8. Izneto je pojedinačno mišljenje da geopolitički i strateški kriterijum prilikom teritorijalnog razgraničenja, a koji su utvrđeni u članu 8. Zakona, ne spadaju u ovu materiju, s obzirom da međunarodno pravo, kao faktore relevantne za utvrđivanje granica, poznaje samo etnički, istorijski, nacionalno-pravni i međunarodni.

9. U pogledu načina imovinskog razgraničenja (deobnog bilansa), predloženog u članu 12. Zakona, iznete su dve sugestije:

– da ovaj član ne bi trebalo prihvatiti u predloženoj formulaciji, s obzirom da onaj ko krši neki ugovor mora da snosi posledice; shodno tome, republike koje su jednostrano prekršile jugoslovenski ugovor (Ustav), moraju u bilansu imovinskog razgraničenja da snose određenje posledice;

– da se u članu 12. unese nov stav, kojim bi se, radi pravilnog imovinskog razgraničenja, naložilo evidentiranje onoga što je svaka republika doprinela Jugoslaviji, od 1918, odnosno 1945. godine, do danas. Pri tome mora se uzeti u obzir pomoć koju su u ovom periodu dobijale nerazvijene republike, pogodnosti koje su imale druge republike usled dogovorne ekonomije i sl.

10. Predloženo je da se u članu 14. Zakona briše izraz "materijalna prava" i zameni izrazom "imovinska prava", s obzirom da je to jedino pravno validno.

11. Izneto je pojedinačno mišljenje da bi u članu 16. Zakona trebalo zadržati dosadašnje ustavno iskazivanje državljanstva (dvojno: jugoslovensko i republičko).

12. Iznet je pojedinačni predlog da se u Zakon ugradi stav da će se svi sporovi u vezi sa teritorijalnim i imovinskim razgraničenjem, a koji su regulisani u članovima 11, 12, 13, 14, 15. i 27. Zakona, rešavati pre sticanja nezavisnosti onih jugoslovenskih republika koje su se otcepile. Takođe, to pitanje ne bi trebalo da rešava nikakva arbitražna komisija.

13. U vezi sa uslovima za priznavanje, od strane Jugoslavije republika koje su se otcepile, kao nezavisnih, suverenih i samostalnih država – koji su regulisani u članu 17. Zakona – iznete su četiri sugestije:

– s obzirom da je reč o secesiji, koja sama po sebi nije pravna kategorija već faktički čin, te je treba nazvati pravim imenom – pobuna protiv legalnih organa države, ne može biti reči ni o kakvom reciprocitetu, jer delovi ne mogu diktirati uslove celini (Jugoslaviji). U tom kontekstu treba preformulisati ovaj član, ali i ceo Zakon;

– u ovom članu, posle 2. tačke, treba dodati nov tekst, koji glasi: "na principu potpunog reciprociteta";

– tačku 4. ovog člana dopuniti sledećim rečima: “kao i garanciju da neće na svojoj teritoriji dozvoliti deponovanje nuklearnog otpada”;

– član još dopuniti sledećim rečima: “Garancije iz tačaka 1, 2, 3. i 4. su u pismenoj formi, a ti potpisi se deponuju kod Komisije za ljudska prava pri Ujedinjenim nacijama”.

14. Potpisnici Konvencije su posebno razmotrili argumente za predložena rešenja o ustavotvornoj skupštini, utvrđena u članovima 19, 20. i 23. Nacrta zakona i alternativama na njih.

Većina učesnika u raspravi smatra da za rešenja predložena u alternativama na članove 19, 20. i 23. ima mnogo više argumenata nego za predložena osnovna rešenja, pre svega, radi toga što bi se, polazeći od postojećih državnih struktura, bolje sačuvao kontinuitet i međunarodno-pravni subjektivitet Jugoslavije i što bi se postiglo brže konstituisanje nove jugoslovenske državne zajednice.

Međutim, skoro svi učesnici u raspravi založili su se da se u pogledu sastava ustavotvorne skupštine izvrši dopuna predloženog alternativnog rešenja. U vezi s tim predlagano je:

– da se ustavotvorna skupština konstituiše na taj način što bi se postojeća Skupština SFRJ dopunila – predstavnicima političkih stranaka i pokreta;

– da za ustavotvornu skupštinu treba ravnopravno da glasaju i svoje predstavnike u nju upute i građani srpskih krajina, radi čega u Zakon treba uneti odgovarajuću formulaciju. Jer, ukoliko oni ne uđu u ustavotvornu skupštinu, bar kao posmatrači, biće uzaludan referendum o formiranju Republike Srpska Krajina i o njenom ostanku u Jugoslaviji;

– da se omogući svim narodima koji to žele da uđu u ustavotvornu skupštinu; da u nju uđu građani koji su se nacionalno izjasnili kao Jugosloveni; da se ustavotvorna skupština bira sa područja koja su navedena u priloženoj mapi; da opozicione partije u Bosni i Hercegovini predlože 50 Muslimana u ustavotvornu skupštinu i sl.;

– da se u Zakonu doda nov član kojim bi se predvidela formalno-pravna savetodavna uloga Konvencije o Jugoslaviji u ustavotvornoj skupštini, tj. da u nju uđu predstavnici stranaka – potpisnika Konvencije;

– da se prihvati alternativa na članove 19-20., tako da glasi: “Radi preuređivanja jugoslovenske države na demokratskim osnovama, Skupština SFRJ reogranizovaće se u ustavotvornu skupštinu Jugoslavije, koju će sačinjavati delegati Saveznog veća i Veća naroda onih republika i pokrajina čiji se narodi nisu izjasnili za stvaranje nezavisne, suverene i samostalne države u smislu člana 6. ovog zakona, kao i po 40 predstavnika naroda koji su se u smislu člana 7. ovog zakona izjasnili da žele da žive u Jugoslaviji”;

– da se u poslednjem redu, iza reči “Jugoslavije” dodaju sledeće reči: “U broju od 40 predstavnika naroda moraju biti zastupljene političke stranke koje imaju poslanike u skupštini republike i organizacije koje predstavljaju građane nacionalno opredeljenje kao Jugosloveni”.

Iznet je predlog da članove 19. i 20. treba preurediti tako da je jasno da se oni narodi koji ostaju u Jugoslaviji ne moraju izjašnjavati na referendumu.

Predloženo je, takođe, da sadašnja Skupština SFRJ, pre nego što se pretvori u ustavotvornu, posebnom odlukom “skine sa spiska” sve delegate secesioniste i petokolonaše.

Posebnu pažnju i podršku potpisnika Konvencije izazvao je predlog da se u Predlog zakona, pre nego što bude usvojen, doda Alternativa 2. u kojoj bi se predvidelo da skupštine pojedinih republika sačine nacrt novog ustava i dostave ga Skupštini SFRJ, koja bi ga usvojila i na osnovu njega raspisala višestranačke izbore. Ovakvo rešenje je posebno značajno, s obzirom na aktuelni dogovor republika Srbije i Crne Gore da se pristupi obrazovanju zajedničke države, a i inače, to pravo imaju republičke skupštine po članu 399. Ustava SFRJ.

Nekoliko učesnika u raspravi založilo se da se zadrži osnovno rešenje članova 19, 20. i 23. Nacrta zakona.

15. Više učesnika u raspravi založilo se da se, u vezi sa materijom regulisanom članom 22. u Zakon ugradi stav da se "narodi koji su održali kontinuitet Jugoslavije plebiscitarno izjašnjavaju o prijemu novih naroda u Jugoslaviju". Predloženo je, takođe, da se novoj višestranačkoj skupštini prepusti da propiše stroge kriterijume o tome ko može ponovo da uđe u Jugoslaviju.

Iznet je i predlog da se član 22. briše.

Nasuprot ovim mišljenjima, jedan broj učesnika u raspravi založio se za sadašnju formulaciju člana 22. tj. da Jugoslavija ostane otvorena za one narode koji su "prevareni".

16. Predloženo je da član 23. glasi: "Ustavotvorna skupština nastavlja sa radom do konstituisanja Skupštine Jugoslavije na višestranačkim osnovama".

17. Iznet je pojedinačni predlog da se član 24. Nacrta zameni sledećim tekstom: "Do donošenja novog ustava, ustavotvorna skupština imenuje privremenu vladu i privremeno predsedništvo Jugoslavije, koji rade do višestranačkih izbora i uspostavljanja višestranačke skupštine Jugoslavije".

18. Izneti su i predlozi da se član 26. Nacrta zakona dopuni zahtevom da se Jugoslovenska narodna armija transformiše u "saveznu armiju", kao i da se u JNA zakonom zabrani i stranačko organizovanje.

19. Predloženo je, da se u članu 27 Nacrta zakona izostavi rešenje prema kome sporove oko privatne svojine, slučaju otcepljenja pojedinih republika, rešava arbitraža, već da to pitanje treba rešiti deobnim bilansom. Preporučeno je da se pri formulisanju ovog člana konsultuju stručnjaci za međunarodno privatno pravo.

20. predloženo je da se u Zakon unese zaštitna odredba koja bi glasila: Ukoliko primena ovog zakona proizvede nacionalne sukobe, obustavlja se (odlaže se) za šest meseci (godinu dana)".

*
* *

Potpisnici Konvencije odlučili su, na predlog Koordinacionog tela Konvencije, da od Skupštine SFRJ zatraže da Zakon o ostvarivanju prava naroda na samoopredeljenje usvoji po hitnom postupku do kraja februara 1992. godine, a da se ustavotvorna skupština konstituiše u roku od 30 dana.

Potpisnici Konvencije ocenili su da je neophodno, pored izričite podrške predloženom zakonu, da učesnici – potpisnici Konvencije o Jugoslaviji nastave svoju političku aktivnost i saradnju, kako u procesu obrazovanja ustavotvorne skupštine i njegog rada, tako i u postupku konstituisanja jugoslovenske državne zajednice koja će se transformisati na demokratskim osnovama.

Beograd, 17. II. 1992. god.

– – – – – – – – – – – – – – – –

OSNOVE UREĐENJA I FUNKCIONISANJA JUGOSLAVIJE KAO ZAJEDNIČKE DRŽAVE

Zajednička država obezbeđuje kontinuitet Jugoslavije i ima svoje simbole (zastavu – jugoslovensku trobojku, himnu – "Hej Sloveni", grb – koji bi se utvrdio ustavnim zakonom).

Zajednička država i njene članice su republike.

Glavni grad zajedničke države je Beograd.

I NAČELA ZAJEDNIČKE DRŽAVE

1. Ravnopravnost republika i ravnopravnost građana.
2. Dobrovoljnost statusa članice zajedničke države, zasnovane na pravu na samoopredjeljenje.
3. Otvorenost za pristupanje drugih republika i uključivanje u šire asocijacije i zajednice.
4. Teritorijalni integritet zajedničke države i republika.
5. Garancije univerzalnih prava i sloboda, usvojenih međunarodnim konvencijama o ljudskim pravima i slobodama.
6. Vladavina prava, podela vlasti i višestranačka parlamentarna demokratija.
7. Jedinstveno tržište (samostalnost privrednih subjekata, slobodno kretanje roba, rada, ljudi, informacija, usluga i kapitala).
8. Samostalnost organizacije vlasti u republikama.

II NADLEŽNOST ZAJEDNIČKE DRŽAVE

1. Ljudske slobode i prava koja se tiču ravnopravnosti građana u zajedničkoj državi (zaštita prava nacionalnih i etničkih grupa je u nadležnosti republika).
2. Monetarni, bankarski, devizni, spoljnotrgovinski i carinski sistem; sistem ekonomskih odnosa sa inostranstvom; osnove poreskog sistema; funkcionisanje i razvoj tehničko-tehnoloških sistema; osnove socijalnog i radnog zakonodavstva i osnova ekološke zaštite.
3. Spoljna politika, međunarodni odnosi, međunarodno predstavljanje u okviru nadležnosti zajedničke države. (Republika članica ima prava u spoljnoj politici, međunarodnim odnosima, međunarodnom predstavljanju u granicama svojih nadležnosti).
4. Odbrana zemlje i sistem bezbednosti.

III ORGANI ZAJEDNIČKE DRŽAVE

1. Skupština

Zakonodavno telo čine dva doma:

– Veće republika sastavljeno od jednakog broja poslanika izabranih u svakoj republici odlukom skupštine republike.

– Veće građana sastavljeno od poslanika izabranih na neposrednim izborima u republikama po principu jedan poslanik na 65 hiljada birača, s tim što iz jedne republike ne može biti manje od 30 poslanika.

Zakonodavno telo odlučuje većinom glasova u svakom domu. Nadležnosti veća određuju se u skladu sa ostvarivanjem načela ravnopravnosti republika i ravnopravnosti građana.

Veće republika odlučuje o pitanjima koja se odnose na ravnopravnost republika. Ono može raspravljati o svakom pitanju koje oceni značajnim sa stanovišta ravnopravnosti republika.

Veće građana odlučuje o pitanjima koja se odnose na jedinstvene interese zajedničke države.

O donošenju novog Ustava i promjeni Ustava, Skupština odlučuje dvodomno uz saglasnost skupština republika.

2. Predsednik republike

Predsednik republike predstavlja zajedničku državu. Predsednika bira Skupština na predlog republike, po utvrđenom redosledu republika.

3. Vlada

Izvršna vlast i vođenje politike pripadaju vladi.

Mandatara predlaže predsednik republike, a članove Vlade mandatar (predsednik republike i predsednik vlade ne mogu biti iz iste republike).

Mandatara i članove vlade bira i razrešava Skupština.

4. Ustavni sud

Ustavni sud štiti ustavnosti i zakonitost zajedničke države.

5. Savezni sud

Sudsku vlast, kao drugostepenu, u pitanjima koja se određuju zakonima, propisima i drugim aktima zajedničke države vrši Savezni sud.

Predsednik Skupštine Republike Crne Gore i predsednik Narodne skupštine Republike Srbije dostaviće ove Osnove ustavnim komisijama Skupštine Republike Crne Gore i Narodne skupštine Republike Srbije koje će, imajući u vidu da su Skupština Republike Crne Gore i Narodna skupština Republike Srbije usvojile Beogradsku inicijativu i Osnove za uređenje odnosa u Jugoslaviji, pristupiti izradi nacrta Ustava zajedničke države, koji će biti podnet na usvajanje Skupštini Republike Crne Gore i narodnoj skupštini Republike Srbije, i upućen na dalju proceduru.

U tim aktivnostima biće nastavljene političke konsultacije dveju delegacija.

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 229.

44

1992., veljača 21.
Udbina

Izvješće Stanice milicija Udbina Stanici javne bezbjednosti Korenica o pljačkanju preostalih Hrvata u Podlapači

---

Republika Srpska Krajina
Ministarstvo unutrašnjih poslova Krajine
Stanica javne bezbednosti Korenica
Odelenje stanice milicije Udbina
Udbina 21. 02. 1992. godine

I Z V J E Š T A J

Dana 21. 02. 1992. g. u 15,00 sati prijavljeno je od strane Vojne Policije ovoj stanici milicije za prisilno oduzimanje 600 DM od strane nepoznatih osoba.

Dolaskom na lice mjesta ustanovljeno je da je predmetnom Paun Josi sin Grge rođ. 16. 05. 1938. u Podlapači gdje i stanuje Podlapača br. 18, prisilno od strane 3 nepoznate osobe oduzeto 600 DM.
Prema izjavi navedenog Paun Jose oduzimanje su izvršile 3 nepoznate osobe (dana 16. 02. 1992. oko 16,00 sati).
Prema opisu dvije osobe su mlađih godina dok je jedna osoba starija negdje oko 50-60 godina.
Isti su bili drski, a prethodno su od predmetnog oduzeli traktor koji su vratili nakon što je isti dao 600 DM.
Izvještaj se dostavlja radi znanja i daljnjeg korištenja.

Izvještaj podnio:
Milicionar
Sedlan Nenad, [v.r.]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 285.

45

1992., veljača 24.
Knin
Zapisnik 27. sjednice Vlade Republike Srpske Krajine

Z A P I S N I K

sa 27. sjednice Vlade Republike Srpska Krajina, održane 24. 2. 1992. godine u zgradi opštine, soba br. 51

Sjednici su prisustvovali Prvi ministar Vlade Risto Matković i članovi Vlade Vaso Ležajić, Drago Jaramaz, Lazar Macura, Vukašin Babić, Jovan Katić, Petar Štikovac, Slavko Ožegović i načelnici Ličkog i Sjeverno-dalmatinskog okruga Dušan Vještica i Rajko Ležajić.

Nakon što je utvrđeno da sjednici prisustvuju većina članova Vlade, Prvi ministar je predložio dopunu dnevnog reda koji su članovi Vlade dobili u pismenom obliku, te predlaže kao prvu tačku Informaciju o provođenju mirovnog plana Ujedinjenih nacija sa aspekta novih činjenica.

Jednoglasno je usvojen slijedeći

D n e v n i   r e d

1. Informacija o provođenju mirovnog plana Ujedinjenih nacija sa aspekta novih činjenica.
2. Razmatranje predloga Zakona o radnim odnosima u državnim organima.
3. Razmatranje predloga Zakona o pečatu državnih i drugih organa.
4. Razmatranje predloga Zakona o socijalnoj zaštiti i obezbeđivanju socijalne sigurnosti građana.

5. Razmatranje predloga Zakona o prevozu u putnom saobraćaju.
6. Razmatranje predloga Zakona o državljanstvu.
7. Razmatranje predloga Zakona o ličnoj karti.
8. Razmatranje predloga Zakona o političkim organizacijama.
9. Razmatranje predloga Zakona o lokalnoj samoupravi.
10. Razmatranje predloga Zakona o izboru poslanika u Skupštini Republike Srpska Krajina.
11. Razmatranje predloga Zakona o izbornim jedinicama.
12. Razmatranje predloga Zakona o elektroprivredi.
13. Razmatranje predloga Zakona o osnivanju Javnog preduzeća "Krajina – petrol".
14. Donošenje rješenja o imenovanju v.d. direktora Javnog preduzeća "Krajinapetrol".
15. Razmatranje predloga Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o stopama neposrednih poreza i pripadnosti poreza, taksa i drugih prihoda društveno-političkih zajednica u 1991. godini.
16. Razmatranje predloga Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o neposrednim porezima.
17. Donošenje Odluke o osnivanju Republičkog fonda penzionog i invalidskog osiguranja.
18. Donošenje Odluke o naknadama i drugim primanjima nosilaca pravosudnih funkcija.
19. Donošenje Odluke o naknadama i nagradama sudija porotnika.
20. Donošenje Uredbe o kancelarijskom poslovanju.
21. Donošenje Uredbe o stalnim sudskim tumačima.
22. Donošenje Uredbe o radnom vremenu u privrednim i vanprivrednim subjektima na teritoriji Republike Srpska Krajina u ratnim uslovima.
23. Zaključivanje opšteg kolektivnog ugovora.
24. Donošenje rješenja o imenovanju Upravnog odbora fonda zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja Republike Srpska Krajina.
25. Donošenje rješenja o imenovanju predsjednika i članova Upravnog odbora Javnog željezničkog transportnog preduzeća.
26. Davanje ovlašćenja za potpisivanje ugovora za adaptaciju potkrovlja zgrade Opštinskog suda u Kninu.
27. Donošenje Odluke o naknadi za rad pomoćnika ministra 50% u vrijednosti od naknade za ministre.

Risto Matković ukratko je informisao Vladu o sastanku sa ministrom financija gdje je konstatovano da su neke opštine obustavile uplaćivanje u Budžet Krajine i koji se sada svodi na Budžet opštine Knin i Dvor na Uni, a traže novac za potrebe pravosuđa, školstva, zdravstva itd. Predlaže da se ovlasti ministar financija da obavijesti opštine o tome da je Vlada zauzela stav, te da će obustaviti isplate za društvene djelatnosti, koje se financiraju iz Budžeta Krajine, onim opštinama koje ne uplaćuju sredstva u budžet.

RASPRAVA PO DNEVNOM REDU:

Ad. 1.

Obrazloženje po ovoj tački dnevnog reda dao je Risto Matković i istakao da je dobio kopiju pisma koje je Vlada Republike Hrvatske 21. 2. 1992. godine uputila Ujedinjenim nacijama. Tekst tog pisma sadrži konkretizaciju provođenja mirovnog plana i Vlada Republike Hrvatske, prihvaćajući u cjelini plan mirovne operacije, konstatuje da su

međunarodnim priznanjem Republike Hrvatske bitno izmijenjene okolnosti, u kojima se priprema slanje mirovnih snaga Ujedinjenih nacija u Republiku Hrvatsku. Iz pisma je evidentno da Vlada Republike Hrvatske traži zaključenje specijalnog sporazuma između predstavnika Ujedinjenih nacija i Vlade Republike Hrvatske koji će precizno odrediti odnos snaga između jedinica mirovnih snaga i vlasti Republike Hrvatske. Radi koordiniranja i praćenja aktivnosti vezanih za mirovnu operaciju Vlada Republike Hrvatske osnovala je međuresorsku grupu Vlade i ured Vlade za mirovne operacije.

Risto Matković ističe da je ovo pismo razmatrano u sastavu primjene Vensovog plana, i dodaje da su usvojeni zahtjevi naše Vlade, jer se prema zadnjoj rezoluciji Ujedinjenih nacija zaštićena područja spominju kao dijelovi Jugoslavije. Zatim se više ne spominju mirovne snage već snage zaštite, to znači da se sada Republika Srpska Krajina više ne tretira kao agresor već se tretira Republika Hrvatska, jer su snage zaštite na tim područjima.

Dalje, kaže da o eventualnom produženju boravka mirovnih snaga neće odlučivati strane na čijem su teritoriju te jedinice raspoređene, već će odlučiti Savjet bezbjednosti.

Zatim je Risto Matković predložio da se komentar na ovo pismo pročita na radiju, koje glasi: "Vensov plan Hrvatska usvaja bez rezerve kao i polazne osnove o primjeni tog plana, što se vidi u postupku razmještaja mirovnih snaga, te Hrvatska vlada planira slijedeće:

1. Hrvatska je međunarodno priznata u avnojevskim granicama. Akcija mirovnih snaga shvata se kao prelazni period do uspostavljanja pravnog poretka Republike Hrvatske.

2. Republika Hrvatska se poziva na avnojevske granice i mišljenje arbitražne komisije Evropske zajednice prema kome se te granice smatraju državnim po međunarodnom pravu, a srpski narod ostaje trajno nacionalna manjina. Denominacija Jugoslavije i razgraničenje međunarodnih prava i obaveza, a provodi se zaključenje specijalnog ugovora između predstavnika Ujedinjenih nacija i Vlade Republike Hrvatske kojim će se urediti njihov međusobni odnos. U tom cilju osnovana je resorska grupa Vlade Hrvatske.

Razmještaje snaga Ujedinjenih nacija, policijskih i vojnih, u skladu je sa načelom jedinstva teritorije i vlasti. Upravna, sudska, policijska i monetarna vlast uspostavljaju se u skladu s propisima Hrvatske. Potpunu demilitarizaciju i povratak raseljenih lica kao i granice zaštićenih područja, zajedno sa mirovnim snagama, utvrđuje Republika Hrvatska.

Zatim je Risto Matković istakao da stavovi Hrvatske Vlade mogu naći uporište u Vensovom planu, po onoj verziji koja nam je nametana da je bezuslovno prihvatimo. Nedostatak ove verzije Vensovog plana jeste što sadrži niz uopštenih i višeznačnih konstatacija koje se mogu tumačiti kako kome odgovara, a prevladaće tumačenje onoga ko bude imao jače polazne pozicije. Stoga je začuđujuće zašto se od Vlade Krajine zahtijevalo da ne traži konkretizaciju spornih odredbi i garancije vitalnih interesa naroda Krajine.

Sad je svakome jasno da nije bilo nikakvih alternativa za mir ili rat i da je forsiranje te alternative bitno utjecalo da Hrvatska jača pozicije, u razradi svoje strategije, što je i učinila. A Vlada Republike Srpske Krajine napada se svim sredstvima samo zato što je tražila dodatne garancije koje bi omogućile da srpski narod ne izgubi ono što je pravednom borbom stekao. Energično i uporno smo isticali da spominjanje Krajine kao dijela Hrvatske u Vensovom planu otvara širom vrata uspostavljanju hrvatskog pravnog poretka na području Krajine. U tom smo, nažalost, imali više razumijevanja u Savjetu bezbjednosti Ujedinjenih nacija nego od strane nekih jugoslovenskih ili srpskih političara. To što smo isključivo naporima Republike Srpska Krajina uspjeli da dobijemo dodatne garancije dokaz je ispravnosti našeg stava. To je dokaz da nismo bili za podjele, niti smo se borili za vlast, nego smo ispunjavali obaveze prema srpskom narodu u Krajini. Zatim dalje navodi da će o dužini trajanja

angažovanja mirovnih snaga odlučiti isključivo Savjet bezbjednosti čime je isključena Hrvatska kao mogući faktor ograničavanja njihovog angažovanja, te je značajna garancija da ćemo uspjeti da ostvarimo naše legalne i legitimne interese, legalno i legitimno pravo za samoopredjeljenje srpskog naroda. Vlada Republike Srpska Krajina će se u tom cilju i dalje maksimalo angažovati na razradi praktičnih poteza kojima će se to ostvariti sa krajnjim ciljem da se rukovodstvo, organi i institucije Krajine nađu u ulozi punopravnih pregovarača ma u kom se okviru rješavala politička kriza Jugoslavije. A oni koji su toliko energije utrošili na napade na Vladu Krajine i na rukovodstvo, tu energiju mogli su bolje iskoristiti u korist srpskog naroda. Vlada Republike Srpske Krajine će i dalje istrajati u borbi za Krajinu, na jedinstvu srpskog naroda, na prevazilaženju nesuglasica i sukoba koji nam sada mogu samo naškoditi, uz napomenu, da se baš u ovom političkom trenutku potvrdilo staro pravilo da se sve istine mogu jasno opaziti, ali ih ne mogu opaziti svi, zbog predrasuda.

Slavko Ožegović predlaže da se konkretno i jasno istakne šta je dobiveno ne prihvaćanjem Vensovog plana.

Risto Matković kaže da bi to trebalo objasniti u razgovoru na radiju.

Jednoglasno je dogovoreno da se komentar na ovo pismo pročita u sredstvima javnog informisanja.

Tačka 1. prilaže se zapisniku pod 1/ i čini njegov sastavni dio.[137]

Ad. 2.

Obrazloženje po ovoj tački dnevnog reda dao je Risto Matković i istakao da ovaj Zakon ima nekih specifičnosti, a cilj je da se izbjegnu neke greške iz sistema samoupravljanja. Sadrži platne razrede sa koeficijentima od 1 do 15.

Za diskusiju se nije niko javio, te se predlog Zakona stavlja na glasanje.

Jednoglasno je donesen Zakon o radnim odnosima u državnim organima.

Isti se prilaže zapisniku pod 2/ i čini njegov sastavni dio.

Ad. 3.

Obrazloženje po ovoj tački dnevog reda dao je Risto Matković i istakao da ovaj zakon predviđa sadržaj pečata državnih i drugih organa.

Za diskusiju se nije niko javio, te se predlog zakona stavlja na glasanje.

Jednoglasno je donesen Zakon o pečatu državnih i drugih organa.

Isti se prilaže zapisniku pod 3/ i čini njegov sastavni dio.

Ad. 4.

Obrazloženje po ovoj tački dnevnog reda dao je Boško Popac, pomoćnik ministra zdravlja i socijalne zaštite i istakao da je ovaj zakon adekvatan zakonu Republike Srbije. Jedini je u članu 11. ovog zakona izmjenjen u odnosu na zakon Republike Srbije, a odnosi se na visinu ostvarivanja materijalne pomoći korisnicima socijalne zaštite.

Za diskusiju se nije niko javio, te je predlog zakona stavljen na glasanje.

Jednoglasno je donesen Zakon o socijalnoj zaštiti i obezbjeđivanju socijalne sigurnosti građana.

Isti se prilaže zapisniku pod 4 / i čini njegov sastavni dio.

[137] Prilozi nisu pronađeni uz izvornik.

Ad. 5.

Obrazloženje po ovoj tački dnevnog reda dao je Risto Matković i istakao da je ovaj zakon rađen po uzoru na zakon Republike Srbije, a prihvaća sistem prijave i omogućava slobodnu konkurenciju za privatnike.

Za diskusiju se nije niko javio te se predlog zakona stavlja na glasanje.

Jednoglasno je donesen Zakon o prevozu u putnom saobraćaju.

Isti se prilaže zapisniku pod 5/ i čini njegov sastavni dio.

Ad/6.

Obrazloženje po ovoj tački dnevnog reda dao je Risto Matković i istakao da po ovom zakonu građani Republike Srpska Krajina zadržavaju državljanstvo Jugoslavije.

Za diskusiju se nije niko javio, te se predlog Zakona stavlja na glasanje.

Jednoglasno je donesen Zakon o državljanstvu.

Isti se prilaže zapisniku pod 6/ i čini njegov sastavni dio.

Ad/7.

Obrazloženje po ovoj tački dnevnog reda dao je Risto Matković i istako da će se u praksi pojaviti brojni tehnički problemi, jer predstoji realizacija izrade novih ličnih karata.

Za diskusiju se nije niko javio, te se predlog Zakona stavlja na glasanje.

Jednoglasno je donesen Zakon o ličnoj karti.

Isti se prilaže zapisniku pod 7/ i čini njegov sastavni dio.

Ad/ 8.

Obrazloženje po ovoj tački dnevnog reda dao je Risto Matković i istakao da ovaj Zakon reguliše osnivanje, registraciju i rad političkih stranaka.

Za diskusiju se nije niko javio, te se predlog Zakona stavlja na glasanje.

Jednoglasno je donesen Zakon o političkim organizacijama.

Isti se prilaže zapisniku pod 8/ i čini njegov sastavni dio.

Ad/9.

Obrazloženje po ovoj tački dnevnog reda dao je Risto Matković istakao da je ovim Zakonom centralizovan rad organa uprave, a predviđa se i način izbora odbornika u skupštine opština.

Za diskusiju se nije niko javio, te se predlog Zakona stavlja na glasanje.

Jednoglasno je donesen Zakon o lokalnoj samoupravi.

Isti se prilaže zapisniku pod 9/ i čini njegov sastavni dio.

Ad/10.

Obrazloženje po ovoj tački dao je Risto Matković i istakao da je ovim Zakonom prihvaćen predsjednički sistem, gdje se odlučuje o svakom čovjeku pojedinačno.

Za diskusiju se nije niko javio, te se predlog Zakona stavlja na glasanje.

Jednoglasno je donesen Zakon o izboru poslanika u Skupštinu Republike Srpska Krajina.

Isti se prilaže zapisniku pod 10/ i čini njegov sastavni dio.

Ad/11.

Obrazloženje po ovoj tački dao je Risto Matković i istakao da se ovim Zakonom određuju naselja koja obuhvataju pojedine izborne jedinice.

Za diskusiju se nije niko javio, te se predlog Zakona stavlja na glasanje.

Jednoglasno je donesen Zakon o izbornim jedinicama.
Isti se prilaže zapisniku pod 11/ i čini njegov sastavni dio.

Ad/ 12.
Obrazloženje po ovoj tački dnevnog reda dao je Vukašin Babić i istakao da je ovaj Zakon rađen po uzoru na Zakon o elektroprivredi Republike Srbije. Predlaže da se izbriše u članu 68. stav 2., jer se ne uklapa u našu djelatnost, te je to jedina izmjena koju predlaže.
Za diskusiju se nije niko javio, te se predlog Zakona stavlja na glasanje.
Jednoglasno je donesen Zakon o elektroprivredi.
Isti se prilaže zapisniku pod 12/ i čini njegov sastavni dio.

Ad/13.
Obrazloženje po ovoj tački dnevnog reda također je dao Vukašin Babić, te kaže da zbog postojećih benzinskih stanica na prostoru Republike Srpska Krajina, koje su poslovale u sastavu bivše IN-e ima uslova za osnivanje ovog javnog preduzeća. Zatim predlaže izmjenu člana 6. ovog Zakona, u tom smislu da Vlada imenuje pet članova, i izmjenu člana 8. da Upravni odbor bira i razrješava svog predsjednika.
Za diskusiju se nije niko javio, te se predlog Zakona u tekstu kako je predložen stavlja na glasanje.
Jednoglasno je donesen Zakon o osnivanju Javnog preduzeća "Krajina-petrol".
Isti se prilaže zapisniku pod 13/ i čini njegov sastavni dio.

Ad/14.
Obrazloženje po ovoj tački dnevnog reda dao je Risto Matković, te predlaže donošenje rješenja o imenovanju v.d. direktora Javnog preduzeža "Krajina-petrol".
Predlaže dva kandidata Slobodana Rončevića direktora P.Z. "Đevrske" i Veljka Popovića podpredsjednika Izvršnog vijeća SO Knin.
Vukašin Babić predlaže imenovanje Veljka Popovića.
Drugih predloga nije bilo te se predlog stavlja na glasanje.
Jednoglasno je doneseno rješenje o imenovanju Veljka Popovića za v.d. direktora Javnog preduzeća "Krajina-petrol".
Isto se prilaže zapisniku pod 14/ i čini njegov sastavni dio.

Ad/ 15.
Obrazloženje po ovoj tački dnevnog reda dao je Risto Matković. Za diskusiju se nije niko javio, te se predlog Zakona stavlja na glasanje.
Jednoglasno je donesen Zakon o izmjeni i dopuni Zakona o stopama neposrednih poreza i pripadnosti poreza, taksa i drugih prihoda društveno-političkih zajednica u 1991. godini.
Isti se prilaže zapisniku pod 15/ i čini njegov sastavni dio.

Ad// 16.
Obrazloženje po ovoj tački dnevnog reda dao je Risto Matković.
Za diskusiju se nije niko javio, te se predlog Zakona stavlja na glasanje.
Jednoglasno je donesen Zakon o izmjeni i dopuni Zakona o neposrednim porezima.
Isti se prilaže zapisniku pod 16/ i čini njegov sastavni dio.

Ad/17.
Obrazloženje po ovoj tački dnevnog reda dao je Risto Matković i istakao da je predviđeno da Republički fond ima dvije područne službe. Jednu u Dvoru i jednu u Kninu, a svaka opština bi imala ispostave.

Za diskusiju se nije niko javio, te se predlog Odluke stavlja na glasanje.

Jednoglasno je donesena Odluka o osnivanju Republičkog fonda penzionog i invalidskog osiguranja.

Ista se prilaže zapisniku pod 17/ i čini njegov sastavni dio.

Ad/18.

Obrazloženje po ovoj tački dnevnog reda dao je Risto Matković i istakao da se radi o specifičnom vidu posla a naknade su predviđene i od ranije.

Za diskusiju se nije niko javio, te se predlog Odluke stavlja na glasanje.

Jednoglasno je donesena Odluka o naknadama i drugim primanjima nosilaca pravosudnih funkcija.

Ista se prilaže zapisniku pod 18/ i čini njegov sastavni dio.

Ad/19.

Obrazloženje po ovoj tački dnevog reda dao je Risto Matković i istakao da su ovom odlukom predviđene minimalne naknade za sudije porotnike.

Za diskusiju se nije niko javio, te se predlog odluke stavlja na glasanje.

Jednoglasno je donesena Odluka o naknadama i nagradama sudija porotnika.

Ista se prilaže zapisniku pod 19/ i čini njegov sastavni dio.

Ad/20.

Obrazloženje po ovoj tački dnevnog reda dao je Risto Matković i istakao da ova Uredba sadrži tehničke propise o kancelarijskom poslovanju.

Za diskusiju se nije niko javio, te se predlog Uredbe stavlja na glasanje.

Jednoglasno je donesena Uredba o kancelarijskom poslovanju.

Ista se prilaže zapisniku pod 20/ i čini njegov sastavni dio.

Ad/21.

Obrazloženje po ovoj tački dnevnog reda dao je također Risto Matković.

Za diskusiju se nije niko javio, te se predlog Uredbe stavlja na glasanje.

Jednoglasno je donesena Uredba o stalnim sudskim tumačima.

Ista se prilaže zapisniku pod 21/ i čini njegov sastavni dio

Ad/22.

Obrazloženje po ovoj tački dnevnog reda dao je Risto Matković, te je istakao da se ovom Uredbom može odrediti da se radi, u ratnim uslovima, preko 48 sati u sedmici prema potrebi.

Vukašin Babić kaže da će u praksi vjerovatno biti prigovora od strane radnika jer su mnogi na frontu.

Drugih primjedbi nije bilo, te se predlog uredbe stavlja na glasanje.

Jednoglasno je donesena uredba o radnom vremenu u privrednim i vanprivrednim subjektima na teritoriji Republike Srpska Krajina u ratnim uslovima.

Ista se prilaže zapisniku pod 22/ i čini njegov sastavni dio.

Ad/23.

Obrazloženje po ovoj tački dnevog reda dao je Risto Matković i istakao da će se praznine u regulisanju radnih odnosa regulisati opštim kolektivnim ugovorom.

Predlaže da Vlada pristupi akciji potpisivanja kolektivnog ugovora, s tim da se preduzmu aktivnosti na osnivanju privredne komore i sindikata Krajine.

Za diskusiju se nije nitko javio, te se predlog stavlja na glasanje.
Jednoglasno je dogovoreno da se zaključi opšti kolektivni ugovor.
Isti se prilaže zapisniku pod 23/ i čini njegov sastavni dio.

Ad/24.
Obrazloženje po ovoj tački dnevnog reda dao je Risto Matković, te predlaže da se u Upravni odbor Fonda zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja, iz reda osiguranika imenuju: Popac Boško, Bjedov Drago iz Knina, Vignjević Đuro iz Obrovca, Škorić Branko iz Benkovca, Rašeta Gavre iz Donjeg Lapca, Orlović Đuro iz Korenice, Bilić Pajo iz Gline, Carić Simo iz Dvora, Kostić dr Špiro iz Petrinje, i Marjanović dr Milorad iz Slunja; a iz reda zdravstvenih radnika Koroloja Slavka Knin, Jejina Goran Knin, Miljević dr Milutin – Glina, Džakula Đuro – Vrginmost, Ugarković dr Tomislav – Gračac, Vojvodić dr Emilija – Benkovac i Kačar dr Savo – Kostajnica.
Primjedbi ni drugih predloga nije bilo, te se predlog stavlja na glasanje.
Jednoglasno je doneseno rješenje o imenovanju Upravnog odbora Fonda zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja Republike Srpska Krajina.
Isto se prilaže zapisniku pod 24/ i čini njegov sastavni dio.

Ad. 25/
Obrazloženje po ovoj tački dnevnog reda dao je Risto Matković, te predlaže da se u Upravni odbor Javnog željezničkog transportnog preduzeća imenuju: Kesić Nikola, Savić Tode, Popac Boško, Šegan Gojko i Vukmirović Rajko.
Primjedbi nije bilo te se predlog stavlja na glasanje.
Jednoglasno je doneseno rješenje o imenovanju predsjednika i članova Upravnog odbora Javnog željezničkog transportnog preduzeća.
Isto se prilaže zapisniku pod 25/ i čini njegov sastavni dio.

Ad. 26/
Obrazloženje po ovoj tački dnevnog reda dao je Risto Matković. Predloženo je da se ovlašćenje za potpisivanje ugovora dade ministru za upravu i pravosuđe, Risti Matkoviću.
Primjedbi nije bilo te se predlog stavlja na glasanje.
Jednoglasno je dogovoreno da se dade ovlašćenje za potpisivanje ugovora za adaptaciju potkrovlja zgrade opštinskog suda u Kninu Risti Matkoviću.
Isto se prilaže zapisniku pod 26/ i čini njegov sastavni dio.

Ad. 27/
Obrazloženje po ovoj tački dnevnog reda dao je Risto Matković i predlaže donošenje ove Odluke.
Za diskusiju se nije niko javio, te se predlog stavlja na glasanje.
Jednoglasno je donesena Odluka o naknadi za rad pomoćnika ministra 50% u vrijednosti od naknade za ministre.
Ista se prilaže zapisniku pod 27/ i čini njegov sastavni dio.

Time je dnevni red iscrpljen i sjednica završila s radom.

ZAPISNIČAR — PRVI MINISTAR VLADE
Borka Lalić — Risto Matković

Preslika, strojopis, ćirilica
HR-DAZD, Vlada RSK

46

1992., veljača 26.
Borovo Selo
Izlaganje Mile Paspalja na sjednici Skupštine RSK u Borovu Selu

---

B O R O V O   S E L O
26. februara 1992.

I Z L A G A N J E[138]
na sednici Skupštine Republike Srpske Krajine[139]

Poštovani poslanici,

Skupština Republike Srpska Krajina koju sačinjavaju poslanici tri skupštine naših autonomnih oblasti započinje svoj današnji rad **najznačajnijim** zadatkom koji u ovom trenutku stoji pred njom i narodom koji nas je birao za svoje predstavnike – utvrđivanjem obaveza svih organa i institucija u Republici na realizaciji Plana Mirovne operacije Ujedinjenih nacija u Jugoslaviji. Samo pre nekoliko dana u skupštinama naših oblasti raspravljali smo o prihvatanju mirovnog plana, davali mu podršku, uz određene sumnje u to da li će ga Savet bezbednosti usvojiti. Dilema više nema. Mirovna operacija u Jugoslaviji praktično je otpočela.

Savet bezbednosti UN, 21. februara ove godine jednoglasno je doneo Odluku da se u našu zemlju uputi vojni kontigent od oko 14.000 ljudi radi očuvanja primirja i zaštite srpskog naroda na područjima na kojima se do juče vodio rat. Građani Republike primili su ovu odluku s velikim odobravanjem, sa uverenjem da će se na ovim prostorima obustaviti rat, nove ljudske žrtve i materijalna razaranja. To je u ovim danima najveći doprinos svetske organizacije učvršćenju mira u Jugoslaviji i stvaranju uslova da se u miru političkim sredstvima iznadje izlaz iz jugoslovenske krize.

Verujem da izražavam uverenje i osećanja svih prisutnih ako sa ovog mesta izrazim dužnu zahvalnost zemljama članicama Saveta bezbednosti, Generalnom sekretaru OUN, gospodinu Butrosu Galiju i njegovom prethodniku, gospodinu Peresu de Kueljaru, ličnom izaslaniku Generalnog sekretara gospodinu Sajrusu Vensu, podsekretaru UN gospodinu Marku Guldingu, i svim drugim funkcionerima svetske organizacije na razumevanju naše situacije i doprinosu koji su dali da se ovakva odluka donese.

---

[138] Izlaganje je održao M. Paspalj, predsjednik Skupštine RSK, vidi: HR-HMDCDR, Zbirka videozapisa, inv. br. 835.

[139] Opširnije o radu Skupštini vidi: Ilija Petrović*, Slavonija Baranja i Zapadni Srem, Od vijeća do Republike,* IP "Cvetnik", Novi Sad, 1996., (prvo izdanje), str. 290 – 299.

Ova Skupština izražava dobrodošlicu pripadnicima mirovnih snaga UN. Skupa sa našim građanima učinićemo što je u našoj moći da ova misija mira u svim našim krajevima naiđe na topao prijem i saradnju. Skupština pruža garancije da će svi organi i institucije u Republici Srpska Krajina učiniti sve da ova – kako u Ujedinjenim nacijama kažu, jedna od najtežih i najkomplikovanijih mirovnih operacija u istoriji svetske organizacije – u potpunosti uspije.

Pri donošenju najnovije rezolucije, Savet bezbednosti sa razlogom je pošao od toga da je situacija u Jugoslaviji vrlo delikatna, da se primirje održava uz ogromne teškoće i da bi odlaganje sa donošenjem odluke o upućivanju mirovnih snaga imalo vrlo teške posledice, ne samo po mir u Jugoslaviji nego i po međunarodni mir i bezbednost. Upravo imajući to u vidu, mi smo pre više meseci iskazivali neophodnost da mirovne snage dođu što pre u Jugoslaviju.

Donošenjem rezolucije, Savet bezbednosti uvažio je zahtev Predsedništva SFRJ od 8. novembra prošle godine, da se u pojas između zaraćenih strana upute snage UN, kao i zalaganje rukovodstva Republike Srbije i cele svetske progresivne javnosti da se na miroljubiv način reši jugoslovenska kriza.

Poznato je da se Jugoslavija, kao jedna od osnivača UN i najaktivnijih boraca za mir u svetu, uvek zalagala za dobrobit svih zemalja i da je sa svojim snagama direktno učestvovala u mirovnim operacijma UN. Zbog svega toga, bili smo uvereni da će Ujedinjene nacije i Savet bezbednosti pružiti pomoć Jugoslaviji i svojim angažovanjem obezbediti da se prekinu oružani sukobi i održi mir na kriznim područjima.

I

Istorijski koreni borbe srpskog naroda za život i slobodu su veoma daleki. Oni sežu i pre 1941. godine. Ove generacije su, međutim, doživele da se u epohi savremene civilizacije, razvijene demokratije i jačanja sloboda i prava čoveka, na prostoru avnojske Hrvatske pojave snage a potom i režim koji se obrušio na slobode i prava srpskog naroda. Mora se dati ocjena kako je do ovoga došlo i ko sve stoji iza ovakvog režima, i u zemlji i u svetu.

Već u izbornoj kampanji, a posebno na općem Saboru HDZ, februara 1990. godine, na kojem su bili i ustaški zločinci kojima je zbog počinjenih zločina u prošlom ratu bio zabranjen povratak u zemlju. Pod firmom "Mlade demokracije" počela je javna rehabilitacija i restauracija ustaštva i bivše NDH, sa svim onim što su značili, uključujući i ponavljanje genocida nad srpskim narodom. Od tada se Srbi ponovo ne smatraju narodom nego se za njih koristi termin "srpsko pučanstvo, četnici, odmetnici" i slično. Dolaskom na vlast, maja 1990. godine, HDZ je počela dosledno realizovati predizborni program o progonu Srba. Utvrđen je i ustavni osnov za to. Naime, u novim odredbama Ustava Republike Hrvatske Srbi prvi put na ovim prostorima nisu narod. U obrazloženjima je, pred licem Jugoslavije i Evrope, cinično tvrđeno da nova vlast garantuje "sva nacionalna, kulturna i sva druga građanska prava svim manjinama koje žive u Hrvatskoj: Srbima, Jevrejima, Mađarima, Italijanima i svim drugim".

Sa novim Ustavom došli su novi hrvatski zakoni i državni simboli pod kojima je u prošlosti nad srpskim narodom vršen genocid.

Uporedo sa novim normativnim potezima, nova vlast je pokrenula mehanizme za eliminaciju Srba iz javnog života Hrvatske, a kasnije i za fizičku likvidaciju. Počelo je sa pretećim porukama, paljevinom dobara, pucnjavama, odbijanjem bilo kakvog dijaloga, političkom i drugom diskriminacijom Srba, otpuštanjem sa posla itd. Srbe je strpljenje počelo da izdaje kada je mehanizam policijske države počeo tako enormno da raste i sistematski deluje, bez ikakvog neposrednog povoda, kada je počelo stvaranje odmetničkih i paravojnih

vojnih sastava, uključujući i tipično ustaške. Istovremeno je teklo ilegalno naoružavanje i formiranje ove tipično stranačke, HDZ vojske.

Uzaludni su bili pokušaji i saveznih organa, konkretno Predsedništva SFRJ, da se spreči eskalacija genocida. Uz doslednu stranačku politiku HDZ, čiji je direktni produkt bio i genocid nad srpskim narodom, do rata je moralo doći. Sada je svima jasno, mada su pažljivi analitičari do takvog zaključka došli mnogo ranije, da je progon Srba bio u stvari deo scenarija za oružanu pobunu protiv Ustavom SFRJ utvrđenog poretka.

Oružanim napadima na Srbe u martu i aprilu 1991. u Pakracu, na Plitvicama i Korenici, maja 1991. godine u Borovu Selu, zatim i na druga srpska naselja, neobjavljeni rat je i stvarno počeo. Srbi su morali da se brane od ponovnog progona. Oni su nato bili prisiljeni, jer ako postoji neko ljudsko prvo pravo, to je pravo na život, a Srbima je to pravo Hrvatska počela uskraćivati.

Napadi na Srbe i sve ono što je srpsko dobili su na intenzitetu sa eskalacijom neobjavljenog rata u Sloveniji, kao i neobjavljenog rata Jugoslovenskoj narodnoj armiji na koju se kidisalo odazivanjem otvorenim pozivima hrvatskog vrhovnika Tuđmana i HDZ-ovskih vođa u gradovima, selima i zaseocima.

Srbi u Republici Srpska Krajina i Srbi na prostorima Jugoslavije u celini imaju puno razloga da staloženo i mirno analiziraju sve ono što im se dogodilo i što se događa posle dolaska Franje Tuđmana i njegove klape na vlast. Oni će, bez obzira na svoje pomagače, morati da polože račune pred slobodoljubivim svetom u koje, to smo do sada bezbroj puta pokazivali, spada i srpski narod.

Državna kriza u Jugoslaviji je u prvoj polovini 1991. godine izazvala opravdanu zabrinutost međunarodnih faktora, posebno u Evropi. Najčešće dobronamerna, ta zabrinutost je prerastala u ponude za pomoć da se nađe mirno rešenje krize. Tako je nuđena, često i napadno nametana, ponuda Evropske zajednice da se na principima konsenzusa i dobrovoljnog prihvatanja, njeni organi i instrumenti uključe u rešavanje problema. Na toj osnovi izabran je i predsednik Predsedništva SFRJ. Ta ponuda je prihvaćena od odgovarajućih političkih subjekata u Jugoslaviji.

Kada je ocenjeno da je Evropska zajednica izašla iz mandata pružanja "dobrih usluga" i pokušala da preuzme ulogu arbitra u odnosima između jugoslovenskih republika, sa jednostranim i pristrasnim pristupom pojedinim opcijama pod uticajem nekih njenih članica, Predsedništvo SFRJ se obratilo Savetu bezbednosti UN za angažovanje mirovnih snaga na kriznim područjima.

Poslednjeg dana prošle godine Predsedništvo SFRJ donelo je odluku o prihvatanju **Plana** Sajrusa Vensa i dalo garancije da će se on realizovati na teritorijama pod kontrolom oružanih snaga SFRJ. Suština toga plana je u tome da se srpski narod stavlja pod zaštitu mirovnih snaga UN od fizičkog uništenja od hrvatskih vlasti i njihovih oružanih formacija, da se teritorije na kojima je srpski narod u većini ili u znatnoj manjini stavljaju pod posebnu zaštitu UN i demilitarizuju (to se odnosi i na delove teritorije u Hrvatskoj koje nisu pod kontrolom Oružanih snaga Jugoslavije u kojima pretežno žive Srbi), da u Krajinama ostaje status quo u pogledu vlasti, što znači da se u njima ne mogu primenjivati propisi niti protezati vlast Republike Hrvatske. **Plan** predviđa i osiguravanje uslova da se u svoje domove vrati srpski živalj koji je izbegao u toku ratnih sukoba.

Na ovom sudbinskom pitanju za Srbe u Republici Srpska Krajina podele, nažalost, još nisu potpuno prevladane, a Krajina i dr Milan Babić, u krugovima Ujedinjenih nacija i u svetu, praktično su do 9. februara označavani kao jedna od glavnih prepreka dolasku "plavih šlemova".

Poznato je da je na proširenoj trodnevnoj sednici Predsedništva SFRJ gospodin dr Milan Babić uporno odbijao mirovni **Plan** Ujedinjenih nacija, ne uvažavajući jasne argumente i uveravanja o angažovanju mirovnih snaga. On i članovi Vlade koje je doveo na ovu sednicu nisu prihvatali ni garancije date od strane Predsedništva SFRJ kao Vrhovne komande koje se odnose na zaštitu srpskog naroda.

Mirovne snage UN su pozvane od **države** Jugoslavije da započnu mirovnu operaciju. Svi organi te države, a pre svega Predsedništvo SFRJ, činili su krajnje napore da ta operacija otpočne što pre, kako ne bi došlo do ponovne eskalacije hrvatskih napada. Država Jugoslavija se time opredelila za mir, što znači da se i Krajina, opredeljena za Jugoslaviju, takođe opredelila za mir. Hrvatska nije imala takvu opciju, mada je na kraju i ona bila na nju primorana.

U sklopu takvih okolnosti, pojedini predstavnici našeg naroda odlučuju da se suprotstavljaju dogovorenim aranžmanima, čime su objektivno pomogli našem protivniku, a nama svima naneli štetu.

U teškoj političko-bezbednosnoj situaciji, a imajući u vidu da jedino Skupština odlučuje o ratu i miru, na traženje jedne trećine poslanika – što je u skladu sa Ustavom Republike Srpske Krajine – održana je **vanredna** sednica Skupštine Krajine **9. februara** u **Glini.** Za mesto održavanja sednice Skupštine odabrali smo Glinu, mesto blizu linije fronta i Spomen-dom sagrađen na mestu gde je nekad bila, po stravičnoj tragediji poznata glinska crkva u kojoj su ustaški zlikovci zaklali nekoliko hiljada ljudi, žena i dece.

Svojom punovažnom odlukom Skupština je, kao najviši organ vlasti, bezuslovno i definitivno prihvatila koncept mirovne operacije Ujedinjenih nacija i obavezala sve lokalne organe vlasti da pruže punu podršku mirovnim snagama u realizaciji njihove misije. Ona je takođe izrazila punu podršku i poverenje Predsedništvu SFRJ i Državnom komitetu za saradnju sa predstavnicima Ujedinjenih nacija.

To smo morali raščistiti i to smo legitimno uradili odlukama u **Glini.** Danas se definitivno **mora** staviti tačka na raskole u rukovodstvu Krajine po tom pitanju.

U osnovi svih naših primedbi na koncept Sajrusa Vensa bio je opravdan strah srpskog naroda da će se nad njim ponoviti genocid. Zato smo tražili dodatna pojašnjenja i garancije za obezbeđenje mira i sigurnosti Srba u Krajinama i u Hrvatskoj. Naše primedbe, kao što je poznato, odnosile su se na predviđeni razmeštaj mirovnih snaga, demilitarizaciju Krajina, na izvesnu neodređenost mandata ovih snaga, a naročito na povlačenje JNA sa prostora koje drži pod svojom kontrolom. Jer, ogromno je nepoverenje srpskog naroda u hrvatske vlasti, u ustaški režim, a u poslednje vreme naraslo je i nepoverenje u Evropsku zajednicu koja je u dobroj meri bila pristrasna u odnosu na separatističke vlasti i orijentaciju u našoj zemlji.

Najnovijom rezolucijom Saveta bezbednosti dat je za nas prihvatljiv odgovor na često ponavljano pitanje – šta će biti ako posle šest meseci ne bude produžena mirovna misija UN u Jugoslaviji. Utvrđeno je, konačno i definitivno, da je početni mandat mirovne misije **12 meseci** sa mogućnošću njegovog obnavljanja, te da je jedino Savet bezbednosti ovlašćen da odlučuje o dužini njihovog ostanka i o eventualnom povlačenju kada cilj mirovne misije bude ostvaren. Dakle, u tom pogledu obezbeđeni smo od eventualnih samovoljnih poteza hrvatskog vrhovništva.

Međutim, iz našeg iskustva s Tuđmanovim čelnicima i bojovnicima, kao i iz iskustava iz nekih drugih mirovnih operacija, znamo da dolazak "plavih šlemova" neće sam po sebi otkloniti opasnost od sukoba, toliko pre što i u ovim uslovima, raznim provokacijama, oružanim napadima, ubacivanjem diverzantskih grupa, kao i raznim vidovima specijalnog

rata, hrvatska strana narušava primirje i preti stvaranjem novog hrvatskog etnički čistog prostora. S tim u vezi, podsetio bih na garancije koje je na pomenutoj trodnevnoj sednici, prvih dana februara, dalo Predsedništvo SFRJ u svojstvu Vrhovne komande, da će u slučaju da to iz bilo kojih razloga ne učine mirovne snage UN, pružiti svu zaštitu srpskom narodu u krajinama ukoliko bude napadnut od strane hrvatskih oružanih snaga ili bude ugrožen na bilo koji drugi način. Garancija je i sam naš narod koji će znati da brani ono što je svojom krvlju i ogromnim žrtvama stekao. Ova skupština može da poruči da će srpski narod sa svih prostora zemlje ući odlučno u rat ako mu ga hrvatska strana nametne izigravanjem **Plana** mirovne operacije UN ili na neki drugi način.

Kad je reč o stalnim Tuđmanovim pretnjama da će se na područjima pod zaštitom UN primenjivati zakoni i druge pravne institucije Republike Hrvatske, odnosno da će se upravna, sudska, policijska i monetarna vlast ostvarivati u skladu sa propisima Hrvatske, moramo podsetiti na jasan stav Saveta bezbednosti da do sveobuhvatnog političkog rešenja – koje ova operacija ne prejudicira – na ovim područjima neće važiti propisi Hrvatske već će se poštovati status quo, dakle stanje zatečeno na terenu. Podsećam takođe da rezolucija Saveta bezbednosti zahteva od svih zainteresovanih strana da striktno poštuju i sprovode u delo sporazume iz Ženeve i Sarajeva, kao i da u potpunosti i bezuslovno doprinose sprovođenju mirovnog **Plana** UN.

II

Kao najviši organ vlasti, Skupština Republike Srpska Krajina, koja prvi put zaseda u Borovu Selu, dužna je da razmotri sve relevantne političke i bezbednosne aspekte i da, kao legitiman organ, zajedno sa drugim subjektima, omogući uspešno započinjanje i dalje trajanje mirovne operacije u Jugoslaviji. U interesu srpskog naroda, u interesu mira i Jugoslavije, tome cilju moramo podrediti sve druge ciljeve.

Nije ništa novo kada se kaže da je stanje na našim područjima veoma teško, jer je to područje gde se vodio rat, a i sada ima, makar posrednih elemenata rata. Međutim, globalnu političku situaciju nepotrebno komplikuju naše unutrašnje političke razmirice, neslaganja i neka pojedinačna odbijanja da se prihvati koncept za razmeštaj mirovnih snaga UN. Upravo to odbijanje, o kojem smo već raspravljali u Skupštini Krajine, uslovilo je da Franjo Tuđman izađe iz međunarodnog ćorsokaka.

Istina o suštini naše borbe konačno se počela probijati u svetu. Svet počinje da shvata razloge našeg otpora kao i suštinu jugoslovenske krize u čijem središtu smo sada upravo mi. Nažalost, mi ne znamo sve svoje žrtve, sve mrtve i nestale, ne znamo broj dece koja su ostala bez jednog ili oba roditelja, ne znamo razmere genocida koji je, evo, i po treći put u ovom vijeku počinjen i još uvijek se čini nad našim narodom.

Nesporna je činjenica da su hrvatske vlasti sistematski i organizovano vršile pritisak na pripadnike srpskog naroda čitavim nizom mera koje je prof. Svetozar Livada nazvao “ili pod zemljom ili iz zemlje”. Ako se u nečemu možemo složiti sa ekstremnim ustašom Paragom,[140] onda je to da Tuđman laže da zločine nad Srbima čine samo pripadnici HOS-a. Sama Tuđmanova vlast je postavljena tako da faktički deluje kao zločinačka mašinerija za uništavanje svega onoga što nije veliko hrvatsko ili hrvatsko.

[140] Dobroslav.

Obim informacija o zverstvima nad civilnim srpskim stanovništvom u svetu je sve veći. Svet je obavešten o skrnavljenju Jasenovca, o masakru u Gospiću, o pokolju na mostu na Korani, o Vukovaru, o spaljenim selima iz Zapadne Slavonije, o zločinima na Križu kod Zadra, u Dalmaciji, Baniji, na Papuku i Bilogori, u Grubišnom Polju, da pomenem one najsvežije i najtragičnije primere, mada nam svaka naša žrtva čak i o imenima zlikovaca teško pada. Svet se oslobađa naslaga laži hrvatske propagandne mašinerije i obaveštava sve potpunije i izvornije o rušenju spomenika kulture, biblioteka, crkava i drugih trajnih vrednosti srpskog naroda i uviđa ko čini ta nedela. Isto tako sve je vidljivija ogromna materijalna šteta na području Krajine, gde se palilo, pljačkalo, kralo, uzurpiralo ili uništavalo na bilo koji način. U tom smislu, savezni državni organi, preduzeli su postupak za utvrđivanje ratnih zločina uključujući i zločin genocida nad srpskim narodom, kao i pitanje procene i naknade ratne štete.

Politička situacija je kod nas manje više poznata, mada nije na svim prostorima ista. Zbog onoga što sledi i zbog onoga zbog čega smo ovde, želim da istaknem jednu okolnost koja nam nije nepoznata. Tokom našeg otpora ustaštvu, od Plitvica i Borova Sela, ili čak od općeg Sabora HDZ februara '90, naši politički činioci često su delovali nesinhronizovano, čak su se i međusobno suprostavljali. Pokušaji da svako vodi "svoj" oslobodilački rat ili "svoju" revoluciju, imali su ne samo političke nego i direktne vojne posledice. Naša nesloga i nejedinstvo koristili su samo našim protivnicima.

Međutim, svi smo shvatili, ko pre ko kasnije, da samo zajedno možemo uspeti, a činjenica da držimo ovakvu skupštinu, sa ovakvim dnevnim redom, već je značajan dokaz naše političke zrelosti i naše spremnosti da se stabilizuje politička situacija.

Nas dosta košta naša neorganizovanost, brojne su slabosti organa vlasti tamo gde postoje, a naročito se oseća šteta tamo gde oni još nisu do kraja preuzeli svoju funkciju. Naravno da su vojno-političke i materijalne mogućnosti različite, ali moraju se učiniti napori da se što pre oforme oni organi koji moraju egzistirati, a oni koji postoje da profunkcionišu.

Bezbednosno stanje u Republici Srpska Krajina praktično je još ratno, posebno u Zapadnoj Slavoniji. Na ovom prostoru danas nema ni JNA niti pripadnika TO i dobrovoljaca da čuvaju naše teritorije,[141] a što je najteže, srpsko stanovništvo je proređeno.

Na delu Banije, Korduna i Zapadne Slavonije, a od hrvatske strane brojni su primeri kršenja Sporazuma o prekidu vatre, potpisanog 2. januara o.g. u Sarajevu, a u poslednje vreme i ubacivanja hrvatskih diverzantsko-terorističkih grupa u Baranju. Stalne provokacije, pa i ozbiljni napadi, upozoravaju nas da ustaške formacije nisu odustale od rata i da se ne mire ni sa mirovnim konceptom Ujedinjenih nacija. Neko ih stalno huška da se sporne teritorije njihove i da tamo treba da se vrate. To traži da se još bolje organizujemo, jer njima ne treba verovati, njima se ne može verovati.

Od septembra meseca prošle godine do danas, brojni su primeri terora od strane hrvatskih oružnika, naših dojučerašnjih komšija, prijatelja, a često i od stranih plaćenika. Naoružani do zuba, klali su Srbe, palili i pljačkali, sistematski, sve što im se našlo na putu osvajanja. Navešću samo neke primere:

– Na području sela Trojanci, u Baranji, 30. novembra 1991. godine ubačena je veća diverzantsko-teroristička grupa, koja je masakrirala devet meštana.

[141] O jedinicama JNA i TO iz BiH koje su se nalazile na tom prostoru vidi: Slobodan Praljak, *Agresija Bosne i Hercegovine na Republiku Hrvatsku*, Zagreb, 2007., str. 40-47, 50, 57, 58, 60, 63.

– U selu Divoš, kod Osijeka, prilikom povlačenja hrvatski oružnici su ubili 24 stanovnika srpske nacionalnosti, od kojih su šestorica masakrirani. U selu je pronađena i lomača za spaljivanje uhvaćenih pripadnika JNA i teritorijalne odbrane.

– U Petrinji, 19. decembra 1991. godine, pripadnici hrvatskih paravojnih formacija su na kućnom pragu živu spalili 70-godišnju Ankicu Konjuh, bivšu zatočenicu logora Jasenovac.

– Krajem decembra prošle i početkom januara ove godine, u selu Široka Kula i u blizini Perušića pronađeni su leševi 24 nestala Srbina, koji su ubijeni na najsvirepiji način, pucanjem u potiljak ili leđa, klanjem i na druge načine, što su potvrdili i stručnjaci za sudsku patologiju VMA.[142]

– U Karlovcu je 21. septembra 1991. godine, pošto su im prethodno pucali u noge, zaklano, a potom masakrirano 13 pripadnika rezervnog sastava JNA, i to nakon njihove predaje pripadnicima Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Hrvatske.[143]

– Među 20 pravoslavnih sveštenika, koji su uhapšeni 30. oktobra prošle godine, bio je i vladika slavonski, gospodin Lukijan.

– Brojne su izjave građana koji svedoče o ubistvima pojedinaca, porodica, trudnica, dece, otpuštanja sa posla, pretnjama i zbegu kao jedinoj nadi da prežive strahote koje sprovodi hrvatska vlast preko svojih oružanih formacija, posebno članova Hrvatske stranke prava koji nose oznake HOS.

Na ovom prostoru su se pored pojedinačnih i grupnih iseljavanja stanovništva, dogodila i dva masovna zbega u novembru i decembru mesecu prošle godine.

Početkom novembra 1991. godine, organi vlasti i oružani sastavi hrvatske vojske proterali su sa područja Psunja, Papuka i Bilogore, preko 25.000 staraca, žene i dece[144]. Ovom bezumnom činu prethodila je naredba tzv. Kriznog štaba hrvatske vlasti iz Slavonske Požege od 29. oktobra 1991. godine, da se 24 srpska sela isele u roku od 48 sati. Tom prilikom potpuno je uništeno i spaljeno 17 srpskih sela.[145]

Predsedništvo SFRJ je, povodom ovog egzodusa srpskog naroda, 4. novembra uputilo pismo ministrima inostranih poslova EZ, SAD i SSSR-a, kao i predsedavajućem Konferencije o Jugoslaviji Lordu Karingtonu.[146] Mada su posmatrači iz Evropske zajednice bili u prilici da se uvere u to koliko je nedužnih ljudi na ovim prostorima ubijeno, poklano i masakrirano i koliko je domova opljačkano i uništeno, sve to nije imalo odjeka, a pritisci, napadi i genocid se nastavlja.

[142] U listopadu 1991. pripadnici srpskih paravojnih postrojbi – "pripadnici stanice milicije Teslingrad" – ubili su u Širokoj Kuli srpsku obitelj Rakić i zajedno s još 40-ak leševa ubijenih građana hrvatske nacionalnosti bacili ih u jamu "Golubnjača" u Svračkovu Selu. Nije poznato je li u svom govoru M. Paspalj mislio i na te žrtve. Vidi: HR-HMDCDR, kut. 435. – Izvješće Okružnog suda u Kninu ministru unutrašnjih poslova RSK od 9. studenog 1992.

[143] Županijski sud u Karlovcu donio je 28. ožujka 2007. u slučaju "Koranski most" nepravomoćnu presudu da su pripadnici JNA stradali u postupku nužne obrane.

[144] U izvješću Narodnoj skupštini Veljko Džakula, predsjednik OV SO ZS, o iseljavanju stanovništva navodi: "Postoji, kažu, naredba 12. 12. 1991. koju je pukovnik Trbojević [Jovan, komandant Štaba TO ZS] dobio o povlačenju naroda iz 5 sela: Liščina, Huma, Kraskovića, Kokoćaka, Pušine. Naredba da se njih povede da napuste ta sela, a kad su oni krenuli za njima je krenulo gotovo sve." Vidi: Dok. br. 87.

[145] Riječ je o početku niza povezanih oslobodilačkih akcija Hrvatske vojske u kojima je do kraja 1991. oslobođeno preko 2200 km^2 okupiranog teritorija na području zapadne Slavonije.

[146] Peter Carrington.

Od 286 naselja na području Zapadne Slavonije 80 odsto je iseljeno, a 108 sela je spaljeno. Prema vestima od 23. ovog meseca, bilo je spaljivanja srpskih sela u okolini Podravske Slatine, Virovitice i Donjeg Miholjca.

Sve ovo pokazuje nastojanje hrvatskih vlasti da se Srbima zatre nada u povratak na svoja ognjišta. Ovo i zbog toga što je Mirovnim planom Sajrusa Vensa predviđeno da se izbegla lica vraćaju u napuštene domove. Inače, samo iz Zapadne Slavonije iseljeno je oko 60 hiljada lica srpske nacionalnosti.

Hrvatske paravojne i odmetničke formacije su u oružanim sukobima tokom 1991. godine uništile brojne kulturne, duhovne i verske objekte Srba. Na ovaj način je izvršen smišljen pokušaj da se uništi nacionalni identitet Srba, da se fizički uništi ili protera stanovništvo i zatru vekovna ognjišta. Uništenje verskih i kulturnih dobara predstavlja zločin i prema srpskom narodu, ali i prema civilizaciji uopšte, jer brojni uništeni, razoreni ili oskrnavljeni objekti predstavljaju opšte civilizacijske vrednosti:

– Oskrnavljen je Spomen-kompleks Jasenovac koji obuhvata prostor nekadašnjeg ustaškog logora sa obe strane reke Save, u okviru kojeg se nalazi Memorijalni muzej i niz spomen obeležja.[147]

– Do kraja oktobra 1991., uništena je ili teže oštećena 41 pravoslavna crkva, i to u Eparhiji Slavonskoj 27 i Sremskoj 14.

– Hrvatske paravojne formacije razorile su barokni kompleks dvorske rezidencije Pakračkih episkopa, sagrađen 1732. godine, dok su Pakračku bogosloviju zapalili. U Sabornom hramu spalili su ikonostas i brojne ikone, 5.500 knjiga i 120 knjiga neprocenjive kulturno-istorijske vrednosti. Uništen je i jedinstven primerak Sabornika iz 16. veka.

O zverstvima i genocidu nad srpskim stanovništvom u Republici Krajini, u svetu se sve više zna. Put do istine osvetljuju i nadležni organi u federaciji i Republici Srbiji. Tu istinu mora saopštavati svaki pošteni građanin naše Krajine.

Vlada Jugoslavije je 21. januara ove godine objavila Memorandum o zločinu genocida u Hrvatskoj i skrnavljenju Spomen područja Jasenovac. On sadrži samo onaj deo informacija kojima raspolažu organi federacije. Memorandum je upućen Organizaciji ujedinjenih nacija, međunarodnim organizacijama, institucijama i udruženjima, eminentnim naučnicima, kulturnim i javnim radnicima i svetskoj javnosti.

Nedavno su vladine i nevladine međunarodne organizacije, čak i "Helsinki voč" javno uputile upozorenje Tuđmanu na zločine koje njegova vlast čini nad civilnim srpskim stanovništvom. Ostaje još samo da Genšer[148] preporuči Kolu[149] ono što je nekad Glez von Horstenau[150] uputio Hitleru.[151] Tada je taj general Vermahta tražio od Hitlera da zbog stravičnih zločina neutrališe Pavelića[152] i njegovu ustašiju. I mnogi domaći lideri morali bi da postave sebi pitanje s kim su se uhvatili u kolo, jer narod lijepo kaže "s kim si onakav si".

Činjenica je da su Hrvatske oružane snage zauzele deo Zapadne Slavonije nakon prihvatanja Mirovnog plana Ujedinjenih nacija. Međutim, pošto je Planom ovo područje

[147] Spomen-područje Jasenovac devastirali su pripadnici JNA i TO iz BiH prilikom okupacije tog područja u rujnu 1991. godine. Arhivsko gradivo i muzejski eksponati opljačkani su i odneseni u BiH.

[148] Hans Dietrich Genscher, njemački ministar vanjskih poslova.

[149] Helmut Kohl, njemački kancelar.

[150] Edmund Glaise von Horstenau, zapovjednik njemačke vojske u NDH za vrijeme II. svjetskog rata.

[151] Adolf.

[152] Ante, poglavnik NDH.

pod neposrednom i posebnom zaštitom mirovnih snaga UN; hrvatski oružnici moraće se otud povući.

Našu bezbednosnu situaciju komplikuje i stanje u privredi, odnos prema sredstvima rada, pa i neki oblici najtežeg kriminala. Neretki su slučajevi krađe, ubistva i drugih nečasnih dela. To zahteva da se bezbednosni i pravosudni mehanizam aktivira do maksimuma, kako zbog sigurnosti naših građana i njihove imovine, tako i zbog snaga UN. Jer, posmatrači Ujedinjenih nacija će pratiti primenu svih propisa, kao i delovanje policijskih snaga a nadležne službe moraće krajnje stručno obavljati poslove oko nastalih problema iz te oblasti.

Mi i na ovom planu očekujemo stručnu pa i materijalnu pomoć od saveznih organa.

III

Pojedina područja Republike Srpske Krajine bila su i pre izbijanja oružanih sukoba privredno nedovoljno razvijena. Stepen njihove razvijenosti, meren dohotkom po stanovniku, bio je za oko 30% niži od proseka Hrvatske, za oko 8% od proseka Jugoslavije i za 3-4% od proseka teritorije Srbije van teritorija autonomnih pokrajina.

Niži stepen razvijenosti privrede nije pružao adekvatnu osnovu za razvoj drugih delatnosti, tako da su i zdravstvo, školstvo, kultura i ostali vidovi nadgradnje bili takođe nedovoljno razvijeni.

Sve ovo dobrim delom je rezultat i odnosa republičkih vlasti Hrvatske koje nisu posvećivale odgovarajuću pažnju razvoju ovih područja. Oružani sukobi, ljudske žrtve i velika materijalna razaranja dalje su zaoštrili ekonomske i socijalne probleme.

Stambeni fond je pretrpeo ogromna razaranja, posebno u Vukovaru, u dvadesetak sela u Zapadnoj Slavoniji i još u nekim krajevima. Velika su oštećenja na saobraćajnicama, proizvodnim i uslužnim kapacitetima. Stočni fond je bitno smanjen, deo jesenjih plodova ostao je neobran, a jesenja setva na značajnim površinama nije obavljena. Pokidane su poslovne i reprodukcione veze, tako da se i privredni kapaciteti koji nisu oštećeni, ili su obnovljeni, vrlo slabo koriste.

Sve to život stanovništva na ovim područjima čini veoma teškim. Na mnogim stranama nedostaju i osnovni uslovi za život kao što su smeštaj, hrana, ogrev, voda, struja i sl. Veliki broj stanovnika ovih područja izbegao je u druge republike, a deo izbeglica iz Zapadne Slavonije privremeno je smešten u Zapadnom Sremu i Baranji.[153] Smirivanjem oružanih sukoba i stvaranjem kakvih-takvih uslova za život, jedan deo izbeglica počeo je da se vraća svojim kućama, ili onome što je od njih ostalo. Uporedo s tim, javlja se sve više izbeglica Srba iz drugih krajeva Hrvatske, posebno iz većih gradskih centara.

Teška socijalna situacija na ovom području opredeljena je niskom privrednom aktivnošću, malim brojem zaposlenih i niskim dohotkom i ličnim dohocima. Znatan broj stanovnika ovih područja bio je zaposlen u većim privrednim centrima, a sada je bez posla.

U posebno teškom materijalnom položaju su penzioneri kojima Fond mirovinskog i invalidskog osiguranja Hrvatske od početka oružanih sukoba ne isplaćuje penzije. Zbog poremećenog platnog prometa otežana je i isplata penzija penzionerima koji su to pravo ostvarili u drugim republikama.

Ratna situacija i izbeglištvo najteže pogađa predškolsku i školsku decu i starije osobe. Organizovana zaštita i posebna pomoć ovim kategorijama gotovo da ne postoji. Izrazit je nedostatak školskog prostora, škole su neopremljene sredstvima za izvođenje nastave, često su

[153] O manipulaciji izbjeglicama iz zapadne Slavonije vidi: Dok. br. 18.

udaljene, a jedan broj dece i ne pohađa nastavu zbog ratnih dejstava ili drugih razloga. U nekim krajevima ima i problema sa ishranom, pa i pojave gladi kod školske dece.

Veliki problem predstavlja i zdravstvena zaštita. Nedostaju lekovi, medicinska oprema, sanitetska vozila itd. Moderni bolnički centri na koje su se ovi krajevi ranije oslanjali sada su nedostupni stanovnicima ovih područja.

Stanovništvu ovih područja i izbeglicama sa tih područja koji su našli utočište u drugim krajevima pružena je određena pomoć iz zemlje i inostranstva. U pružanju te pomoći učestvovala je federacija, republike i pokrajine, posebno Srbija i Vojvodina, opštine, gradovi, mesne zajednice, humanitarne organizacije, verske zajednice, naši građani na privremenom radu u inostranstvu itd. Veliki deo tereta podnela su domaćinstva kod kojih su smeštena raseljena lica. Pomoć je stigla i iz inostranstva, od Visokog komesarijata UN za izbeglice, UNICEF-a, Svetske zdravstvene organizacije, Crvenog krsta, Vlada nekih zemalja i drugih subjekata. Koristim ovu priliku da svima koji su stanovništvu ovih područja pritekli u pomoć najiskrenije zahvalim. Neke slabosti koje su došle do izražaja u neodgovarajućoj raspodeli do sada pristigle pomoći na pojedina područja u narednom periodu ne bi se smele ponoviti.

Svesni smo da će nam u obezbeđivanju osnovnih uslova za život, kao i u obnavljanju privredne aktivnosti na ovim područjima i dalje biti potrebna pomoć. Verujemo da će dolaskom mirovnih snaga Ujedinjenih nacija biti stvoreni uslovi da ta pomoć bude obimnija i da njeni efekti budu veći nego do sada. Sada u prvom planu mora biti zadovoljavanje egzistencijalnih potreba stanovništva, u prvom redu smeštaj, ishrana, zdravstvena zaštita itd. Istovremeno, moraju se ubrzati aktivnosti na sanaciji i obnovi stambenih i privrednih objekata i neophodne infrastrukture. Time se stvaraju pretpostavke za aktivno uključivanje unutrašnjih snaga ovih područja u procese oživljavanja i stvaranja mogućnosti da se u dogledno vreme može živeti od sopstvenog rada.

Osnovni preduslov za rešavanje aktuelnih ekonomskih i socijalnih problema ovih područja je obezbeđenje stabilnog mira i uspostavljanje pravnog poretka koji će garantovati ličnu i imovinsku sigurnost građana. Time će se stvoriti uslovi da se bar najveći deo izbeglica vrati na svoja ognjišta.

Za otklanjanje posledica oružanih sukoba, obezbeđenje uslova za normalizaciju života i privređivanja i stvaranje uslova za trajan stabilan razvoj ovih područja neophodna su velika sredstva. Izražavajući spremnost za maksimalno angažovanje sopstvenih snaga i sredstava, mi istovremeno očekujemo i materijalnu, kadrovsku i drugu pomoć jugoslovenske zajednice. U tom cilju, obavili smo i određene konsultacije sa nadležnim saveznim organima i dobili uveravanja da će ova područja imati tretman privredno nedovoljno razvijenih.

Verujemo da se dolaskom mirovnih snaga Ujedinjenih nacija stvaraju neophodne pretpostavke i za angažovanje sredstava međunarodnih financijskih organizacija za obnovu ovih područja.

S obzirom na to da su ranije privredne veze ovih područja, koje su uglavnom bile usmerene prema većim privrednim centrima Hrvatske, pokidane, u obnavljanju privredne aktivnosti moramo se osloniti na uspostavljanje novih poslovnih veza sa onim krajevima koji su opredjeljeni za nastavljanje zajedničkog života u Jugoslaviji.

Dolazak mirovnih snaga Ujedinjenih nacija, pored obezbeđenja uslova za miran život i rad stanovnika ovih područja, predstavljaće i podsticaj privrednoj aktivnosti u vidu angažovanja lokalnih kapaciteta u pružanju određenih uslova za potrebe tih snaga, kao što su izgradnja pojedinih objekata, isporuka određenih prehrambenih i drugih proizvoda, zapošljavanje lokalne radne snage i slično.

Poštovani poslanici,

Pred nama stoje neodložni krupni zadaci u pripremama za prihvat mirovnih snaga Ujedinjenih nacija. Danas moramo usvojiti jedinstvenu političku platformu zajedničkog delovanja svih organa vlasti i institucija u Republici Srpska Krajina u vezi s dolaskom i angažovanjem "plavih šlemova". Mnoga pitanja ćemo morati hitno rešavati – na pravnom, ekonomskom, institucionalnom i organizacionom planu, da bismo stvorili uslove za uspeh ove misije do koje je stalo svakom našem slobodoljubivom čovjeku.

Mirovne snage će garantovati primenu važećih propisa u Krajini, što nas dodatno obavezuje da u potpunosti jedinstveno uredimo stanje na području regulative u svim našim oblastima. Na našim područjima važe Ustav Jugoslavije i savezni zakoni. Tražimo da to javno iskažu i nadležni savezni organi – Skupština SFRJ i Predsedništvo SFRJ. Jugoslavija je naša država i tražimo da nas zaštiti i pruži svekoliku pomoć postradaloj Krajini, a ova će uvek biti spremna da Jugoslaviju brani.

Veliki su naši zadaci u organizaciji i osposobljavanju institucija vlasti. Ne možemo spremno dočekati mirovne snage i sarađivati s njima ukoliko ne funkcionišu organi vlasti, ukoliko se na svakom mestu ne oseća delovanje pravne države. Nije dovoljno što postoje opštine, ukoliko one nemaju bar minimalni institucionalni, upravni i kadrovski mehanizam. Opštine ne mogu postojati samo na papiru, one moraju rešavati životna pitanja ljudi.

Rešavanje ovih problema povezano je sa obezbeđivanjem neophodnih financijskih sredstava za rad Krajiških organa vlasti – sudstva, tužilaštva, službe bezbednosti i ostalih. Mora se obezbediti minimum sredstava iz budžeta federacije, po sistemu dotacija, pri čemu se od nas zahteva maksimalna racionalnost u postavljanju organizacije i maksimalno oslanjanje na sopstvene mogućnosti.

Posebno je aktuelan problem funkcionisanja organa unutrašnjih poslova u krajinama, uključujući izbor i obuku kadrova. Ovi organi se moraju osposobiti za zaštitu javnog reda i mira, suzbijanja svih vidova kriminala, za izvršavanje brojnih klasičnih funkcija unutrašnjih poslova, izdavanje pasoša, ličnih karata, saobraćajnih dozvola itd. Nužno je da što pre sagledamo i uspostavimo racionalnu organizacionu šemu unutrašnjih poslova, koja će omogućiti njihovo efikasno delovanje.

Službu bezbednosti moramo bitno ojačati i adekvatno opremiti kako bi bila sposobna da zaštiti mir i imovinu građana, uključujući maksimalnu bezbednost pripadnicima mirovnih snaga UN, kao i da spreči eventualne iznenadne napade hrvatskih oružnika i upade njihovih diverzantskih i terorističkih grupa na prostore koji će biti pod neposrednom zaštitom "plavih šlemova". Svaki takav napad na stanovništvo Krajine i svaki pokušaj narušavanja mira mora se kvalifikovati i kao napad na snage UN.

Visokim funkcionerima svetske organizacije ukazivano je na naša iskustva sa fašističkim grupama, te ne isključujemo mogućnost da one i u novim uslovima počine neko zlo našim građanima, kao i državljanima zemalja koji će biti u sastavu mirovnih snaga. Upozoravali smo da je bilo neophodno razoružati razne paravojne formacije spremne na terorizam svake vrste, pošto su u njih regrutovani i pripadnici najekstremnije ustaške emigracije, oprobani diverzanti i najgore ubice.

Plan mirovne operacije sadrži i odredbu po kojoj sastav postojećih policijskih snaga treba da odražava nacionalni sastav stanovništva koje je živelo na ovim područjima pre izbijanja oružanih sukoba. Međutim, sasvim je razumljivo da nećemo i ne možemo dozvoliti da se u redovima policije nađu oni koji su izvršili zločine ili su pomagali u tome. Ne mogu se u

redovima policije naći ni pripadnici srpskog naroda koji su iz osvete ili drugih pobuda izvršili teška krivična dela. Ni jedno ni drugo ne može sebi dozvoliti iole civilizovana zemlja.

Razumljivo je da na našoj Skupštini ne možemo o ovim pitanjima šire raspravljati, ali je zadatak Ministarstva unutrašnjih poslova da izvrši detaljnu procenu bezbednosnog stanja i da je prezentira Vladi, koja će svoje ocene i predloge mera dostaviti i nadležnim saveznim organima.

Jugoslovenska narodna armija ostaje naša vojska bez obzira na to što će se privremeno, dok mirovna operacija UN traje, povući iz Krajine. Rezervni sastav naše Armije, a to je njegova ogromna većina, ostaje na našoj teritoriji, vraća se mirnodopskim poslovima i obavezama. Svi smo sigurni da je on spreman, ako zatreba, da uvek brani srpski narod i teritoriju Republike Srpske Krajine. Čvrstu povezanost sa našom JNA nastavićemo i dalje. To ćemo najbolje pokazati i dokazati slanjem naših mladića na odsluženje vojnog roka u jedinice JNA bez obzira što su one izvan ovog područja. U toj školi oni će se kaliti i učiti kako se brani rodni kraj i biće nam dobro došli na mirnodopskim zadacima, a ako ustreba i na ratnim.

Na ovoj Skupštini, s početkom mira, moraju se dati smernice za što bržu obnovu privrednih i društvenih delatnosti i za otklanjanje posledica ratnih razaranja i pustošenja. Očekujemo da će mirovna operacija UN doprineti oživljavanju nekih grana privrede i uslužnih delatnosti, kao i normalizaciju svih vrsta saobraćaja. Očekujemo takođe da će Jugoslavija, iako u veoma teškim ekonomskim prilikama, naći načina i mogućnosti da pomogne obnovu i razvoj Republike Srpska Krajina i ublažiti neviđena razaranja ovih prostora prema kojima se tako postupalo samo zato što su srpski. Svijet će se u to, siguran sam, uvjeriti. Istina o nama i našoj tragediji krčiće put.

Najveću pažnju ova Skupština i drugi organi Republike Srpska Krajina posvetiće planskom vraćanju lica izbeglih iz svojih domova i sa vekovnih ognjišta. I mirovni plan UN predviđa određene mere na ovom planu. To je, međutim, veoma teško kada se zna da se oko 40 odsto izbeglica praktično nema gde ni na šta vratiti.

Pri svemu ovome, moramo polaziti od toga da izgrađujemo demokratsko društvo i da na demokratskoj osnovi moramo obezbediti da se svi koji žele, vrate u svoje domove, bez obzira na nacionalnu pripadnost. Neće, naravno, biti amnestirani oni koji su okrvavili ruke, žarili i palili na područjima zahvaćenim ratnim sukobima. Preduzimaćemo energične mere prema svima onima koji bi se svetili nedužnim građanima – jednako prema Srbima i Hrvatima i pripadnicima drugih nacionalnosti.

Uz ovo bih dodao i jednu, naoko manje važnu činjenicu. Izbeglice će se brže vraćati u sredine koje su napustili, ukoliko se i svi članovi rukovodstva, svi mi, sa svojim porodicama, tamo što pre vratimo i delimo dobro i zlo sa onima koje u ovom Domu predstavljamo.

Nedavno je Savezno veće Skupštine SFRJ formiralo Državnu komisiju za utvrđivanje ratnih zločina i zločina genocida koji su počinjeni nad stanovništvom srpske i drugih nacionalnosti. I u Republici Srpska Krajina obrazovana je slična komisija. Smatramo da i u našim opštinama treba da postoje odgovarajuća tela koja bi se bavila identifikovanjem i dokumentovanjem ratnih zločina i zločina genocida. To će biti konkretan doprinos utvrđivanju istine. Ne možemo dozvoliti da nam nestaju dokazi, da zlikovci ostaju nekažnjeni, da naši prijatelji i najdraži ostaju u masovnim grobnicama u koje ih je trpala ustaška vlast.

Skupština i Vlada treba da razrade odgovarajući mehanizam za utvrđivanje i procenu materijalnih šteta u toku oružanih sukoba na našem području i za otklanjanje nastalih

posledica. Sredstva potrebna za rad odgovarajuće komisije ili drugog tela koje bi se bavilo ovim pitanjima moraćemo zatražiti od nadležnih saveznih organa.

Naš prioritetni zadatak u ovom trenutku je da učinimo sve što možemo da se preduzmu i značajne organizacione mere za što bolji prihvat mirovnih snaga UN. To zahteva da svaka opština, grad i selo budu za to pripremljeni. Kao što je to učinjeno pri Državnom komitetu Jugoslavije, tako se i u našoj Republici, na nivou oblasti i opština moraju što pre formirati operativni štabovi za prihvat i saradnju sa mirovnim snagama UN. U njihov sastav moraju ući naši ljudi koji su i srcem i dušom za mir, oni koji su to pokazali i dokazali na delu.

U narednom periodu posebnu pažnju moramo posvetiti pitanjima informisanja. Informisanje građana o odlukama organa vlasti i informisanje jugoslovenske javnosti o rezultatima rada na normalizaciji života jedna su od ključnih pretpostavki za povratak izbeglog naroda na svoja ognjišta. Od izuzetnog je značaja informisanje naroda o suštini i ciljevima mirovne operacije Ujedinjenih nacija. U tom smislu, racionalno moramo koristiti sva tehnička i informativna sredstva kojima raspolažemo.

Uvjeren sam da ćemo učiniti sve da pripadnike mirovnih snaga UN prihvatimo kao naše vojnike, kao ljude u misiji mira i zaštite od svih vrsta terora i nasilja kojem smo bili izloženi samo zato što smo Srbi. Kao što su naši vojnici i oficiri bili primljeni u sličnim misijama, isto tako, s poverenjem i dobrodošlicom biće primani i uvažavani pripadnici mirovnih snaga UN koje dolaze u našu Krajinu.

X X
X

Srpski narod na ovim prostorima bio je i ostao srcem i dušom za slobodan i miran život. To je branio i odbranio od povampirenog ustaštva. Dobro nam došli borci za mir!

Hapšenja, paljenja domova, mučenja i ubijanja srpskog naroda i svih drugih koji nisu bili ustaški istomišljenici, nisu slomili niti mogu slomiti naš narod. Mnogi životi su ugrađeni u slobodu svih naših krajeva, mnogi domovi i domaćinstva su uništeni, a sam grad Vukovar gotovo u potpunosti razrušen i s pravom je nazvan "srpskom Hirošimom".

I pored svih žrtava i stradanja, narod Republike Srpske Krajine će dokazati da mu ništa nije svetije i preče od želje za životom u miru i slobodi.

Učinimo sve da se život vrati na spaljene i razrušene prostore Srpske Republike Krajina. Branimo sve naše prostore pre svega mirom, a ako bude potrebno i – oružjem. Neka to bude naš najpreči zadatak. Pokažimo delom da to znamo i umemo.[154]

Preslika, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 3., kut. 2.

[154] Istog dana, 26. veljače održana je Skupština RSK u Kninu koju je sazvao Milan Babić, o tome vidi: Ilija *Petrović, Slavonija, Baranja i Zapadni Srem, Od vijeća do Republike,* IP "Cvetnik", Novi Sad, 1996. (prvo izdanje), str. 298.

47

1992., veljača 26.
Borovo Selo
Odluka Skupštine RSK o proglašenju amandmana na Ustav Republike Srpske Krajine

---

3.
Skupština Republike Srpske Krajine, na osnovu člana 121. stav 3. Ustava Republike Srpske Krajine, donijela je

O D L U K U

O PROGLAŠENJU AMANDMANA I DO VI NA USTAV
REPUBLIKE SRPSKE KRAJINE

Proglašavaju se Amandmani na Ustav Republike Srpske Krajine koje je usvojila Skupština Republike Srpske Krajine na sjednici od 26. februara 1992. godine.

Skupština
Republike Srpske Krajine

Predsjednik
Skupštine Republike
Srpske Krajine
Mile Paspalj, s. r.

Polazeći od prava srpskog naroda na samoopredjeljenje i u skladu sa slobodno izraženom voljom srpskog naroda Srpske Autonomne Oblasti Krajina, Autonomne Oblasti Slavonija, Baranja i Zapadni Srem i Autonomne Oblasti Zapadna Slavonija, potvrđene na referendumu, kao i vjekovne borbe srpskog naroda za slobodu njegove slobodarske demokratske i državne tradicije, riješen da stvori demokratsku državu srpskog naroda na ovom istorijskom i etničkom prostoru u kojoj se ostalim građanima obezbjeđuje ostvarivanje nacionalnih prava, državu zasnovanu na suverenosti koja pripada srpskom narodu i ostalim građanima u njoj, državu zasnovanu na vladavini prava i na ravnopravnim uslovima za napredak pojedinaca i društva, srpski narod Republike Srpske Krajine, preko svojih poslanika u Skupštini Republike donosi

AMANDMANE NA USTAV
REPUBLIKE SRPSKE KRAJINE

AMANDMAN I

1. Teritoriju Republike Srpske Krajine čine srpske oblasti: Krajina, Slavonija, Baranja, Zapadni Srem i Zapadna Slavonija.
Granice Republike Srpske Krajine određuju se zakonom.

2. Ovim Amandmanom zamjenjuje se član 3. i prva rečenica stava 1. člana 5. Ustava Republike Srpske Krajine.

AMANDMAN II

1. Skupština Republike Srpske Krajine bira i razrješava predsjednika Republike i obavlja kontrolu nad njegovim radom.

2. Skupština Republike Srpske Krajine ima dvadeset poslanika.

3. Skupština Republike Srpske Krajine bira predsjednika Skupštine i dva potpredsjednika Skupštine iz redova poslanika na četiri godine.

Predsjednik i potpredsjednik Skupštine ne mogu biti iz iste autonomne oblasti.

4. Tačkom 1. ovog Amandmana dopunjuje se član 68. Ustava Republike Srpske Krajine, tačkom 2. ovog Amandmana zamjenjuje se stav 1. člana 69, a tačkom 3. ovog Amandmana zamjenjuje se stav 1. člana 73. Ustava Republike Srpske Krajine.

AMANDMAN III

1. Predsjednik Republike Srpske Krajine predlaže Skupštini Republike kandidata za prvog ministra Vlade Republike Srpske Krajine, pošto sasluša mišljenje većine u Skupštini.

2. Predsjednika Republike Srpske Krajine bira i razrješava Skupština Republike Srpske Krajine, na prijedlog najmanje trideset poslanika Skupštine.

Predsjednik Republike Srpske Krajine smatra se izabranim ako je za njega glasalo najmanje dve trećine od ukupnog broja poslanika Skupštine Republike Srpske Krajine.

3. Tačkom 1. ovog Amandmana zamjenjuje se tačka 1. član 78. Ustava Republike Srpske Krajine, a tačkom 2. ovog Amandmana, zamjenjuje se stav i član 81. Ustava Republike Srpske Krajine.

U članu 82. Ustava Republike Srpske Krajine reč “opoziv” zamjenjuje se rečju “razrješenje” u odgovarajućem padežu.

Ukidaju se čl. 79. i 83. Ustava Republike Srpske Krajine.

AMANDMAN IV

1. Prvog ministra Vlade Republike Srpske Krajine bira Skupština Republike na prijedlog predsjednika Republike Srpske Krajine. Članove Vlade Republike Srpske Krajine bira Skupština Republike na prijedlog kandidata za prvog ministra.

2. Vlada Republike Srpske Krajine i svaki njen član za svoj rad odgovaraju Skupštini Republike Srpske Krajine.

3. Predsjednik Republike Srpske Krajine može predložiti Skupštini Republike razrješenje prvog ministra Vlade Republike Srpske Krajine. Ostavka ili razrješenje prvog ministra povlači razrješenje cijele Vlade.

Vlada kojoj je izglasano nepovjerenje, koja je podnijela ostavku, ili iz drugih razloga prestane da vrši svoju funkciju, ostaje na dužnosti, do izbora nove Vlade.

4. Ministarstva izvršavaju savezne zakone i druge propise i opšte akte, zakone i druge propise i opšte akte Republike Srpske Krajine, rješavaju u upravnim stvarima, vrše upravni nadzor u obavljaju druge upravne poslove utvrđene zakonom.

5. Tačkom 1. ovog Amandmana dopunjuje se član 86. Ustava Republike Srpske Krajine.

Tačkom 2. ovog Amandmana zamjenjuje se stav 1. člana 87. Ustava Republike Srpske Krajine.

Tačkom 3. ovog Amandmana zamjenjuju se st. 6., 9. i 10. člana 87. Ustava Republike Srpske Krajine.

Tačkom 4. ovog Amandmana zamjenjuje se stav 2. člana 88. Ustava Republike Srpske Krajine.

AMANDMAN V

1. Ustav Republike Srpske Krajine ne može biti u suprotnosti sa Ustavom SFRJ, a zakoni i drugi opšti akti Republike Srpske Krajine moraju biti u saglasnosti sa Ustavom SFRJ i ne mogu biti u suprotnosti sa saveznim zakonom.

2. Ovim Amandmanom dopunjuje se član 107. Ustava Republike Srpske Krajine.

AMANDMAN VI

1. Skupština Republike Srpske Krajine usvaja akt o promjeni Ustava dvotrećinskom većinom od ukupnog broja poslanika.

2. Ovim Amandmanom zamjenjuju se st. 1. i 2. člana 121. Ustava Republike Srpske Krajine.

AMANDMAN VII

Za sprovođenje Amandmana I do VI na Ustav Republike Srpske Krajine doneće se Ustavni zakon.

Službeni glasnik Republike Srpske Krajine, broj 2., 27. veljače 1992., Knin, str. 13,14.

48

1992., veljača 26.
Borovo Selo
Odluka Skupštine RSK o izboru predsjednika Republike Srpske Krajine

---

Na osnovu tačke 1. Amandmana II na Ustav Republike Srpske Krajine ("Službeni glasnik Republike Srpske Krajine", broj 2/92), Skupština Republike Srpske Krajine na Prvoj sednici Prvog redovnog zasedanja, održanoj 26. februara 1992. godine, donela je

O D L U K U
O IZBORU PREDSEDNIKA REPUBLIKE SRPSKE KRAJINE

I

Za predsednika Republike Srpske Krajine bira se Goran Hadžić.

II

Ovu odluku objaviti u "Službenom glasniku Republike Srpske Krajine".

Broj: 01-2-4/1-92
Borovo Selo,
26. februara 1992. godine

Predsednik,
Mile Paspalj, s. r.

Službeni glasnik Republike Srpske Krajine, broj 12., 22. svibanj 1992., Knin, str. 715.

49

1992., veljača 26.
Borovo Selo
Odluka Skupštine o izboru predsjednika Skupštine Republike Srpske Krajine

Na osnovu tačke 3. Amandmana II na Ustav Republike Srpske Krajine ("Službeni glasnik Republike Srpske Krajine, broj 2/92), Skupština Republike Srpske Krajine, na Prvoj sednici Prvog redovnog zasedanja održanoj 26. februara 1992. godine, donela je

O D L U K U
O IZBORU PREDSEDNIKA SKUPŠTINE REPUBLIKE SRPSKE KRAJINE

I

Za predsednika Skupštine Republike Srpske Krajine bira se poslanik Mile Paspalj.

II

Ovu odluku objaviti u "Službenom glasniku Republike Srpske Krajine".

Broj: 01-2-2/1-92
Borovo Selo,
26. februara 1992. godine

Predsedavajući,
Ilija Končarević, s.r.

Službeni glasnik Republike Srpske Krajine, broj 12., 22. svibanj 1992., Knin, str. 715.

50

1992., veljača 26.
Borovo Selo
Odluka Skupštine o izboru potpredsjednika Skupštine Republike Srpske Krajine

Na osnovu tačke 3. Amandmana II na Ustav Republike Srpske Krajine ("Službeni glasnik Republike Srpske Krajine", broj 2/92), Skupština Republike Srpske Krajine, na Prvoj sednici Prvog redovnog zasedanja održanoj 26. februara 1992. godine, donela je

O D L U K U
O IZBORU POTPREDSEDNIKA SKUPŠTINE REPUBLIKE SRPSKE KRAJINE

I

Za potpredsednika Skupštine Republike Srpske Krajine biraju se poslanici Ilija Končarević i Veljko Vukelić.

II

Ovu odluku objaviti u "Službenom glasniku Republike Srpske Krajine".

Broj: 01-2-3/2-92
Borovo Selo,
26. februara 1992. godine

Predsednik,
Mile Paspalj, s. r.

Službeni glasnik Republike Srpske Krajine, broj 12., 22. svibanj 1992., Knin, str. 715.

51

1992., veljača 26.
Beograd

Elaborat Marka Prijića za razbijanje dotadašnjeg teritorijalnog ustroja općina na području zapadne Slavonije kako bi se dobile općine s većinskim stanovništvom srpske nacionalnosti

---

Beograd, 26. februar 1992. godine

OBLAST ZAPADNE SLAVONIJE

Oblast Zapadne Slavonije sačinjavaju teritorije opština Pakrac, Okučani, Daruvar, Grubišno Polje i Podravska Slatina.

Opština Pakrac

U sastav Opštine Pakrac spadaju sledeća mesta: grad Pakrac, Antunovac, Badljevina, Batinjani Pakrački, Bjelajci, Bjelanovac, Branešci, Brekinjska, Brezine Kukunjevački, Brusnik, Bučje, Bujavica, Bukovčani, Cicvare, Cikote, Dobrovac, Donja Obrež, Donja Subotska, Donja Šumetica, Donji Čaglić, Dragović, Filipovac, Gaj, Glavica Zabrdska, Gornja Obrež, Gornja Subotska, Gornja Šumetlica, Gornji Čaglić, Jagma, Jakovci, Japaga, Kapetanovo Polje, Klisa Pakračka, Korita, Koturić, Kovačevac Čaglički, Kraguj, Kričke Zabrdske, Kukunjevac, Kusonje, Lipik, Lipovac Kusonjski, Livađani, Mali Banovac, Mali Budući, Marino Selo, Novi Majur, Novo Selo, Omanovac, Ožegovci, Ploštine, Poljana Pakračka, Popovac Zabrdski, Prekopakra, Prgomelje Zabrdske, Rogulje Zabrdske, Skenderovci Čaglićki, Stari Majur, Strižićevac, Šeovica, Tisovac Zabrdski, Toranj, Veliki Banovac i Veliki Budići.

U sastav Opštine Pakrac ulaze i sela koja se po sadašnjoj administrativno teritorijalnoj podeli u sastavu opštine Slavonska Požega, Nova Gradiška i Novska.

Iz Opštine Nova Gradiška u Opštinu Pakrac pripadaju sela: Šumetlica Černička, Golobrdac, Sinlije i Opršinac.

Iz sastava Opštine Slavonska Požega u Opštinu Pakrac pripadaju sela: Šnjegavić, Jeminovac, Ruševac, Vučjak Čečavaćki, Oblakovac, Busnovi, Gučani, Čečavac, Rasna, Koprivna, Pasikovci, Sloboština, Đigerovci, Brđani, Požeški Milanovac, Nježić, Ozdakovci, Poljanska, Kantrovci, Gornji Vrhovci, Zvečevo, Vučjak Kamenski, Šušnjari, Kruševo, Bogdašić, Amatovci, Šeovci, Mijači, Kamenska, Sažije, Striježivica, Mihajlije, Mrkoplje, Podsreće, Klisa i Smoljanovci.

Iz Opštine Novska u Opštinu Pakrac priključuju se sela Novi Grabovac, Lovska, Bajir, Popovac, Brezovac i Kričke.

Na području Opštine Pakrac ima ukupno 32.752 stanovnika, od čega je 14.061 ili 42,93% Srba, 9.217 ili 28,14% Hrvata, 2.868 ili 8,76% ostalog stanovništva i 6.606 ili 20,17 Jugoslovena.

Opština Okučani

Opština Okučani je novostvorena opština od sela koja su do sada ulazila u sastav opština Novska i Nova Gradiška.

U sastav Opštine Okučani sa područja Opštine Nova Gradiška priključuje se mesto Okučani, zatim sela: Mašić, Medari, Trnava, Smrtić, Poljane, Dragalić, Gorice, Donji Bogićevci, Gornji Bogićevci, Nova Varoš, Dubovac, Ratkovac, Cage, Benkovac, Mašićka Šagovina, Širinci, Čaprginci, Bobare, Rogolji, Bijela Stena, Trnakovac, Stara Gradiška, Donja Varoš, Građani, Čovac, Vrbovljani, Klenik, Kosovac, Pivare, Uskoci, Lađevac i Bodegraj.

Sa područja Opštine Novska u novostvorenu Opštinu Okučani, priključuju se sela: Mlaka, Košutarica, Uštica, Jasenovac, Roždanik, Paklenica i Stari Grabovac.

Na području Opštine Okučani ima ukupno 21.063 stanovnika, od čega je 10.809 ili 51,32% Srba, 6.802 ili 32,29% Hrvata, 478 ili 2,27% ostalog stanovništva i 2.974 ili 14,12% Jugoslovena.

Opština Daruvar

U sastav Opštine Daruvar spadaju sledeća mesta: Grad Daruvar, zatim sela: Barica, Batinjani, Bijela, Blagorodovac, Boriš, Borova Kosa, Brđani Bastajski, Brestovac Daruvarski, Brestovačka Brda, Dežanovac, Dioš, Dobra Kuća, Doljani, Donja Vrijeska, Donje Cepidlake, Donji Borci, Donji Daruvar, Donji Sređani, Drlež, Duhovi, Golubinja, Gornja Vrijeska, Gornje Cepidlake, Gornji Borci, Gornji Daruvar, Gornji Sređani, Gornji Uljanik, Goveđe Polje, Imsovac, Ivanovo Polje, Kaštel Dežanovački, Katinac, Kip, Končanica, Koreničani, Kravljak Kliški, Kreštelovac, Krivaja Naseobina, Lipovac Majur, Ljudevit Selo, Mala Babina Gora, Mala Klisa, Mala Maslenjača, Mali Bastaji, Mali Miletinac, Markovac, Miljanovac, Miokovićevo, Nova Krivaja, Otkopi, Pakrani, Potočani, Puklica, Removac, Rijeka Batinjska, Sirač, Sokolovac, Srednji Borci, Stara Krivaja, Šibovac, Škodinovac, Šuplja Lipa, Trojeglava, Uljanički Breg, Uljanik, Velika Babina Gora, Velika Maslenjača, Veliki Bastaji, Veliki Miletinac, Vrbovac, Vukovje, Zaile i Velika Klisa.

Opštini Daruvar priključuje se određeni broj sela sa područja opština Virovitice i Pakraca.

Sa područja Opštine Virovitica Opštini Daruvar priključuju se sela: Pivnica, Pčelić, Grozdanska, Borova i Pepelane.

Sa područja Opštine Pakrac, Opštini Daruvar priključuju se sela Grahovljani i Dereza.

Na području Opštine Daruvar ima ukupno 34.311 stanovnika, od čega je 10.987 ili 32,02% Srba, 9.885 ili 28,8% Hrvata, ostalog stanovništva 7.283 ili 21,23% i 6,156 ili 17,94% Jugoslovena.

Opština Grubišno Polje

U sastav Opštine Grubišno Polje pripadaju sledeća mesta: Grad Grubišno Polje, Brđani Dapčevski, Čremušina, Đakovac, Donja Rašenica, Dražica, Gornja Rašenica, Grbavac, Ivanovo Selo, Lončarica, Mala Barna, Mala Dapčevica, Mala Jasenovača, Mala Peratovica, Mala Dalmacija, Mali Grđevac, Mali Zdenci, Munije, Orlovac Zdenački, Poljani, Rastovac, Sibenik, Topolovica, Treglava, Turčević Polje, Velika Pisanica, Velika Barna, Velika Dapčevica, Velika Jasenovača, Velika Peratovica, Veliki Grđevac, Veliki Zdenci i Zrinjska.

U sastav Opštine Grubišno Polje, pripadaju i sela sa područja Bjelovara i Virovitice.

Sa područja Bjelovara Opštini Grubišno Polje, priključuju se sela: Kašljevac, Pupelica, Rameš, Lasovac, Ribnjačka, Bedenička, Baćkovica, Čađavac, Babinac i Polum.

Sa područja Opštine Virovitice Opštini Grubišno Polje priključuje se selo Jasenaš.

Na području Opštine Grubišno Polje ima ukupno 17.292 stanovnika, od čega je 5.508 ili 31,85% Srba, 6.027 ili 34,85% Hrvata, ostalog stanovništva 3.087 ili 17,85 % 2.670 ili 15,44% Jugoslovena.

Opština Podravska Slatina

U sastav Opštine Podravska Slatina spadaju sledeća mesta: Grad Podravska Slatina, zatim sela Aleksandrovac, Bakić, Balinci, Bistrica, Bjelakovac, Bokane, Brezik, Ciganka, Čeralije, Četekovac, Čojlug, Čomborije, Dobri Meljani, Đuričić, Golemić, Gornje Kusonje, Gornje Prijedrijevo, Gornje Viljevo, Gornje Meljane, Gornji Miholjac, Grabić, Hum, Humski Varoš, Ilmin Dvor, Ivanbrijeg, Kapinci, Kometnik, Jorgići, Kometnik-Zubići, Kozice, Kuzma, Lisičine, Lukavac, Macute, Mačkovac, Medinci, Mikleuš, Miljevci, Noskovačka Dubrova, Noskovci, Nova Bukovica, Novaki, Novi Senkovac, Novo Kusonje, Pecka, Petrovac, Popovac, Radosavci, Rijenci, Sekulinci, Sladojevački Lug, Sladojevci, Slana Voda, Sopljanska Greda, Smude, Sopje, Starin, Šaševo, Španat, Vašak, Višnjica, Voćin, Vraneševci.

U sastav Opštine Podravska Slatina priključuju se i sela sa područja opština Orahovice, Virovitice i Donjeg Miholjca.

Opštini Podravska Slatina sa područja Opštine Orahovice, priključuju se sela i to: Duzluk, Krasković, Pištana, Gornja Krajina, Donja Krajina, Kokoćak, Slatinski Drenovac, Prekoračani, Pušina, Humljani, Slavonske Bare, Obradovići, Paušinci, Brezovljani, Raino Polje, Krivaja, Suha Mlaka, Žabnjača i Krčenik.

Sa područja Opštine Virovitica Opštini Podravska Slatina, priključuju se sledeća sela: Katinka, Ada, Djelka, Majkovac Podravski, Lebina, Novi Gradac, Dedkovac, Brezovica, Mitrovica Gradinska, Miljanićevo, Novo Obilićevo, Gaćište, Orešac, Naudovac, Žiroslavlje, Cabuna, Nova Cabuna, Ovčara, Žubrica, Trnava Cabunska, Budanica, Bukova, Trapinjska i Levinovac.

Sa područja Opštine Donji Miholjac Opštini Podravska Slatina, priključuju se sela: Martinci Miholjački, Cret Viljevski, Kapelna, Gloždje, Krunoslavlje, Novo Selo i Kućanci.

Na području Opštine Podravska Slatina ima ukupno 42.659 stanovnika, od čega je 17.854 ili 41,82% Srba, 40,90% Hrvata, 1.352 ili 3,16% ostalog stanovništva i 6.031 ili 14,12% Jugoslovena.

Dakle, na području Oblasti Zapadne Slavonije, koja je određena popisom napred navedenih opština i mesta, ima ukupno 148.122 stanovnika, od čega je 59.219 ili 39,98% Srba, 49.698 ili 33,55% Hrvata, 14.768 ili 9,97% ostalog stanovništva i 24.437 ili 16,50% Jugoslovena. Broj pripadnika srpske nacionalnosti i građana koji su se izjasnili kao Jugosloveni iznosi 83.656 ili 56,48%.

Gornje podatke trebalo bi dostaviti određenim naslovima na području Republike Krajine, Republike Srbije i saveznim organima. O tome, kojim će naslovima biti dostavljen ovaj materijal prepuštamo na odluku Vladi Zapadne Slavonije.

ZA SAVET
PRI VLADI ZAPADNE SLAVONIJE
Marko Prijić, [v.r.]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 10., kut. 1.

52

1992., veljača 27.
Vrhovine

Službena zabilješka Odjeljenja milicije Vrhovine o ubićenju petorice Hrvata iz sela Čorci od strane Jedinice za specijalne namjene MUP-a RSK

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
SEKRETARIJAT ZA UNUTRAŠNJE POSLOVE KNIN
STANICA JAVNE BEZBJEDNOSTI KORENICA

– Odjeljenje milicije VRHOVINE –

Vrhovine, 27. februara 1992. godine

S L U Ž B E N A B I L J E Š K A

SASTAVLJENA DANA 27. 02. 1992. G. A U VEZI DOGAĐAJA ZA DAN 4. i 5. 10. 1992.[155] GOD.

Dana 04. 10. 1991. godine u 19,20 časova u ovu SM,[156] odnosno Odjeljenje milicije SPECIJALNI VOD ZA SPECIJALNE NAMJENE sa njihovim komandirom BAKLAJIĆ PREDRAGOM priveo je u ove prostorije pet Hrvata iz sela Čorci u Vrhovinama, nakon privođenja isti su izjavili da nema nikakvih problema, da su dobili naređenje da ih sutra voze u Knin na obradu, te da li mogu kod nas da budu do sutra jer nemaju ih gdje zadržati, našto smo mi pristali.

Privedeni su bili sljedeći Hrvati: Čorak Vlade (Brico), Čorak Kata, Čorak Marko, Čorak Stipe i Čorak Mate.
Isti su prenoćili u Odjeljenju milicije u pritvoru.
Dana 05. 10. 1991. godine u 08,30 časova lovačku pušku odnio je BRUJIĆ PREDRAG, a lovački karabin odnio je PRICA PREDRAG iz Korenice, radnik DB-a.
Dana 05. 10. 1991. godine u 13,15 časova BAKLAJIĆ PREDRAG zajedno sa nekim svojim ljudima je došao po zatvorenike te izjavio da ih vozi za Knin na obradu, te su ih stavili u maricu i odvezli u pravcu Korenice.[157]

[155] Pogrešno, riječ je o 1991. godini.

[156] Stanica milicije.

[157] Čorci (Vrhovine). Dne 4. listopada 1991. spaljen je hrvatski zaselak od 19 kuća s tridesetak žitelja, čiji su svi žitelji nosili prezime Čorak, a bili su uglavnom starice i starci. Krajem rujna i početkom listopada 1991. ubijeno je, spaljeno u vlastitoj kući ili odvedeno 9 Čoraka. U svibnju 2002. radnici NP Plitvička jezera pronašli su

P.S.: Oružje, odnosno karabin i lovačka puška bili su vlasništvo zarobljenih Hrvata.

Bilješka se dostavlja radi znanja i daljnjeg korištenja.

KOMANDIR OM VRHOVINE
Pupavac Milan, [v.r.]

Izvornik, strojopis, latinica
HR, Vojnosigurnosna agencija MO RH.

53

[1992., veljača]
Glina

Priopćenje za javnost sekretara i načelnika stanica javne bezbjednosti na Banovini i Kordunu, u kojem osuđuju "razbijačku politiku" Milana Babića i prihvaćaju odluke Skupštine RSK u Glini te plan o dolasku mirovnih snaga

---

SAOPŠTENJE ZA JAVNOST

Sekretar i načelnici Stanica javne bezbednosti sa područja Banije i Korduna putem sredstava javnog informisanja žele obavijestiti javnost o slijedećem.

Za svoj rad odgovaraju isključivo ministru unutrašnjih poslova Mili Martiću i srpskom narodu. Ničije drugo rukovodjenje ne priznaju do izbora novog ministra na Skupštini u Vukovaru 26. i 27. ovog mjeseca.

Priznaju jedino legitimnu skupštinu održanu u Glini i njene zaključke i stavove po pitanju Vensova plana i opoziva predsjednika Republike Srpske Krajine Milana Babića i njegove vlade.

Razbijačka politika jedinstva srpskog naroda od strane predsjednika Skupštine opštine Knin dr Milana Babića nije dobro došla na području Banije i Korduna. Svaki akter takove politike bit će stavljen pod tretman Zakona Republike Srpske Krajine.

Sekretar i načelnici Stanica javne bezbjednosti za Baniju i Kordun stoje čvrsto na očuvanju jedinstva srpskog naroda i dat će pun doprinos bezbednosti svakog gradjanina na području Republike Srpska Krajina.

U vezi sa dolaskom mirovnih snaga UN pozivaju gradjane na punu suradnju u realizaciji Plana i podizanja civilne vlasti na viši nivo. Samo tako obezbedit će se bezbednost svih gradjana i neophodan civilizacijski nivo života i rada pred očima Svjetske javnosti.

SEKRETAR I NAČELNICI
STANICA JAVNE BEZBEDNOSTI

---

posmrtne ostatke šestoro mještana sela Čorci: Kate, Mate, Stjepan, Marko, Vlado i Slavka. Pokop je obavljen na mjesnom groblju u Sincu. Vidi: *Svijeća konačno upaljena i na očevu grobu,* Novi list, 8. 12. 2002. (on line izdanje), Rubrika: Lički list. O zločinima specijalne jedinice MUP-a RSK u Vrhovinama vidi: Dok. br. 42.

ZA BANIJU I KORDUN
........[158], [v.r.]

M.P.[159]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-DAS-SCP, SUP Glina, kut. 2.

54

1992., ožujak 6.
Knin
Dnevni red 2. sjednice Vlade Republike Srpske Krajine

SFRJ JUGOSLAVIJA
REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
Vlada Republike Srpska Krajina

Broj: 01-01/6-92

Knin, 06. marta 1992. god.

Sazivam drugu sjednicu Vlade Republike Srpske Krajina koja će se održati dana 07. marta 1992. godine u 11,00 sati u Golubiću.[160]

Za sjednicu predlažem ovaj

D N E V N I R E D

1. Donošenje odluke o nazivu i nadležnosti (funkciji) SRTV Krajina.
2. Donošenje odluke o uvođenju privremenih mjera u Radio televiziji Republike Srpska Krajina Knin.
3. Donošenju odluke o imenovanju Upravnog odbora RTV RSK Knin.
4. Zahtev za ustupanje radio relejnih centara MUP RSK (Promina, Ćelavac, Plješevica, Petrova Gora i Papuk).
5. Zahtjev Vlade RSK II Armijskoj oblasti za ustupanje nezavršenog stambenog objekta u Kninu za potrebe RSK i MUP.
6. Odluka o Zabrani povratka svih lica koja su se u toku rata na bilo koji način ogrešila po pitanju suvereniteta i integriteta RSK.
7. Donošenje odluke o otvaranju Biroa RSK u Beogradu i imenovanje rukovodioca Biroa.
8. Donošenje odluke o uspostavljanju Carinarnice i graničnih prelaza na teritorij RSK.

[158] Potpis nečitak.

[159] Okrugli pečat: RSK, MUP, SUP Glina.

[160] Zapisnik sjednice priređivači nisu uspjeli pronaći.

9. Prijedlog mjera za oživljavanje privrede, a posebno u velikim sistemima (Gavrilović, Plitvice, TVIK i dr.)
10. Problem isplate osobnih dohodaka i penzija.
11. Stav Vlade RSK povodom mitinga opozicije u Beogradu zakazanog za dan 09. mart i saopštenje Vlade povodom tog događaja.
12. Protest Vlade RSK Vladi Republike Hrvatske i oficirima za vezu OUN zbog kršenja ugovora o primirju i zlostavljanju srpskog stanovništva.
13. Problematika snabdjevanja tržišta deficitarnim artiklima.

PREDSJEDNIK VLADE
Mr. Zečević Zdravko s.r.

M.P.[161]

Preslika, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 4., 01-01/6-92.

55

1992., ožujak 7.
Knin

Dnevni red 3. sjednice Vlade Republike Srpske Krajine

SFR JUGOSLAVIJA
REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
Vlada Republike Srpska Krajina

Broj: 01-01/7-92.

Knin, 07. marta 1992.

Sazivam treću sjednicu Vlade Republika Srpka Krajina koja će se održati dana 09. marta 1992. godine u 11,00 sati u Domu armije Knin.[162]

Za sjednicu predlažem ovaj

D N E V N I   R E D

1. Problematika snabdjevenosti tržišta deficitarnim artiklima, te poduzimanje potrebnih mjera za njihovo eliminisanje.
2. Razmatranje teritorijalne organizacije RSK s mogućim prijedlogom promjena.
3. Zahtjev Vlade RSK predsjedništvu SFRJ radi ustupanja jednog broja automobila za potrebe RSK.

---

[161] Okrugli pečat: RSK, Vlada RSK, Knin.

[162] Zapisnik sjednice priređivači nisu uspjeli pronaći.

4. Problem isplate ličnih dohodaka radnika u društvenim djelatnostima i penzija te prijedlog rješenja za izjednačavanje kriterija za isplate istih.
5. Donošenje odluke o ličnim dohocima funkcionara i članova Vlade RSK.
6. Utvrđivanje krajnjeg roka do kojeg se Vlada treba konstituisati (imenovati ministre, pomoćnike ministra, radna tjela, sudove, privrednu komoru i dr.)
7. Imenovanje sekretara Vlade

M.P.[163] PREDSJEDNIK VLADE
Mr. Zečević Zdravko, s.r.

Preslika, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 4., 01-01/7-92.

56

1992., ožujak 11.
Glina

Zahtjev SO Glina vlastima Srbije i Jugoslavije da im pošalju zapovjedni vojni kadar koji se do tada iskazao u okupaciji dijela teritorija Republike Hrvatske

---

SOCIJALISTIČKA FEDERATIVNA REPUBLIKA JUGOSLAVIJA — POVJERLJIVO
REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
SKUPŠTINA OPŠTINE GLINA
Ratno predsjedništvo
Broj: 01-8/1.
Glina, 11. III. 1992. godine

– POTPREDSJEDNIK PREDSJEDNIŠTVA SFRJ
n.r. dr. Branku Kostiću
– GENERALŠTAB ORUŽANIH SNAGA SFRJ
n.r. komandantu Blagoju Adžiću
– SSNO, MINISTARSTVO NO REPUBLIKE SRBIJE
n.r. gen. majoru Negovanović Marku
– VLADA REPUBLIKE SRPSKA KRAJINA
– MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
n.r. ministru Milanu Martiću

PREDMET: Popuna sa rukovodećim komandnim kadrom
– z a h t j e v –

[163] Okrugli pečat: RSK, Vlada RSK, Knin.

Neslužbeno smo saznali da se pripremaju odredjene kadrovske promjene u komandnom kadru, i kadru neophodnom u sistemu bezbednosti na području Banije. U vezi sa tim konstatujemo da je tokom ovog prljavog rata veliki broj oficira prošao kroz svojevrstan test sposobnosti komandovanja, pouzdanosti, privrženosti stvaranju Republike Srpske Krajine. Nosioci vlasti Opštine Glina imali su priliku da neposredno saradjuju sa svima njima kako u dobru tako i u zlu, pa i u najtežim trenutcima. Svi su oni ostavili odredjeni pečat u borbi srpskog naroda protiv ustaša, ali odredjena grupa patriota i oficira svojim komandovanjem, hrabrošću, znanjem i mudrošću, pa ako hoćete i profesionalnošću odskače od ostalih. Prema njima ovaj srpski narod i Ratno predsjedništvo Skupštine opštine Glina ima poseban osjećaj povjerenja koje je nastalo dugotrajnim druženjem.

U cilju sprovodjenja Vensovog plana, što spremnijeg dočeka snaga UN-a, zaštite stanovništva a u cilju što boljeg funkcionisanja sistema vlasti, bezbednosti, tražimo da se ustupe i pošalju na ovo područje slijedeći oficiri:

1. pukovnik Džombić Boško
2. pukovnik Letić Mile
3. pukovnik Begović Milan
4. pukovnik Borić Gruica
5. p. pukovnik Bogdanić Milan
6. p. pukovnik Martić Zdravko

Pukovnik Džombić Boško, pukovnik Letić Mile, pukovnik Begović Milan i pukovnik Borić Gruica su svojim znanjem, profesionalnošću, hrabrošću ostavili kod nas neizbrisiv trag, i njihovim dolaskom u Štab zone za Baniju dobilo bi se na sigurnosti i bezbednosti koja je najviše potrebna u ovom trenutku neizvjesnosti.

Po pitanju bezbednosti i sigurnosti naroda i postojeće legitimne vlasti najviše bi mogli da pruže p. pukovnik Bogdanić Milan kao provjereni kadar koji je usko saradjivao sa ovim strukturama vlasti i srpskim narodom ove opštine. Uz njega bi p. pukovnik Martić Zdravko mogao pružiti najviše u poslovima bezbednosti.

Očekujemo pozitivno rješenje ovog zahtjeva.

P r e d s j e d n i k:
Dr. Dušan Jović, [v.r.]

M.P.[164]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 306.

57

1992., ožujak 12.
Knin

Zapisnik 28. sjednice Vlade Republike Srpske Krajine[165]

[164] Okrugli pečat: RSK, SO Glina.

[165] Vlada RSK s predsjednikom Milanom Babićem smjenjena je na Skupštini RSK u Glini, 16. veljače 1992., a na Skupštini RSK u Borovu Selu, 26. veljače 1992. izabrana je nova Vlada na čelu sa Zdravkom Zečevićem. S

ZAPISNIK

sa 28. sjednice Vlade Republike Srpska Krajina, održane 12. 03. 1992. godine u zgradi opštine, soba broj 51.

Sjednici su prisustvovali prvi ministar Vlade Risto Matković i članovi vlade Vaso Ležajić, Vukašin Babić, Lazar Macura, Dušan Badža, Drago Jaramaz, Štikavac Petar, Mićo Jelić Grivić i načelnici Sjeverno-dalmatinskog i Ličkog okruga Rajko Ležajić i Dušan Vještica.

Nakon što je utvrđeno da sjednici prisustvuje većina članova Vlade, prvi ministar je predložio slijedeći

Dnevni red

1. Predlog Vlade da se uputi pismo Ujedinjenim Nacijama i Evropskoj zajednici.
2. Donošenje Zakona o sudskim taksama.
3. Donošenje Statuta Javnog preduzeća PTT saobraćaja Krajine.
4. Donošenje Statuta Javnog preduzeća "Elektroprivrede" Krajina.
5. Donošenje Odluke o imenovanju šefa Biroa Vlade u Beogradu.
6. Donošenje Zakona o izdavanju publikacija.
7. Donošenje Zakona o tržišnoj inspekciji.
8. Donošenje Zakona o javnom informisanju.
9. Donošenje Zakona o kinematografiji.
10. Donošenje Odluke o visini sredstava iz prometa, prodaje naftnih derivata Javnog preduzeća za puteve Krajine Knin.
11. Donošenje Rješenja o imenovanju Upravnog odbora Zavod za zaštitu zdravlja Republike Srpska Krajina.
12. Donošenje Odluke o isplati novčane naknade za radove izvođene na rekonstrukciji centralnog grijanja u zgradi Opštinskog suda u Kninu.
13. Donošenje opštih uslova isporuke električne energije.
14. Donošenje Tarifnog sistema za prodaju električne energije.

RASPRAVA PO DNEVNOM REDU

Ad/1.

Obrazloženje po ovoj tački dnevnog reda dao je Risto Matković i istakao da se srpski narod ne želi odreći prava na samoopredjeljenje, već želi samo da skrene pažnju svjetske javnosti na postojanje Srba kao naroda.

Zatim je Risto Matković pročitao predlog Vlade koji bi se uputio kao pismo Ujedinjenim nacijama i Evropskoj zajednici.

Dušan Vještica predlaže da se povećaju aktivnosti van zemlje, u informativnom smislu.

Dušan Badža predlaže odlazak ministra informisanja po tom pitanju, u inostranstvo.

Vukašin Babić također smatra da treba jasnije prikazati naš status u Jugoslaviji.

Zaključeno je da zasad nema uslova za takve aktivnosti.

Za diskusiju se nije više niko javio, te se predlog Vlade stavlja na glasanje.

---

obzirom na to da političke pristaše Milana Babića nisu priznavali legitimitet Skupštini u Borovu Selu, smjenjena Vlada nastavila je i dalje djelovati, pa je RSK do 10. travnja 1992. imala dvije vlade. U tom razdoblju "Babićeva vlada" održala je četiri sjednice (26-29.). O smjeni "Babićeve vlade" vidi: Dok. br. 38.

Jednoglasno je prihvaćen predlog Vlade da se uputi pismo Ujedinjenim nacijama i Evropskoj zajednici.

Pismo se prilaže zapisniku pod 1/ i čini njegov sastavni dio[166].

Ad/2.

Obrazloženje po ovoj tački dnevnog reda dao je Risto Matković i istakao da je nužno donošenje ovog zakona da bi sudovi mogli raditi. Zakon Vlada donosi na osnovu člana 87. Poslovnika Skupštine i podnijeće se na verifikaciju na slijedećoj sjednici Skupštine.

Za diskusiju se nije niko javio, te se predlog zakona stavlja na glasanje.

Jednoglasno je donesen zakon o sudskim taksama.

Isti se prilaže zapisniku pod 2/ i čini njegov sastavni dio.

Ad/3.

Obrazloženje po ovoj tački dnevnog reda dao je Risto Matković i istakao da prema Poslovniku Vlade i Skupštine Vlada daje saglasnost na Statut javnih preduzeća. Svoje mišljenje o tome daje i ministar uprave i pravosuđa, te isti kaže da je statut u skladu sa zakonom o javnim preduzećima. Risto Matković predlaže donošenje ovog statuta.

Za diskusiju se nije niko javio, te se predlog stavlja na glasanje.

Jednoglasno je donesen Statut Javnog preduzeća PTT saobraćaja Krajine.

Isti se prilaže zapisniku pod 3/ i čini njegov sastavni dio.

Ad/4.

Obrazloženje po ovoj tački dnevnog reda također je dao Risto Matković

Za diskusiju se nije niko javio, te se predlog stavlja na glasanje.

Jednoglasno je donesen Statut Javnog preduzeća "Elektroprivreda" Krajine.

Isti se prilaže zapisniku pod 4/ i čini njegov sastavni dio.

Ad/5.

Obrazloženje po ovoj tački dnevnog reda dao je Risto Matković, te predlaže da se za šefa Biroa Vlade u Beogradu imenuje dr Časlav Ocić.

Drugih predloga nije bilo, te se predlog stavlja na glasanje.

Jednoglasno je donesena Odluka o imenovanju šefa Biroa Vlade u Beogradu.

Ista se prilaže zapisniku pod 5/ i čini njegov sastavni dio.

Ad/6., 7., 8., 9.

Obrazloženja za ove tačke dnevnog reda dao je Risto Matković, te predlaže da se ovi zakoni usvoje i verifikuju na slijedećoj sjednici Skupštine.

Za Zakon o kinematografiji kaže da ga je potrebno donijeti, što prije, zbog velike mogućnosti šverca i zloupotrebe u video klubovima.

Za diskusiju se nije niko javio, te se predlozi zakona stavljaju na glasanje.

Jednoglasno je donesen Zakon o izdavanju publikacija, Zakon o tržišnoj inspekciji, Zakon o javnom informisanju i Zakon o kinematografiji.

Isti se prilažu zapisniku pod 6., 7., 8., 9./ i čine njegov sastavni dio.

Ad/ 10.

Obrazloženje po ovoj tački dnevnog reda dao je Vukašin Babić, te predlaže da se izmjeni stopa u odluci koja je pogrešno proračunata na 20%. Predlaže donošenje ove odluke.

[166] Prilozi navedeni u zapisniku nisu pronađeni uz izvornik.

Za diskusiju se nije niko javio, te se predlog odluke stavlja na glasanje.

Jednoglasno je donesena odluka o visini sredstava iz prometa prodaje naftnih derivata Javnog preduzeća za puteve Krajine.

Ista se prilaže zapisniku pod 10/ i čini njegov sastavni dio.

Ad/11.

Obrazloženje po ovoj tački dnevnog reda dao je dr Vaso Ležajić, i predlaže donošenje ovog rješenja.

Za predsjednika Upravnog odbora je predložen dr Vaso Ležajić, a za članove dr Vukota Veselin, dr Emilija Vojvodić, Dr Dušanka Pajić i dr Milan Knežević.

Drugih predloga nije bilo, te se predlog stavlja na glasanje.

Jednoglasno je doneseno rješenje o imenovanju Upravnog odbora Zavoda za zaštitu zdravlja Republike Srpska Krajina.

Rješenje se prilaže zapisniku pod 11/ i čini njegov sastavni dio.

Ad/12.

Obrazloženje po ovoj tački dnevnog reda je Risto Matković, te predlaže donošenje ove odluke i da osnovnoj školi "Narodni heroji" isplati 400.000 dinara.

Za diskusiju se nije niko javio, te se predlog stavlja na glasanje.

Jednoglasno je donesena odluka o isplati novčane naknade za radove izvođene na rekonstrukciji centralnog grijanja u zgradi Opštinskog suda u Kninu.

Ista se prilaže zapisniku pod 12/ i čini njegov sastavni dio.

Ad/ 13.

Obrazloženje po ovoj tački dnevnog reda dao je Vukašin Babić. Istakao je da su se do sada primjenjivali opšti akti Republike Hrvatske, te predlaže donošenje Opštih uslova isporuke električne energije.

Za diskusiju se nije niko javio, te se predlog stavlja na glasanje.

Jednoglasno su doneseni Opšti uslovi isporuke električne energije.

Isti se prilaže zapisniku pod 13/ i čini njegov sastavni dio.

Ad/ 14.

Obrazloženje po ovoj tački dnevnog reda također je dao Vukašin Babić.

Za diskusiju se nije niko javio, te se predlog stavlja na glasanje.

Jednoglasno je donesen Tarifni sistem za prodaju električne energije.

Isti se prilaže zapisniku pod 14/ i čini njegov sastavni dio.

Time je dnevni red iscrpljen i sjednica završila s radom.

Zapisničar
Borka Lalić

Prvi ministar Vlade
Risto Matković

Preslika, strojopis, ćirilica
HR-DAZD, Vlada RSK

58

1992., ožujak 12.
Knin

Pismo Vlade RSK Ujedinjenim narodima i Europskoj zajednici u kojem iznose stavove o načinu rješavanja političke krize u bivšoj Jugoslaviji

---

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
VLADA REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 03-69/1-92.
Knin, 12. 03. 1992. godine

UJEDINJENI NARODI
Generalnom sekretaru
Butrosu Galiju
EVROPSKOJ ZAJEDNICI
Predsjedavajućem
Lordu Piteru Karingtonu

Vlada Republike Srpske Krajine na sjednici održanoj 12. 03. 1992. godine, u Kninu povodom najnovijih opredjeljenja i odluka Evropske zajednice kao i Sjedinjenih Američkih Država iskazanih i sadržanih u Deklaraciji povodom rješavanja jugoslovenske političke i državne krize donijela je slijedeće zaključke:

1. Vlada Republike Srpske Krajine zaključuje da svako rješenje jugoslovenske državne i političke krize, ma na kom nivou ono bilo verifikovano, koje ne bude uvažavalo i pravo srpskog naroda na samoopredjeljenje nosi sa sobom veliki rizik i mogućnost da prouzrokuje nove nesporazume pa i sukobe na ovim prostorima, do kojih nadamo se nikome od nas nije stalo. I pored svih dosadašnjih odluka koje su donešene u rješavanju jugoslovenske državne i političke krize, a koje su, to se sada jasno vidi na štetu srpskog naroda, očekujemo od Evropske zajednice, Sjedinjenih Američkih Država, kao i čitave međunarodne zajednice oličene u Organizaciji ujedinjenih nacija da neće dozvoliti da legitimno pravo bilo kojeg aktera jugoslovenske državne krize bude zanemareno i na nedemokratski način poništeno. To naše očekivanje proizlazi otuda što su upravo Evropska zajednica, Sjedinjene Američke Države, kao i većina ostalog svijeta sazdane na demokratskim načelima i svoju uspješnost kao i dobre međusobne odnose imaju upravo zahvaljujući tom i takvom načelu. Svako rješenje koje u svom konačnom ishodu bude rezultat zaobilaženja pravednog srpskog interesa i Republici Srpske Krajine, koja se iz bilo kojeg razloga onima koji ga donose može činiti trenutno oportunim, efikasnim i "pravednim", na duži rok, pokazat će se kao neodrživo. Rješenje koje bi, dakle, iz bilo kojih razloga izostavilo interes srpskog naroda Republike Srpska Krajina po našoj ocjeni bilo bi i biće izvor nestabilnosti na ovim prostorima. Samo pravedno rješenje koje uključuje legitimne interese svih aktera jugoslovenske državne i političke krize biće ujedno i trajno rješenje.

2. Vlada Republike Srpska Krajina u svom dosadašnjem radu i političkom istupanju zalagala se isključivo za politička rješavanja svih spornih pitanja. Vodila je i vodi politiku mira,

a ne rata. U tom opredjeljenju Vlada Republike Srpska Krajina istrajavat će i dalje i ostaće dosljedna tom principu. Vlada Republike Srpska Krajina ne pronalazi i ne vidi ni jedan razlog koji bi trebalo da bude povod sukobima pogotovo ne ratnim, naprotiv, smatramo da svaki novi sukob odgađa i komplikuje političko rješenje do kojeg, u krajnjem, moramo doći. Vlada Republike Srpska Krajina kao osnovu, za svoj rad uzima dva osnovna principa da se sva sporna pitanja rješavaju mirnim putem i kroz političke pregovore, i drugo, zastupanje legitimnog interesa srpskog naroda Republike Srpska Krajina koji joj je ukazao povjerenje i dao mandat taj interes iskazuje i brani do njegovog punog ostvarenja. Za djelovanje po prvom principu odgovornost snosimo i pred svijetom i pred sopstvenim narodom, dok za djelovanje, po drugom principu, isključivo smo odgovorni srpskom narodu Republika Srpska Krajina i ostalim građanima Republika Srpska Krajina. Interes srpskog naroda, u najkraćem, izražen kao slobodno opredjeljenje srpskog naroda u koju i kakvu državu će ugraditi svoj suverenitet, počiva na demokratskom pravu srpskog naroda na samoopredjeljenje. Od tog prava srpski narod ne može, a vjerujemo da svjetska zajednica od toga istog plana, u našem i drugim slučajevima, ne smije odustati.

3. Vlada Republike Srpska Krajina ima razumjevanja za nastojanja Evropske zajednice kao i Sjedinjenih Američkih Država da utiču na to da se svijet uređuje po mjeri građanskog prava, po modelu građanskog, a ne nacionalnog suvereniteta. Međutim, u konkretnom slučaju rješavanje jugoslovenske državne krize taj model se, nažalost, ne primjenjuje univerzalno i dosljedno. Po našoj ocjeni radi se o dva kriterijuma, koji se namjerno mjenjaju u rješavanju jugoslovenske državne krize. Jednom se primjenjuje kriterijum nacionalnog, a drugi put građanskog suvereniteta. Različito primjenjivanje ta dva kriterijuma, u odnosu na različite aktere jugoslovenske državne krize od srpskog naroda doživljava se kao pristrasnost. Tako da odluke koje se donose, na takvom principu i praksa koja iz nje proishodi, idu direktno na štetu srpskog naroda Republika Srpska Krajina, kao i na štetu srpskog naroda u cjelini. Ishod te prakse, kojom se poništava naše legitimno pravo prinuđava nas da onima, koji inaugurišu takvu praksu, skrenemo pažnju na svoju nesaglasnost s takvom praksom.

Ovim svojim obraćanjem svjetskoj javnosti prije svih, a potom i svima koji su na neki od mogućih načina uključeni u rješavanje jugoslovenske državne krize, to i činimo.

4. Načela građanskog suvereniteta za nas će biti prihvatljiva u konkretnoj političkoj praksi rješavanja jugoslovenske državne krize, načelo prihvatljivosti tog principa za nas nije sporna, koju bude odlikovala principjelno važenje i univerzalno primjenjivanje, a ne mogu biti prihvatljiva u situaciji kada ona, za jedne, predstavlja mogućnost stvaranja novih država na koncu dvadesetog vijeka, na prostorima Balkana, dok se drugima takva mogućnost osporava. Svijet valjda neće dozvoliti da jednim akterima jugoslovenske državne krize omogući stvaranje nacionalnih država, po modelu osamnaestog vijeka, dok istovremeno druge narode bez ikakvog osnova – i protiv međunarodnog prava, svodi na nacionalne manjine, navodno ravnopravne građane, a u osnovi građane drugog reda. Evropska zajednica, pa i Sjedinjene Američke Države taj "previd" mogu napraviti, mi međutim, s obzirom na našu istorijsku i praktičnu političku ulogu i odgovornost, tako nešto ne smijemo učiniti.
Onima koji odlučuju o nama, bez davanja našeg mandata za to, možda je i dopušteno da iz nekih razloga naprave grešku, mi ovim našim upozorenjem pomažemo im da ne učine takav presedan, presedan koji ukoliko postane pravilo nosi sa sobom velike rizike.

Najpogrešniji mogući zaključak, koji bi se iz svega ovoga mogao izvesti, jeste taj da mi podučavamo svijet, još manje bi bilo tačno da se mi suprostavljamo čitavom svijetu – odlično poznajemo naše mogućnosti, uostalom, kao što znamo i naša prava – zato ovo naše obraćanje treba shvatiti naprosto kao skretanje pažnje svijetu na nas, na naše postojanje kao naroda i podsjećanje tog istog svijeta na njegove principe, koji su i naši.

PREDSJEDNIK

M.P.[167]

Dr. Milan Babić [v.r.]

Izvornik, strojopis, ćirilica
Hrvatski informativni centar, A 161/1.

59

1992., ožujak 16.
Korenica

Izvješće Stanice javne bezbjednosti Korenica Stanici javne sigurnosti Gračac o provalama i krađama po stanovima u Ličkom Osiku

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
SEKRETARIJAT ZA UNUTRAŠNJE POSLOVE KNIN
STANICA JAVNE BEZBEDNOSTI KORENICA

Broj: 01-105/92.
Korenica, 16. 03. 1992.

STANICA JAVNE SIGURNOSTI GRAČAC
G r a č a c

PREDMET: Operativna informacija.-

Operativnim radom na terenu došli smo do saznanja da se na području Teslingrada[168] vrše provale i krađe u stanove u kojima žive Srbi, te da se iz istih otuđuje bijela tehnika, namještaj i drugo, a da se navedena roba prevozi osobnim automobilima do Gračaca i onda kamionima dalje.

Prema saznanjima navedena krivična djela vrše MATIĆ STANKO, živio u Gospiću, otac mu radio u SUP-u Gospić, Slavkova žena Senka, odnosno Seka, radila u "Borovu" Gospić, kuća mu bila u Gospiću kod željezničke stanice. Posjeduje stojadina zelene boje. PETRIĆ ČEDO, radio u komercijali u MOL-u, Teslingrad. Onda KEKIĆ DRAGAN, star oko 35-40 godina, nosi naočare, minđušu, brkove, dužu kosu, mršav u licu, ime oca Gojko, dolazi kao

[167] Okrugli pečat: RSK, Vlada RSK, Knin.
[168] Lički Osik.

dobrovoljac, MIĆO KEKIĆ, radio u TO Gospić, sad radi u TO Gračac. Stan ima u Teslingradu, i tu ostavljaju stvari.

Prema istoj informciji u jednom danu da su gore imenovani odvezli 8 televizora, traktor od ALARA i dva namještaja, vjerovatno sobe. Mnogo detaljnija informacija vezana za gore navedene osobe može se dobiti od žene po imenu Milica, a koja stanuje u Ličkim krovovima u Gračacu, a ista je iselila iz Gospića.

Prednjim Vas izvještavamo znanja radi.

N A Č E L N I K
Veselinović Drago, [v.r.]

M.P.[169]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 285.

60

1992., ožujak 17.
Knin

Dnevni red 4. sjednice Vlade Republike Srpske Krajine

SFR JUGOSLAVIJA
REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
Vlada Republike Srpska Krajina

Broj: 01-01/11-92
Knin, 17. marta 1992. god.

Sazivam četvrtu sjednicu Vlade Republike Srpska Krajina koja će se održati dana 17. marta 1992. godine u 11,00 sati u Domu armije Knin.[170]

Za sjednicu predlažem ovaj

D N E V N I   R E D

1. Predlog i imenovanje sekretara Vlade;
2. Predlog nacrta Zakona;
3. Predlog i usvajanje Odluke o ličnim dohocima izabranih i imenovanih lica u državnim organima i lica zaposlenih u državnim organima;
4. Informacija sa sastanka u Vladi Republike Srbije;
5. Informacija o zatvaranju biroa Vlade RSK u Beogradu;
6. Problematika oko preuzimanja Srpskog radio Knina;

---

[169] Okrugli pečat: RSK, MUP, SUP Knin, SJB Korenica.

[170] Zapisnik sjednice priređivači nisu uspjeli pronaći.

7. Informacija sa sastanka u Donjem Lapcu;
8. Predlog za izbor i imenovanje nosilaca pravosudnih funkcija;
9. Odluka o podmirenju troškova vazduhoplovne jedinice MUP na Aerodromu Udbina;
10. Odluka o podmirenju troškova za smještaj i obezbeđenje Predsjednika Republike Gorana Hadžića;
11. Ustupanje prostorija Doma 6. Ličke na Plitvicama MUP-u Krajine.

PREDSJEDNIK VLADE
Mr. Zečević Zdravko, s.r.

Preslika, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 4., 01-01/11-92.

61

1992., ožujak 18.
Mirkovci

Obavijest Općinskog štaba TO Mirkovci mjesnim štabovima TO o osnivanju posebne jedinice milicije koja će kontrolirati granični pojas prema Hrvatskoj

---

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
OBLAST SLAVONIJA, BARANJA
I ZAPADNI SREM

O.Š.T.O. Mirkovci
Broj: 8/92.
Mirkovci, 18. 03. 1992.

– Svim mesnim štabovima T.O. Opštine Mirkovci

Na osnovu Odluke Vlade Oblasti Slavonija, Baranja i Zapadni Srem, komanda Oblasnog štaba Teritorijalne odbrane donela je Naredbu da se formiraju posebne jedinice milicije sa osnovnim i glavnim zadatkom obezbeđenja graničnog pojasa sa Republikom Hrvatskom.

Jedinice koje se formiraju na teritoriji Opštine Mirkovci obezbeđuju granični pojas Mirkovci-Cerić-Jankovci-Sr.Laze. Te jedinice formiraju se u bataljon milicije posebne namene. Bataljon ima tri čete i samostalne vodove, od kojih je jedna četa na dužnosti, jedna u rezervi i jedna je slobodna.

U ove jedinice mogu se dobrovoljno prijaviti sposoboni vojni obveznici do 37. godine života. Svaki vojni obveznik-pripadnik milicije, zasniva radni odnos i ostvaruje sva prava iz radnog odnosa, što podrazumeva zagarantovana mesečna primanja, zdravstvenu zaštitu za sebe i članove porodice, socijalno osiguranje, benificirani radni staž, obezbeđenje besplatne uniforme. Stvaranjem uslova za zasnivanje radnog odnosa u privredi, pripadnik milicije koji želi da pređe u radni odnos u privredi, dužan je da na vreme obavesti svoga starešinu, što će biti regulisano u tačkama dogovora.

Na osnovu dosadašnjeg učešća u borbi, kao i funkcije koje je obavljao u jedinicama T.O., u posebnim jedinicama milicije bit će unapređeni u odgovarajuća zvanja u rangu činova.

Prioritet imaju borci i ostala lica koja su se dokazala u dosadašnjim borbama i akcijama odbrane naše Oblasti Slavonije, Baranje i Zapadnog Srema.

Komanda O.Š.T.O.:

Preslika, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 276.

62

1992., ožujak 19.
Knin

Dnevni red 5. sjednice Vlade Republike Srpske Krajine

SFR JUGOSLAVIJA
REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
Vlada Republike Srpska Krajina

Broj: 01-01/12-92.
Knin, 19. marta 1992.

Sazivam petu sjednicu Vlade Republike Srpska Krajina koja će se održati dana 20. marta 1992. godine u 09,00 sati u Domu armije Knin.

Za sjednicu predlažem ovaj

D N E V N I R E D

1. Pripreme za održavanje Skupštine RSK;
2. Predlog nacrta Zakona;
3. Razno.[171]

PREDSJEDNIK VLADE
Mr. Zečević Zdravko, s.r.

Preslika, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 4., 01-01/12-92.

[171] Zapisnik sjednice priređivači nisu uspjeli pronaći.

63

1992., ožujak 19.
Dalj

Obavijest Oblasnog javnog tužilaštva Vukovar Vladi Srpske oblasti Slavonija, Baranja i Zapadni Srem o pokretanju krivičnih prijava protiv osoba koje su uzurpirale više stanova i veće površine obradivog zemljišta

---

SRPSKA OBLAST SLAVONIJA,
BARANJA I ZAPADNI SREM
OBLASNO JAVNO TUŽILAŠTVO
V U K O V A R
S privremenim sjedištem u
D a l j u

Broj: KTR-33/92.
Dalj, 19. marta 1992.

PREDMET: Dostava kriv. prijava za kriv. delo protiv javnog reda i pravnog saobraćaja – samovlašća iz čl. 225 KZ RS

Vladi Srpske Oblasti Slavonija,
Baranja i Zapadni Srem

Izvršnim savetima Skupština:
Vukovar
Beli Manastir
Dalj
Tenja
Mirkovci

Veća grupa građana obavestila je ovo tužilaštvo da su pojedina lica uzurpirala dva-tri i više stanova i veće površine obradive zemlje.

Stoga zahtevamo da ukoliko dođete do takovih saznanja da HITNO podnesete kriv. prijave protiv počinilaca.

Također zahtevamo, a za naše potrebe da nam HITNO dostavite spiskove lica koja su izvršila uzurpaciju stanova i zemljišta, ukoliko sa takovim spiskovima raspolažete.

OBLASNI JAVNI TUŽILAC
Milorad Trošić s.r.

Preslika, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 261.

64

1992., ožujak 21.
Knin
Ukaz predsjednika RSK o donošenju Zakona o proglašenju junaka

---

Na osnovu člana 78. tačka 3. Ustava Republike Srpske Krajine, donosim

U K A Z

O PROGLAŠENJU ZAKONA O PROGLAŠENJU
JUNAKA

Proglašava se Zakon o proglašenju junaka, koji je donela Skupština Republike Srpske Krajine na sednici od 21. marta 1992. godine.

PR broj 45
u Kninu,
21. marta 1992. godine

Predsednik Republike,
Goran Hadžić, s. r.

Z A K O N
O PROGLAŠENJU JUNAKA

Član 1.

Skupština Republike Srpske Krajine dodeljuje zvanje Junaka, kao najveće priznanje za borce Republike Srpske Krajine koji se svojim junaštvom, hrabrošću i neustrašivošću ističu u borbi srpskog naroda za oslobođenje i ostvarivanje svojih istorijskih i nacionalnih prava.

Zvanje Junaka dodeljuje se i drugim pojedincima koji u izuzetno opasnim situacijama, spašavajući ljudske živote ili materijalna dobra, ispolje izvanrednu ličnu hrabrost i požrtvovanje.

Član 2.

Zvanje Junaka može dodeliti i posmrtno.

Član 3.

Proglašenje Junaka vrši Skupština Republike Srpske Krajine na predlog Republičke Vlade.

Član 4.

Licima proglašenim za Junake dodeljuje se medalja za junaštvo.

Član 5.

Oblik i izgled medalje, način predlaganja, pobliže kriterijume za dodelu, kao i druga pitanja utvrđuje svojom Uredbom Republička Vlada.

Član 6.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srpske Krajine".

Službeni glasnik Republike Srpske Krajine, broj 4., 23. ožujak 1992., Knin, str. 166.

65

1992., ožujak 23.
Knin

Dnevni red 7. sjednice Vlade Republike Srpske Krajine

SFR JUGOSLAVIJA
REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
Vlada Republike Srpska Krajina

Broj: 01414-92.
Knin, 23. 03. 1992. god.

Sazivam sedmu sjednicu Vlade Republike Srpska Krajina koja će se održati u petak 27. marta 1992. godine u 10.00 sati u prostorijama Izvršnog Veća SAO Slavonije, Baranja i zapadnog Srijema u Erdutu.

Za sjednicu predlažem

D N E V N I   R E D

1. Donošenje Odluke o proglašenju aerodroma Udbina Javnim preduzećem Aerodrom Udbina.
2. Imenovanje direktora Javnog preduzeća aerodrom Udbina.
3. Imenovanje Upravnog odbora Javnog preduzeća aerodrom Udbina.
4. Donošenje Odluke o otkupu kuće u Strmici u kojoj je boravio Kralj Petar I oslobodilac.
5. Imenovanje Radne grupe za pripremu otkupa kuće i izradu projektne dokumentacije.
6. Donošenje Odluke o imenovanju direktora SDK RSK.
7. Donošenje Odluke o imenovanju savjetnika ministra za financije.
8. Informacija sa sastanka održanog u Beogradu u Privrednoj komori Jugoslavije.
9. R a z n o.[172]

PREDSJEDNIK VLADE:
M.P.[173] (Mr. Zdravko Zečević)

Preslika, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 4., 01414-92.

[172] Zapisnik sjednice priređivači nisu uspjeli pronaći.

[173] Okrugli pečat: RSK, Vlada III, Knin.

66

1992., ožujak 24.
Knin
Priopćenje za javnost Milana Babića povodom pokušaja atentata na njega te priopćenja Informativne službe kninskog korpusa

---

IZJAVA POVODOM POKUŠAJA ATENTATA I REAGOVANJE NA SAOPŠTENJE O TOME OD STRANE INFORMATIVNE SLUŽBE KNINSKOG KORPUSA

23. 03. 1992. godine oko 21,00 sati u moj stan ušao je starješina JNA u uniformi i sa puškom u ruci. Poznavao sam ga pod nadimkom "Žvajo" koji je i ranije u dva navrata sa još nekim poznanicima navraćao kod mene, ali mi je bilo čudno da je došao u to vrijeme i naoružan. Na moje pitanje: "Šta će mu puška" i kako je obezbjeđenje dozvolilo da je unese, odgovorio je da je to "Vinčester" sa 10 metaka i da će pobiti obezbjeđenje na ulazu u zgradu, kao što im je i zaprijetio pri ulazu. Pokazao je "dum-dum" metak i stavio ga u cijev okrenutu u mene. Pored mene su sjedili gosti: Ljubica Šolaja, njen suprug Milan i Branko Mirković. U drugom dijelu prostorije nalazila se moja supruga sa sinom. Na moje upozorenje da skloni pušku od mene, neznatno ju je pomjerio, povukao okidač i metak se zario u plafon. Nakon toga iz stana je izašao bez riječi. Čitavo njegovo ponašanje nije mi ličilo na slučajnost.

Pošto mi je poznato da pripada jedinici koja je bila pod komandom potpukovnika Španovića,[174] a sada pukovnika Đukića,[175] o čitavom događaju obavijestio sam načelnika službe bezbjednosti Kninskog korpusa, majora Ćosića,[176] koji mi je obećao da će provesti istragu.

Međutim, 24. 03. 1992. godine u 20,30 sati slijedi saopštenje Informativne službe kninskog korpusa u kome se daje potpuna politička kvalifikacija događaja o nedostatku bilo kakvog krivičnog djela. Kvalifikacija nedostatka krivičnog djela ne daje se na osnovu ni jedne istražne radnje. Umjesto da postupak nastave, pravosudni organi pa da oni ocijene događaj, Informativna služba Korpusa apsolutno prejudicira ishod istrage.

Sada se sa pravnog aspekta nameću pitanja:

– zašto se saopštenjem Informativne službe korpusa isključuje svaka daljnja istraga,

– ko osim pravosudnog organa ima pravo da isključi svaku mogućnost postojanja krivičnog djela,

– i na kraju, čemu tolika pristrasnost Korpusa u korist osumljičenog i izvođenje zaključaka na osnovu vlastitog mišljenja, a ne na osnovu činjenica koje u ovom slučaju mogu da utvrde samo istražni pravosudni organi.

Sve ukazuje na to da je saopštenje Korpusa imalo za cilj da unese zabunu u cijeli slučaj i onemogući istragu a ne da utvrdi istinu.

U Kninu, 24. 03. 1992. godine PREDSJEDNIK

M.P.[177] dr Milan Babić, [v.r.]

---

[174] Stojan.

[175] Ilija.

[176] Marko, pomoćnik komandanta 4. mtb, 180 mtbr. za obavještajno-bezbjednosne poslove.

[177] Okrugli pečat: RSK, Predsjednik Republike, Knin.

Izvornik, strojopis, ćirilica
HR-HMDCDR, 2., kut. 4048.

67

1992., ožujak 25.
Knin

Priopćenje za javnost SUP-a Knin povodom pokušaja atentata na predsjednika SO Knin Milana Babića

SEKRETARIJAT ZA UNUTRAŠNJE POSLOVE KNIN
Knin, 25. marta 1992. g.

S A O P Š T E N J E

Ovaj Sekretarijat je iz sredstava javnog informisanja 24. marta 1992. godine došao do saznanja za navodni pokušaj atentata na dr. Milana Babića – predsjednika SO Knin.

Iako našoj službi ništa nije prijavljeno poduzeli smo operativne radnje i utvrdili da se ne radi ni o kakvom pokušaju ubojstva, već o slučajnom opaljenju metka iz puške marke "Winčester 357 – Magnum", rezervnog potporučnika JNA Zdravka Vranješa, inače poznanika i kućnog prijatelja dr. Babića, koji se dogodio u njegovom stanu 23. marta 1992. godine oko 21,00 čas.

Provedenim operativnim radnjama došlo se do više saznanja koja potvrđuju da se zaista ne radi ni o kakvom pokušaju atentata na predsjednika Skupštine općine Knin dr. Milana Babića, već o slučajnom opalenju metka Babićevog kućnog prijatelja.

ZA SEKRETARIJAT
[..........],[178] [v.r.]

Izvornik, strojopis, ćirilica
HR-HMDCDR, 2., kut. 4048.

68

1992., ožujak 31.
Okučani

Molba Bogdana Ostojića Oblasnom centru bezbjednosti u Okučanima za prijem u radni odnos, u kojoj opisuje sudjelovanje u sukobu u Pakracu 2. ožujka 1991.

[178] Potpis nečitak.

Ostojić Bogdan
Naselje Stara Gradiška 1
stan 1 Radulović Vlado

Oblasni centar Bezbednosti
Okučani

Predmet: Molba za prijem u radni odnos

Molim naslov da me primi u sastav rezervne policije. Rođen 4. III. 1953. završio za RTV mehaničara. Radnog staža do sada 20 god na radnom mjestu automatičara u tvornici za preradu plastični masa Brezine vozački ispit B kategorije položen 1974. do sada nisam sudski kažnjavan.

Molim naslov da me primi u radni odnos
unapred se zahvaljujem

Ostojić Bogdan

31. III. 1992. Stara Gradiška

Biografija

Rođen sam 4. III. 1953. u Bujavici sa stalnim boravkom u Bujavici 35 43543 P. Poljana.
Završio sam osnovnu školu u Lipiku poslije toga srednju školu u Daruvaru za radio TV mehaničara. Vojne obaveze oslobođen u mirnodobsko vrijeme. Zaposlio se 13. III. 1972. u Brezinama. Tvornici za preradu plastični masa.
Pri samom formiranju HDZ uključio sam se u SDS gdje sam bio i predsjednik SDS.
27. II. 1991. u 18 h došao je kurir po mene na radno mjesto da dođem u Pakrac sa svojim momcima u Pakrac. Tu smo obavješteni da dođemo sutra 28. II. 1991. u Šeovicu u 8 h. U Šeovici nam je objašnjeno da ćemo dobiti oružje gdje smo ga i dobili i poslije toga raspoređeni po Prakcu dok su drugi otišli u stanicu milicije. To u stvari bilo je da nedamo skinuti policije anblem sa šapki zvijezdu da im postave šahovnicu za anblem. Pred samu noć dobili smo seljani iz Bujavice da idemo u svoje selo da postavimo barikade što smo i uradili.
Poslije te sve gužve oko 15. III. 1991. u Poduzeću obavjestio me direktor da više ne dolazim na posao da me neće odjaviti jer čuo je priču od Hrvata za mene. Poslije nekog izvjesnog vremena dolazio je isti čovjek koji je djelio oružje u Šeovici da ga moramo vratiti u Pakrac u MUP što sam odbio i zadržao.
Krajem 7. mjeseca pozvan sam u Kukunjevac u lovačku kuću gdje sam dobio oružje za cijelo selo i podjelio ga i predao svim ljudima u čemu je stvar da će doći do oružanog sukoba sa Tuđmanovom vlasti.
11. 4. 1991. dobio sam propusnicu da idem obići porodicu ženu, ćerku i roditelje.
Preko štampe i Tv informacija pada kompletnog trokutskog kraja i dolaskom ostalih dobrovoljaca nisam se imao gdje vratiti.
23. 1. 1992. dolazim sa Popom Draganom Jeremić u Vrboljane u centar za dobrovoljce i skraćenu obuku rukovanja eksplozivni i artiljerijski oruđa.
Odlazim na Ivanovac, 18 km ispod psunjskog repetitora gdje uzimam propusnicu na teritoriju ratišta da idem praviti ovu molbu.

Izvornik, rukopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 2451.

69

1992., ožujak
Okučani
Elaborat Vlade Srpske oblasti Zapadna Slavonija o otvorenim pitanjima utvrđivanja granica zona pod zaštitom UN-a i ostvarivanja mirovnog plana u zapadnoj Slavoniji

---

R E P U B L I K A S R P S K A K R A J I N A
V L A D E S R P S K E O B L A S T I
Z A P A D N E S L A V O N I J E

OTVORENA PITANJA UTVRĐIVANJA GRANICA ZONE POD ZAŠTITOM UJEDINJENIH NACIJA I OSTVARIVANJA MIROVNIH PLANA U ZAPADNOJ SLAVONIJI

Okučani, mart 1992. godine

Utvrđivanje zona u Zapadnoj Slavoniji koje treba da budu pod zaštitom Ujedinjenih nacija jedno je od najsloženijih pitanja. Ovo pitanje je bilo predmet delikatnih i opsežnih rasprava još u vreme priprema za izradu i prihvatanje koncepcije mirovne operacije UN u Jugoslaviji, poznate pod nazivom "Plan Sajrusa Vensa" (u daljem tekstu: Plan). Dolaskom prethodnice mirovnih snaga i započinjanjem njenog rada na terenu otvorena su brojna pitanja i nesporazumi u vezi sa utvrđivanjem granica zona na ovom području koje će biti pod zaštitom Ujedinjenih nacija. Naglašava se da to može izazvati dalekosežne posledice po sudbinu srpskog naroda na ovim prostorima i ozbiljno dovesti u pitanje ostvarivanje mirovne operacije Ujedinjenih nacija.

Suština problema je u tome što se faktično stanje, odnosno granice oslobođenih područja sa većinskim srpskim stanovništvom bitno razlikuju od granica zaštićenih zona predviđenih Planom. Formalno prihvatanje Plana u vezi s tim značilo bi negaciju njegove suštine, odnosno osnovnog smisla angažovanja mirovnih snaga – zaštite srpskog naroda od agresije.

U tački 8. Plana navodi se da će zaštićena područja biti one "oblasti u kojima Srbi predstavljaju većinu ili brojnu manjinu stanovništva i gde su etničke zategnutosti nedavno dovele do oružanog sukoba. S tim u vezi, u tački 9. Plana nabrajaju se opštine ili delovi opština u kojima bi bile razmeštene mirovne snage, a zatim konstatuje: "Pre početka raspoređivanja snaga Ujedinjenih nacija, prethodnica snaga Ujedinjenih nacija, u konsultaciji sa mesnim vlastima, utvrdila bi tačne granice zona pod zaštitom Ujedinjenih nacija."

U Izveštaju Generalnog sekretara UN od 15. februara 1992. navodi se "da će tačne granice područja pod zaštitom Ujedinjenih nacija utvrditi jedna prethodnica snaga Ujedinjenih nacija posle konsultacija sa lokalnim liderima".

U zahtevu Generalnog sekretara UN od 6. marta 1992. godine, da se u dnevni red 46. zasedanja Generalne skupštine UN uključi dodatna tačka, kaže se da će "Odluku o tačnim koordinatama na kojima će vojni posmatrači operisati doneti prethodnica UNPROFOR-a, pošto obavi konsultacije sa lokalnim organima".

Iz navedenih stavova, naglašenih u dokumentu Ujedinjenih nacija, može se zaključiti da su ispunjeni osnovni uslovi da se, osim opština Grubišno Polje, Daruvar i Pakrac i delova opština Novska i Nova Gradiška, u zonu pokrića mirovnih snaga uključe opština Podravska

Slatina, istočni deo opštine Virovitica, jugozapadni deo opštine Donji Miholjac, zapadni deo opštine Orahovica i zapadni deo opštine Slavonska Požega. Do izbijanja oružanih sukoba, srpsko stanovništvo na ovom prostoru bilo je u apsolutnoj većini. Tu su, takođe, vođene oružane borbe, o čemu svedoči i činjenica da je na tom području bilo više štabova Teritorijalne odbrane, da su, od avgusta do decembra 1991. godine, postojali masovni zbegovi srpskog naroda na Psunju i Papuku, o čijem zbrinjavanju se starao i Međunarodni crveni krst, i sl.

Sa područja zone koja nije obuhvaćena Planom oko 25.000 Srba je izbeglo, a najveći deo njihove imovine je uništen. Jedini način da se srpsko stanovništvo vrati svojim kućama i da mu se obezbedi elementarna bezbednost je prisustvo mirovnih snaga, što je i jedan od prioritetnih uslova mirovne operacije.

Vlada Zapadne Slavonije (u daljem tekstu: Vlada), opredeljena za mirno rešenje krize, prihvatajući Plan, uporno je insistirala na njegovoj korekciji u pogledu razmeštaja "plavih beretki" na tom prostoru. Njeni predstavnici su na proširenim sednicama Predsedništva, održanim 9. i 12. decembra 1991. godine, upozorili na ove manjkavosti Plana i zahtevali da se zone pokrića prošire na opštine ili delove opština u Zapadnoj Slavoniji u kojima srpsko stanovništvo čini 70% ukupne populacije. Predsedništvo je podržalo ove zahteve i sugerisalo da se pripreme etničke karte ovog prostora, koje bi poslužile za dalje razgovore o prihvatanju i realizaciji Plana.

Predstavnici Vlade izneli su pomenute zahteve i probleme podsekretaru OUN za mirovne operacije Maraku Guldingu u razgovoru održanom 20. januara ove godine.[179] Gulding je istakao svoju saglasnost sa iznetim zahtevima i preporučio da se etnička karta Zapadne Slavonije dostavi Vojnom uredu oficira za vezu UN u Beogradu, što je učinjeno prilikom susreta predstavnika Vlade sa višim vojnim oficirom za vezu pukovnikom Vilsonom,[180] koji je ovaj zahtev prosledio odgovarajućim službama Ujedinjenih nacija.

Početkom februara ove godine Vlada je uputila pismo Generalnom sekretaru UN Butrosu Galiju, u kome ga je obavestila o genocidu nad srpskim narodom, uništavanju imovine, spaljivanju sela, masovnom iseljavanju i dr, naglašavajući značaj što bržeg dolaska mirovnih snaga i njihovog raspoređivanja u zone sa većinskim srpskim stanovništvom.

U razgovoru s najvišim funkcionerima UN (Butrosom Galijem, Marakom Guldingom i Sajrusom Vensom), prvih dana marta ove godine u Njujorku, delegacija Državnog komiteta za saradnju sa predstavnicima UN, sa dr Borisavom Jovićem na čelu, ukazala je na svu ozbiljnost problema u vezi sa utvrđivanjem zona u Zapadnoj Slavoniji koje će biti pod zaštitom UN. U svim kontaktima je dobila uveravanja da će to pitanje sagledavati i rešavati prethodnica mirovnih snaga zajedno sa Državnim komitetom i lokalnim vlastima.

Na sednici Državnog komiteta za saradnju sa UN, održanoj 20. marta ove godine, zaključeno je da se problem u vezi sa utvrđivanjem granica tzv. zaštićenih zona u celini posebno i svestrano razmotri na osnovu podrobnijih analiza, uvida u etničke karte i predloga organa Krajine i predstavnika JNA. Radi toga je i pripremljen ovaj materijal, u kome se daje osnovna argumentacija za pravedno i objektivno utvrđivanje granica zona u Zapadnoj Slavoniji koje će biti pod zaštitom Ujedinjenih nacija.

Šta je to Zapadna Slavonija u geopolitičkom smislu?

[179] Vidi: Dok. br. 11.

[180] John Wilson.

Slavonija kao geopolitički i državnopravni pojam postoji vekovima. U vreme Austrougarske Monarhije geopolitički pojam ove teritorije sasvim je samostalno određen prema Hrvatskoj i Dalmaciji. Ova teritorija je imala određenu samostalnost i u državnom i u političkom smislu, a kao deo Vojne krajine služila je i kao zaštita Beča i Pešte od nadiranja Otomanskog carstva prema centralnoj Evropi.

Završetkom prvog svetskog rata i stvaranjem Jugoslavije Slavonija počinje da gubi svoju državnopravnu samostalnost. Pojam Slavonija od tada se sve više svodi na geografski prostor, koji je sa severa omeđen rekom Dravom, sa juga rekom Savom, sa istoka linijom Osijek – Vinkovci – Županja i sa zapada rekom Ilovom.

Tendencija zatiranja državnopravne specifičnosti Slavonije, a naročito nacionalnog identiteta, posebno je intenzivna u novijoj državnopravnoj teoriji i praksi Republike Hrvatske.

Slavonija se, iako u političkom smislu jedinstvena, u geografskom smislu deli na dva dela – Istočnu Slavoniju i Zapadnu Slavoniju. Na ovakvu podelu usticala je i utiče i koncentracija srpskog stanovništva na celom području teritorije Slavonije, s tim što je srpsko stanovništvo pretežno koncentrisano u krajnjem istočnom i krajnjem zapadnom delu Slavonije. Ova dva dela povezana su tzv. srpskom grudom, takođe nastanjenom pretežno srpskim stanovništvom.

Zapadna Slavonija obuhvata prostore opština Podravska Slatina, Orahovica, Donji Miholjac, Slavonska Požega, Nova Gradiška, Novska, Pakrac, Daruvar i Grubišno Polje i manje delove susednih opština. Srpsko stanovništvo u Zapadnoj Slavoniji pretežno je koncentrisano u navedenim opštinama.

Zapadna Slavonija predstavlja homogenu srpsku celinu, zbog čega se nekad i nazivala Mala Vlaška. Ovaj prostor predstavlja jedinstvenu celinu u geografskom, nacionalnom, kulturnom i verskom smislu.

Međutim, u procesu zatiranja nacionalnog identiteta srpsko stanovništvo u Zapadnoj Slavoniji je administrativno vešto deljeno po opštinama, tako da je bilo u manjini u svim opštinama izuzev u opštini Pakrac. Jedan broj srpskih sela opštine Grubišno polje pripojen je opštini Bjelovar. Srpska sela na području Podravske Slatine pripojena su opštinama Virovitica, Donji Miholjac i Orahovica, a deo srpskih sela opštine Pakrac – opštini Slavonska Požega. Tako su srpski etnički prostori postali manjinski u opštinama kojima su pripojeni. Ovaj proces dovršen je 1968. godine ukidanjem izrazito srpske opštine Okučani, koja je podeljena između opština Novska i Nova Gradiška. Na taj način su Srbi iz opštine Okučani ostali u manjini u opštinama kojima su pripojeni.

Cilj ovih i drugih manipulacija srpskim stanovništvom je postepeno i potpuno razbijanje nacionalnog identiteta srpskog naroda u Zapadnoj Slavoniji.

Šta čini područje Zapadne Slavonije danas?

Prema izraženoj volji većinskog srpskog stanovništva u Srpskoj Oblasti Zapadne Slavonije, koja je u sastavu Republike Srpske Krajine, teritoriju Srpske Oblasti Zapadne Slavonije obuhvataju opština Pakrac, kojoj su pripojena i ranije odvojena srpska sela sa područja opština Slavonska Požega i Nova Gradiška, zatim opština Daruvar, opština Grubišno polje sa pripojenim srpskim selima sa područja opštine Bjelovar, opština Podravska Slatina sa pripojenim srpskim selima sa područja opština Orahovica, Donji Miholjac i Virovitica i opština Okučani, koju čine srpski etnički prostori zapadnog dela sadašnje opštine Nova Gradiška i istočni deo opštine Novska. U sastavu ove opštine je i naseljeno mesto Jasenovac, gde je podignut monumentalni spomenik žrtvama masovnog genocida nad Srbima, Jevrejima i drugim narodima, koji su počinile ustaše u periodu od 1941. do 1945. godine.

Radi pregleda etničkog sastava Srpske Oblasti Zapadne Slavonije, navodimo podatke o broju stanovnika i njihov nacionalni sastav po opštinama. Pri tome, treba imati u vidu da nacionalnu grupu "Jugosloveni" najvećim delom čine Srbi.

Naziv opštine	Broj stanovnika	Nacionalni sastav stanovništva			
		Srbi	Hrvati	Jugosloveni	Ostali
Okučani	21.063	10.809 (51,32%)	6.802 (32,29%)	2.974 (14,12%)	478 (2,27%)
Pakrac	32.752	14.061 (42,93%)	9.217 (28,14%)	6.156 (17,94%)	2.864 (8,76%)
Daruvar	34.311	10.987 (32,02%)	9.885 (28,80%)	6.156 (17,94%)	7.283 (21,23%)
Grubišno Polje	17.292	5.508 (31,85%)	6.027 (34,85%)	2.670 (15,49)	3.087 (17,85%)
Podravska Slatina	42.695	17.854 (41,82%)	17.458 (40,90%)	6.031 (14,12%)	1.352 (3,16%)
U k u p n o	148.122	59.219 (39,98%)	49.698 (33,33%)	24.437 (16,50%)	14.768 (9,97%)

Navedeni nacionalni sastav stanovništva dat je prema zvaničnim statističkim podacima iz popisa stanovništva koji je obavljen 31. marta 1981. godine pod nadležnošću hrvatskih organa.

G E N O C I D

Demografska slika srpskog naroda u Zapadnoj Slavoniji danas bi bila apsolutno drukčija da nad njim nisu izvršena tragična zlodela, posebno masovni genocid koji je na tom prostoru izvršen u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj za vreme drugog svetskog rata (1941 – 1945). Demografska slika menjana je ne samo fizičkim uništenjem, nego i pokrštavanjem srpskog stanovništva u katoličku veru i proterivanjem sa ovih prostora, pre svega u Srbiju. Istovremeno, vršena je kolonizacija hrvatskog stanovništva u ona naselja Zapadne Slavonije iz kojih je srpsko stanovništvo isterano ili fizički uništeno.

Područje Zapadne Slavonije je nakon drugog svetskog rata smišljeno i sistematski održavano na niskom stepenu ekonomskog razvoja. Hrvatski nacionalizam 1971. godine, poznat kao "maspok", bio je vrlo izražen i ekstreman na području Zapadne Slavonije, što je, takođe, uticalo na iseljavanje srpskog stanovništva sa područja Zapadne Slavonije na područje Srbije.

U logoru Jasenovac i Nova Gradiška, koji su se nalazili na području Zapadne Slavonije, pobijeno je oko 600.000 Srba.[181] Na području Zapadne Slavonije u periodu od 1941. do 1945. godine fizički je likvidirano srpsko stanovništvo u sledećim mestima: Sloboština (1.368 žrtava), Leštat (330 žrtava), Voćin (320 žrtava), Kusonje (420 žrtava), Kukunjevac (800 žrtava) i Dereza (400 žrtava), kao i u drugim mestima. Mnogi Srbi ovog kraja stradali su u logorima Jadovno na Velebitu, Danica kod Koprivnice i mnogim drugim.

[181] Prema podacima Statističkog zavoda Jugoslavije ukupan broj žrtava u Jasenovcu i Staroj Gradiški iznosio je 59 000, vidi: *Jasenovac, žrtve rata prema podacima Statističkog zavoda Jugoslavije,* Bošnjački institut, Zürich – Sarajevo, 1998.

Pored fizičke likvidacije srpskog stanovništva za vreme drugog svetskog rata, sistematski je uništavana i njihova imovina – pljačkom i paljenjem čitavih srpskih naselja.

Izuzetan doprinos srpskog naroda Zapadne Slavonije borbi protiv fašizma. Upravo učešćem u drugom svetskom ratu i borbom protiv fašizma, srpski narod u Hrvatskoj izborio je punu ravnopravnost kao konstitutivni narod hrvatske države.

PONOVLJENI GENOCID

Dolaskom na vlast stranke Hrvatske demokratske zajednice, a naročito donošenjem Ustava Republike Hrvatske krajem 1990. godine, srpski narod u Hrvatskoj sveden je na položaj nacionalne manjine, što je stvorilo pretpostavku za njegovu političku, nacionalnu, ekonomsku, kulturnu i versku diskriminaciju u svim delovima Hrvatske, pa i tamo gde su predstavljali etničku većinu.

U prvoj fazi, nova hrvatska vlast naturala je srpskom stanovništvu državne i nacionalne simbole iz vremena fašističke Nezavisne Države Hrvatske, stvorene za vreme drugog svetskog rata. Time su vređani najdublji osećaji srpskog naroda, jer ponovo prihvaćeni fašistički simboli za srpski narod nisu predstavljali političko pitanje, već pitanje bića srpskog naroda, s obzirom na njegovo masovno uništavanje pod tim istim simbolima.

U sledećoj fazi došlo je do masovnog naoružavanja pripadnika vladajuće stranke i do etničkog čišćenja državnih organa, posebno policije. Građani srpske nacionalnosti, bez ikakvog povoda, masovno su pozivani u policiju na saslušavanje, otpuštani su sa radnih mesta (vidi prilog 12) itd. Posebno uvredljivo i demokratskim društvima strano i neprihvatljivo bilo je zahtevanje da Srbi potpisuju takozvane izjave lojalnosti novim hrvatskim vlastima.

Hrvatski režim posebno se okomio na Pakrac, kao centar duhovnosti srpskog naroda u Zapadnoj Slavoniji. Pre svega, nasilno je promenjen nacionalni i personalni sastav policije u tom mestu, što je 2. marta 1991. godine izazvalo direktan sukob građana srpske nacionalnosti i policijskih snaga Hrvatske.[182] Nakon ovog događaja počeli su masovni fizički i politički progoni srpskog naroda u Zapadnoj Slavoniji, a posebno istaknutijih pojedinaca.

OTPOR SRPSKOG NARODA

Zbog nepristajanja srpskog naroda Zapadne Slavonije na državni teror Hrvatske i zbog otpora uništenju nacionalnog i svakog drugog identiteta srpskog naroda, došlo je do masovnog oružanog napada hrvatskih paravojnih oružanih sastava na Okučane 15. avgusta 1991. godine. S obzirom da su naišle na neočekivan otpor, hrvatske oružane snage započele su oružane napade na srpska naselja i na području Pakraca, Daruvara, Grubišnog Polja, Podravske Slatine, Orahovice i Slavonske Požege.[183]

[182] Sukob je uzrokovala politika SDS-a koja je općinu Pakrac htjela pripojiti Kninu, kao središtu oružane pobune Srba u Hrvatskoj protiv demokratski izabrane hrvatske vlasti, a povod sukobu bilo je razoružavanje policajaca nesrpske narodnosti 1. ožujka u policijskoj postaji Pakrac, odnosno preuzimanje te policijske postaje od strane srpskih ekstremista. Vidi: *Republika Hrvatska i Domovinski rat 1990.-1995., Dokumenti, knjiga 1., Oružana pobuna Srba u Hrvatskoj i agresija oružanih snaga SFRJ i srpskih paravojnih postrojbi na Republiku Hrvatsku,* Dok. br. 38-40; *Republika Hrvatska i Domovinski rat 1990-1995., Dokumenti, knjiga 2, Dokumenti institucija pobunjenih Srba u Republici Hrvatskoj,* Dok. br. 57, 59, 60, 63, 65.

[183] Uz pomoć JNA, pobunjeni Srbi napali su spomenute hrvatske gradove, čime je započeo otvoreni rat na tom području. Npr., napad na policijsku postaju u Slatini desio se 4. kolovoza 1991. godine oko 23 sata, kada je JNA iz vojarne 50 metara udaljene od postaje, iz teškog naoružanja, iz dva oklopna BOV vozila, otvorila vatru na

Ovakav razvoj događaja izazvao je spontan otpor srpskog naroda Zapadne Slavonije i za kratko vreme, početkom septembra 1991. godine, stvorena je Teritorijalna odbrana koja je u svom sastavu imala 7.800 boraca.

Od kraja avgusta 1991. do kraja decembra 1991. godine vođene su žestoke borbe na područjima Okučana, Pakraca, Daruvara, Grubišnog Polja, Podravske Slatine, Orahovice i Slavonske Požege. Za vreme trajanja borbi, jedinice JNA bile su angažovane do Pakraca, a na celom preostalom području ratišta protiv hrvatskih paravojnih oružanih sastava borile su se isključivo jedinice Teritorijalne odbrane.

Teritorijalna odbrana na području Zapadne Slavonije formirala je svoje opštinske štabove u Okučanima, Pakracu, Daruvaru, Grubišnom Polju, Podravskoj Slatini, Orahovici i Slavonskoj Požegi i Glavni štab TO za Zapadnu Slavoniju sa sedištem u Zvečevu.

U prvoj fazi borbe, zbog nepripremljenosti srpskog naroda i brutalnosti hrvatskih vlasti i njihovih vojnih formacija, došlo je do stvaranja velikih zbegova srpskog naroda po šumama Papuka i Psunja, koji su se na tim prostorima zadržali sve do oslobađanja puta Okučani – Bosanska Gradiška, kada su zbegovi prebačeni u Bosnu, a najvećim delom u Srbiju.

Za vreme trajanja oružanih borbi na ovim prostorima poginulo je 276 pripadnika Teritorijalne odbrane. Došlo je do velikog uništavanja imovine na područjima gde su vođene borbe, kao i do stradanja civilnog stanovništva u srpskim naseljima koja su bila izvan kontrole jedinica Teritorijalne odbrane.

Karakteristično je da su hrvatski paravojni oružani sastavi svoje oružane aktivnosti posebno pojačavali nakon potpisanih primirja.

Zbog kršenja sklopljenog primirja na području Grubišnog Polja od strane hrvatskih paravojnih oružanih sastava, koji su imali neuporedivo jače snage, početkom novembra 1991. godine došlo je do povlačenja stanovništva i pripadnika Teritorijalne odbrane sa područja Grubišnog Polja. Stradanje srpskog naroda Grubišnog Polja pružalo je dramatičnu i tragičnu sliku. Nikada do sada srpski narod sa tog područja nije bio prinuđen da napusti svoja ognjišta.

Nakon primirja potpisanog u Ženevi 23. novembra 1991. godine, došlo je do vrlo snažne i široke ofanzive hrvatskih paravojnih oružanih sastava na prostorima pod kontrolom Teritorijalne odbrane Zapadne Slavonije. Hrvatski oružani paravojni sastavi preduzeli su ofanzivu na svim linijama fronta, koristeći neuporedivo nadmoćnije snage i tehniku. Radi izbegavanja velikih žrtava i masovnog uništenja civilnog stanovništva, kao i zbog spleta drugih okolnosti, došlo je do povlačenja jedinica Teritorijalne odbrane i civilnog stanovništva sa područja opština Podravska Slatina, Orahovica, Daruvar, Pakrac i Slavonska Požega. Severna linija fronta odbrane postavljena je kod Pakraca. Sa ovog područja izbeglo je ukupno oko 70.000 građana srpske nacionalnosti.

Zbegovi srpskog naroda kretali su se šumskim putevima Papuka i Psunja pod izuzetno teškim vremenskim uslovima. Zbog velike hladnoće i veoma teških uslova, sredinom decembra, u zbegu je umrlo više starijih lica. Hrvatski paravojni oružani sastavi bombardovali

policijsku postaju, i to na prostorije u kojima je vršena primopredaja dužnosti. Međutim, te večeri je primopredaja izvršena nešto ranije i tako je izbjegnuta katastrofa, jer bi bilo više desetaka mrtvih policajaca da se primopredaja obavljala u to vrijeme. Policijsku postaju u Voćinu pobunjeni Srbi zauzeli su 19. kolovoza. Pripadnici specijalnog voda "Papučkog odreda" pobunjenih Srba 4. rujna 1991. izvršili su masakr u tri slatinska sela: Čojlugu, Četekovcu i Balincima. Tom prilikom ubijena su 22 civila i 2 policajca. U selima nije bilo nikakvih vojnih postrojbi RH. Vidi: Iskaz svjedoka Đure Matovine na suđenju Slobodanu Miloševiću 7. listopada 2002., HR-HMDCDR, Zbirka digitalnih dokumenata, inv. br. 66.

su i kolone izbeglica. Tom prilikom nekoliko građana je poginulo, a više ih je teško ili lakše povređeno.

Podsećamo na poznatu činjenicu da srpski narod na području Zapadne Slavonije živi više od 400 godina i da je prvi put od dolaska Srba na ovo područje ova teritorija najvećim delom postala etnički čisto hrvatska.

Nakon povlačenja srpskog stanovništva sa područja na kojima su vođene oružane borbe, došlo je i do njegovog masovnog odlaska iz naselja u blizini ratišta gde nisu vođene oružane borbe. Naime, dok su jedinice Teritorijalne odbrane držale položaje, hrvatski paravojni sastavi se nisu usuđivali da vrše masovna zlodela prema Srbima na tim područjima, procenjujući da bi, u slučaju da počine zlodela, jedinice Teritorijalne odbrane mogle zauzeti i ta područja.

Posebno je karakteristično da do masovnog uništenja napuštenih srpskih sela i pljačkanja njihove imovine dolazi nakon potpisivanja poslednjeg tzv. Sarajevskog primirja od 2. januara 1992. godine. Tada dolazi i do uništenja srpske imovine u ravničarskom tzv. podravskom delu opština Virovitica, Podravska Slatina i Donji Miholjac.

Prema informacijama kojima Vlada raspolaže, pljačka i uništavanje srpske imovine na području Zapadne Slavonije imaju do sada nezabeležene razmere. Potpun uvid moći će se steći tek pošto se narodu toga kraja omogući povratak kućama (vidi priloge 5 – 11 i 13 – 16).

U sklopu mera za etničko čišćenje Zapadne Slavonije, posebno je karakteristična naredba Kriznog štaba u Slavonskoj Požegi kojim je naređeno raseljavanje 24 srpska sela u severozapadnom delu opštine Slavonska Požega (vidi prilog 2 i 4). Obrazloženje da se to čini radi zaštite stanovništva od eventualnog napada četnika je i više nego sarkastično.

Prema podacima kojima Vlada raspolaže, hrvatski paravojni oružani sastavi su uništili najveći deo svetovnih i crkvenih spomenika srpskog naroda, posebno onih koji su podignuti u znak sećanja na borbu protiv fašizma. Drastičan primer njihovog vandalizma je uništavanje Vladičinog dvora u Pakracu i njegove biblioteke, koji su imali neprocenjivu istorijsku vrednost.

MERE KOJE JE NEOPHODNO PREDUZETI ZA USPEŠNO SPROVOĐENJE MIROVNE OPERACIJE

Poznato je da se Vlada, od samog iniciranja mirovnog procesa u Jugoslaviji, zalagala za mirno rešenje krize. Pri tom su predstavnici Vlade isticali da mirovne snage treba rasporediti na područja na kojima su vođene oružane borbe i sa kojih je srpsko stanovništvo izbeglo. Samo bi tako bio omogućen mir, povratak izbeglog stanovništva svojim kućama i konačno političko rešenje mirnim putem.

Međutim, Nacrtom sporazuma predviđeno je da u zonu pokrića uđu administrativne teritorije opština Grubišno Polje, Daruvar i Pakrac, te istočni deo opštine Novska i zapadni deo opštine Nova Gradiška. Ovakvo rešenje ima nedostataka zbog kojih se dovodi u opasnost realizacija celokupnog koncepta mirovnih operacija na području Zapadne Slavonije.

U predviđenu zonu pokrića nisu uvrštene opština Podravska Slatina, istočni deo opštine Virovitica, jugozapani deo opština Donji Miholjac, zapadni deo opštine Orahovica i zapadni deo opštine Slavonska Požega. Ukazujemo na činjenicu da je na ovom prostoru većinsko srpsko stanovništvo, od koga je izbeglo oko 80%, odnosno oko 25.000 lica, i da je pokretna i nepokretna imovina građana srpske nacionalnosti najvećim delom opljačkana ili uništena.

Ako bi u zonu koja će biti pod zaštitom mirovnih snaga Ujedinjenih nacija ušle samo teritorije naznačene Planom, istočna granica te zone išla bi kroz šumske predele Papuka i Psunja. Iza te granice tzv. zone nalazi se preko 60 potpuno čistih srpskih naselja. Zbog

konfiguracije terena bilo bi nemoguće kontrolisati i sprečavati srpsko stanovništvo iz rubnih naselja, tj. naselja sa granice tzv. zaštićene zone da dolaze do svojih naselja, što bi svakako izazvalo brojne incidente, pa i oružane sukobe širih razmera.

U prilog zahtevu da u zonu koja će biti pod zaštitom Ujedinjenih nacija uđu i opština Podravska Slatina i delovi opština Virovitica, Donji Miholjac, Orahovica i Slavonska Požega, svakako ide i činjenica da je srpskom stanovništvu nemoguće obezbediti povratak i elementarnu bezbednost ako i ovo područje nije zaštićeno mirovnim snagama. Nije potrebno posebno naglašavati koje bi tragične posledice ekonomske, porodične, socijalne, političke i druge prirode izazvala nemogućnost povratka izbeglog srpskog naroda svojim kućama.

Naglašavamo da su se, upravo, na ovom prostoru nalazili štabovi Teritorijalne odbrane, i to: Glavni štab za Zapadnu Slavoniju (u Zvečevu), Opštinski štab Podravska Slatina (u Voćinu), Opštinski štab Orahovica (u Slatinskom Drenovcu) i Opštinski štab Slavonska Požega (u Kamenskoj).

U istoriji je Podravska Slatina bila severni bastion odbrane srpstva u Zapadnoj Slavoniji. Određeni značaj svakako ima i činjenica da se upravo na ovom području nalaze rodna mesta patrijarha SPC gospodina Pavla (Kućanci) i mitropolita zagrebačko-ljubljanskog gospodina Jovana (Medinci).

Ako ovo područje ne uđe u zonu koja će biti pod zaštitom mirovnih snaga Ujedinjenih nacija, biće to početak nestajanja srpskog etničkog prostora u Zapadnoj Slavoniji.

Analiza svih događaja na području Zapadne Slavonije u poslednjih nekoliko godina, a posebno od početka oružanih borbi, kao i svih činjenica u vezi sa položajem srpskog naroda i njegovom sudbinom, nameću nekoliko potpuno izvesnih zaključaka:

1. Ako ceo srpski etnički prostor Zapadne Slavonije ne uđe u zonu koja će biti pod zaštitom mirovnih snaga Ujedinjenih nacija, biće to početak nestajanja Zapadne Slavonije kao srpskog etničkog prostora, što bi, ne samo na ovom prostoru, izazvalo tragične posledice za taj narod, i to dugoročnog karaktera.

2. Pod tom pretpostavkom, gotovo je nemoguće realizovati programe o povratku izbeglog srpskog stanovništva svojim kućama, što bi stvorilo nepremostive teškoće u rešavanju njegovog statusa.

3. Poptuno je izvesno da na celom prostoru Zapadne Slavonije ne bi bilo moguće uspostaviti mir i držati ga pod kontrolom.

4. Ako mirovne snage ne bi štitile ovo područje, potpuno je izvesno da bi srpsko stanovništvo koje je ostalo na području Zapadne Slavonije bilo izloženo neviđenom progonu i prisiljeno da napusti svoja ognjišta.

*
* *

Kao jedinstven, nameće se i zaključak: ako mirovne snage ne zaštite predloženo područje, minimalne su mogućnosti da se ostvari osnovni, odnosno konačni cilj – iznalaženje političkog rešenja krize mirnim putem.

POPIS PRILOGA

1. Kartografski pregled popaljenih sela na području opština Grubišno Polje, Pakrac i delom opštine Novska
2. Kartografski pregled prisilno raseljenih sela na području opštine Slavonska Požega, kao i svih popaljenih sela Kamenskog kraja

3. Popis lica sa područja opštine Slavonska Požega osumnjičenih da su stala pod četnički barjak
4. Fotokopija članka objavljenog u "Politici" 28. 11. 1991.
5. Spisak miniranih i srušenih srpskih kuća i privrednih objekata u Daruvaru
6. Spisak napuštenih srpskih sela sa područja opštine Daruvar
7. Spisak miniranih i razrušenih srpskih kuća u Slavonskoj Požegi
8. Spisak popaljenih srpskih sela na području Okučana
9. Spisak popaljenih i razrušenih srpskih sela na području opštine Orahovica
10. Spisak razrušenih i spaljenih srpskih sela na području opštine Podravska Slatina
11. Spisak lica izbeglih iz Slavonske Požege čije su stanove oduzeli hrvatski organi
12. Spisak lica sa područja Slavonske Požege koja su dobila bezrazložni otkaz
13. Spisak lica čije su kuće popaljene u selu Sloboština
14. Spisak Srba vlasnika popaljenih kuća u selu Požeški Markovac
15. Spisak Srba vlasnika popaljenih kuća u selima Oljasi, Klisa, Nježić i Milivojevci
16. Spisak popaljenih i razrušenih srpskih sela na području opštine Slavonska Požega[184]

Preslika, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 10., kut. 1.

70

1992., travanj 3.
Jasenovac

Izvješće Stanice milicije Jasenovac o paljenju i pljačkanju stambenih i gospodarskih objekata protjeranih Hrvata u Jasenovcu

---

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
OBLASNI CENTAR BEZBJEDNOSTI PAKRAC
STANICA MILICIJE JASENOVAC
Broj: 14/92.
Jasenovac, 03. 04. 1992.

DNEVNI IZVJEŠTAJ DEŽURNE SLUŽBE ZA DAN 02/03. 04. 1992.
GODINE U VREMENU OD 07 DO 07 SATI.

1. U 13,30 sati u S-M – su došli vojni policajci Popović Dragoljub i Balaban Miloš iz V.P. 6797 te prijavili da su uhvatili civila Vlaisavljević Lazar iz Uštice br. 109 gdje na improviziranim kolicima preko željeznog mosta vozi zaklanu svinju tešku oko 120 kg iz pravca Jasenovca i otišao je kući.

O tome podnešena službena zabilješka.

---
[184] Prilozi su izostavljeni.

2. U 13,50 sati došao je u ovu stanicu milicioner S.M. Okučani Dedić Nedeljko sa šumskim inžinjerom Dešić Miloradom te izjavili da su došli do saznanja da se iz sela Bistrica krade oblovina drvo te čamcima prevozi preko rijeke Save na Bosansku stranu. Podnešena službena zabilješka.

3. U ovu stanicu u 17,20 sati došao je sam Milošević Stevan iz Jasenovca Preradovićeva br.1 te prijavio da u Preradovićevoj ulici gore 2 kuće.
Po patrolama milicije utvrdito da su izgorele kuće i to:
1. Kuća od Janjušić Željka, Preradovićeva br. 22.
2. kuća od Jurić Antun, Štrosmajerova br. 12.
3. kuća od Đilas Luke, Ul. žrtava fašizma br. 7.
4. kuća od Segonjić Ljeposave, Ul. žrtava fašizma br. 9.
5. kuća od Kotur Dragana, Savska br. 5. koju smo uspjeli ugasiti.

Još je izgorila kuća u Preradovićevoj ulici br. 37 gdje nismo mogli utvrditi vlasnika, kao i kuću u ulici Vladimira Nazora bb.
Takođe je izgorila jedna štala u ulici 22. travnja br. 45, gdje isto nije utvrđen vlasnik.
Navedeni požari su nastupili nakon povlačenja 6. Partizanske Brigade.
Kontaktiranjem sa tamošnjim stanarima došli smo do saznanja da su isti bili svjedoci prilikom odnošenja raznih stvari iz kuća ali zbog straha da nebi bili spaljeni nisu reagirali.

4. Oko 13,00 sati na punktu skela na Savi prilikom vršenja kontrole u putničkom vozilu reg. broj KO 851. oznaka crvenog krsta, a koji je vozio vozač Ćurguz Dragan iz V.P. 6797/6 pronađen je jedan televizor narke EI NIŠ i poni biciklo. Vozač Ćurguz izjavio da stvari vozi kapetanu Šipra i da stvari njemu pripadaju. Od vozača Ćurguz Dragana uz odgovarajuću potvrdu o privremenom oduzimanju stvari oduzete a vozač Ćurguz odbio da primi potvrdu. Podnešena službena zabilješka.
Drugih novosti tokom službe nije bilo.

Jasenovac, 03. 04. 1992. godine.

M.P.[185]

DEŽURNI OPERATIVNI
Stojanić Dragomir, [v.r.]

Nadopuna:
U 17,20 sati putem telefona obavještena komanda 11. Partizanske Brigade da je došlo d o požara gdje gori više kuća te da pošalju cisternu sa vodom. Obavijest primio zastavnik Banjac. U 19,50 i 21,50 sati ponovo kontaktirano sa zastavnikom Banjcem u vezi tražene pomoći, a koja nije stigla ni 03. 04. do 07,00 sati. Požar pokušali gasiti radnici SM uz pomoć nekoliko pripadnika TO B. Dubica.
O svemu će biti obavješten Oblasni Centar Bezbjednosti Pakrac.

M.P.[186]

DEŽURNI OPERATIVNI
Stojanić Dragomir, [v.r.]

---

[185] Okrugli pečat: RSK, MUP, SUP, SJB – Odeljenje milicije Jasenovac.
[186] Isto.

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 2289.

71

1992., travanj 4.

Odluka Velike narodne skupštine o proglašenju Statuta Srpske oblasti Slavonija, Baranja i Zapadni Srem

---

Na osnovu člana 27. Zakona o teritorijalnoj organizaciji Republike Srpske Krajine i lokalnoj upravi ("Službeni glasnik Republike Srpske Krajine" br. 3/92.) Velika Narodna Skupština Srpske Oblasti Slavonije, Baranje i Zapadnog Srema, na sednici od 4. aprila 1992. godine, donela je

O D L U K U

O PROGLAŠENJU STATUTA SRPSKE OBLASTI SLAVONIJE, BARANJE I ZAPADNOG SREMA

Proglašava se Statut Srpske Oblasti Slavonije, Baranje i Zapadnog Srema koji je donela Velika Narodna Skupština Srpske Oblasti Slavonije, Baranje i Zapadnog Srema 4. aprila 1992. godine.

Velika Narodna Skupština Srpske Oblasti
Slavonije, Baranje i Zapadnog Srema

4. aprila 1992. godine

Predsednik
Velike Narodne Skupštine
Ilija Končarević, s. r.

Polazeći od istorijskih, kulturnih, privrednih i drugih svojstava područja srpskih oblasti, posebno njihove teritorijalne nepovezanosti u okviru Republike Srpske Krajine, a u interesu zajedničkog života srpskog naroda i drugih građana, i u tom cilju lakšeg funkcionisanja republičkih organa kao oblika teritorijalne organizacije, Velika Narodna Skupština Srpske Oblasti Slavonije, Baranje i Zapadnog Srema na osnovu člana 27. Zakona o teritorijalnoj organizaciji Republike Srpske Krajine i lokalnoj upravi ("Službeni glasnik Republike Srpske Krajine", broj 3/92), donosi

S T A T U T
SRPSKE OBLASTI SLAVONIJE, BARANJE I ZAPADNOG SREMA

1. OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Srpska oblast Slavonija, Baranja i Zapadni Srem je teritorijalna jedinica u Republici Srpskoj Krajini (u daljem tekstu: Srpska Oblast).

Građani u Srpskoj Oblasti ostvaruju prava i ispunjavaju dužnosti utvrđene Ustavom i zakonom.

Član 2.

Građani u Srpskoj Oblasti odlučuju o poslovima iz nadležnosti Srpske Oblasti referendumom i preko svojih slobodno izabranih predstavnika.

Član 3.

U vršenju poslova u nadležnosti Srpske Oblasti svi građani u Srpskoj Oblasti jednaki su u pravima i dužnostima bez obzira na rasu, pol, rođenje, jezik, nacionalnu pripadnost, veroispovest, političko ili drugo uverenje, obrazovanje, socijalno poreklo, imovno stanje ili koje lično svojstvo.

Član 4.

Organi Srpske Oblasti su: Velika Narodna Skupština, Oblasno veće i organi uprave.

Član 5.

Teritoriju Srpske Oblasti čine teritorije opštine utvrđene zakonom.

Član 6.

Rad organa Srpske Oblasti je dostupan javnosti.

Član 7.

Sedište organa Srpske Oblasti je u Vukovaru.

II NADLEŽNOST SRPSKE OBLASTI

Član 8.

Srpska Oblast preko svojih organa:

1. donosi statut Srpske Oblasti:

2. donosi program privrednog, naučnog, tehnološkog, demografskog, regionalnog i socijalnog razvoja i razvoja poljoprivrede i sela, u skladu sa planom razvoja Republike Srpske Krajine i utvrđuje mere za njegovo sprovođenje;

3.donosi odluke i opšte akte, u skladu sa Ustavom i zakonom, kojima uređuje pojedina pitanja od interesa za građane u Srpskoj Oblasti: kulture, obrazovanja, javnog obaveštavanja, zdravstvene zaštite i socijalne zaštite, društvene brige o deci, zaštite i unapređivanja životne sredine, urbanizama i u drugim oblastima utvrđenim zakonom;

4. donosi budžet i završni račun;

5. osniva fondove i organizacije od interesa za Srpsku Oblast u skladu sa zakonom;

6. izvršava zakone, druge propise i opšte akte Republike Srpske Krajine čije je izvršavanje povereno organima Srpske Oblasti i donosi propise za njihovo izvršavanje kada je to zakonom predviđeno, obezbeđuje izvršavanje odluka i opštih akata Srpske Oblasti;

7. obrazuje organe, organizacije i službe Srpske Oblasti i uređuje njihovu organizaciju i rad uz saglasnost Vlade Republike Srpske Krajine;

8. ostvaruje saradnju i koordinaciju sa organima opštine, u skladu sa zakonom;

9. obezbeđuje saglasnost opštih akata Srpske Oblasti sa Statutom Srpske Oblasti;

10. stara se o preduzimanju mera za korišćenje i zaštitu zemljišta, šuma i voda, u skladu sa zakonom;

11. preduzima mere za organizovanje i funkcionisanje delatnosti od opšteg interesa, u skladu sa zakonom;
12. obavlja druge poslove utvrđene Ustavom, zakonom, kao i Statutom Srpske Oblasti.

Član 9.

Poslovi Srpske Oblasti finansiraju se iz prihoda utvrđenih zakonom i na osnovu zakona.

Član 10.

Srpska Oblast preko svojih organa vrši poslove koje joj poveri Republika Srpska Krajina.

III. ORGANI SRPSKE OBLASTI

Velika Narodna Skupština

Član 11.

Velika Narodna Skupština;
1. donosi Statut Srpske Oblasti;
2. donosi odluke i druge opšte akte, u skladu sa Ustavom, zakonom i Statutom;
3. donosi propise za izvršavanje zakona, propisa i drugih opštih akata Republike Srpske Krajine, čije je izvršavanje povereno Velikoj Narodnoj Skupštini;
4. donosi program privrednog, naučnog, tehnološkog, demografskog, regionalnog i socijalnog razvoja i razvoja poljoprivrede i sela, u skladu sa planom razvoja Republike Srpske Krajine i utvrđuje mere za njihovo sprovođenje;
5. donosi budžet i završni račun Srpske Oblasti;
6. osniva fondove i organizacije od interesa za Srpsku Oblast u skladu sa zakonom;
7. obrazuje oblasne organe uprave, oblasne organizacije i službe i uređuje njihovu organizaciju i rad uz saglasnost Republike Srpske Krajine;
8. odlučuje o saglasnosti odluka i drugih opštih akata sa Statutom;
9. bira i razrešava predsednika i potpredsednika Velike Narodne Skupštine, predsednika, članove radnih tela i sekretara Velike Narodne Skupštine;
10. bira i rezrešava predsednika, potpredsednika i članove Oblasnog veća uz prethodnu saglasnost Vlade Republike Srpske Krajine;
11. bira i razrešava funkcionere koji rukovode oblasnim organima uprave i oblasnim organizacijma i službama uz prethodnu saglasnost Vlade Republike Srpske Krajine;
12. raspisuje oblasni referendum;
13. obavlja druge poslove utvrđene zakonom, Statutom i Poslovnikom Velike Narodne Skupštine.

Član 12.

Velika Narodna Skupština ima 60 poslanika.

Poslanici se biraju na neposrednim izborima, tajnim glasanjem.

Član 13.

Poslanici se biraju na četiri godine.

Izbori za poslanike moraju se održati najkasnije 30 dana pre isteka mandata poslanika kojima mandat ističe.

Danom konstituisanja Velike Narodne Skupštine prestaje funkcija poslanika čiji mandat ističe.

Član 14.

Velika Narodna Skupština može, u slučaju proglašenja neposredne ratne opasnosti ili ratnog stanja, odlučiti da se mandat poslanika produži dok takvo stanje traje, odnosno dok ne budu stvoreni uslovi za izbor novih poslanika.

Član 15.

Poslanik predstavlja građane izborne jedinice u kojoj je izabran.

Član 16.

Poslanik za izraženo mišljenje ili davanje glasa u Velikoj Narodnoj Skupštini ne može biti pozvan na odgovornost.

Član 17.

Velika Narodna Skupština ima predsednika i potpredsednika koje bira iz reda poslanika, na četiri godine.

Predsednik predstavlja Veliku Narodnu Skupštinu, raspisuje izbore za poslanike, predsedava i rukovodi sednicama Velike Narodne Skupštine i vrši druge poslove predviđene Statutom i Poslovnikom Velike Narodne Skupštine.

Potpredsednik pomaže predsedniku Velike Narodne Skupštine u vršenju njegove funkcije, zamenjuje predsednika u slučaju njegove sprečenosti i obavlja druge poslove utvrđene Poslovnikom Velike Narodne Skupštine.

Način i postupak predlaganja i izbor predsednika i potpredsednika Velike Narodne Skupštine uređuje se Poslovnikom Velike Narodne Skupštine.

Član 18.

Veliku Narodnu Skupštinu saziva predsednik Velike Narodne Skupštine po sopstvenoj inicijativi, odnosno na predlog Oblasnog veća ili najmanje jedne petine poslanika.

Velika Narodna Skupština se sastaje po potrebi, a najmanje dva puta godišnje.

Član 19.

Velika Narodna Skupština odlučuje većinom glasova na sednici kojoj prisustvuje većina od ukupnog broja poslanika, ukoliko statutom nije predviđena posebna većina.

Član 20.

Pravo predlaganja odluka i drugih opštih akata koji donosi Velika Narodna Skupština imaju Oblasno veće, svaki poslanik i skupština opštine.

Član 21.

Velika Narodna Skupština može odlučiti da o pojedinim pitanjima u njenoj nadležnosti odluku donose građani oblasnim referendumom.

Odluku donetu na referendumu proglašava Velika Narodna Skupština.

Član 22.

Organizacija i način rada Velike Narodne Skupštine i ostvarivanje prava i dužnosti poslanika uređuje se Poslovnikom Velike Narodne Skupštine.

Oblasno veće

Član 23.

1. izvršava zakone, propise i druge opšte akte Republike Srpske Krajine čije izvršavanje je povereno Oblasnom veću i donosi propise za njihovo izvršavanje kad je za to ovlašćeno;

2. izvršava odluke i druge opšte akte Velike Narodne Skupštine i donosi akte za njihovo izvršavanje;
3. donosi akte iz svoje nadležnosti;
4. predlaže program razvoja, budžet i završni račun Srpske oblasti i preduzima mere za njihovo sprovođenje;
5. predlaže odluke i druge opšte akte;
6. daje mišljenje na predlog odluke ili drugog opšteg akta koji je Velikoj Narodnoj Skupštini podneo drugi predlagač;
7. obrazuje stručne i druge službe za obavljanje poslova u svom delokrugu;
8. obavlja druge poslove u skladu sa zakonom, statutom i odlukom.

Član 24.

Oblasno veće sačinjavaju: predsednik, potpredsednik, članovi i funkcioneri koji rukovode oblasnim organima uprave i oblasnim organizacijama i službama (u daljem tekstu: članovi Oblasnog veća).

Ako su članovi Oblasnog veća izabrani iz reda poslanika, zadržavaju mandat poslanika.

Član 25.

Članovi Oblasnog veća uživaju isti imunitet kao poslanici.

Član 26.

Predsednika Oblasnog veća bira Velika Narodna Skupština na predlog predsednika Velike Narodne Skupštine.

Predsednik Oblasnog veća predlaže ostale članove Oblasnog veća.

Član 27.

Posle konstituisanja novoizabrane Velike Narodne Skupštine bira se Oblasno veće.

Član 28.

Oblasno veće i svaki njegov član odgovorni su Velikoj Narodnoj Skupštini za svoj rad.

Predsednik Oblasnog veća može predložiti Velikoj Narodnoj Skupštini razrešenje pojedinog člana Oblasnog veća.

Vlada Republike Srpske Krajine može predložiti Velikoj Narodnoj Skupštini razrešenje predsednika, potpredsednika i članova Oblasnog veća.

O predlogu za razrešenje otvara se rasprava.

Odluka o razrešenju Oblasnog veća, predsednika, potpredsednika i člana Oblasnog veća smatra se usvojenom ako je za nju glasala većina od ukupnog broja poslanika.

Oblasno veće i svaki član Oblasnog veća mogu podneti ostavku.

Oblasno veće koje je razrešeno ili podnelo ostavku nastavlja rad do izbora novog Oblasnog veća.

Član 29.

Organizacija i način rada Oblasnog veća uređuju se Odlukom Velike Narodne Skupštine i Poslovnikom Oblasnog veća.

Oblasni organi uprave

Član 30.

Poslove oblasne uprave obavljaju oblasni sekretarijati i drugi organi uprave.

Član 31.

Oblasni sekretarijati i drugi organi uprave izvršavaju zakone, druge propise i druge opšte akte Republike Srpske Krajine za koje su ovlašćeni; primenjuju odluke i opšte akte Velike Narodne Skupštine i akte Oblasnog veća i obavljaju druge poslove utvrđene Odlukom Velike Narodne Skupštine.

Član 32.

Odlukom Velike Narodne Skupštine urešuju se organizacija, delokrug i ovlašćenja oblasnih organa uprave i oblasnih organizacija i službi uz saglasnost Vlade Republike Srpske Krajine.

IV. ODLUKE I OPŠTI AKTI

Član 33.

Odluke i drugi opšti akti Velike Narodne Skupštine moraju biti u saglasnosti sa statutom.

Akti Oblasnog veća moraju biti saglasni sa Statutom, Odlukom i drugim opštim aktom Velike Narodne Skupštine.

Akti oblasnih organa uprave i oblasnih organizacija i službi moraju biti saglasni sa Statutom, Odlukom i drugim opštim aktom Velike Narodne Skupštine i aktima Oblasnog veća.

Član 34.

Odluka i drugi opšti akt stupaju na snagu najranije osmog dana od dana objavljivanja, osim ako iz naročito opravdanih razloga nije predviđeno da ranije stupe na snagu.

Član 35.

Statut, Odluka i drugi opšti akt Velike Narodne Skupštine objavljuju se u "Službenom glasniku Republike Srpske Krajine".

V. PROMENA STATUTA

Član 36.

Predlog za promenu Statuta mogu doneti Vlada, Oblasno veće i jedna trećina od ukupnog broja poslanika.

O predlogu za promenu Statuta odlučuje Velika Narodna Skupština većinom od ukupnog broja poslanika.

VI. ZAVRŠNE ODREDBE

Član 37.

Za sprovođenje Statuta doneće se odluka.

Odluku o sprovođenju statuta donosi Velika Narodna Skupština većinom od ukupnog broja poslanika.

U Kninu
4. aprila 1992. godine

Predsednik
Velike Narodne Skupštine,
Ilija Končarević, s. r.

Službeni glasnik RSK, broj 10., 20. svibanj 1992., str. 561-563.

72

1992., travanj 6.
Petrinja

Zahtjev Izvršnog vijeća SO Petrinja Stanici javne bezbjednosti Petrinja i Komandi garnizona JNA Petrinja da spriječe paljenje kuća i gospodarskih objekata izbjeglih Hrvata

---

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
SKUPŠTINA OPŠTINE PETRINJA
IZVRŠNO VIJEĆE

Broj: 2-187/92.
Petrinja, 06. 04. 1992. godine

1. – STANICA JAVNE BEZBEDNOSTI
P E T R I N J A
2. – KOMANDI GARNIZONA JNA
P E T R I N J A

PREDMET: Zahtjev za poduzimanje mjera za sprečavanje paljevina, dostavlja se.-

Svjedoci smo pojave, koja sve više ima maha, da svakodnevno na području opštine Petrinja, gore kuće ili drugi objekti.

Ovu problematiku razmatralo je Izvršno vijeće Skupštine Opštine Petrinja, na sjednici održanoj 06. 04. 1992. godine, te zauzelo stav da se paljenje kuća i drugih objekata mora sprečiti.

Molimo Vas da u tom smislu, poduzmete sve potrebne mjere koje su moguće u postojećoj situaciji kako bi se ovoj pojavi stalo na kraj, a kada za to postoji osnovana sumnja, da se učini sve da se počinioci otkriju i protiv njih poduzmu odgovarajuće mjere i postupci.

S poštovanjem.

DOSTAVITI:
1. Stanica jav. bez. Petrinja
2. Kom. garnizona Petrinja
3. Arhiva.-

PREDSJEDNIK IZVRŠNOG VIJEĆA
Nikola Bandur, dipl. ing., [v.r.]

M.P.[187]

Preslika, strojopis, latinica
HR-DAS-SCP, SO Petrinja, kut. 6.

[187] Okrugli pečat: RSK, Izvršno vijeće SO Petrinja.

73

1992., travanj 7.
Knin
Zapisnik 8. sjednice Vlade Republike Srpske Krajine

Z A P I S N I K
od 07. 04. 1992. g.

sa 8. sjednice Vlade Republike Srpska Krajina, održane u sali za konferencije JNA.

PRISUTNI: Zečević Zdravko, Kablar Jovo, Džakula Veljko, Božanić Boško, Bogić Stevo, Bjegović Đorđe, Martić Mile, Španović Stojan, Vinčić Svetozar, Ećimović Dušan, Šuša Vojin, Jović Dušan, Knežević Milan, Peurača Vojin, Veizović Dobroslav.
ODSUTNI: Grabundžija Savan, Starević Dušan.
NA POZIV PRISUTNI: Prljić Slavko, Paspalj Mile, Devetak Vitomir, Marjanović Branko, Dukić, Korolija Veljko, Živanović Boro i Ajduković Jovo.
Sjednica je počela sa radom u 9,00 sati.
Sjednicom je predsjedavao Predsjednik Zečević do 13,00 sati, a u nastavku do kraja sjednice potpredsjednik Kablar Jovo.
Za sjednicu je utvrđen ovaj

D n e v n i r e d

1. Donošenje odluke o osnivanju stručnog konsultativnog Savjeta Vlade RSK.
2. a) Donošenje Odluke o proglašenju Aerodroma Udbine javnim preduzećem.
   b) Donošenje rješenja o imenovanju v.d. direktora Javnog preduzeća Aerodroma Udbina.
3. Utvrđivanje prijedloga Zakona iz oblasti trgovine i turizma:
   a) Zakona o trgovini,
   b) Zakona o ugostiteljstvu i turizmu,
   c) Zakona o robnim rezervama i
   d) Zakona o tržišnoj inspekciji.
4. Utvrđivanje prijedloga:
   a) Zakona o šumama,
   b) Zakona o lovstvu.
5. Utvrđivanje prijedloga Zakona o elektroprivredi.
6. Utvrđivanje prijedloga:
   a) Zakona o zdravstvu,
   b) Zakona o zdravstvenom osiguranju.
7. Usvajanje Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i načinu rada Ministarstva zdravlja.
8. Usvajanje Uredbe:
   a) o načinu upotrebe vatrenog oružja,
   b) o slučajevima, uslovima i načinu upotrebe fizičke snage, gumene palice i drugih sredstava prinude.
9. Donošenje Odluke o osnivanju Javnog preduzeća Elektroprivreda RSK-a.
10. Informacija o aktivnostima elektroprivrede Krajine na sanaciji šteta i osiguranju plasmana energije u područja koja su deficitarna u snabdjevanju.

11. Informacija o statutu oblasnih vijeća.
12. Imenovanje pomoćnika Ministra za financije.
13. Informacija ministara:
    a) unutrašnjih poslova,
    b) narodne odbrane i
    c) vanjskih poslova.
14. Ostale informacije:
    a) direktora RTV Krajine,
    b) rukovodioca predstavništva Vlade u Beogradu,
    c) predsjednika Izvršnog savjeta Beli Manastir,
    d) informacija ministra financija,
    e) dogovor u vezi rada Vlade.

Prije prelaska na rad po dnevnom redu, na prijedlog Ministra za financije donesena je slijedeća

O D L U K A

1. Članovima Vlade i funkcionerima RSK-a na ime naknade za materijalne troškove odobrava se novčani iznos od 60.000,00 dinara.
2. Zaposlenim u organima RSK-a izvršit će se obračun ličnih dohodaka. Isplata ličnih dohodaka izvršit će se odmah po osiguranju novčanih sredstava.

Ad-1)
U uvodnom dijelu po ovoj tački dnevnog reda, konstatirana je potreba da se pri Vladi RSK-a osnuje savjet za strateška pitanja čiji bi članovi bili poznati naučni i javni radnici, a koji bi po potrebi zasjedao i kao političko tijelo, davao savjete Vladi i tijelima Vlade. U vezi navedenog, a nakon provedene diskusije, donesena je slijedeća

O D L U K A

1. Osniva se stručno-konsultativni savjet Vlade RSK-a u sastavu:

    1. Dr. Dušan Kanazir, akademik,
    2. Dr. Ljubo Tadić, akademik,
    3. Dr. Smilja Avramov,
    4. Dr. Gavro Perazić,
    5. Dr. Slobodan Komazec,
    6. Dr. Vujo Vukmirica,
    7. Dr. Čubra Nikola, gener.
    8. Dr. Bulajić Milan,
    9. Dr. Đorđe Jović,
    10. Dr. Petar Opačić,
    11. Mitropolit Jovan Pavlović,
    12. Mr. Dragaš Branko, financijer,
    13. Marjanović Ilija, financijer,
    14. Brane Crnčević, knjiž. public.
    15. Krste Crnčević, privrednik,
    16. Dragan Tomić, privrednik,
    17. Dr. Stanko Korać, književnik,

18. Helen Bentli-Delić,
19. Lukijan Vladika Slavonski,
20. Nikolaj Vladika Dalmatinski,
21. Dr. Lenko Mandić,
22. Hadžić Goran,
23. Paspalj Mile,
24. Zečević Zdravko.

2. Lista članova stručno-konsultativnog Savjeta dostaviće se svim članovima s pozivom da dadu svoj pristanak na članstvo u ovom Savjetu.

Ad-2)
a) Aerodromi Udbina i Zemunik, koji su sada u nadležnosti JNA nakon njenog preselenja iz RSK-a trebali bi preći u nadležnost civilnim vlastima.
U vezi s tim donesena je slijedeća

O D L U K A

1. Aerodrom Udbina i Aerodrom Zemunik proglašavaju se jedinstvenim Javnim preduzećem.
2. Naziv preduzeća je jedinstveno Javno preduzeće "Aerodrom Udbina".
3. Sredstva, prava, obaveze i radnike – građanska lica dosadašnjeg aerodroma preuzima novoosnovano preduzeće "Aerodrom Udbina".
4. Vlada RSK-a preuzima obavezu o zakupu hotela za smještaj letačkog osoblja.
5. Imenuje se Komisija u sastavu:
    1. Džodan Milan,
    2. Grabundžija Savan,
    3. Dopuđa Ratko,
    4. Vojvodić Ljubo,
    5. Todorović Dušan,
    6. Kalember Milan i
    7. Tankosić Milan,

    da izvrši popis i primopredaju aerodroma od vojnih vlasti.
6. Do izbora direktora Javnog preduzeća "Aerodrom Udbina" potrebno je imenovati vršioca dužnosti. Na prijedlog dr. Božanića, doneseno je slijedeće

R J E Š E N J E

1. Za v.d. direktora Javnog preduzeća "Aerodrom Udbina" imenuje se
   Džodan Milan, dipl. ing.
2. Za zamjenika direktora imenuje se
   Vojvodić Ljubo, dipl. oecc.
3. Za tehničkog direktora imenuje se
   Dopuđa Ratko,
4. Prvi let aviona iz Udbine za Beograd u funkciji javnog preduzeća kreće u srijedu, 15. 04. 1992. godine. Članovi Vlade RSK-a po mogućnosti biće prisutni na promociji tog prvog civilnog leta.

Ad-3)
Nacrte Zakona iz oblasti trgovine i ugostiteljstva prezentirali su Vladi Ministar Vinčić i njegov pomoćnik Devetak.

Nakon provedene rasprave donesena je slijedeća

ODLUKA

1. Utvrđuje se prijedlog Zakona o trgovini.
2. Utvrđuje se prijedlog Zakona o ugostiteljstvu i turizmu.
3. Utvrđuje se prijedlog Zakona o robnim rezervama.
4. Utvrđuje se prijedlog Zakona o tržišnoj inspekciji.

Prijedlog navedenih zakona, nakon provedene potrebne procedure, dostavit će se Skupštini na usvajanje.

Ad-4)

Iz oblasti gazdovanja sa šumama potrebno je donijeti zakone iz područja šuma i lovstva.
U vezi s tim, a na prijedlog potpredsjednika Džakule koji je dao obrazloženje uz prijedlog, donesena je slijedeća

ODLUKA

1. Utvrđuje se prijedlog Zakona o šumama.
2. Utvrđuje se prijedlog Zakona o lovstvu.

Prijedlog navedenih zakona, nakon provedene potrebne procedure, dostavit će se Skupštini na usvajanje.

Ad-5)

Nacrt Zakona o elektroprivredi obrazložio je Ministar Bjegović.
Nakon provedene rasprave donesena je slijedeća

ODLUKA

Utvrđuje se prijedlog Zakona o elektroprivredi.
Prijedlog navedenog Zakona, nakon provedene potrebne procedure, dostaviće se Skupštini na usvajanje.

Ad-6)

Nacrt Zakona iz područja zdravstva i zdravstvenog osiguranja obrazložio je Ministar Jović, nakon čega je donesena slijedeća

ODLUKA

1. Utvrđuje se prijedlog Zakona o zdravstvu.
2. Utvrđuje se prijedlog Zakona o zdravstvenom osiguranju.

Prijedlog navedenih zakona, nakon provedene potrebne procedure, dostaviće se Skupštini na usvajanje.

Ad-7)

Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i načinu rada Ministarstva zdravlja obrazložio je Ministar Jović.
Nakon obrazloženja Ministra provedena je rasprava, a zatim je donesena slijedeća

ODLUKA

Usvaja se Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i načinu rada Ministarstva zdravlja.

Ad-8)

Uvodno izlaganje i obrazloženje Uredbe o načinu upotrebe vatrenog oružja, kao i Uredbe o slučajevima, uslovima i načinu upotrebe fizičke snage, gumene palice i drugih sredstava prinude, podnio je Ministar Martić.

Nakon datog obrazloženja i provedene rasprave u kojoj su učestvovali prisutni, usvojena je slijedeća

O D L U K A

Usvajaju se Uredbe:
a) Uredba o načinu upotrebe vatrenog oružja,
b) Uredba o načinu upotrebe fizičke snage, gumene palice i drugih sredstava prinude.

Ad-9)
Potrebu za osnivanjem Javnog preduzeća Elektroprivrede RSK-a obrazložio je Ministar Bjegović.
Nakon obrazloženja donesena je slijedeća

O D L U K A

1. Osniva se Javno preduzeće Elektroprivreda Krajine.
2. Naziv preduzeća je "Elektroprivreda Krajina".
3. Sjedište preduzeća je u Kninu.

Ad-10)
Informaciju o aktivnostima Elektroprivrede Krajine na sanaciji šteta nastalih uslijed elementarnih i ratnih razaranja, kao i plasmanu energije u području Republike koja su deficitarna u snabdjevanju, podnio je Ministar Bjegović.
Nakon podnesene informacije i provedene rasprave, donesena je slijedeća

O D L U K A

Usvaja se podnesena informacija o aktivnostima Elektroprivrede Krajine na sanaciji šteta i plasmanu energije u područja koja su deficitarna u snabdijevanju.

Ad-11)
Informaciju o Statutu oblasnih vijeća i njihovu primjenu obrazložio je Ministar Suša. Prema odredbama Statuta u oblastima ubuduće neće postojati Vlade nego Sekretarijati oblasnih vijeća koja pored predsjednika i potpredsjednika imaju šest sekretarijata.
Nakon uvodnog izlaganja i provedene rasprave, donesena je slijedeća

O D L U K A

Usvaja se podnesena informacija o Statutu oblasnih vijeća, kao i njegovoj primjeni i promjenama koje su nastale u političko-izvršnim tijelima oblasti.

Ad-12)
Ministar za financije Peurača podnio je prijedlog za pomoćnika Ministra. Osoba koju predlaže ne bi se bavila profesionalnim radom u Ministarstvu, već bi taj posao obavila u sklopu svog radnog zadatka, uz naknadu koja bi se kasnije dogovorila.
Nakon provedene rasprave i uvodnog izlaganja ministra, doneseno je ovo

R J E Š E N J E

1. Za pomoćnika Ministra za financije imenuje se Mandić Đuro, dipl. oecc.
2. Naknadu za obavljeni posao u Ministarstvu usvojiće Vlada na prijedlog Ministra na jednoj od narednih sjednica.

Ad-13)
Informaciju o aktuelnoj situaciji podnijeli su resorni ministri i to: Unutrašnjih poslova, Vanjskih poslova i Narodne odbrane.
Nakon podnesenih informacija i provedene rasprave donesena je slijedeća

O D L U K A

Prihvaća se informacija koju su podnijeli ministri unutrašnjih poslova, Vanjskih poslova i Narodne odbrane.

Ad-14)
a) Informaciju o problematici informiranja, a posebno Radio-televizije, podnio je v.d. direktor Marjanović Branko.
Posebno je ukazano na problematiku oko izvještavanja i informiranja koje se emituje putem Radio Knina koji je još u nadležnosti ljudi iz bivše Vlade. Problem se javlja i kod nastavka radova na završetku TV Centra Krajine, koji se radi u Kninu.
Članovi Vlade su upoznati da postoje dva komada antenskih TV uređaja koji su demontirani, a mogli bi se korisno upotrebiti.
Nakon podnesene informacije donesena je

O D L U K A

1. Prihvaća se podnesena informacija.
2. Za narednu sjednicu Vlade v.d. direktor RTV-a sa svojim saradnicima primiće i podnijeti informaciju o stanju u informiranju, kao i prijedlog mjera da se poteškoće prevaziđu.
b) Rukovodioc predstavništva Vlade u Beogradu Mr. Slavko Prljić informirao je Vladu o aktivnostima koje se provode putem predstavništva, kao i na teškoće na koje nailazi prilikom svog rada. Tako na primjer mnogi privrednici javljaju se u predstavništvo, nude svoju pomoć, traže saradnju, pitaju kome da se obrate za pojedina pitanja i slično.
S obzirom da Vlada nema svoje prostorije teško ih je uputiti gdje da se obrate.

Nakon rasprave u kojoj su učestvovali prisutni, donesena je slijedeća

O D L U K A

1. Prihvaća se podnesena informacija.
2. Zadužuje se rukovodilac predstavništva Vlade u Beogradu Mr. Prljić da organizira sastanak u Beogradu s predstavnicima organizacija koje nude pomoć i žele da se privredno angažiraju na ovom području.
Na navedenom sastanku potrebno je da bude prisutan predsjednik Vlade ili njegov zamjenik, te resorni ministri.
c) Predsjednik Izvršnog savjeta Opštine Beli Manastir Boro Živanović informirao je Vladu o situaciji u Baranji i rekao između ostalog:
– da na terenu nemaju informacija o radu i aktivnostima Vlade, pa se stvara kriva slika i stiče loš dojam o tome kako i šta Vlada radi,
– sa predstavnicima JNA imaju određenih problema, a saradnja im je loša. Sa snagama OUN također kontakti nisu na visini, jer to uzurpiraju predstavnici JNA.
Predložio je da se ukinu komande mjesta jer, kako reče Živanović, JNA sebe smatra kao da su zakonodavna i izvršna vlast,
– Živanović je informirao i o poteškoćama oko financiranja TO, koja je na budžetu Opštine,
– o problemima izbjeglica navodi da ih ima oko 10.000 na području Baranje,

– zatim da je oko 5.500 penzionera, a to sve usložava situaciju u kojoj se nalazi Opština Beli Manastir,
– nedavni napadi neprijateljskih snaga na Baranju, navodi Živanović, izvedeni su iz Mađarske i Hrvatske, te traži da se mađarskim vlastima uputi protest, što je prihvaćeno,
– predložio je da se za člana Izvršnog saveta imenuje Stojan Petrović. Prijedlog je prihvaćen.
– Mitra Brnovića predlaže ispred Baranje za Ministra poljoprivrede.
Predsjednik Vlade razmotriće prijedlog.
– i na kraju predsjednik Živanović zahtijeva da se lokalnoj TV Baranji omogući ulazak u TV Beograd.

d) Ministar financija podnio je informaciju iz područja financijske politike. Govorio je o poteškoćama oko sastavljanja budžeta i kontakata sa predstavnicima SIV-a kod kojih nije naišao na potrebna razumijevanja u pogledu namirivanja budžetskih potreba.
U nastavku diskusije predložio je da bi bilo potrebno organizirati zajednički sastanak s predstavnicima Srbije, Crne Gore i JNA, vezano za stavku u budžetu – za financiranje TO i Milicije. Radi poteškoća i nerazumijevanja budžet nije bilo moguće uskladiti, a što je potrebno učiniti u što kraćem roku. Poseban problem predstavljaju penzije penzionera naše Republike, koji su te penzije stekli radeći u Hrvatskoj. U vezi s navedenim donesena je slijedeća

O D L U K A

1. Prihvaća se podnesena informacija.
2. Zadužuje se Ministar Peurača da uputi zahtjev Vladi Republike Hrvatske u vezi isplate penzija radnicima koji su te penzije zaradili u Hrvatskoj.
3. Zadužuje se predsjednik Vlade da organizira sastanak s predstavnicima Srbije, Crne Gore i JNA. Na navedenom sastanku s naše strane potrebno je da budu prisutni predsjednici: Republike, Skupštine i Vlade, te ministri Martić, Peurača, Španović i Suša.

e) U vezi dosadašnjeg rada Vlade i njenim aktivnostima rekao je predsjednik Paspalj, ne možemo biti zadovoljni. Zbog pomanjkanja prostora članovi Vlade nisu na okupu. Kako se problemi koje treba rješavati nagomilavaju, neophodno je da budemo stalno na jednom mjestu.

Nakon izlaganja predsjednika Paspalja i rasprave, donesen je slijedeći

Z A K L J U Č A K

1. Ispitati mogućnost smještaja Vlade u Plitvičkim Jezerima, neophodno je da se osiguraju prostorije za rad i spavanje. Zadužuje se dr. Božanić da ispita mogućnost osposobljavanja hotela za rad i smještaj Vlade, a Bjegović za osiguranje električne energije.
2. Zadužuje se Španović da ispita mogućnost ustupanja prostora u Domu JNA od strane vojnih vlasti.
3. Zadužuje se Kablar da ispita mogućnost smještaja Vlade u druge prostore u Kninu, računajući i objekat stare Bolnice.
4. Zadužuje se Paspalj i Veizović da zatraže prostore u Palati Federacije od SIV-a i Predsjedništva za potrebe Vlade.
5. O realizaciji zaduženja pod ovim zaključkom informirati članove Vlade na narednoj sjednici.

Sjednica je završila s radom u 18,00 sati.

PREDSJEDNIK VLADE
Mr. Zečević Zdravko, s.r.

Preslika, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 4., kut. 2.

74

1992., travanj 10.
Knin
Zapisnik i priopćenje s 29. sjednice Vlade Republike Srpske Krajine

ZAPISNIK

sa 29. sjednice Vlade Republika Srpska Krajina, održane 10. 4. 1992. godine, u zgradi Opštine, soba br. 51.

Sjednici su prisustvovali predsjednik Republike dr Milan Babić, Prvi ministar Vlade Risto Matković, te članovi Vlade: Vukašin Babić, Lazar Macura, Petar Štikovac, Jovan Katić, Vaso Ležajić i Dušan Badža, te načelnici Ličkog i Sjeverno-dalmatinskog okruga Dušan Vještica i Rajko Ležajić.

Nakon što je utvrđeno da sjednici prisustvuju većina članova Vlade, predsjednik Republike je predložio dnevni red.

Jednoglasno je usvojen slijedeći

dnevni red

1. Donošenje Uredbe o organizaciji i djelokrugu organizacionih jedinica Ministarstva unutrašnjih poslova.
2. Donošenje Uredbe o zvanjima i ovlaštenjima službenih lica organa Unutrašnjih poslova i o zvanjima radnika Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpska Krajina.
3. Donošenje Pravilnika o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti radnika Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpska Krajina.
4. Razmatranje zahtjeva Javnog preduzeća za proizvodnju, prenos i distribuciju električne energije "Elektrokrajine" za povećanje cijene električne energije za 182% od 1. 4. 1992. godine.
5. Donošenje Odluke o izboru sudije za prekršaje u Opštini Vrginmost.
6. Razmatranje zahtjeva Savjeta Skupštine opštine Pakrac za dodjelu novčanih sredstava u svrhu funkcionisanja Savjeta.
7. Donošenje Zaključka povodom zahtjeva Javnog preduzeća "Šume-Krajine" za povrat vozila i ostalih poslovnih sredstava, te mogućnost nabave goriva za potrebe proizvodnje tog preduzeća.
8. Razmatranje informacije Ministarstva za zdravlje, rad i socijalnu politiku.
9. Razmatranje zahtjeva Sekretarijata za društvenu djelatnost Skupštine opštine Knin, u vezi prevoza učenika.

10. Razmatranje zahtjeva SIV-a za pripremu podataka o direktnim i indirektnim štetama, nastalim usljed ratnih sukoba, na vodosnabdjevačkim i kanalizacionim objektima.

11. Razmatranje zahtjeva porodice pok. Mišina Nikole za dodjelu novčanih sredstava u vidu socijalne pomoći.

12. Razmatranje inicijative Inicijativnog odbora Opštine Kistanje za dopunu Zakona o privremenoj teritorijalnoj organizaciji Republike Srpska Krajina.

13. Donošenje Rješenja o imenovanju predsjednika i članova Upravnog odbora Javnog preduzeća "PTT Krajina".

14. Donošenje Odluke o razrješenju ministra unutrašnjih poslova.

15. Donošenje Zakona o vršenju javnih ovlašćenja i načinu obezbjeđenja sredstava Crvenog krsta Srpska Krajina.

RASPRAVA PO DNEVNOM REDU

Ad.1.

Obrazloženje po ovoj tački dnevnog reda dao je dr Milan Babić i istakao da je Zakonom o unutrašnjim poslovima predviđeno da Vlada donosi Uredbu o organizaciji i djelokrugu organizacionih jedinica MUP-a. Ovaj predlog Uredbe se razlikuje od predloga Uredbe MUP-a, a suština Uredbe je da se postavljaju tri resora: resor nacionalne bezbjednosti, resor javne bezbjednosti i resor jedinica za posebne namjene. Ovom Uredbom suština organizacije je u tome da se organizuje MUP i poslovi iz djelokruga unutrašnjih poslova u okviru Ministarstva i opštinskih sekretarijata za unutrašnje poslove. Dr Milan Babić predlaže da resor jedinica za posebne namjene nosi naziv Srpska nacionalna garda, kao resor u okviru MUP-a. Predviđeno je da organizaciju tog resora propisuje predsjednik Republike, a isti rukovodi tim jedinicama.

Po odredbama Vensovog plana postoji lokalna i regionalna policija. Za lokalnu su nadležne skupštine opština, a za regionalnu, po ovoj Uredbi, nadležan je ovaj resor.

Risto Matković dodaje da će se o radu ovih jedinica donijeti poseban akt.

Drugih primjedbi nije bilo, te se predlog Uredbe stavlja na glasanje.

Jednoglasno je donesena Uredba o organizaciji i djelokrugu organizacionih jedinica Ministarstva unutrašnjih poslova.

Isti se prilaže zapisniku pod 1/ i čini njegov sastavni dio.

Ad/ 2.

Obrazloženje po ovoj tački dnevnog reda dao je Risto Matković i istakao da su ovim aktom propisana zvanja kao i u Republici Srbiji za radnike milicije i posebni uslovi za sticanje tih znanja.

Za diskusiju se nije niko javio, te se predlog Uredbe stavlja na glasanje.

Jednoglasno je donesena Uredba o zvanjima i ovlašćenjima službenih lica organa unutrašnjih poslova i o zvanjima radnika Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpska Krajina.

Ista se prilaže zapisniku pod 2/ i čini njegov sastavni dio.

Ad/ 3.

Obrazloženje po ovoj tački dnevnog reda dao je Risto Matković i istakao da je ovo klasični pravilnik o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti, kao i u Zakonu o radnim odnosima.

Za diskusiju se nije niko javio, te se predlog stavlja na glasanje.

Jednoglasno je donesen Pravilnik o disciplinskoj materijalnoj odgovornosti radnika Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpska Krajina.

Isti se prilaže zapisniku pod 3/ i čini njegov sastavni dio.

Ad/4.

Obrazloženje po ovoj tački dnevnog reda dao je Vukašin Babić i istakao da se ne može poslovati s postojećim cijenama električne energije. Kaže da je osnova za povećanje električne energije usporedba sa cijenama u Republici Srbiji, te dodaje da zahtjev djeluje velik, jer nisu redovno podnosili zahtjev za povećanje električne energije.

Predlaže povećanje cijena električne energije za 182% od 1. 04. 1992. godine, i također da se automatski poveća cijena kako se bude povećavala u Republici Srbiji.

Primjedbi nije bilo, te se predlog stavlja na glasanje.

Jednoglasno je usvojen zahtjev Javnog preduzeća "Elektro-Krajina" za povećanje cijena električne energije za 182% od 1. 04. 1992. godine.

Isti se prilaže zapisniku pod 4/ i čini njegov sastavni dio.

Ad/5.

Obrazloženje po ovoj tački dnevnog reda dao je Risto Matković i istakao da Skupština opštine Vrginmost predlaže Vladi da se imenuje ponovo za sudiju za prekršaje Nada Šoškić, pošto joj je istakao mandat.

Primjedbi nije bilo, te se predlog stavlja na glasanje.

Jednoglasno je donesena Odluka o izboru sudije za prekršaje u Opštini Vrginmost.

Ista se prilaže zapisniku pod 5/ i čini njegov sastavni dio.

Ad/6.

Obrazloženje po ovoj tački dnevnog reda dao je Risto Matković i istakao da se Savjet opštine Pakrac obratio Vladi sa zahtjevom za dodjelu novčanih sredstava, u svrhu funkcionisanja

Ističe da je zahtjev neargumentovan, te predlaže odbijanje istog, jer je trenutno nesređeno stanje u Budžetu Krajine. Dalje predlaže da se taj zahtjev razmatra kad se ta situacija sredi na nekoj od narednih sjednica.

Za diskusiju se nije niko javio, te se zahtjev stavlja na glasanje.

Jednoglasno je dogovoreno da se isti odbije i razmotri na nekoj narednoj sjednici.

Ad/7.

Obrazloženje po ovoj tački dnevnog reda dao je Risto Matković, te predlaže donošenje zaključka kojim se zahtjeva u ime Vlade od nadležnih da se vozila vrate a da se benzinskim stanicama da preporuka da se Javnom preduzeću "Šume Krajine" da gorivo radi omogućavanja normalnih poslova.

Dušan Vještica je istakao primjedbu na rad direktora tog preduzeća.

Drugih primjedbi nije bilo, te se predlog stavlja na glasanje.

Jednoglasno je donesen zaključak o vraćanju vozila Javnom preduzeću "Šume Krajine".

Isti se prilaže zapisniku pod 7/ i čini njegov sastavni dio.

Ad/8.

Obrazloženje po ovoj tački dnevnog reda dao je Risto Matković i istakao da se ovdje radi o sredstvima korisnika boračko-invalidske zaštite, a to je jedna od najugroženijih kategorija stanovništva.

Predlaže da se iz budžetskih sredstava interveniše jednokratnom pomoći u visini najmanjeg primanja za mjesec dana. Međutim, ističe da je SDK-a Republike Srbije protivzakonito

onemogućila Vladi Republike Srpska Krajina, te predlaže da se Službi društvenog knjigovodstva Republike Srbije, na osnovu toga, uputi oštar protest.

Za diskusije se nije niko javio, te se predlog stavlja na glasanje.

Jednoglasno je odlučeno da se SDK-a Republike Srbije uputi protest zbog nezakonitog onemogućavanja raspolaganja sredstvima budžeta Republike Srpska Krajina.

Ad/9.

Obrazloženje po ovoj tački dnevnog reda dao je Risto Matković, te je istakao da su se dugovi prema preduzeću "Jadrantrans" nagomilali, te odbijaju prevoz učenika i traže 5 miliona dinara kao interventnu sumu da bi nastavili sa radom. Zatim ističe da se ovo pitanje ne može rješiti dok se na rješi pitanje raspolaganja budžetom Krajine.

Primjedbi nije bilo, te se predlog stavlja na glasanje.

Jednoglasno je dogovoreno da se o ovom pitanju raspravi na nekoj od slijedećih sjednica, zbog navedenih razloga.

Ad/10.

Obrazloženje po ovoj tački dnevnog reda dao je Risto Matković i istakao da SIV traži od Vlade podatke o direktinim i indirektnim štetama, nastalim uslijed ratnih sukoba, na vodosnabdjevačkim i kanalizacionim objektima.

Predlaže da se zaduži Opštinski sekretarijat za urbanizam i komunalne poslove u Kninu da zajedno sa Fondom za stambeno-komunalne poslove prikupi podatke za cijelu Krajinu.

Primjedbi nije bilo, te se predlog stavlja na glasanje.

Jednoglasno je dogovoreno da se zaduži Opštinski sekretarijat za urbanizam i komunalne poslove u Kninu da pripremi podatke, o direktnim i indirektnim štetama nastalim uslijed ratnih sukoba na vodosnabdijevačkim i kanalizacionim objektima.

Ad/11.

Obrazloženje po ovoj tački dnevnog reda dao je Risto Matković i istakao da se Okružni zatvor iz Knina obratio Ministarstvu za pravosuđe i upravu sa zahtjevom da se dodijeli jednokratna novčana pomoć roditeljima njihovog radnika Mišina Nikole, koji je izgubio život 7. 01. 92. godine.

Zatim predlaže da se ovaj zahtjev uputi Centru za socijalni rad u Kninu s preporukom da se roditeljima pok. Mišina Nikole dodijeli jednokratna novčana pomoć.

Primjedbi nije bilo, pa se predlog stavlja na glasanje.

Jednoglasno je dogovoreno da se ovaj zahtjev uputi Centru za socijalni rad u Kninu.

Ad/ 12.

Obrazloženje po ovoj tački dnevnog reda dao je Risto Matković i istakao da je ova inicijativa pokrenuta za osnivanje opštine Kistanje. S obzirom na ratne okolnosti predlaže da se Ministarstvo za pravosuđe i upravu zadrži da prouči ovu inicijativu i na jednoj od narednih sjednica predloži rješenje.

Dr Milan Babić ističe da je ova inicijativa u skladu sa članom 7. Zakona o privremenoj teritorijalnoj organizaciji Republike Srpska Krajina, koji navodi da grupe naselja koje su po nekoj ranijoj teritorijalnoj organizaciji činile područje opštine, kao što su: Kistanje, Srb, Udbina, Plitvice, Topusko, Dubice i Smiljčić mogu pokrenuti postupak za dopunu ovog zakona u smislu da se i ta područja organizuju u opštine. Zatim kaže da je nerješeno i političko stanje unutar Krajine, kao da je i neodređena zona teritorije Krajine, te smatra da ovu inicijativu treba prihvatiti, a realizovati se kad se uspostavi jasna teritorijalna cjelovitost i status Krajine.

Drugih primjedbi nije bilo, te se predlog stavlja na glasanje.
Jednoglasno je dogovoreno da se ova inicijativa razmotri na jednoj od narednih sjednica.

Ad/ 13.
Obrazloženje po ovoj tački dnevnog reda dao je Risto Matković i istakao da je potrebno imenovati predsjednika i članove Upravnog odbora Javnog preduzeća PTT saobraćaj Krajine.
Za predsjednika je predložen Lazar Macura, a za članove Muždalo Milica, Milinković Đuro, Dobrivojević Mirko, Ležajić Rajko, Vitas Boško i Popac Boško, jer Upravni odbor ima predsjednika i 6 članova.
Primjedbe nije bilo, te se predlog stavlja na glasanje.
Jednoglasno je doneseno rješenje o imenovanju predsjednika i članova Upravnog odbora Javnog preduzeća PTT saobraćaj Krajine.
Isto se prilaže zapisniku pod 13/ i čini njegov sastavni dio.

Ad/ 14.
Obrazloženje po ovoj tački dnevnog reda dao je dr Milan Babić i istakao da, koristeći ustavno ovlašćenje, predlaže da se Slavko Ožegović razrješi funkcije ministra unutrašnjih poslova, a da taj resor popunjava prvi ministar Vlade do izbora novog ministra.
Primjedbi nije bilo, te se predlog stavlja na glasanje.
Jednoglasno je donesena Odluka o razrješenju ministra unutrašnjih poslova.
Ista se prilaže zapisniku pod 14/ i čini njegov sastavni dio.

Ad/ 15.
Obrazloženje po ovoj tački dnevnog reda dao je dr Milan Babić.
Za diskusiju se nije niko javio, te se predlog Zakona stavlja na glasanje.
Jednoglasno je donesen Zakon o vršenju javnih ovlašćenja i načinu obezbjeđenja sredstava Crvenog krsta Srpska Krajina.
Isti se prilaže zapisniku pod 15/ i čini njegov sastavni dio.

Na sjednici ja također doneseno saopštenje za javnost, koje se prilaže zapisniku i čini njegov sastavni dio.
Time je dnevni red iscrpljen i sjednica završila sa radom.

Zapisničar
Branka Žeželj

PREDSJEDNIK REPUBLIKE
dr Milan Babić

_ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _

SAOPŠTENJE SA 29. SJEDNICE
VLADE REPUBLIKE SRPSKE KRAJINE

Na sjednici Vlade Republike Srpske Krajine održanoj dana 10. 04. 1992. godine, u Kninu, pod predsjedavanjem Predsjednika Republike Dr. Milana Babića usvojeno je više podzakonskih akata i razmatrana tekuća problematika iz djelovanja resornih ministara i Vlade u cjelini.
Između ostalog usvojena je Uredba o organizaciji i djelokrugu organizacionih jedinica Ministarstva unutrašnjih poslova, a u skladu člana 6. stav 2. Zakona o unutrašnjim poslovima Republike Srpske Krajine.

Usvojena je također Uredba o zvanjima i ovlaštenjima službenih lica organa unutrašnjih poslova i o zvanjima radnika Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske Krajine, kao i Pravilnik o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti radnika Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske Krajine.

Odlukom Vlade usvojen je zahtjev Javnog preduzeća za proizvodnju, prijenos i distribuciju električne energije "Elektrokrajina" Knin za povećanje cijena električne energije. Od 01. 04. cijene električne energije na području Republike Srpske Krajine, povećavaju se za 182 %.

Na svojoj sjednici Vlada je konstatovala da je Služba društvenog knjigovodstva Republike Srbije protivzakonito onemogućila Vladi Republike Srpske Krajine raspolaganje sredstvima budžeta Republike Srpske Krajine, pa će se pomenutoj službi uputiti energičan protest.

Vlada je također zauzela energičan stav da niko osim legalno i legitimno izabrane Vlade Republike Srpske Krajine, predsjednika Republike Srpske Krajine dr. Milana Babića i legalne Skupštine Republike Srpske Krajine, ne može pregovarati niti imenovati predstavnike za pregovore ni u jednom pitanju koje je od značaja za Republiku Srpsku Krajinu i njen narod. Sve izjave nepozvanih i neovlaštenih lica u vezi nekakve rezmjene teritorija i pregovora sa Republikom Hrvatskom, koje su se mogle pročitati i čuti u sredstvima informisanja odnedavno samo su izjave neovlaštenih pojedinaca i usmjerene su protiv interesa Republike Srpske Krajine i njenog naroda.

PRVI MINISTAR VLADE
Risto Matković, [v.r.]

Izvornik, strojopis, ćirilica
HR-DAZD, Vlada RSK

75

1992., travanj 12.
Beograd

Otvoreno pismo zahvale Udruženja Srba iz Bosne i Hercegovine u Srbiji Ratku Mladiću, zapovjedniku 9. korpusa JNA zbog sudjelovanja njegovih jedinica u borbama na Kupresu

---

UDRUŽENJE SRBA
IZ BOSNE I HERCEGOVINE
U SRBIJI

1000 BEOGRAD
Terazije 3
Tel: 325-192
323-389
Telefaks: 323-192

Otvoreno pismo — broj: 121/92
generalu – majoru Ratku Mladiću — Datum, 12. 04. 1992. g.
K n i n

Dragi generale!

U ime svih članova Udruženja i društva "Južna Krajina" izražavamo Vam najdublju zahvalnost za spas srpskog naroda u Kupresu. Vi, starešine i vojnici Kninskog korpusa sprečili ste nastavak genocida nad našim narodom, koji je započeo 1941. godine, a koji je danas, po zamislima ustaša, trebalo da bude potpuno završen. Sjajnim dejstvima Vaših vojnika na Kupreškoj visoravni Vi ste onemogućili stradanje srpskog naroda u Bugojnu i Livnu. Time ste poštedeli od uništavanja i hrvatski i muslimanski narod u Južnoj Krajini.

Dragi generale, primite izraze naše neizmerne zahvalnosti i poštovanja.

Za Udruženje
dr Nikola B. Popović, [v.r.]

Za društvo
"Južna Krajina"
dr Stanislav Nikić, [v.r.]

M.P.[188]

Pročitano na radio Knin
12. 04. 1992. g. u 14.10 časova[189]

Preslika, strojopis, ćirilica
HR-HMDCDR, 2., kut. 4048.

76

1992., travanj 14.
Knin
Zapisnik 9. sjednice Vlade RSK

Z A P I S N I K
od 14. 04. 1992. g.

sa IX. sjednice Vlade Republike Srpska Krajina, održane u Sali za konferencije JNA.

PRISUTNI: Kablar Jovo, Božanić Boško, Bogić Stevo, Bjegović Đorđe, Martić Mile, Grabundžija Savan, Vinčić Svetozar, Ećimović Dušan, Šuša Vojin, Jović dr. Dušan, Knežević Milan, Peurača Vojin, Veizović Dobrosav.
ODSTUNI: Zečević Zdravko, Džakula Veljko, Španović Stojan.
NA POZIV PRISUTNI: Hadžić Goran, Paspalj Mile, Dr. Bioković[190], Milanović[191], Devetak Vitomir, Ivanović Ljubiša, Bukarica Petar i Marjanović Branko.

---

[188] Okrugli pečat: Udruženje Srba iz Bosne i Hercegovine u Srbiji, Krajina.

[189] Dopisano rukom.

[190] Nikola.

[191] Ile, pomoćnik komandanta GŠ SVK za pozadinu.

GOSTI SJEDNICE: Koviljko Lovre, potpredsjednik Izvršnog vijeća Skupštine Vojvodine.

Sjednica je počela s radom u 9 časova.
Sjednicom je predsjedavao potpredsjednik Kablar Jovo.

Za sjednicu je utvrđen slijedeći:

D n e v n i r e d:

1. Verifikacija zapisnika s prethodne sjednice Vlade.
2. Usvajanje Odluke o visini izdvajanja sredstava iz prometa i prodaje naftnih derivata i najamnina za puteve.
3. Usvajanje Odluke o visini godišnje naknade za puteve pri registraciji motornih drumskih vozila.
4. Problematika snabdjevenosti tržišta strateškim artiklima.
5. Razmatranje zahtjeva predstavnika Evropske zajednice za prisutnost u Krajini.
6. Usvajanje Odluke o proglašenju ratnih zločinaca.
7. Usvajanje Uredbe o mjerama zaštite od požara pri izvođenju radova zavarivanja, rezanja i lemljenja.
8. Davanje suglasnosti na:
   a) Pravilnik o sistematizaciji radnih mjesta MUP-a,
   b) Pravilnik o unutrašnoj organizaciji MUP-a
9. Razmatranje Nacrta Zakona iz oblasti građevinarstva i urbanizma.
10. Imenovanje Upravnog odbora:
   a) Zavoda za zaštitu zdravlja,
   b) za zdravstvo i zdravstveno osiguranje.
11. Imenovanje Upravnog odbora Javnog preduzeća "Aerodrom Udbina".
12. Imenovanje Upravnog odbora Elektroprivrede.
13. Problematika informisanja.
14. Dogovor u vezi rada Vlade RSK-a.
15. Razmatranje mogućnosti održavanja zajedničke sjednice Vlade RSK sa SIV, Generalštabom, Vladom Republike Srbije i Crne Gore.
16. Informacija:
   a) o aktivnostima članova Vlade između prethodne i ove sjednice,
   b) o formiranju Srpske vojske u Kninskom Kosovu,
   c) o problematici raseljavanja lica i stvaranja uslova za njihov povratak,
   d) razmatranje Ekološkog društva Srbije za učešće u radu okruglog stola o izbjeglicama,
   e) o stanju u opštini Sisak Caprag,
   f) o inicijativi da se Topusko proglasi Republičkim centrom,
   g) o prioritetu ulaganja u Elektroprivredu.

Prije početka rada po dnevnom redu za riječ se javio Ministar za prosvjetu, koji je prenio pozdrave Vladi RSK-a predsjednika Odbora za Srbe pri Skupštini Srbije gospodina Radmila Bogdanovića. Vlada je sa zadovoljstvom primila pozdrave i preko ministra Kneževića uputila poziv uz molbu gospodinu Bogdanoviću da prisustvuje sjednici Vlade RSK-a u utorak 21. 04. 1992. godine. Ukoliko bude spriječen da navedenog dana dođe u Knin, poziv ostaje otvoren za jednu od narednih sjednica.

Ad-1)
Zapisnik s prethodne sjednice, održane dana 07. 04. 1992. godine, komentirao je potpredsjednik Vlade Jovo Kablar.
Nakon što je podpredsjednik prokomentirao zapisnik, na isti su utvrđene slijedeće:

P R I M J E D B E

1. U svim donesenim odlukama umjesto: "Utvrđuje se prijedlog Zakona" treba da stoji: "Utvrđuje se prijedlog nacrta Zakona", a riječi "Nakon provedene potrebne procedure" potrebno je brisati.
2. Pod Ad-12), tačka 1. Rješenja, treba da glasi: Za pomoćnika ministra za financije za resor porezne politike za područje Kordun, Banije, Lika i Dalmacija imenuje se Mandić Đuro, dipl. oecc.
3. Navedene primjedbe unijet će se u zapisnik od 07. 04. o.g., kao ispravke i čine njegov sastavni dio.

Ad-2)
Odluku o visini izdvajanja sredstava iz prometa i prodaje naftnih derivata i najamnina za puteve obrazložio je Ministar Grabundžija.
Nakon provedene rasprave, donesena je slijedeća

O D L U K A

Usvaja se predložena Odluka o visini sredstava prometa i prodaje naftnih derivata u RSK-a.
Odluka se nalazi u prilogu ovog zapisnika.

Ad-3)
Odluku o visini godišnje naknade za puteve pri registraciji motornih drumskih vozila prokomentirao je i obrazložio Ministar saobraćaja i veza g. Grabundžija, nakon čega je usvojena.
Odluka se nalazi u prilogu ovog zapisnika.

O D L U K A

o visini godišnje naknade za drumska motorna vozila, traktore i priključna vozila.

Ad-4)
O snabdjevenosti tržišta strateškim artiklima i problematici u vezi s tim obrazložio je pomoćnik ministra za trgovinu i turizam Petar Bukarica.
Nakon uvodnog izlaganja i provedene rasprave, usvojena je ova

O D L U K A

Stavlja se embargo na izvoz strateške robe iz RSK-a. Embargo se ne odnosi na Srbiju, Crnu Goru i Srpsku Bosnu i Hercegovinu.
Pored navedene odluke donesen je i slijedeći

Z A K L J U Č A K

1. Za nosioca snabdjevanja pojedinih područja Republike, Ministarstvo će odrediti jače trgovačke kuće na području RSK-a.
2. Neophodno je osnovati određene republičke institucije koje prate ovu problematiku (Republička direkcija materijalnih rezervi i Privredna komora RSK-a).
3. Vlada će, u najskorije vrijeme, osnovati komisiju za transformaciju vlasništva.

4. U slučaju daljnjeg poremećaja saobraćajnih tokova organizirat će se prevoz robe sa konvojima koje treba da prate i snage OUN.

Ad-5)
Evropska zajednica, preko svojih predstavnika iz Splita i Zagreba, uputila je zahtjev da u Kninu ima svoje posmatračke timove. Njihove zahtjeve obrazložio je Ministar Veizović, koji je prenio dio razgovora s njihovim predstavnicima koji je vođen 13. 04. u Kninu u prisutnosti podpredsjednika Kablara.
Nakon provedene rasprave donesena je ova

ODLUKA

1. Odbija se zahtjev predstavnika Evropske zajednice zbog njihovog ponašanja na području Slavonije, Baranje i Zapadnog Srema, koji je išao na štetu srpskog naroda.
2. Određuju se punktovi Knin, Glina i Erdut u kojima mogu boraviti i obavljati razgovore predstavnici Evropske zajednice.
3. Kretanje predstavnika Evropske zajednice do navedenih punktova moguće je samo uz pratnju organa RSK-a.
4. Gospodinu Butrosu Galiju, Generalnom sekretaru OUN-a, uputiti protestno pismo zbog toga što je RSK-a stavio u nadležnost Evropske zajednice.
U prilogu ovog zapisnika dostavlja se obavijest Ministra inostranih poslova.

Ad-6)
U pogledu proglašenja ratnih zločinaca i usvajanja odluke u vezi s tim, obrazložio je Ministar Martić.
Nakon provedene rasprave i uvodnog obrazloženja, donesen je slijedeći

ZAKLJUČAK

Za jednu od narednih sjednica pripremiti odluku o proglašenju ratnih zločinaca.

Ad-7)
Ministar Martić dao je uvodno obrazloženje Uredbe o mjerama zaštite od požara pri izvođenju radova zavarivanja, rezanja i lemljenja.
Nakon provedene rasprave, donesena je slijedeća

ODLUKA

Usvaja se Uredba o mjerama zaštite od požara pri izvođenju radova zavarivanja, rezanja i lemljenja.

Ad-8)
a) Pravilnik o sistematizaciji radnih mjesta MUP-a obrazložio je Ministar Martić, nakon čega je donesena ova

ODLUKA

Daje se saglasnost na Pravilnik o sistematizaciji radnih mjesta MUP-a.
b) Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji MUP-a obrazložio je ministar Martić, a potom je donesena ova

ODLUKA

Daje se saglasnost na Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji MUP-a.

Ad-9)
Nacrte Zakona iz oblasti građevinarstva i urbanizma obrazložio je Ministar Suša.
Nakon što je provedena rasprava, donesena je slijedeća

ODLUKA

1. Prihvaća se prijedlog Nacrta Zakona iz oblasti građevinarstva i urbanizma i to:
   a) Zakon o građevinskom zemljištu,
   b) Zakon o planiranju i uređenju prostora,
   c) Zakon o komunalnim poslovima,
   d) Zakon o izgradnji objekata.
2. Prijedlog Nacrta Zakona dostavlja se Skupštini na usvajanje.

Ad-10)
Prijedlog članova Upravnog odbora Zavoda za zaštitu zdravlja i članova Upravnog odbora za zdravstveno osiguranje, predložio je Ministar za zdravstvo i zdravstveno osiguranje dr. Jović.
Nakon provedene rasprave, donesena je ova

ODLUKA

1. Za članove Upravnog odbora Zavoda za zaštitu zdravlja imenuju se:

1. Dr. Branka Pajić	Glina
2. Dr. Sanja Čoko-Ćelebićanin	Knin
3. Dr. Mladen Jović	Vukovar
4. Dr. Dušanka Miloš	Knin
5. Dipl.oecc Ankica Katić	Knin

2. Za članove Upravnog odbora Zavod za zdravstveno osiguranje imenuju se:

1. Dr. Dušan Babić	Knin
2. Dr. Špiro Milić	Knin
3. Dipl.oecc Nadežda Galić	Glina
4. Dipl.prav. Vera Barbir	Vrginmost
5. Dipl.prav. Velimir Marjanović	Knin
6. Mr. Rada Obradović	Glina
7. Dr. Spasoje Tomašević	Vukovar

Ad-11)
Prijedlog članova Upravnog odbora Javnog preduzeća “Aerodrom Udbina” podnio je podpredsjednik Božanić.
Nakon provedene rasprave usvojena je slijedeća

ODLUKA

Za članove Upravnog odbora Javnog preduzeća “Aerodrom Udbina” imenuju se:
1. Bogić Stevo
2. Grabundžija Savan
3. Božanić Boško
4. Studen Uroš
5. Kuprešanin Radomir
6. Vranjevac Desimir
7. Tepavac Jasminka

8. Mihovilović Đorđe
9. Kalember Milan.

Ad-12)
Ministar Bjegović podsjetio je članove Vlade na dogovorene kriterije za izbor članova Upravnog odbora Elektroprivrede po kojem Vlada daje četiri člana, a preduzeće tri.
Nakon provedene rasprave donesen je slijedeći

ZAKLJUČAK

1. Za članove Upravnog odbora imenuje se, ispred Vlade:
   1. Bjegović Đorđe
   2. Golubović Petar
   3. Mrkalj Mitar.
2. Ostali članovi imenovat će se na jednoj od narednih sjednica, kada se pripremi prijedlog.

Ad-13)
O stanju o informisanju govorio je generalni direktor RTV Krajina Branko Marjanović. Što se tiče stanja i perspektive RTV Srpska Krajina Marjanović je rekao da je sadašnje stanje, s obzirom na kadrovske, tehničke, materijalne, prostorne i ostale uslove, vrlo nepovoljno. Što se tiče Srpskog radio Knina stanje ne zadovoljava, jer su i tamo potrebne kadrovske promjene i materijalna sredstva. Što se televizije Krajine tiče i tamo je potrebno iznaći mogućnosti i tehničko rješenje za pokrivanje kompletnog područja signalima za prijem.
Marjanović je, nadalje, govorio o saradnji sa RTV Beograd i zadacima koje je potrebno poduzeti da se stanje sanira.
Nakon provedene rasprave donesen je slijedeći

ZAKLJUČAK

1. Prihvaća se podnesena informacija o stanju i perspektivi Radio-televizije Srpska Krajina.
2. Imenuje se Komisija u sastavu:
   1. Bogić Stevo,
   2. Ećimović Dušan,
   3. Peurača Vojin,

sa zadatkom da odmah izvrše uviđaj u Radio Knin, te izvrše popis sredstava i inventara u svrhu primopredaje i preuzimanja Srpskog Radio Knina u nadležnost Republike Srpska Krajina.

Ad-14)
S obzirom na otežane uslove rada Vlada posebno s aspekta nedostatka prostora informirao je Kablar i predložio privremeno rješenje dok se ne nađe adekvatno rješenje.
Nakon rasprave u kojoj su učestvovali prisutni, donesena je slijedeća

ODLUKA

Zadužuje se podpredsjednik Božanić da za narednu sjednicu Vlade pripremi informaciju o mogućnosti privremenog smještaja Vlade u prostorije Hotela Plitvička jezera.

Ad-15)
Osjeća se potreba za održavanjem zajedničkih sjednica Vlade Republike Srpska Krajina sa Vladom Srbije i Crne Gore, te Generalštabom i SIV-om.

U vezi s tim donesena je slijedeća

O D L U K A

1. Zadužuje se predsjednik Vlade da organizira navedene sastanke u što kraćem roku.
2. O postignutom sporazumu u jednoj od narednih sjednica Predsjednik će informirati Vladu.

Ad-16)
a) Ministar Knežević informirao je Vladu o dijelu svoje aktivnosti između dvije sjednice. Upoznao je prisutne o nekim problemima u prosvjeti i rekao da je bio na sastanku sa direktorima škole sa Kninskog, Benkovačkog, Obrovačkog i Gračačkog područja. Na tom sastanku čulo se puno problema. Pored najveće poteškoće – pitanja financiranja, čuli su se i problemi oko udžbenika, upisa studenata, nepodesnih profesora i nastavnika koji nisu na našoj strani, zatim otvaranje odjeljenja viših i visokih škola na kninskom području. Spominjao se i “Ristin” fond.[192] Tko je uz Ristu dobiće i plaću, inače plaće nema.
Nakon izlaganja ministra Kneževića, donesen je ovaj

Z A K L J U Č A K

Prihvaća se podnesena informacija.
b) Informaciju o osnivanju Puka Srpske garde u Kosovu podnio je ministar Martić. Govoreći o skupu u Kosovu Martić ističe da je na njemu bilo nekoliko stotina građana – posmatrača, da je u stroju bilo nekoliko desetina šaroliko obučenih i naoružanih lica, što znači da nema ni govora o nekakvom puku, da su pred crkvenim sveštenim licima položili zakletvu.
Nakon podnesene informacije i provedene rasprave, donesena je slijedeća

O D L U K A

1. Usvaja se podnesena informacija o formiranju Srpskog dobrovoljačkog puka Petar Mrkonjić.
2. Vlada će izdati saopštenje za javnost, kojim se ograđuje od navedenog skupa i osuđuje takav postupak.
3. Vlada nalaže MUP-u da pokrene postupak protiv svih vinovnika i povede istragu, te utvrdi njihovu odgovornost.
4. Da se patrijarhu Pavlu uputi protest zbog miješanja crkve u politiku.
Za upućivanje pisma njegovom preosveštenstvu gosp. Pavlu zadužuje se Mr. Vojin Šuša.

c) Odbor za ljudska prava i slobode organizira skup u Skupštini SFRJ dana 16. 04. o.g. u 9,30 časova.
Na skupu će, u ime Vlade, biti prisutan Puškar Siniša, pomoćnik ministra za pravosuđe i upravu. Informaciju je podnio ministar Suša, a ista je prihvaćena.
d) Etnološko društvo Srbije organizira okrugli stol na temu izbjeglica i problemima u vezi s tim. Organizatori su uputili zahtjev Vladi RSK da pošalje svoje predstavnike koji će biti prisutni na navedenom skupu.

[192] Risto Matković, prvi ministar u Vladi RSK koju je vodio Milan Babić.

ZAKLJUČAK

Na skupu Okruglog stola o izbjeglicama kojeg organizira Etnološko društvo Srbije dana 16. 04. 1992. godine, ispred Vlade RSK prisustvovaće ministar Veizović i sekretar CK[193] Opačić.[194]
e) General Dr. Bioković informirao je o stanju u Opštini Sisak – Caprag.
Nakon provedene rasprave, donesen je ovaj

ZAKLJUČAK

1. Opština Sisak Caprag u buduće će se zvati Caprag.
2. Iz Opštine Kostajnica vratiće se 13 srpskih sela u Opštinu Caprag.

1. Crkveni Bok	8. Papići
2. Čapljani	9. Pobrđani
3. Donji Hrastovac	10. Slovinci
4. Ivanjski Bok	11. Strmen
5. Jasenovčani	12. Šaš
6. Kostreši Šaški	13. Timarci
7. Novoselci	

3. Potrebnu proceduru provesti u Opštini Caprag.

f) General dr. Bioković je predložio da mjesto Topusko u budućnosti bude kulturni, privredni i politički centar Republike Srpska Krajina. Ako se prijedlog prihvati, dr. Bioković nudi pomoć oko narudžbe projektne dokumentacije.

Nakon provedene rasprave, doneseni su slijedeći

ZAKLJUČCI

1. Prihvaća se inicijativa Dr. Biokovića da Topusko u perspektivi konkurira za Centar RSK s obzirom da je to geografsko središte, kao i zbog toga što ima prirodne uvjete.
2. U budućnosti, kad se stvore uslovi za to, provesti potrebnu proceduru za realizaciju tačke jedan ovog zaključka.

g) Informaciju o prioritetu ulaganja u elektroprivredne objekte podnio je ministar Bjegović.
Nakon podnesene informacije donesena je slijedeća

ODLUKA

1. Započeti izgradnju DV 110 kV Donji Lapac – Udbina na osnovu dobivenih sredstava SIV-a.
2. Započeti pripremne radove (istražne i projektantne) na DV 110 kV Sombor – Beli Manastir.
3. Sačiniti listu prioriteta elektroenergetskih objekata za period 4.-12. 1992. god.
Radi operativnosti, a i radi sufinanciranja od strane Elektro-istoka Beograd, sklopiti Ugovor sa SIV-om i sredstva ustupiti Elektroprivredi Srbije.
Preostala potrebna sredstva iskazati kroz investicioni program i ista osigurati zajedno s Elektroprivredom Srbije.
4. Za realizaciju ove Odluke zadužuje se ministarstvo za energetiku i rudarstvo s rokom – h i t n o, a najdalje do 25. 04. 1992. godine.

193 Crvenog križa.

194 Jovan.

Sjednica je završila u 17 časova.

PODPREDSJEDNIK VLADE:
(Jovo Kablar)

Preslika, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 4., kut. 2.

77

1992., travanj 18.
Petrinja
Zapisnik sjednice Narodne skupštine Srpske oblasti Zapadna Slavonija

---

Z A P I S N I K

sa sjednice Narodne Skupštine Zapadne Slavonije održane dana 18. 04. 1992. sa početkom u 10 sati u Dvorani bioskopa u Okučanima.

Prisutni: spisak u prilogu

Dnevni red:

1. Utvrđivanje liste poslanika Narodne Skupštine
2. Izmjene i dopune Poslovnika o radu Narodne Skupštine
3. Usvajanje pravnih akata Srpske oblasti Zapadna Slavonija:
   a) – Statut Srpske oblasti Zapadna Slavonija,
   b) – Odluka o sprovođenju Statuta,
   c) – Odluke o organizaciji oblasnih organa uprave Zapadne Slavonije,
   d) – Odluka o organizaciji i načinu rada Oblasnog vijeća Zapadne Slavonije,
4. i 5. toč. dn. reda treba još pripremiti pa se izbacuje
4. Donošenje Odluke o teritorijalnoj organizaciji,
5. Poslanička pitanja i prijedlozi.

Damjanović:[195] predlaže da se Ad 4 dopuni razmatranjem teritorija org. i definiranja područja Zap. Slavonije.

Dnevni red usvojen.

Ad 1) Vukelić:[196] informira o problemima dosadašnjeg rada Skupštine zbog egzodusa na pojedinim područjima (problem kvoruma i kvalitete rada). Zbog toga dana inicijativa da se izvrši reorg. Skupštine kako bi se moglo normalno raditi. Komande mjesta i izvršni savjeti dali su prijedlog novih poslanika za Skupštinu (5 opština x 12 poslanika = 60 poslanika).

---

[195] Đorđe.

[196] Veljko.

Na ovaj način nadamo se da će biti omogućen normalan rad Skupštine i da se njen rad osjeti u životu na terenu.

Predsjednik čita prijedlog liste poslanika i predlaže da nakon toga se ide na utvrđivanje same liste (u prilogu).

Rasprava –
Bajić:[197] primjedba vezano za broj delegata sa područja Novske kao i zastupljenost delegata sa prostora Trokuta (Novska-Rajić), a koji su prisutni na prvoj liniji. Novska kao grad nema niti jednog delegata, a ima oko 50% Srba.
Vukelić: Smatram da je bitno da je ova regija pokrivena globalno, a ne regionalno.
Radaković:[198] Obrazlaže način prijedloga za Pakračke poslanike i smatra da se to može u kasnijim raspravama nadopuniti.
Radošević:[199] Ovo su ujedno i delegati za Skupštinu Republike Srpska Krajina.

Pojavljuju se ljudi na listi za poslanike koji se nisu ni prije rata, ni u ratu ni sada dokazali i smatram da o tome treba voditi računa.
Vukelić: predlažem da se, ukoliko predstavnici Novske smatraju da prijedlozi nisu u redu da se to kasnije dogovori.
Bajić: da se Radulović Stevo izostavi i da nam se ostavi prostor da naknadno dostavimo ime delegata da možemo izvršiti konsultacije, da bude predstavnik iz Centra – Novska.

Lista poslanika jednoglasno usvojena sa otvorenim 1 mjestom na osnovu primjedbe Bajića.

Ad 2) Poslovnik o radu donesen ranije, a promjene se odnose na dijelove koji se odnose na dio Autonomije jer su ujedinjene autonomne oblasti u jedinstvenu Republiku (promjene samo vezane sa usklađenjem sa jačim opštim aktima).

Jednoglasno usvojene izmjene i dopune Poslovnika o radu.

Ad 3) a) Statut Srpske oblasti Zap. Slavonije usklađen je sa Statutima ostalih oblasti da bi imali jednoobrazne dokumente.

– član 11 tač. 9 glasanje nadpolovičnom većinom

– čl. 26 – pred. Oblasnog vijeća predlaže pred. Skupšt. – predsjednik predlaže Skupštini članove Oblasnog vijeća, a Skupština usvaja nadpolovičnom većinom glasova.

________ predlaže da se razmotri mogućnost usklađivanja Statuta i Odluke o org. oblasnih organa uprave vezano za čl. 3.

Jednoglasno usvojen amandman na Statut i Statut oblasti Zap. Slavonija.

b) Jednoglasno prihvaćena Odluka o sprovođenju Statuta.

c) Jednoglasno prihvaćena Odluka o org. oblasnih organa uprave.

d) Radošević: Odbornici Pod. Slatine imaju prijedlog da se čl. 3 proširi – da predsjednici Savjeta Opština po funkciji budu članovi Oblasnog vijeća.

Ećimović:[200] smatram da je nelogično da predsjed. budu članovi Oblasnog vijeća, predlažem da po funkciji budu prisutni sjednicama Oblasnog vijeća.

Radošević: ostajem kod prijedloga (šire obrazlaže svoj prijedlog).

[197] Mišo.

[198] Milan.

[199] Savo.

[200] Dušan.

Vlada Rep. Srpske Krajine imenuje Oblasno vijeće.

Stevo:[201] prijedlog je vezan za vertikalnu povezanost Vlade i Oblasnog vijeća – smatram da je protok informacija obezbjeđen poslanicima koji su u Komandi mjesta i u izvršnim savjetima i smatram da bi se došlo do centralizacije vlasti ukoliko bi išli po funkciji u sastav Oblasnog vijeća.

Bosanac:[202] smatram da je nespojivo i kontra svih propisa da pred. IS idu u Oblasno vijeće.

Amandman nije usvojen.

Uz 3 glasa protiv i 1 uzdržani Odluka je prihvaćena.

Ad 4) Džakula:[203] Analiza što je to Zapadna Slavonija i što nam je zadatak i cilj. (kratko o historijatu sadašnje situacije od dolaska HDZ na vlast i učešća Srba u toj vlasti kao i plebiscit prema Pakracu kao teritorijalnoj organiziranosti)

– u posjeti UN u New Yorku namjerno se nije govorilo o granicama zbog položaja Srba u značajnoj manjini –

– složili smo se u osnovnom da snage UN moraju najzad za mjesec dana zaposjesti teritorije i da rat prestane. Sada je veliki pritisak na Srbiju da utječe da se na ovim prostorima priznaju i hrvatski zakoni, a ne samo zakoni Federacije i SRK. Predviđa se rasplet događaja u Bosni i Srbiji za 10-tak dana. Osnovno je da Vensov[204] plan predviđa povratak izbjeglica, miran život i financ. pomoć za izgradnju porušenog. Još uvijek prisutna tendencija raseljavanja stanovništva Zap. Slavonije na druga područja. Tome smo se žestoko suprotstavili na Skupštini SRK. Smatram da i Vi kao poslanici trebate utjecati na naše zemljake da se vrate na svoja ognjišta i da zadržimo prostor Zap. Slavonije. I Jović[205] je shvatio značaj Zap. Slavonije i strahovito smo se kod UN zalagali za istu. Suprotna strana je isto shvatila značaj Zap. Slavonije i sada nastoji svim silama (pritiskom na Srbiju) da povrati iste prostore. Slijedeće nedjelje dolaze predstavnici UN u Beograd da se definiraju granice i linije razgraničenja.

Gruičić:[206] očekivao sam da bi danas taj narod trebao da sazna da se danas nešto događa u Zap. Slavoniji, a ne ovako incognito; trebalo je pozvati i prijatelje iz Bos. Grad., Korpusa i drugih koji su zaduženi za rad sa civilnim strukturama. Ja bih volio da ova Vlada radi na ovim prostorima da i narod vidi da ima šansu i razlog povratka. Smatram da nam je informiranost ispod dopustivog nivoa, a medijski rat je izuzetno prisutan kod drugih. Koristim priliku da zamolim za pomoć oko davanja imena za razmjenu naših zarobljenih i ubijenih.

Vukelić: prijatelje iz Bos. Gradiške smo trebali i pokušali zvati, a iz korpusa se nisu odazvali. Predlažem da Odluku o teritorij. org. prihvatimo s tim da će ostalo biti zakonski regulirano.

Džakula: Važna činjenica koju sam zaboravio su ljudi u Bgd. koji su napravili vrlo važnu publikaciju o stradanjima na našim područjima koja je vrlo opširno i detaljno napravljena i provedena i dostavljena UN i Evrop. zajednici. Govorim to zbog toga što smo od Guldinga[207] tražili da se formira grupa koja će obići sve općine i sela da se vidi kolika su stradanja ljudska i materijalna.

[201] Cvjetković.

[202] Branko.

[203] Veljko.

[204] Cyrus Vance.

[205] Borisav, predsjednik Državnog komiteta SFRJ za odnose s UN-om.

[206] Milutin.

[207] Marrack.

Rađenović Milan – pred. UZ Rajić – primjedbe na izlaganje – kako dovući naše ljude nazad kada još ne smijemo reći da li će dio grada Novska i brdskih sela da li će smjeti da se tamo vrati. To nam do sada još nitko iz Vlade nije rekao. Molio bih, u ime 2500, Vladu da se zauzme da te dijelove Novske vrate koje smo mi 3 puta zauzimali. Ukoliko to ne bude riješeno polit. putem mi ćemo to kao borci ratnim putem vratiti. Sada mirujemo samo zbog primirja. Želimo da dođete u našu sredinu i da se borcima objasni i garantira da će se moći vratiti na svoja ognjišta. I kod razmjena – ako se putuje s naše strane mi moramo znati tko dolazi da ne bude poslije otkrivenih položaja i ljuti što se događalo.
Vukelić: pitanje granica nije sporno samo kod nas, činjenica je da Vlada treba voditi računa o svakom selu.
Vitez:[208] Koliko sam shvatio na slijedećoj Skupštini će biti izabrana Vlada, a do tada apeliram sadašnji sastav da se uključi u prikupljanje svih podataka o stradanjima na našim područjima, a ne da to radi Opština.
Ećimović: što se tiče medijske blokade – neshvatljivo je da kamere TVB nisu bile u Kninu mjesec dana. Činjenica je da je inform. blokada prisutna. Osnovna intencija Vensovog plana je da se svatko vrati na svoje ognjište. Novska će biti demilitarizovana zona, ali tamo će vrijediti hrvatski zakoni, kako će ti ljudi tamo živjeti i koliko će biti sigurni to je drugo pitanje.

U komunikaciji sa UN mora se biti jako precizan jer oni to traže.

Što se tiče pravosudnih instit. samo su Okučani pokriveni, ali to je preduvjet za funkc. pravne države, a Vlada se u tome vrlo inertno odnosila. Zbog toga sam predložio da Okružni pravosudni organi budu u Okučanima da bi mogli funkcionirati. Intencije prema B. Luci u smislu privrednog, informativnog, kulturnog i svakog drugog centra.

Budući je Okučanima osposobljen prostor za Oblasno izvršno vijeće predlažem da Vlada tu počne djelovati, a ne da se mora vezati u ovakim uvjetima, a posao pred nama je vrlo ozbiljan i konkretan i opširan.
Lončar Ilija: smatram da trebamo biti veoma obazrivi kod izbora ključnih ljudi da to budu kompetentni ljudi.
Vukadinović:[209] postavlja pitanje zbog čega je Vlada radila više u izbjeglištvu nego ovdje, a ne zna zašto.
Damjanović: kod ljudi je prisutna velika nedoumica kod povratka na istočne dijelove Zap. Slavonije jer se ne zna kakvo će biti polit. rješenje. Apeliram na Vladu da bude prisutna u ovim prostorima.
Radić,[210] pred. SO B. Luka: Konstituiranjem ove Oblasne skupštine dogodilo se nešto što je bilo za očekivati. Sada tek predstoji borba za Zap. Slavoniju jer su pojedini njeni dijelovi ispražnjeni (Grubišno Polje, Slatina). Informacija mora biti brza i potpuna u medijskom ratu. Organizovali smo se u B.[211] Luci sa tehnikom da možemo prenositi, Bgd[212] i svijetu što se stvarno događa na ovim prostorima.

Apeliram na jedinstvo, a ne da se sada svađamo kada nam to može jako nauditi.

[208] Dušan.

[209] Dragoslav.

[210] Predrag.

[211] Banja.

[212] Beograd.

Vukić:[213] (pred. SDS BK. Bos. Krajina)
Vukelić stavlja na glasanje Odluku o teritorijal. org.[214]

Jednoglasno usvojena.

Ad 5) Vukelić: Vlada će izraditi materijal vezan za pređeni put i ono što nas čeka za slijedeću skupštinu. Da se sada dogovorimo koji je to termin.
Slijedeća Skupština – oko 27. 04. 92. – bit će utvrđeno.
Zagorac:[215] predlažem da zauzmemo stav u vezi povratka naših ljudi – prvenstveno iz Baranje. Ti naši ljudi imaju problem sa izlaskom iz Baranje i potrebno je da naša vlada nešto s tim u vezi uradi sa oblasnom vladom Slavonije, Baranje i zap. Srema.
Džakula: odmah u utorak na sjednici Vlade ćemo poduzeti potrebne korake.
Kulić:[216] mislim da nije primjereno odgađanje termina Skupštine zbog posla koji nas čeka i predlažem da se zakaže Skupština.
Vukelić: Glavni orijentir je dolazak UN i mogućnost obavljanja razgovora s njima. Molim da iz Komandi mjesta i izvršnih Savjeta, gdje to nije urađeno, pripremi se imena ljudi za funkc. Pred. IS da se to u Vladi može usvojiti.
Gruičić: 90% penzionera nije nigdje uključeno i molim Vas da se to pitanje isplate penzija što prije stavi na dnevni red.
Radić: Srbija plaća penzije i ispostavlja fakture Hrvatskoj. Stoga se mora obuhvatiti i ovo područje.
Bosanac: konkretno pitanje da se za slijedeću skupštinu pripremi – da li postoji program Vlade za povratak izbjeglica i konkretna pomoć istima.
Vukelić: radi se konkretan program povratka izbjeglica.
Bastašić:[217] molim i Skupštinu i Vladu iz ove oblasti i cijele RSK da se kaže da će biti povratak u Zap. Slavoniju – prvo obezbjediti da se vrati vojno-sposobni izbjeglice i da se omogući siguran povratak i za njih nema problema. Narod treba vraćati kada se sve smiri i sredi.
Smatram nužnim da se zahtjeva da se vojne strukture odgovornije odnose prema komandama mjesta u izvršavanju traženja.

ZAVRŠENO u 13^{10}

Zapisničar: Pred. Skupštine:
Z.[218] Novaković

Izvornik, rukopis, latinica
HR-DASB, OV SOZS, kut. 2.

---

213 Radislav.

214 Organizaciji.

215 Živko.

216 Mladen.

217 Dr. Milan.

218 Zdenka.

78

1992., travanj 20.
Glina
Izvješće Stanice milicije Glina o paljenju i miniranju kuća u Joševici i Prijeku

---

Izvještaj

Obilazak, pregled i obavljanje razgovora sa mještanima Joševice i Prijeke gdje je 19/20. 04. 92. u noćnim satima zapaljeno 5 + 5 (10) objekata koji su izgorjeli a dva objekta kuća i štala je ugašena po našem dolasku. U toku iste noći minirana je kuća i potpuno uništena od "Dogana" u akciji. O svemu upoznat Sekretar i Načelnik radi planiranja pokrivanja određenih sela.

SŽ,[219] [v.r.]

Izvornik, rukopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 288.

79

1992., travanj 21.
Knin
Zapisnik 10. sjednice Vlade RSK

Z A P I S N I K
od 21. 04. 1992. god.

sa X. sjednice Vlade Republike Srpska Krajina, održane u sali za konferencije Doma JNA.

PRISUTNI: Zečević Zdravko, Kablar Jovo, BOŽANIĆ Boško, Bogić Stevo, Džakula Veljko, Bjegović Đorđe, Martić Mile, Grabundžija Savan, Vinčić Svetozar, Ećimović Dušan, Šuša Vojin, Jović Dušan, Knežević Milan, Peurača Vojin, Španović Stojan i Veizović Dobrosav.

NA POZIV PRISUTNI: Prijić Slavko, Opačić Jovo, Ajduković Jovo, Bukarica Petar, Živković Miloš, Bosnić,[220] Matijević,[221] Dudaković,[222] Pekić,[223] Krnić[224] i Marjanović.[225]

---

[219] Željko Simić.

[220] Mile, predsjednik Ratnog predsjedništva SO Slunj.

[221] Milovan, predsjednik Izvršnog savjeta Privremene skupštine općine Slunj.

[222] Miloš, načelnik bezbjednosti RaŠTO Veljun.

[223] Predrag, komandant RaŠTO Utinja.

[224] Simo.

[225] Branko, direktor Srpske RTV Krajine.

Sjednica je počela sa radom u 9 časova. Sjednicom je predsjedavao predsjednik Vlade Zečević Zdravko.
Za sjednicu je utvrđen ovaj

D N E V N I R E D:

1. Verifikacija zapisnika sa predhodne sjednice Vlade.
2. Razmatranje problematike teritorijalnog razgraničenja opština (Drniš, Slunj, Vojnić, Krajak, Caprag i dr.)
3. Izvještaj sa sastanka predsjednika Vlade i predsjednika državnog komiteta dr. Jovića[226] sa predsjednicima UN.
4. Donošenje Odluke o osnivanju Vlade komisije za transformaciju vlasništva.
5. Načini rada Vlade u Beogradu, te izvještaj o dosadašnjim aktivnostima.
6. Donošenje Odluke za nabavku potrebnog inventara, pribora i materijala za opremanje kancelarije Vlade.
7. Odobrenje elemenata Ugovora o prenosu prava korištenja radnog prostora.
8. Davanje saglasnosti na prijedlog za predsjednika i planove Izvršnog saveta u opštinama gdje ne funkcioniše Skupština opštine.
9. Donošenje Uredbe o osnovama, merilima i uslovima za razvrstavanje preduzeća i organa u odgovarajuće kategorije ugroženosti od požara.
10. Donošenje Odluke o postupku povratku izbjeglica.
11. Donošenje Uredbe o prodaji robe za strana sredstva plaćanja u posebnim carinskim prodavnicama.
12. Donošenje Odluke o visini jednokratne naknade za poginule i ranjene borbe.
13. Donošenje Odluke o visini, uslovima i načinu isplate naknade za materijalne troškove.
14. Razmatranje prijedloga za imenovanje resornih ministara i njihovih pomoćnika.
15. Informacija sa okruglog stola o pitanju izbjeglica.
16. Donošenje Odluke o nadležnosti Okružnog suda Knin nad zatvorskom stražarskom jedinicom.
17. Utvrđivanje prijedloga Zakona o izdavanju publikacije.
18. Donošenje Odluka o upućivanju zahtijeva Vladi Srbije za otkup deviza.
19. Imenovanje Vladine komisije za popis i distribuciju napuštene imovine na području RSK-a.
20. Problem financiranja rada u vaspitanju i obrazovanju.
21. Razno.

1.
Prije početka rada Vlade po dnevnom radu Predsjednik Mr. Zečević Zdravko je predložio da se ispred Vlade uputi telegram saučešća članu predsjedništva gosp. Sejdi Bajramoviću povodom tragične pogibije njegovog sina. Prijedlog je prihvaćen i telegram upućen.

2.
Ministar Vojin Peurača je predložio da Vlada uputi telegram Vladama Republike Srbije i Crne Gore u kojem će predložiti da se u dnevni red Skupštine Republika i Pokrajina uvrsti Zakon

[226] Borisav.

o obezbeđenju dopunskih sredstava te da se iznos za RSK poveća u skladu ranijeg dogovora. Prijedlog je prihvaćen i telegram upućen.

Ad-1)
Zapisnik sa predhodne sjednice održane dana 21. 04. komentirao je podpredsjednik Vlade Jovo Kablar i napomenuo da zapisnik nije umnožen u dovoljnom broju primjeraka zbog toga što nije bilo papira za umnožavanje. Na zapisnik nije data primjedba pa je donesena

O D L U K A

Usvaja se zapisnik sa sjednice Vlade održane dana 21. 04. 1992. godine.

Ad-2)
Što se teritorijalnog razgraničenja tiče dogovoreno je da se na ovoj sjednici obradi samo Opština Slunj jer su na sjednici Vlade prisutni najodgovorniji funkcioneri navedene Opštine. Predsjednik SO Bosnić, dajući genezu te opštine rekao je da je prije rata bilo u ovoj opštini 60% stanovnika srpske narodnosti, da je tokom rata poginulo više od 10.000 stanovnika, da je izgradnjom vojnog poligona iseljeno oko 4.500 stanovnika ponovo pretežno srpski živalj, da je u predhodnom periodu rađeno smišljeno da se Slunj brojčano ojača stanovništvom hrvatske narodnosti i da to bude hrvatska opština. Dolaskom na vlast HDZ situacija se pogoršava. Oficir bezbednosti u brigadi Krnić ističe neminovnost i opravdanost opstanka opštine Slunj. On je na vojno-geografskoj karti predočio teritorijalnu rasprostranjenost opštine.
Nakon provedene rasprave donesena je slijedeća

O D L U K A

1. Opština Slunj će i dalje egzistirati u sadašnjim granicama.
2. Ako se u međuvremenu ukaže potreba donijeti će se definitivna Odluka o budućoj organizaciji oblika i veličini opštine.
3. U radu opštinskih organa u buduće forsirati Izvršni savet.
4. Za navedenu sjednicu pripremiti problematiku opštine Krnjak.

Ad-3)
Predsjednik Vlade, podpredsjednik Džakula i ministar odbrane podnjeli su izvještaj sa puta iz Njujorka i razgovora sa Markom Guldingom. Razgovori su se prvenstveno odnosili na teritorijalnu razgraničenost i razmještaj mirovnih snaga UN. Nakon podnesenog izvještaja i rasprave usvojen je slijedeći

Z A K L J U Č A K

1. Prihvata se podneseni Izvještaj sa puta u Njujork i razgovora vođenih sa Markom Guldingom.
2. Ubuduće na slične sastanke pozivati i ministra spoljnih poslova.

Ad-4)
Na predhodnoj sjednici Vlade istaknuta je potreba da se imenuje Komisija za transformaciju vlasništva. U tom smislu izneseno je nekoliko prijedloga, a ministar Šuša ističe da je pri Oblasnom vijeću Slavonije, Baranje i Zapadnog Srijema imenovana takva komisija koja na tome radi, te da bi bilo od koristi da se u Vladinu komisiju uključi i ta radna grupa koja na tome radi. Nakon provedene rasprave, donesen je slijedeći

ZAKLJUČAK

1. Imenovanje Vladine komisije za transformaciju vlasništva odlaže se za jednu od narednih sjednica.
2. Zadužuje se Predsjednik Vlade
   a) da stupi u vezu sa predstavnicima Vlade Srbije radi eventualnog korištenja njihovog iskustva,
   b) da predloži komisiju na jednoj od narednih sjednica Vlade.

Ad-5)

O načinu rada Vlade, posebno što se tiče njene aktivnosti preko predstavništva u Beogradu informirao je Prijić. On ističe da ima mnogo problema koje treba riješiti da bi ta aktivnost i djelovanje bilo bezprjekorno. Rad Vlade se uglavnom odvija preko sjednica, a to nije dovoljno, potrebno je da se ministarstva popune, a ministri više angažiraju u međupauzama – između dvije sjednice.
Nakon provedene rasprave donesen je slijedeći

ZAKLJUČAK

1. Ministri i ostali članovi Vlade koji putuju za Beograd ili obratno potrebno je da to prijave najmanje 24 sata prije polaska na put na telefon 325-602 (Ministarstvo za pravosuđe i upravu).
2. Da Prijić za jednu od narednih sjednica pripremi program rada predstavništva Vlade u Beogradu, te da ga prezentuje Vladi na verifikaciju.
3. Da se izdaju rješenja za sva imenovanja koja je Vlada donijela.
4. Da se sjednica Vlade ubuduće održava ponedjeljkom u 17 časova, te nastavi s radom utorkom i završi do 13 sati kako bi članovi Vlade mogli da putuju utorkom poslije podne.
5. Vlada odobrava vanredne letove avionom i to:
iz Beograda: ponedjeljkom u 10 časova
subotom u 10 časova
sa Udbine: utorak u 17 časova
subotom u 11 časova
6. Naziv predstavništva u Beogradu je
PREDSTAVNIŠTVO VLADE RSK U BEOGRADU

Ad-6)

Prijedlog za nabavku potrebnog inventara, pribora i materijala za opremanje kancelarija Vlade podnio je Kablar.
Nakon što je lista potrebnih nabavki razmotrena, donešena je slijedeća

ODLUKA

1. Odobrava se nabavka pribora, inventara i materijla za opremanje kancelarija Vlade.
2. Spisak se nalazi u prilogu ovog Zapisnika i čini njegov sastavni dio.

Ad-7)

Elemente Ugovora za prenos u vlasništvo radnog prostora obrazložio je Kablar. Nakon rasprave donesen je slijedeći

ZAKLJUČAK

1. Ugovor o prenosu prava korištenja poslovnog prostora potrebno je preraditi i prilagoditi zakonskim odredbama.

2. Zadužuje se Ministarstvo pravosuđa i uprave da Ugovor preradi i dostavi Vladi na odobrenje za jednu od narednih sjednica.

Ad-8)
Prijedlog za predsjednika i članove Izvršnog Savjeta Zapadne Slavonije obrazložio je Džakula. Nakon provedene rasprave donesena je slijedeća

O D L U K A

Daje se saglasnost na predložene kandidate za predsjednika i članove Izvršnog savjeta i to:
I Izvršni savjet opštine Pakrac:

1. Radaković Milan, predsjednik Savjeta
2. Bojčić Čedo, podpredsjednik Savjeta
3. Komasović Mihajlo, koordinator
4. Golić Dragan
5. Vidić Vlado
6. Milanković Predrag
7. Cvjetković Stevo
8. Gaćeša Dušan
9. Prodanović Milenko
10. Krneta Pero
11. Bosanac Ljuban

II Izvršni savet opštine Okučani:

1. Vitez Dušan, predsjednik
2. Bosanac Branko
3. Gazibarić Dušan
4. Kljajić Željko
5. Čanak Dragan
6. Lončar Ilija
7. Savić Rade
8. Bjelić Ilija
9. Brkić Zoran
10. Damjanović Đorđe
11. Rađenović Mile

III Izvršni savet opštine Daruvar:

1. Lovrić Đorđe, predsjednik Savjeta
2. Jakovljević Siniša, podpredsjednik Savjeta
3. Dželajlija Branko, koordinator
4. Popović Milica
5. Gatarić Vlado
6. Orozović Stevan
7. Mihajlović Stevo
8. Lončar Milan
9. Šaračević Nena
10. Amidžić Ljuban
11. Vukić Milosav

IV Izvršni savet opštine Grubišno Polje:
1. Popović Branko, predsjednik Saveta
2. Jelić Dušan, podpredsjednik
3. Bezbradica Dušan, koordinator
4. Žulec Ivica
5. Savatović Radovan
6. Sukur Leposava
7. Vučković Petar
8. Bolić Nikola
9. Koljić Milovan
10. Čujo Bogdan
11. Popara Ankica

V Izvršni savet opštine Podravska Slatina:
1. Kulić Mladen, predsjednik Saveta
2. Radošević Savo, podpredsjednik
3. Dopuđa Nikola, koordinator za privredu
4. Graovac Milan, koordinator za društvene djelatnosti
5. Stepanović Snežana, koordinator za opće i upravne poslove
6. Dobrojević Dragan, koordinator za financije
7. Todorović Simo, koordinator za urbanizam i građevinarstvo
8. Bukva Mirko, koordinator za pravosuđe
9. Crnobrnja Mile, koordinator za unutrašnje poslove
10. Krupić Fadil, koordinator za NO
11. Radošević Slobodan, koordinator

Ad-9)
Uredbu o osnovama, mjerilima i uslovima za razvrstavanje preduzeća i organa u odgovarajuće kategorije ugroženosti od požara, obrazložio je Ministar Martić.
Nakon provedene rasprave donesena je slijedeća

O D L U K A

Usvaja se Uredba o osnovama, mjerilima i uslovima za razvrstavanje preduzeća i organa u odgovarajuće kategorije ugroženosti od požara.

Ad-10)
Odluku o visini potrebne takse koja se plaća pri izdavanju odobrenja za otvaranje automat kluba obrazložio je ministar Peurača.
Nakon podnesenog obrazloženja donesena je slijedeća

O D L U K A

Usvaja se Odluka o visini potrebne takse koja se plaća pri izdavanju odobrenja za otvaranje automat kluba.

Ad-11)
Prijedlog Odluke o povratku izbjeglica obrazložio je Ministar Šuša.
Bez namjere da ospori građanima Hrvatske i drugih nacionalnosti pravo na povratak na teritoriju Republike Srpska Krajina, posebno cjeneći činjenicu da je jedan broj njih na isljenje

bio primoran od tada na našim prostorima djelujuće ustašoidne vlasti ili zbog kasnije antisrpske propagande i tako stvorenog straha za svoju i egzistenciju svojih najbližih, jedino sa željom da spriječi sve moguće nesporazume i olakša takvim povratnicima uklapanje u normalan život Republike Srpska Krajina, a istovremeno obezbedi neophodan postupak provjere lica povratnika zbog najavljene prijetnje ubacivanjem diverzantskih i terorističkih grupa Vlada Republike Srpska Krajina donosi

O D L U K U

1. Sva punoljetna lica koja imaju namjeru vratiti se na prostore Republike Srpska Krajina, dužna su o takvoj namjeri uputili pismeni zahtijev Sekretarijatu unutrašnjih poslova nadležnog za mjesto povratka.
2. Nakon prijama pismenog zahtijeva lica koja traže dozvolu za povratak Sekretarijatu unutrašnjih poslova dužan je u roku od 90 dana izvršiti provjeru eventualnog sudjelovanja (direktnog ili indirektnog) u neprijateljskim formacijama ili nacionalističko fašističkim strankama koje su propagirale i sprovodile radnje i aktivnosti na štetu srpskog naroda, što je u krajnjem razultiralo ponovljenim genocidom.
3. Podatke nakon završene provjere, Sekretarijat unutrašnjih poslova dužan je dostaviti u roku od 3 dana Ministarstvu unutrašnjih poslova Republike Srpska Krajina, koje će putem za to određene službe, izdavati rješenja kojima se odobrava ulazak određenog lica na području Republike, ili se takav ulazak zabranjuje uz obrazloženje. Rješenje iz stava 1 dostavlja se podnosiocu zahtijeva, pograničnim milicijskim snagama na svim graničnim prelazima, Sekretarijatu unutrašnjih poslova, podnosiocu izvještaja i Sekretarijatu za društvene djelatnosti opštine nadležne za mjesto povratka.
4. Lice kojem je uskraćeno pravo ulaska na prostor Republike Srpska Krajina može u roku od 15 dana nakon prijema rješenja uputiti žalbu Vladinoj Komisiji nadležnoj za rješavanje po žalbi.
Cjeneći sve bitne okolnosti navedene u izvještaju i žalbi Vladina Komisija će donjeti konačnu Odluku u roku od 30 dana.
5. Licu kojem je dozvoljen povratak osigurava se ulazak na područje Republike Srpska Krajina, prolazak do mjesta ranijeg prebivališta i garantuje se isti tretman kao i svim drugim građanima Republike Srpska Krajina u skladu sa Ustavom Republike.
Odluka stupa na snagu 21. 04. 1992.

Ad-12)
Prijedlog Odluke o visini jednokratne naknade za poginule i ranjene borce obrazložio je Ministar Peurača.
Nakon provedene rasprave donesena je slijedeća

O D L U K A

1. Za borca koji je ranjen u ratu isplatiti će se novčana naknada u vidu jednokratne pomoći u iznosu od 10.000 dinara.
2. Za borca koji pogine u ratu isplatiti će se jednokratna pomoć porodici poginulog u iznosu od 60.000 dinara.

Ad-13)
Potrebu za donošenje Odluke o visini, uslovima i načinu isplate naknade za materijalne troškove obrazložio je Ministar Peurača.

Nakon provedene rasprave u kojoj su učestvovali prisutni donesena je slijedeća

O D L U K A

Zaposleni u državnim organima i izabrana odnosno postavljena lica imaju pravo na naknadu materijalnih troškova i to:

1. Dnevnicu za službeno putovanje u zemlji – u visini do 8% prosječne mjesečne zarade po radniku u Republici Srbiji, isplaćene u posljednja tri mjeseca, na osnovu objavljenih podataka s tim što su putni troškovi i troškovi noćenja, osim noćenja u hotelu "de luks" kategorije, priznaju u cijelini prema priloženom računu,

– dnevnicu za službeno putovanje u inostranstvu u visini koja je određena Uredbom o izdacima za putne i druge troškove koji se organima uprave i saveznim organima priznaju u materijalne troškove.

2. Naknadu troškova korištenja sopstvenog vozila u službene svrhe – do iznosa od 30% od prodajne cijene litre benzina 98 oktana, po jednom pređenom kilometru.

3. Naknadu troškova prevoza u javnom saobraćaju do radnog mjesta i obratno – u visini 60% od cijene prevozne karte.

4. Mjesečnu naknadu za prehranu u toku rada u visini od 25% od prosječne mjesečne zarade po radniku u Republici isplaćene u posljednja 3 mjeseca, na osnovu objavljenih podataka.

Ad-14)

Pojedina ministarstva nisu popunjena pa to stvara poteškoću u radu Vladi, zbog čega je potrebno da se čim prije sva ministarstva popune i da ministri predlože svoje zamjenike. Nakon provedene rasprave donesen je slijedeći

Z A K L J U Č A K

Ministar za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu predlaže se

– Mr. Mitar Brnović, dipl.ing. poljoprivrede iz Belog Manastira, pomoćnik direktora Belje, a za njegovog pomoćnika Stojisavljević Veljko, dipl.ing. šumarstva iz Donjeg Lapca radi u Šumariji. Bio ministar u predhodnoj Vladi.

– Ostojić Stojan.

2. Ministar za ekonomske odnose privredni razvoj i industriju predlaže se Šimpraga Vladimir iz Zapadne Slavonije.

3. Ministarstvo za kulturu i vere predlaže se Sergej Veselinović, Predsjednik SO Obrovac.

4. Ministarstvo fizičke kulture i sporta – nema prijedloga

5. Ministarstvo za urbanizam, stambeno-komunalne poslove i građevinarstvo predlaže se Rade Gaćeša predsjednik SO Vojnić, a za njegovog pomoćnika Tankosić Milan, Donji Lapac i Bogdan Vorkapić.

6. Ministarstvo za rad, boračka i socijalna pitanja.

– Dr. Mladen Hadžić, predsjednik Oblasnog veća Slavonije, Baranje i Zapadnog Srema

7. Za pomoćnika ministra za financije imenuje se Žigrić Vaso.

8. Za pomoćnika Ministra za energetiku i rudarstvo imenuje se Čukić Đorđe.

9. Za pomoćnika Ministra za saobraćaj i veze imenuje se Berić Dane.

Ad-15)

Informaciju sa okruglog stola o izbjeglicama koji je organiziran u Beogradu u aranžmanu Ekološkog društva Srbije podnjeli su Jovan Opačić sekretar Crvenog krsta i Ministar Veizović. Nakon podnesene informacije usvojen je ovaj

ZAKLJUČAK

Prihvata se podnesena informacija o izbjeglicama.

Ad-16)

O problematici čuvarske jedinice koja poslužuje Okružni zatvor u Kninu govorio je Kablar. Nakon rasprave u kojoj su učestvovali prisutni konstatirano je da je jedinica u nadležnosti Okružnog suda koji treba da brine o istoj te da u buduće sve aktivnosti vezane za jedinicu treba da idu preko Okružnog suda koji ima sva ovlaštenja i prava da brine o istoj.

Ad-17)

Prijedlog Nacrta Zakona o izdavanju publikacije obrazložio je Ministar Šuša. Nakon uvodnog obrazloženja i provedene rasprave donesena je ova

ODLUKA

1. Prihvata se prijedlog Nacrta Zakona o izdavanju publikacija.
2. Prijedlog Nacrta Zakona dostavlja se Skupštini na usvajanje.

Ad-18)

Potrebu otkupa deviza od Vlade Srbije, neophodnih za nabavku ljekova, medicinske opreme i uređaja obrazložio je Ministar Jović.
Nakon podnesenog obrazloženja, a na prijedlog dr. Jovića donesena je slijedeća

ODLUKA

1. Vladi Republike Srbije uputiti zahtijev za otkup deviza potrebnih za nabavku medicinske opreme, uređaja i ljekova.
2. Zadužuje se ministarstvo zdravlja da zahtijev uputi te izvrši potrebne kontakte sa Vladom Srbije.
3. Kopija zahtijeva nalazi se u prilogu ovog zapisnika i čini njegov sastavni dio.

Ad-19)

Imovina koja je tokom rata napuštena nalazi se po sabirnim centrima. Tu robu, rekao je Martić potrebno je uredno evidentirati i distribuirati odnosno rasporediti.
U tom smislu Vlada treba da imenuje Komisiju koja će raditi na tome. Na prijedlog Ministra Martića doneseno je slijedeće

RJEŠENJE

1. Imenuje se centralna komisija za popis i distribuciju napuštene imovine na području RSK u sastavu:
   1. Prijić Ilija, predsjednik
   2. Zrnić Milenko,
   3. Pajić Tošo i
   4. Kojić Ilija
2. Zadatak Komisije je da rukovodi popisom napuštene imovine na području RSK-a.

Ad-20)

O problematici financiranja u vaspitanju i obrazovanju govorio je ministar Knežević, koji se u svom izlaganju, između ostalog, založio za jedinstvenost po svim pitanjima u obrazovanju i

vaspitanju. Kao poseban problem istakao je isplatu ličnih dohodaka koji se neravnomjerno isplaćuju, a ponegdje enormno kasne.
Nakon izlaganja ministra, a na njegov prijedlog usvojena je slijedeća

O D L U K A

1. Do naredne sjednice Vlade sačiniti analizu stanja isplate ličnih dohodaka u obrazovanju i vaspitanju.
2. Isplatu LD I-III mjeseca isplatiti (tamo gdje nije isplata izvršena) po vrijednostima rada koja se bude mogla postići s obzirom na količinu sredstava.
3. Od nekog vremena kojeg treba postići čim prije, isplate LD ujednačiti za sve školske ustanove, te isplaćivati redovito i ravnomjerno.
4. Kada se osiguraju sredstva, najprije osigurati isplati LD za prosvjetu a zatim penzionere.

Ad-21)
Ministar Jović je informirao Vladu o nezakonitim radnjama koje se rade u Medicinskom centru, a čiji je kreator bivši ministar dr. Ležajić.[227] Tako npr. izdan je nezakoniti akt o osnivanju apoteke, zloupotrebljava se pečat Vlade i Ministarstva i sl.
Nakon provedene rasprave donesen je slijedeći

Z A K LJ U Č A K

1. Zadužuju se Ministar Jović i Ministar Knežević da od ministra iz predhodne Vlade zahtijevaju da vrate pečat.
2. Ako se pečati ne vrate obavijestiti MUP koji će to učiniti po službenoj dužnosti.
Sjednica je završila s radom u 17,30 časova.

PREDSJEDNIK:
Mr. Zečević Zdravko

Preslika, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 4., kut. 2.

80

1992., travanj 21.
Knin
Odluka Vlade RSK o povratku izbjeglica

Vlada Republike Srpske Krajine, na osnovu člana 2. stav 1. tačka 2. i člana 26. Zakona o Vladi Republike Srpske Krajine ("Službeni glasnik Republike Srpske Krajine", br. 3/92), na sednici održanoj 21. aprila 1992. godine, donela je

O D L U K U
O POVRATKU IZBEGLIH LICA

[227] Vaso.

Član 1.

Sva lica koja su izbegla sa područja Republike Srpske Krajine (u daljem tekstu: Republike), a koja imaju nameru da se vrate na njenu teritoriju dužna su da o takvoj nameri upute pismeni zahtev nadležnom sekretarijatu unutrašnjih poslova, prema mestu njihovog ranijeg prebivališta.

Član 2.

Nadležni sekretarijat unutrašnjih poslova dužan je u roku od devedeset dana od dana prijema zahteva za povratak da izvrši proveru podnosioca zahteva, u smislu da li je to lice učestvovalo (direktno ili indirektno) u neprijateljskim formacijama ili nacionalističko-fašističkim strankama.

Član 3.

Nakon završene provere, nadležni Sekretarijat unutrašnjih poslova dužan je da dostavi navedene podatke iz člana 2. ove odluke, u roku od tri dana, Ministarstvu unutrašnjih poslova Republike, koje je dužno u roku od osam dana doneti rešenje kojim se odobrava ili zabranjuje povratak određenog lica na teritoriju Republike.

Rešenje iz stava 1. ovog člana dostavlja se podnosiocu zahteva, pograničnim stanicama milicije na svim graničnim prelazima i nadležnom sekretarijatu unutrašnjih poslova.

Član 4.

Lice kome je zabranjen povratak na teritoriju Republike ima pravo da, u roku od petnaest dana od dana prijema rešenja iz člana 3. ove odluke, podnese žalbu Vladinoj komisiji nadležnoj za pitanja povratka lica na teritoriju Republike.

Vladina komisija donosi konačnu odluku u roku od 30 dana od dana podnošenja žalbe.

Član 5.

Licu kome je odobren povratak na teritoriju Republike obezbeđuje se nesmetan dolazak do mesta ranijeg prebivališta i jednaka prava kao i svim drugim građanima Republike u skladu sa Ustavom i zakonima Republike.

Član 6.

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srpske Krajine".

Vlada Republike Srpske Krajine

Predsednik Vlade,
mr. **Zdravko Zečević,** s. r.

Službeni glasnik RSK, br. 12., Knin, 22. svibanj 1992., str. 711.

81

1992., travanj 26.
Jasenovac
Izvješće Stanice milicije Jasenovac SUP-u Pakrac da rezervisti pale kuće u Jasenovcu

---

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
STANICA MILICIJE JASENOVAC

Broj: VII-03/1-31/92.
Jasenovac, 26. 04. 1992. godine.

SEKRETARIJATU UNUTRAŠNJIH POSLOVA
PAKRAC
(OKUČANI)

U prilogu dopisa dostavljamo vam izvještaj dežurne službe SM Jasenovac, a za period od 18. 04. do 25. 04. 1992. godine.

Prilog:
1. Izvještaj 1.

KOMANDIR:
M.P.[228] Kresović Stevo, [v.r.]

– – – – – – – – – – – – – – – –

IZVJEŠTAJ DEŽURNE SLUŽBE ZA PERIOD
OD 07 SATI 18. 04. DO 07 SATI 25. 04. 1992. GODINE.

I. KRIVIČNA DJELA:
– Krivičnih djela nije bilo.

II. PREKRŠAJI:
– Prekršaja nije bilo.

III. SAOBRAĆAJNE NEZGODE:
– Saobraćajnih nezgoda nije bilo.

IV. OSTALI DOGAĐAJI I PRIJAVE:
– Dana 18. 04. 1992. godine u 17,55 sati obavješteni smo da u Preradovićevoj ulici br. 21 gori štagalj. Na lice mjesta upućena patrola koja je zatekla vatrogasce gdje gase požar. Vlasnika štaglja još nismo utvrdili. Požar najvjerovatnije podmetnut. Podnešena službena zabilješka.
– Dana 22. 04. 1992. godine u 13.30 sati od strane Kotur Zorana podnešena prijava da mu je neko pokušao zapaliti kuću u Savskoj ulici. br. 17 u Jasenovcu.

[228] Okrugli pečat: RSK, MUP, SUP, SJB – Odeljenje milicije Jasenovac.

Na lice mjesta izašao operativni radnik Stojnić te konstatirao da su izgorele tri sobe i jedna šupa. Požar najvjerovatnije je podmetnut od strane NN lica. Podnešena službena zabilješka.

– Dana 23. 04. 1992. godine u 21,00 sati od strane vodnika Ćibić Dragana smo obavješteni da u Štrosmajerovoj ulici gore tri kuće. Odmah upućena patrola na lice mjesta, a izašao je operativni radnik Stojnić. Utvrđeno da su gorele kuće vlasništvo: Glavić Kate, Brnić Nikole i Brnić Ane. U sva tri slučaja požar podmetnut od strane NN osobe. Materijalna šteta velika. Podnešena službena zabilješka.

– Dana 23. 04. 1992. godine u 17,00 sati patrola zatekla kod skele na rijeci Savi, gdje vojni rezervista Batar Siniša prijeti Antešević Mladenu vojnom obvezniku, a koji se nalazi na redovnom odsustvu da će ga zaklati nožem kojeg je držao u ruci.

Patrola intervenirala te vojna policija privela Batara u prostorije 11. komande partizanske. Dalji rad nad istim preuzela vojna policija.

– Dana 24. 04. 1992. godine u 09,00 sati, došao je u ovu stranicu milicije Popović Ljubomir iz Jasenovca, Preradovićeva ulica br. 61. te izjavio da su ga napala tri vojna rezervista i tom prilikom je zadobio lakšu tjelesnu povredu u predjelu lijevog rebra (podlijev krvi), a isti je sa sobom donio i liječničko uvjerenje. Podnešena službena zabilješka.

– Drugih novosti tokom navedenog perioda nije bilo.

Jasenovac, 26. 04. 1992. god.

OPERATIVNI DEŽURNI:
Stojanić Dragomir, [v.r.]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 2289.

82

1992., travanj 28.
Knin

Zapisnik 11. sjednice Vlade RSK

Z A P I S N I K

Od 27. i 28. 04. 1992. godine sa XI. sjedine Vlade Republike Srpska Krajina, održane u sali za konferencije u Domu JNA.

PRISUTNI: Zečević Zdravko, Kablar Jovo, Šuša Vojin, Starević Dušan, Knežević Milan, Peurača Vojin, Džakula Veljko, Dr. Jović Dušan, Španović Stojan, Milan Martić, Vinčić Svetozar, Ećimović Dušan, Bjegović Đorđe, Grabundžija Savan, Hadžić Mladen, Veselinović Sergej.

ODSUTNI: Veizović Dobrosav.

NA POZIV PRISUTNI: Mile Paspalj, Goran Hadžić i Devetak Vitomir.

Sjednica je počela sa radom u 17,00 sati. Sjednicom je predsjedavao predsjednik Mr. Zdravko Zečević.

Za sjednicu je utvrđen sljedeći

D N E V N I R E D:

1. Informacija o aktualnoj političko-bezbedonosnoj situaciji na teritoriju Republike Srpska Krajina s obzirom na novonastale okolnosti.
2. Imenovanje članova Savjeta za zaštitu ustavnog poretka Republike Srpska Krajina.
3. Verifikacija zapisnika sa prethodne sjednice Vlade.
4. Usvajanje načelne Odluke o prenosu vojnih objekata civilnim vlastima.
5. Donošenje Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji ili sistematizaciji iz oblasti osnovnog i srednjeg obrazovanja na području RSK.
6. Donošenje Odluke o osnivanju Privredne komore RSK.
7. Donošenje Odluke o osnivanju Republičke direkcije materijalnih rezervi.
8. Razmatranje problematike teritorijalnog razgraničenja opštine Krnjak.
9. Donošenje Odluke o osnivanju Republičkog fonda za penzione i invalidsko osiguranje.
10. Donošenje Rješenja o imenovanju Upravnog odbora Republičkog fonda penzionog i invalidskog osiguranja.
11. Donošenje rješenja o imenovanju v.d. direktora Republičkog fonda penzionog i invalidskog osiguranja.
12. Imenovanje pomoćnika ministra financija.
13. Imenovanje sekretarijata zdravstva RSK.
14. Informacija Oblasnog vijeća Slavonije, Baranje i Zap. Srijema.
15. Informacija o problemima izbjeglica.
16. Davanje ovlaštenja nekoj od advokatskih kancelarija u Beogradu radi zastupanja imovinsko pravnih interesa RSK u Beogradu.
17. Donošenje Odluke o osnivanju novinske agencije RSK.
18. Donošenje Uredbe o crvenom krstu RSK.
19. Donošenje Odluke o preuzimanju osnovnih sredstava bivše INE na području RSK.

Ad-1)
Informaciju o aktuelnoj političko-bezbedonosnoj situaciji na području Republike a s obzirom na novonastale okolnosti, izbijanju rata u BiH formiranje SR Jugoslavije te događanja na terenu, podnio je u pismenoj formi Ministar unutrašnjih poslova Ministar Martić.
Informacija je u cijelosti jednoglasno prihvaćena, te je odlučeno da kao takva ide u javnost.
Nakon toga je otvorena šira rasprava u kojoj su učestvovali svi prisutni, te je odlučeno da se poduzme niz konkretnih mjera u cilju prevazilaženja nastalog stanja.

Ad-2)
Predsjednik Skupštine RSK Mile Paspalj obrazložio je podneseni prijedlog za osnivanje Savjeta za zaštitu ustavnog poretka Republike Srpska Krajina, pa je prijedlog nakon kraće rasprave jednoglasno prihvaćen i jednoglasno donesena sljedeća

O D L U K A

1. Osniva se Savjet za zaštitu ustavnog poretka Republike Srpska Krajina
2. U Savjet za zaštitu ustavnog poretka RSK imenuju se:
   1. Hadžić Goran, predsjednik
   2. Paspalj Mile, član
   3. Zečević Zdravko, član
   4. Martić Mile, član
   5. Bogić Stevo, član
   6. Španović Stojan, član

7. Veizović Dobrosav, član
8. Šuša Vojin, član.

Ad-3)
Zapisnik sa prethodne sjednice Vlade komentirao je podpredsjednik Vlade Kablar Jovo, nakon čega je isti jednoglasno prihvaćen i verifikovan, bez ikakvih primjedbi.

Ad-4)
Ministar Unutrašnjih poslova Milan Martić i ministar odbrane Španović Stojan obrazložili su potrebu da se preuzmu svi vojni objekti na teritoriju Republike i daju na korištenje civilnim vlastima te predložili da Vlada u tom pravcu donese odgovarajuću Odluku.
Nakon rasprave Vlada je zauzela stav da se preuzmu svi vojni objekti i daju na korištenje civilnim vlastima, s tim da se prethodno formira radna grupa koja će izvršiti popis i inventarizaciju svih vojnih objekata na teritoriji RSK, a nakon toga na jednoj od sljedećih sjednica donijeti odgovarajuću Odluku.

Ad-5)
Ministar prosvjete Knežević Milan obrazložio je potrebu za donošenjem Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji iz oblasti prosvjete i predložio da Vlada usvoji prijedlog pravilnika koji je u pismenoj formi podjeljen svim prisutnim članovima Vlade.
Nakon kraće rasprave Vlada je jednoglasno donijela sljedeću

O D L U K U

prihvaća se prijedlog Ministarstva prosvjete i usvaja Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji u oblasti osnovnog i srednjeg obrazovanja na području RSK.

Ad-6)
Podpredsjednik Vlade Džakula Veljko obrazložio je inicijativu za osnivanje Privredne komore RSK, a jednako tako podnio Vladi informaciju o obavljenim razgovorima u Privrednoj komori Jugoslavije i Privrednoj komori Srbije u Beogradu.
Nakon rasprave o ovom pitanju Vlada je jednoglasno donijela sljedeću

O D L U K U

1. Osniva se privredna komora Republike Srpska Krajina sa sjedištem u Kninu.
2. V.d. direktor privremene komore imenovat će se na jednoj od sljedećih sjednica Vlade.

Ad-7)
Ministar za trgovinu i turizam Vinčić Svetozar obrazložio je inicijativu za osnivanje Republičke direkcije materijalnih rezervi te predložio Vladi da donese odgovarajuću Odluku.
Nakon rasprave Vlada je jednoglasno donijela sljedeću

O D L U K U

1. Osniva se Republička direkcija materijalnih rezervi Krajine sa sjedištem u Kninu.
2. V.d. direktor Republičke direkcije materijalnih rezervi imenovat će se na jednoj od sljedećih sjednica Vlade.

Ad-8)
U raspravi po ovoj tački dnevnog reda učestvovali su predstavnici opštine Krnjak. Nakon što su isti detaljno obrazložili probleme oko teritorijalnog razgraničenja općine Krnjak i općine Vojnić a s obzirom na provedene referendume Vlada je zauzela stav da se što hitnije održi zajednički sastanak predstavnika općine Krnjak i predstavnika Vlade RSK u Vojniću te u tom

pravcu ovlastila Ministra obrane Španović Stojana, Ministra financija Peurača Vojina, a sve kako bi se izbjegli nesporazumi na terenu.

Ad-9), Ad-10), Ad-11)
Ministar Hadžić Dr. Mladen izložio je Vladi razloge zbog kojih je neophodno pristupiti osnivanju Republičkog fonda za penziono i invalidsko osiguranje, te elaborirao prijedlog Odluke o osnivanju tog fonda.
Nakon rasprave o ovim pitanjima Vlada je donijela slijedeću

O D L U K U

1. Osniva se Republički fond za penziono i invalidsko osiguranje sa sjedištem u Kninu.
2. Za v.d. direktora fonda za penziono i invalidsko osiguranje imenuje se Marjanović Veljko.
3. Članovi Upravnog odbora fonda imenovat će se na jednoj od narednih sjednica Vlade.

Ad-12)
Na obrazloženi prijedlog Ministra financija Peurača Vojina, Vlada je nakon kraće rasprave jednoglasno donijela sljedeće

R J E Š E N J E

Za savjetnika Ministra financija RSK imenuje se Vojnović Bogdan.

Ad-13)
Na obrazloženi prijedlog Ministra zdravstva Dr Jović Dušana Vlada je nakon kraće rasprave jednoglasno donijela sljedeću

O D L U K U

Osniva se Sekretarijat pri Ministarstvu zdravstva RSK u sastavu:
1. Bezbradica Radovan dipl. pravnik iz Knina, sekretar
2. Galić Nadežda dipl. ekonomista iz Gline, član
3. Babić dr Dušan iz Knina, član

Jednako tako nakon kraće rasprave prihvaćen je prijedlog Ministra Jovića i jednoglasno doneseno sljedeće

R J E Š E N J E

Za glavnog inspektora u Ministarstvu zdravstva i zdravstvenog osiguranja RSK imenuje se Dr Špiro Milić iz Obrovca.

Ad-14)
Informaciju Oblasnog vijeća Slavonije, Baranje i Zap. Srijema podnijeli su Ministar Šuša Vojin i podpredsjednik Džakula Veljko, pa je nakon kraće rasprave informacija u cjelosti prihvaćena.

Ad-15)
Podpredsjednik Vlade Džakula Veljko podnio je informaciju o problemima izbjeglica na teritoriji oblasti Slavonije, Baranje i Zapadnog Srijema koja je u cijelosti prihvaćena.

Ad-16)
Ministar pravosuđa Šuša Vojin predložio je Vladi da dade ovlaštenje nekoj od advokatskih kancelarija u Beogradu, u cilju zastupanja imovinsko pravnih interesa RSK u Beogradu. Nakon toga Vlada je jednoglasno zauzela stav da se ovlasti jedna od advokatskih kancelarija u Beogradu, a konkretna odluka u tom pravcu da se donese na jednoj od sljedećih sjednica Vlade, nakon što se obave potrebne konsultacije.

Ad-17)
O potrebi osnivanja novinske agencije Republika Srpska Krajina govorio je Ministar informiranja Ećimović Dušan te predložio da se donese Odluka o osnivanju novinske agencije RSK.
Nakon rasprave o ovom prijedlogu Vlada je jednoglasno donijela slijedeću

O D L U K U

Osniva se novinska agencija RSK sa sjedištem u Kninu.
O nazivu novinske agencije odlučit će se na jednoj od sljedećih sjednica Vlade.

Ad-18)
Sekretar Crvenog krsta RSK Opačić Jovo koji je prisutan na raspravi o ovoj tački dnevnog reda podnio je Vladi prijedlog Uredbe u Crvenom krstu RSK.
Nakon kraće rasprave Vlada je usvojila i donijela uredbu o Crvenom krstu Srpska Krajina.

Ad-19)
Ministar za energetiku i rudarstvo Bjegović Đorđe podnio je Vladi obrazloženi prijedlog da se donese Odluka o preuzimanju osnovnih sredstava bivše INE na cijelom teritoriju RSK, pa je Vlada nakon kraće rasprave jednoglasno zauzela stav, da će se takva Odluka donijeti na jednoj od idućih sjednica Vlade, a nakon što se utvrdi i precizira o kojim osnovnim sredstvima, kojoj vrsti, lokaciji i slično se radi, odnosno nakon što se izvrši inventarizacija svih osnovnih sredstava bivše INE.

PREDSJEDNIK VLADE
Mr Zdravko Zečević

Preslika, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 4., kut. 2.

83

1992., travanj
Beograd

Elaborat prof. dr. Slobodana Komazeca o programu i politici povratka izbjeglica iz Hrvatske i Krajine

---

Prof. dr Slobodan Komazec[229]

PROGRAM I POLITIKA POVRATKA I REINTEGRACIJE
IZBEGLICA IZ HRVATSKE I KRAJINE

– Sa instrumentima i podsticajnim merama –

BEOGRAD, APRILA 1992.

[229] Član Stručno-konzultantskog savjeta Vlade RSK, imenovan na sjednici Vlade 7. travnja 1992., vidi: Dok. br. 73.

SADRŽAJ

I – PROGRAM POVRATKA – GDE, KAKO, SA ČIM SE VRATITI

Izbeglištvo je uvek bila duboka ljudska tragedija i velika nesreća sa brojnim socijalnim, političkim, ljudskim i gotovo civilizacijskim teškim posledicama. Program osiguravanja povratka prognanih i izbeglih Srba iz Hrvatske treba obuhvatiti četiri kompleksa problema:

1) Gde se vratiti,
2) Kako se vratiti
3) Sa čim se vratiti,
4) Šta ih očekuje u mestu povratka (sigurnost, ugroženost, izgubljeno radno mesto, izgubljeni stanovi, ostala imovina).

Racionalan program mora unapred imati pripremljen odgovor na sva navedena pitanja.
Ovo se različito, uz navedeno, odnosi na izbeglice iz:

1) Područja Republike Srpska Krajina,
2) Područja Hrvatske izvan Krajine i
3) Posebno iseljeni i izbegli iz većih gradova i naselja Hrvatske.

Da bi se dao odgovor na prethodna pitanja treba prethodno videti i odakle potiču (domicilno) izbegla lica, njihov raspored po regionima Srbije, smeštaj na novim prostorima, vrsta pomoći koju uživaju, gubitke koje su pretrpeli izbeglištvom i u Hrvatskoj, spremnost da se vrate na područje odakle su izbegli, odnosno na druga područja.

Prema najnovijim podacima prema opštinama iz kojih potiču i mestima gde se sada nalaze, od ukupnog broja prijavljenih izbeglica (uz dopušteno variranje stvarnih podataka od statistički utvrđenih, jer se svi sigurno nisu prijavili) imamo sledeću sliku:

GLAVNI CENTRI IZBEGLICA I MESTA SMEŠTAJA

	IZBEGLA LICA I MESTO	GDE SU SE PRIVREMENO SMESTILI					
		Beograd	**Vojvod.**	**Niš**	**Kraljevo**	**Podrinje**	**Ostalo**
GLAVNI CENTRI IZBEGLICA	**70.449**	**18.290**	**40.549**	**1.166**	**1.601**	**3.667**	**5.183**
Vukovar	30.876	5.856	20.952	253	575	1.421	1.811
Osijek	21.668	6.132	11.919	348	569	1.161	1.539
Vinkovci	9.530	2.424	5.406	133	107	842	618
Zagreb-grad	8.375						
VEĆI GRADOVI	**36.382**	**17.199**	**9.830**	**1.505**	**1.545**	**1.716**	**5.093**
Sisak	4.811	2.604	1.169	72	128	248	690
Zadar	4.632	2.110	1.271	246	353	204	447
Daruvar	4.481	2.245	901	101	168	146	920
Nova Gradiška	3.821	2.037	1.223	37	133	113	278
Karlovac	3.950	2.066	1.078	130	147	180	349
Gospić	2.770	1.700	749	29	53	78	161
Split	2.637	1.099	778	160	145	115	340
Virovitica	2.617	1.208	928	32	53	123	273
S. Požega	2.412	1.179	875	52	69	119	118
Šibenik	1.966	987	572	78	33	81	215
Ljubljana-centar	1.836	302	254	435	101	122	649
Slav.Brod	1.113	399	432	27	31	98	126
Pula	1.152	352	242	106	69	42	341
Bjelovar	1.019	430	325	26	23	20	115
Ogulin	950	518	286	9	39	27	71
GRADOVI KRAJINE *	**24.529**	**10.950**	**8.980**	**524**	**581**	**799**	**3.364**
Pakrac	6.436	3.451	1.240	251	231	291	971
Beli Manastir	5.970	750	4.799	63	40	87	131
Petrinja	3.306	1.896	771	51	100	116	372
Grubišno polje	2.372	983	471	31	56	128	703
Benkovac	1.738	1.012	405	47	53	74	147
Glina	1.321	905	267	23	32	22	72
Kostajnica	1.299	749	324	18	33	46	129
Knin	1.149	733	305	14	13	15	31
Vrginmost	938	471	398	26	23	20	8
GRADOVI KRAJINE	**24.529**	**10.950**	**8.980**	**524**	**581**	**799**	**3.364**
OSTALA PODRUČJA	**38.115**	**16.484**	**12.791**	**1.565**	**807**	**1.352**	**3.785**
UKUPNO IZBEGLICE I PROTERANI	**169.475**	**62.923**	**72.150**	**4.760**	**7.534**	**7.534**	**17.325**

* Bez Vukovara. Podaci se gotovo svakodnevno menjaju. Ovde ih uzimamo prema prikupljenim podacima krajem marta 1992. godine.

Problem izbeglica, dakle, treba rešavati vrlo disperzirano u zavisnost od područja iz koga potiču i stanja na tim područjima danas i sutra.
Iz područja Krajine, od ukupno izbeglih lica 169.475 na to područje odnosi se (uključujući i Vukovar) oko 55.405 lica. Njihov povratak, mere koje treba preduzeti, odgovor na napred navedena četiri pitanja (gde se vratiti, kako se vratiti, šta im ponuditi i šta ih očekuje tamo u mestu povratka) potpuno je različit u odnosu na iseljene i izbegle iz gradova Hrvatske i sa drugih nemirnih područja Hrvatske (pod jurisdikcijom hrvatske vlasti). Poći ćemo od navedenih karakterističnih područja, jer se prema njima mora voditi i različita politika povratka.

II – IZBEGLICE IZ KRAJINE

1. Specifičnost izbeglištva

Da bi se dao pravi odgovor šta preduzeti i kako izbeglim omogućiti dostojanstven povratak i kvalitetan život u Krajini, treba odmah napraviti strukturu iseljenih (izbeglih) lica po sledećim obeležjima:

1) Aktivna lica
- poljoprivredni i sl. radnici
- industrijski radnici
- radnici iz trgovine i usluga
- upravni, administrativni i sl. radnici
- rukovodeće osoblje
- stručnjaci i umetnici[1] [[1]Treba napraviti vrlo brzo pregled izbeglih stručnjaka po zanimanjima (dip. ekonomisti, pravnici, profesori, učitelji, sociolog, inženjer, i sl.)]
- ostala zanimanja

2) Penzioneri i sa soc. primanjima
3) Privatni preduzetnici, mala privreda, samostalni zanati
4) Izdržavana lica
- domaćice
- deca
- učenici
- studenti
- ostali

Uz navedeni precizan pregled strukture izbeglica sa ovih područja općinski organi i odgovarajuća ministarstva Krajine treba hitno na teren da sagledaju stvarnu situaciju i daju podatke o sledećem:

a) stanovi i objekti (čiji su konkretno), potpuno srušeni, za popravak neoštećeni,
b) mogućnosti i potrebe popravka i broj takvih stanova (i mesta),
c) potrebe u radnim organizacijama za stručnim i drugim osobljem, da li im se osigurava odgovarajući (ili sličan posao),
d) slobodno zemljište za obradu koje se može dodeliti,
e) slobodni prostori za novu stambenu izgradnju koji će se dodeliti povratnicima,
f) škole koje postoje (do sada), u kakvom su stanju, da li se trebaju obnoviti, popraviti, novu graditi,
g) broj đaka u mestu (i okolini koja mu gravitira),
h) potreban broj učitelja, nastavnika, profesora,

i) da li postoji već sada nekakav konkretan program investiranja ili izgradnje na tom području,

j) da li postoji crkva u većem (ili manjem) mestu i u kakvom je stanju

2. Povratak izbeglica i razvoj Krajine

Povratak izbeglica iz Krajine direktno će se vezati za razvoj Republike Srpska Krajina. Pretpostavke sigurnosti su uglavnom tu osigurane. U tom pogledu treba odmah pristupiti razradi sledećih stimulativnih mera:

3. Instrumenti i mere za osiguravanje povratka

A. Monetarno-kreditna politika i podsticajne mere

1) Svakom povratniku (u mestu povratka) osiguraće se dugoročni kredit iz bankarskih sredstava (preko lokalnih poslovnih banaka) za sledeće namene[2] [[2]Uz rigoroznu dokumentarnu kontrolu namenskog korištenja sredstava svakog pojedinca (ili domaćinstva).]:

– popravak stana, stambene zgrade,

– nabavka uništenog ili opljačkanog nameštaja i drugog pokućstva (što će utvrđivati posebne opštinske mešovite komisije),

– nabavka priplodnog stada u domaćinstvima poljoprivrednog tipa, uz nabavku odgovarajućeg semena za setvu,

– nabavka uništene poljoprivredne opreme i sl.

Krediti će se davati iz primarnog novca datog (usmerenog) preko poslovnih banaka na tom području. Kamatna stopa je godišnja eskontna stopa od oko 40%, rokovi ne mogu biti kraći od deset godina, uz zalog imovine radi osiguranja povrata kredita.

2) Poslovnim bankama sniziti obveznu rezervu za visinu plasiranih sredstava na područje Krajine (za ove svrhe).

3) Oživiti sistem potrošačkog kredita za sasvim određene namene,

4) Omogućiti sistem vrlo povoljnog otkupa stanova što treba da bude vrlo stimulativno za povratnike, uz određivanje roka do koga se ne mogu nakon otkupa prodati drugome, niti unajmiti drugome.

5) Omogućiti (saveznim propisima) da svima koje zaposle radne organizacije, koje krenu u proces prestrukturiranja i emituju akcije, da na bazi akcija dobiju dugoročni kredit kod banaka uz njegovo obavezno ulaganje u preduzeće u kojem radi (zadržavajući pri tome pravo vlasništva). To se odnosi i na sve zaposlene u preduzećima.

6) Aktivirati i podstaknuti povoljnim kreditima građevinsku operativu Srbije i Krajine za izgradnju cesta na tim područjima, stambenu izgradnju, izgradnju škola, crkava i drugih kulturnih institucija (domovi, biblioteke i sl.).

7) Otvoriti šire procese obrazovanja i škole u svakom većem mestu (prema broju dece) uz povoljno kreditiranje nabavke knjiga, poklone školama i učenicima. Proces mora biti dobro organizovan, a vodile bi ga škole i opštinski organi

Treba sistematski prikupiti podatke o ostavljenoj i uništenoj imovini izbeglica – prema njihovoj izjavi i proceni.

B. Poreska i fiskalna politika

1) Poreske olakšice date u poreskom sistemu Srbije treba proširiti na:

– nova ulaganja i njihovo oslobađanje od poreskih davanja najmanje pet godina,

– za novo zapošljavanje omogućiti preduzećima da u visini obračunatih poreza i doprinosa automatski preko banaka dobiju srednjoročne povoljne kredite za kompenzaciju odlivenih sredstava. To kombinovati sa oslobađanjem od poreza na dohotke tako zaposlenih i poreza na profit (do oslobađanja na nekoliko godina).

– podsticati brzu amortizaciju sredstava i koristiti amortizacione iznose kao osnovu za dobijanje povoljnih kredita za osnovna i trajna obrtna sredstva.

– za neisplaćene ili prekinute penzije, invalidnine i sl. izbeglicama iz Krajine kreditima popuniti budžetske rupe i isplaćivati ih u mestima Krajine (uz vođenje posebne evidencije za fazu kada se budu radili bilanse razgraničenja ili međudržavne kompenzacije[3]) [[3] Alternativa: Srbija treba da sredi spiskove penzionera i invalida sa tih područja (Hrvatska, Slovenija, Makedonija) i prestane sa isplatama uz uplaćivanje tih sredstava u jedinstven fond za te namene.]

C. Politika razvoja i privlačenja kapitala

Politika razvoja, konkretni razvojni programi, povezivanje s preduzećima i opštinama Srbije (preduzeća i opština Krajine) poseban je program koji će se konkretno razraditi. To se posebno odnosi na:

– razvoj poljoprivrede,
– zanatstva,
– stambene izgradnje (i hotela),
– turizma,
– saobraćajnica,
– kulturnih institucija,
– oživljavanje proizvodnje već postojećih kapaciteta.

Izradi takvog programa treba pristupiti odmah u okviru Ekonomskog saveta Vlade Krajine, uz usku saradnju sa svim opštinama Republike Srpska Krajina.

U tom sklopu posebno će se pažnja posvetiti OSNIVANJU I POČETKU RADA NEKOLIKO FAKULTETA (Odeli Ekonomskog, Poljoprivrednog, Pedagoškog i Elektrotehničkog fakulteta). Odmah treba pristupiti od strane Vlade Krajine (i Vlade Srbije) pripremi programa, organizaciji rada i drugim pitanjima, da bi rad ovih institucija počeo od 1. X. 1992. godine. Centri ovih fakulteta bili bi za sada Knin i Beli Manastir.

Angažovati se na privlačenju stranog kapitala, posebno naših iseljenika spremnih da ulažu u Krajinu.

Razmotriti pitanje davanja koncesija na određeni period (oko 10-15 godina) za ulaganja stranog kapitala na Plitvicama, velikog poljoprivrednog kompleksa oko Benkovca (do Zadra) i drugih atraktivnih područja, posebno dela obale i sl. Razmotriti mogućnosti da se vodećim stručnjacima (različitih oblasti) pod povoljnim uslovima omogući dobijanje zemljišta na obali Krajine i njihovo vezivanje za Krajinu.

Kako je oko 93% anketiranih izjavilo da bi se uz određene pogodnosti vratilo i radilo u Krajini, to je program razvoja Krajine pitanje njene stvarne egzistencije i političkog opstanka. To bi učinilo (uz izgradnju kuća) preko 90% anketiranih izbeglica.

III – IZBEGLICE SA PODRUČJA HRVATSKE IZVAN KRAJINE

Osnovno pitanje koje se mora postaviti jeste: da li ova lica imaju ikakvu šansu (i volju) da se vrate "pod okrilje" hrvatske vlasti, pod novi teror i nacističku politiku satiranja srpskog identiteta na tim prostorima.

Ako se isključe veći gradovi Hrvatske na koje otpada 75.952 izbegla lica, a zatim Vukovar sa Krajinom od 55.405 lica, znači da izvan toga područja živi 38.118 izbeglica. To su manja naselja razbacana na širokim prostorima Hrvatske. Njihov povratak u takve "oaze" okružene vrlo nepovoljnim ambijentom (koji ih je i naterao u izbeglištvo) teško je očekivati. Takve, prema konkretnim spiskovima (sa strukturom porodice, šta su izgubili od imovine, čime bi se bavili, zanimanje i dr.) treba upućivati na najbliža regionalna područja njihovom mestu izbeglištva (iz koga su izbegli), odnosno prema njihovoj konkretnoj želji (kada im se pokažu alternative). Bez lažne demokratije, bez predrasuda, ovakvima treba osigurati sličnu imovinu iseljenih Hrvata sa takvih područja. Na njih se zatim odnose sve odgovarajuće podsticajne mere koje su predviđene za povratnike u Krajini.

Povratak treba pripremiti, sve potrebne mere i programe konkretno (za pojedince i porodice) napraviti, ali za sada sačekati izvesno vreme dok se ratna situacija i operacije dovoljno smire da se osigura siguran boravak na tim područjima.

IV – IZBEGLICE IZ GRADOVA I VEĆIH NASELJA HRVATSKE (IZVAN KRAJINE)

Ovo je zaista najveći problem ukupnog "izbegličkog sindroma" kojeg moramo rešavati. Tu je i bila najveća koncentracija Srba u Hrvatskoj i najveća "meta" hrvatske fašističke mašinerije.

Na taj deo odnosi se 75.950 izbeglica, što čini 45% ukupnog broja. O ovim izbeglicama se mora imati (kao i kod ostalih) vrlo precizna evidencija, po porodicama.

Osnovna pitanja koja se moraju postaviti su:

1) Kako se vratiti kada su stanovi već useljeni, odnosno oduzeti i definitivno izgubljeni.

2. Kada je izgubljen posao.

3. Kada je izolacija i dalje prisutna.

4. Kada ste izopšteni iz te sredine.

5. Kada vam je ugrožena (svakodnevno) životna egzistencija.

6. Kada su gotovo svi izgubili imovinu i sredstva kod poslovnih banaka i dr.

Povratak u ove gradove, bez nužnih pretpostavki za to (vojno-političke i sigurnosne, ekonomske, etničke, kulturne i sl.) veliki je rizik i vraćanje izbeglica u nepoznato i u potpunu životnu neizvesnost. To se ne sme dozvoliti.

Program povratka treba da razgraniči:

a) Gradove koji se moraju etnički podeliti, posebno svi koji imaju jako srpsko zaleđe (Osijek, Zadar, Karlovac, Novska). Na te gradove otpada 32.300 izbeglica. Kako u ratnim ciljevima ni jedan od tih gradova nije do sada u potpunosti pripao Krajini, to ostaje kao jedina moguća solucija, inače će i uz povratak nova reka "dobrovoljnih" iseljenika ubrzo nastati iz tih gradova. Život u takvim uslovima jednostavno nije moguć.

b) Jedan od gradova (Zadar ili Karlovac, odnosno Osijek) zameniti za neko od mesta koja su sada u Krajini, a bila su dominantno naseljena hrvatskim življem, uz moguće ustupanje i nekih manjih područja koja etnički, razvojno i strateški nemaju nekakav veći značaj za srpsko stanovništvo. Na taj način bi se rešio veliki broj izbeglica iz gradova Hrvatske.

c) Posebno se postavlja i mogućnost da se pristupi izgradnji novog administrativnog, kulturnog i političkog središta (grada) Krajine. Lokacija vrlo pogodna bila bi u blizini Plitvica. Sve ukazuje da bi to mogao biti vrlo razvijeni Slunj (naravno sa izmenjenim imenom). Tu bi se postepeno, ali i planski smeštali Srbi izbegli iz gradova. To je, naravno, vezano za ekonomski razvoj tih područja i politiku razvoja Krajine. Takva opcija ne dolazi u obzir u

slučaju spajanja Bosanske Krajine i Republike Srpska Krajina (kada bi centar trebao postati Banja Luka).

Odmah pristupiti detaljnoj statističkoj evidenciji ove grupe izbeglica. Nakon toga izraditi plan i mogućnosti povratka (šta im se nudi), pozvati na razgovor i izjašnjavanje a zatim postepena i smišljena, te dobro organizovana, akcija razmeštaja na područja za koja se izjasne da će da izaberu za trajan boravak.

U ovoj skupini postoji veliki broj intelektualaca i obrazovanih ljudi različitih profila. Takvih je oko 5.000. Tu se krije velika energija znanja i kapital koji treba uključiti (svakog konkretno) na odgovarajuće mesto u razvoju Krajine, kako je to prethodno predloženo.

Njihov trajan ostanak u Beogradu i Srbiji je veliki gubitak za srpski narod u Krajini, ali i za onaj koji će ostati u Hrvatskoj. Sve ih treba uključiti u institucije koje su predviđene da se grade (fakulteti, škole, zavodi za razvoj, preduzeća, ustanove, izvršnu vlast). Ministarstvo za Srbe mora hitno javno pozvati intelektualce – izbeglice na jedan zajednički razgovor i njihovo uključivanje u novoosnovane direkcije. One koje se ne odazovu (a evidenciju treba precizno ustrojiti za svakoga) smatrati posebnim tipom izdajice, isključiti ga iz spiska prognanih ili izbeglica, oduzeti mu sva stečena prava (stan, rano mesto, pomoć i dr.). Mi bijemo odlučnu bitku i niko ne može biti izuzet iz nje.

Srbi koji će ostati u gradovima Hrvatske i drugim delovima te "nove države" trebaju se na bazi reciprociteta potpuno zaštititi. Ovo u pogledu nacionalnih prava, imovine, i sl. sa Hrvatima koji žive u Srbiji. Raseljavanje (zamena stanova i njegove imovine) je realnost i moguća opcija. Tada treba imati i potpun uvid u broj, strukturu, imovinu i razmeštaj Hrvatskog stanovništva u Srbiji. To treba, prema poslednjim popisnim listama, preko SZ Srbije, što pre uraditi i preglede dati Ministarstvu za odnose sa Srbima izvan Srbije.

V – JEDINSTVENA POLITIKA, KONTROLA INFORMATIKA I ORGANIZACIJA

Ovako, do sada, razbijeni i osuđeni da se sami snalaze, u jednom očito stihijskom procesu bežanja da se sačuva goli život, izbelice su postepeno osuđeni na nestajanje kao homogena interesna grupa. Problem izbeglica bez nove organizacije, politike pomoći i politike organizovanog povrataka, evidencije, kontrole i sl. – vremenski će se razvući i dobiti druge karakteristike od trenutnih. Da navedemo realno moguće:

1. Sve slabiji povratak i želja za povratkom što vreme više odmiče;

2. Nesnalaženje mladih i sve teži prihvat u društvene procese (zapošljavanje, školovanje, stanovi), čime će se i uticaj droge i alkohola proširiti;

3. Raspadi porodica;

4. Slabo zasnivanje novih porodica i drastičan pad nataliteta (uz istovremeni rast mortaliteta), obnova stanovništva će biti drastično ugrožena;

5. To je proces postepenog nestajanja i utapanja (uz teško prilagođavanje) u nove sredine.

Da se takvi procesi ne bi dogodili, mada su izvesni, treba paralelno sa napred navednim potezima urediti i sledeće:

1. Organizovati jedinstven informacioni centar, unutar Ministarstva za odnose sa Srbima izvan Srbije, uz snažno kadrovsko jačanje Ministarstva (u koje treba da uđe i nekoliko stručnih lica iz svakog od područja Krajine);

2. Direkcija za prihvat i smeštaj novih izbeglica je nužnost. Nalazila bi se u sastavu navednog Ministarstva, ali direktno povezana (i podređena u tom poslovanju). Ostale organizacije koje se, svaka za sebe, bave ovim poslom povezati sa Ministarstvom za odnose sa Srbima i njemu ga podrediti.

3. Organizovati sektor "KOBRA" pri Ministarstvu (od vrlo stručnih ljudi, specijalista) koji će se baviti specijalnim zadacima i obaveštajnim radom povezanim sa izbeglicama i područjima na koja ih upućujemo, ali i iz kojih su došli. Ovaj sektor će se detaljno naknadno razraditi.

4. Organizovati posebnu propagandnu službu ili sektor koja bi na visoko profesionalan način, sastavljena od visokih stručnjaka, organizovala ovaj danas vitalan sektor i jedan od najvažnijih oblika propagandnog rata. Taj sektor, povezan sa informacionim centrom (u kojem bi se slivale, obrađivale i pripremale sve informacije iz područja izbeglištva), bio bi zadužen za plasiranje određenih informacija javnosti. Najuže bi bio povezan sa sredstvima javnog informisanja. Predlažem da se taj sektor nazove "SIDA" ili "SIPA"] []"Srpska izbeglička informativna direkcija" ili "Srpska propagandna agencija".]

Ovaj sektor bi preuzeo i celokupnu strategiju oko zamene stanovništva, te razradio celokupan instrumentarij te politike.

5. Sredstva informisanja moraju svaki dan odrediti određeno vreme (TV) za informacije iz života, problema, rada, obaveštenja (pa i propagande). Predlažem da informacije pripremaju i plasiraju (pa i takve emisije vode poznata imena i intelektualci iz ove mase izbeglica).

To se odnosi i na vodeće listove u Srbiji da bar jednom nedeljno daju jednu stranu posvećenu izbeglicama i izbeglištvu. Pozvati javno moguće buduće suradnike. Sve to skupa zahteva ova sve veća reka i masa izbeglica (danas je to sve više reka iz BiH).

6. Posebno treba istražiti i mogućnosti orgnizovanja pomoći u literaturi đacima u Krajini, bibliotekama, čitaonicama (nasuprot kafićima koji niču u Krajini na sve strane preteći da opasno prošire i inače dosta prisutan problem alkoholizma).

Zatražiti javno od odgovarajućih stručnjaka i naučnih radnika da ponude programe za napred navedene nove fakultete koji će se morati otvoriti u Krajini. Ovo treba da uradi Ministarstvo za Srbe.

7. Vlada Krajine mora što hitnije da izabere niz savetnika predsednika Vlade za niz vitalnih područja, jer to ona sama i uz najbolju volju ne može stići da najkvalitetnije uradi. To se može osigurati i preko uvida u spisak stručnjaka i naučnih radnika koji je potrebno što pre napraviti iz onih popisnih lista izbeglica (prijava), odnosno preko javnog poziva preko sredstva javnog informisanja (od strane Ministarstva za Srbe izvan Srbije). Na taj način dobio bi se dobar pregled po strukama od kojih treba formirati timove. Poznato je da među izbeglicama vlada veliki interes za takvo organizovanje.

8. Podstaknuti i podržati preko organa Republike Srbije i BiH da se što pre pristupi spajanju srpskih područja u BiH i Republike Srpske Krajine, čime bi se i problem izbeglica znatno lakše i konzistentnije rešavao. O širim implikacijama ovakvog poteza ovde je teško i govoriti. Izuzetno su veliki, gotovo od kapitalnog značaja za ukupan srpski narod i u Srbiji i izvan nje.

9. Što pre formirati filijalu Narodne banke Jugoslavije na području takve Krajine, uz formiranje Banke za razvoj i rekonstrukciju privrede, uz niz već formiranih manjih banaka i ekspozitura u većim gradovima Krajine. Ovaj proces osnivanja Filijale NBJ uključiti u sada pripreman proces reorganizacije i reforme naše Centralne banke (koji je u toku).

10. Pod vidom "demokracije" hrvatska strana brojnim podzemnim metodama tera Srbe iz Hrvatske, "čisti teren" te stvara etnički čiste države. Sve rade u tom pravcu. Pitanje je koja je strategija na duži rok efikasnija? Njihova, jer će područja etnički stvarno očistiti ili naša kada u stvarnoj demokraciji, slobode i ravnopravnosti (i Hrvata koji žive na ovim prostorima) oni ostaju potpuno zaštićeni. Historijsku (i generacijsku) bitku sigurno na toj osnovi gubimo i na

to treba već sada ukazati. Srpsko stanovništvo se u Hrvatskoj novim zakonima masovno pod pritiscima prevodi u pokatoličko hrvatstvo. Takav proces treba hitno prekinuti i zatražiti sva istinska civilizacijska prava Srbima u Hrvatskoj (izvan Krajine).

Taj koncept traži novu ulogu države Srbije i srpske pravoslavne crkve na tim prostorima (i njen normalan rad). Srpska crkva u Hrvatskoj mora da prihvati i druge funkcije – kulturno delovanje, literatura, predavanja, karitativno delovanje, povezivanje sa iseljenim Srbima koji su nosioci kapitala i želje za ulaganjem tog kapitala u Krajinu.

U protivnom (ili paralelno) s tim treba ići na sledeće:

1. Primeniti iste metode i pritiske na deo hrvatskog stanovništva na području Srbije;

2. Raditi sistematski na zameni stanovništva i njegove imovine (između hrvatskog i srpskog stanovništva).

VI – RASPOLOŽENJE I MOGUĆE ODLUKE ZA POVRATAK IZBEGLICA

Da bi se mogla voditi odgovarajuća politika povratka najvećeg dela izbeglica, pripremile i koordinirale odgovarajuće podsticajne mere, o čemu je napred bilo reči, treba znati:

1) Da li se neko želi vratiti,

2) Koliko se takvih želi vratiti,

3) Gde se žele vratiti,

4) Kakve im uslove možemo ponuditi (u pogledu svega navedenog na početku ovoga materijala)

5) Kakva je struktura povratnika (mesto odakle potiču, obrazovanje, zvanje, struktura porodice, izgubljena imovina i sl.), bez čega je proces povratka uglavnom sveden na stihijski proces, uz prisutan osećaj da vas se neko želi rešiti jer ste mu objektivno postali teret, uz sve njegove teškoće i probleme.

Takva politika se ne sme ni po koju cenu pokušati realizovati, jer bi izazvala velika razočaranja, otpore i suprostavljanja unutar bića srpskog naroda, a to se u osnovi i želi u opštoj stratagiji pritisaka na naš narod i Srbiju.

Povratak na silu, bez odgovarajućih unapred osiguranih pretpostavki, bez poznate izvesnosti u pogledu svih napred navedenih pretpostavki, sigurno bi vodio tome.

Odluka za povratak, i gde, je pravo slobodne volje i procene svakog pojedinca. Međutim, vreme koje protiče ne ide u prilog izbeglicama, jer tope se eventualne rezerve, posao se sve teže nalazi, stambeni problemi ne rešavaju, a broj izbeglica se svakim danom povećava, uz njihov sve teži materijalni položaj (u ovoj hiperinflaciji) – Moral opada, a opšta slika izbeglica se naglo pogoršava, posebno uz novi egzodus Srba iz Bosne i Hercegovine.

S druge strane, druga (hrvatska) strana nastojaće da ta područja drži pod stalnom ratnom i psihološkom tenzijom, nesigurnošću i brojnim pritiscima, čime se vodi poznata strategija sprečavanja povratka izbeglica u Hrvatsku, a po mogućnosti i u Krajinu. Moguća je i opcija da pokušaju okrenuti Srbe protiv Srba dajući određene pogodnosti, "garancije", povratak na već izgubljeni posao, povratak stanova, ponuda za osnivanje srpskih institucija, davanje svih prava (naravno na papiru kao golo obećanje) i sl. posebno kod Srba izvan Krajine. Tu se može očekivati i novi pokušaj "prodora" za dobijanje srpskih masa za kvazi srpske stranke kao što je Srpska narodna stranka i Demokratski forum, što, poznato je ravno je izdaji interesa srpskog naroda u Hrvatskoj. Rezoluciju o oduzimanju prava Đukiću[230] da zastupa autentične

[230] Milan, osnivač i predsjednik Srpske narodne stranke.

interese srpskog naroda u Hrvatskoj treba javno objaviti (pripremljena je za Skup intelektualaca u Sava centru). "Kupovina" je moguća opcija, samo se postavlja pitanje količine otpora i mržnje utkane u obe strane, ali i donjoj granici "moralnog praga otpora", koji se protekom vremena i nerešavanjem problema izbeglica i prognanih sve više (i opasno) snižava. Militarizacija izbeglica u tom slučaju ostaje kao jedina moguća opcija i kontra-akcija.

Produžavanjem stanja neizvesnosti i nerešavanjem životnih problema kod izbeglica se javlja i osećaj i pitanje "zašto sam pobegao", "možda bi mi bilo bolje da sam tako ostao", ili sledeća misao "pa konačno potpisaću i taj dokument izjave lojalnosti Hrvatskoj, neće me valjda tada dirati" (mada je to bila i ostala velika zabluda, jer cilj ustaške vlasti je očit: očistiti Hrvatsku od bića i samih tragova postojanja srpskog naroda na tim prostorima).

Da bi se takvi procesi unapred onemogućavali treba tačno videti raspoloženje izbeglica, pratiti njihov status i reakcije probleme i pitanja koja se postavljaju i kako se rešavaju. Treba organizovati za njih odgovarajuće skupove, predavanja, okupljati ih – jer teškoće se lakše podnose zajednički, kada se ne osećate napušteni i usamljeni, odnosno zapostavljeni (posebno u novoj sredini na koju se najveći deo teško adaptira, a u materijalnom i finansijskom beznađu to je redovan slučaj). Time treba da se bavi napred navedeni propagandni sektor.

Da bi se dobila, bar orijentaciona slika raspoloženja izbeglica izvršili smo blic-anketu za vreme održavanja velikog Skupa izbeglica u "Sava centru". Rezultati su vrlo indikativni za koncipiranje odgovarajuće politika povratka izbelica i prognanih.

REZULTATI ANKETNOG ISTRAŽIVANJA

ukupnog broja anketiranih (dobijenih odgovora) od oko 750 izbeglica sa Skupa na kojem je prisustvovalo oko 1.300 izbeglica, dobili smo sledeće odgovore:

1. Da li ste zaposleni	– stalno	9%
	– privremeno	14%
	– nezaposleni	77%
2. Kako ste rešili privremeni smeštaj:		
	– kod rođaka	70%
	– privatno našli stan	19%
	– preko društvenih org.	11%
3. Sredstva od kojih živite:		
	– plata	12%
	– penzija	8%
	– pomoć rodbina	50%
	– pomoć društva	30%

4. Uz navedeno u dogledno vreme nemaju izgleda i ne vide mogućnost da ta pitanja u vezi posla i smeštaja reše.

5. Da li bi radili u Krajini ako se ponudi mesto iz struke kojom su se bavili:

– DA 93%, NE 7%

6. Da li želite povratak u mesto ranijeg stanovanja

– DA 68% NE 32%

7. Da li biste uz povoljne uslove i olakšice bili spremni da obnovite (podižete) stan, kuću, imovinu, stoku:

– preko 90% se izjasnilo za izgradnju kuće.

8. Imate li problema u mestu privremenog boravka:
– DA 65% NE 35%
9. Osećate li se napuštenim i zapostavljenim od ovlaštenih organa vlasti (Srbije i Krajine):
– DA 75% NE 25%
10. Da li mislite trajno ostati na području Srbije:
– DA 9% NE 71% NE ZNAM 10%
uz 10% penzionera

Preslika, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut 250.

84

1992., svibanj 3.
Jasenovac

Izvješće Stanice milicije Jasenovac SUP-u Pakrac o pljački napuštenih kuća u Jasenovcu i odvoženju opljačkanih stvari u Bosnu i Hercegovinu

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
STANICA MILICIJE JASENOVAC
Broj: VII-03/1-35/92.
Jasenovac, 03. 05. 1992. godine.

SEKRETARIJATU UNUTRAŠNJIH POSLOVA
P A K R A C
/ Okučani /

U prilogu dopisa dostavljamo vam izvještaj dežurne službe Jasenovac, a za period od 25. 04. do 02. 05. 1992. godine.
Prilog:
1. Izvještaj.

Komandir:
Mandić Ignjatija, [v.r.]

M.P.[231]

– – – – – – – – – – – – – – – –

IZVJEŠTAJ DEŽURNE SLUŽBE ZA PERIOD OD
07 SATI 25. 04. DO 07 SATI DO 02. 05. 1992. god.

I. KRIVIČNA DJELA:
– Dana 27. 04. 1992. godine oko 13,00 sati patrola milicije vršeći redovnu pozorničko-patrolnu djelatnost zatekla je u Savskoj ulici u blizini željezničkog mosta civile Mandić

[231] Okrugli pečat: RSK, MUP, SUP, SJB – Odeljenje milicije Jasenovac.

Dragana i Vukasinović Milenu iz Uštice, gdje su pokušali čamcem prevesti ukradenu robu iz Jasenovca u Ušticu. O učinjenom napisana službena zabilješka radi daljnjeg postupanja.

II PREKRŠAJI:
Prekršaja nije bilo.

III SAOBRAĆAJNE NEZGODE
– Saobraćajnih nezgoda nije bilo.

IV OSTALI DOGAĐAJI I PRIJAVE:

– Dana 28. 04. 1992. godine u 09,30 sati putem telefona iz komande 11. Partizanske brigade zatražena je pomoć radi obezbeđivanja vozila UNPRFORA ispred zgrade MZ za vrijeme održavanja sastanka. Upućena patrola milicije koja je zajedno sa pripadnicima vojne policije obezbeđivala vozila i zgradu.

– U 18,30 sati u SM bez poziva došao je jedan pripadnik rezervnog sastava JNA, nije želio da se predstavi, te prijavio da je zapazio dva vojna obveznika da nasipom pokraj Save u Savskoj ulici vuku jednu manju prikolicu na kojoj su utovarene najvjerojatnije ukradene stvari. Na lice mjesta upućena patrola milicije, koja je na nasipu ispred kuće br. 3 pronašla navedena kolica na koja je bio natovaren motor od traktora Ferguson, dok u blizini nije zatekla niti zapazila ni jedno lice. Kolica sa natovarenim traktorskim motorom pohranjena u skladište stanice milicije. Napisana službena zabilješka radi daljnjeg postupanja.

– Dana 29. 04. 1992. godine dojavom jednog vojnog obaveznika, želi ostati anoniman, došlo se do saznanja da u kući Filipović Mirka, u kojoj su trenutno smješteni pripadnici JNA, iz Jasenovca ulica 22 travnja ima sakrivenog oružja i municije. Upoznat major Kosić Mirko iz Divizije, kao i komanda 11. Partizanske brigade, te uz dogovor sa majorom Kosićem izvršen je pretres kuće Filipović Mirka uz prisustvo predstavnika Divizije, 11. Par. brigade i radnika SM. Prilikom pretresa u potkrovlju kuće pronađena je veća količina lovačke municije i to za karabin i sačmaricu. Pronađena municija je oduzeta uz odgovarajuću potvrdu o privremeno oduzetim predmetima, te pohranjena u skladište SM. Napisana opširna službena zabilješka.

– U 16,00 sati u SM priveden je Bjelić Đuro iz Jasenovca od strane pripadnika vojne policije, zbog optužbe da je prije izbijanja rata viđan u uniformi ZNG-e. Sa istim je obavljen informativni razgovor te utvrđeno da se ne radi o njemu, već o Bjelić Zdravku, a što su potvrdili i mještani Jasenovca. Nakon toga isti je pušten kući.

– Dana 01. 05. 1992. godine patrola milicije vršeći redovnu službu došla je do saznanja da civilna lica iz Uštice i Gradine tokom noći vrše KD po Jasenovcu, te ukradenu robu i predmete uz pomoć vojnih obaveznika čamcima prevoze preko Save u Ušticu. Napisana službena zabilješka radi daljnjeg postupanja, a o slučaju obavještena komanda 11. Par. brigade.

Drugih novosti tokom navedenog perioda nije bilo.

OPERATIVNI DEŽURNI:
Jovan Radošević, [v.r.]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 2289.

85

1992., svibanj 5.
Knin
Zapisnik 12. sjednice Vlade RSK

Z A P I S N I K

od 4. i 5. maja 1992. godine sa XII. sjednice Vlade Republike Srpska Krajina, održane u Belom Manastiru.

PRISUTNI: Zečević Zdravko, Kablar Jovo, Božanić Boško, Bogić Stevo, Džakula Veljko, Bjegović Đorđe, Martić Mile, Dinčić Svetozar, Ećimović Dušan, Šuša Vojin, Jović Dušan, Knežević Milan, Peurača Vojin, Španović Stojan, Veizović Dobrosav i Starević Dušan.

ODSUTNI: Grabundžija Savan.

NA POZIV PRISUTNI: Devetar Vitomir, Bukarica Petar, Rađen Mirko, Ivanović Ljubiša i članova i Oblasnog veća Slavonije, Baranje i zapadnog Srema.

Sjednica je počela sa radom 4. 05. u 17,00 i 5. 05. u 8,30 sati.

Sjednicom je predsjedavao predsjednik Vlade Mr. Zečević Zdravko.
Za sjednicu je utvrđen slijedeći

D n e v n i r e d:

1. Informacija MUP Krajine o bezbednoj situaciji i poduzimanje potrebnih mjera.
2. Informacija o stanju u oblasti Slavonije, Baranje i zap. Srema.
3. Problemi isplate penzija.
4. Utvrđivanje prijedloga Zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju.
5. Donošenje rješenja o imenovanju:
   – pomoćnika ministra za obrazovanje,
   – sekretara ministarstva obrazovanja.
6. Donošenje rješenja o imenovanju:
   – direktora Direkcije robnih rezervi.
7. Donošenje rješenja o imenovanju Komiteta za nacionalne manjine.
8. Imenovanje v.d. direktora informativne agencije RSK.
9. Donošenje odluke o osnivanju Fonda brige o planiranju porodice i brige o djeci.
10. Odnos lokalnih službi TO kod vršenja mobilizacije.
11. Prijedlog kandidata za ministre i pomoćnike ministara.
12. Donošenje rješenja o imenovanju direktora uprave društvenih prihoda.
13. Donošenje rješenja o imenovanju pomoćnika ministra za financije.
14. Primjena propisa iz poreske politike.
15. Donošenje Odluke o izmjenama i dopuni Odluke o preuzimanju savezne Uredbe o prodaji robe za strana sredstva plaćanja.
16. Razmatranje prijedloga Zakona o osnivanju javnog preduzeća za istraživanje, proizvodnju, preradu i promet nafte i prirodnog gasa.

Ad-1)
Informaciju o bezbednosnoj situaciji u Krajini podnijeli su Ministar Milan Martić i njegov pomoćnik Boro Đukić.
Nakon podnesene informacije i rasprave u kojoj su učestvovali Ministar Španović, Ministar Šuša, Ministar Veizović i drugi.
Nakon provedene rasprave donešene su ove

O D L U K E

1. Upućuje se prijedlog Vlade RSK Predsjedniku Republike da se proglasi vanredno stanje na teritoriju Republike Srpska Krajina,
2. Proglašava se demobilizacija svih vojnih obveznika od 18 do 60 godina na teritoriju Republike Srpska Krajina,
3. Zabranjuje se izvoženje vojnih efektiva, materijalno-tehničkih sredstava i druge vojne opreme bivše JNA sa teritorija Republike Srpska Krajina.
Jednako tako Vlada je nakon provedene rasprave donijela slijedeće

Z A K L J U Č K E

1. Da se uputi protestno pismo generalnom sekretaru UN gospodinu Butrosu Galiju u vezi brzine i načina razmještaja snaga UNPROFOR-a na teritoriju RSK,
2. Da se zatraži od Vlade Srbije da ispita mogućnosti ukidanja statusa izbjeglica licima sa područja naše Republike.

Ad-2)
Ministar Mladen dr. Hadžić podnio je informaciju o stanju u oblasti Slavonije, Baranje i zap. Srijema u pismenoj formi, koja informacija predstavlja sastavni dio ovog zapisnika.[232]

Ad-3)
O problemima oko isplate penzija informirao je podpredsjednik Kablar koji je između ostalog rekao da ima puno poteškoća oko isplate penzija, u pojedinim općinama penzije nisu isplaćivane od 7 mj. prošle godine, a ima općina gdje su isplaćene i za 3. mj. ove godine to znači da isplate penzija nisu usklađene. Nakon provedene rasprave donesena je slijedeća

O D L U K A

1. Svim penzionerima na području Republike isplatiti penzije za 3. mj. ove godine.
2. O nadoknadi neisplaćenih penzija do 3. mj. Vlada će odlučiti naknadno.
3. Počev od 1. 04. mirovine će se isplaćivati redovno.
4. Povećanje mirovina će se usklađivati prema mogućnostima i raspoloživim sredstvima.

Ad-4)
Prijedlog zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju obrazložio je Ministar Knežević.
Nakon provedene rasprave donesena je sljedeća

O D L U K A

1. Prihvata se prijedlog Zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju.
2. Prijedlog Zakona dostavlja se Skupštini na usvajanje.

Ad-5)
Prijedlog za imenovanje kandidata za pomoćnike ministara i sekretara ministarstva obrazovanja podnio je ministar Knežević.

[232] Informacija nije pronađena uz zapisnik.

Nakon podnesenog prijedloga i sprovedene rasprave donešeno je

RJEŠENJE

1. Za pomoćnika ministra predškolskog i osnovnog obrazovanja imenuje se Mr. Ljubiša Ivanović, prof.
2. Za pomoćnika ministra za srednje obrazovanje imenuje se Rađen Mirko, prof.
3. Za pomoćnika ministra visokog i višeg obrazovanja imenuje se Mr. Đuro Dedić, prof.
4. Za sekretara ministarstva obrazovanja imenuje se Gorana Milić, dipl.pravnik.

Ad-6)
Prijedlog za imenovanje direktora direkcije za robne rezerve podnio je ministar Vinčić Svetozar.
Nakon provedene rasprave donešeno je

RJEŠENJE

1. Za direktora direkcije za robne rezerve imenuje se Božić Dragan.

Ad-7)
Prijedlog članova komiteta za nacionalne manjine podnio je podpredsjednik Kablar.
Nakon podnesenog prijedloga i provedene rasprave doneseno je

RJEŠENJE

Imenuje se komitet za nacionalne manjine u sastavu:

1. Veselinović Sergej iz Obrovca –	predsjednik
2. Mandić Jasminka iz Gračaca,	član
3. Ivanović Ljubiša, Beli Manastir,	“
4. Martinović Boris iz Gline,	“
5. Devetak Vitomir iz Erduta,	“
6. Krupić Fadil, Zapadna Slavonija	“
7. Žulec Ivica,	“
8. Dr. Vasil,[233]	“

Ad-8)
Prijedlog za vršioca dužnosti direktora informativne agencije RSK podnio je ministar Ećimović. Nakon podnesenog prijedloga i provedene rasprave doneseno je

RJEŠENJE

Za vršioca dužnosti direktora informativne agencije RSK imenuje se Janković Zdravko – profesor.

Ad-9)
O potrebi za osnivanje Fonda brige o djeci i planiranju porodice obrazložio je ministar Jović. Nakon podnesenog prijedloga i podnesene rasprave u kojoj su učestvovali prisutni donesena je slijedeća

ODLUKA

1. Osniva se Fond za planiranje porodice.

[233] Mihajlov.

2. Vršioca dužnosti za direktora fonda imenovat će Vlada na jednoj od sljedećih sjednica.

Ad-10)
Odnos lokalnih službi TO kod vršenja mobilizacije nije usklađen, što stvara određene probleme. U buduće o ovoj problematici treba više posvetiti pažnje.

Ad-11)
Prijedlog za pomoćnika ministra za zdravstvo i zdravstveno osiguranje podnio je Ministar Jović.
Nakon čega je donešeno

R J E Š E N J E

Za pomoćnika ministra za zdravstvo i zdravstveno osiguranje imenuje se Dr. Vojislav Stanimirović iz Vukovara.

Ad-12)
Prijedlog za direktora Republičke uprave društvenih prihoda podnio je Ministar Peurača Vojin nakon čega je doneseno

R J E Š E N J E

1. Za direktora republičke uprave društvenih prihoda imenuje se Martinović Mirko iz Vojnića.

Ad-13)
Prijedlog pomoćnika ministra za financije podnio je Džakula Veljko nakon čega je provedena rasprava, a potom je donesen

Z A K L J U Č A K

Popunu pomoćnika ministra za financije donijet će se naknadno na jednoj od narednih sjednica Vlade.

Ad-14)
Raspravu o primjeni propisa iz poreske politike odgoditi za jednu od narednih sjednica Vlade.

Ad-15)
Prijedlog Odluke o izmjeni i dopuni odluke o preuzimanju Savezne uredbe o prodaji robe za strana sredstva plaćanja podnio je Ministar Vinčić, nakon čega je donesena

O D L U K A

Član 1.

o izmjenama i dopuni Odluke o preuzimanju savezne Uredbe o prodaji robe za strana sredstva plaćanja.
Iza člana 2. dodaje se član 2a. koji glasi:
U Uredbi o prodaji robe za strana sredstva plaćanja ("Službeni list SFRJ", broj 71/91), član 2. stav 2. "briše se", član 9. zadnji stav "briše se", član 12. stav 2. i 3. "briše se" i član 16. stav 1. u delu u kom se navodi član 2. stav 2. "briše se".

Član 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a ima se objaviti u "Službenom glasniku RSK".

Ad-16)

Prijedlog Zakona o osnivanju javnog preduzeća za istraživanje, proizvodnju, preradu i promet nafte i prirodnog gasa podnijeli su ministar Begović i Vinčić.
Nakon provedene rasprave donesena je sljedeća

O D L U K A

1. Prihvata se prijedlog Zakona o osnivanju javnog preduzeća za istraživanje, proizvodnju, preradu i promet nafte i prirodnog gasa.
2. Prijedlog Zakona dostavlja se Skupštini na usvajanje.

Sjednica je završila sa radom u 12,00 časova.

PREDSJEDNIK VLADE
Mr. Zečević Zdravko

Preslika, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 4., kut. 2.

86

1992., svibanj 9.
Jasenovac

Izvješće Stanice milicije Jasenovac SUP-u Pakrac o pljački i paljenju napuštenih kuća u Jasenovcu

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
STANICA MILICIJE JASENOVAC
Broj: VII-03/1-44/92.
Jasenovac, 09. 05. 1992. godine.

SEKRETARIJATU UNUTRAŠNJIH POSLOVA
P A K R A C
/Okučani/

U prilogu dopisa dostavljamo vam izvještaj dežurne službe Jasenovac, a za period od 02. 05. do 09. 05. 1992. godine.
Prilog:
1. Izvještaj.

M.P.[234] KOMANDIR:
Mandić Ignjatije, [v.r.]

[234] Okrugli pečat: RSK, MUP, SUP, SJB – Odeljenje milicije Jasenovac.

_ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _

IZVJEŠTAJ DEŽURNE SLUŽBE ZA PERIOD OD
07 SATI 02. 05. DO 07 SATI 09. 05. 1992. GODINE

I. KRIVIČNA DJELA:
Krivičnih djela nije bilo.

II. PREKRŠAJI:
Prekršaja nije bilo.

III. OSTALI DOGAĐAJI I PRIJAVE:
Dana 03. 05. 1992. godine patrola prilikom vršenja redovne službe došla je do saznanja da pojedini pripadnici rezervnog sastava JNA iz napuštenih kuća u Štrosmajerovoj ulici iznose razne stvari i predmete te se predpostavlja da ih uskladištavaju na jedno mjesto i kad se za to ukaže prilika da ukradene stvari prevezu preko rijeke Save u Bosnu.

Podnešena službena zabilješka.

– Dana 03. 05. 1992. godine oko 13,00 sati patrola koja vrši kontrolu vozila i civilnih lica na punktu skela na rijeci Sava došla do saznanja da će u vojnom kamionu reg. br. M 6853 biti prevezene stvari koje su ukradene. Nakon izvjesnog vremena kamion je došao na skelu te od strane vojne policije naša patrola je bila spriječena da pregleda kamion. U pratnji kamiona je bio vodnik Ćibić koji je i vrijeđao patrolu. O tome obavješten komandant bezbednosti 11. Par. Brigade koje je došao drugi dan u našu stanicu te izjavio da je kamion vozio namještaj za jednog vojnog izbjeglicu te da će dostaviti sve potrebne papire o izvozu namještaja.

Podnešena službena zabilješka.

– Dana 06. 05. 1992. godine u 17,15 sati u Štrosmajerovoj ulici br. 2. došlo je do požara kuće vlasništvo Pirja Mande, a koja se nalazi u izbjeglištvu. Kuća je potpuno izgorela a požar je najvjerovatnije podmetnut od strane N.N. lica.

Podnešena službena zabilješka.

– Dana 08. 05. 1992. godine u 22,10 sati patrola koja osigurava objekat primjetila da u Savskoj ulici gore objekti.

Odmah su izašli na lice mjesta gdje su utvrdili da gore dvije kuće u Savskoj ul. i jedan štagalj, zatim u Savskoj ul. br. 92 gorela su dva objekta te u ul. Žrtava Fašizma br. 48 gorela je jedna kuća i u Preradovićevoj ulici gorela je jedna štala. O svemu obavještena komanda 11. Par. brigade koji su nakon izvjesnog vremena zahtjevali da podignemo TO Jasenovac, da gase požar, što smo i učinili.

O svemu ovom podnešena službena zabilješka.

– Drugih novosti tokom navedenog vremena nije bilo.

Dežurni operativac:
Stojnić Dragomir

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 2289.

87

1992., svibanj 10.
Okučani
Izvješće Veljka Džakule o radu civilnih organa vlasti u Srpskoj oblasti Zapadna Slavonija, na sjednici Skupštine održanoj 10. svibnja 1992.

VELJKO DŽAKULA

IZVJEŠTAJ O RADU CIVILNIH ORGANA VLASTI U PROTEKLOM PERIODU I NAREDNI ZADACI

Magnetogram podnešenog izvještaja o radu vlade Zapadne Slavonije podnesen je na sjednici Skupštine OBLASTI ZAPADNA SLAVONIJA održanoj 10. maja 92. u Okučanima
Okučani, 13. maja 1992.

_ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _

Najprije da vas sve skupa pozdravim. Drago mi je da se ponovo nalazimo zajedno. Ovo moje izlaganje, koje sigurno neće moći definitivno da iznese istorijsku istinu svih zbivanja i dogadjanja jer ja kao predsjednik vlade Zapadne Slavonije koje je bilo prijašnje ime i da će puna istina i puni razlozi zbivanja dogadjaja biti rečeni, izgovarani i iznošeni u godinama koje su pred nama. Ali nastojat ću pošto postoji veliki interes, a bilo je raznih istina, kad kažem raznih istina, više bih rekao podmetanja i laži, no ono što je trebalo reći, a mislim da je danas trenutak da se neke stvari do kraja kažu, da se vama kao poslanicima Narodne skupštine iznesu, a vi da ovaj izvještaj prokomentarišete i da ga usvojite, odnosno ne prihvatite. Da bi se znao značaj Zapadne Slavonije ja ću samo kratko ući u istoriju. Mi koji živimo na prostoru Zapadne Slavonije znamo dobro, neko je učio, neko je slušao, a netko na nekom drugom mjestu bio informisan, da je to bio prostor male Vlaške. Male Vlaške zbog toga što u prevodu mi to kažemo mala Srbija. Da su tu Srbi postojali prije više vijekova, da oni nisu došli jučer ili prekjučer, da nisu nosili zemlju na opancima već da su došli kao častan narod tražeći prostora i neba nad svojom glavom. Pri tome nisu nikoga iseljavali ni proganjali već su dolazili na prazan prostor koji nije bio naseljen. Tu su otpočeli svoja ognjišta i svoj život. Da je to tako govore i manastiri Svetoga Nikole, zatim manastir Pakra i drugi niz crkava koji govore da srpski narod kada je došao, došao je kao civiliziran narod da gradi svoje crkve. Nastojao je da širi i da održi svoju kulturu koju je vijekovima gajio i njedrio i koja je u stvari bila koja je sačuvala srpski identitet i njegovo ime. Sve to govori da je duboko u nama ostao prisutan trag da smo Srbi. Ovo je u nazad 50 godina bilo veoma skromno i stidljivo izgovarano. To je tako bilo uvriježeno da nije potrebno to isticati pa čak ni normalno izgovarati jer mi smo gradili jednu državu gdje taj nacionalni identitet nije bio bitan. Bitno je bilo bratstvo i jedinstvo a normalno da tu ima više naroda koji su se samo spominjali onda kad je trebalo da se iznese kao neka istorijska činjenica da na ovom prostoru živi više naroda. To govorim zbog toga što kad su počeli izbori u Hrvatskoj, kad smo iz jednog sistema prelazili u drugi – višeparlamentarni, mi kao narod, kao srpski narod veoma smo znatiželjno iščekivali šta će od toga biti i nismo opšte ocjenjivali kao potrebu da idemo u više parlamentarni gradjanski, neznam ni ja kakav sve više sistem sa nacionalnom strankom i partijom. Smatrali smo da ćemo kroz druge partije – neke demokratske, moći slobodno da ispoljimo i svoje nacionalno

biće i da ćemo imati ista prava i slobode kao i svi drugi koji žive na ovim prostorima. Desio se apsurd da je jedna, kasnije se pokazalo, fašistička stranka HDZ izuzetno agresivno nastupala prema srpskom narodu i njegovom ne priznavanju. Mi smo se tu brzo snalazili onako kako smo najbolje umjeli i mogli. Tražili smo partiju i stranku koja će nas organizirati i preko koje ćemo predstavljati svoju politiku, svoje pravo i svoju borbu u ovom političkom kaosu koji je nastajao. Mi smo bili spremni da živimo tu gdje jesmo, da budemo ravnopravni, da nitko nikog ne ugrožava, da imamo ista prava, da budemo ljudi kao i drugi i da nas svako prizna kao što mi priznajemo njega. Desilo se to da pišući Hrvatski ustav od ustavotvornog naroda mi trebamo da postanemo nacionalna manjina, da ostanemo bez nekih privilegija pod navodom kojih nije bilo. Trebalo nam je to ukinuti. Znači ta verbalna politička agresija koja je bila proklamovana preko mitinga HDZ počela je da se provodi u praksu. Normalno da mi kao narod koji ima bogatu istoriju, kao ponosan narod to nismo mogli da prihvatimo. Dešavalo se nešto što je pomalo bilo čudno. Uzburkale su se široke narodne mase. Narod to nije htio prihvatiti, a sa druge strane intelektualna snaga i ljudi nisu se u dovoljnoj mjeri odazvali i našli svoje mjesto i ulogu u tom istom narodu. Ja kažem otprilike da se nisu snašli, da nisu ocjenili trenutak jer su navikli u sistemu u kojem su živjeli da čekaju stav, da čekaju mišljenje, da dobiju poruku da ih se uputi usmjeri i da neka sila, neki komitet i neznam ni ja neki forum sve to presječe, donese odluku i da kaže šta to sve jeste i da se takvim putem više ne može i da se usmjeri drugim putem. Nisu se snašli. Nisu shvatili trenutak da te nove puteve trebamo tražiti sami i da se moramo za njih izboriti, a prije svega ta inteligencija koja je uvijek vodila svoj narod i predstavljala ga imala je ulogu i obavezu da to učini. Ja govorim nije se snašla. Da li će kasnije biti neka druga riječ ili opravdanje to će reći sami, a i sam narod. Kad je u Ustavu rečeno da smo manjina mi smo ipak demokratski tražili rješenje i borili smo se demokratskim putem da smo narod. Kad je donešena odluka u Hrvatskom Saboru da se Hrvatska razdružuje od Jugoslavije nama je bilo jasno da nas netko želi odvojiti od srpskog korpusa i od većeg dijela našeg naroda koji živi u Srbiji, Bosni i Crnoj Gori i drugim dijelovima Jugoslavije. Ovo je za nas bilo neprihvatljivo jer Jugoslavija kao država i kao prostor bila je zemlja u kojoj smo mi svi zajedno živjeli, raspoređjeni po administrativnim granicama republika koje je stvorio jedan čovjek, jedan režim, bez volje naroda. Jer ipak narod stvara granice. Narod stvara državu a ne pojedinac, grupa ili ne znam ni ja. U svakom slučaju to nije bio parlament i nije bila nikakva narodna skupština i nije bila volja naroda. Preko toga se prešlo kao, eto nije toliko bitno, što se pokazalo danas da je to bio veliki kamen spoticanja. Tog časa kad je donesena rezolucija Hrvatske o odvajanju od Jugoslavije pokazala se potreba da se srpski narod izjasni i opredjeli da ostane u Jugoslaviji. Tada, 12. maja 1991. godine proveden je referendum ovdje u Zapadnoj Slavoniji da mi želimo ostati u Jugoslaviji sa svim onima koji imaju istu želju i namjeru, a da istom prilikom ne branimo nikome da iz te Jugoslavije ode ako ne želi s nama da živi. Kad smo izašli na referendum, a referendum je demokratski način izjašnjavanja, to je bila politička želja tog naroda, njegovo opredjeljenje. To nije bila ratno huškačka igra. To nije nikakva pretnja nekome drugome, nego smo smatrali ako jedan narod želi da se izjasni da ode, naše je pravo da se izjasnimo onako kako želimo a to je bilo da ostanemo. Nikom nismo branili da ode ali nismo dozvolili ni da nama brani da ostanemo tu i na silu da nas otrgne od našega jezgra i od onoga što mi duboko osjećamo u sebi, da je naše. To vrijedi za sav srpski narod koji je ostao drugim republikama i u onom dijelu Jugoslavije koji je Hrvatska htjela da napusti. Smatrali smo da svim političkim zbivanjima koja su se dešavala mi moramo politički parirati da ne bi bili nespremni i ne organizirani da to ne ispadne kao da je srpski narod pristao da živi onako kako glasa hrvatski Sabor. Ako ta institucija u kojoj su bili poslanici hrvatskog naroda u velikoj većini, nas nije

priznala kao narod, ako su oni preko svojih institucija vlasti i proganjali i smjenjivali Srbe omalovažavali i ismijavali, ako su počeli sa rehabilitacijom svih onih nama omraženih ljudi kao što je Stepinac[235] i njemu slični, ako taj isti narod preko svojih institucija vlasti i pravosudja nije mogao da sudi Artukoviću[236] za zločine koje je činio. Ako taj narod preko svojih poslanika nije smogao snage da sam sudi tim zlotvorima, da se njih odrekne, da ih ne priznaju svojima, da ih nazove imenom kakvim jesu, a to je da su zločinci onda je normalno da taj srpski narod koji je živio u Hrvatskoj sa istim tim hrvatskim narodom ima pravo na nepovjerenje prema svima njima i da shvati da mu ne žele dobro. Teško je bilo ko od nas da pomisli da mu želi dobro netko ko njegove najveće neprijatelje proglašava nevinim, koji ih rehabilituje i ponovo uvodi u svoje redove, koji otvara granice i poziva sve one koji nisu imali mjesta medju nama, koji nemaju mjesta medju ljudima, nemaju mjesta u civilizaciji, a to su ustaše koje su živjele po bijelom svijetu, koje su bili teroristi, dizali škole, dizali bioskope u zrak, dvorane, ubijali naše ambasadore i tako dalje. Mislim mnogo toga se dešavalo što je u svijesti srpskog naroda svakim danom sve više povećavalo nepovjerenje i nesigurnost. Najgore što je moglo u tim momentima da se desi a to je ona kap koja prelijeva čašu je stranačko naoružavanje članova HDZ-a. Normalno da oružje nije nešto što danas i nekome dobro. Kad oružje dolazi u ruke ljudi koji su toliko nacionalistički nastrojeni, koji toliko neprijateljski postupaju prema srpskom narodu normalno da uliva nesigurnost i još veći strah kod Srba. Bilo je obećanja od strane Predsjedništva Jugoslavije i Vrhovne komande Jugoslavije da će da razoružaju paravojne formacije, da ih onemoguće, da umanje njihov značaj, da ne znam ni ja kakve sve nisu ne mislim prijetnje ali odluke donošene, a sve je to iz dana u dan postajalo sve nejasnije. Nije se rješavalo, već samo pusta obećanja odluke, rezolucije, uredbe, naredbe, ne znam ni ja koje sve nisu date na snagu, a ni od jedne nije bilo nikakvog efekta. Veoma teško je bilo tada djelovati politički u narodu. Njemu više ni jedna riječ nije bila potrebna. Njemu je bila potrebna lična sigurnost. On je isto tako tražio da dobije oružje da bi se branio od one strane koja se isto tako naoružava. To je činio tek onda kad je shvatio da nema snage u ovoj zemlji, da nema te institucije koja je spremna, može i hoće da učini kako bi on mogao nastaviti dalje svoju parlamentarnu borbu u skupštinama, Saboru i gdje sve ne. Bio je spreman i pokazao svoju volju i opredjeljenje. Tada jedina politička stranka koja je pored SDP u Hrvatskoj djelovala medju Srbima je bila SDS. Nažalost postajala je pokret. Ne zbog toga što je to htjela da bude, nego nije imala vremena ni moći da se rekonstruiše u pravu stranku jer se narod sve više naslanjao na nju da bi preko nje artikulisao svoje želje, svoje potrebe i na kraju i ono što se od nje očekuje svoju odbranu. U tom teškom vremenu, u svim tim velikim zbivanjima trebalo se odhrvati svim tim pretnjama. Trebalo se odhrvati i sa tim strahom koji se unosio u naš narod. Trebalo je nekako onemogućiti Hrvatsku da izazove ovaj rat koji je njoj bio veoma potreban i da tim ratom takvim kakvim je ona željela i kakav je nametala postigne priznanje u svijetu i da se napravi ovo otprilike što se napravilo sa cijelom Jugoslavijom i normalno sa dijelom Hrvatske. Dio Hrvatske gdje Srbi žive je dosta razoren, a tamo gdje su Hrvati u većini dobrim dijelom je ostao čitav. Čak i na razgovoru kad smo razgovarali rečeno je, mislim gospodin Ramljak,[237] potpredsjednik Sabora Hrvatske; jasno je rekao "Pa vi znate valjda da se ni jedna država nije mirno razdružila, nego se mora ratom!". Znači da su oni bili svjesni da rat mora biti izazvan da do njega mora doći i da će oni na taj način uspjeti da dobiju priznanje. Normalno je bilo da poslije svih provedenih referenduma i poslije svih političkih

[235] Alojzije.

[236] Andrija, ministar unutarnjih poslova u Vladi NDH.

[237] Milan.

akcija u narodu to treba dobiti svoje ime i svoju instituciju i neki smisao. Da referendum zbog referenduma nema nekog značaja, da ga samo provesti u narodu a ne dovesti do kraja volju naroda, njegovo opredjeljenje, ne znači ništa. To može biti samo jedan vid šarlatanstva. Suština je bila da mi nismo mogli preko dotadašnjih institucija skupštinskih vlasti u općinama i izvršnim vijećima da to provedemo jer su one bile mahom ili hrvatske ili su bile još dovoljno ne opredjeljenje tako da su ti referendumi provedeni preko nacionalnog vijeća srpskog naroda. To je jedna od okolnosti koju su bar kako sam i ja informisan i znam i pravno priznate. To govorim zbog toga što se i danas prikazuje i u razgovoru u svijetu kad smo bili, da se ti referendumi uvažavaju i kad se njega pomene da se ipak respektuje. To govorim zbog toga da shvatite i vi poslanici da niz tih poteza koji su vodjeni i činjeni imaju svoju verifikaciju i priznanje, a da mi moramo još više da ih upotrebljavamo, da damo njima veći značaj jer oni su provodjeni prije rata. Referendum je proveden u državi u kojoj smo živjeli dok je trajao mir. Znači ništa nije ad hok donešeno, ništa nije iznudjeno u ne znam ni ja nekim sokacima, već je to imalo svoj puni smisao i značaj. Tada 12. 8. na osnovu tih referenduma sazvana je skupština u broju i veličini kakva je tada bila moguća i proglašena je SAO Zapadna Slavonija kao integralni dio Krajine koji će u ratnom periodu samostalno kao institucija da postoji do slobode odnosno do trenutka kad će ona moći i integralno da funkcioniše. Pokazalo se to kao potreba zato da sva zbivanja koja predstoje moraju biti osmišljena i da ne bi bilo bezakonje i da ne bi bilo koja strana tvrdila kako tamo ne postoji nikakva organizacija, kako to tamo ne znam ni ja skupila se neka grupa. Taj narod se ipak opredjelio, izjasnio, rekao šta hoće. Znači obaveza je da se to do kraja završi da se oformi kao institucija. Kad je proglašena SAO Zapadna Slavonija mnogi pojedinci nisu shvatili trenutak i značaj svega toga. Oni su očekivali da će sva zbivanja veoma kratko da traju. Istina ne namjerno nego iz svog neznanja i ne informiranosti, zbog uskog gledanja i možda zbog nekih razloga koja su samo njima znani. Onemogućavano je na svakom koraku da se ta vlast u punom smislu organizira, formira i da zaživi i da funkcioniše na prostoru Zapadne Slavonije. Tu je bilo i jako mnogo mešetara sa strane. Oni su svojim porukama koje su slali ovamo radili sa ciljem da se obezglavi ovaj kraj, da se umanji njegov značaj. Tu je radilo mnogo stranih obavještajnih službi. Radilo je mnogo neprijatelja srpskog naroda Zapadne Slavonije. Ja znam da je bilo veoma teško othrvati se svemu tome da je bilo teško od njih nekako distancirati se i da je na neki način bilo uspjeha s njihove strane da se onemogući razvijanje vlasti u punom smislu onako kako je to trebalo. Dat ću kasnije još jedan momenat veoma važan u vezi toga kad dodje na red, samo da se podsjetim da ne zaboravim na to. Normalno odmah poslije tih proglašavanja, a i ranije počela su proganjanja, hapšenja i zatvaranja Srba, otpuštanje s posla, tako da su se Srbi uznemirili. Da bi se sačuvali počeli su se povlačiti iz gradova i urbanih sredina gdje su bili u manjini u svoja sela odakle su rodom i porijeklom. Neprijatelj da bi se obračunao sa narodom Zapadne Slavonije, da bi ucjenio vlasti Jugoslavije, da bi dokazao kako ipak Srbi ne mogu da žive zajedno, htio je da presječe Zapadnu Slavoniju sa svojom jedinom i bliskom vezom Bosanskom krajinom i napao je Okučane. Znao je neprijatelj ako presječe Okučane od Save za ovamo, ako nemamo vezu sa Bosanskom Gradiškom, Bosanskom Krajinom da Srbi više nemaju velike šanse, da će ih se lako ucjenjivati i da će biti lak plijen za obračun sa njim od strane hrvatske oružane snage. Tada se pokazala izuzetna spremnost ljudi ovdje iz Okučana koji su bez nekih velikih strategijskih planova uspjeli odbraniti i držati Okučane prvih nekoliko dana sami. Bilo je najznačajnije, najvažnije sačuvati slobodne Okučane i čist prostor, da bi neposredno nakon nekoliko dana i Banjalučki korpus napravio proboj, a zatim se povukao. Mi smo punih, ispravite me i vi, pedesetak dana bili u jednom okruženju, odsječeni od svih i potpuno sami. Istovremeno kad su napadnuti Okučani sa ciljem da se presječe

odstupnica srpskom narodu i veza i komunikacija sa ostalim dijelom srpskog naroda napadnuto je Grubišno Polje, a počela su i hapšenja i progoni da je svima jasna strategija neprijatelja. Ovdje odsječeš, a odozgo kreneš. Treba to sve sabiti na mali prostor i pod veoma nepovoljnim uslovima pa polako krenuti ka istrebljivanju. Srbi iskonski osjećajući strah i nepovjerenje prema takvom režimu i vlasti povukli su se kako je to nama svojstveno u brda. U šumu. U čuke i u svoja sela gdje su osjećali da su zajednički jači i sigurniji. Normalno je bilo očekivati i neku značajnu pomoć u smislu da se sačuva i zaštiti taj narod. On se izjasnio za Jugoslaviju i nije spreman da osvaja i oslobadja Zagreb. Nije mu stalo do Djurdjevca i Koprivnice ali mu je stalo da živi svoj na svome, da bude tamo gdje se rodio. Da sačuva svoje ognjište svoju slobodu, pravo na gradjanski parlamentaran slobodan život. Institucija koja je za to postojala, a to je JNA, morala je i imala obavezu da taj narod zaštiti i sačuva od njegovog stradanja. Uporedo sa tim zbivanjima kad smo bili u kontaktu i odlazili u Beograd po hiruršku pomoć, Dušan Ećimović i ja, i kada nam je Regionalni štab i vlada Zapadne Slavonije dala zadatak da to u najhitnijem roku učinimo, mi smo tri dana čekali na hiruršku ekipu da dodje sa nama ovdje. Vidjevši da ćemo provesti još nekoliko dana a i ovdje smo potrebni, tražili smo da najhitnije dodju. Medjutim pokazalo je vrijeme da smo ih veoma dugo čekali i da se nije pokazala neka velika spremnost da se dodje na zapadno slavonsko ratište jer ono nije pokazivalo nikakvu sigurnost, i neke velike garancije ni slobode kretanja i života kao što je to moglo otprilike da se garantuje u nekim drugim regionima gdje je takodje trajao rat i ratni haos. To je bilo još jedno naše stradanje gdje smo bili u okruženju i bez kvalitetne hirurške ekipe da pomogne našim borcima i ranjenicima. Da u momentu ranjavanja budu kvalitetno i na vrijeme spašeni i da im se pomogne. To je sigurno bio momenat koji je uticao na moral naših boraca, naših vojnika i naših ljudi. Cijelo vrijeme neprekidno mi smo iznosili podatke i stanje kakvo je u Zapadnoj Slavoniji i govorili o svim teškoćama i nedaćama. Tražili smo pomoć i u oficirima, naoružanju i vojsci. Zbog druge strane nismo smjeli javno zapomagati jer bi to bilo jasno da smo u nemilosti. To govorim zbog toga što ljudi misle da ni štabovi, a ni civilna vlast nisu u dovoljnoj mjeri izvršavali svoje obaveze. Činili su ono sve što je trebalo činiti. Nažalost s druge strane nije bilo dovoljno odaziva i odgovora. Bila su mogu to slobodno reći pusta obećanja. Mislim, da me nebi krivo shvatili, nema obećanja za nešto zašto si obavezan učiniti. Dovoljno je da ti se signalizira, da se javi da jedan kraj, da je jedan narod u opasnosti pa da institucija JNA koja brani svoje granice i teritoriju ima obavezu da to učinili. Banjalučki korpus imao je zonu odgovornosti otprilike od Lipika, dalje je bila zona odgovornosti Varaždinskog korpusa. Ako je on iz ne znam kojih razloga pao u ruke neprijatelju, što mi kao ljudi nismo mogli niti smo imali vremena da to sagledamo, ne to ko je viši na distanci i ko je odgovoran za to imao je za obavezu da proširi zonu odgovornosti do Drave odnosno do onih mjesta gdje živi srpski narod i gdje je on ugrožen. Kako će to učiniti to je njima samo znano i njima jedino omogućeno da to riješe. To govorim opet jer smo išli nekoliko puta i u Beograd. Došli smo i do Generalštaba. Obavili smo razgovore i s predsjednikom države Kostićem,[238] obavili razgovor i sa sekretarom Narodne odbrane Veljkom Kadijevićem i sa načelnikom General štaba Adžićem[239] s još nekim visokim oficirima i još nekim republičkim funkcionerima. Na svim mjestima u svim razgovorima dana su nam obećanja kako će u što kraćem roku doći pomoć i u ljudstvu i u tehnici i u naoružanju i oficirima. Čak je data i naredba da se s 15 oficira što prije dodje u Zapadnu Slavoniju da se uveže front i da se organizira odbrana. Do

[238] Branko.

[239] Blagoje.

toga nije došlo u momentima kad smo mi bili u Beogradu. Nakon nekoliko tih puteva dešavao se egzodus u Grubišnom Polju. Ja bi vam ipak htio reći još i ovo. Mojim odlaskom zajedno s Dušanom Ećimovićem u Beograd u augustu mjesecu mi smo spoznali već tada da neki pojedinci koji su u Baranji imaju želje i pretenzije da narod Zapadne Slavonije dodje tamo. Mi smo to već tada napomenuli kao opasnost i da takva razmišljanja ne smiju da postoje. To su sitno sopstvenički interesi da ja zaštitim sebe, a drugom kako bude. Mi smo to na prvom mjestu i dali na znanje kako bi se takvo razmišljanje zaustavilo. Medjutim po svim informacijama koje smo imali dolazili su emisari iz Baranje i iz drugih mjesta i obećavali narodu Zapadne Slavonije kuće, kule i gradove, ne bi li ga dobili za preseljenje jer navodno ovdje je ratište veoma nesigurno, i pitanje je uopće kako će se ono održati. Egzodus iz Grubišnog Polja krenuo je u tom pravcu. Narod se digao sa svojih ognjišta. Sve je to veoma jako uzljuljalo sve ostale borce i narod Zapadne Slavonije. Mi smo kao pojedinci i predstavnici civilnih vlasti išli pred taj narod. Tražili smo od njega da izdrži još bez obzira što je teško. Govorili smo sami da ga ne čeka nigdje ništa posebno ljepo, da je put kojim je krenuo, put velikog iskušenja i odricanja, da njegov odlazak slabi sve nas zajedno ovdje, da jedino možemo opstati ako ostanemo jedni uz druge, da izdrže shvate trenutak koji je pred njima. Medjutim, teško je bilo da nas i razumiju i da prihvate to tumačenje. Mi smo se i dalje penjali po tim prikolicama i traktorima neprekidno govoreći istu stvar, da ostanu, da ne idu, da se zadrže ovdje, da popune redove koji su i onako dosta izmoreni na prostoru drugih opština. Medjutim taj narod je otišao. U medjuvremenu dok sam ja boravio u Beogradu na naše područje je došao pukovnik Trbojević,[240] a obećano je da će doći i 15 oficira da uvežu front i da ratište Zapadne Slavonije bude ponovo kvalitetno zaštićeno. On je došao sam. Ja nisam kvalifikovan da dajem ocjene kako ko radi u vojnom smislu. Samo znam da nekog velikog uspjeha nije bilo. Koliko je on to sam mogao učiniti ili ne to će ipak neko ko je stručniji da da odgovor. Činjenica je da je u trenutku u kom je došao već bilo veoma vruće. Moral je bio dosta nagrižen. Bilo je dosta onih koji su sumnjali u sve to i namjerno podrivali i razbijali jedinstvo srpskog naroda Zapadne Slavonije. Namjerno su unosili nemir ne bi li ovaj kraj što prije bio napušten. Sigurni budite da je to radila i strana obavještajna služba. Budite sigurni da su to radili mnogi drugi neprijatelji srpskog naroda kako bi iskoristili ratni haos i iselili Zapadnu Slavoniju da to Hrvatskoj bude prepušteno i ostavljeno. Civilne vlasti nisu imale ni vremena ni mogućnosti zbog svih kažimo opstrukcija koje su bile na terenu da se u punom smislu razmašu. U onom obimu u kojem je to činila. Bilo je osnovno to, da zadrži Zapadnu Slavoniju, da ostane i narod i vojska, a da mu pritekne u pomoć JNA. Naročito u onom smislu kvalitete kako je to trebalo ranije biti. Obećano nam je i dato tvrdo obećanje, čak je i napisana naredba da će stići tenkovski bataljon, da će stići odredjene brigade, da nam pomognu. Ja ne znam dokle su stigle, ali znam da dalje od Pakraca nisu otišle. Znam da su do Pakraca dolazili bataljoni i čete, da su se i vraćali sa toga dijela, a da bi se zadržali veoma kratko. Dva-tri dana, pet dana, da bi ponovo napuštali taj teritorij i prostor. Normalno je da je to sve uticalo na svijest i raspoloženje boraca, vojnika i naroda. Znate kako danas utiče na ljude iz Krajine dolje oko Knina kad vojska sad napušta taj teren, kad su već došle Mirovne snage UN. Kako se tamo osjećaju nesigurno i uznemireni. A normalno je da je još veća nesigurnost i uznemirenje kad te napusti dio vojske a ti si sam. S druge strane neprijatelj je jak odnosno za nas nesagledív koliki je jer je istovremeno hrvatski medij činio svoje. Podigao je nevidjenu harangu koja normalno mora da utiče na svijest ljudi. Kad govorimo o civilnim

[240] Jovan, časnik JNA, koji je početkom prosinca 1991. došao na prostor Zvečeva s još nekoliko dobrovoljaca iz Novog Sada, te preuzeo zapovjedništvo nad pobunjeničkim snagama u zapadnoj Slavoniji.

vlastima koje ne funkcionišu u smislu pravosudja, zakonodavstva, milicije, privrede, ekonomije, financija nije mogla da zaživi jer nije bio ni trenutak a ni vremena da se naprave dva predaha, pa da kreneš u takve aktivnosti. Osnovno je bilo da ne kažem trčanje po terenu, čak i tako, djeljenjem da dio nas odlazi u Beograd u Generalštab, a drugi dio da ostane tu s narodom, da učinimo maksimum što možemo. Ili mi nismo znali dovoljno ili nismo mogli, a ja mislim da nije bilo dovoljno adekvatne pomoći desilo se otprilike ono što se desilo. Ovom prilikom želim da kažem i ovog zbog jednog, ne mira nego da ne dodje do napada izmedju nas. Ne mislim u Zapadnoj Slavoniji nego šire, nismo prozivali jer prozivke ne bi nam ništa dobro donijele ali bi zla nanjele daleko više drugima. Ćutali smo na sva pljuvanja i optužbe da je vlada Zapadne Slavonije kao civilna vlast iselila Zapadnu Slavoniju, da je dala naredjenje i povela i izdala. Nije vrijedilo u tom momentu braniti se, i na svaki taj napad reći nije tačno, jer malo je bilo nas da tvrdimo da to nije tako, koliko je s druge strane bilo onih s ciljem da se obezglavi Zapadna Slavonija, da tu ne postoje civilni organi vlasti, da je to ipak grupa, rulja, da je to narod koji nema svoje vodstvo, da su to četnici a ne borci teritorijalne obrane, da tu ne postoji nikakva organizacija, da se tu nametnula mala grupa koja ne zna šta da čini. Sve je to bio taj cilj, jer ako ne postoje civilne vlasti, ako ne postoji narod na teritoriji, onda nema potrebe ni za vraćanjem ni za omogućavanjem povratka. Nema potrebe ni da u javnosti svjetskoj, medjunarodnoj, jugoslavenskoj bilo šta da se čini u smislu zaštite tog kraja. Normalno da se u tim vremenima tražilo ko je kriv i normalno je da budu, normalno bi bilo da budu odgovorne civilne vlasti, jer one trebaju da budu tijelo koje sve drži u rukama jer su kajasi i dizigine davno bile otrgnute. Bilo je momenata, čak sam i ja razmišljao da li se povući, dati ostavku i ne učestvovati u tome ili istrajati u kontinuitetu da Zapadna Slavonija kao prostor postoji, da postoji civilna organizacija vlasti koja predstavlja taj narod na toj teritoriji, da se bori na medjunarodnom priznanju u svom tom haosu i neredu koji je trajao, jer do konačnog cilja moramo doći. Povlačenje, napuštanje bio bi defetizam. To bi bio za mene kukavičluk i normalno da bi onda trebao da snosim odgovornost jer nisam imao snage da se uhvatim u koštac sa svim tim da se to istera do kraja. Kad se stvori mogućnost da se polažu računi da se odgovara za sve što je ko činio nek se sudi i nek se cijeni. Posustati u najtežem momentu bez obzira koliko je ko opstruiran, ne prihvaćam, ne priznavam, a da istovremeno nema neko drugi, ko je spreman, ko želi, ko hoće, ko može da se s tim uhvati u koštac, mislim da je ne primjereno. Kad se pojavi momenat, trenutak, nitko od nas ovdje prisutnih a mislim svi oni dobronamjerni Srbi neće ništa imati protiv toga da dodju bolji, kvalitetniji, izdržljiviji, sa više energije, više znanja, više moći i sposobnosti. To vam kažem zbog toga jer su mi mnogi rekli: "Vidiš koliki je pritisak. Vidiš kakvo je stanje. Napusti i ostavi sve to." Da sam napustio i ostavio mislim da bi tek onda ispao kukavica i nečovjek. Jer krenuti u srpski pokret, izdići se u momentu kad je to bilo veoma teško, sa svima onima koji su na to bili spremni, posustati, napustiti ih kad im je najteže, mislim da bi bio najveći čin izdaje. Ali ostati do kraja i biti spreman položiti račune što sam učinio i što sam bio moćan i sposoban, imao priliku, trenutak i vrijeme, sa svima onima koji su bili sa mnom, mislim da je osnovno. Odgovaraj za sve to pa onda ili idemo dalje zajedno ili idu oni u koje smo imali više povjerenja, snage, i znanja i u koje se više vjeruje. To govorim zbog toga što ni danas nema jasnog cilja. Imam više ideja kako sačuvati srpski narod ali nemam srpskog programa, što je veoma opasno. Ako mi to ne shvatimo, pogotovo Zapadna Slavonija, a ona je u rukama srpskog naroda i zavisi od vas poslanika i mene zajedno s vama, koliko budemo spremni, odvažni i izdržljivi da je sačuvamo, da je povratimo, da je ponovo naselimo i zaživimo u onakovom smislu kako smo to mi željeli. Vjerujte da nikog nema u ovoj državi, na ovome svijetu, koji je spreman da to učini umjesto nas, pa čak šta više da nam pruži neku veliku pomoć. Svi su zaokupljeni sa

sobom. Svi su suočeni sa svojim problemom. Svi se nalaze u svojim iskušenjima i nedaćama, i nema niko više vremena ni volje ni moći da bilo koga sasluša u njegovoj muci i nevolji. Iako ga sasluša i čuje to bude onako kroz maglu. Moramo se osloniti na svoje noge. Moramo jedni druge podržati. Moramo pokazati čvrstu volju i opredjeljenje. Moramo biti toliko uporni i tvrdoglavi i izdržljivi da slomimo sve protivnike i sve one koji drugačije gledaju. Onda će Zapadna Slavonija biti ono što treba. Dok ne dodjemo na Dravu, dok ne dodjemo u srpska sela Virovitice, Donjeg Miholjca, Podravske Slatine, mi se ne možemo smiriti i stati. Moramo cijelo vrijeme tražiti put i način. Provedba Vensovog plana ovisit će najvećim dijelom od nas jer moramo tumačiti istinu i potrebu srpskog naroda i moramo objasniti i njima, mislim na Ujedinjene nacije. Drugoj strani nemamo šta objašnjavati. Mi smo se davno s njima razjasnili i ja mislim razišli. Nema mira u Zapadnoj Slavoniji. Nema života dok svi Srbi ne dodju tamo odakle su prognani. Sva naša insistiranja koja su bila u Nju Jorku, a moramo reći ta karta koja je crtana u Beogradu, nije crtana u saglasnosti sa nama. Nismo bili o tome ni pitani ni informisani. Odmah smo reagirali. Kao civilna vlast išli smo na Predsjedništvo Jugoslavije, postavili smo najviše pitanja. Nismo se suprotstavljali Vensovom planu koji je označio prekid rata itd. Nismo se suprotstavili jer mu se niko tada nije mogao suprotstaviti. Ali smo tražili objašnjenja, granice, prostore Zapadne Slavonije, način njegove zaštite, način povratka i mogućnosti srpskog naroda i pružanja sigurnosti. Dana su nam i obećanja i tumačenja da će sve biti regulisano na terenu sa lokalnim organima vlasti. Da će konačni dogovor tek uslijediti, da su ovo samo naznake granica. Ne može se na karti nacrtati prostor, on se mora crtati na licu mjesta. Tako smo se ponašali i u Nju Jorku na čelu sa Jovićem[241], kad nas je on vodio kao delegaciju. Tada su namjerno vodili i mene kao predstavnika Zapadne Slavonije jer nisu htjeli da se priča i da se prihvata nešto što nije u našem interesu. Jović je bio decidno jasan da se traži zaštita do Drave. Da je Vensov plan rekao da zona pokrića mora biti zona tamo gdje su bili ratni sukobi i da se mora omogućiti povratak srpskog naroda. Odgovor odande još nam nije poslan, ali po zadnjim razgovorima, pre neki dan u Beogradu, prije dva dana, kada je došao Marak Gulding, gdje je Jović ponovio do Drave, ja to u kratko kažem da ne pominjem svako selo. Kad kažem do Drave, onda znate koje su to granice područja koja smo mi rekli. Znači istočni dio Virovitice, zapadni dio Donjeg Miholjca, kompletna Podravska Slatina, dio Slavonske Požege, Slavonske Orahovice, Grubišnog Polja, Pakraca, Daruvara i granice od grada Nove Gradiške do grada Novske. Prema tome ja očekujem da će ovih dana sa Nambijarom[242] na koga je on prenio ovlaštenja da on kao komandant to pitanje takodjer nastavi rješavati. Razgovarat će se u tom smislu i nastojati u tom obliku riješiti. Vlada Republike Srpske Krajine, a mislim da i ova skupština danas treba to da potvrdi da Zapadna Slavonija može biti samo u onim svojim granicama koje su etnički srpske i na čijem prostoru živi srpski narod, a da mi pristup, način, svakodnevno do kraja usavršavamo i iznalazimo kako i u kom obliku i na koji način naseliti zaštiti taj naš narod, omogućiti mu njegov povratak, oživiti tu privredu, život. Svi zajedno, ponavljam svi zajedno moramo tražiti rješenje za sve to. Ne očekivati od nikoga, od nijednog tijela, od nijednog čovjeka, pojedinca ili grupe, od nijedne institucije da to čini sama, a da mi samo dajemo svoja mišljenja, kritike. Moramo zajednički u tome učestvovati. Prije svega očekujem da vi svi ovdje prisutni date do znanja svim intelektualcima – stručnjacima, a zatim i muškom dijelu našeg naroda da mu je mjesto da dodje ovdje što prije, da se uvjeri šta je to pred nama, da se uključi i da da svoj doprinos. Ako je jedan dobar dio ljudi bio spreman s puškama biti na braniku i činiti ono što je u

[241] Borisav.

[242] Satish.

njegovoj moći mora i onaj deo ljudi kojima ja ne želim predbacivati jer ima nas raznih, ima nas Karadjordjevića, ima nas Obrenovića, ima nas koji smo zbilja spremni se vojnički, junački postaviti a ima i onih koji više te snage i volje nemaju, ali imaju nešto drugo što treba da daju i da taj njegov doprinos bude do kraja ovdje i da kažem prikazan i dat nama svima zajedno. Ako ne budemo tako gledali i posmatrali, Zapadna Slavonija će biti sve tanja i manja i ne bi htio reći bezznačajnija. To je velika i teška riječ, ali mislim da kad kažem da smo imali mnogo neprijatelja, ja ću reći još jednu istinu. To morate uzeti kao činjenicu. Čovjek u koga smo imali veliko povjerenje, gledali ga sa odredjenom prisnošću, osjećali ga kao svog bliskog dragog čovjeka, koji je u Hagu na pregovorima precrtao Zapadnu Slavoniju i rekao: "Preko Save Srba nema i nikada to srpsko biti neće", a to je rekao Milan Babić, tada predsjednik SAO Krajine koji je što je veoma interesantno ovih dana spreman prihvatiti specijalni status Srba u Hrvatskoj. Kao predsjednik opštine Knin da li će to činiti ili ne neznam ali je spreman da daje takvu izjavu. Ovo govorim zato što se svi moramo medjusobno provjeravati. Nitko ne može imati mandat da sam radi i odlučuje. Ova skupština mora biti mjesto i ona snaga koja će najvažnije odluke donositi, a vlada odnosno vijeće mora da bude dio onoga koji će te odluke provoditi. Ipak trebamo se osvrtati na što širi i veći front. Mislim da je to teško i prihvatiti kao istinu da je netko spreman reći: "Preko Save Srba nema!" i da su te razne pojave i razne igre od prilike sa svima počele biti znane i vidljive. Ne smijemo posustati. Moramo biti izdržljivi. Nedavno kad sam bio u Baranji i tamo imali sjednicu vlade Republike Srpske Krajine dao sam do znanja našim baranjcima, kad to kažem mislim našim zapadno slavoncima koji su u Baranji da je njihovo ovdje, a ne tamo. Da je tamo gdje jesu privremeno mjesto, gdje će Madjar, Slovak i Hrvat doći svojoj kući i da će mu u tome pomoći svjetske sile i strane zemlje. A UNPROFOR i Vensov plan je ono što će im to omogućiti. Rekao sam im to da im ne bi sutra neko rekao kako nije bio informisan, kako im u tom pravcu niko ništa nije rekao i kako oni da su to znali, drugačije bi se ponašali. Bez obzira na sve to oni svjesno zatvaraju oči pred istinom. Ne žele da je shvate i sagledaju. Gledaju ovog časa samo na to da su u miru, da su im porodice zbrinute, ali to sve kratko traje. Zato je opasno da se bilo kakve lažne vijesti proturaju medju taj naš svijet da zaborave Zapadnu Slavoniju i da od nje nema ništa. Ja sam govorio i da sva takva razmišljanja koja idu u tom pravcu mogu biti kobna za srpski narod, a znate i zbog čega, jer ako se srpski narod ne pokaže spreman da se polako i postupno vraća u Zapadnu Slavoniju neće se imati tko izjasniti kakva to Zapadna Slavonija treba da bude i kako da se organizira. Istovremeno tom narodu neće se pružiti mogućnost da glasa na nekom drugom mjestu kao Srbin za neki drugi teritorij jer tamo prije rata nije bilo, nije evidentiran. S jednom promišljenom političkom igrom izgubit ćemo ono što je naše, a nećemo dobiti ono što smo željeli. Ja mislim da sam dovoljno jasan. Ja znam da vi svi koji sjedite tu sve to shvatate i razumijete ali nije dovoljno ako sve to ne prenesete drugima, i svaki dan se to ne bude kljucalo u glavu, nije lijep izraz, ali baš tako: kljucat. Pred nama je razrušeno sve. Uništeno je dosta toga. Popaljeno je i popljačkano, medjutim i dalje važi ona dosta lijepa narodna riječ: Dok je glava na ramenu bit će i ostalog. Sačuvan je srpski narod u broju daleko većem nego u svim drugim ratovima koji su bili, sačuvana je inteligencija struke, sačuvani su popovi i učitelji, sačuvani doktori, sačuvana nejač i djeca, sve ono što će nastavit život. A kad nas je toliko sačuvano ja mislim da ćemo svi zajedno moći ponovo sve to i napraviti i ostvariti. Kuće su bile velike, domaćinstva ogromna, a iskustvom koje smo stekli spoznali smo sebe. Ko smo, šta smo, kakvi smo, na koga se kad i u kom vremenu možemo osloniti. Nema straha. Nema nekog beznadja da za kratko vrijeme nećemo učiniti s tim ono što treba da na nikog drugog ne moramo se oslanjati, da od nikoga ne očekujemo neku veliku i ogromnu pomoć. Pomoć će stići samo onda kad svi vide koliko smo mi spremni da budemo tu gdje trebamo

biti. Neće niko moći zatvoriti oči pred činjeničnom istinom da je zbog masu njihovih propusta i loših procjena i slabog angažovanja došlo do egzodusa i stradanja Zapadne Slavonije. Tada ni svijet neće moći zatvoriti oči pred činjenicom da priznavajući Hrvatsku kao suverenu državu priznali su režim koji je u stanju u miru, nakon napuštanja naroda Zapadne Slavonije pali, uništava i razara tamo gdje borbe nije bilo. Prema tome mi moramo biti spremni da sve to kažemo. Ja bih otprilike završio još jednom konstatacijom. Odrično odbacujem sve optužbe da je vlada Zapadne Slavonije, to je njen bivši naziv, odgovorna za egzodus, iseljavanje, prodaju, izdaju Zapadne Slavonije jer je na vrijeme i u roku sve institucije i vlasti upozorila na opasnost i značaj Zapadne Slavonije, na dogadjaje i zbivanja koja se dogadjaju, suprotstavila se egzodusu i iseljavanju na svim mjestima na kojima je mogla. Postoji kažu naredba 12. 12. 1991. koju je pukovnik Trbojević dobio o povlačenju naroda iz 5 sela: Lišćina, Huma, Kraskovića, Kokoćaka, Pušine. Naredba da se njih povede da napuste ta sela, a kad su oni krenuli za njima je krenulo gotovo sve. Prema tome želim da ova skupština prihvatajući ovaj izvještaj ili odbacujući, prihvati ili odbaci da vlada i ja na čelu s njom nikada i ni u jednom momentu niti je pokušala niti je učinila bilo šta u izdaji, prodaji, predaji i iseljavanju Zapadne Slavonije. To tražim i očekujem. Na vama je da na osnovu činjenica i vaših spoznaja date sud i ocjenu da bi mogli dalje ići i da bi mogli zajedno raditi. Zajedno ili odvojeno, ili skupa. Ja mislim da je to veoma važno i bitno i da će te se složiti samnom. Čovjek može biti istrajan i izdržljiv, imati živce, snage i volje, ali traži u svemu tome i podršku ili da mu se kaže u drugom smislu. Prema tome izvolite. Ja toliko. Hvala.

Preslika, strojopis, latinica
HR-DASB, OV SOZS, kut. 7.

88

1992., svibanj 10.
Okučani

Odluka Narodne skupštine Srpske oblasti Zapadna Slavonija o izboru predsjednika Skupštine

---

Na osnovu člana 11. stav 1. tačka 9. i člana 17. stav 1. Statuta Srpske Oblasti Zapadne Slavonije, Narodna Skupština Srpske Oblasti Zapadne Slavonije, na drugom zasedanju od 10. maja 1992. godine, donela je

O D L U K U
O IZBORU PREDSEDNIKA NARODNE SKUPŠTINE SRPSKE OBLASTI ZAPADNE SLAVONIJE

I

Za predsednika Narodne skupštine Srpske Oblasti Zapadne Slavonije bira se Veljko Vukelić.

II

Ovu odluku objaviti u "Službenom glasniku Republike Srpske Krajine".

Narodna skupština Srpske Oblasti Zapadne Slavonije

Broj: 01-01/6-92
Okučani,
10. maja 1992. godine

Predsednik
Narodne skupštine,
Veljko Vukelić, s. r.

Službeni glasnik RSK, br. 14., Knin, 25. kolovoz 1992., str. 880.

89

1992., svibanj 10.
Okučani

Odluka Narodne skupštine Srpske oblasti Zapadna Slavonija o izboru predsjednika Oblasnog vijeća Srpske oblasti Zapadna Slavonija

Na osnovu člana 11. stav 1. tačka 10. i člana 27. Statuta Srpske Oblasti Zapadne Slavonije, Narodna skupština Srpske Oblasti Zapadne Slavonije, na drugom redovnom zasedanju od 10. maja 1992. godine, donela je

O D L U K U
O IZBORU PREDSEDNIKA OBLASNOG VEĆA
SRPSKE OBLASTI ZAPADNE SLAVONIJE

I

Za predsednika Oblasnog veća Srpske Oblasti Zapadne Slavonije bira se Veljko Džakula, dipl. ing.

II

Ovu odluku objaviti u "Službenom glasniku Republike Srpske Krajine".

Narodna skupština Srpske Oblasti Zapadne Slavonije

Broj: 01-01/9-92
Okučani,
10. maja 1992. godine

Predsednik
Narodne skupštine,
Veljko Vukelić, s. r.

Službeni glasnik RSK, br. 14., Knin, 25. kolovoz 1992., str. 880.

90

1992., svibanj 10.
Okučani

Zaključci Narodne skupštine Srpske oblasti Zapadna Slavonija, kojima se od Vlade i Skupštine RSK traži da cjelovito riješe pitanje granica i povratka izbjeglog stanovništva srpske nacionalnosti prije dolaska snaga UN-a

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
SRPSKA OBLAST ZAPADNE SLAVONIJE
NARODNA SKUPŠTINA

Rješena da, prava srpskog naroda na samoopredjeljenje i u skladu sa slobodno izraženom voljom srpskog naroda Srpske oblasti Zapadne Slavonije potvrđene još na referendumu, kao i vjekovnu borbu srpskog naroda za slobodu, njegove slobodarske demokratske i državotvorne tradicije da stvori demokratsku državu srpskog naroda na svom istorijskom i etničkom prostoru u kojoj sa ostalim građanima obezbjeđuje ostvarivanje nacionalnih prava, državu zasnovanu na suverenosti koja pripada srpskom narodu i ostalim građanima u njoj, na vladavini prava i na ravnopravnim uslovima za napredak pojedinaca i društva, realizuje u potpunosti, Narodna skupština Srpske oblasti Zapadne Slavonije na svom drugom redovnom zasjedanju održanom 10. maja 1992. godine, d o n o s i

Z A K L J U Č K E

1. Mora se riješiti pitanje granica Srpske oblasti Zapadne Slavonije i pri tome u zahtjevima utvrditi šta je naš maksimum a šta minimum od koga se ne može odstupiti.

2. Dok se ne definiraju granice Srpske oblasti Zapadne Slavonije, pokriće prostora i odgovornost za prostor Srpske oblasti Zapadne Slavonije ne može se prenijeti na UNPROFOR. Ne može se provoditi Plan UNPROFOR-a parcijalno već cjelovito na cijelom području, uz prethodno definisanje granica.[243]

3. Skupština Republike Srpske Krajine, predsjednik Republike, Vlada Republike, Narodna skupština i Oblasno vijeće Srpske oblasti Zapadne Slavonije, Državni savjet za odnose sa UN, moraju poduzeti sve da se cjelovito i u interesu srpskog naroda riješi pitanje Srpske oblasti Zapadne Slavonije.

4. Da se na nivou Republike Srpske Krajine što hitnije i konkretnije razjasni pitanje sudbine izbjeglica iz Zapadne Slavonije koje su smještene u Baranji, Istočnoj Slavoniji i Zapadnom Sremu, sa ciljem da prestanu odvraćanja putem sredstava javnog informisanja da od Zapadne Slavonije nema ništa, da se narod ne vraća itd.

Republička Skupština Republike Srpske Krajine mora zauzeti stav da se narodu iz Zapadne Slavonije mora omogućiti povrat i da se mora vratiti u Zapadnu Slavoniju.

5. Da dio ili cijelo Oblasno vijeće Srpske oblasti Zapadne Slavonije ode u Istočnu Slavoniju, Baranju i Zapadni Srem, da obavi razgovor sa narodom iz Zapadne Slavonije i sa Oblasnim vijećem Srpske oblasti Istočne Slavonije, Baranje i Zapadnog Srema, o potrebi vraćanja naroda Zapadne Slavonije u svoje krajeve.

PREDSEDNIK SKUPŠTINE,
M.P.[244] Veljko Vukelić, [v.r.]

Broj: 01 – 01 / 12 – 92.
Okučani, 10. maja 1992. godine

[243] O zamišljenim granicama SOZS, vidi: Dok. br. 51.

[244] Okrugli pečat: RSK, SO ZS, Narodna skupština, Okučani.

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 10., kut. 1.

91

1992., svibanj 11.
Okučani
Zapisnik sjednice Oblasnog vijeća Srpske oblasti Zapadna Slavonija

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
OBLAST ZAPADNA SLAVONIJA
NARODNA SKUPŠTINA
OBLASNO VIJEĆE

Z A P I S N I K

sa sjednice Oblasnog vijeća Narodne skupštine Oblasti Zapadne Slavonije održane 11. maja 1992. godine u Okučanima, s početkom u 8,00 sati.

Sjednici su prisustvovali:

Džakula Veljko, predsjednik, Kulić Mladen, podpredsjednik, Radošević Savo, sekretar Oblasnog vijeća, Bosanac Branko, Budić Ljubiša, Graovac Milan, Zagorac Živko, i Dželajlija Branko, kao novi članovi Oblasnog vijeća.

Odsutni članovi Oblasnog vijeća: Dopuđa Nikola.

Gost sjednice:

Veljko Vukelić, predsjednik Narodne skupštine Zapadne Slavonije.

Za sjednicu je predložen slijedeći

D N E V N I R E D

1. Imenovanje sekretara Oblasnog vijeća,
2. Uslovi rada Oblasnog vijeća:
   a) smještaj i oprema,
   b) određivanje ovlaštenih potpisnika za Oblasno vijeće,
3. Popis kadrova i imovine,
4. Izrada Plana rada i sistematizacije po resorima,
5. Formiranje Štaba za prihvat izbjeglica u postupku povratka i formiranje Oblasnog Crvenog krsta,
6. Pitanja i prijedlozi.

Prije prelaska na dnevni red predsjednik Oblasnog vijeća VELJKO DŽAKULA, je iznio nekoliko uvodnih napomena.

VELJKO DŽAKULA, poznamo se, netko manje – netko više, sigurno da možemo biti tim koji može ostvariti naše opredjeljenje, koje je, nadam se isto i vodi istom cilju. Vjerujem da imate tremu kako će se uspjeti u poslu. Nitko više nije bio spremniji od Vas da se prihvati zadataka na koje i za koje ste izabrani. Svojim radom, odnosno jednih prema drugima,

moramo steći povjerenje naroda. Nikakvim odlukama, proklamacijama, uredbama, naredbama itd. teško ćemo učiniti bilo šta ako ne bude rada. Sve mora biti pokriveno radom. Rad mora biti stručan, kvalitetan, kreativan i efikasan. Uvijek sam se trudio da u svom radu stvorim tim, a ja da tu budem prvi među jednakima.

Zbog specifičnosti prilika u kojima se nalazimo dogovorili smo i određeni kontinuitet i organa vlasti i kadrovski kontinuitet. Ako Zapadna Slavonija ne saživi u punom smislu, u svom punom obliku i pravednim etničkim granicama kao Oblast, onda ni mi u Vladi Republike Srpska Krajina nemamo šta da radimo i Vladi Republike Srpska Krajina sam saopštio da ću većinu vremena morati provoditi u Zapadnoj Slavoniji. Za vrijeme mog odsustva mijenjat će me podpredsjednik Oblasnog vijeća upravo iz razloga kojih ova funkcija postoji kako je to određeno Statutom Srpske Oblasti Zapadna Slavonija i Odlukom o organizaciji i načinu rada Oblasnog vijeća Srpske Oblasti Zapadna Slavonija.

RAD PO UTVRĐENOM DNEVNOM REDU

Tačka 1. IMENOVANJE SEKRETARA OBLASNOG VIJEĆA,

VELJKO DŽAKULA, predsjednik Oblasnog vijeća, predložio je da se za sekretara Oblasnog vijeća imenuje Savo Radošević.

Za raspravu se nije nitko javio.

Budući da drugih prijedloga nije bilo, predsjednik je svoj prijedlog stavio na glasanje.

Oblasno vijeće jednoglasno je na temelju člana 8. Odluke o organizaciji i načinu rada Oblasnog vijeća Srpske oblasti Zapadna Slavonija, d o n i j e l o

R J E Š E N J E

o imenovanju sekretara Oblasnog vijeća Srpske oblasti Zapadne Slavonije

1. SAVO RADOŠEVIĆ, i m e n u j e s e za sekretara Oblasnog vijeća Srpske oblasti Zapadne Slavonije.

2. Rješenje stupa na snagu danom donošenja, a primjenjuje se od 11. maja 1992. godine.

3. Mandat sekretara traje četiri godine.

Broj: 02-01-14/92

(Rješenje je prilog zapisniku i čini njegov sastavni dio).[245]

Tačka 2. USLOVI RADA OBLASNOG VIJEĆA

a) Smještaj i oprema

U cilju početka normalnog rada Oblasnog vijeća koje u skladu sa Odlukom o sprovođenju Statuta Srpske oblasti Zapadna Slavonija do stvaranja uslova za rad organa srpske oblasti u Pakracu ima privremeno sjedište u Okučanima, potrebno je što hitnije stvoriti uslove za rad Oblasnog vijeća, stoga se donosi

R J E Š E N J E

1. U Radnu grupu za stvaranje uslova za rad Oblasnog vijeća (pronalazak i uređenje smještaja i drugo što je u vezi s tim potrebno) imenuju se: BUDIĆ LJUBIŠA i BOSANAC BRANKO.

b) Određivanje ovlaštenih potpisnika za Oblasno vijeće

[245] Prilozi nisu pronađeni uz zapisnik.

VELJKO DŽAKULA, predsjednik Oblasnog vijeća, upoznao je Vijeće da je potrebno imenovati ovlaštene potpisnike Oblasnog vijeća koji će biti ovlašteni za potpisivanje dokumentacije (financijske i materijalne prirode) i čiji će potpisi biti deponovani kod Službe društvenog knjigovodstva.

Za potpisnike su predloženi: VELJKO DŽAKULA, MLADEN KULIĆ, SAVO RADOŠEVIĆ, BRANKO BOSANAC i lice koje bude imenovano za računopolagača (obavljanje poslova računovodstva za oblasne organe).

Oblasno vijeće je jednoglasno a na temelju člana 23. stav 3. Odluke o organizaciji i načinu rada Oblasnog vijeća Srpske oblasti Zapadna Slavonija, donijelo

R J E Š E N J E

o imenovanju ovlaštenog potpisnika Oblasnog vijeća Srpske oblasti Zapadne Slavonije

Za potpisnike ovlaštene za Oblasno vijeće Srpske oblasti Zapadne Slavonije imenuju se:
– VELJKO DŽAKULA,
– MLADEN KULIĆ,
– SAVO RADOŠEVIĆ,
– BRANKO BOSANAC,
– Lice koje bude izabrano za vođenje poslova računovodstva za Oblasno vijeće i oblasne organe.

<u>Broj: 02-01-16/92</u>

(Rješenje je prilog zapisniku i čini njegov sastavni dio).

– – – – – – – – – – – – – – – – –

U cilju što efikasnijeg funkcionisanja Oblasnog vijeća potrebno je poduzeti akcije i radnje da se pokuša osigurati određena količina pogonskog goriva (benzina i nafte) za prevozna (transportna) sredstva koja će biti na korištenju kod Oblasnog vijeća.

Na osnovu predloženog i člana 23. stava 4. Odluke o organizaciji i načinu rada Oblasnog vijeća Srpske oblasti Zapadna Slavonija, donosi se slijedeći

Z A K L J U Č A K

Zadužuje se VUKELIĆ VELJKO kao predsjednik Narodne skupštine Oblasti Zapadne Slavonije i DŽAKULA VELJKO kao predsjednik Oblasnog vijeća Oblasti Zapadne Slavonije da se angažiraju i poduzmu potrebne radnje da se osigura (nabavi) određena količina pogonskog goriva (benzina i nafte) za vozila koja će biti kod Oblasnog vijeća u funkciji izvršenja Programa rada i zadataka Oblasnog vijeća Oblasti Zapadna Slavonija.

<u>Tačka 3.</u> POPIS KADROVA I IMOVINE

Kako bi Oblasno vijeće imalo pregled s čim raspolaže od materijalnih sredstava i zbog potrebe utvrđivanja polaznih evidencija o imovini Oblasnog vijeća potrebno je izvršiti popis iste imovine.

Radi boljeg pregleda i lakšeg planiranja kadrova za određene funkcije i poslove potrebno je izvršiti popis kadrova sa kojima raspolaže Oblast Zapadne Slavonije (koji po mjestu stalnog prebivališta pripadaju području Oblasti Zapadne Slavonije).

Na osnovu ovog a temeljem člana 23. stava 3. Odluke o organizaciji i načinu rada Oblasnog vijeća, donosi se

R J E Š E N J E

o imenovanju Radne grupe za popis kadrova koji po mjestu stalnog prebivališta prije početka otpora srpskog naroda u Zapadnoj Slavoniji pripadaju područja Zapadne Slavonije i imovine Oblasnog vijeća Srpske oblasti Zapadne Slavonije.

1. U Radnu grupu za popis kadrova koji po mjestu stalnog prebivališta prije početka otpora srpskog naroda u Zapadnoj Slavoniji pripadaju području Zapadne Slavonije i imovine Oblasnog vijeća Srpske oblasti Zapadne Slavonije, imenuju se i to: MLADEN KULIĆ, ŽIVKO ZAGORAC i SAVO RADOŠEVIĆ.

2. Popis kadrova potrebno je izvršiti radi lakšeg planiranja kadrova za određene funkcije i poslove u organima i organizacijama na području Srpske oblasti Zapadne Slavoniije.

3. Radna grupa treba da zatraži od Savjeta opštine da im dostave podatke o navedenim kadrovima, a dosadašnji ministri Vlade SAO Zapadne Slavonije i Savjeti opština da dostave podatke o imovini koja pripada Oblasnom vijeću Srpske oblasti Zapadne Slavonije.

Broj: 02-01-15/92

(Rješenje je prilog zapisniku i čini njegov sastavni dio).

Tačka 4. IZRADA PLANA RADA I SISTEMATIZACIJE PO RESORIMA

Planove rada po resorima i sistematizaciju (koja je sada najnužnija za početak rada Oblasnog vijeća) pripremiti kako bi planove rada i sistematizaciju Oblasno vijeće moglo usvojiti i dalje iste realizirati.

BOSANAC BRANKO, postavio je pitanje opsega do koga će se ići kod izrade sistematizacije u zavisnosti da li će Oblasno vijeće biti prvostepeni ili drugostepeni organ obzirom da zbog neposedovanja svih akata koje je donela Skupština Republike Srpska Krajina.

Na osnovu prednjeg donesen je na temelju člana 23. stav 4. Odluke o organizaciji i načinu rada Oblasnog vijeća, donosi

Z A K L J U Č A K

1. Od Ministra za pravosuđe Vlade Republike Srpska Krajina tražiti tumačenje Ministarstva za pravosuđe po pitanju prvostepenosti ili drugostepenosti u odlučivanju Oblasnog vijeća u koliko u međuvremenu ne dobijemo usvojena akta iz kojih se to može utvrditi.

2. Planove rada napraviti po resorima a sistematizaciju nakon što se dobije tumačenje Ministarstva za pravosuđe Vlade Republike Srpska Krajina.

BUDIĆ LJUBIŠA, predložio je da se razmisli i o formiranju u bliskoj budućnosti Fonda za obnovu i razvoj – da Fond ima svoj Upravni odbor kako Oblasno vijeće ne bi moralo voditi brigu o "svakom staklu".

U cilju saznanja istina o aktivnostima koje se provode na području Oblasti Zapadne Slavonije potrebno je uputiti informaciju da je pored Narodne skupštine Oblasti Zapadne Slavonije konstituisano i Oblasno vijeće Zapadne Slavonije.

Na osnovu predloženog a temeljem člana 23. stava 4. Odluke o organizaciji i načinu rada Oblasnog vijeća, donosi se[246]

[246] U izvorniku zapisnik nije sačuvan do kraja.

Preslika, strojopis, latinica
HR-DASB, OV SOZS, kut. 1.

92

1992., svibanj 12.
Knin
Zapisnik 13. sjednice Vlade Republike Srpske Krajine

Z A P I S N I K
od 11. i 12. 05. 1992.g.

sa XIII. sjednice Vlade Republike Srpske Krajine, održane u Domu privrednika na Tvrđavi u Kninu.

PRISUTNI: Kablar Jovo, Božanić Boško, Bjegović Đorđe, Martić Mile, Grabundžija Savan, Vinčić Svetozar, Ećimović Dušan, Šuša Vojin, Jović dr. Dušan, Knežević Milan, Peurača Vojin, Veizović Dobrosav, Španović Stojan, Džakula Veljko, Bogić Stevo.
ODSUTAN: Zečević Zdravko.
NA POZIV PRISUTNI: Janković Zdravko, Subota Veljko, Ćakić Jovo, Bibić Branko, Rastović David, Mandić Jasminka i Lukić Milan.

Sjednica je počela s radom dana 11. 05. 1992. u 17,00 sati, a dana 12. 05. 1992. u 8,30 sati.
Sjednicom je predsjedavao potpredsjednik Jovo Kablar.
Za sjednicu je utvrđen slijedeći

D n e v n i r e d:

1. Informacija o aktuelnim vojno-političkim zbivanjima i njihova refleksija na Republiku Srpska Krajina (MUP, NO, VP).
2. Verifikacija zapisnika sa XI. i XII. sjednice Vlade.
3. Razmatranje mogućnosti povratka izbjeglica.
4. Teritorijalno razgraničenje Opštine Drniš.
5. Donošenje odluke o davanju na korištenje vojnih objekata privrednim i drugim subjektima.
6. Donošenje prijedloga Zakona o:
   – kreditnim poslovima sa inostranstvom,
   – o ličnom radu,
   – spoljno-trgovinskim poslovima.
7. Donošenje Zakona o:
   – zdravstvu,
   – zdravstvenom osiguranju.
8. Prijedlog kandidata za pravosudne funkcije.

9. Donošenje rješenja o imenovanju:
   – predsjednika Privredne komore, Republike Srpske Krajine,
   – direktora Republičkog fonda penzionog i invalidskog osiguranja,
   – v.d. direktora Fonda o planiranju porodice i brige o djeci.
10. Osnivanje Javnog poduzeća za niskogradnju.
11. Primjena propisa iz poreske politike.
12. Razno:
   a) Tumačenje odluke o embargu za izvoz hrane,
   b) Odluka o uplati sredstava vodoprivrede na račun budžeta Krajine,
   c) Imenovanje advokata Radomira S. Čavića za zastupnika Republike Srpska Krajina,
   d) Imenovanje radne grupe za utvrđivanje stanja u Opštini Gračac,
   e) Štampanje tablica za automobile,
   f) Odluka o isplati ličnih dohodaka prosvjetnim radnicima,
   h) Profesionalizacija.

Prije početka rada po dnevnom redu za riječ se javio ministar financija Peurača Vojin, te pročitao pismo naslovljeno Vladi Republike Srbije i Crne Gore, te guverneru Narodne banke Jugoslavije u kome se traži da Republika Srpska Krajina ostane u jedinstvenom monetarnom sistemu, u smislu obaveza koje Socijalistička Republika Jugoslavija preuzela u odnosu na teritorij pod zaštitom Ujedinjenih naroda od 27. aprila 1992. godine.

Ad-1)[247]
Ad-4)
O stanju i problemima Opštine Drniš govorio je predsjednik Skupštine Opštine Drniš Subota Veljko. On je iznio podatke o broju stanovništva u Drnišu, problemima oko infrastrukture sa posebnim naglaskom na snabdijevanje pitkom vodom grada Drniša, a vezano s tim i problem čišćenja grada, zatim se osvrnuo na probleme koji su prisutni u društvenim djelatnostima, uslužnim djelatnostima, a poseban naglasak je stavio na mogućnosti oživljavanja privrede.
U raspravi su, pored predsjednika, sudjelovali i njegovi pomoćnici Ćakić Jovo i Bibić Branko.
U raspravu o izloženoj problematici uključili su se ministri Veizović Dobrosav, Špandović Stojan, Knežević Milan, Martić Mile i Bjegović Đorđe sa predlozima za rješavanje izloženih problema.
Nakon provedene rasprave doneseni su slijedeći

ZAKLJUČCI

1. Zadužiti MUP da obezbjeđuje Skupštinu opštine.
2. Može se dozvoliti zamjena kuća na području opštine Drniš samo uz odobrenje opštinskih vlasti.
3. Osigurati minimum djelovanja društvenih djelatnosti za što se zadužuju resorni ministri.
4. Razmotriti mogućnost dovođenja pitke vode sa Čikole.
5. Osigurati financijska sredstva za materijalne troškove opštine.
6. Revitalizirati privredu tamo gdje nisu potrebna velika ulaganja (farma, vinogradi).
7. Problem razgraničenja je stalan problem.
8. Formirati radne grupe – na idućoj sjednici.

[247] Ad-1, 2 i 3 u izvorniku izostavljeno.

9. Osigurati financijska sredstva za plaćanje radnika za rad u vinogradima u visini 2.000 milijardi.
10. Odrediti Komisiju za prihvat srpskih izbjeglica i naseljavanje.
11. Formirati Izvršni savjet opštine.

Ad-5)
Odluku o davanju na korištenje vojnih objekata privrednim i drugim subjektima obrazložio je ministar odbrane Španović Stojan i predložio da se za sada ne donosi ovakva odluka dok Ujedinjeni narodi ne preuzmu zonu pod zaštitom.
Ministar unutrašnjih poslova Martić Milan je zatražio da se bivši zatvor u Staroj Gradišci odmah ustupi Ministarstvu unutrašnjih poslova za njihove potrebe.
Nakon provedene rasprave Vlada je donijela slijedeći

ZAKLJUČAK

1. Zatražiti da se objekt bivšeg zatvora u Staroj Gradišci ustupi na korištenje Ministarstvu uprave pravosuđa i Ministarstvu unutrašnjih poslova.
2. Zadužiti Ministarstvo odbrane i Ministarstvo unutrašnjih poslova da, ako nađu za shodno, donesu odgovarajuće odluke o davanju na korištenje vojnih objekata privrednim i drugim subjektima.

Ad-6)
Ministar Vinčić Svetozar obrazložio je Vladi razloge zbog kojih je potrebno donošenje ovih zakona. Istaknuta je potreba osnivanja banke Republika Srpska Krajina, da bi se moglo garantirati subjektima za kredite koji se daju.
Nakon provedene rasprave donesena je slijedeća

ODLUKA

1. Prihvaća se prijedlog Nacrta Zakona:
a) o kreditnim poslovima sa inostranstvom,
b) o spoljno-trgovinskim poslovima,
2. U Nacrt Zakona o ličnom radu unijeti izmjenu i dopunu člana 41. Zakona tako da se odnosi na lica koja zapošljavaju potreban broj radnika određene stručne spreme.

Ad-7)
Nacrte Zakona iz oblasti zdravstva i zdravstvenog osiguranja obrazložio je Ministar Jović dr. Dušan.
Nakon provedene rasprave donesena je slijedeća

ODLUKA

Prihvaća se prijedlog Nacrta Zakona o zdravstvu i Nacrta Zakona o zdravstvenom osiguranju.

Ad-8)
Predlog kandidata za pravosudne funkcije:
Ministarstvo pravosuđa i uprave je predložilo Vladi Republike Srpske Krajine da da suglasnost na predložene kandidate za nosioce pravosudnih funkcija.
U vezi s tim donesena je slijedeća

ODLUKA

– Za Okružni sud Beli Manastir predlaže se:

1. Ugrešić Nebojša – za sudiju,
2. Milošević Ranko – za sudiju,
3. Orsić Đurđica – za sudiju.

– Za Okružno javno tužilaštvo Beli Manastir predlaže se:
1. Surla Zoran – za zamjenika tužioca,
2. Marjanović Radomir – za zamjenika tužioca.

– Za Opštinski sud Vukovar predlaže se:
1. Đaković Svetlana – za sudiju.

– Za Opštinski sud Gračac predlaže se:
1. Brkljač Stevan – za predsjednika suda
2. Miljuš Oliver – za sudiju,
3. Petković Mladen – za sudiju.

– Za Opštinsko javno tužilaštvo Korenica predlaže se:
1. Bjegović Milorad – za tužioca.

Ministarstvo pravosuđa i uprave RSK je istaklo da je zaprimilo u prethodnom periodu neopozive pismene ostavke dosadašnjih imenovanih nosioca pravosudnih funkcija, i to:
1. Dragojević Milivoj – imenovan za sudiju Okružnog suda B. Manastir
2. Rakić Zlatica – imenovana za sudiju Okružnog suda B. Manastir
3. Korlat Ratko – imenovan za Okružnog tužioca u Kninu.

Nakon obrazloženog prijedloga ministra Šuša Vojina, Vlada RSK je dala svoju suglasnost na njihovo razrješenje.

Ad-9)
a) Ministar finansija Peurača Vojin predložio je da se imenovanje Predsjednika Privredne komore Republike Srpska Krajina odgodi.
Nakon rasprave donesen je slijedeći

ZAKLJUČAK

1. Odgađa se imenovanje Predsjednika Privredne komore.
b) Predlog imenovanje direktora Republičkog fonda penziono-invalidskog osiguranja podnjelo je Ministarstvo za rad, boračka i socijalna pitanja. Nakon provedene rasprave doneseno je

RJEŠENJE

1. Za direktora Republičkog fonda penziono-invalidskog osiguranja imenuje se Mirko Sinobad iz Knina.
c) Predlog imenovanja pomoćnika ministra za unutrašnje poslove podnio je Ministar Martić Mile. Nakon provedene rasprave doneseno je sljedeće

RJEŠENJE

1. Za pomoćnika ministra za unutrašnje poslove imenuje se Nikola Rastović.
d) Prijedlog za imenovanje za pomoćnika ministra za rudarstvo obrazložio je Ministar Bjegović Đorđe. Nakon provedene rasprave doneseno je slijedeće

RJEŠENJE

1. Za pomoćnika ministra za rudarstvo imenuje se Traživuk Mile, Blagoja iz Kistanja.

e) Ministarstvo zdravlja i zdravstvenog osiguranja predložilo je da se imenovanje V.D. direktora Fonda za planiranje porodice i brige o djeci odgodi do sljedeće sjednice. Nakon provedene rasprave donesen je slijedeći

ZAKLJUČAK

1. Odgađa se imenovanje V.D. direktora Fonda za planiranje porodice i brige o djeci.

Ad-10)

Ministar energetike i rudarstva obrazložio je potrebu osnivanja Javnog preduzeća za niskogradnju. Nakon uvodnog izlaganja i provedene rasprave donesena je sljedeća

ODLUKA

1. Prihvata se prijedlog Zakona o osnivanju Javnog preduzeća za niskogradnju.
2. Oblast Baranje će razmotriti do iduće sjednice Vlade imenovanje svoja tri člana u Upravni odbor preduzeća.
3. Prijedlog Zakona dostavlja se Skupštini na usvajanje.

Ad-11)

Ministar finansija Peurača Vojin je izložio potrebu da se propisi iz oblasti poreske politike koji su donijeti u vrijeme kad je ovo područje egzistiralo kao SAO Krajina, primjenjuju i dalje kao republički propisi. Nakon provedene rasprave donesena je slijedeća

ODLUKA

1. Usvaja se predlog Ministarstva finansija o primjeni propisa iz oblasti poreske politike.

Ad-12)

a) Ministar Vinčić Svetozar je istakao da tumačenje Odluke o embargu na izvoz hrane treba da da Ministarstvo trgovine.

Nakon provedene rasprave, donesen je slijedeći

ZAKLJUČAK

1. Tumačenje Odluke o embargu na izvoz hrane odlaže se za jednu od narednih sjednica.
2. Ministarstvo trgovine i turizma treba pripremiti tumačenje odluke o embargu na izvoz hrane.

b) Odluku o uplati sredstava vodoprivrede na račun budjeta Republike Srpska Krajina obrazložio je ministar Peurača.

Nakon podnesenog obrazloženja donesena je slijedeća

ODLUKA

Usvaja se Odluka o uplati sredstava vodoprivrede na zbirni račun budjeta Republike Srpska Krajina.

c) Predlog za imenovanje advokata koji će zastupati Republiku Srpska Krajina obrazložio je ministar pravosuđa i uprave Šuša Vojin.

Nakon provedene rasprave donesena je slijedeća

ODLUKA

Radomir S. Čavić, advokat iz Beograda imenuje se za zastupnika Republike Srpska Krajina.

d) Predlog za predsjednika i članove radne grupe za utvrđivanje stanja u opštini Gračac obrazložio je podpredsjednik Vlade Kablar Jovo. Nakon provedene rasprave doneseno je slijedeće

R J E Š E N J E

Imenuje se radna grupa za utvrđivanje stanja u opštini Gračac u sastavu:
1. Božanić Boško – predsjednik
2. Veselinović Sergej – član
3. Opačić Jovo – član
4. Đukić Ilija – član
5. Dragičević Marko – član

e) Ministar unutrašnjih poslova Martić Mile obrazložio je potrebu štampanja registarskih tablica za automobile. Registarske tablice je potrebno izmjeniti na način da se briše petokraka umjesto koje bi trebala stajati Srpska zastava bez obilježja.

Nakon rasprave donesen je slijedeći:

Z A K L J U Č A K

Odobrava se štampanje registarskih tablica za automobile.

f) Ministar finansija Peurača Vojin obrazložio je da se sredstva koja su opštine isplatile prosvjeti u vidu pozajmice ne mogu smatrati pozajmljenim sredstvima jer su opštine bile dužne ta sredstva isplaćivati prosvjeti. Nakon provedene rasprave donesen je slijedeći

Z A K L J U Č A K

Prihvata se podnesena informacija o isplati ličnih dohodaka prosvjetnim radnicima.

g) Sudjelujući u raspravi po ovoj tački dnevnog reda, više ministara je istaklo problem radnog prostora. Istaknuto je taj problem potrebno hitno riješiti. Naglašeno je da se mora poštovati odluka da se ne mogu imati dva funkcionerska radna mjesta. Potrebno je ispitati postoji li siguran izvor financiranja ministarstava. Nakon provedene rasprave donesen je slijedeći:

Z A K L J U Č A K

Iznesene probleme je potrebno hitno rješavati.

h) Predlog za imenovanje pomoćnika ministra za inostrane poslove podnio je ministar Vejzović. Nakon podnesenog predloga i provedene rasprave doneseno je

R J E Š E N J E

Ljubomir Šarić iz Palače kod Osjeka, imenuje se za pomoćnika ministra za inostrane poslove.

i) Ministarstvo energetike i rudarstva obratilo se Vladi sa zahtijevom za kratkoročnu pozajmicu u visini od 50.000.000,00 din. za tekuće poslovanje i započete investicione aktivnosti na lokacijama Donji Lapac i Udbina.
Zahtijev je obrazložio Ministar Bjegović Đorđe te je nakon provedene rasprave donesena slijedeća

O D L U K A

Odobrava se Ministarstvu energetike i rudarstva kratkoročna pozajmica u visini 50.000.000,00 din. za tekuće poslovanje i započete investicione aktivnosti.

Ministarstvo je obavezno pozajmicu vratiti u roku od 15 dana.

j) Ministar energetike i rudarstva je obrazložio razloge i potrebu imenovanja direktora Javnog preduzeća "Niskogradnja". Nakon obrazloženog predloga i provedene rasprave doneseno je slijedeće

R J E Š E N J E

Mićo Vlaisavljević iz Knina imenuje se za direktora Javnog preduzeća "Niskogradnja".

k) Ministarstvo unutrašnjih poslova obrazložilo je potrebu osnivanja Okružnog zatvora za područje Republike Srpska Krajina. Predloženo je da na području Republike postoje tri Okružna zatvora i to u Kninu, Glinu i Belom Manastiru.
Nakon provedene rasprave donesena je sljedeća

O D L U K A

1. Osniva se Okružni zatvor Republike Srpska Krajina.
2. Sjedište Okružnog zatvora bit će Knin, Glina i Beli Manastir.

l) Ministar pravosuđa Šuša Vojin predložio je da se imenje šef odsjeka za krivične sankcije. Nakon obrazloženog predloga i provedene rasprave doneseno je slijedeće

R J E Š E N J E

Pulić Stevo imenuje se za šefa odsjeka za krivične sankcije.

Sjednica je završena u 13,00 časova.

PREDSJEDNIK VLADE:
Mr. Zdravko Zečević

Preslika, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 4., kut. 2.

93

1992., svibanj 12.
Knin

Zahtjev Vlade RSK Vladama Srbije i Crne Gore da odgovarajuća tijela RSK uključe u usklađivanje zakona koji se odnose na kreditno-monetarni sustav Savezne Republike Jugoslavije

---

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
VLADA REPUBLIKE

Broj: 01-01/66-92.
Knin, 12. 05. 1992. god.

VLADI REPUBLIKE SRBIJE
n/r Predsjednika Vlade

11 000 BEOGRAD
VLADI REPUBLIKE CRNE GORE
n/r Predsjednika Vlade
81 000 TITOVGRAD
GUVERNERU NARODNE BANKE
JUGOSLAVIJE
11 000 BEOGRAD

PREDMET: Zahtjev za jedinstvenost
kreditno monetarnog sistema

Prije početka rata u Hrvatskoj Srpski narod se opredjelijo da živi u ostatku Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije.

Na osnovu tih opredjeljenja Srpski narod je formirao Republiku Srpsku Krajinu.

Nastankom Republike Srpske Krajine prestali su da važe zakonski propisi Republike Hrvatske, a nastavljena je primjena Zakona i zakonskih propisa Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, a nakon jednostranog istupanja Republike Hrvatske iz pravnog i ekonomskog sistema Jugoslavije.

Između ostalih zakona na području Republike Srpske Krajine važili su, a važe još i danas Zakon o narodnoj banci Jugoslavije i jedinstvenom monetarnom poslovanju narodnih banaka Republika i narodnih banaka autonomnih pokrajina (Službeni list 34/89, 88/89, 61/91 i 96/91) kao i Zakon o bankama i drugim financijskim organizacijama (Službeni list 10/89., 40/89., 21/90. i 66/90.), te Zakon o Službi društvenog knjigovodstva (Službeni list 70/83., 16/86., 72/86., 74/87., 37/88., 61/88., 10/89. i 57/89.).

Od dana početka ratnog stanja na području Republike Srpska Krajina bankarsko poslovanje i platni promet vode se preko poslovnih banaka i filijala Službi društvenog knjigovodstva sa područja Republike Srbije.

Proglašenjem Ustava Savezne Republike Jugoslavije i proglašenjem Ustavnog Zakona za sprovođenje Ustava Savezne Republike Jugoslavije utvđeno je da će se pojedini zakoni uskladiti sa Ustavom Savezne Republike Jugoslavije do 31. decembra 1992. godine.

Ovo se odnosi i na Zakone o kojima je napred bila riječ.

Pošto raspolažemo sa informacijama da će se usklađivanje napred navedenih Zakona vršiti uskoro, Vlada Republike Srpska Krajina izražava stav da se u rad kod usklađivanja napred navedenih zakona uključe i odgovarajuće institucije i radna tijela Republike Srpske Krajine u interesu da Republika Srpska Krajina ostane u jedinstvenom kreditno-monetarnom sistemu Savezne Republike Jugoslavije.

Vlada Republike Srpske Krajine smatra da na napred navedeni prijedlog polaže pravo u smislu obaveza koje je Savezna Republika Jugoslavija proklamovala u svojoj deklaraciji od 27. aprila a koje se odnose na teritorij koji je pod zaštitom Ujedinjenih nacija.

Nadamo se da će te prihvatiti naš prijedlog na čemu se zahvaljujemo i pozdravljamo.

M.P.[248]

PREDSJEDNIK VLADE
REPUBLIKE SRPSKE KRAJINE
Mr. Zečević Zdravko, [v.r.]

[248] Okrugli pečat: RSK, Vlada, Knin.

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 4., kut. 30.

94

1992., svibanj 13.
Jasenovac

Izvješće Stanice milicije Jasenovac načelniku sigurnosti 10. partizanske divizije o paljenju kuća u Jasenovcu

---

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
STANICA MILICIJE JASENOVAC

Broj: VII-03/1-48/92.
Jasenovac, 13. 05. 1992.

NAČELNIKU BEZBJEDNOSTI
10. PARTIZANSKE DIVIZIJE
GRADINA

U prilogu ovog dopisa dostavljamo vam službenu zabilješku operativnog radnika Stanice milicije, podnešenu 12. 05. 1992. godine.

Iz zabilješke je vidljivo da je došlo do više zapaljenja kuća u mjestu Jasenovac, kojom prilikom je zapažen vojnik rezervista Knežević Mile koji je nosio neku zapaljivu tekućinu kojom je najvjerovatnije palio kuće.

Budući se radi o vašem vojnom obvezniku molimo vas da poduzmete daljnje mjere u cilju razrješenja ovog slučaja, kao i da preventivno djelujete kako ne bi došlo do daljnjeg paljenja kuća.

Oblasni centar bezbjednosti Pakrac-Okučani obaviještava vas radi znanja i praćenja rada na ovom predmetu.

Molimo Vojnu bezbjednost da nas obavijesti o učinjenom na naš gore navedeni broj.

O tom obavijest:
Oblasni Centar bezbjednosti Pakrac-Okučani

Prilog:
Službena zabilješka

M.P.[249] Komandir:
Mandić Ignjatije, [v.r]

– – – – – – – – – – – – – – – –

S L U Ž B E N A Z A B I L J E Š K A

Sastavljena dana 12. 05. 1992. godine u SM Jasenovac, a u vezi slijedećeg:

---

[249] RSK, MUP, SUP, SJB – Odelenje milicije Jasenovac.

Službena zabilješka je sastavljena u vezi podmetanja požara i drugih KD. U toku službe primjetili smo slijedeće požare:
1. U Preradovićevoj ulici broj 11 zapaljena štala, te ista izgorjela, vlasnik Mikić Dušan
2. U Preradovićevoj ulici broj 18 zapaljena kuća, te je požar lokalizovan u 17,00 sati, vlasnik kuće nije utvrđen
3. U Štrosmajerovoj ulici broj 8 zapaljena štala od Strmf Mije, te ista izgorjela u 17,20 sati
4. U Štrosmajerovoj ulici bb izgorjela štala, vlasništvo Damjanković Ilije, izgorjela u 17,20 sati
U toku vršenja službe primjetili smo vojnika Knežević Milu kako nosi neku zapaljivu tekućinu u rejonu zapaljenih objekata, te osnovano sumnjamo da je on izvršilac svih paljevina. Na naš protest ostali vojnici su rekli da će i dalje paliti. Ovi vojnici i prije navedeni su iz TO Bos. Dubica (Ćitina četa).
Tokom službe dobili smo dojavu od popa da se po Jasenovcu kreću dvojica civila koji slikaju zapaljene objekte i ostale zgrade.
Za vrijeme patroliranja nismo zapazili tu dvojicu civila.

Zabilješku podnijeli:
Kondić Darko
Slijepac Milorad, [v.r.]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 2294.

95

1992., svibanj 14.
Okučani
Zapisnik 2. sjednice Oblasnog vijeća Srpske oblasti Zapadna Slavonija

ZAPISNIK

sa druge redovne sjednice Oblasnog vijeća Srpske oblasti Zapadne Slavonije održane 14. 05. 1992. godine.

Sjednica je održana u Okučanima sa početkom u 9,00 sati.

Sjednici prisutni: Predsjednik Veljko Džakula, podpredsjednik Mladen Kulić, sekretar Savo Radošević. Od članova Oblasnog vijeća prisutni su: Bosanac Branko, Dželajlija Branko, Graovac Milan, Budić Ljubiša, Zagorac Živko.

Odustan: Nikola Dopuđa.

Za sjednicu je predložen slijedeći:

DNEVNI RED

1. Informacija sa sjednice Vlade Republike Srpska Krajina
2. Informacija o razgovorima vođenim sa Fišerom[250] predstavnikom UNPROFORA

[250] Gerald Fischer.

3. Sistematizacija poslova i planovi rada po sekretarijatima
4. Imenovanje Komisije za procjenu šteta od ratnih razaranja
5. Analiza normativa na procjeni šteta od ratnih razaranja na stambenim, poslovnim, industrijskim i drugim objektima, opremi, sredstvima i drugim dobrima
6. Analiza i usvajanje troškovnika za adaptaciju i uređenje poslovnog prostora za rad Oblasnog vijeća
7. Razno.

AD 1.

Predsjednik Oblasnog vijeća Srpske oblasti Zapadne Slavonije Veljko Džakula podnio je kraći usmeni izvještaj o raspravi na Vladi Republike Srpska Krajina o političko-bezbednosnoj situaciji. Istakao je da i dalje postoji i primjenjuje se razrađen scenarijo drobljenja i mrvljenja Jugoslavije. Istakao je na Vladi da nitko, pa predsjednik državnog komiteta za odnose sa UN, ne može sam donositi odluke o zoni pokrića mirovnih snaga kada je u pitanju područje Zapadne Slavonije, bez ovlaštenih predstavnika naše Oblasti. Nadalje je istaknuto da kada se god razgovara o Vensovom[251] planu netko iz Republike Srpske Krajine (predsjednik Republike, Predsjednik Vlade ili drugi ovlašteni predstavnik) mora biti prisutan razgovorima i odlučivanju. Nedozvoljeno je da se neadekvatno dočekuju predstavnici UN kao što je bio slučaj u Istočnoj Slavoniji, Baranji i Zapadnom Sremu da Maraka Guldinga dočeka samo Sekretar Oblasnog vijeća te Oblasti za informisanje.

Predsjednik Oblasnog vijeća je naglasio da moramo u potpunosti postupati u skladu sa našim odlukama donesenim na Narodnoj skupštini Srpske oblasti Zapadne Slavonije 10. 05. 1992. godine.[252]

Predsjednik Džakula je informirao Oblasno vijeće da je oformljeno javno preduzeće niskogradnje (direktor Vlaisavljević Mićo) i da je sa njim obavio razgovore da preuzme sve naše građevinske strojeve koji su pod našom kontrolom u Zapadnoj Slavoniji, a ne da se desi da budu odveženi, i predlaže da se donese zaključak kojim se dozvoljava da se isto učini.

Na osnovu predloženog a temeljem člana 23 stava 4 Odluke o organizaciji i načinu rada Oblasnog vijeća donosi se

Z A K LJ U Č A K

1. OVLAŠĆUJE se Javno preduzeće za niskogradnju osnovano u Republici Srpska Krajina da preuzme sve naše građevinske strojeve koji se nalaze na području Zapadne Slavonije, kako ne bi bili odveženi ili demontažom onesposobljeni.

Radi sastavljanja ukupnih bilanca o potrebama za robama Republike Srpska Krajina potrebno je po opštinama iste izraditi i dostaviti do sjednice Skupštine Republike Srpska Krajina do 18. 05. 1992. god. Na osnovu ovog donosi se temeljem člana 23. stava 4 Odluke o organizaciji i načinu rada Oblasnog vijeća ovaj

Z A K LJ U Č A K

1. NALAŽE se savjetima opština Grubišno Polje, Daruvar, Okučani, Pakrac i Podravska Slatina da izrade i dostave bilanse ukupnih potreba za robama koje su, ili će biti potrebne.

---

[251] Cyrus Vance.

[252] Vidi: Dok. br. 90.

Vlada Republike Srpske Krajine dodijelit će inicijalna sredstva za rad pojedinih oblasti pa je potrebno napraviti financijski plan na osnovu koga će biti odobrena ista sredstva.

Na osnovu izloženog a temeljem člana 23. stava 4. Odluke o organizaciji i načinu rada Oblasnog vijeća donosi se

ZAKLJUČAK

1. ZADUŽUJE se nadležan sekretarijat da sastavi financijski plan najnužnijih potreba za obnovu i razvoj na području Srpske oblasti Zapadne Slavonije kako bi se na osnovu njega mogla doznačiti inicijalna sredstva od cca 92.000.000,00 dinara koja će biti doznačena od strane Republike Srpska Krajina.

Predsjednik Oblasnog vijeća Veljko Džakula podnio je na Vladi Republike Srpska Krajina informaciju o povratku izbjeglica sa Ozrena, nadalje je na Vladi reagirao na informacije radio Belog Manastira putem kojih se narod Zapadne Slavonije poziva da se ne vraća u Zapadnu Slavoniju, isto tako na obećanja Vladike Lukijana, odnosno njegovo obraćanje u selu ____________.[253]

Predsjednik Džakula je istakao da se jednim nepromišljenim potezom može izgubiti i Istočna i Zapadna Slavonija. Zato u svim postupanjima treba puno mudrosti i sloge.

AD 2.

Predsjednik Džakula je obavijestio Oblasno vijeće da je u razgovoru sa Fišerom upoznao ga o razgovorima koje je naša delegacija vodila u New Yorku sa Markom Guldingom. Predsjednik Džakula ga je upoznao da se čeka odgovor iz New Yorka, da smo u našim stavovima zahtijevali da zona pokrića budu svi ratom zahvaćeni krajevi, odakle je narod izbjegao ili prognan. Zahtjevali smo nadalje da se na ovim našim područjima u potpunosti primjenjuje Wensov plan koji podrazumijeva prekid vatre, mir i političke pregovore. Postavio je predsjednik Džakula nadalje pitanje predstavnicima UNPROFOR-a kakve su naše garancije kada oni stalno traže neka odobrenja. Dogovoren je razgovor sa predstavnicima Srpske oblasti Zapadne Slavonije i sa hrvatskim vlastima u Daruvaru 21. 05. 1992. godine. Prije ovog razgovora predsjednik Džakula je tražio da naši predstavnici (iz svake opštine) obiđu naša Srpska sela koja su popaljena i porušena kako bi imali uvjerljive dokaze kod razgovora šta je ustaška vlast radila od Srba i Srpskih sela. Nadalje je dogovoreno da se 15. 05. 1992. godine dostave imena lica (naših predstavnika po opštinama) koja će ići u obilazak sela po opštinama Grubišno Polje, Daruvar, Okučani, Pakrac i Podravska Slatina. Isto tako Savjeti opština moraju napraviti spisak sela koja predlažu da se obiđu (pregledaju) i da se ti podaci dostave u Vilu Okučani na UNPROFOR sektor West na mr. Fišera.

Na osnovu izloženog donesen je slijedeći

ZAKLJUČAK

1. NALAŽE se Savjetima opština Grubišno Polje, Daruvar, Okučani, Pakrac i Podravska Slatina da imenuju svog predstavnika koji će ići u organizaciji i pratnji UNPROFORA u obilazak srpskih sela koja su najviše popaljena ili razrušena od strane ustaša. Obilazak je dogovoren za 18. 05. 1992. godine.

[253] U izvorniku izostavljeno.

2. U delegaciju za razgovore sa hrvatskom stranom koji su dogovoreni za 21. 05. 1992. godine u Daruvaru u 10,00 sati imenuju se: Džakula Veljko, predsjednik Oblasnog vijeća, Dušan Ećimović, ministar informisanja u Vladi Republike Srpska Krajina, Mladen Kulić, podpredsjednik Oblasnog vijeća, Vukelić Veljko, predsjednik Narodne skupštine Srpske oblasti Zapadne Slavonije i predsjednici Savjeta opština Grubišno Polje, Daruvar, Okučani, Pakrac i Podravska Slatina.

AD 3.

Sekretari pet sekretarijata (osim sekretarijata za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu) iznijeli su pojedinačno iz Pravilnika o sistematizaciji za pojedine sekretarijate izvršioce sa kojima bi se počelo raditi u sekretarijatima kao i plan rada.

Na osnovu izlaganja sekretara sekretarijata za opštu upravu, sekretara Sekretarijata za privredu i finansije, sekretara Sekretarijata za društvene djelatnosti, sekretara Sekretarijata za građevinarstvo, urbanizam i komunalno-stambene djelatnosti i unapređenje životne sredine, te sekretara Sekretarijata za informacije i regionalnu saradnju, donosi se na osnovu člana 23, stava 4. Odluke o organizaciji i načinu rada Oblasnog vijeća Srpske oblasti Zapadne Slavonije, ovaj

Z A K LJ U Č A K

1. Za narednu sjednicu Oblasnog vijeća Srpske oblasti Zapadne Slavonije izraditi u pismenoj formi, odnosno u formi Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, Pravilnike i programe rada za svaki Sekretarijat te iste dostaviti na suglasnost Oblasnom vijeću.

2. Nalaže se Savjetima opština da delegiraju po jednog predstavnika u Odbor crvenog krsta Oblasti Zapadne Slavonije.

3. Formirati Štab za prihvat izbjeglica i za povratak srpskog naroda na svoja područja u Oblasti Zapadna Slavonija.

4. Sekretarijat za informisanje i regionalnu saradnju da prouči i predloži organizaciju rada Srpskog radija Okučani, programski savjet i ostalo.

AD 4.

Na osnovu prijedloga (delegiranja) od strane Savjeta opština Grubišno Polje, Daruvar, Okučani, Pakrac i Podravska Slatina i temeljem člana 23. stava 3. Odluke o organizaciji i načinu rada Oblasnog vijeća, donosi se

Z A K LJ U Č A K
o imenovanju komisije

1. U Komisiju za procjenu štete od ratnih razaranja imenuju se slijedeća lica:
1.1. Vidić Vlado, za predsjednika
1.2. Kljajić Žejko, za člana
1.3. Radošević Slobodan, za člana
1.4. Vukić Veljko, za člana

AD 5.

Na temelju člana 23. stava 4. Odluke o organizaciji i načinu rada Oblasnog vijeća Srpske oblasti Zapadne Slavonije, Oblasno vijeće donosi

ZAKLJUČAK

1. USVAJA se normativ rada na procjeni šteta od ratnih razaranja na stambenim, poslovnim, industrijskim i drugim objektima, opremi, sredstvima i drugim dobrima izrađen od strane zavoda za prostorno planiranje i izgradnju.

2. Lica koja budu radila na procjeni šteta iz stava 1. ovog Zaključka bit će u radnom odnosu kod Zavoda za prostorno planiranje i izgradnju na određeno vrijeme dok bude bilo potrebe za radom na procjeni šteta.

AD 6.

Budući da je potrebno izvršiti uređenje prostora za rad Oblasnog vijeća u Okučanima u ul. N. Vujasinovića na broju 18., dostavljen je Oblasnom vijeću Predračun za uređenje poslovnog prostora, a Oblasno vijeće nakon razmatranja istog donosi temeljem člana 23. stava 4. Odluke o organizaciji i načinu rada Oblasnog vijeća Srpske oblasti Zapadne Slavonije ovaj

ZAKLJUČAK

1. PRIHVATA se troškovnik (predračun) za adaptaciju i uređenje poslovnog prostora za rad Oblasnog vijeća Srpske oblasti Zapadne Slavonije u Okučanima u ul. N. Vujasinovića 18.

2. Iz predračuna izbaciti stavku III pod tačkom 2.

3. Zadužuje se Budić Ljubiša, sekretar za građevinarstvo, urbanizam, komunalno-stambene djelatnosti i unapređenje životne sredine, da u pregovorima pokuša sniziti cijenu usluga za cca 30%.

4. Prilikom zaključivanja ugovora o zakupu poslovnih prostorija ugovoriti kao rate za zakupninu na određeni period.

5. Od Savjeta opštine Okučani zatražiti avans (da pozajme sredstva za uplatu avansa) u iznosu od 1.500.000,00 dinara kako bi radovi na adaptaciji mogli početi.

AD 7.

Oblasno vijeće Srpske oblasti Zapadne Slavonije razmotrilo je informaciju Sekretara za građevinarstvo, urbanizam, komunalno-stambene djelatnosti i unapređenje životne sredine da ima slučajeva rušenja objekata koji su ratom onesposobljeni, a da prethodno nisu procjenjeni – nije izvršena procjena štete uslijed ratnih razaranja.

Na osnovu prednje informacije a temeljem člana 23. stava 4. Odluke o organizaciji i načinu rada Oblasnog vijeća Srpske oblasti Zapadne Slavonije donosi se

ZAKLJUČAK

1. ZABRANJUJE se rušenje i uklanjanje oštećenih ili uništenih objekata, opreme, sredstava i dobara dok se isti prethodno ne snime po Komisiji za procjenu štete nastale uslijed ratnih razaranja, kako bi se na kraju imalo pravo stanje šteta uslijed ratnih razaranja.

2. Pod ovo se smatraju i objekti na kojima su potrebni sitniji ili krupniji popravci da bi se priveli svrsi.

Po pitanju rada Biroa Zapadne Slavonije u Beogradu potrebno je odrediti konkretne zadatke istom birou i preko njega provoditi aktivnosti povratka naroda u Zapadnu Slavoniju.

Da bi Oblasno vijeće moglo normalnije funkcionisati potrebno je osigurati i određenu količinu goriva za rad istog. Vlada Republike Srpske Krajine dodijelit će inicijalna sredstva za rad i razvoj nekih organa i djelatnosti, ali dok ista sredstva ne stignu potrebno je zamoliti Skupštinu Opštine Banja Luka da nas kreditira sa određenom količinom benzina i nafte.

Na osnovu izloženog Oblasno vijeće Srpske oblasti zapadne Slavonije temeljem člana 23. stava 4. Odluke o organizaciji i načinu rada Oblasnog vijeća, donijelo je ovaj

Z A K LJ U Č A K

1. Obratiti se Skupštini Opštine Banja Luka putem njenog Predsjednika da nam odobre kreditiranje sa pogonskim gorivom i to sa 5.000 l benzina i sa 5.000 l nafte radi lakšeg funkcionisanja Oblasnog vijeća Srpske oblasti Zapadne Slavonije i njegovih organa i organizacija.

U posljednje vrijeme ima različitih interpretacija u pogledu vođenja oružanog otpora srpskog naroda u Zapadnoj Slavoniji i to različito od opštine do opštine, i od različitih institucija čak do toga da se praktično oružana borba nije vodila, da se narod povukao bez ispaljenog metka itd. U cilju sprečavanja ovakvih dezinformacija Oblasno vijeće Srpske Oblasti Zapadne Slavonije donosi ovaj

Z A K LJ U Č A K

1. Od opštinskih Savjeta Grubišno Polje, Daruvar, Okučani, Pakrac i Podravska Slatina prikupiti podatke o broju poginulih i ranjenih boraca i civila u toku oružanog otpora srpskog naroda na prostoru Zapadne Slavonije od početka oružanih sukoba do 14. 05. 1992. godine, kako bi se tačnim podacima mogle osporavati razne netačnosti i dezinformacije u pogledu ocjena pružanja oružanog otpora srpskog naroda Zapadne Slavonije.

Sjednica završila sa radom u 11.30 sati.

PREDSJEDNIK:
Dipl. inž. Veljko Džakula

Preslika, strojopis, latinica
HR-DASB, OV SOZS, kut. 1.

96

1992., svibanj 14.
Beli Manastir

Izvješće SUP-a Beli Manastir MUP-u RSK o pronalasku 9 ubijenih osoba na smetlištu u Dardi

SUP – B. Manastir — – šifrirano –
Broj: 03/ii-d-116/92 — “dx”
Dana 14. 05. 1992. godine.-

MUP – RSK – KNIN

U 15,00 sati u mestu Darda na smetlištu pronadjeno je devet ubijenih ljudi. – Uvidjaj izvršila ekipa SUP-a B. Manastir s istražnim sucem i javnim tužiocem.-

Utvrdjeno je da je ubijeno osam muškaraca i jedna žena a po završetku obdukcije i identifikacije slijedi izveštaj.-

B.[254] Radojčić ++++

Preslika, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 265.

97

1992., svibanj 17.
Slunj
Priopćenje za javnost Srpske demokratske stranke Krajine o političkim sukobima u RSK

SRPSKA DEMOKRATSKA STRANKA KRAJINE

Slunj, 17. 5. 1992. godine

Izvršni odbor Srpske demokratske stranke Krajine na sjednici održanoj 17. 5. 1992. godine u Slunju zaključio je da se ulože maksimalni napori u cilju prevazilaženja sukoba u srpskom narodu Republike Srpske Krajine radi uspostavljanja normalnog funkcionisanja vlasti Republike, a sve u cilju jačanja odbrane Republike Srpske Krajine i prevazilaženja svih postojećih nesporazuma.

U tom smislu Srpska demokratska stranka Krajine predlaže Skupštini Republike Srpske Krajine:

1. Da se hitno raspišu izbori za poslanike Skupštine Republike Srpske Krajine i predsjedništva Republike srpske Krajine i da se već na današnjoj Skupštini odredi precizan datum održavanja izbora.

Kako je Skupština Republike Srpske Krajine već ranije donijela Zakon o izboru poslanika u Skupštinu Republike Srpske Krajine i izboru predsjednika Republike predlažemo da se taj tekst na današnjoj Skupštini verifikuje i odmah stupi na snagu.

Također se predlaže da se verifikuje i usvoji i Zakon o izbornim jedinicama koji je već ranije usvojen u Skupštini Republike Srpske Krajine, s tim da se on po hitnom postupku dopuni za izborne jedinice u Srpskoj oblasti Istočna Slavonija, Baranja i Zapadni Srem, i u srpskoj oblasti Zapadna Slavonija.

2. Da se do izbora predsjednika Republike Srpske Krajine izabere tročlano Predsjedništvo Republike Srpske Krajine u koje bi ušli po jedan predstavnik iz sve tri oblasti.

3. Da sadašnja Vlada podnese izvještaj o dosadašnjem radu i da se postavi pitanje njenog povjerenja.

4. Da se hitno obustavi kampanja pojedinih članova Vlade Republike Srpske Krajine protiv članova Srpske demokratske stranke i članova dosadašnje Vlade i da se ljudi, koji su nezakonito smijenjeni vrate na svoja radna mjesta.

---

[254] Branislav.

5. S obzirom da u oblasti Istočna Slavonija, Baranja i Zapadni Srem funkcioniše Oblasno vijeće i Skupština, predlaže se da i na prostoru bivše SAO Krajine omoguće normalan rad ovim organima.

PREDSJEDNIK IZVRŠNOG ODBORA
Bosnić Mile

M.P.[255]

Izvornik, strojopis, ćirilica
HR-DAS-SCP, SO Petrinja, kut. 40.

98

1992., svibanj 18.
Knin

Deklaracija Skupštine RSK o trenutnim i budućim ciljevima te odnosima s "obnovljenom Jugoslavijom" i susjednim državama

D E K L A R A C I J A

sa sastanka redovne Skupštine Republike Srpske Krajine u Kninu
18. maja 1992. godine[256]

Okupljeni na redovnom zasjedanju, mi poslanici ove Skupštine koji zastupamo volju naroda svih srpskih krajeva naše Republike, razmatrajući aktuelne probleme, imajući u vidu i razvoj i promjene do kojih je došlo na tlu bivše SFRJ, kao i međunarodni položaj i bezbjednost Republike, ostajući privrženi mirnom i pravednom rješavanju jugoslovenske krize polazeći i od prava svakog naroda na samoopredjeljenje, zaključili smo da u ovoj Deklaraciji objavimo svoja gledišta o sadašnjim i budućim ciljevima Republike i njenim odnosima sa obnovljenom Jugoslavijom u susjednim državama.

U tom smislu izjavljujemo:

1. Srpski narod u Republici Srpska Krajina, izražavajući poštovanje žrtvama palim za ostvarivanje ideala slobode, samostalnosti i nezavisnosti, branit će svim sredstvima stečenu slobodu.

2. Republika Srpska Krajina pozdravlja formiranje Savezne Republike Jugoslavije i učinit će sve da, zajedno sa srpskim narodom u drugim republikama, ostvari svoje pravo da žive povezani zajedničkim interesima i ciljevima, nezavisno od sadašnjih teškoća.

[255] Okrugli pečat: Srpska demokratska stranka Krajine.

[256] Deklaracija je objavljena u *Službenom glasniku RSK*, br. 9/1992., str. 553-554., pod nazivom "Deklaracija o političkim ciljevima Republike Srpske Krajine" s nešto izmijenjenim tekstom.

3. Republika Srpska Krajina će u tom smislu, nakon što su na njenoj teritoriji prestali da važe propisi Republike Hrvatske poslije izbijanja oružanog sukoba, očuvati svoje obaveze i prava koje ima u odnosu na Jugoslaviju kojoj ostaje privržena i od koje očekuje da ispunjava obaveze koje je preuzela u odnosu na Republiku Srpska Krajina, odnosno područje pod zaštitom Ujedinjenih nacija u okviru mirovne operacije.

4. Republika Srpska Krajina je, prihvatajući koncept po dolasku snaga Ujedinjenih Nacija u Krajinu, izrazila i svoje opredjeljenje da svoj unutrašnji razvoj i spoljne odnose razvija na osnovama ravnopravnosti naroda, parlamentarne demokratije, razvoja tržišne privrede i poštovanja ljudskih prava i prava manjina, onako kako je to predviđeno poveljom OUN, Pariskom poveljom i Helsinškim dokumentima.

5. Republika Srpska Krajina i srpski narod stoga nije spreman da nakon što su propali pokušaji neoustaških vlasti pod okriljem HDZ da srpski narod liši njegovih konstitutivnih prava, prihvati bilo čije predloge koji srpskom narodu u Krajini nameću manjinski položaj, jer je on bio prinuđen da se tome suprostavi oružjem da bi sačuvao svoju samostalnost. Republika Srpska Krajina se zato nada da će se u budućim pregovorima samo sa njenim legitimnim predstavnicima, tražiti rješenja na osnovama principa Povelje OUN i Helsinškog dokumenta na bazi ravnopravnosti i punog uvažavanja legitimnih interesa srpskog naroda.

6. Republika Srpska Krajina nije spremna da prihvati gotova rješenja niti statuse koji bi je lišili nezavisnosti i samostalnosti koje je ona stekla. Republika će, međutim, biti spremna da kad za to sazru uslovi, da povede pregovore o uslovima dobrog susjedstva i saradnje sa republikama na njenim granicama rukovođeni sa sopstvenim, kao i težnjama evropskih naroda za integracijom interesa, ali i poštovanja osobenosti svakog naroda, njihovih historijskih, političkih, kulturnih i drugih tradicija, prava i interesa.

7. Republika Srpska Krajina naglašava svoj interes da Ujedinjene Nacije, čim pre, u skladu sa preuzetim obavezama, okončaju proces rasporeda mirovnih snaga kako u zoni pod zaštitom tako i na drugim prostorima gdje živi srpsko stanovništvo kako ono nebi ostalo nezaštićeno, jer srpski narod u ostalim područjima Krajine nebi mogao dozvoliti da njegovi sunarodnici budu izloženi proganjanju kao što je to i danas slučaj sa Srbima u Gorskom Kotaru.

8. Republika Srpska Krajina stoga pozdravlja preporuku Savjeta bezbjednosti od 13. maja o.g. da se nastave pregovori u cilju postizanja zadovoljavajućeg rješenja ovog problema. Do tada, Republika će biti prinuđena da obustavi proces demobilizacije jedinica i povlačenja vojne opreme sa njene teritorije što joj niko nebi mogao osporiti i zbog ranije preuzetih obaveza u pogledu odbrane Republike za slučaj bilo kakvih iznenađenja do kojih bi moglo doći zbog razvoja situacije u Jugoslaviji ili pak neprimjenjivanja ili nepoštovanja dogovorenih međunarodnih obaveza Jugoslavije i Ujedinjenih Nacija.

9. Zbog sadašnjeg stanja neizvjesnosti u vezi sa promjenama unutar Jugoslavije, posebno oko situacije u Bosni i Hercegovini, te uticaja tih događanja na bezbjednost Krajine, Republika Srpska Krajina poziva sve svoje građane koji su do sada radili u jedinicama jugoslovenske armije da se vrate u Republiku i stave na raspolaganje nadležnim organima. Ona također poziva i ostale građane Republike da se vrate u zavičaj i zajedno sa svojima podjele teret nedaća i odbrane Republike, što je i zakonska obaveza svih vojno sposobnih građana. Humanitarna i druga pomoć koju sada primaju izvan svoje Republike, bit će usmjerena prema mjestima povratka u sve slobodne gradove, sela i naselja Krajine.

Republika Srpska Krajina posebno poziva stručnjake da se stave na raspolaganje svojim općinama radi pomoći u pripremi projekata obnove koje je potrebno predstaviti i međunarodnim organizacijama, prijateljskim državama i drugim zainteresovanima i spremnima da pomognu.

10. Republika Srpska Krajina poziva sve organe vlasti da uspostave red i porade na funkcionisanju sistema vlasti i pravne države, jer sadašnje stanje u pojedinim mjestima neće moći više biti tolerisano.

11. Pozivaju se također svi legitimni predstavnici vlasti da prekinu praksu neodgovornih pojedinaca koji šikaniraju nedužno stanovništvo i da u zonama gdje su mirovne snage preuzele odgovornost za funkcionisanje lokalnih vlasti i bezbjednost građana u potpunosti sarađuju komesarijata za izbjeglice i Međunarodnog crvenog krsta.

12. Republika poziva sve predsjednike općina da uspostave Urede poverenika za prihvat izbjeglica, distribuciju pomoći i kontakte sa predstavnicima pomenutih međunarodnih organizacija.

Općinske vlasti dužne su izvještavati Vladu i Skupštinu o svim nepravilnostima u vezi sa prisustvom međunarodnog faktora radi blagovremenog otklanjanja eventualnih nesporazuma, jer budućnost Republike zavisi i od naše sposobnosti da prihvatimo principe dobronamjernih, međunarodnih faktora i razvijamo odnose razumjevanja.

13. Republika Srpska Krajina želi da naglasi još jednom da samo njeni legitimni predstavnici mogu pregovarati sa međunarodnim faktorima o pitanjima koja se tiču interesa Republike. Odgovornost Jugoslavije i njenih organa odnosi se samo na međusobno preuzete obaveze, ali se, u ime Republike ne mogu u buduće preuzimati eventualne nove obaveze, koje se tiču budućnosti Krajine, bez prethodnih dogovora.

14. Predstavnici lokalnih organa ne mogu preuzimati obaveze koje se tiču međunarodnih obaveza Republike, a pripadnost različitim političkim partijama ne bi trebalo da bude povod sukobljavanjima koja bi škodila opštim interesima Republike kao cjeline.

15. Pozivaju se svi građani i prijatelji Republike da svojim ličnim angažovanjemulože napore u cilju jačanja odbrambenih sposobnosti Krajine i očuvanja njene nezavisnosti i stečene slobode.

U Kninu, dana 18. maja 1992.

SKUPŠTINA REPUBLIKE SRPSKA KRAJINA

PREDSJEDNIK
Mile Paspalj

Preslika, strojopis, ćirilica
HR-HMDCDR, 3., kut. 2.

99

1992., svibanj 18.
Knin
Zapisnik 2. izvanredne sjednice Vlade Republike Srpske Krajine

---

ZAPISNIK

od 18. 05. 1992. godine, sa II. vanredne sjednice Vlade Republike Srpska Krajina, održane u Domu JNA u Kninu.
PRISUTNI: Zečević Zdravko, Kablar Jovo, Bogić Stevo, Božanić Boško, Jović Dušan, Peurača Vojin, Grabundžija Savan, Knežević Milan, Vinčić Svetozar, Ećimović Dušan, Šuša Vojin, Veselinović Sergej, Rastović David, Hadžić Mladen i Brnović Mitar.
ODSUTNI: Džakula Veljko, Bjegović Đorđe, Martić Milan, Španović Stojan, Vejzović Dobrosav i Gaćeša Rade.

Sjednica je počela sa radom u 14,15 sati.
Sjednicom je predsjedavao predsjednik Vlade Mr. Zečević Zdravko.
Za sjednicu je utvrđen slijedeći

DNEVNI RED

1. Razmatranje prijedloga za razrješenje dosadašnjih i imenovanje novih sudaca za prekršaje.
2. Razmatranje prijedloga za razrješenje dosadašnjih odnosno imenovanje novih sudaca i sudaca porotnika Opštinskog suda u Petrinji.

Ad.1.

Na prijedlog ministra za pravosuđe i upravu Šuša Vojina, a nakon provedene rasprave donesena je slijedeća

ODLUKA

I. Predlaže se Skupštini Republike Srpska Krajina da razrješi dosadašnje Opštinske suce za prekršaje:
1. Višnju Antuš Kovačićek,
2. Ljiljanu Sladić,
3. Ljubicu Rašić.

II. Predlaže se Skupštini Republike Srpska Krajina da imenuje slijedeće Opštinske suce za prekršaje:
1. Ljubicu Rašić, dip. pravnik, koja ispunjava sve tražene uslove i
2. Bosiljku Štrbac, dipl. pravnik u svojstvu pripravnika.

Ad.2.

Na prijedlog Vojina Šuše, ministra za pravosuđe i upravu, a nakon provedene rasprave donesena je slijedeća

ODLUKA

Za razrješenje dosadašnjih, odnosno imenovanje novih sudaca i sudaca porotnika u Opštinskom sudu u Petrinji

I

Predlaže se Skupštini Republike Srpska Krajina da razrješi funkcije suce:
1. Anu Ercegovac, dipl. pravnik predsjednika Suda, na vlastiti zahtijev.
2. Darko Lovrić, dipl. pravnik

II

Predlaže se Skupštini Republike Srpska Krajina da za suca Opštinskog suda u Petrinji, imenuje:
1. Miku Dević-Grgič, dipl. pravnik, za predsjednika Suda
2. Dušanku Birač, dipl. pravnik.
Predloženi kandidati ispunjavaju sve Zakonom predviđene uslove.

III

Predlaže se Skupštini Republike Srpska Krajina da razrješi slijedeće suce porotnike;
1. Branku Dujnić, iz Petrinje – M. Gupca 45.
2. Jandro Celić, iz Peckog 22.
3. Đuro Cesarec, iz Petrinje – Carekova 43/1.
4. Stjepana Vancaša, iz Nebojana 134.
5. Josipa Vancaša, iz Farkašića 62.
6. Đuru Vrbanac, iz Petrinje – Štrosmajerov trg 5/2.
7. Stjepan Šivak, iz Bresta 26.
8. Ivan Radoš, iz Bresta 71.
9. Ranka Peškir, iz Petrinje – Kupska 13.
10. Veljka Pavlica, iz Madžara bb.
11. Stevo Pandžić, iz Slana 36.
12. Huseina Oreščanin, iz Mošćenice – I. Ribara 20.
13. Matu Karaturović, iz Strašnika 59.
14. Nikolu Kovačević, Međurače 26,
15. Milana Krnjaić iz Petrinje – Strosmajerov trg 20.
16. Pavla Iskrić, iz Mošćenice – Kupska bb.
17. Stjepana Horvata, iz Sibića bb.
18. Slavka Gudić, iz Novog Selišta 38.
19. Danicu Jasić, iz Moštanice 126.
20. Branka Tomić, iz Mošćenice – B. Lisek 37.
21. Branka Selaković, iz Gornje Pastuše 24.
22. Nebojšu Radosavić, iz Trmušnjaka 4.
23. Pero Radovanović, iz Gornje Bačuge 26.
24. Branka Paunović, iz Jošavice 108.
25. Milan Navala, iz Petrinje – A. Petračić bb.
26. Branka Krasulja, iz Glinske Poljane 158.
27. Petra Janjanina, iz Donje Mlinoge 51.
28. Luku Janjanina, iz G. Bačuge 104.
29. Jovana Dodoš, iz Dodša 30.
30. Janka Dragić, iz Blinje 28.

31. Viktora Ćorković, iz Petrinje – M. Kljaić 25.
32. Janka Cvijić, iz Luščna 116.
33. Stevu Cico, iz Petrinje – A. Petračića 3.

IV
Predlaže se Skupštini Republike Srpska Krajina da izabere suce porotnike:
1. Danicu Jasić, iz Moštanice 126.
2. Stojana Novaković, iz D. Pastuše 1.
3. Nebojšu Radosavić iz Trmušnjaka 4.
4. Peru Radovanović iz G. Bačuge bb.
5. Nikolu Vučković iz Petrinje.
6. Dušana Jekić iz Petrinje.
7. Momčila Dunović iz Petrinje.
8. Zoru Vinčić iz Petrinje.
9. Milku Maričić iz Grabovca.
10. Nikolu Kukić iz Srpskog Čuntića.

Sjednica je završila sa radom u 14,45 sati.

P R E D S J E D N I K
Mr. Zečević Zdravko

Preslika, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 4., kut. 2.

100

1992., svibanj 19.
Knin

Zapisnik 14. sjednice Vlade Republike Srpske Krajine

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
VLADA REPUBLIKE
SRPSKA KRAJINA K N I N
Broj: ____________
Knin, 19. 05. 1992. godine.

Z A P I S N I K

sa XIV. sjednice Vlade Republike Srpska Krajina, održane 19. 05. 1992. godine na Tvrđavi – Dom privrednika.
Na sjednici prisustvuju:
Zečević Zdravko, Kablar Jovo, Božanić Boško, Bogić Stevo, Džakula Veljko, Bjegović Đorđe, Martić Milan, Grabundžija Sava, Vinčić Svetozar, Ećimović Dušan, Peurača Vojin, Španović Stojan, Knežević Milan, Šuša Vojin, Jović dr. Dušan, Vejzović Dobrosav, Brnović Mitar.
Sjednici još prisustvuju:

Jasminka Mandić, Milan Lukić, Janković Zdravko, Bukarica Petar.

Sjednica je počela sa radom u 8,30 sati.
Sjednicom predsjedava Mr. Zečević Zdravko.
Konstatira da je prisutna većina članova i da se može punovažno odlučivati.
Zapisnik vodi Starević Dušan, sekretar Vlade RSK.
Članovi Vlade utvrđuju slijedeći

D N E V N I R E D

1. Informacija o aktuelnim vojno-političkim zbivanjima i njihova refleksija na Republiku Srpska Krajina (MUP, NO, VP).
2. Verifikacija Zapisnika sa XI, XII, i XIII sjednice Vlade.
3. Informacija sa sastanka održanog dana 16. 05. 1992. godine sa predstavnicima Bosanske Krajine i zauzimanje stavova u vezi s tim.
4. Teritorijalno razgraničenje opštine Gračac (Teslingrad, Medak).
5. Informacija o mogućnosti adaptacije prostora za potrebe Vlade, te mogućnosti smještaja ministarstva.
6. Imenovanja:
a) Radne grupe za razgraničenje opština,
b) v.d. direktora Elektroprivrede Krajine, Knin,
v) pomoćnika ministra za saobraćaj i veze.
7. Usvajanje Odluke o funkcioniranju platnog prometa.
8. Donošenje Uredbe o načelima za unutrašnju organizaciju i sistematizaciju radnih mjesta u ministarstvima i posebnim organizacijama.
9. Donošenje Odluke o jedinstvenim cijenama strateških artikala.
10. Donošenje Odluke o statusu KPD-a u Glini i Staroj Gradiški.
11. Razno:
a) pitanje uplate poreza i doprinosa u Budžet Republike Srpska Krajina,
b) razmatranje zahtjeva Opštine Plaški u vezi ustupanja mlinske opreme.

Tačka 1.
Informaciju o aktuelnim vojno-političkim zbivanjima podnio je ministar Odbrane – Španović Stojan, posebno je naglasio probleme koji su prisutni vezano sa snabdijevanjem nafte i naftnih derivata, područja Republike Srpska Krajina.

Nakon toga je otvorena rasprava u kojoj su učestvovali ministri Bjegović Đorđe, Božanić Boško, Džakula Veljko, Vejzović Dobrosav, te je odlučeno da se poduzme niz konkretnih mjera u cilju prevazilaženja nastalog stanja.

Tačka 2.
Podpredsjednik Vlade Jovo Kablar je obrazložio razloge zbog kojih se zapisnici sa navedenih sjednica Vlade ne mogu dostaviti na verifikaciju.

Nakon provedene rasprave donesen je zaključak da se na jednoj od narednih sjednica Vlade pripreme zapisnici i dostave na verifikaciju.

Tačka 3.
Delegacija Vlade Republike Srpska Krajina je podnijela Informaciju sa sastanka sa delegacijom Skupštine Autonomne regije Krajina iz Banja Luke.

Nakon iznesene Informacije, ona je jednoglasno prihvaćena i nalazi se u prilogu ovog Zapisnika.

Tačka 4.

Lukić Milorad, predsjednik Izvršnog vijeća opštine Gračac, podnio je informaciju o geografskom, geopolitičkom i strateškom značaju opštine Gračac. Istakao je probleme koji nastaju u funkcionisanju opštine pripajanjem Teslingrada i Metka na referendumu opštini Gračac. Istakao je i probleme vezane za rad Skupštine opštine Gračac.

U raspravi su sudjelovali predstavnici iz Medaka i upoznali prisutne sa problemima na svom području.

Na sjednici nisu bili prisutni predstavnici Teslingrada, a na probleme vezane uz to mjesto ukazala je Jasminka Mandić, predsjednica Skupštine opštine Gračac.

U raspravi su sudjelovali – Božanić Boško i Šuša Vojin.

Nakon provedene rasprave jednoglasno je donijeta slijedeća

O D L U K A

1. Opština Gračac treba formirati u Teslingradu i Metku određene službe kroz koje bi mogle zadovoljavati potrebe građana tog područja.

2. U Skupštinu opštine Gračac moraju biti kooptirani odbornici iz Teslingrada i Metka i ostalih područja koja su se pripojila Gračacu iz opštine Gospić.

3. Medak i Teslingrad moraju na osnovu provedenog referenduma funkcionirati u okviru opštine Gračac.

4. Rješavanje nastalih problema Skupštine opštine Gračac, kao i remećenje javnog reda i mira, pokušati rješiti kroz institucije vlasti (Opštinski Sud u Gračacu).

Tačka 5.

Podpredsjednik Vlade Jovo Kablar je podnio informaciju o mogućnosti adaptacije prostora koji bi mogli poslužiti za potrebe smještaja Vlade i Ministarstva. Od predloženih prostora istakao je prednosti koje ima objekt stare Bolnice. U raspravi su još sudjelovali ministri Bjegović Đorđe i Šuša Vojin te je nakon provedene rasprave donesena

O D L U K A

Objekt stare Bolnice će se preuzeti i u fazama preuređivati za potrebe smještaja Vlade i Ministarstva.

Tačka 6.

a) Šuša Vojin je obrazložio predlog sastava radne grupe za razgraničenje opština. U raspravi je učestvovao Jovo Kablar koji je podržao ovaj prijedlog, nakon čega je odlučeno da radnu grupu sačinjavaju Ministar za pravosuđe, podpredsjednici Vlade, Predsjednici Oblasnih Vijeća te Predsjednik Opštine u zavisnosti o kojoj opštini će se raspravljati.

b) Ministar energetike i rudarstva Đorđe Bjegović obrazlaže predlog da se za v.d. generalnog direktora JP "Elektroprivrede" Krajine imenuje Milivoj Krička, dip. ing. Nakon provedene rasprave jednoglasno je donijeta

O D L U K A

Milivoj Krička dip. ing. iz Knina imenuje se za v.d. generalnog direktora JP "Elektroprivreda" Krajina. Funkciju će početi obavljati dana 1. 06. 1992. godine do kada treba izvršiti primopredaju sa dosadašnjim v.d. direktorom, a do 1. 12. 92. će se obaviti redovni postupak imenovanje generalnog direktora.

v) Prijedlog za vršioca dužnosti pomoćnika Ministra za saobraćaj i veze podnio je Ministar Grabundžija. Nakon podnesenog prijedloga jednoglasno je doneseno

RJEŠENJE

za pomoćnika Ministra za saobraćaj i veze imenuje se Miomir Crnogorac.

Tačka 7.

Ministar financija Peurača Vojin je upoznao prisutne sa problemima u funkcionisanju platnog prometa i istakao da će se nastali problemi pokušati riješiti na sastanku svih direktora SDK koji će se održati u Novom Beogradu. U raspravu su se uključili direktor SDK Krajine u osnivanju koji je ukazao na goruće probleme koji postoje pri normalnom funkcionisanju platnog prometa i rada SDK u vezi s tim. Istakao je važnosti donošenja Zakona o SDK Krajine. Nakon sprovedene rasprave donesen je

ZAKLJUČAK

Da SDK – filijala Novi Beograd i filijala SDK Novi Sad dostavi informaciju Vladi Republike Srpska Krajina o poslovanju svih korisnika sredstava po završnim računima za 1991. godinu u roku od 15 dana.

Tačka 8.

Ministar pravosuđa i uprave Šuša Vojin obrazložio je prijedlog uredbe nakon čega je jednoglasno donijeta

ODLUKA

Usvaja se uredba o načelima za unutrašnju organizaciju i sistematizaciju radnih mjesta u Ministarstvima i posebnim organizacijama.

Tačka 9.

Pomoćnik Ministra trgovine i turizma Bukarica Petar obrazložio je potrebu da Vlada ima uvida u kretanju cijena na tržištu. Istakao je konkretne predloge i predložio uredbe koje je potrebno donijeti u cilju formiranja jedinstvenih cijena strateških artikala. Nakon toga donesen je

ZAKLJUČAK

Potrebno je donijeti:

1. Uredbu o zaštitnim cijenama poljoprivrednih proizvoda,

2. Uredbu o izjednačavanju cijena proizvoda koji su rezultat rada javnih preduzeća kao i preduzeća koja se bave uslužnim djelatnostima,

3. Uredbu o limitiranju trgovačkih marži.

Tačka 10.

Informaciju o sadašnjem stanju zatvorskih objekata u Glini i Staroj Gradišci podnijeli su ministri Šuša Vojin i Jović dr. Dušan. Istakli su funkcionalnost pomenutih objekata za potrebe ministarstva Unutrašnjih poslova i Ministarstva pravosuđa i uprave. Nakon provedene rasprave donesena je

ODLUKA

Zatvorske objekte u Glini i Staroj Gradišci treba vratiti u prvobitno stanje. Vlada Republike treba uputiti zahtjev Skupštini opštine Glina i Stara Gradiška za ustupanje objekata za potrebe Republike Srpska Krajina.

Tačka 11.

a) Rasprava o ovoj tački dnevnog reda odlaže se za jednu od idućih sjednica Vlade Republike Srpska Krajina.

b) Podpredsjednik Kablar Jovo je upoznao članove Vlade o zahtjevu Opštine Plaški za ustupanje Mlinske opreme iz Strmice.

Nakon toga je jednoglasno donesena

O D L U K A

Oprema Mlinice u Strmici ustupa se na korištenje Opštini Plaški.

v) Ministar poljoprivrede Brnović Mitar izložio je probleme koji su prisutni zbog embarga na uvoz traktora iz inostranstva.

Upoznao je prisutne o narudžbi određene količine traktora u inostranstvu koji su neophodni za normalno obavljanje tekućih poljoprivrednih radova. U raspravi su sudjelovali Ministri Vinčić i Šuša i istakli potrebe poštivanja Saveznog zakonodavstva na području Republike Srpske Krajine. Da bi se prevazišli nastali problemi oko nabave traktora zadužuje se Ministar Brnović da pripremi konkretan prijedlog do slijedeće sjednice Vlade.

Ministar rudarstva Đorđe Bjegović predložio je da se imenuje v.d. tehnički direktor JP "Niskogradnja" te da se utvrdi sjedište JP. Nakon provedene rasprave donesena je

O D L U K A

1. Japundžić Simo iz Gračaca imenuje se za v.d. tehničkog direktora JP "Niskogradnja".

2. Sjedište JP bit će Strmica (prostorije bivšeg "Bis-a" sa izdvojenim pogonom u Gračacu.

Sjednica je završena u 13,30 časova.

PREDSJEDNIK VLADE:
Mr. Zdravko Zečević

Preslika, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 4., kut. 2.

101

1992., svibanj 19.

Iz izvješća policijskog nadzora CIVILPOL-a o progonu 180 Hrvata iz sela Čakovci, Cerić i Mikluševci

---

NEOGRANIČEN

UNPROFOR
POLICIJSKI NADZOR

POLOPS[257] HITNO
Poslao......................

IZVJEŠTAJ POLICIJSKOG NADZORA O DOGAĐAJU

---

[257] Policijska operacija.

MJESTO: ERDUT SEKTOR: ISTOČNI INCREP BR. 188/92
IZVJEŠTAVA: natporuč. J.[258] HERNHOLZ DATUM: 19. 05. 92.

KLASIFIKACIJA 1) PRIRODA DOGAĐAJA: Progon
1a) KRATKE POJEDINOSTI DOGAĐAJA:
(2) NEKOLIKO SELA/PODRUČJE: ISTOČNI SEKTOR
(3) DOGAĐAJ DATUM/VRIJEME: 19. 05. 92 / 23.00h

---

(4) UNCIVIPOL ISTRAGA (UMIJEŠANE OSOBE, PODUZETE AKCIJE)

19. 05. 92 do 23.00 sata primljene su različite informacije putem DO, Štab Istočni Sektor proističu iz različitih pouzdanih izvora npr. gdin. THORNBERRY,[259] uzimajući u obzir planirani progon koji je u tijeku iz nekoliko mjesta u južnom dijelu Istočnog Sektora, Ruski podsektor, npr. sela CAKOVCI (8411), CERIĆ (6718), MIKLUSEVCI (8612), svi obuhvaćaju više od 180 nesrpskih osoba. Natporučnik KIOKO, C/O CIVPOL Istočni Sektor odmah je obaviješten.

[...] Kioko, [v.r.]

Izvornik, strojopis, engleski, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 477.

102

1992., svibanj 20.
Knin

Odluka Vlade RSK da je zračni prostor iznad RSK u zračnom prostoru Savezne Republike Jugoslavije i da Savezna uprava kontrole leta iz Beograda preuzme kontrolu letenja nad RSK, a Savezni sekretarijat za saobraćaj i veze Jugoslavije zastupa interese RSK u međunarodnim odnosima

---

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
VLADA REPUBLIKE

Broj: 21/92-1
Knin, 20.05.1992.

SAVEZNOM SEKRETARIJATU ZA SAOBRAĆAJ I VEZE
B E O G R A D

Predmet: Uređenje vazdušnog prostora.-

[258] Natporučnik Jost.

[259] Cedric.

Vlada Republike Srpska Krajina je na jednoj od sednica pored ostalog donela sledeći zaključak:

1. Suspenduju se svi zakoni od Republike Hrvatske koji su u suprotnosti sa zakonima Republike Srpska Krajina i Ustavom Savezne Republike Jugoslavije,

2. Vazdušni prostor nad Republikom Srpskom Krajinom biće u sastavu Savezne Republike Jugoslavije i kontrolom letenja nad istim utvrđivaće SUKL Beograd u saradnji sa AKL Udbina.

U tom smislu zahtevamo od Saveznog sekretarijata za saobraćaj i veze i SUKL Beograd da insistiraju kod nadležnih na preuzimanju kontrole letenja nad vazdušnim prostorom Republike Srpska Krajina.

Ovlašćuje se Savezni sekretarijat za saobraćaj i veze Beograd da zastupa interese Republike Srpske Krajine u međunarodnim odnosima kao sastavnog dela Savezne Republike Jugoslavije.

Predsjednik Vlade Republike
Srpske Krajine:
mr. Zdravko Zečević, [v.r.]

Dostaviti:
1. Saveznoj upravi kontrole letenja Beograd
2. Saveznom inspektoratu za vazdušni saobraćaj Beograd
3. Privrednoj Komori Jugoslavije Beograd
4. Arhivi

Preslika, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 4., kut. 30.

103

1992., svibanj 25.
Knin

Zapisnik 15. sjednice Vlade Republike Srpske Krajine

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
VLADA REPUBLIKE
SRPSKA KRAJINA K N I N
Knin, 26.[260] 05. 1992. godine

Z A P I S N I K

sa XV. sjednice Vlade Republike Srpska Krajina, održane 25. 05. 1992. godine u Domu JNA u Kninu.

Na sjednici prisustvuju:

[260] Pogrešan datum.

Zečević Zdravko, Kablar Jovo, Martić Milan, Španović Stojan, Šuša Vojin, Brnović Mitar, Gaćeša Rade, Veslinović Sergej, Hadžić Mladen, Peurača Vojin i Jović dr. Dušan.
Sjednici ne prisustvuju:
Džakula Veljko, Božnić Boško, Bogić Stevo, Bjegović Đorđe, Grabundžija Sava, Vinčić Svetozar, Ećimović Dušan, Knežević Milan i Veizović Dobrosav.
Sjednica je počela sa radom u 17,30 časova.
Sjednicom predsjedava Mr. Zdravko Zečević.
Za sjednicu je utvrđen slijedeći

D N E V N I R E D

1. Informacija o vojnopolitičkoj situaciji u Republici Srpska Krajina.
2. Razmatranje situacije nastale nestašicom strateških artikala.

Tačka 1.
Informaciju o vojnopolitičkoj situaciji u Republici Srpska Krajina vezano za dolazak mirovnih snaga podnio je Ministar Stojan Španović. On se u svom izlaganju osvrnuo i na ulogu Evropske zajednice i njihovu želju da budu prisutni na našem području u ulozi posmatrača. Ministar Španović je također govorio i o stanju pojedinih saveznih organa prema politici u Republici Srpska Krajina, a posebno njihovom angažiranju na rješavanju nastalih problema dolaskom mirovnih snaga i njihovoj pasivnosti prema nama i našoj situaciji.
Nakon rasprave u kojoj su učestvovali prisutni donesena je

O D L U K A

1. U svim pregovorima koji se budu vodili sa predstavnicima UNPROFOR-a, i Evropske zajednice pokazati: otvorenost, demokratičnost, dobronamjernost i spremnost za dogovor i suradnju. Evropskoj zajednici dati do znanja da smo spremni na dogovor o njihovoj posmatračkoj emisiji i prisutnosti na našem području, ukoliko su njihove namjere poštene i iskrene uz objektivno izvještavanje javnosti.
2. Imenuju se odgovorne osobe po regionima sa kojima će predstavnici UNPROFOR-a i Evropske zajednice moći da konstatiraju i preko kojih će ostvariti sve potrebne veze unutar Republike Srpska Krajina.
Za područje Slavonije, Baranje i Zapadnog Srema: Milan Ilić i Dragan Sabljaković.
Za područje Korduna i Banije: Miloš Živković i Dragan Roksandić.
Za područje Like i Dalmacije: Novaković Krsta, Amanović Nikola i Dragišić Milan.

Tačka 2.
S obzirom na prekid drumskog saobraćaja preko Bosne, a kako je neizvjesno kada će se ponovo normalizirati potrebno je da se već sada zauzmu određeni stavovi po pitanju snabdjevanja tržišta kritičnim strateškim artiklima. Isto tako potrošnja tih artikala mora se regulirati kako nebi došli u situaciju da na tržištu dođe do nestašice koja bi ugrozila normalno odvijanje života. U vezi s tim Vlada donosi

R J E Š E N J E

o imenovanju operativnog štaba za snabdjevanje tržišta strateškim i kritičnim artiklima.
I Imenuje se operativni štab Republike Srpska Krajina za snabdjevanje tržišta u sastavu:
1. Mr. Svetozar Vinčić, predsjednik
2. Đorđe Bjegović, član
3. Savan Grabundžija, član

4. Petar Bukarica, član i
5. Jovo Kablar, član.

II Zadatak štaba je da prati kretanje snabdjevenosti i potrošnje kritičnih artikli na tržištu, te da brine o snabdjevenosti, potrošnji i raspodjeli unutar Republike.

III Republički operativni štab obavjestiti će sve opštine da su dužne, na osnovu odluke Vlade da imenuju svoje štabove, te da prate kretanje snabdjevenosti i potrošnje kriznih artikala na tržištu, te po potrebi obavještavaju Republički štab.

Sjednica je završila u 19,00 časova.

PREDSJEDNIK:
Mr. Zdravko Zečević

Preslika, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 4., kut. 2.

104

1992., svibanj 25.

Iz izvješća o istražnim radnjama CIVILPOL-a UNPROFOR-a o protjerivanju Hrvata iz Tovarnika

---

UNPROFOR	INTERVJU	INCREP
CIVPOL	25. svibnja 1992.	2341 92
		Prilog 3C

Prevodilac: Dimitriesk, Nikola

Ime intervjuiranog: Kovacevic, Tomislav
(Osoba br. 3) 09. 02. 1961.

Uzrok: Progon iz sela Tovarnik

Zovem se Tomislav Kovačević. Moja adresa je Rade Končara 12, Tovarnik. Rođen sam u Tovarniku. Živim sam, od razvoda. Moja bivša žena i kćer žive u SID. Hrvat sam. Kad sam jučer susreo UNPROFOR u Lipovcu išao sam u Hrvatsku zajedno sa ostalim hrvatskim seljacima u tom mini autobusu. Rečeno nam je da ćemo biti razmijenjeni.

Pitanje: Tko je to odlučio?
Odgovor: Ne znam. Tako su nam rekli trojica muškaraca iz mini autobusa. Nisu spominjali nijednu osobu niti vlast koja je donijela tu odluku. Tijekom noći između subote i nedjelje. Spavao sam u kući moje snahe (bratove žene) Ane Kovačević. Moj brat je ubijen tijekom događaja u Tovarniku u listopadu prošle godine. Prognani smo iz Tovarnika prije 10-14 dana. Čuli smo glasine o još progona. To je razlog zašto radije provodim noći u kući moje snahe. Ana živi sama sa svoje dvoje djece, tamo su iz istog razloga bili i Mitrović Marija sa dvoje djece. Ona je susjeda, koja je normalno živi u kući preko puta. Otprilike u 23.00 sata otišli smo u krevet. Oko 23.30 netko je udarao po ogradi i provalio u dvorište. Upalio sam svjetlo

i rekao svojoj snahi: Tamo su. Otvorio sam vrata i dvojica muškaraca – nemaskirani – su ušli. Bili su u uniformi borbenog tipa. Tamo je također bio jedan muškarac u civilnoj odjeći. Pitali su nas da li znamo gdje moramo ići. Rekao sam, pretpostavljam. Upitao sam muškaraca u civilnoj odjeći da li mi dozvoljava da pokupim prtljagu u mojoj kući. Pripremio sam se za to, zbog glasina, već prije tjedan dana, kao i moja snaha. Čovjek u civilu otpratio me u moju kuću i zatražio je da izvadim sve stvari iz džepa. Imao je automatsku pušku. Uzeo je moje novce, oko 2000 dinara i zatražio da ostavim svoju osobnu iskaznicu na stolu, budući da mi u Hrvatskoj neće trebati. Prepoznao sam čovjeka u civilu kao člana srpske Milicije, iako nije pohađao milicijsku školu. Njegovo ime je Dragan Sedlić. Mlađi je od mene, ali zajedno smo išli u osnovnu školu u Tovarniku. Dozvoljeno mi je da ponesem svoju torbu. U njoj su bile neke osobne stvari. Zatražio je da mu predam ključeve od moje kuće, što sam i učinio. I tako sam ostavio svu imovinu, malu farmu, 3½ hektara zemlje, četiri koze, jednu svinju i moje gospodarstvo itd, TV prijemnike, pilu, ostale poljoprivredne strojeve. Ne očekujem da ću ih dobiti natrag. Siguran sam da neće puno toga ostati u slučaju povratka pod zaštitom UNPROFOR. Kada sam napustio kuću vidio sam kako su počeli pljačkati kuću moga brata, uzimali su traktor i ostalu imovinu, npr. video recorder. Bilo je mračno i nisam mogao prepoznati osobe koje su to učinile. Potvrđujem da smo bili dovedeni u prazno skladište. Samo djeca su dobila pokrivač i jastuke. Dragan je jedan od muškaraca koji nas je doveo do mini autobusa do mjesta gdje smo zaustavljeni. Znam da je ime vozača Siniša. To je njegovo krsno ime. Ne znam njegovo prezime. Dolazio je kod susjeda moga brata. Bili su iz mješanog braka, za sad ne protjerani, koliko znam. Muškarac u plavičastoj uniformi je Dragan. Promijenio je uniformu iz civilne u milicijsku kad nas je doveo u Lipovac u mini autobus. Treći je imao traperice i kožnu jaknu i sivu zimsku kapu na glavi. Imao je brkove. Nikada ga prije nisam vidio. U međuvremenu zadržani smo u praznoj kući. Prozvan sam od muškarca u civilnoj odjeći koji je također bio u mini autobusu. Udario me je u prsni koš i pao sam na pod. Tada me je udario drugi stražar. Rečeno mi je da je to način na koje su "Ustaše" tretirale "stražare". Bio sam ispitivan i netko je u mene uperio oružje. Zatvorio sam oči u iščekivanju da ću biti upucan, ali začuo sam šapat "ne čini to" – djeca će to čuti. Pokazat ću kasnije ljude među prognanicima koji su čuli da sam bio izudaran. Oni su mi rekli. Mogu reći da je Marija Mitrović učinila tako. U Lipovcu rekao nam je Siniša i muškarac u civilnoj odjeći da ćemo biti ubijeni ako se vratimo u Tovarnik. Tamo za nas više nema mjesta. Na mjestu kontrole u Lipovcu vidio sam člana UNPROFOR-a kako razgovara sa muškarcem u civilnoj odjeći koji nas je doveo u mini autobus. U toj situaciji muškarac se predstavio kao član policije. Vidio sam ga kako uzima neku vrstu osobne iskaznice u cilju da opravda ovo, ali član UNPROFOR-a nije više obraćao pažnju.

Kraj intervjua: 13:55
Potpis:
(J. Herholz, Supt)
Klisca, 25. svibanj 1992.
Kovačević Tomislav

Potpis: Prevodilac

Izvornik, strojopis, engleski, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 477.

105

1992., svibanj 26.
Knin
Zapisnik 16. sjednice Vlade Republike Srpske Krajine

REPUBLIKA SRPSKE KRAJINE
VLADA REPUBLIKE
SRPSKA KRAJINA K N I N
Knin, 26. 05. 1992. god.

Z A P I S N I K

sa 16. sjednice Vlade Republike Srpske Krajine,
održane 26. 05. 1992. godine na Tvrđavi – Dom privrednika.

Na sjednici prisustvuju:
Mr. Zdravko Zečević, Kablar Jovo, Bjegović Đorđe, Džakula Veljko, Peurača Vojin, Šuša Vojin, Gaćeša Rade, Ećimović Dušan, Hadžić dr Mladen, Jović dr Dušan, Veselinović Sergej, Španović Stojan, Vinčić Svetozar, Rastović David i Starević Dušan.
Sjednici još prisustvuju:
Janković Zdravko, Božić Drago, Rastović Nikola i Korolija Veljko.
Sjednici ne prisustvuju:
Bogić Stevo, Knežević Milan i Veizović Dobroslav.
Sjednica je počela sa radom u 8,30 sati.
Sjednicom presjedava Mr Zdravko Zečević.
Konstatira da je prisutna većina članova i da se može punovažno odlučivati.
Članovi Vlade utvrđuju slijedeći

D N E V N I R E D:

1. Informacija o aktuelnim vojno-političkim zbivanjima i njihovom refleksijom na Republiku Srpsku Krajinu (MUP, NO, VP).
2. Verifikacija zapisnika sa 11., 12., 13. i 14. sjednice Vlade.
3. Donošenje Odluke o zabrani sječe trupaca.
4. Donošenje Nacrta Zakona Javnog preduzeća PTT Krajina.
5. Donošenje Uredbe o osnivanju sekretarijata Vlade.
6. Usvajanje poslovnika o radu Vlade.
7. Informacija o toku povratka izbjeglica u Zapadnu Slavoniju.
8. Donošenje rješenja o imenovanju:
   a) Upravnog odbora JP “Elektroprivreda” Krajine Knin.
   b) Imenovanje inspektora za energetiku i rudarstva.
   c) Komandanta i načelnika Štaba CZ RSK.
   d) Upravnog Odbora JP “Naftne industrije” Krajina.
9. Razno:
   a) Davanje suglasnosti na Pravilnik o sistematizaciji ministarstva trgovine i turizma,
   b) Informacija o funkcioniranju zdravstva
      1. Osiguranje financijskih sredstava za tekuće poslovanje

2. Obnova Medicinskog centra Vukovar
3. Regulisanje uplate doprinosa za zdravstveno osiguranje

c) Donošenje Odluke o kolektivnom osiguranju članova Vlade,

d) Razmatranje zahtjeva Hotelskog ugostiteljskog preduzeća “Dinara” iz Knina o prenosu objekata Doma JNA Ugostiteljskom preduzeću,

e) Plaćanje doprinosa za penziono i invalidsko osiguranje zemljoradnika,

f) Informacija o putu Ministra energetike i rudarstva u Austriju,

g) Donošenje Odluke o namjeni napuštenih vojnih i drugih stanova,

h) Zahtjev za donošenje Odluke o produženju pritvora,

i) Donošenje Odluke o formiranju Opštinskih kriznih štabova,

j) Donošenje Odluke o uvođenju propusnica na aerodrom Krbava,

k) Donošenje Odluke o oslobađanju doprinosa na isplatu ličnih dohodaka Ministarstvu unutrašnjih poslova RSK te Odluke o prenosu sredstava za tekuće poslovanje,

l) Donošenje Odluke o plaćanju zakupa poslovnih prostorija u Klubu privrednika na Tvrđavi,

m) Donošenje Odluka o podmirenju računa za sanaciju objekata Kluba privrednika na Tvrđavi,

n) Donošenje Odluke o osnivanju sredstava za isplatu ličnih dohodaka prosvjetnim radnicima za april 1992. god,

nj) Informacija o zaštiti vazdušnog prostora,

o) Informacija o smještajnim objektima za potrebe UNPROFOR-a,

p) Razmatranje zahtjeva ministarstva informisanja i informativne agencije RSK za ustupanje poslovnog prostora u objektu stare Gimnazije,

r) Zahtjev Srpske Radio televizije za ustupanje radijske opreme.

Tačka 1.

U okviru Informacije o aktualnim vojno-političkim zbivanjima predsjednik Vlade Mr. Zdravko Zečević je upoznao prisutne sa stavovima sa sastanka koji je održan u Banja Luci sa predstavnicima Autonomne regije Bosanska Krajina također je upoznao prisutne sa bezbjednosnom situacijom na području opština Benkovac i Obrovac, te pogoršanja na tom području do kojeg je došlo učestalim provokacijama hrvatske vojske na aerodrom Zemunik. U raspravi koja je otvorena po tom pitanju zaključeno je da se zauzmu određeni strateški ciljevi vezani za obranu aerodroma Zemunik.

Podpredsjednik Džakula Veljko je predložio da se rad Vlade što više prezentira javnosti kako bi javnost imala veći uvid u sve probleme i poteškoće sa kojima se ova Vlada susreće u svom radu.

Više učesnika u raspravi se osvrnulo i djelovanjem srpske demokratske stranke i u vezi s tim se ukazalo na određene manjkavosti i mogućnosti operativnijeg djelovanja stranke. Radi prevazilaženja problema potrebno je predložiti da se rad u stranci profesionalizira te da se djeluje i radi na ujedinjavanju svih srpskih demokratskih stranaka. U raspravi o ovoj temi je sudjelovalo više učesnika među kojima dr Mladen Hadžić, Milan Martić, Vojin Šuša i Veselinović Sergej. Nakon provedene rasprave donesen je slijedeći

ZAKLJUČAK

zadužuje se Veselinović Sergej da za iduću sjednicu Vlade pripremi informaciju o radu Srpske demokratske stranke.

Tačka 2.

U zapisniku od 27. i 28. 04. 1992. godine sa 11. sjednice Vlade Ministar Peurača Vojin je dao primjedbu na dio Zapisnika u Ad-8. koji se odnosi na razgraničenje Opštine Vojnić i Krnjak. Poslije toga je otvorena rasprava o problemima razgraničenja opština u vezi razmještaja mirovnih snaga. U raspravi su sudjelovali David Rastović, Peurača Vojin, Šuša Vojin a nakon provedene rasprave Vlada je jednoglasno donijela

O D L U K U

1. Da se uputi cirkularno pismo svim Skupštinama opština i izvršnim savjetima opština o teritorijalnom razgraničenju.
2. Općine formirane u toku oslobođenja moraju se pridržavati rezultata provednih referenduma kojima su se pojedina mjesta izdvojila iz sastava jedne i istovremeno priključila drugoj općini.
3. Dio opštinskih službi već prije postojećih općina moraju dislocirati na rubna opštinska područja određene opštinske organe ili formirati zajednice mjesnih zajednica.
4. Da postojeće opštine moraju svoje skupštine kooptirati članove iz pripojenih mjesnih zajednica.

Tačka 3.

Podpredsjednik Džakula Veljko je upoznao članove Vlade sa problemima koji se susreću na terenu vezano za nekontrolisanu sječu šume. Da bi se spriječila nekontrolisana sječa budući da nema planova sječe, cjenika te pravilnika o sječi te da se spriječi javašluk nakon provedene rasprave donesena je slijedeća

O D L U K A

1. Zabranjuje se sječa trupaca.

Tačka 4.

Rasprava o nacrtu Zakona Javnog preduzeća PTT Krajina odlaže se za iduću sjednicu Vlade.

Tačka 5.

Prijedlog Uredbe o osnivanju sekretarijata Vlade detaljno je obrazložio sekretar Starević Dušan. Nakon provedene rasprave donesena je sljedeća

O D L U K A

Usvaja se Uredba o osnivanju sekretarijata Vlade.

Tačka 6.

Poslovnik o radu Vlade koji je dostavljen članovima obrazložio je sekretar Vlade. Nakon provedene rasprave jednoglasno je donesena

O D L U K A

Usvaja se poslovnik o radu Vlade.
Sekretar Vlade Starević Dušan je u okviru ove tačke dnevnog reda predložio imenovanje zamjenika sekretara Vlade. Nakon provedene rasprave doneseno je slijedeće

R J E Š E N J E

Petrović Sreten iz Polače kod Benkovca imenuje se za zamjenika sekretara Vlade.

Tačka 7.

Informaciju o problemima povratka izbjeglica te značaju Zapadne Slavonije podnio je Džakula Veljko podpredsjednik Vlade.

Iznio je brojčane podatke o broju srpskih sela, nacionalnoj strukturi stanovništva, te prostornom razmještaju srpskog stanovništva na području Zapadne Slavonije. U raspravu se uključio dr. Mladen Hadžić te istakao strateški značaj te želje ljudi da se vrate na područje na kojem su prije živili. Predložio je da se u cilju omogućavanja povratka radi na organizaciji stanovništva iz Zapadne Slavonije i to pružajući im materijalnu pomoć i na druge načine stvarati klimu za povratak u Zapadnu Slavoniju.

U raspravi su još sudjelovali Ministri Vinčić, Jović, Rastović, Ećimović i istakli su probleme sa kojima se susretalo stanovništvo izbjeglo iz Zapadne Slavonije kao i propuste u ratnoj strategiji i taktici na tom području te nakon provedene rasprave donesen slijedeći

ZAKLJUČAK

Da se plan Sairusa Vensa treba u potpunosti poštivati budući da je u pitanju oko 250 sela sa oko 90.000 Srba te da je prije rata referendumom građana napravljena nova teritorijalna organizacija većinskih srpskih opština.

U okviru ove tačke dnevnog reda prihvaćen je troškovnik pojedinih radova na saniranju oštećenih stambenih objekata na području srpske oblasti Zapadne Slavonije koji je trebalo izraditi temeljem zaključka koji je usvojen na prošloj sjednici Vlade nakon čega je donesena

ODLUKA

Srpskoj oblasti Zapadna Slavonija odobrava se iznos sredstava 95.422.000,00 dinara kao pomoć za sanaciju i popravak oštećenih objekata.

Tačka 8.

a) Ministar energetike i rudarstva je predložio da se imenuje predsjednik i članovi privremenog upravnog odbora "Elektroprivreda" Krajine Knin nakon čega je donesena

ODLUKA

O imenovanju predsjednika i članova privremenog Upravnog odbora JP za proizvodnju, prenos i distribuciju električne energije "Elektroprivreda" Krajine Knin:

1. Bjegović Đorđe iz Knina za predsjednika
2. Golubović Petar iz Mirkovaca za člana
3. Mrkalj Mitar iz Vojnića za člana
4. Kulić Mladen iz Okučana za člana

b) Ministar energetike i rudarstva je predložio Vladi da se imenuje inspektor za energetiku i rudarstvo koji bi počeo sa radom od 1. 06. 1992. godine nakon čega je jednoglasno doneseno

RJEŠENJE

Kovačević Veljko dipl. ing. imenuje se za inspektora energetike i rudarstva.

c) Podpredsjednik Vlade Jovan Kablar predložio je da se imenuje komandant i načelnik štaba CZ RSK nakon provedene rasprave jednoglasno je doneseno

RJEŠENJE

Bogić Stevo imenuje se za komandanta Republičkog štaba CZ.

Vujanić Mirko imenuje se za načelnika štaba CZ RSK.

d) Predlog članova upravnog odbora JP "Naftna industrija Krajine" odlaže se za iduću sjednicu Vlade.

Tačka 9.

a) Informaciju o problemima iz oblasti zdravstva na području Republike Srpska Krajina podnio je Ministar dr Jović Dušan.

Ukazao je na probleme snabdjevanja zdravstva. Zbog nedostatka kemikalija te goriva i ostalih neophodnih repromaterijala dovodi se u pitanje funkcionisanja hemodijalize, laboratorija te još nekih dijelova zdravstvene zaštite. Ministar Jović zahtjeva da se osigura 25.000.000.000,00 dinara te smatra da bi se sa tim iznosom uspostavilo najelementarnije funkcionisanje zdravstva. Ministar financija Peurača Vojin je izložio da je za takav zahtjev potrebno specificirati troškove i napraviti strukturu potreba za zdravstvo, te je predložio da se najprije osiguraju sredstva za osobne dohotke i održavanje tekuće likvidnosti a potom da se nakon specifikacije potreba kompletan zahtjev razmotri na idućoj sjednici Vlade. Nakon provedene rasprave donesena je slijedeća

O D L U K A

Odobrava se Ministarstvu zdravlja i zdravstvenog osiguranja prenos sredstava u iznosu od 500.000.00 dinara za održavanje tekuće likvidnosti u zdravstvu.

b) Dr. Dušan Jović je upoznao članove Vlade sa razgovorima koje je obavio u SIV-u te Ministarstvu zdravlja Republike Srbije a vezano za obnovu Medicinskog centra u Vukovaru. Upoznao je također sa iznosima sredstava koje bi Vlada Republike Srbije mogla da da za obnovu MC. Nakon provedene rasprave donesena je

O D L U K A

Ministarstvo zdravlja i zdravstvenog osiguranja treba uputiti zahtjev Vladi Republike Srbije za dodjelu financijskih sredstava za obnovu MC Vukovar.

c) Ministarstvo zdravlja je suočeno sa problemom vezanim za uplatu poreza i doprinosa na budžet RSK. O tome je Vladu upoznao Ministar dr. Dušan Jović te je nakon provedene rasprave donesena

O D L U K A

Nalaže se da se uplate svih doprinosa za zdravstveno osiguranje vrši na žiro-račun Republičkog zavoda za zdravstveno osiguranje Republike Srpske Krajine.

Vezano za ovu tačku dnevnog reda Džakula Veljko je upoznao članove Vlade sa razgovorima koje je vodio u međunarodnom Crvenom krstu u Ženevi sa članom te organizacije Nebojšom Dimitrijevićem koji je obećao da bi međunarodni Crveni krst u okviru humanitarne pomoći mogao dati opremu za dvije bolnice.

Nakon rasprave podnesenoj informaciji Vlada je zadužila podpresjednika Džakula Veljka i Ministra dr Dušana Jovića da uspostave kontakt sa Međunarodnim Crvenim krstom i zatraži pomoć za kompletnu opremu za dvije bolnice.

b) Ministar trgovine i turizma je upoznao članove Vlade sa Pravilnikom o sistematizaciji ministarstva trgovine i turizma nakon provedene rasprave donesena je

O D L U K A

Usvaja se pravilnik o sistematizaciji Ministarstva trgovine i turizma.

c) Podpredsjednik Vlade Jovo Kablar je upoznao članove Vlade o potrebi kolektivnog osiguranja članova Vlade. Vezano s tim predočena je tabela kolektivnog osiguranja radnika u udruženom radu nakon provedene rasprave donesena je slijedeća

ODLUKA

Usvaja se Odluka o kolektivnom osiguranju članova Vlade RSK.

d) Vladi je predočen zahtjev Hotelsko ugostiteljskog preduzeća Knin "Dinara" Knin o ustupanju sale Doma JNA ovom preduzeću.

Ministar Unutrašnjih poslova Milan Martić je izložio da bi Dom JNA trebalo ustupiti Ministarstvu unutrašnjih poslova i Vladi RSK budući bi u sklopu buduće namjene zgrade sadašnje Komande JNA on idealno poslužio Ministarstvu i Vladi za njihove potrebe. Nakon provedene rasprave donesena je

ODLUKA

Ustupa se sala Doma JNA Ministarstvu unutrašnjih poslova i Vladi RSK na korištenje.

e) Ministar za rad, boračka i socijalna pitanja upoznao je članove Vlade sa problemima uplate poreza i doprinosa za penziono i invalidsko osiguranje zemljoradnika na budžet RSK. Nakon kraće rasprave jednoglasno je donesena

ODLUKA

Nalaže se da se uplate svih doprinosa za penziono i invalidsko osiguranje, dječji doplatak i nezaposlene vrši privremeno na žiro račun budžeta RSK.

f) Ministar energetike i rudarstva Bjegović Đorđe upoznao je članove Vlade o sastanku koji je zakazan u Beču sa Vladom Hrvatske, Slovenije i Bosne i Hercegovine vezano za problematiku iz djelokruga rada ovog Ministarstva.

Vlada je po podnesenoj informaciji dala suglasnost da Ministar Đorđe Bjegović u ime Vlade RSK otputuje na sastanak koji je zakazan u Beču.

g) Ministar unutrašnjih poslova Milan Martić je upoznao članove Vlade o tome da napuštene vojne stanove bespravno useljavaju, kao i da vojna lica koja su dobila prekomandu SRJ stanove koje su do sada koristili iznajmljuju. Da bi se spriječilo bespravno useljavanje i protuzakonito iznajmljivanje praznih vojnih stanova u raspravi koja je vođena donesen je

ZAKLJUČAK

Da se pristupi evidentiranju napuštene i bespravno useljene vojne i ostale stanove i kuće.

Osniva se komisija u sastavu Božanić Boško, Kablar Jovo i Gaćeša Rade koja će rukovoditi gore navedenim poslovima.

h) Ministarstvo unutrašnjih poslova je upoznalo Vladu da zbog kadrovskih i drugih problema ima teškoća u provođenju istražnog postupka za lica kojima se određuje pritvor. Zbog toga Ministarstvo unutrašnjih poslova predlaže da Vlada zauzme stanovište da se pritvor produži sa 3 na 21 dan. Ministar pravosuđa i uprave Šuša Vojin je upozorio te članove Vlade da je produženje pritvora sa 3 na 21 dan u suprotnosti sa Krivičnim zakonom te da se Zakon ne može mijenjati Odlukom Vlade.

i) Podpredsjednik Vlade je upoznao članove Vlade sa potrebom osnivanja opštinskih kriznih štabova, a šta je detaljnije obrazložio Ministar unutrašnjih poslova, Milan Martić nakon provedene rasprave donesena je slijedeća

ODLUKA

Kojom se nalaže svim skupštinama i svim izvršnim savetima opština RSK da formiraju opštinske krizne štabove.

Opštinske krizne štabove sačinjavaju predsjednici opština, podpredsjednici opština, predsjednici izvršnih vijeća opština, te načelnici odgovarajućih stručnih službi.

Članovi kriznog štaba ne mogu napustiti teritoriju opštine bez saglasnosti predsjednika Vlade Republike Srpska Krajina.
Krizni štabovi su dužni izrađivati dnevne izvještaje i dostavljati ih najkasnije do 9,00 sati narednog dana Republičkom centru za obaveštavanje u Kninu.
j) Ministar Unutrašnjih poslova je upoznao članove Vlade da zbog pojačanog kretanja lica na aerodromu Krbava potrebno uvesti propusnice nakon provedene rasprave donesena je slijedeća

O D L U K A

1. Uvode se propusnice za pristup na aerodrom Krbava.
2. Nadležni za izdavanje propusnice su u Sekretarijatu unutrašnjih poslova Korenica.
3. Uvode se akreditacije za novinare, prevodioce i vozače.
4. Za izdavanja akreditacija nadležno je Ministarstvo za informisanje koje će ih izdavati na osnovu dobijene suglasnosti Supa određene općine.

k) Ministarstvo unutrašnjih poslova zatražilo je od Vlade da se oslobodi plaćanja doprinosa na isplatu neto ličnih dohodaka za peti mjesec, nakon provedene rasprave donesena je

O D L U K A

Oslobađa se plaćanje doprinosa za isplatu ličnih dohodaka za peti mjesec 1992. godine, MUP RSK.
Odobrava se Ministarstvu unutrašnjih poslova RSK prenos sredstava u iznosu od 1.000.000.000,00 dinara za tekuće poslovanje.
l) Predsjednik Vlade predočio je članovima Vlade Ugovor o zakupu poslovnih prostorija u klubu privrednika na Tvrđavi koji je sklopljen sa Muzejem Kninske krajine. Nakon provedene rasprave donesen je

Z A K L J U Č A K

o pomirenju iznosa naknade koji je potreban isplatiti Muzeju Kninske krajine u mjesečnom iznosu od 173.880,00 dinara.
m) Podpredsjednik Vlade Jovo Kablar upoznao je članove Vlade o specifikaciji računa prispjelih za sanaciju kluba Privrednika kojeg sada koristi Vlada Republike RSK. Nakon provedene rasprave donesen je

Z A K L J U Č A K

da se osiguraju sredstva u iznosu od 700.000,00 dinara za podmirenje računa za iznos materijala i radova koji su izvedeni na sanaciji objekta Kluba Privrednika na Tvrđavi.
n) Podpredsjednik Vlade je upoznao članove Vlade sa zahtjevom Ministarstva prosvjete da se obezbjede sredstva za isplatu ličnih dohodaka prosvjetnih radnika za april 1992. godine uzimajući u obzir najnižu cijenu rada od 16.000,00 dinara, nakon provedene rasprave donesena je

O D L U K A

Odobrava se Ministarstvu prosvjete sredstva za isplatu neto ličnih dohodaka prosvjetnih radnika RSK za april 1992. godine u visini najniže cijene rada od 16.000,00 dinara.
nj) Podpredsjednik Božanić Boško izložio je da je potrebno zatražiti informaciju za zaštitu vazdušnog prostora RSK.
U vezi izloženog donesen je

Z A K L J U Č A K

da se od Saveznog Sekretarijata za NO i Predsjedništva SFRJ zatraži informacija o zaštiti vazdušnog prostora.

o) Informacija o smještajnim objektima za potrebe UNPROFOR-a podnio je podpredsjednik Vlade RSK Jovo Kablar.

Informacija je nakon provedene rasprave jednoglasno prihvaćena.

p) Ministar informisanja Ećimović Dušan zatražio je od Vlade da donese Odluku o smještaju Ministarstva informisanja i informativne agencije Iskra u prostorije stare Gimnazije. Ministar je upoznao Vladu da na 1 spratu (južno krilo) nije zauzeto te da bi se u taj prostor mogla smjestiti informativna agencija i Ministarstvo za informisanje. Nakon provedene rasprave donesena je

O D L U K A

odobrava se Ministarstvu informisanja RSK poslovni prostor na prvom spratu (južno krilo) u zgradi stare Gimnazije.

r) Zahtjev RSK direktor Srpske Radiotelevizije Krajine se obratio Vladi sa zahtjevom da im se ustupi radijska oprema koju koristi Omladinski radio Knin na trajno korištenje nakon provedene rasprave donesena je

O D L U K A

Radijska oprema (studijska i režijska) koje je bila na privremenom korištenju u Omladinskom radio Kninu ustupa se i daje na trajno korištenje Javnom preduzeću "Radiotelevizija Republike Srpske Krajine" sa sjedištem u Kninu.

Sjednica je završena sa radom u 14,00 sati.

PREDSJEDNIK VLADE RSK:
Mr. Zečević Zdravko

Preslika, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 4., kut. 2.

106

1992., svibanj 28.
Petrinja

Ostavka Milana Karapandže, načelnika Stanice javne bezbjednosti Petrinja zbog nemogućnosti sprječavanja povreda ljudskih prava, javnog reda i mira

MILAN KARAPANDŽA
Petrinja, Mažuranićeva 5a M.P.[261]

[261] Prijemni pečat: SO Petrinja, br. 0-96, 28. 5. 1992.

MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA KNIN
SEKRETARIJAT UNUTRAŠNJIH POSLOVA GLINA
SKUPŠTINA OPŠTINE PETRINJA

PREDMET: OSTAVKA NA RADNO MJESTO NAČELNIKA SJB Petrinja

Obzirom na tekuću problematiku iz oblasti kriminaliteta, javnog reda i mira te povrede ljudskih prava koji su evidentni na području Petrinje i šire, te nemogućnosti da se milicija pod mojim rukovodstvom s uspjehom nosi s navedenim problemima podnosim ostavku na radno mjesto načelnika SJB Petrinja.

U dosadašnjem radu pored evidentnih rezultata, u životnoj opasnosti radnika milicije ne od ustaša već od domaćih izvršioca krivičnih djela i prekršaja nisam naišao na podršku političara opštinske vlasti i pored maksimalnog ličnog zalaganja i iscrpljivanja.

Na više radnih sastanaka na nivou regije ili šire rad SJB Petrinja kritikovan je i dovedena u sumnju sposobnost da se problemi efikasno rješe zanemarujući okruženja i uslove pod kojima milicija radi i živi.

Na pomolu je proturanje teze da je milicija iako malobrojnija snaga kriva za sva negativna događanja na području Petrinje.

Kao vrhunac svih negativnih konotacija u posljednje vrijeme evidentna je pojava širenja informacija da sam se u toku rata bavio kriminalnim radnjama te da sada zloupotrebljavam svoj položaj na razne načine.

Bez obzira na napade na mene lično ne mogu prihvatiti odgovornost za vandalska ponašanja mnogih pripadnika mojeg naroda kako pred samim sobom tako ni pred javnošću, a i moje psihičko i fizičko stanje u posljednjih nekoliko mjeseci je znatno narušeno.

Odgovorno tvrdim da je u cilju efikasnijeg rada SJB potrebno izvršiti kadrovsku promjenu jer su dosadašnji događaji pokazali da je to neophodno, tim više što do sada ni jedna od opštinskih vlasti na teritoriji Banije i Korduna nije uputila toliko kritika na rad milicije koliko je to učinila opštinska vlast Petrinje.

Molim naslove da ljudski razmotre moju ostavku i uvaže je ako zbog ničeg drugog a ono bar u znak priznanja na do sada nesebično uložen napor za slobodu srpskog naroda od 26. 06. 1991. godine do danas.

I dalje ću ostati u prvim borbenim redovima ali ne mogu biti na odgovornim dužnostima.

S poštovanjem!

Karapandža Mirko, [v.r.]

U Petrinji, 28. 05. 1992.

Izvornik, strojopis, ćirilica
HR-DAS-SCP, SO Petrinja, kut. 6.

107

1992., svibanj 28.
Okučani
Zapisnik sjednice Oblasnog vijeća Srpske oblasti Zapadna Slavonija

---

ZAPISNIK

sa redovne sjednice Oblasnog vijeća Srpske oblasti Zapadne Slavonije održane 28. 05. 1992. godine (četvrtak) sa početkom u 9,00. Sjednica će se održati u društvenoj Sali bivše muzičke škole u ul. N. Vujasinovića bb u Okučanima.

Sjednici prisustvuju članovi Oblasnog vijeća SO Zapadna Slavonija:
1. Veljko Džakula, predsjednik
2. Kulić Mladen, potpredsjednik
3. Radošević Savo, sekretar
4. Graovac Milan, član
5. Bosanac Branko, član
6. Zagorac Živko, član
7. Budić Ljubiša, član
8. Dželajlija Branko, član
9. Dopuđa Nikola, član
i
Izvjestioci:
– Zrnić Milenko, izvjestioc
– Pukovnik Čubrić Jovan, izvjestioc
– Pukovnik Vujnović Gojko

Predloženi dnevni red:
1. Verifikacija zapisnika, odluka i zaključaka sa sjednice od 11. i 14. 05. 1992. godine.
2. Informacija o dostignutom stepenu razvoja TO; Izvještaj o političko-bezbjednosnoj situaciji na području Zapadne Slavonije
Izvjestioci:
a) Zrnić Milenko, sekretar SUP-a
i
b) Pukovnik Čubrić Jovan, komandant Štaba TO Zapadne Slavonije
3. Usvajanje Pravilnika o sistematizaciji i programu rada po pojedinim sekretarijatima
4. Imenovanja:
a) člana Operativnog štaba državnog komiteta za saradnju sa UNPROFOROM
b) šefa Biroa Srpske Oblasti Zapadne Slavonije u Beogradu
c) predstavnika Zapadne Slavonije u Birou Republike Srpska Krajina u Beogradu
5. Razno.

Predsjednik Oblasnog vijeća Veljko Džakula je otvorio sjednicu, konstatirajući da može početi sa radom i pročitao je DNEVNI RED, a drug sekretar Savo Radošević predložio je dopunu 4 tačke Imenovanje Štaba za prihvat izbjeglica i za povratak srpskog naroda u Zapadnu Slavoniju. Na kraju se usvaja dnevni red i prelazi se na prvu tačku dnevnog reda.

Ad 1.

Drug sekretar Savo Radošević je pročitao zapisnik[262] od 11. 05. 1992. godine u kome se imenuju kadrovi rada u svim oblastima Oblasnog vijeća SO Zapadne Slavonije i Narodne Skupštine.

[262] Vidi: Dok. br. 91.

Od 14. 05. 1992. zapisnik[263] je pročitao sekretar S. Radošević.
a) razgovor sa Fišerom[264]
b) bezbjedonosna situacija
c) rad Sekretarijata
d) imenovanje komisija
f) zabranjuje se rušenje dobara
Jednoglasno je usvojen zapisnik od 11. 05. 1992. i 14. 05. 1992.

Ad 2.

Sekretar Zrnić je odsutan, pa ga je u iznošenju izvještaja zamjenio Načelnik Žarković.[265] Kao veliki problem je:

Stručni kadar 8%

Problemi su stručni kadar, što djeluju – neke druge frakcije. Formirana su granična odjeljenja, ali je problem opreme. U zadnje vrijeme prisutna je hrvatska vojska na svim granicama, ubacuju se grupe hrvatske vojske, ali se nastoji da im se stane na put. Najmirniji front Paklenica i Bobare – Bijela Stijena. Što se tiče UNPROFOR-a oni se nalaze na području Okučana, razmještaju se unutar teritorija. Od krivičnih djela je uglavnom prisutna pljačka, a pogotovo na području Jasenovca. Predloženo je da se daje sedmični izvještaj što je iznio načelnik Žarković. Što je jednoglasno usvojeno.

Pukovnik Čubrić Jovan je iznio da se zaključci slabo izvršuju, a potrebe su velike. Što se tiče formiranja jedinica krenulo se od nule, a nije se mnogo postiglo:
– pripremljeni su objekti za razmještaj komandi
– štab Pakrac – Šeovica
– štab – Brusniku
– štab Daruvar – Paklenici

Najbezbjednije je u Šeovici i Staroj Gradišci. Problem je i sa rezervnom popunom starješina koji je na ovom području prisutan.
– FORMIRANJE starješinskog i drugog kadra
– preuzimanje zone 5 korpusa
– demobilizacija
– mobilizacijske pripreme
To su problemi koje treba rješavati HITNO.
Veze su prekinute sa Srbijom jedino sa vazduhoplovom, jer je situacija u Bosni loša, a ujedno je i za nas teže.
– hitno stavljanje u funkciju Sekreta. za opšte narodnu obranu
– da funkcioniše biro lanac Beograd-Banja Luka
– štabovi jedinica TO i jedinice
– popuna kadrova milicije, specijalne milicije i rezervne milicije
– prihvati voj. obveznika koji dolaze iz Bosne moraju se uvrstiti u naše sastave, ne smiju izdavati nikakve potvrde

2. mora biti rigorozna kontrola

[263] Isto, 95.
[264] Gerald Fischer.
[265] Krsto.

3. rješavanje razmještaja, ishrane pripadnika TO poslije demobilizacije (njihove porodice). Obezbjediti će se za prelazni period od nekoliko dana, ali se mora na drugi način obezbjediti, jer se vojno ne može, jer 5. korpus = 60.000 ljudi (socijalnih slučajeva, milicije)

4. organizacija tih ljudi koji se naseljavaju na te prostore (da žive kao MZ)

5. zavođenje Krajine u sva snabdjevanja naročito goriva, hrane (snabdjevanje prodavaonica)

6. što veći kontakt sa narodom (da se ne šire dezinformacije među narodom).

Predsjednik je replicirao da se sva imovina, gorivo, prehrana ostavi od 5. KORPUSA narodu i onima koji ostaju u Zapadnoj Slavoniji.

– što se tiče kadrova u Sekretarijatu narodne obrane ne ostaje niko.

– što je sa našim ljudima u Bosni? Moraju se svi javiti i evidentirati radi mobilizacije i povratka teritoriju kojem oni pripadaju.

U repliku se uključio i Načelnik Žarković i Pukovnik Vujnović. Iznešeno je da se sve više pljačka, pali, odvozi čamcima, kamionima. Predsjednik je skrenuo pažnju na ________ Krajnovića na području Pakraca koji pljačka na području Pakraca srpske kuće. Mora se poslati pismo gospodinu Fišeru da se onemogući drugoj strani da uništava srpska dobra. Iznijeto je da je Zrnić u Komisiji zbog ratnog plijena. Komanda mjesta se ukida Naredbom od 31. maja. Kapetan Kulić je iznio da je Savezni sekretar dužan rješiti sve što je bitno za Sekretarijat. Postoji jedan dio opreme koji je otuđen. Živko Zagorac je iznio da dolazi u pitanje opstanka Grubišnog Polja. Predsjednik predlaže da kamo[266]

Usvaja se sve što je iznešeno.

Ad 3.

Pregled programa rada po Sekretarijatima Oblasnog vijeća S.O. Zapadne Slavonije:

1. Branko Bosanac – Oblasni Sekretarijat za opštu upravu, usvaja se

2. Dželajlija Branko – Oblasni Sekretarijat za privredu i financije, usvaja se

3. Graovac Milan – Oblasni Sekretarijat društvene djelatnosti, usvaja se.

Graovac Milan je predložio da se osnuje srednja škola na ovom području. Predlog – zdravstvena zaštita u Rajiću. Izgradnja medicinskog centra u Pakracu, a u ostalim mjestima u postojećim objektima. Mora se pokrenuti rad privrede i drugih zakonskih službi.

4. Zagorac Živko – Oblasni Sekretarijat za informacije i regionalnu saradnju

Prijedlog: Dobrivoje Cvjetojević da se oformi press služba tj. služba za upućivanje novinara na pravo mjesto. Dopuna Oblasno vijeće za regionalnu saradnju. Da se HITNO objedini rad radia i televizije – SRPSKA TELEVIZIJA BANJA LUKA. Predsjednik se složio sa Živkovim prijedlogom ali ima prijedlog da se osnuje bilten da se pošalje FIŠER-u, da se osujeti i skine ljaga sa srpskih boraca koju su nametnuli Hrvati svojom propagandom.

5. Savo Radošević – za stručnu

Odluka o preimenovanju Biroa AO[267] Zapadne Slavonije u Biro Ob.[268] Zap.

Ad 4.

a) Šipraga Vladimir – član Operativnog štaba državnog komiteta za saradnju sa UNPROFOROM

[266] Rečenica u izvorniku nedovršena.

[267] Autonomne oblasti.

[268] Oblasti.

b)
c) Ilija Sašić – Predstavnik Zapadne Slavonije u Birou Republike Srpska Krajina u Beogradu
d) Miletić Milenko,
Radošević Slobodan – Podravska Slatina
Gajić Milan – Pakrac
Ostojić Milenko – Okučani
Kosanović Pavle – Grubišno Polje
Uskoković Čedo – Sekretar Oblasnog crvenog krsta.
Prijedlog druga predsjednika Limar Čedo iz [269]

Izvornik, rukopis, latinica
HR-DASB, OV SOZS, kut. 1.

108

1992., lipanj 1.
Knin

Zahtjev Vlade RSK Državnom komitetu za suradnju s UNPROFOR-om SRJ da zatraži od UNPROFOR-a da osigura prijevoz hrane, lijekova i humanitarne pomoći u RSK jer su zbog rata u BiH komunikacije u prekidu

---

REPUBLIKA SRPSKE KRAJINE
VLADA REPUBLIKE
SRPSKE KRAJINE K N I N
Broj: 04-5-17/92.
Knin, 1. 06. 1992. god.

DRŽAVNOM KOMITETU ZA SARADNJU SA UNPROFOR-om
B E O G R A D

PREDMET: Zahtjev Vlade RSK, dostavlja se

Zbog izuzetno teške situacije i ratnih događaja na teritoriji Bosne i Hercegovine došlo je do potpunog prekida cestovnih saobraćaja i komunikacija preko tih područja, što je dovelo do toga da se već duže vrijeme ne vrši doprema humanitarne pomoći u robi, hrani i lijekovima namjenjene stanovništvu Republike Srpske Krajine od strane raznih humanitarnih organizacija i društva, kao i od strane organizacije Crvenog krsta.

Zbog rečenog, Vlada je zauzela stav da se od predstavnika UNPROFOR-a zatraži obezbeđenje, odnosno obezbjedi pratnja prilikom transporta humanitarne pomoći RSK u robi, hrani i lijekovima, koju šalje Crveni krst, razne humanitarne i druge organizacije

---
[269] Rečenica u izvorniku nedovršena.

društva, a sve kako bi ista stigla na teritorij Republike odnosno onome kome je ta pomoć namjenjena.

Napominjemo i to da je ovo potrebno iz razloga što snabdjevanje jedinica UNPROFOR-a raspoređenih na području Republike također ide istim pravcima i komunikacijama, dakle preko teritorija Bosne i Hercegovine.

Zbog svega toga, obraćamo vam se ovim zahtjevom očekujući da će te poduzeti potrebne radnje u tom pravcu.

PREDSJEDNIK VLADE RSK:
M.P.[270] Mr. Zečević Zdravko, [v.r.]

Preslika, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 4., kut. 2.

109

1992., lipanj 2.
Knin

Zapisnik 17. sjednice Vlade Republike Srpske Krajine

REPUBLIKA SRPSKE KRAJINE
VLADA REPUBLIKE
SRPSKE KRAJINE K N I N
Broj: 04-1-17/1-92.
Knin, 02. 06. 1992. god.

Z A P I S N I K

sa 17. sjednice Vlade Republike Srpske Krajine, održane 02. 06. 1992. godine na Tvrđavi – Dom privrednika.

Na sjednici prisutni:
Mr. Zečević Zdravko, Kablar Jovo, Božanić Boško, Martić Milan, Vinčić Svetozar, Grabundžija Sava, Bjegović Đorđe, Gaćeša Rade, Peurača Vojin, Rađen Mirko, Veselinović Sergej i Starević Dušan.
Sjednici još prisustvuju:
Janković Zdravko i Živković Miloš.
Sjednici ne prisustvuju:
Bogić Stevo, Ećimović Dušan, Džakula Veljko, Šuša Bojan, Veizović Dobrosav, Dr. Hadžić Mladen i Brnović Mitar, dr. Dušan Jović.
Sjednica je počela sa radom u 8,30 sati.
Sjednicom presjedava Mr Zdravko Zečević.

[270] Okrugli pečat: RSK, Vlada, Knin.

Konstatira da je prisutna većina članova i da se može punovažno odlučivati.
Članovi Vlade utvrđuju slijedeći

D n e v n i r e d:

1. Informacija o aktuelnim vojno-političkim zbivanjima i njihova refleksija na Republiku Srpska Krajina (MUP, NO, VP).
2. Verifikacija zapisnika sa 16. sjednice Vlade RSK.
3. Davanje saglasnosti:
a) Pravilnika o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Ministarstvu za urbanizam, stambeno-komunalne djelatnosti i građevinarstvo.
b) Pravilnika o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Ministarstvu energetike i rudarstva.
4. Donošenje Rješenja o imenovanju:
a) Sekretara Ministarstva trgovine i turizma,
b) Glavnog tržišnog inspektora RSK,
c) Pomoćnika Ministra za unutrašnje poslove,
d) Upravnog odbora JP "naftne industrije Krajine".
5. Prijedlog za vanredno unapređenje oficira.
6. Donošenje Odluke o preuzimanju objekata, opreme i robnih rezervi Savezne direkcije robnih rezervi u vlasništvo RSK.
7. Donošenje Uredbe o visini, uslovima i načinu isplate naknada materijalnih troškova zaposlenih u državnim organima.
8. Razno:
a) Donošenje Odluke o imenovanju lica za raspolaganje sredstvima žiro-računa Budžeta RSK,
b) Razmatranje zahtjeva Trio Obraovac za plaćanje rada izrade maskirne uniforme,
c) Razmatranje zahtjeva Sindikata RSK za završetak nastave u školi,
d) Razmatranje zahtjeva opštine Obrovac za dopunska sredstva,
j) Razmatranje zahtjeva JP "Krajina putevi" za pozajmicu u iznosu od 2.000.000. dinara,
f) Razmatranje problematike telefonskih veza sa opštinama u Krajini,
g) Razmatranje zahtjeva Centar za Socijalni rad za dodjelu novčane pomoći za lične dohotke,
h) Razmatranje zahtjeva RTV Srpske Krajine za dodjelu sredstava za osobne dohotke.

Tačka 1.
Informaciju o aktuelno vojno-političkim zbivanjima podnio je Ministar unutrašnjih poslova Milan Martić. Upoznao je članove Vlade sa problemima koji su nastali presjecanjem vazdušnog i cestovnog saobraćaja prema Republici Srbiji.

Ukazao je potrebu da se što hitnije uspostavi koridor, a u tom pravcu je potrebno ispitati mogućnost da UNPROFOR pomogne oko uspostavljanja istog.

Vezano za zaštitne snage UN koje se raspoređuju na teritoriji Srpske Krajine javlja se problem teritorija RSK izvan katastarskih granica opština koje su obuhvaćene planom zaštite te je potrebno u daljnim dogovorima s UNPROFOR-om nastojati da se i ta područja stave pod zaštitom snaga UN. Vezano za formiranje kriznih štabova u opštinama potrebno je zatražiti od opština povratnu informaciju o formiranju i sastavu kriznih štabova te redovnom slanju izvještaja o situaciji na području opština. Ministar je u tom smislu istakao potrebu

osnivanja kurirske službe koja bi se mogla osnovati pri ministarstvu. U raspravu o ovoj tački dnevnog reda uključio se Ministar energetike i rudarstva i ukazao na tešku energetsku situaciju na području Republike. Upoznao je članove Vlade sa postojećim elektroenergetskim kapacitetima u Hidroelektranama Obrovac, Manojlovac, Golubić te s obzirom na postojeće kapacitete može se doći u još težu situaciju. Da bi se ova situacija u dogledno vrijeme što lakše prevladala istaknuto je da je potrebno da se sagledaju svi energetski kapaciteti, da se priđe osposobljavanju i najmanjih elektrana koje bi mogle proizvoditi električnu energiju. Ministar je također iznio da se počela provoditi redukcija električne energije na području cjele Republike s tim da bi se mogli nesmetano snabdjevati potrošači čiji je rad vezan za normalnu opskrbu stanovništva kao što su npr. vodovod i pekare.

Ministar Bjegović je govorio i o mogućnostima eksploatacije nafte na području već postojećih nalazišta u Đeletovcima, Mirkovcima i Jankovcima. Potrebno je napraviti najnužnije popravke na crpnim postrojenjima i staviti ih u funkciju. Također je potrebno vidjeti mogućnosti uvoza povezivanjem sa uvozno-izvoznim firmama.

Ministar Bjegović je upoznao članove Vlade sa investicionim radovima na dalekovodu Lapac – Udbina te problemima vezanim za nabavu materijala prekidom koridora prema Srbiji te embargom UN.

Tačka 2.
U tački 7. zaključak treba da glasi: "da se plan Sairusa Vensa modificira budući da je u pitanju..."
Nakon provedene rasprave Vlada je jednoglasno donijela Odluku o usvajanju zapisnika sa 16. sjednice Vlade RSK održane dana 26. 05. 1992. godine u Kninu.

Tačka 3.
a) Ministar za urbanizam i građevinarstvo izložio je pravilnik o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Ministarstvu za urbanizam stambeno-komunalne djelatnosti i građevinarstvo. U Ministarstvu je predvidio tri organizacione jedinice i to: resor za urbanizam i prostorno planiranje, resor za stambeno-komunalne poslove i građevinsko zemljište i resor za građevinarstvo. Napomenuo je da najmanji broj radnih mjesta bez kojih Ministarstvo nebi moglo obavljati poslove iz svog djelokruga je 12, sa 29 izvršioca. U Ministarstvu je neophodno da se imenuju tri pomoćnika Ministra i to po jedan zadužen za svaki resor. U pravilniku su detaljno razrađeni poslovi po resorima broj izvršioca te uslovi za obavljanje određnih poslova. Nakon provedene rasprave jednoglasno je donesena

O D L U K A

Usvaja se Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Ministarstvu za urbanizam, stambeno-komunalne djelatnosti i građevinarstvo.

b) Ministar energetike i rudarstva obrazložio je vladi Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Ministarstvu energetike i rudarstva. Osvrnuo se na organizaciju rada dvaju resora kao osnovnih organizacionih jedinica. U pravilniku je predviđeno da u Ministarstvu postoji pomoćnik ministra te dva pomoćnika po resorima. Pravilniku je predviđen najmanji broj zaposlenih radnika neophodnih za normalno odvijanje rada Ministarstva. Nakon provedene rasprave jednoglasno je donesena

O D L U K A

Usvaja se Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Ministarstvu energetike i rudarstva.

Tačka 4.

a) Ministar za trgovinu i turizam obrazložio je predlog postavljanja sekretara ministarstva trgovine i turizma. Nakon provedene rasprave donesena je

O D L U K A

Za sekretara ministarstva trgovine i turizma postavlja se Eklemović Milutin dipl. pravnik iz Dalja.

b) Ministar Vinčić Svetozar obrazložio je predlog Odluke o postavljenju glasnog tržišnog inspektora RSK. Nakon provedene rasprave jednoglasno je donesena

O D L U K A

Za glavnog tržišnog inspektora RSK postavlja se Lukić Milan dipl. oec. iz Knina.

c) Ministar Unutrašnjih poslova Martić Milan obrazložio je predlog imenovanja pomoćnika ministra za Javnu bezbednost. Nakon provedene rasprave donesena je jednoglasno

O D L U K A

Pomoćnik Ministra za Unutrašnje poslove zadužen za javnu bezbednost imenuje se Pavković Nebojša iz Knina.

d) Ministar energetike i rudarstva je predložio članove Upravnog odbora JP "Naftne industrije Krajine". U raspravi i predlaganju članova Upravnog odbora su sudjelovali i Ministri Vinčić i Grabundžija te je nakon toga jednoglasno donesena

O D L U K A

O imenovanju članova upravnog odbora JP "Naftne industrije Krajine" u sastavu:

1. Savan Grabundžija, predsjednik, iz Dvora na Uni,
2. Đorđe Bjegović, dipl. ing. iz Knina, član
3. Bukarica Petar, iz Knina, član
4. Vučenović Jovan, dipl. oec. iz Erduta, član
5. Borojević Rade, dipl. ing. iz Beograda, član
6. Đuković Đorđe, dipl. oec. iz Vukovara, član
7. Petrović Đuro, dipl. ing. iz Krnjaka, član
8. Bajić Đuro, iz Mirkovaca, član
9. Kuzmanović Željko, dipl. oec. iz Beograda, član
10. Radaković Nikola, dipl. ing. iz Borova, član
11. Žigić Vaso, dipl. oec. iz Belog Manastira, član

Tačka 5.

Ministar unutrašnjih poslova Milan Martić je predložio Vladi da se pukovnik Španović Stojan i pukovnik Borisav Đukić vanredno unaprede. Nakon provedene rasprave Vlada je jednoglasno donijela

O D L U K U

kojom se upućuje prijedlog za vanredno unapređenje pukovnika Španović Stojana u čin general-majora i pukovnika Đukić Borisav u čin general-majora.

Tačka 6.

Ministar Vinčić Svetozar je predložio Vladi da se donese odluka kojom bi se objekti, oprema i roba na teritoriju RSK dosadašnje vlasništvo savezne direkcije robnih rezervi preuzela u

vlasništvo RSK te prenijela na raspolaganje, upravljanje i nadzor republičkoj direkciji robnih rezervi. Nakon provedene rasprave jednoglasno je donesena

O D L U K A

o preuzimanju objekata, opreme i robnih rezervi dosadašnje vlasništvo savezne direkcije za robne rezerve u vlasništvo RSK.

Tačka 7.

Ministar financija Peurača Vojin izložio je Uredbu o visini, uslovima i načinu isplate naknada materijalnih troškova zaposlenih u državnim organima. Po predviđenim kriterijima predlaže da dnevnica za službeno putovanje za 6 mjeseci iznosi 4.000,00 dinara, a naknada za odvojeni život od porodice 40.000,00 dinara za provedene dane odvojenog života od porodice. Nakon provedene rasprave donesena je

O D L U K A

usvaja se Uredba o visini, uslovima i načinu isplate naknada materijalnih troškova zaposlenih u državnim organima. Uredba će se objaviti u Službenom glasniku a predstavlja sastavni dio ovog zapisnika. Usvajaju se iznosi naknade za službeno putovanje te naknada troškova za odvojeni život.

Tačka 8.

a) Podpredsjednik Vlade Jovo Kablar predložio je da se imenuje lice za raspolaganje sredstvima na žiro-računu RSK. Nakon provedene rasprave donesena je sljedeća

O D L U K A

Za raspolaganje sredstvima na naprijed navedenim žiro-računima i to: Budžeta RSK broj 60815-630-336 i Organa uprave broj 60815-637-9368 Zdravko Zečević, predsjednik Vlade RSK, Jovan Kablar, podpredsjednik Vlade RSK, Đorđe Bjegović Ministar u Vladi RSK, Milan Martić Ministar u Vladi RSK, Vojin Peurača Ministar u Vladi RSK i Anka Bojanić, Šef Budžeta RSK.

b) Podpredsjednik Vlade Jovo Kablar upoznao je članove sa zahtjevom TRIO Obrovac da se plati rad i izrada maskirnih uniformi u visini od 3.000.000,00 dinara. Veselinović Sergej je izložio tešku materijalnu situaciju ove radne organizacije a pored ostalih problema istakao je da radnicima nisu isplaćeni osobni dohoci. Kako su maskirne uniforme bile izrađene za MUP Krajine to je Vlada donijela zaključak da = 3.000.000,00 dinara isplati MUP radnoj organizaciji TRIO Obrovac.

c) Informaciju o prijedlogu sindikata RSK za završetak nastave u školama podnijo je podpredsjednik Jovo Kablar. Sindikat predlaže da zbog nestašice goriva i ostalih objektivnih teškoća kod izvođenja nastave školska godina završi do kraja ove sedmice. U raspravi koja je po tom pitanju otvorena došlo se do zaključka da je neophodno obaviti konsultacije sa ministarstvom prosvjete i upoznati ga sa ovim prijedlogom budući da ministar Knežević nije prisutan današnjoj sjednici. Odluka o ovoj tački dnevnog reda odlaže se do iduće sjednice.

d) Veselinović Sergej je upoznao članove Vlade sa teškom materijalnom situacijom cjelokupnog stanovništva na području općine Obrovac.

Govorio je o teškom stanju privrede, iznio brojčane pokazatelje mobilisanih na području općine te zatražio od Vlade iznos od 10.000.000,00 dinara kao akontaciju dijela dopunskih sredstava. U raspravi koja je potom otvorena istaknuto je da je potrebno utvrditi jedinstveni kriterij za dodjelu dopunskih sredstava za sve opštine. Nakon toga donesena je

ODLUKA

O davanju 3.000.000,00 dinara opštini Obrovac kao dio dopunskih sredstava koji će se donošenjem jedinstvenih kriterija dodjela dopunskih sredstava svim opštinama u konačnom obračunu odbiti od iznosa koji bude dodjeljen opštini Obrovac.

j) Ministar Grabundžija Savan je predložijo Vladi zahtjev Javnog preduzeća "Krajina putevi" za pozajmicu u iznosu od 2.000.000,00 dinara za isplatu osobnih dohodaka. Nakon provedene rasprave donesena je

ODLUKA

Da se JP "Krajina putevi" dade kao pozajmica uz akceptni nalog iznos od 2.000.000,00 dinara.

f) Podpredsjednik Vlade Kablar Jovo je govorio o problemima komuniciranja sa ostalim opštinama na području Krajine. Posebno je teško uspostavljanje telefonskih veza. Nakon rasprave koja je vođena o tom pitanju donesen je sljedeći

ZAKLJUČAK

Da se u dogovoru sa PTT uspostavi direktna telefonska linija sa svim opštinama na području Krajine Beogradskom ili Banjalučkom linijom te da se od PTT zatraži povratna informacija u roku od osam dana.

g) Podpredsjednik Vlade Jovo Kablar upoznao je članove Vlade sa zahtjevom Centra za socijalni rad iz Knina za dodjelu novčane pomoći za isplatu ličnih dohodaka te je nakon sprovedene rasprave donesena

ODLUKA

Centru za socijalni rad iz Knina daje se iznos od 355.300,00 dinara za isplatu ličnih dohodaka.

h) Direktor RTV Srpske Krajine Branko Marjanović obrazložio je Vladi da u nedostatku sredstava i materijalne situacije u kojoj se nalazi Radio Knin potrebno osigurati sredstva za lične dohotke.

Nakon provedene rasprave donesena je

ODLUKA

Kojom se RTV Srpske Krajine dodjeljuju sredstva u iznosu od 1.200.000,00 dinara za isplatu ličnih dohodaka.

Sjednica je završena u 12,30 sati.

PREDSJEDNIK VLADE RSK:
Mr. Zdravko Zečević

Preslika, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 4., kut. 2.

110

1992., lipanj 2.
Glina
Izvješće o radu Ratnog predsjedništva i SO Glina od 1990. do 1992.

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
SKUPŠTINA OPŠTINE GLINA
P r e d s j e d n i k
Glina, 2. VI. 1992. godine

I Z V J E Š T A J
o radu Skupštine opštine Glina i Ratnog predsjedništva
Skupštine opštine Glina

Gospodo poslanici, dozvolite mi da dam svoje samo osnovno mišljenje, kad je u pitanju pismeno saopštavanje Parlamentu svih postupaka i dogadjanja, kao i izvršenje planiranih poslova, te politička težina svakog trenutka koja je najčešće diktirala spontano odredjivanje i usmjeravanje političkih odluka na nivou povjerene uloge Ratnog predsjedništva.

Upozoravam i podsjećam Skupštinu da je vrijeme u kojem sam vršio funkciju predsjednika, ne samo specifično, već tragično i kompleksno u dijelu političke težine sa svim bojama političkog i medijskog rata, kad se na svim nivoima krše ustavne i zakonske odredbe, kad se Opština nalazi izvan funkcionisanja svih sistema vlasti, i kad se priprema za odbranu srpskog naroda od najtragičnijeg ustaškog programa, u čijim rukama je koncentrisana sva vlast, zatim u vrijeme teškog oružanog rata, sa takovim specifičnostima sukoba koji u dosadašnjoj istoriji nije poznat, u vremenu kad pucaju i zamiru svi životni i privredni tokovi sa dotadašnjom Republikom Hrvatskom kao i kompletna preorjentacija i usmjeravanje na Republiku Srbiju, gdje je trebalo savladati, ne samo veliku prostornu udaljenost, već i sve druge specifičnosti koje karakterišu Republiku Srbiju u odnosu na dotadašnju Republiku Hrvatsku.

Smatram da ovaj Izvještaj ne može dočarati svaki trenutak i njegovu patološku težinu da bi se mogla shvatiti ispravnost postupaka i odluka koje sam lično donio ili uz odluku i mišljenje Ratnog predsjedništva. Zato sam unapred svjestan da je "Izvještaj" u svom kazivanju, ograničenih mogućnosti prenosa stvarnog stanja, pa se ne mogu ljutiti na sve eventualne kritike koje mogu proisteći iz takvog saopštenja.

Zbog gore navedenih razmišljanja, smatram da je iznošenje golih činjenica dovoljno da se ocijeni opsežnost poslova koji su svakodnevno pritiskali da se moraju rješavati bez odlaganja, jer bi inače doveli do raspada sistema odbrane i sigurne tragedije za srpski narod.

Kod preuzimanja funkcije predsjednika, preuzeta je i velika politička težina, koja je diktirana stanjem bezvlašća u prethodnom periodu kroz osam mjeseci kad su sistemi vlasti još funkcionisali. Od samog početka bio sam svjestan snage ustaškog pokreta u Hrvatskoj i van granica Jugoslavije, programa ustaškog pokreta u Hrvatskoj i van granica Jugoslavije, programa Vatikana i germanskog bloka i angažovanost posljednjeg atoma skoro svakog Hrvata za definitivno uništenje pravoslavlja i Pravoslavnih Srba. Trenutak je zahtjevao visoku diplomatiju. Koliko sam u tom uspio sa svojim timom i ovim Parlamentom ostaje za procjenu.

Moj prvi nastup poslije izbora, u pozdravnom dijelu, nije bio diplomatski i ne mislim da je bio kvalitetno sadržajan u dijelu političke elokvencije, ali je imao jednu drugu vrijednost. Dao je javno i otvoreno moju čvrstu i jasnu opredjeljenost u borbi za srpski narod, a protiv militantne ustaško-fašističke politike Hrvatske Vlade i Hrvatskog Sabora. On je samo uslovio brzi izlazak iz rukavica hrvatskog bloka sa svojim jasnim opredjeljenjima i programom, kao i snažniju, bržu i agresivniju i ekonomsku i političku bitku hrvatske vlasti za totalno uništenje srpskog naroda na glinskim prostorima. Samo da Vas podsjetim uloge Emila Madžara, najvećeg ustaškog bojovnika na glinskim prostorima već od prvog dana preuzimanja RO "Prehrana", koja je trebala postati plijen Republičkog fonda za privredni razvoj Republike Hrvatske. Ista sudbina je čekala Pamučnu predionu, Plivu, Željezaru itd.

13. maj je zapamćen u Glini po Komemoraciji na Spomen kosturnici Glinskog groblja, ali i po maratonskom duelu sa Degoricijom,[271] te susretom sa Falerom[272] i Brodarcem[273] u predsjedničkoj kancelariji, kao i konkretnim dogovorom u vezi "Prehrane", uz svu podršku našeg ispravnog postupka, sa strane ministra Gažija.[274]

Podsjećam na dogadjaje na "Plitvicama" i našu vanrednu sjednicu Skupštine u 23,00 časa 31. III. 1991. godine i Odluke koje smo tada bili prisiljeni da donesemo:

"o otcjepljenju od Republike Hrvatske i prisajedinjenoj SAO Krajini,

o otcjepljenju milicije iz sastava MUP-a Hrvatske i prisajedinjenju MUP-u Krajine i

Odluka o otcjepljenu šume iz sistema "Šume Hrvatske" i prisajedinjenju "Šumama Krajine".

Istovremeno podsjećam na javne demante na HTV-u o neprihvatanju Odluka Skupštine opštine Glina od strane RO "Prehrana" i njenog direktora Emila Madžara. Javni demantij je išao i sa strane direktora MC Glina, čiji je osnivač Skupština dr. Mome Momčilovića i njegovog užeg stručnog kolegija; dr. Steve Trivanovića, dr. Pere Tomića, dr. Mirjane Pećina, dr. Marije Gavran, i dr. Djure Šterka najvećeg ustaše na glinskim prostorima, koji je bio glavni protagonista i idejni vodja svim navedenim kolegama. Obavijest je išla i za kolektiv "Šumarija" Gline i njenog direktora ing. Branka Ljubičića, koji je to javno demantovao pred ovim Parlamentom. Njegova opredjeljenost kasnije se ipak potvrdila u sprečavanju organiziranja referenduma srpskog naroda za Krajinu i Jugoslaviju u zgradi "Šumarije" i svesrdnog organiziranja referenduma za Republiku Hrvatsku odnosno za hrvatski blok zajedno sa tadašnjim predsjednikom Suda Brankom Coklinom u zgradi Suda.

Kako je hrvatska vlada intenzivno radila na formiranju svoje oružane sile i ilegalnim i legalnim naoružavanjem ustaških formacija, mi smo na jednoj od redovnih skupština od 10. V. 1991. godine donijeli odluku o aktivnijem organizovanju odbrane od eventualne ustaške agresije i formiranju dobrovoljačkih naoružanih odreda, organizovanju Opštinskog štaba i donošenja Plana odbrane. Prije tih odluka inicirao sam i organizovao još u IV. mjesecu, prvi sastanak svih predsjednika SO i IV-a Banije i Korduna u Glini gdje je osnovna tema bila sigurnosno-bezbjednosna situacija na našim prostorima Banije i Korduna u kontekstu trenutne političke situacije, kao i njene projekcije. Druga tema razgovora bila je privredna suradnja i mogućnost njenog povezivanja. Od tada smo se jednom nedjeljno nastavili sastajati do početka oružanih sukoba sa ustaškim snagama, ali stalno u drugom opštinskom središtu.

[271] Slavko.

[272] Pogrešno, riječ je o Stjepanu Palleru, načelniku PU Sisak.

[273] Đuro.

[274] Ivica.

Moram iznijeti činjenicu da smo u toku V. i VI. mjeseca imali stalno jedinstven zaključak na svim tim sastancima, da, ako dodje do agresije na prostore bilo koje opštine, sve druge opštine moraju u roku od 24 časa destabilizirati hrvatsku vlast na svojim prostorima. Do toga, kako znate, nije došlo sinhrono. Izuzev Gline i Dvora na Uni sve druge opštine su izostale od te dogovorene aktivnosti. Kordun se nije pokrenuo u sistemu odbrane ni 2-2,5 mjeseca kasnije.

Da se ponovno vratim na period prividnog mira u IV. i V. mjesecu kao i dijelom VI mjeseca, period kad se ispoljavanju izuzetne vojne pripreme hrvatskog stanovništva kroz organizaciju snaga MUP-a Hrvatske, povećavajući te snage nekoliko stotina i hiljada puta uz otvaranje novih postaja i naoružavanjem automatskim vatrenim oružjem tih punktova do puškomitraljeza.

Istjerivanjem Srba iz milicije i primanjem najmilitantnijih mladih Hrvata na obuku i slanje na odredišta, kao i naoružavanje svakog hrvatskog domaćinstva uz asistenciju organa milicije. U tom segmentu osvježavam samo jedan eklatantan trenutak koji govori za veliko bogatstvo neprijateljskih elemenata i širok kolorit snaga, koje je Tudjman[275] izorganizirao i sa kojima je dejstvovao u našoj sredini i sa kojima se trebalo i treba boriti.

Slučaj ubijstva mladog Karaice iz Velikog Gradca i sahrana, na kojoj sam držao govor i gdje je bila organizovana prva počasna paljba od strane naše milicije SAO Krajine. Bez obzira na obezbedjenje i zabranu snimanja, izuzev kamere Miljka Radanovića tajno je snimala još jedna kamera. Snimljena traka cijelog obreda sahrane, uz tonski snimak do 16,00 odnosno 17,00 sati nalazila se u Centru MUP-a Hrvatske u Zagrebu, poslate sa strane Alekse Čučilovića i njegovog sina.

U toku ta tri i pol četiri mjeseca bila je ispoljena moja maksimalna aktivnost na polju uspostavljanja kontakta sa odredjenim segmentima Vlade pa i samog Vrha Republike Srbije, kao i svih privrednih povezivanja zajedno sa gospodinom Milanom Koraćom, predsjednikom IV-a, u dijelu odnosa sa Privrednom komorom Srbije, Privrednom komorom Jugoslavije, Privrednom komorom Vojvodine, radnim organizacijama u Srbiji vezanim za problem tekstilne industrije zajedno sa direktorom Pajićem, da se prevazidje blokada PPG, problemi SDK-a i td.

Ove aktivnosti su bile izuzetno plodne i one su dale, u najtežim trenutcima za Opštinu Glina spasonosne rezultate. Ako se studioznije sagleda vitalnost glinske privrede prije i za vrijeme oružanog otpora i njen brz oporavak za vrijeme i neposredno poslije ratnih dejstava, je svakako rezultat, i dio sadržaja rada i zasluga u napred navedenim aktivnostima oba predsjednika i sekretara. U svim tim aktivnostima može se postaviti signifikantno paralelizam dogadjanja na privrednom, političkom, organizacionom i vojno-strategijskom planu u svim drugim opštinama Banije i Korduna.

Ne smatram da smo mi bili najpametniji, niti da smo bili mnogo pametni, ali smatram i to objektivne činjenice potvrdjuju, da smo ipak imali dosta toga pametno u svom radu, u politici, u cjelokupnom izboru kvalitetnih ljudi, čiji je nesebičan angažman dao visoke rezultate na svakom polju; i privrednom; i vojno-odbrambenom; i društvenom i političkom, u zaista najtežim uvjetima gdje je trebalo puno samoinicijative.

Velike teškoće sam imao u formiranju Štaba glinske odbrane i komandi dobrovoljačkih nenaoružanih odreda. Moram istaći visok patriotizam i visoku ljudsku svijest, u momentu pojave ustaške aveti, u onim momentima svjesnog preuzimanja odgovornosti zajedno sa mnom u organizaciji formacija odbrambenih jedinica i strategiji odbrane. Zato moram istaći neke od ličnosti iz te prve linije: puk. Crevara Stanka, Vladu Ćupovića, Iliju Bjelajca, Milu

[275] Franjo, predsjednik Republike Hrvatske.

Leticu, Boru Bekića, Mićan Slijepčević, Ćanu Divjakinju, Dušana Momčinovića, Đuru Ljiljka, Dragana Roksandića, Milana Koraća, Milu Paspalja, i još mnoge druge koji zaslužuju ovu ocjenu prvih boraca, a koji su se nalazili u ovom sistemu odbranu. Neka mi oprosti svaki onaj čije ime nisam spomenuo. Bio bi to jako dugačak spisak, on je poznat i postojan, i za nas i za sva buduća pravoslavna pokolenja mora ostati svetinja svako ime, koje je u tom momentu našlo sebe u potrebi žrtve za spas i odbranu svog naroda.

Moram i ovog puta podsjetiti na pravo korištenja neotuđivog prava jednog naroda da uspostavi pravne i društvene odnose, kao i sistem vlasti, koji ne ide na štetu tog naroda i da svaka suspenzija ljudskih i gradjanskih prava mora biti spriječena, te smo u tom smislu morali tražiti rješenja da organi MUP-a Hrvatske na našim prostorima vrše zakonske poslove u interesu našeg naroda i naše društveno-političke zajednice a ne da budu upotrebljeni za stalnu oružanu presiju na naš narod i oduzimanje sloboda. Skupštinski zahtjevi i odluke su bile takove da zahtjevamo njihovu lojalnost našim vlastima i da čelne ljude, u Policijskoj ispostavi, postave izvršne vlasti Opštine Glina. S tim zahtjevom sam djelimično upoznao Komandu Petrinjskog policijskog inspektora koji je službovao u Kutini a koji se ponudio i prihvatio mjesto načelnika Stanice javne bezbednosti u Glini. Nekoliko dana prije izvršenja ove odluke i povratka života u Stanici milicije u mirnije vode, Lukačev zet odustaje od načelnikovog mjesta i želi zaposlenje u "Prehrani" kao nekakav stručni radnik. Činjenica je da je MUP Hrvatske znao svaku pojedinost u dijelu našeg plana iznalaženja rješenja mirnim putem u pogledu uspostavljanja cjelovitosti vlasti na Opštini Glina te da su priredili kompletan plan hapšenja svih odgovornih u Opštini i dijela Gline, ljude koji su bili politički radikalniji u organizaciji SDS-a, kao i činjenica da su ove činjenice znale samo gore navedene osobe mogu se naslutiti i neki zaključci, koji i ne moraju biti tačni.

Izostanak kompletnog hapšenja i likvidacije možemo zahvaliti samo slučaju velike agresivnosti snagama MUP-a Hrvatske u Glinskoj ispostavi, odnosno njihovoj patroli, koja je oružano napala grupu dobrovoljaca u dijelu vršenja svoje obavezne kontrole da ne dodje do političkih iznenadnih hapšenja Srba, odvodjenja i likvidacije. Toga dna, 26. VI. 1991. godine, Dragiša Stefanović je bio i ostao legenda i heroj u odbrani srpskog naroda. Od toga dana život je na našoj opštini preveden na ratne uvjete. Na jednoj od ranijih Skupština predvidjeli smo mogućnost stanja neposredne ratne opasnosti, i da u tim momentima Parlament neće moći funkcionirati u punom sastavu te smo izabrali Ratno predsjedništvo kao operativno tijelo sa svim ingerencijama i snagom Skupštine. Ratno predsjednštvo je brojilo 11 članova, a predsjednik Skupštine je ujedno bio i predsjednik Ratnog predsjedništva. Ratno predsjedništvo se moralo snalaziti u novonastalim okolnostima i ratnom stanju. Njegov rad može se ocijeniti kroz sve donešene "Odluke, Rješenja, Proglase, Zahtjeve, Uputstva, mobilizacije" itd i itd. Svi predmeti i poslovi uradjeni po Ratnom predsjedništvu bili su prezentovani i verifikovani na dve Skupštine, zadnja 30. XII. 1991. godine.

Sa čim smo se sve suočili, i čemu smo bili izloženi, kao i to što smo odlučivali, sadržano je u svim tim donešenim materijalima koji su već jednom bili na uvidu. Materijali poslije Nove godine, a vezani za odluke i rad Ratnog predsjedništva do 10. IV. 1992. godine priloženi su u dnevnom redu.

Poslije 26. VI. 1991. godine, želim ukratko iznijeti moje aktivnosti koje su bile stalne, maltene 24 sata, u uniformi, sa Štabom na terenu. Moj poziv od 27. VI. 1991. godine i 28. VI. 1991. godine, gospodinu Babić[276] i gosp. Martiću[277] za stručnu pomoć od 2-3 iskusna

[276] Milan.

[277] Milan.

oficira radi daljeg i stručnijeg organiziranja odbrane, jer sam procjenio nedovoljnost snage u dobrovoljačkim odredima kao i lošu naoružanost, naspram dobro naoružanim, brojčano jačom, dobro organizovanom i vojnički obučenom ustaškom snagom hrvatskog vrhovništva kao i velikog dijela civilnog hrvatskog naroda, nije urodio plodom. Obećanje je bilo da se strpim 2-3 dana. Kako i nakon 5 dana nitko nije stizao, a ugroženost sve veća, samoinicijativno sam, u dogovoru sa puk. Borićem,[278] išao na podizanje Štaba TO, prištapskih jedinica i mobilizaciju na nivou Opštine, sistem koji je do tada iskakao iz svih vojnih propisa o mobilizaciji. Vi se sjećate da su to bile porođajne muke u školi u Šibinama. Moram ovo ipak naglasiti da je ovo bilo prvo podizanje TO i proglašavanje mobilizacije na nivou Opštine na prostorima Krajine i da je to bio početak prvog organizovanog stvaranja vlastite Srpske Armije, za odbranu svog naroda i svojih teritorija od agresije ustaških snaga.

Vi bi se morali sjećati koliko je bilo problema da dođe do sjedinjavanja dobrovoljačkih odreda, jedinica milicije SAO Krajine i TO, posebno u dijelu prihvatanja rezervnog oficirskog kadra. Deset dana i prije i poslije podne izlazio sam pred postrojene čete i odrede i držao predavanja o potrebi jedinstvenog otpora cjelokupnog srpskog naroda sposobnog za borbu, te da se nadje pod jedinstvenom komandom TO kao jedinu legalnu vojnu strukturu u odbrani svog teritorija. Tako su dobrovoljački odredi, milicija SAO Krajine i TO postali jedinstvena oružana sila glinske opštine u sistemu organizacije i komande TO u odbrani naših prostora. Ako uporedimo našu organizaciju, Knin i Dvor na Uni, konstatujemo da je Knin podigao TO 2 mjeseca poslije Gline, do tada se oslanjao na miliciju SAO Krajine; Dvor je išao na podizanje TO ali je skoro mjesec i pol dana zadržao trojnost oružanih struktura pa je kasnije bilo tehničkih poteškoća. Druge Opštine tada su mirovale. Kasnije je krenula aktivnija organizacija života u mjesnim zajednicama, uključivanjem odbora MZ u sistem vlasti i odgovornih tijela u dijelu brige oko izbjeglica, snabdjevanja, organiziranja i brige oko poljskih radova, i pomoći u svim kasnijim aktivnostima oko naknadnih mobilizacija.

Bitna je i informacija u dijelu aktivnosti usmjerenih na organiziranje otpora na petrinjskoj opštini, mjesnih zajednica Sisak-Caprag, kao i djelomična pomoć u početnim kracima Opštini Kostajnica. U MZ Mali Gradac održao sam sastanak sa predsjednicima srpskih mjesnih zajednica Opštine Petrinja. Poslije nekoliko dana održao sam sastanak sa nešto širim krugom aktivista tih mjesnih zajednica i šire, kao i dijela Siska-Capraga, oko 150 ljudi, poslije čega su izabrani predstavnici volje naroda tih mjesnih zajednica i došli u prostorije Opštinskog štaba Glina gdje smo formirali Štabove Zajednica mjesnih zajednica Opštine Petrinja i Zajednica mjesnih zajednica Sisak-Caprag. Kasnije se išlo na formiranje osnovnih nosioca vlasti Opštine Petrinja u Banskom Grabovcu, na kom sastanku sam učestvovao. Opštinska vlast Gline i njen stav dugo vremena je ispomagala materijalno, energetski kao i u drugim sredstvima i Petrinju i Sisak-Caprag. Dugo vremena ova oba Štaba su bila organizacijski vezana za Opštinski štab TO Glina i praktično bila pod njegovom komandom. Kako je organizacija otpora na tim opštinama napredovala osjećala se veća snaga tih Štabova i manja potreba za angažovanje glinskog Štaba u dijelu saradnje.

Ne smijemo zaboraviti i ostvarivanje prvih kontakata i aktivnosti na prostoru Korduna, Vrginmosta i njihov dolazak u školu Šibine gdje sam koordinirao sastanak oba Štaba.

U dijelu zadataka komandanta Banije i Korduna, koji sam dobio od strane predsjednika Vlade Krajine, bilo je dosta problema i nepoznanica zbog čudnog ponašanja starješinskog oficirskog kadra. Nastojao sam od prvog momenta da izdejstvujem kvalitetan tim oficira za

[278] Gruica.

jedinstven Štab Banije i Korduna. Tu je dosta vremena proteklo dok su se pojavila prva ostvarenja. Jednostavno nije bilo onog kvalitetnog odziva vojnih starješina. Svi su htjeli biti samo savjetnici. Na kraju i to se realiziralo najprije kao odvojeni Štabovi Banije i Korduna a potom zajednički s sjedištem u Vojniću, navodno iz strateških razloga.

Ako sada sistematiziram najvažnija zbivanja kroz neka tromjesečja, uz izvinjenje za neke dijelove ako se ponove, slijedi ovaj presjek pojedinih vremenskih perioda u kojima prevaliraju ovi ili oni problemi u svojoj dominantnoj i manje dominantnoj formi.

Prva tri mjeseca karakteristična su za prevaliranje velikog političkog otpora politici i postupcima hrvatskog vrhovništva i hrvatskog Sabora. (U tom smislu su donošene odluke Skupštine opštine).

Donošenja odluka Skupštine opštine išle su u smislu snažnog političkog otpora s jedne strane, i sa druge strane u amortiziranju svih saborskih odluka i ustavnih rješenja, koja su išla na štetu srpskog naroda.

U drugoj polovini prvog tromjesečja, u kojoj se političko-bezbedonosna situacija znatno usložava, u smislu početne agresije oružanim snagama hrvatskog vrhovništva na prostore naše Opštine, kao i drugim opštinama Banije, moja aktivnost a time i aktivnost ovog Parlamenta više se usmjerava u smislu izgradnje odbrane našeg prostora. (Podsjećam: 3. V. 1991. godine Savjet za narodnu odbranu, čiji sam predsjednik po funkciji donosim "Odluku o formiranju dobrovoljačkih nenaoružanih jedinica Srpske narodne zaštite". 10. maja 1991. godine Skupština opštine Glina daje suglasnost na ovu Odluku.) U Rješenju Odluke razradjeno je: rejoni za formiranje organizacija i formacija komandi, organizacija i formacija odreda, mobilizacijski razvoj komandi i jedinica nenaoružanih dobrovoljačkih odreda, i nosioci izbora dobrovoljaca i izrade nastavnog plana i programa. Pod ličnom komandom učinjen je Plan odbrane Gline sa strane visoko-stručno oficirskog kadra.

Treće polje borbe u I tromjesečju spada u sferu privrednih i političkih tema. Borba za očuvanje glinske privrede i njeno preusmjeravanje prema Republici Srbiji zbog izražene blokade sa strane Republike Hrvatske i prekida funkcionisanja DK-a prema našoj strani, kao i spašavanja RO od preuzimanja sa strane Republičkog fonda za razvoj Republike Hrvatske. Kroz tu bitku čini se i razbijanje ustaških organizacija u tim segmentima društvenog života.

Četvrto polje djelovanja u tom razdoblju odnosi se na aktivnosti sa predstavnicima Srpske pravoslavne crkve, povratka imovine, statusa Pravoslavlja kao i pripreme i održavanja Komemoracije na Spomen kosturnici 13. maja. Izdefiniranju potrebe za izgradnjom sakralnog objekta na mjestu spomenika ispred Spomen-doma uz ugradnju svih umjetničkih ostvarenja u okviru ranijeg programa Odbora za izgradnju spomen obilježja.

Peta stavka, koja je imala svoju veliku političku vrijednost i snažno oružje u viziji potrebe vodjenja propagandnog rata: Osnivanje Srpskog izdavačkog poduzeća "Krajina" uz obezebedjenje prostora, koje nažalost nije dalo rezultate zbog nesposobnosti direktora Vukašina Zorića a posebno zbog njegove razbijačke i separatističke politike.

Drugo tromjesečje mojeg mandata je apsolutno najteži dio rada i života.

Jedinstvena ocjena: rat i sve što ide uz formu najtežeg i najspecifičnijeg oblika rata.

Prestanak pravnog sistema, haos, panika, prekid svih životnih tokova, prelazak na ratno stanje a bez ratnog ustrojstva, ingerencije vlasti ravne nuli, a odgovornost maksimalna.

Tada se iskazuje vrijednost i snaga Odluke od 18. VI. 1991. godine o formiranju Ratnog predsjedništva sa snagom odlučivanja Skupštine, u slučaju kriznih stanja.

Osnovna karakteristika: Ipak brzo snalaženje u sistemu daljeg organiziranja i sigurnije odbrane srpskog naroda. Poslije oružanog napada MUP-ovih snaga Republike Hrvatske od

26. VI. 1991. godine nakon nekoliko dana proglašavamo izvanrednu opasnost od rata i na nivou Opštine podižemo Štab i prištabske jedinice TO.

Danonoćne aktivnosti odvijaju se na konsolidiranju odreda, jačanju i organiziranju višeg nivoa Štaba TO Opštine, kao i komandi odreda. Podizanju moralne i borbene gotovosti za odbranu. U organizovanju civilnog života i uspostavljanju sistema vlasti u mjesnim zajednicama.

Slijedi velika informativna aktivnost, posebno u VIII mjesecu. U Zapadni svijet probija istina o ustaško-fašističkom pokretu hrvatskog vrhovništva na srpske teritorije Krajine a posebno Banije. Pojavljuje se izuzetno značajna emisija “Vijesti” u Dnevniku holandske i španske televizije sa glinskog ratišta kao i prenosa agencija BBS i EBS-sija.

U prva 2-3 mjeseca oružanog sukoba treba još jednom podsjetiti na dosta velike aktivnosti u podizanju i organiziranju odbrane na prostoru Petrinje i Sisak-Capraga.

Glina je već nakon prvih početaka ratnih zbivanja postala neko organizaciono središte. U tim ratnim uvjetima veliki su napori vršeni u stalnom vraćanju života što više u civilnu funkciju.

Napominjem da su Skupštinske vlasti Opštine Glina svakog trenutka bile prisutne i u Opštini i na terenu bez obzira na opasnosti koje su bile prisutne.

Širenjem otpora na svim prostorima Banije i aktivnijem otporu na Kordunu davalo je veću snagu i moral našim snagama.

U dijelu odnosa sa svim jedinicama JNA, koje su se našle na našem terenu, ili su prolazile, bile su pozdravljene sa moje strane uz izražavanje maksimalne saradnje. U tom dijelu Glina je dokazala poseban vid aktivnosti kroz organizovanje niza zajedničkih sastanaka svih komandi Armijskih struktura Banije i Korduna kao i Treće zone i Štabova TO uz politička odgovorna tijela Opštine Banije i Korduna. O tome svjedoče zapisnici sa uvijek najaktualnijom i životnom tematikom.

Oživljavanje privrede Gline, stvaranje značajnijeg dohotka u ratnom stanju, traženja pomoći u povezivanju sa privrednim strukturama Republike Srbije bilo je, sa moje strane stalno prisutno uz aktivnosti izvršnih vlasti ove Opštine i privrednih subjekata. Smatram da su predsjednik IV gospodin Milan Korać i sekretar Skupštine opštine gospodin Dragan Roksandić integralni dijelovi svih mojih aktivnosti, a u vojnom dijelu komandni kadrovi TO i vojnih struktura bili su sadržaj svakodnevnog zadatka.

Posebno ističem veliku brigu za borce i porodice boraca, njihovu prioritetnost i vrednovanje prve borbene linije kao najbitnijeg elementa u sistemu nagradjivanja, bez obzira koliko to skromno i beznačajno bilo.

U suštini naš sistem borbe bio je stalno usmjeravan na borbu za prvu liniju. Loše materijalno stanje Budžeta Skupštine Opštine nije omogućilo jednokratno materijalno obeštećenje porodicama palih boraca, ali se zato mora voditi najstroža briga u pogledu iznalaženja najkvalitetnijih materijalnih dugoročnih rješenja na nivou Opštine kao i na nivou Republike Srpske Krajine.

Jačanje vojnih struktura, veća borbena iskustva, viši stepen komandovanja i borbene gotovosti omogućio je opštinskim strukturama da se više mobilišu na snažnijem i organizovanijem uspostavljanju civilne vlasti, kao i privrednim problemima.

Daleko od toga da je sve bilo ovako ružičasto kao što je do sada izlagano. Bilo je puno žuči u borbi protiv političkih destabiliziranja borbenih linija raznim strujama i ideologijama. Borba protiv dezerterstva, neposlušnosti, otudjivanja pokretne i nepokretne imovine na oslobodjenim teritorijama. Problem koji je eskalirao uz nemogućnost formiranja sudstva i pravosudja, kao i u dijelu organizacije i funkcije sistema službi unutrašnjih poslova i službi

bezbednosti, kao najslabijih tačaka ove borbe. Uz sve moguće aktivnosti organizacije sudstva i pravosudja, i vojnog i civilnog, do danas nije dalo punovrijedne rezultate koje je trebalo i koje je objektivno bilo moguće. To je stvorilo mnogo i nepotrebnih problema i poslova kao i nepotrebnih ljudskih žrtava.

Ne možemo Glinu gledati izdvojeno iz sistema Krajine. Ona je njen integralni dio i to vrlo značajan. Zato nefunkcionisanje Vlade Krajine i Skupštine Krajine mjesecima dalo je dodatne probleme i glavobolje. To je često, i skoro uvijek destabilizovalo sistem vlasti i zahtjevalo od odgovornih struktura iscrpljivanje i posljednjih snaga da se sistem i vlasti i organizacije odbrane i privrednih tokova održe na najnižim stepenicama funkcionisanja, ali još uvijek, u uporedjenju sa drugim opštinama Banije i Korduna na dosta zavidnom nivou.

Poslije izlaska na Kupu odigravaju se nove kvalitetne promjene u sistemu stvaranja Brigade. Čini se to vrlo nespretno, i to ponovno destabilizira opštinske strukture, i tjera nas na dodatne napore, kao i da radimo poslove van našeg djelokruga zbog nečijih greški, znači postfestum.

U to vrijeme znatnije se potresa i Vlada Krajine, te se čine dodatne aktivnosti na ponovnom stabiliziranju jedinstva politike Krajine, u čemu Glina vodi odlučujuću riječ. Tada se sa strane Ratnog predsjedništva Opštine Glina traži izmjena naziva SAO Krajine u naziv Srpska Krajina, što rezultira uspješno proglašenjem Republike Srpska Krajina uz donošenje i Ustava Republike Srpska Krajina.

U vojno-strategijskom pogledu ponovno naglašavam budnost glinskog rukovodstva u dijelu operacija na Petrinjskom i Sisačkom prostoru.

Zbog neriješenog džepa Farkašić-Nebojani-Mokrice-Dumača, kao i problema Sunje i Capraga te Mošćenice sazivam sastanak u Vijećnici Glinske opštine, komandanata I OG Šamarica, komandanta II OZ, komandanta Petrinjskog garnizona, komandanta Štaba Brigade i Štaba TO Glina i komandanta Armijske jedinice stacionirane u zgradi nekadašnje "Plive", i opštinske strukture Petrinje i Sisak-Caprag.

Osnovno pitanje je bilo oslobodjenje napred navedenih spornih prostora i vojno strategijski aspekt tog problema, za mene posebno zabrinjavajućeg zbog velikih gubitaka naših boraca u tom dijelu odnosno u dijelu Glinske Poljane i dijela jedinica Dvora na Uni, koje u dijelu petrinjskog džepa dijele sudbinu zajedno sa Glinjanima. Obećanje i odgovor pukovnika Tarbuk Slobodana je da ništa ne brinem, to za njih nije problem, oni kad se sjete mogu taj prostor očistiti za 24 časa, a da mi gledamo kako da spriječimo pljačku i da jačamo civilnu vlast. Moj odgovor je bio u vidu pitanja: "Šta će biti kad se za mjesec dana sastanemo ovdje ponovno po istom pitanju!" usljedio je odgovor: "Budite bez brige, samo vi radite svoj posao". Ponovno smo se sastali nakon mjesec dana u užem sastavu po istom problemu, ali je odgovor tada bio "nemoguće je sada bilo što učiniti jer je u toku 14-to primirje". Poslije je nastavilo 15-to primirje i time kraj bilo kakovim akcijama. Otvoreno postavljam pitanje naših velikih oficira i stratega?

Ovaj problem ponovno je zaokupljao moju pažnju, kao i problem vezan za snagu i funkcionisanje novoformiranih mobilnih brigada i lošeg funkcionisanja Štaba III Operativne zone. Stoga 11. XI. 1991. godine, održavam sastanak sa Opštinskim strukturama Banije i Korduna u našoj Vijećnici gdje prisustvuju predsjednici Opština i Izvršnih vijeća i sekretari Opština. Želim vas upoznati sa dnevnim redom i najbitnijim zaključcima

D n e v n i   r e d

1. Upoznavanje sa vojno-političkom situacijom na regiji Banije i Korduna i iznalaženje Rješenja.

2. Dalje jačanje sistema odbrane na prostoru III. zone.

3. Uspostavljanje civilne vlasti na nivou III. zone.
4. Privredna saradnja regije Banije i Korduna sa Bosnom i Hercegovinom i funkcionisanje društvenih djelatnosti.
5. Funkcionisanje ministarstava u Vladi Srpske autonomne oblasti Krajine.

Banija i Kordun kao regionalna cijelina treba da jedinstveno sagledava problematiku Štaba TO Opština koje je sačinjavaju u pogledu formiranja mobilnih brigada. Da se organizacija i funkcioniranje Štaba III. zone osjeti na svim prostorima Regije radi postizanja jedinstvenog sistema odbrane.

Pitanje rješenja financiranja vojske treba da se nadje na nivou Armijske strukture I OG.

Radi uskladjivanja vojnih operacija i samog sistema komandovanja, kao i odgovornosti, Vlada Krajine treba da dade veću snagu Štabu III. zone i da se uspostavi njihova tješnja saradnja.

Radi popune mobilnih brigada treba da se primjenjuje vojno-stručno znanje i popuna po VES-ovima.

Pri Štabu III. zone i I. OG na Šamarici u svojstvu koordinirajućeg tijela treba formirati političko i izvršno tijelo sastavljeno od predsjednika Opština Banije i Korduna u cilju uspostavljanja vojno-političkog i ekonomskog jedinstva Regije.

Potreban je hitan sastanak predsjednika Opština Banije i Korduna ponovno sa Štabovima I. OG i III. OZ radi iznalaženja Rješenja za oslobadjanje teritorija koja su još uvijek pod ustaškom vlašću a pripadaju teritoriju SAO Krajine – obaveza data predsjedniku Skupštine opštine Petrinja.

Na Ratnom predsjedništvu traženi su redovni Izvještaji: Crvenog krsta; funkcionisanja Civilne zaštite; Izvještaj aktivnosti i odgovornosti Štaba TO Glina i njenog komandanta zbog odredjenih propusta od 26. VI. do 15. IX. 1991. godine; Izvještaj načelnika Stanice javne bezbednosti; Izvještaji o radu inspekcijskih službi itd.

30. XII. 1991. godine održava se redovna Skupština opštine Glina gdje se prezentiraju sve aktivnosti i odluke Ratnog predsjedništva u vremenu od VIII. – XII. mjeseca.

Istovremeno pod trećom tačkom dnevnog reda donosi se slijedeći prijedlog uz obrazloženje: "Predlaže se sprovodjenje novih demokratskih izbora na nivou Republike Srpska Krajina, a takodjer i opštinskih izbora i izbora u mjesnim zajednicama kada to dozvole ratni uslovi tj. kada prestane neposredna ratna opasnost". Obrazloženje: Ovaj Zaključak proizlazi iz potrebe da politički život, htijenje naroda i stranačka aktivnost na području Republike Srpske Krajine dobije svoju konkretizaciju kroz demokratske višestranačke izbore na nivou Skupštine Republike Srpske Krajine, Skupštine opština u sastavu Republike i na nivou mjesnih zajednica pojedinih opština. Sa ovim bi se zaokružila jedna cjelovitost političkog života u ratnim uslovima i stvorio kontinuitet u političkom životu Srba i drugih naroda koji sa njima žive na području Republike Srpske Krajine.

Ovakav Zaključak predpostavlja postojanje uslova za provodjenje demokratskih izbora tj. oživljavanje rada stranaka i prestanak neposredne ratne opasnosti".

U četvrtoj tačci daje se inicijativa za dopunu delegacije koju je imenovala Skupština SAO Krajine sa novim članovima radi poboljšanja kvalitete u političkim pregovorima sa svim političkim subjektima u cilju utvrdjivanja i zaokruženja cjeline Republike Srpske Krajine. Ova inicijativa je dana na osnovu zaključaka Skupštine SAO Krajine pri proglašenju Republike kad je bio i zaključak da predsjednik Republike pod hitno rekonstruiše Vladu, što je prihvatio kao imperativan zadatak i obavezu, a koju nikad nije ispunio. Rad Vlade i dalje je bio bez sadržaja. Zbog pogoršanja sigurnosno-bezbednosnog stanja i procjene javnog mjenja u gradu Glina i nepoznanice vezane za primjenu Vensovog plana, sazivam zajednički

sastanak svih političkih i vojnih rukovodstava Banije i Korduna 17. I. 1992. godine, koji se održava u restoranu nekadašnje "Plive", na kome je donijeto poznatih devet Zaključaka koji su dali umirujući ton gradjanima, a jasnije stavove i sigurnu opredjeljenost boraca na frontu o potrebi dolaska mirovnih snaga.

4. II. 1992. godine, organizujem ponovno zajednički sastanak opštinskih struktura Banije i Korduna vezan za privredne i stalno aktualne političke teme, uz dnevni red:

1. Upoznavanje sa mogućnostima saradnje Metalske industrije Okruga Banije i Korduna sa MK Smederevo, Deoničarsko društvo "Srbijačelik" – Smederevo.

2. Operacionalizacija aktivnosti Okruga Banije i Korduna povodom dolaska mirovnih snaga UN-a.

3. Organizacija bankarstva na nivou Okruga Banija i Kordun.

Pod tačkom 2. dato je kratko saopštenje, uz svojeručne potpise svih prisutnih, kao znak podrške potpisivanja Vensovog plana "... u vezi novonastale političke situacije", Predsjednici Opština i Predsjednici IS-a potvrdjuju svoju suglasnost na prihvaćanju koncepta mirovne operacije UN-a i dat će svoj pun angažman u njegovom sprovodjenju na teritoriju svojih opština".

Sutradan 5. II. 1992. godine, sazivam proširenu sjednicu Ratnog predsjedništva uz dnevni red:

1. Upoznavanje sa aktuelnostima vezanim za dolazak mirovnih snaga UN-a i davanje ocjene o potpisivanju saglasnosti na plan gosp. Sajrusa Vensa sa strane predsjednika Skupštine Republike Srpska Krajina Mile Paspalja, i u vezi s tim doneseni su slijedeći zaključci koji su Vama poznati.

1. Podržava se odluka o prihvatanju Vensovog plana dolaska mirovnih snaga UN-a uz dodatne garancije koje je dalo Predsjedništvo Jugoslavije i JNA.

2. Smatramo da je ovo samo realizacija sa sastanaka svih političkih i vojnih rukovodstava Okruga Banije i Korduna održanog 17. I. 1992. godine u Glini koja je obavezivala i predsjednika Republike Srpske Krajine i Predsjednika Skupštine RSK po pitanju prihvatanja plana UN-a.

3. Republika Srpska Krajina od prvog momenta bori se za najsvetlije ciljeve srpskog naroda, za opstanak u Jugoslaviji sa cjelokupnim srpskim narodom, a protiv secesionističke, ustaško-fašističke genocidne politike spram srpskog naroda sa strane Hrvatske.

4. Od prvog momenta otpora narod RSK u svojim odlukama, poštuje Ustav Jugoslavije i njeno Predsjedništvo.

5. Boreći se za Jugoslaviju i srpski narod u njoj, ne možemo prihvatiti secesionističko ponašanje predsjednika RSK Milana Babića u odnosu na Jugoslaviju i njeno Predsjedništvo i to kad je u pitanju primjena mirovnog plana gosp. Sajrusa Vensa.

Dosadašnja podrška predsjedniku Milanu Babiću bila je logična radi sveopšteg uticaja za nemogućnost korekcije pojedinih tačaka Vensovog plana kroz "aneks", a koje ne idu u prilog srpskog naroda. Kako su do sada iscrpljene sve mogućnosti dogovora i daljnjeg političkog uticaja na predloženi plan, naši stavovi su jasni i nedvojbeni u odnosu na Ustavne odluke Predsjedništva Jugoslavije a koje u potpunosti podržavamo. Na to nas obavezuje i Ustav Republike Srpska Krajina.

6. Osudjujemo istupanje predsjednika RSK dr. Milana Babića na presskonferenciji u Beogradu od 3. II. 1992. godine.[279]

[279] Vidi bilješku br. 61.

Ovakve izjave i stavove smatramo ličnim stavovima predsjednika dr. Milana Babića, a ne stavovima srpskog naroda Krajine, a posebno srpskog naroda Opštine Glina.

7. Budući da ove dogadjaje smatramo sudbonosnim za cjelokupni srpski narod, a ponajviše za srpski narod Krajine, zahtjevamo da se pod hitno sazove Skupština RSK radi razmatranja novonastale situacije. Predlažemo da se sjednica Skupštine Krajine održi na prostoru Okruga Banije i Korduna.

8. Povodom zadnjih istupanja bivših lidera stranke SDS-a gosp. dr. Jovana Raškovića, gospodina dr. Dušana Zelenbabe i gospodina Jovana Opačića, osudjujemo takove nastupe i smatramo ih direktnom borbom za vlast, kao i novu opasnost za jedinstvo srpskog naroda u cjelini.

Upozoravam ovaj Parlament sa bitnim statističkim podatkom da smo za nepunih 10 mjeseci imali osam sjednica Skupštine opštine, od čega pet redovnih i tri vanredne. Pored toga od vremena izbijanja ratnog stanja imali smo 12 sjednica Ratnog predsjedništva u standardnom ili proširenom sastavu.

Krajem februara odvija se zajednička Skupština sve tri Krajine u Borovu Selu gdje dolazi do ujedinjenja sve tri Oblasti u jednu Republiku Srpska Krajina. Usvajaju se amandmani na Ustav Krajine i vrši zbor predsjednika Republike i predsjednika Vlade, koji predlaže sastav svoje Vlade. U sastav nove Vlade dobivam mjesto ministra za zdravlje, pa se moje aktivnosti na nivou Opštine objektivno smanjuju. Poslije ostvarivanja prvih kontakata sa predstavnicima UNPROFOR-a, iste upoznavam sa kadrovskim promjenama na nivou naše Opštine i svoj legalitet prenosim na svog potpredsjednika gosp. Svetu Bogdanića, koji se u dijelu drugih poslova već uključio.

Kako je bilo poteškoća u sistemu organiziranja Skupštine, moj Zahtjev o davanju saglasnosti na razrješenje funkcije predsjednika, zbog odlaska na višu funkciju, našao se 10. IV. 1992. godine na Ratnom predsjedništvu gdje je i prihvaćen.

Od toga datuma de facto ja ne vršim funkciju predsjednika Skupštine opštine već potpredsjednik gosp. dr. Sveto Bogdanić.

Na kraju svog Izvještaja dozvolit ćete mi da se najiskrenije zahvalim svojim prvim suradnicima; predsjedniku Izvršnog savjeta gosp. Milanu Koraću, sekretaru Skupštine opštine gosp. Draganu Roksandiću, na poslovnoj i ljudskog saradnji, koja je bila, bez pretenzije dodvoravanja, krajnje korektna i na najvišem stepenu ljudskosti. Nije nikad došlo do bilo kakvog nesporazuma, ljutnje ili sumnje. Različitost mišljenja, u mnogim momentima bila je dragocjena i ono je samo omogućilo iznalaženje najboljeg rješenja.

Svom nasljedniku želim puno više uspjeha u radu od mene, manje teških trenutaka, i dobru saradnju i razumijevanje sa svojim timom.

I na kraju zahvaljujem se ovom Parlamentu na zajedničkim naporima u ostvarivanju svih ciljeva srpskog naroda, kao i svim svojim bližim i daljim suradnicima u Opštini, kolektivima i Srpskim oružanim snagama Opštine Glina.

Sa dubokim pijetetom opraštam se od svih naših boraca palih u ovom ratu, na našem zajedničkom putu borbe za srpski narod.

Hvala

P r e d s j e d n i k :
dr. Dušan Jović

Preslika, strojopis, latinica
HR-DAS-SCP, SO Glina, kut. 2.

111

1992., lipanj 5.
Gračac

Izvješće Stanice javne bezbjednosti Gračac Vojno-računovodstvenom centru u Beogradu o kriminalističkoj obradi protiv pripadnika Štaba TO Gračac zbog sumnje da su tijekom 1991. i 1992., prikazujući više vojnih obveznika, podizali novac preko 9. korpusa JNA i novac zadržavali za sebe

---

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA KNIN
SEKRETARIJAT UNUTRAŠNJIH POSLOVA KORENICA
STANICA JAVNE BEZBJEDNOSTI GRAČAC
BROJ/KU-24/92
GRAČAC, 05. 06. 1992. GODINE

– OTVORENO DX –

VOJNO – RAČUNOVODSTVENOM CENTRU

B E O G R A D

STANICA JAVNE BEZBEDNOSTI GRAČAC, VRŠI KRIMINALISTIČKU OBRADU NAD POJEDINIM PRIPADNICIMA I PRETPOSTAVLJENIM STARJEŠINAMA ŠTABA TO SO GRAČAC, ZBOG OSNOVANE SUMNJE DA SU ISTI TOKOM 1991. I 1992. GODINE, ZLOUPOTREBOM POLOŽAJA ILI OVLAŠTENJA PRIBAVILI SEBI PROTUPRAVNU IMOVINSKU KORIST, NA NAČIN DA SU PRISVOJILI NOVAC STAVLJAJUĆI NA ISPLATNU LISTU VIŠE LJUDI NEGO ŠTO JE BILO ANGAŽIRANO U POJEDINIM MJESNIM ZAJEDNICAMA ZA BORBENE ZADATKE.

OD 10. MJESECA 1991. GODINE ŠTAB TO SO GRAČAC PODČINJEN JE 1. MOTORIZOVANOJ KRAJINSKOJ BRIGADI VP-3060 SVETI ROK. OD TADA SVI PRIPADNICI ŠTABA TO SO GRAČAC DOBIJAJU NOVČANA SREDSTVA PUTEM NAREDBE KOMANDE 1. MOTORIZOVANE KRAJINSKE BRIGADE. ISPLATA SE VRŠI PREKO KNINSKOG KORPUSA. NA OVE LISTE STAVLJAJU SE LJUDI KOJI UOPŠTE NISU BILI NA BORBENIM ZADACIMA, A POSTOJE SAZNANJA DA SU POJEDINCI OVAJ NOVAC ZADRŽALI ZA SEBE. NAKON DOSTAVLJENIH LISTA RAČUNOVODSTVO UZ BLAGAJNIČKE IZVJEŠTAJE DOSTAVLJA I ISPLATNE LISTE VOJNO RAČUNOVODSTVENOM CENTRU BEOGRAD ZA PRAVDANJE ISPLATA OD KNINSKOG KORPUSA.

KAKO KOPIJE LISTA NE POSJEDUJE RAČUNOVODSTVO KNINSKOG KORPUSA KAO NI ŠTAB TO SO GRAČAC, TO VAM SE OBRAĆAMO DA NAM DOSTAVITE FOTOKOPIJE ISPLATNIH LISTA OD 01. 10. 1991. DO 01. 06. 1992. GODINE KOJE SE ODNOSE NA ISPLATU PRIPADNIKA ŠTABA TO SO GRAČAC, KAKO BI MOGLI IZVRŠITI UVID U ISTE, TE UTVRDITI ČINJENIČNO STANJE.

POŠTO JE KRIMINALISTIČKA OBRADA U TOKU MOLIMO VAS DA NAM TRAŽENE PODATKE ŠTO PRIJE DOSTAVITE.

N A Č E L N I K
GOJKO STOJAKOVIĆ

PREDANO DANA 5. 06. 1992. JAKŠIĆU[280]

Preslika, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 268.

112

1992., lipanj 5.
Glina
Izvješće dežurnih Stanice milicije Glina o ubojstvu Hrvata u Jukincu

IZVJEŠTAJ DEŽURNIH
05. 06. 1992. god.

Od 06,00 do 18,00 sati:

U 8,20 sati pristupio u SM Ćelap Božidar iz Drenovca kbr. 30 koji je prijavio da se objesila Peškir Ljubica iz Petrinje Gajeva 50. Na licu mjesta izašao vođa sektora Anđelić krim. tehničar Rebrača i dr. Trivanović, o svemu slijedi izvještaj Tužilaštvu.

U 10,00 sati prijavila Čalić Dušanka iz Gline V. Gaćeše bb da je u toku noći iz vatrenog oružja pucao Tarbuk Petar N. Demonje bb. Na lice mjesta poslana patrola Stanić-Slijepčević koji su uz potvrdu oduzeli AP reg. br. 487337 i sedam okvira za AP, dvije bombe Kašikare br. 8714, 8708, koje su pohranjene u skladište, slijedi prek. prijava.

U 17,10 sati pristupio u SM Božić Risto iz Gradačca koji je nastanjen u Jukincu kbr. 145, te prijavio da je NN[281] osobe sa bijelim Mercedesom PD registracije pobile susjede Rohak Ivan rodjen 1919. iz Gline, I. Gregurić 143, Nemačić Zvonko r. 1937. g., I. Gregurić 143. Poslednja dvojica su izbjeglice iz M. Solne. Ranjena je u desnu nadlakticu i desnu natkoljenicu Škrljac Jaga r. 1929. g. u M. Solnoj, izbjeglica na istom kućnom broju. Van životne opasnosti je. Uvidjaj obavili Kotur i Rebrača. Slijedi KP[282] o NN izvršiocu.

Zorojević D.[283]

Preslika, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 288.

[280] Priređivači nisu utvrdili ime.

[281] Nepoznat.

[282] Kaznena prijava.

[283] Dragan.

113

1992., lipanj 5.
Svinjarevci

Izvješće Mjesne kancelarije Svinjarevci o broju iseljenih hrvatskih domaćinstava i stanovnika te broju Hrvata koji su ostali u mjestu

---

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
OPŠTINA VUKOVAR

MESNA KANCELARIJA SVINJAREVCI

Broj: 4/1-1992.
Svinjarevci, dana 5. 06. 1992. g.

1. Broj doseljenih porodica	38
2. Broj starosjedilaca	78
Ukupno:	116
3. Broj doseljenih stanovnika	152
4. Broj stanovnika starosjedilaca	178
Ukupno:	330
5. Broj praznih kuća	70
6. Ukupna površina zemlje	1300 ha
7. zadruga radi	40 ha
8. privatna lica	1260 ha
9. doseljenicima podjeljeno	
10. starosjedioca podeljeno	

KOMISIJA ZA NASELJENJE:

11. 1. Balać Radomir, predsjednik
2. Ratković Nedeljko, član
3. Ivanišević Branka, član

12. Broj iseljenih hrvat. domaćinstava	99
13. Broj iseljenih hrvat. stanovnika	413
14. Broj sadašnjih hrvatskih stanovnika	41

Šef kancelarije:
Ivanišević Branka

Preslika, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 261.

114

1992., lipanj 6.
Glina
Izvješće Kriznog štaba SO Glina Republičkom centru za obavještavanje RSK o nefunkcioniranju vlasti i djelovanju pojedinih naoružanih grupa koje teroriziraju stanovništvo, posebno preostale Hrvate

---

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
SKUPŠTINA OPŠTINE GLINA
KRIZNI ŠTAB
Br. 4/92.
Glina, 06. 06. 1992. g.

REPUBLIČKI CENTAR ZA OBAVJEŠTAVANJE
K N I N

Predmet: izvještaj

Na sjednici Kriznog štaba Skupštine opštine Glina uočene su i utvrdjene slijedeće činjenice:
1. Skupština Republike Srpske Krajine je bila dužna da donese generalnu odluku o kontinuitetu pravnih propisa nekadašnje SFRJ pa je nastupila pravna praznina koja formalno pravno onemogućava rad pravosudnih organa.
2. Sa Skupštine od 21. 03. 1992. g. do danas nisu se dobila imenovanja tj. izbor sudija Okružnog i Opštinskog suda, kao i sudija porotnika što predstavlja najozbiljniju smetnju normalnom radu. Takodjer je nužno rješiti pitanje financiranja pravosudnih organa.
3. Uočena je velika slabost koordinacije milicije i pravosudnih organa. Očiti primjer je jučerašnje ubojstvo i ranjavanje više pripadnika hrvatske nacionalnosti, civila, koji su bili smješteni u Jukincu uz rub Gline, a da o tome istražni sudija nije obavješten do danas.[284]
4. Postojanje naoružanih grupa koje djeluju van struktura milicije, armije i njihovo pretvaranje u zločinačka udruženja za vršenje krivičnih djela /šilt dovezao 10-15 automobila iz B. Novog i Prijedora/ potrebno je što prije riješiti u skladu sa obećanjem ministra Martića u tom pogledu.
Ove grupe svojim postojanjem direktno utječu na borbenu gotovost jedinica, kao i na ciljeve borbe srpskog naroda.

U vezi sa tim potrebno je da Ministarstvo i Vlada hitno razmotri rad odgovornih ljudi u SUP-u i Stanici javne bezbjednosti Glina, a ako je potrebno i da izvrši i njihovo smjenjivanje.
5. Konstatirano je da zonski štab za Baniju nije pripremljen i dobro kadrovski popunjen da bi mogao vršiti povjerenu funkciju i to se ispoljilo naročito na sastanku na Šamarici 04. 06. 1992. g.
6. Krizni štab je donio odluku da se zatvor i benzinska pumpa zbog racionalne kontrole trošenja goriva, kao i omogućavanje rada PTT-a vanjskih linija. Ovaj zadatak preuzeo je na sebe predsjednik Izvršnog saveta.

---

[284] Vidi: Dok. br. 112.

Predsjednik Kriznog štaba
Bogdanić Svetozar

Preslika, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 306.

115

1992., lipanj 6.
Pertrinja

Iz izvješća Odsjeka za suzbijanje kriminaliteta Stanice javne bezbjednosti Petrinja o ubojstvima Hrvata od siječnja do lipnja 1992.

IZVJEŠTAJ O RADU ODSJEKA ZA SUZBIJANJE
KRIMINALITETA U VREMENU OD
01. 01. 1992. – 06. 06. 1992. g.

Dana:
– 09. 01. 1992. godine provedena krim. obrada nad Perenčević Draganom i Mutić Slobodanom zbog krivičnog djela ubojstva Crindić Stjepana i Paule. – K 1 [...]
– 27. 01. 1992. g. podnešena kriv. prijava pod brojem: K-4 protiv N.N. zbog kriv. djela ubojstva Malinac Ivana i Marije, te Vujnović Lucije. [...]
– 10. 03. 1992. g. podnešena kriv. prijava pod brojem: K-8, protiv N.N. zbog kriv. djela ubojstva nad Fabac Zvonkom i Dejanović Šteficom. [...]
– 06. 04. 1992. g . po kriv. prijavi: K-11 prijavljeno ukupno 682 osobe zbog kriv. djela iz čl. 134 KZ SFRJ.
– 08. 04. 1992. g. po kriv. prijavi: K-12 prijavljeno ukupno 4722 osobe zbog kriv. djela oružane pobune. [...]
– 12. 04. 1992. g. podnešena kriv. prijava pod brojem: K-15 protiv N.N. zbog kriv. djela ubojstva Gerdijan Mate. [...]
– 21. 04. 1992. g. podnešena kriv. prijava pod brojem: K-17 protiv N.N. zbog kriv. djela ubojstva Šarić Štefanije.
– 21. 04. 1992. g. podnešena kriv. prijava pod brojem: K-18 protiv N.N. osobe zbog kriv. djela izazivanja opšte opasnosti na objektu Ercegovac Ante. [...]
– 25. 05. 1992. g. po kriv. prijavi pod brojem: K-28 provedena krim. obrada nad Dragojević Vladom zbog kriv. djela ubojstva Pavković Ane. [...]

U toku je krim. obrada nad četiri (4) osobe (Badrić, Ivičić, i dr.).

Također je u toku kontrola poslovanja privatnih poduzeća i privatnih trgovina zbog utaja poreza.

Na našu inicijativu Sekretarijat za narodnu obranu SO Petrinje do sada je ukupno podnio 185 krivičnih prijava protiv osoba koje su izbjegle obavezu mobilizacije.

U vezi učestalih paljevina kuća u toku je kompletiranje predmeta radi obavjesti tužilaštu u Glini, iz kojeg predmeta proizlazi spoznaja da su maloljetnici obrađeni u kriv. prijavama: K-31 i K-32 do sada na području Petrinje zapalili oko 60 kuća.

U sedam (7) slučajeva o evidentiranim događajima obavješteno je tužilaštvo sa sjedištem u Glini za slijedeće događaje:
– samoubistvo vješanjem Aluga Dragutina,
– smrtno stradavanje Haramina Mine i Krivić Jagice uslijed požara na njihovoj kući izazvanog zbog kvara el. instalacije.
– samoranjavanje Ciganković Zorana,
– obavijest o saobraćajnoj nezgodi Lazić Željka,
– obavijest o pronađenim mrtvim tijelima: Španović Dragice, Graho Vladka i Delčić Marije, gdje je nakon obavljenog uviđaja i liječničkog pregleda mrtvog tijela utvrđeno da se radi o prirodnoj smrti.

ŠEF ODSJEKA ZA SUZBIJANJE
KRIMINALITETA:
Ostojić Željko, [v.r.]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-DAS-SCP, SJB Petrinja, kut. 1.

116

1992., lipanj 6.
Okučani
Zapisnik 4. sjednice Oblasnog vijeća Srpske oblasti Zapadna Slavonija

Z A P I S N I K

Sa četvrte redovne sjednice Oblasnog vijeća Srpske oblasti Zapadne Slavonije održane 06. 06. 1992. godine u Okučanima.
Sjednica je počela sa radom u 08,00 sati.
Sjednici prisutni: Džakula Veljko, predsjednik Vijeća; Kulić Mladen, podpredsjednik vijeća; članovi Vijeća: Budić Ljubiša i Bosanac Branko, Dželajlija Branko; Savo Radošević, sekretar vijeća.
Ostali prisutni: Pukovnik Jovan Čubrić komandant zonskog štaba TO Zapadne Slavonije, Žarković Krsta, načelnik centra bezbednosti, Mažibrada[285] ___________ načelnik državne bezbednosti, Ećimović Dušan, ministar za informisanje u Vladi Republike Srpske Krajine; Vitez Dušan, predsjednik Izvršnog savjeta opštine Okučani; Lovrić Đorđe, predsjednik Izvršnog savjeta opštine Pakrac.
Za sjednicu je predložen i usvojen slijedeći

DNEVNI RED

1. Izvještaj o unutrašnjoj političko-bezbedonosnoj situaciji na području Srpske oblasti Zapadne Slavonije i informacija o dostignutom stepenu razvoja štabova i jedinica TO Srpske oblasti Zapadne Slavonije.

[285] Zlatko.

Izvjestioci:
– Krsta Žarković i
– Pukovnik Jovan Čubrić komandant regionalnog štaba TO Srpske oblasti Zapadne Slavonije.
2. Ostala problematika.

AD 1.
DŽAKULA VELJKO: Ovu sjednicu sa ovim dnevnim redom dogovorili smo sa ciljem da zadaci koji su pred nama, a oni su najveći i najteži u odnosu na druge oblasti, jer mi nemamo ni teritorij ni narod na svom teritoriju, budu što efikasnije izvršeni, da bi sinhronizacija išla kako treba, da ne bi išao svako svojim putem i razmišljanjem.

Različita su gledanja na terenu o pitanju Wensovog[286] plana. Oblasno vijeće predstavlja civilnu vlast koja sa zonskim štabom, oblasnim SUP-om mora izvršiti određene sinhronizovane radnje. Na terenu moraju biti jedinstveni stavovi. Ne smije se dešavati da se kaže da je danas ovaj rekao ovo, sutra onaj ono i tako redom. Ne smijemo nasjedati raznim provokacijama i tumačenjima Wensovog plana. Da bi Wensov plan proveo mora se razoružati i jedna i druga strana. I oni se moraju povući na liniju od 30 km udaljenosti od zone pokrića sa teškim naoružanjem.

Ovo su samo neki od razloga za zajedničke stavove i akcije u narednom periodu.

Informaciju o unutrašnjoj političko-bezbednosnoj situaciji na području Srpske oblasti Zapadne Slavonije podnio je Žarković Krstan, načelnik Oblasnog centra bezbednosti.

Pored ostalog istakao je da je u Staroj Gradišci formirana stanica milicije brojčano jaka, a sa opremom slaba.

Stanica u Jasenovcu slaba sa ljudstvom. Područje Jasenovca je veoma rizično područje i tu se moraju poduzeti akcije da se stanica milicije ojača. Formirano je odelenje milicije u selu Mlaka zbog skele koja će ostati na korištenju za taj dio teritorije.

Formirano je tzv. riječno odelenje milicije u Novoj Varoši zbog kontrole rijeke Save.

Stanice Trnava – Paklenica su formirane na papiru. Kadrovi su predviđeni i ona će biti u funkciji kada dođe do demobilizacije teritorijalne odbrane. Formirane su stanice i u Rađanovcima, Čagliću, Kraguju, Šumetlici i u selu Bobare. Ove stanice su sa oružjem slabo snabdjevene a Šumetlica je bez i jednog vozila.

Stanica u Okučanima je brojčano dobro popunjena ali kadrovski izbor i kadrovska rješenja nisu dobra i tu se moraju poduzeti akcije da se stanje sredi.

Osnovni problemi sa kojima se suočavamo i koji će nas pratiti u službi bezbednosti su stručni kadrovi, oružje i oprema, hrana i gorivo. Korpus će nas skinuti sa hrane. Sa "Okučankom" i jednom firmom iz Bos. Gradiške smo pokušali pregovarati oko organizacije ishrane.

Predmeti, uglavnom krivični, se gomilaju, krivična djela su u konstantnom porastu (provalne krađe su učestale).

U koliko stanicu u Jasenovcu ne osiguramo sa oružjem morat ćemo stanicu (ljudstvom). Ustaše nam upadaju u dubinu. Tri dana su naši ljudi u Medarima bili na borbenoj liniji bez oružja.

Neprijatelj nastoji izviđačkim akcijama i vrbovanjem ljudi doznati naše položaje.

[286] Cyrus Vance.

Njihovo interesovanje je na južnom sektoru od Srpca zaključno sa Orahovom. Oni su zamislili nekakav klin da nas odsijeku na potezu Save.

DŽAKULA VELJKO: Zbog bolje kontrole i obzirom na činjenicu da se preuzima most na Savi bilo bi dobro da se izdaju nove propusnice.

ŽARKOVIĆ KRSTA: Nove propusnice su izrađene, ali zbog teškoća sa umnožavanjem još nisu u funkciji. Propusnice će se moći dobivati u područnim stanicama milicije.

DŽAKULA VELJKO: Informisao je Vijeće da je javljeno, da je po pitanju opreme za miliciju sve spremno i da se čeka prvi let da se ista oprema prebaci. Isto tako da ima količina od cca 160 vagona robe za Zapadnu Slavoniju. Zbog ove robe (hrane) i zbog mjera predostrožnosti zbog eventualnih nepovoljnih događanja mi moramo imati uređena i pripremljena skladišta za hranu.

Žarković ističe da ima i dalje raznih dezinformacija koja idu na štetu Zapadnoj Slavoniji kao npr. došao je u Batinu u Istočnu Slavoniju neki poslanik, navodno iz Beograda, ne znamo čiji, i saopćio da se opština Okučani (čak se ne pominje Zapadna Slavonija) mijenja za opštinu Derventa.

Predsjednik Džakula stavio je izvještaj SUP-a na raspravu.

U raspravi su učestvovali:

Vitez Dušan je istakao da ima primjedbi na miliciju. Postavio je pitanje međusobnog poštovanja i uvažavanja između oblasnog SUP-a i stanice milicije u Okučanima. Ide se linijom nezamijeranja u kadrovskim pitanjima. Oblasni SUP radi jedno a stanice bezbjednosti radi drugo. Pola ljudstva iz stanice javne bezbjednosti u Okučanima treba biti krivično gonjeno, pijančuje, pucaju bez kontrole, povoda i razloga, neće platiti piće ugostiteljima, ucjenjuju privatne ugostitelje i drugo.

Načelnik Žarković je prihvatio primjedbu na stanicu javne bezbjednosti Okučani i istakao je da od 130 zaposlenih u ovoj stanici postoji samo jedno stručno lice, odnosno sada njih dvojica.

Podnijeli smo Izvršnom savjetu opštine Okučani 09. 03. 1992. godine zahtjev za 5 stanova da bi riješili kadrovska pitanja. Teško je raditi ako nismo prihvaćeni na ovom području. Sa sjedištem oblasnog SUP-a u Okučanima ostali smo zbog sredstava veze, zbog saradnje sa Bosanskom Krajinom. Žarković nadalje ističe da dio ljudstva koji nosi oznake milicije na uniformama nisu u sastavu milicije. Uniforme je ranije davala teritorijalna odbrana i prišivali su se različiti znaci.

Lovrić Đorđe je istakao da o formacijama i brojnom stanju koje treba obezbjediti postoje na trenu različita tumačenja. Bilo bi dobro da koordinator za narodu odbranu komandama mesta dobije formaciju koju mora osigurati sa ljudstvom.

Bosanac Branko ističe da se milicija mora osnažiti da postane funkcionalna. Postoje indicije da su se i visoki vojni funkcioneri bavili kriminalom. Dok kradljivci ne budu javno hapšeni i dok za njih milicija ne pribavi materijalne dokaze o učinjenim nedjelima i dok ih ne bude predavala tužilaštvu, neće biti reda. Problemi su i u tome što vojni sudovi ne rade i predmeti su vraćeni na civilne organe – sudove.

Ećimović Dušan ističe da je nezadovoljan sa radom, neprofesionalizmom i neosjećajem pravne države od strane radnika bezbednosti. Nama radnici bezbednosti nisu educirani iz osnove zakonodavne materije koja se odnosi na službe bezbednosti. Moramo pod hitno organizirati seminare da zaposleni u bezbednosti znaju osnovna zakonska akta iz sfere bezbednosti.

Ima slučajeva da bez ikakove sistematizacije postoji 6 ili 8 pomoćnika Stanice javne bezbednosti. Ne mogu se izmišljati sistematizacije, ako se zna da to uređuje ministar unutrašnjih poslova Republike.

Kadrovska rješenja ne zadovoljavaju. Mi moramo osigurati kadrovske stanove za kadrove iz bezbednosti i pravosuđa. Mi ćemo imati već sutra pitanje sekretara Oblasnog SUP-a.

Žarković informira da svaka stanica milicije ima utvrđene dane za izvođenje nastave. Stanica javne bezbjednosti Okučani nisu održali ni jedan dan nastave.

Džakula Veljko: Mi u svom opredjeljenju moramo znati ako su za rješavanje problematike u bezbjednosti kadrovi – koji su to kadrovi, koji su to profili kadrova koje trebamo a isto tako i koji su to kojih se moramo riješiti. Nije slučajno što je sada sve skoncentrisano u Okučanima – sve je kod njih i sve na njima. No situacija je takva da Okučani moraju privremeno da riješe i pitanje smještaja oblasnih organa i oblasnog SUP-a.

Moramo probleme grupisati i napraviti selektivnost u pristupu u rješavanju istih. Redoslijed pitanja koje treba riješti mogli bi grupisati u slijedeće skupine:

– pitanje kadrova
– pitanje smještaja kadrova
– pitanje prvog čovjeka Oblasnog SUP-a
– pitanje okupljanja kvalitetnijih kadrova u službi bezbednosti u Okučanima
– pitanje ubacivanja novih kvalitetnih ljudi i postupno čišćenje redova milicije
– pitanje jedinstvene opreme i oznake, sve drugo nije i ne može biti milicija.

Zagorac Živko ističe da je uzrok kod nas ovakvih stanja i nepostojanja ideološkog rada (izgleda komunjarski ali i nije). Lično predlažem da načelnik napravi skraćeni program mjera i aktivnosti i predloži ovom vijeću – da to bude plan aktivnosti i obaveza. Mora se za sada provoditi bar informativni razgovor sa kandidatima koji su se prijavili za miliciju, da se ti kadrovi upoznaju sa obavezama koje ih čekaju.

Vitez Dušan ističe da se mnoge stvari moraju obavljati uz redovnu proceduru. Nekada nestrpljivost i preskakanja samo štetno djeluju. Mnogi problemi su krenuli upravo sa stanom sekretara Zrnića.[287]

Veljko Džakula ističe svrhu zajedničkog rada i usaglašavanje stavova. Kada npr. Vitez iznosi neki problem, prijedlog ili slično na savjet Okučana, ono ne smije biti sam na svom savjetu sa tim pitanjem već da to bude zajednički stav oblasnog vijeća, Savjeta, SUP-a itd.

Vitez Dušan ističe da mnoge nediscipline upravo potiču od samih pripadnika službe bezbednosti npr. od 20 zahtjeva za iselenje u Staroj Gradiškoj iz stanova 14 je u kojima je milicija.

Milan Radaković ističe da će ubrzo morati doći dan kada će milicija one četovođe koji su sada u miliciji personalci, utvrditi da su sa drugim kriminalcima zajedno krali. Suseljani se zgražaju na izbor nekih ljudi za miliciju. Nije isto upotrijebiti pušku i raditi operativne poslove milicije. Mi imamo dva pravnika koji mogu raditi u SUP-u ali neće biti prihvaćeni jer su stručniji.

U sistemu odjava i prijava u SUP upozorava da ne dobijemo izučene Hercegovce u službu bezbjednosti.

Mora se nadalje riješiti pitanje zdravstvenih knjižica pripadnika milicije i njihovih porodica kao i naslanjanje na neku zdravstvenu ustanovu.

Nakon rasprave Oblasno vijeće je donijelo slijedeći

[287] Milenko.

ZAKLJUČAK

Broj: 02-01-69/92

1. U cilju efikasnijeg rada i djelovanja Oblasni SUP mora maksimalno posvetiti pažnju kadrovskim pitanjima u Stanicama javne bezbjednosti i SUP-u kao cjelini, pitanju okupljanja kvalitetnih kadrova u SJB i SUP-u i postupnog čišćenja redova milicije – ovo je prioritetan zadatak za SJB Okučani, pitanjima uslova smještaja, kao i pitanjima jedinstvene opreme i oznaka.

2. U komisiju, pored ostalih, za sređivanje stanja u SJB Okučani ispred Izvršnog savjeta Okučani da bude delegiran Vitez Dušan.

3. 08. 06. i 09. 06. 1992. godine da se počne sa predavanjima i edukacijom kadrova zaposlenih SJB Okučani.

Pukovnik Jovan Čubrić upoznao je Oblasno vijeće o radnjama i aktivnostima u vezi sa organizacionim sređivanjem stanja u TO, o rješavanju pitanja MTS, o potrebi pojačanih mera obezbeđenja objekata i ljudi. Nadalje je istakao potrebu da se oslobodi određen prostor za privredne aktivnosti i da se povrate sredstva koja su otuđena sa područja Zapadne Slavonije ili u nemogućnosti povratka istih da se primijeni princip zamjene.

Informisao je o potrebama snabdjevanja do demobilizacije u toku demobilizacije i nakon nje. Neophodno je hitno stavljanje u funkciju Sekretarijata za NO (u Sl. glasniku SRK br. 6/92 precizirani su zadaci sekretarijata za NO).

Pukovnik Čubrić ističe potrebu krajnje racionalnog snabdjevanja. Hrana se odvozi i prodaje preko Save. Zbog nastale situacije ni jedno zrno žita i brašna praktično ne bi smjelo biti prevezeno preko Save.

Informisao je o evidenciji i prihvatu vojnih obveznika, o problemima civilnog stanovništva u vezi sa snabdjevanjem. Posebno je naglasio da će borci u postupku demobilizacije biti obezbeđeni sa hranom (do 7 dana) a dalje TO nije u mogućnosti provoditi isto.

Kriminal i profiterstvo još uvijek nije riješeno.

Opština Podr. Slatina je naredbom Saveznog sekretara uključena u sistem odbrane a nije predviđena za fomiranje Stanica javne bezbednosti. O ovom se mora postići suglasnost.

Ističe nadalje da ima problema oko prenošenja nadležnosti sa redovne na brigadnu miliciju – informiranost nije dospjela na krajnje izvršioce pa se dešava dvovlašće.

Upozorio je da se ljudstvo, osim najneophodnijeg, ne može izvlačiti sa linije odbrane – drugo je pitanje što su ljudi stavljeni formacijski na spiskove da budu pripremljeni, odnosno jedinica TO formacijski na papiru popunjena, ali do postupka demobilizacije ljudstvo i dalje ostaje u sastavu Korpusa.

Ima pojava i zahtjeva za putovanjima u inostranstvo. Ne bi se smjelo desiti da se dobije dozvola od bilo kog organa za putovanje u inostranstvo.

Informisao je o ovlaštenjima koja je Predsjednik Republike prenio na komandanta brigade, zonskog štaba itd. o mjerama koje može izreći.

Istakao je da je podnio zahtjev za smještaj starješina, smatra da tražiti kadrovske stanove može lako biti izgovor za dolazak, pa se zalaže za obezbeđenje smještaja. Procjenjuje da nakon popune milicije, popunjenost štabova i jedinica TO bit će sa 50%.

Nakon informacije otvorena je rasprava.

Milan Radaković ističe da je neke stvari u obliku lekcije pukovnik Čubrić trebao održati svojim kolegama oficirima pa se ne bi nalazili tu gdje jesmo. Smatra da smo za ratno profiterstvo, odnosno za njegovo sprečavanje zakasnili. Iznosi da je sa područja pakračke opštine prodano 185 tona žitarica i ____ tona mesa, a tamo su smještene njihove porodice.

Po pitanju hrane mora se razmisliti da li imamo skladišta za otkup i sredstva za otkup hrane.

Ako se proces spuštanja na područja ne bude brže odvijao teško ćemo zadržati ljude za 40.000,00 dinara – inače Slatinu drži na položajima motiv da će doći u Podr. Slatinu, drugog razloga i motiva ne mogu imati da budu ovdje.

Bosanac Branko poziva da se podnese informacija da li smo na bazi propisa Republike Srpske Krajine formirali sve što smo trebali. Zakonom o NO se govori o štabovima civilne zaštite a nemamo ih formirane.

Dešavaju se neke neusklađenosti u nadležnostima – da li može zabranu izvoza (prodaje) hrane donijeti Štab TO ili nadležni Sekretarijat za privredu. Na nama je da uspostavimo hijerarhiju na liniji organa vlasti. Nadalje postavlja pitanje da li Republika Srpska Krajina zna da je situacija na ovom području takva kakva je i kojim se linijama to mora moći riješiti.

Osnivaju se krizni štabovi a ne vidim da imaju podlogu u Ustavu, zakonu o NO ni unutrašnjim poslovima – da li je to onda nekakav paravojni organ.

Budić Ljubiša ističe da se dvovlašće mora prevazići, ovisno o vojnim strukturama po pitanju hrane, novca, goriva i drugih izvora snabdjevanja mora prevazilaziti. Postupak prelaska praktično sa vojnih na civilne organe mora ići brže i bezbolnije.

Vitez Dušan ističe da je sa zabranom prevoza hrane /žitarica/ preko mosta prekinut normalan tok kooperativnih odnosa. Mi u Okučanima imamo već vezane ugovore o uzajamnom povratnom povratku roba. Konkretno naš IPK šalje kukuruz za povrat stočne hrane kojom se snabdjeva svinjogojska farma – dakle ne radi se o siromašenju ovog područja sa hranom.

Milan Radaković smatra da resorni ministri Republike Srpske Krajine nisu obavili svoj posao. Mi imamo lični dohodak i dužan sam da se i sam brinem za ishranu.

Lovrić Đorđe iznosi da se opštini Daruvar najavljuje stotinjak ljudi za dolazak a pitanje je gdje ih smjestiti. Nadalje predlaže da se razmisli dali sve funkcije /koordinacija/ moraju u svakom Izvršnom savjetu popunjene – možda se time može osloboditi određeni broj kadrova za pomoć Oblasnom vijeću ili nekom drugom organu dok ne bude veće potrebe za opštine.

Veljko Džakula po pitanju kadrovske popune smatra da se treba poštovati hijerarhijska ljestvica, ali će se pojedina pitanja sve teže rješavati ako se zaobilazi samog sebe. Nije dovoljno poslati dokument pa smatrati da je sve završeno, da je time sa sebe odgovornost otklonjena. Zapadna Slavonija je specifična. Svi zahtjevi koji se šalju u ministarstvo za koje trebamo i možemo pomoći i uticati na rješavanje problema /i smijemo biti informisani/ da najprije mi raspravimo na Oblasnom vijeću da bude što kvalitetnije zahtjev obrađen i pripremljen. Na terenu moramo djelovati jedinstveno. Jako šokantno djeluje na ljude kada se kaže da ove godine nećemo do Grubišnog Polja, Daruvara a da će raspored snaga UNPROFORA biti ono što se vojnički drži. Treba otići u Bukovčane i objasniti ljudima – pripadnicima TO /na lokacije bivše jedinice komandanta Peulića[288]/ kakva je dalje njihova sudbina.

Kulić Mladen ističe da se mora jasno znati šta mislimo pod ostvarivanjem političkih ciljeva Zapadne Slavonije. Osvojiti Zapadnu Slavoniju možemo samo narodom. Ako nemamo jedinstven stav oko načina "osvajanja" Zapadne Slavonije – nećemo uspjeti. Okučani su naša dobra osnova za daljnje razgovore, oni su početak i kraj našeg egzodusa.

Veljko Džakula ističe da je na nama da na svakom mjestu, na svakom nivou govorimo u interesu Zapadne Slavonije. Odlaganje povratka moramo tražiti u okolnostima i zbivanjima oko nas.

[288] Priređivači nisu utvrdili o kome je riječ.

Pukovnik Čubrić ističe da je prilikom prvog susreta sa predsjednikom Džakulom istakao da je strategijski cilj Zapadne Slavonije prostor i narod na tom prostoru.

Džakula Veljko ističe da moramo na našem području provesti odluku Republike Srpske Krajine o mobilizaciji radno sposobnog stanovništva jer okolnosti to nalažu. Oblasno vijeće može donositi samo odluke ali će njihov uspjeh biti daleko veći ako se sa terena podrže i pomogne u njihovoj realizaciji.

Moramo prilikom donošenja važnijih odluka uvijek polaziti od uzročno posljedičnih veza. Ova inicijativa i odluka o zabrani prodaje hrane morala se temeljiti na konsultacijama i procjeni koja hrana i kome se zabranjuje prodavati ili kome se kojoj organizaciji dozvoljava prodavati, koji će se lanci time pokidati ako se prodaja zabrani itd. Mi moramo imati kontrolu šta se to smije i mora zadržati a šta mora da se plasira.

Budić Ljubiša upućuje na Zakon o robnim rezervama i da se u skladu sa zakonom vidi šta mi možemo i šta treba uvrstiti u robne rezerve. Isto tako treba raditi na osposobljavanju skladišnih prostora /npr. u D. Čagliću/ koja se uz određene adaptacije mogu privesti svrsi.

Žarković ističe potrebu fomiranja sabirnog centra Oblasti za oduzetu robu /strojeve, opremu i svu drugu robu/.

Vitez Duško ističe da je već dat nalog Zadruzi da uredi određeni prostor u tu svrhu.

Na osnovu provedene rasprave Oblasno vijeće Srpske oblasti Zapadne Slavonije na temelju člana 23. stav 4. Odluke o organiziranju i načinu rada Oblasnog vijeća donosi

ZAKLJUČAK

1. Voditi strogo računa da se ne dešavaju neusklađenosti u nadležnostima. Mora se uspostaviti i poštivati hijerarhija na liniji organa vlasti. Sprečavati osnivanje ili organiziranje bilo kakvih organa ili organizacija koje nemaju svoj osnov u pozitivnim zakonskim propisima i Ustavu Republike Srpske Krajine i aktima Srpske oblasti Zapadne Slavonije.

2. Funkcioneri i organi ne smiju se zadovoljiti datim ili izdatim naređenjima koja pokrivaju onog tko ih je izdao ako se jasno uočava da neće dati rezultata. Na tome se ne smije stati i mora se poduzeti sve dopušteno da se problemi riješe. Ne smijemo zaobilaziti sami sebe.

3. Na svakom mjestu, na svakom nivou moramo se svi i kao organi i pojedinačno zalagati i pridonositi interesima Zapadne Slavonije. Odlaganje povratka naroda Zapadne Slavonije na naše prostore moramo tražiti i u okolnostima i zbivanjima oko nas.

Strategijski cilj Zapadne Slavonije je prostor Zapadne Slavonije i naš narod na tom prostoru.

4. Prilikom obraćanja pojedinim ministarstvima ili bilo kom drugom organu Republike Srpske Krajine ili šire, ne smijemo se zadovoljiti činjenicom da je zahtjev ili dokument poslan. Moramo prethodno kolektivno uskladiti naše zahtjeve i svagdje tamo gdje trebamo i možemo pomoći i uticati na rješavanje pojedinih pitanja /a smijemo kao organ biti informisan/, da najprije mi raspravimo na Oblasnom vijeću na našim organima kako bi zahtjev ili bilo koji drugi predmet bio što kvalitetnije pripremljen i obrađen.

5. Kod donošenja važnijih odluka moramo uvijek polaziti od uzročno posljedičnih veza i preciznih procjena koje su koristi a koje štete od istih. Moramo voditi računa koji organ ili pojedinac ima ovlaštenja za određene odluke. Moramo provoditi međusobno informisanje i obavezne konsultacije, obavezno kada su u pitanju važne odluke.

6. Za sjednicu Oblasnog vijeća za 08. 06. 1992. godine da se pripremi prijedlog odluke po pitanju plasmana robe i stvaranja robnih rezervi. Zadužuju se Dželajlija Branko, Vitez Dušan i Radaković Milan.

7. Za sjednicu Oblasnog vijeća za 08. 06. 1992. godine pripremiti i donošenje odluke o radnoj obavezi, o formiranju sabirnog centra Oblasti za oduzetu robu nezakonitim držaocima, o razrješenju komandanta štaba za prihvat izbjeglica i organizaciju povratka srpskog naroda u Zapadnu Slavoniju kao i o imenovanju novog komandata istog štaba.

Broj: 02-0170/92
Okučani, 06. 06. 1992. godine

AD 2.
Obzirom da se ocjenjuje jednostavnijim otvaranje žiro računa Oblasnog vijeća Srpske oblasti Zapadne Slavonije u Novom Beogradu, a budući da se sekretar Sekretarijata društvenih djelatnosti Milan Grahovac nalazi u Beogradu potrebno je izdati specijalnu punomoć oko provođenja radnji i postupaka za otvaranje žiro-računa Oblasnog vijeća u Beogradu. Na osnovu ovog donosi se ovaj

Z A K LJ U Č A K

1. Provesti radnje i postupke u vezi sa otvaranjem žiro-računa Oblasnog vijeća Srpske oblasti Zapadne Slavonije u Novom Beogradu.
2. Izdati Milanu Graovac specijalnu punomoć kojom se opunomoćuje da u ime i za račun Oblasnog vijeća Srpske oblasti Zapadne Slavonije provede radnje i postupke kod Službe društvenog knjigovodstva u Novom Beogradu vezane za otvaranje žiro-računa ovog Oblasnog vijeća.

Broj: 02-01-71/92
Okučani, 06. 06. 1992.

Zbog neodložnih poslova u Sekretarijatu za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu a obzirom da izabrani sekretar nije stupio na dužnost predsjednik Džakula predlaže da se do naredne sjednice Narodne skupštine imenuju vršilac dužnosti sekretara Sekretarijata za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu.
Za narednu sjednicu Oblasnog vijeća izvršiti konsultacije u vezi prijedloga da se do naredne sjednice Narodne skupštine imenuje kao V.D. sekretar sekretarijata za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu Kojo Garić.
Drugih pitanja i prijedloga nije bilo i sjednica je završena sa radom u 12,45 sati.

Preslika, strojopis, latinica
HR-DASB, OV SOZS, kut. 1.

117

1992., lipanj 9.
Knin

Zapisnik 18. sjednice Vlade Republike Srpske Krajine

REPUBLIKA SRPSKE KRAJINE
VLADA REPUBLIKE
SRPSKE KRAJINE K N I N
Knin, 09. 06. 1992. god.

Z A P I S N I K

sa 18. sjednice Vlade Republike Srpske Krajine, održane 09. 06. 1992. godine na Tvrđavi – Dom privrednika.

Na sjednici prisustvuju:
Mr. Zečević Zdravko, Kablar Jovo, Božanić Boško, Dr. Dušan Jović, Mr. Vinčić Svetozar, Grabundžija Savan, Bjegović Đorđe, Rastović David, Gaćeša Rade, Peurača Vojin, Martić Milan, Rađen Mirko (za Kneževića) i Starević Dušan.
Sjednici još prisustvuju:
Bukarica Petar, Perić Rajko, Berić Damjen, Janković Zdravko, Marjanović Branko, Matijaš Rade, Živković Miloš, Bandur Nikola, Delić Đuro i Orlović Dušan.
Sjednici ne prisustvuju:
Bogić Stevo, Džakula Veljko, Ećimović Dušan, Šuša Vojin, Vejzović Dobrosav, Dr. Mladen Hadžić, Mitar Brnović i Knežević Milan.
Sjednica je počela sa radom u 9,00 sati.
Sjednicom predsjedava Mr. Zdravko Zečević.
Konstatira da je prisutna većina članova i da se može punovažno odlučivati.
Članovi Vlade utvrđuju slijedeći

D N E V N I R E D:

1. Informacija o aktuelnim vojno-političkim zbivanjima i njihovom refleksijom na Republiku Srpsku Krajinu (MUP, NO, VP).
2. Verifikacija zapisnika sa 17. sjednice Vlade.
3. Razmatranje Nacrta Zakona o željeznici.
4. Razmatranje Nacrta zakona o sistemu veza PTT Krajine.
5. Informacija o pravilniku Ministarstva zdravlja i mreže zdravstvenih radnih organizacija.
6. Revalorizacija jednokratne pomoći za ranjene i poginule borce (i način isplate istih).
7. Donošenja rješenja o imenovanju:
   a) Nadzornog odbora NIK,
   b) Upravnog odbora PTT Krajine.
8. Donošenje Odluke o nabavci namještaja za Vrhovni sud.
9. Informacija o isplati LD 1-3.
10. Izvještaj Kriznog štaba.
11. Pozajmica Opštinskom štabu Civilne zaštite Knin.
12. Informacija o energetskoj situaciji u RSK.
13. Razno:
   a)Problematika RTV Srpske Krajine.
   b) Zahtjev za novčanu pozajmicu GP “Krka” s.p.o. Knin.
   c) Zahtjev za obezbeđenje sredstava za LD ministarstva prosvjete.
   d) Informacija o adaptaciji prostora ministarstva energetike.
   e) Imenovanje v.d. direktora Carinske službe RSK.

Tačka 1.
Informaciju o aktualno vojno-političkoj situaciji podnio je Dušan Orlović, pomoćnik Ministra za unutrašnje poslove. Iznio je da su učestala ubacivanja diverzantsko terorističkih grupa sa područja Cazina, Bihaća i Velike Kladuše. Veliki broj Muslimana iz inostranstva, koji se sada nalaze u Hrvatskoj, imaju namjeru da se ubace na područje Cazina.
Orlović je upoznao članove Vlade sa dolaskom Svetozara Livade na područje Krajine. Bio je smješten na području Topuskog. Bio je priveden i ispitan. Poznati su njegovi nalogodavci, saučesnici i zadatci koje je trebao obaviti na području Krajine. Također je upoznao prisutne sa djelatnošću UNPROFOR-a na području Mjesnih zajednica i Opština na području Krajine. Oni prikupljaju podatke kojima se može služiti i hrvatska strana protiv nas ako do njih dođe. Nakon rasprave otvorene povodom ovog donesen je

ZAKLJUČAK

da se uputi okružnica svim opštinama i područjima Krajine da lokalni organi vlasti ne mogu davati UNPROFOR-u nikakve podatke. Vlada je jedina ovlaštena da preko svojih predstavnika zaduženih za kontakte sa UNPROFOR-om daje podatke, a opštine trebaju, ukoliko im se obrate UN, uputiti ih na Vladu.
Ministar Đorđe Bjegović je govorio o teškoj energetskoj situaciji posebno nedostatku nafte i potrebi da se obezbjede izvjesne količine za ubiranje ljetine jer je to strateški interes.
Ministar Milan Martić je govorio o problemima koji su nastali zatvaranjem koridora prema Srbiji. Nakon provedene rasprave Vlada je ovlastila MUP da poduzme sve što može za otvaranje koridora.
U raspravi po ovom pitanju su sudjelovali Vinčić, Rađen, Živković i Zečević. Posebno su se osvrnuli na loše funkcionisanje informativne djelatnosti, budući se šire razne dezinformacije oko popisa stoke, nestankom električne energije, te je istaknuto da je potrebno pojaviti se sa pravom informacijom u javnosti i na taj način se boriti protiv raznih špekulacija. U raspravu se uključio Rade Matijaš v.d. direktor Srpskog radio Knina i ukazao na razne objektivne i subjektivne nedostatke u funkcionisanju radija, kao i potrebu da ministarstva daju informaciju na radio te na taj način pomažu objektivnijom informisanju.
Peurača Vojin je govorio o funkcionisanju platnog prometa, te problemima vezanim za ulaženje u budžet Jugoslavije. U raspravi koja je potom vođena zaključeno je da je potrebno hitno otputovati u Beograd i obaviti potrebne razgovore u cilju rješavanja novonastalih poteškoća o prednjim pitanjima. Ministar Peurača je upoznao Vladu sa nedostatkom na tržištu. Nakon rasprave o tom pitanju donesen je

ZAKLJUČAK

da se uspostavi kontakt sa ministarstvom finansija Srpske BiH te ispita mogućnost bezgotovinskog plaćanja između dvije Krajine.

Tačka 2.
Na zapisnik sa 17. sjednice Vlade nije stavljena ni jedna primjedba te je jednoglasno usvojen.

Tačka 3.
Ministar za saobraćaj i veze Savan Grabundžija je obrazložio predlog Zakona o željeznici. U okviru ove tačke posebno se stavio naglasak na zaštitu imovine i objekata na željeznici, budući da dolazi do otuđivanja imovine. Radi sprečavanja istog potrebno je organizirati stražarsku službu i upotrebiti slobodne kadrovske potencijale, a zaključno sa 30. 06. 1992. godine

potrebno utvrditi stanje na cijelom području Krajine i uvesti radnu obavezu. Nakon provedne rasprave donesena je slijedeća

O D L U K A

Usvaja se Predlog Zakona o željeznici.

Tačka 4.

Razmatranje nacrta Zakona o sistemu veza PTT Krajine Ministar za saobraćaj i veze Savan Grabundžija je obrazložio nacrt Zakona o sistemu veza, te je nakon provedene rasprave donesena

O D L U K A

Usvaja se nacrt Zakona o sistemu veza PTT Krajine.

U okviru ove tačke dnevnog reda direktor PTT Perić Rajko je upoznao Vladu sa stanjem na PTT postrojenjima. Na području Opštine Drniš PTT centrale su uglavnom demontirane i preseljene na druga područja.

Perić je upoznao da UNPROFOR za usluge koje im daje PTT nude plaćanje u gorivu. Nakon provedene diskusije u kojoj su sudjelovali ministri Bjegović i Peurača donesena je Odluka da se kod plaćanja sa UNPROFOR-om sačini Ugovor jednak za sve te na taj način da se vrši plaćanje sa UN.

Perić je istakao da sistem PTT veza koje je koristila vojska ima velike prednosti te da je potrebno ući u taj sistem veza. Nakon rasprava donesena je Odluka da se zaduže Ministri Španović i Grabundžija koji bi zakazali sastanak sa vojskom na kojem bi se konkretno ispitale mogućnosti ulaženja u sistem vojnih veza.

Vezano za boravak plavih šlemova na našem području pojavljuje se problem da se devize mjenjaju na ulici te da se plaća devizama po trgovinama i kafićima. Da bi se sprečile te pojave donesena je

O D L U K A

zabranjuje se kupoprodaja deviza na crnom tržištu, te se uspostavlja kontrola kretanja deviza na području Krajine.

Tačka 5.

Informacija o pravilniku Ministarstva zdravlja i mreže zdravstvenih radnih organizacija podnio je dr. Dušan Jović. On je detaljno upoznao Vladu sa mrežom zdravstvenih radnih organizacija. Osvrnuo se na šaroliko rješavanje financiranja zdravstva, tako da sada imamo situaciju da se sada snalazi kako tko zna i umije. Dr. Dušan Jović se založio za sistematsko rješavanje financiranja zdravstva.

Jednako tako Ministar Jović je predložio Vladi da se donese Odluka u vezi trajanja porodiljskog dopusta za treću i svaku sljedeću trudnoću, tako da porodiljski dopust traje 24 mjeseca, te nadalje da se to ima primjeniti na radnice zatečene na porodiljskom dopustu u vrijeme donošenja Zakona kao i na one radnice koje su taj dopust prekinule iz bilo kojih razloga. Nakon kraće rasprave Vlada je donijela sljedeću

O D L U K U

Za vrijeme treće i svake naredne trudnoće i porođaja radnica ima pravo na porodiljsko odsustvo u trajanju 24 mjeseca.

Odredba iz gornjeg stava odnosi se i na radnje koje su se u vrijeme stupanja na snagu Zakona o radnim odnosima (Službeni glasnik RSK broj 4/92.) nalazile na porodiljskom.

Zbog kritičnog stanja sa snabdjevanjem zdravstva a radi prevazilaženja nastale situacije Ministar zdravstva je predložio da se uputi pismo Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji, Međunarodnoj org. CK, Generalnom sekretaru UN, Komandantu UNPROFOR-a, Državnom komitetu za saradnju i Saveznom sekretarijatu za rad, socijalnu politiku i zdravstvo. Sa sadržajem pisma je upoznao članove Vlade i ono je jednoglasno prihvaćeno i predstavlja sastavni dio ovog zapisnika.

Tačka 6.
Predsjednik Zdravko Zečević je predložio da se za ranjene borce utvrdi jednokratna pomoć u visini od 50.000,00 hiljada, a za poginule borce 100.000,00 dinara.
Jednokratnu novčanu pomoć će isplaćivati opštine, a Vlada će isplaćene iznose refundirati opštinama. Nakon provedene rasprave donesena je

O D L U K A

Jednokratna novčana pomoć za ranjene borce iznosi 50.000,00 hiljada, a za poginule borce 100.000,00 hiljada jednokratnu novčanu pomoć će isplaćivati opštine, a Vlada će isplaćene iznose refundirati opštinama.

Tačka 7.
a) Ministar trgovine i turizma Mr. Svetozar Vinčić je obrazložio predlog imenovanja nadzornog odbora N.K. Nakon provedene rasprave donesena je

O D L U K A

Osniva se Nadzorni odbor Naftne industrije Krajine.
U Nadzorni odbor imenuju se:

1. Devetak Vitomir iz B. Manastira, predsjednik
2. Tanjga Mihailo iz Mirkovaca, član
3. Vukašin Milan iz Knina, član
4. Džakula Veljko iz Pakraca, član
5. Bogić Stevo iz Borova, član.

b) Ministar Grabundžija je obrazložio predlog imenovanja članova upravnog odbora PTT Krajine.
Nakon provedene rasprave donesena je

O D L U K A

Osniva se Upravni odbor PTT Krajine Knin.
U nadzorni odbor imenuju se:

1. Kutlača ing. Nikola iz Knina, predsjednik
2. Kilinković Đuro, Petrinja, član
3. Žunić Milan, Dvor na Uni, član
4. ing. Petrović, Korenica, član
5. Muždalo Milica, Knin, član
6. Košević Nikola, Benkovac, član

Tačka 8.
Podpredsjednik Vlade Jovo Kablar upoznao je članove Vlade sa zahtjevom Vrhovnog suda Krajine za obezbjeđenje sredstava za kupnju kancelarijskog namještaja za Vrhovni sud Krajine. Nakon provedene rasprave donesena je

O D L U K A

Odobravaju se Vrhovnom Sudu Krajine novčana sredstva u iznosu od 341.100,00 dinara za kupnju kancelarijskog namještaja.
U okviru ove tačke dnevnog reda raspravljalo se o funkcioniranju sudova te je nakon provedene rasprave donesen

Z A K L J U Č A K

Da se za jednu od idućih sjednica Vlade pripremi cjelovita informacija o funkcionisanju sudstva. Informaciju trebaju pripremiti sekretar Vlade, Ministar pravosuđa, predsjednik i podpredsjednik Vlade.

Tačka 9.
Ova tačka dnevnog reda je odgođena za iduću sjednicu Vlade do kada je potrebno pripremiti kompletnu informaciju o isplaćenim ličnim dohocima.

Tačka 10.
Ministar trgovine i turizma Mr. Svetozar Vinčić je podnio izvještaj o radu Kriznog štaba. Upozorio je na kritičnu situaciju sa snabdjevanjem dizel gorivom, razmještaju robnih rezervi na području RSK te zalihama hrane. Istakao je potrebu da se snimi stanje robnih rezervi u svim opštinama na području Krajine. U raspravi po ovoj tački dnevnog reda sudjelovao je Ministar Bjegović Đorđe i istakao potrebu hitnog rješavanja problema ubiranja ljetine a vezano sa snabdjevanjem gorivom, zatim problemom snabdjevanja hranom farme svinja u Drnišu te berbom voća na plantažama u Benkovcu. Nakon provedene rasprave u kojoj je sudjelovalo više diskutanata donesena je Odluka da se usvaja izvještaj o radu Kriznog štaba RSK.

Tačka 11.
Općinski sekretarijat za Narodnu odbranu opštine Knin obratio se Vladi RSK zahtjevom za obezbjeđenje novačanih sredstava opštinskom štabu Civilne zaštite koji od početka rata vodi brigu o smještaju i zbrinjavanju izbjeglih lica. Nakon provedene rasprave u kojoj je sudjelovalo više članova Vlade donesen je

Z A K L J U Č A K

Upućuje se Opštinski štab Civilne zaštite u Kninu na suradnju sa Crvenim krstom u rješavanju problema pomoći smještaja i zbrinjavanja izbjeglih lica rješavaju zajedno. Budžet RSK nema trenutno financijskih sredstava za tu namjenu.

Tačka 12.
Ministar energetike i rudarstva Bjegović Đorđe detaljno je upoznao članove Vlade sa veoma teškom energetskom situacijom na području Krajine. Ukazao je na sve objektivne teškoće zbog kojih smo u ovakvoj situaciji. Trenutno se sve hidroelektrane na području Krajine nalaze u funkciji i proizvode energiju.
Također je upoznao sa stanjem naftnih postrojenja na području Krajine. Istakao je potrebu da se postojeća postrojenja nastoje što prije osposobiti za eksploataciju nafte. U raspravi su još sudjelovali ministri Vinčić i Peurača te nakon provedene rasprave usvojena Informacija o energetskoj situaciji u RSK. Informacija napravljena u pismenom obliku prestavlja sastavni dio zapisnika.

Tačka 13.
a) V.d. direktor Srpske radio televizije Marjanović Branko predočio je Vladi planove razvoja radijskog programa uvođenjem prvog i drugog programa te integralnog trećeg radijskog programa. U svom radu susreću se sa problemom nedostatka stručnih kadrova. Upoznao je Vladu da su dobili kompletnu opremu za otvaranje televizijskog studija ali da se pojavio problem gdje da se montira oprema. Također je istakao da zbog nedostatka goriva se ne može normalno odvijati rad na terenu. U raspravi je još sudjelovao v.d. direktor Srpskog Radio Knina, i ukazao na potrebu uvođenja direktne telefonske linije sa Beogradom te još tri telefonske linije kako bi radio mogao dolaziti do informacije. Nakon rasprave u kojoj je sudjelovalo više diskusanata donesena je

O D L U K A

Cjelovitu informaciju sa predlogom mjera za funkcionisanje RTV Srpske Krajine pripremiti za jednu od narednih sjednica Vlade RSK.
b) G.P. "Krka" s.p.o. Knin se obratilo Vladi sa zahtjevom za pozajmicu novčanih sredstava u iznosu od 2.000.000,00 dinara za isplatu ličnih dohodaka i materijalnih troškova za period januar – maj 1992. godine. Nakon provedene rasprave donesena je

O D L U K A

Odbacuje se zahtjev G.P. "Krka" s.p.o. Knin za pozajmicu novčanih sredstava.
c) Ministarstvo prosvjete RSK obratilo se zahtjevom za obezbeđenje sredstava za isplatu ličnih dohodaka prosvjetnih radnika za mjesec maj 1992. godine u visini najniže cijene rada od 25.000,00 dinara. Nakon provedene rasprave donesena je

O D L U K A

Odobrava se iznos novčanih sredstava za isplatu ličnih dohodaka prosvjetnih radnika u visini najniže cijene rada za mjesec maj od 25.000,00 dinara.
d) Ministar energetike i rudarstva Đorđe Bjegović upoznao je članove Vlade o adaptaciji prostora za smještaj Ministarstva energetike i rudarstva. Prostorije se nalaze u okviru upravne zgrade Hidroelektrane u Kninu. Vlada je prihvatila podnesenu informaciju.
e) Ministar financija predložio je Vladi da imenuje direktora Carinske službe RSK, nakon čega je donesena

O D L U K A

TOMAŠEVIĆ Branko iz Dvora na Uni imenuje se za v.d. direktora Carinske službe RSK.

Sjednica je završila sa radom u 15,30 sati.

PREDSJEDNIK VLADE RSK:
Mr. Zdravko Zečević

Preslika, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 4., kut. 2.

118

1992., lipanj 12.
Dvor

Zapovijed Općinskog kriznog štaba Dvor Komandi 11. brigade TO da preuzme zapovijedanje obranom općine Dvor nakon izglasavanja nepovjerenja Štabu TO

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA M.P.[289]
SKUPŠTINA OPŠTINE DVOR
Opštinski krizni štab
KLASA: 021-05/92-01/43
URBROJ: 2120-01-1-92-2
Dvor, 12. 06. 1992.

KOMANDI XI. BRIGADE OPŠTINE DVOR NA UNI
n/r komandanta Marić Dušana

Na osnovi Odluke Vlade Republika Srpska Krajina broj: 04-3-80/92 od 26. V. 1992. godine, izdajem slijedeću

N A R E D B U

O preuzimanju komande nad oružanim snagama opštine Dvor u interesu obrane.
Naredba stupa na snagu odmah.

O b r a z l o ž e n j e

Zbog nastale situacije nakon Odluke SO Dvor na Uni o nepovjerenju Štabu Teritorijalne obrane opštine Dvor, a što negativno djeluje na organizaciju obrane opštine Dvor, naročito poslije upada muslimanskih jedinica iz Cazinske krajine na našu teritoriju i učinjenog masakra nad našim nedužnim građanima, Opštinski krizni štab Dvor na Uni zahtjeva od Komande XI. brigade da preuzme komplet komandu i organizaciju obrane opštine Dvor nad svim oružanim jedinicama osim jedinica MUP-a RSK-a Stanice javne bezbednosti Dvor.

PREDSJEDNIK:
BOROJEVIĆ JUGOSLAV, [v.r.]

M.P.[290]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-DAS-SCP, MO RSK – Odjeljenje Dvor na Uni, kut. 2.

[289] Prijemni pečat: RSK, MO – Odjeljenje Dvor na Uni, br. int. 17-1, 18. 06. 1992.
[290] Okrugli pečat: RSK, SO Dvor na Uni.

119

1992., lipanj 12.
Rodaljice
Iz zapisnika o uviđaju ubojstva četvero Hrvata u selu Rodaljice kod Benkovca

---

Posl. broj: Kri 50/92

ZAPISNIK O UVIDJAJU

Sastavljen dana 12. VI. 1992. godine, od strane istražnog sudije Opštinskog suda Benkovac, na licu mjesta u selu Radoljice, u povodu smrti Šunić Luke, Šunić Grgice, Šunić Marije i Grgas Milke, svi iz Radoljice.

PRISUTNI OD SUDA:
Istražni sudija: Milica Dražić
Zapisničar: Jadranka Matijačić

OD STRANE SJB BENKOVAC PRISUTNI

Inspektor Nikola Uzelac
Krim. Tehničar Branko Lokas
Gromiko Višić

Započeto u 10 sati

Nakon dojave dežurne službe Stanice javne bezbjednosti Benkovac, da su u selu Rodaljice pronađena četri leša, odmah se izašlo na lice mjesta, radi obavljanja uviđaja u sastavu kako je uvodno označeno.

Lice mjesta obezbjeđuju pripadnici milicije SJB Benkovac.

Inače, uviđaj vrši po istražnom sudiji Opštinskog suda Benkovac, a prema ovlašćenju istražnog sudije Okružnog suda Knin, budući se sa navedenim sudom nije mogla uspostaviti nikakva veza, te u konkretnom slučaju postoji ovlaštenje tog suda da ovaj sud obavi uviđaj, za koji je inače stvarno nadležan Okružni sud Knin.

Opis lica mjesta

Dolaskom na lice mjesta konstatira se da je kuća vlasništvo Šunić Mate ispred koje se desio kritični događaj nalazi u mjestu Rodaljice, smještena je lijevo od asvaltne ceste Benkovac – Knin, time, da se do navedene kuće dolazi seoskim putem – makadamom, tako da je kuća od navedene ceste udaljena za oko 800 m u pravcu sjeverozapada.

Smrtno su stradali Šunić Luka sin Mate, rođen 1936. godine, te njegova supruga Šunić Grgica žena Luke, rođena 1936. godine, oboje iz Rodaljice, gdje i prebivaju, a što je utvrđeno na osnovu izjave Mate Šunić pok. Jose iz Rodaljice, inače oca sad pok. Šunić Luke.

[...]

Leševi nisu zatečeni na mjestu pogibije, time, da su od strane rodbine uklonjeni i smješteni u prostoriji – sobi nalazećoj desno od dvorišne kapije, pa je utoliko lice mjesta izmjenjeno.

[...]

Nakon toga uviđajna ekipa otišla je u kuću Grgas Ivana pok. Šime iz Rodaljice, u kojoj je pronađen leš Šunić Marije rođ. Kamber, ud. Jakova, iz Rodaljice, što je utvrđeno na osnovu izjave prisutnog Šunić Tomislava iz Rodaljice.
[...]
Nadalje se pristupilo u kuću vlasništvo Žutelije Marka iz Rodaljice, gdje je mjesto pronalaska leša koji pripada Grgas Milki ženi Ivana iz Rodaljice, starosti oko 50 godina, sve po izjavi napred navedenog prisutnog mještanina.
[...]

Zapisničar:	Istražni sudija:
Jadranka Matijačić, [v.r.]	Milica Dražić [v.r.]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6045.

120

1992., lipanj 16.
Knin
Zapisnik 19. sjednice Vlade Republike Srpske Krajine

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
VLADA REPUBLIKE
SRPSKE KRAJINE K N I N
Knin, 22. 06. 1992. god.

Z A P I S N I K
sa 19. sjednice Vlade Republike Srpske Krajine, održane 16. i 17. 06. 1992. godine na Tvrđavi – Dom privrednika.

Na sjednici prisustvuju:
mr. Zdravko Zečević, Jovo Kablar, Boško Božanić, Veljko Džakula, Vojin Peurača, Đorđe Bjegović, Dušan Ećimović, Savan Grabundžija, Mr. Svetozar Vinčić, Sergej Veselinović, Dr. Dušan Jović, Rade Gaćeša, Mirko Rađen, Milan Trbulin, Dušan Orlović, David Rastović.
Na sjednici su još prisutni: Miloš Živković, Zdravko Janković, Nikola Rastović, Nebojša Mandinić, Sretko Petković, Petar Bukarica.
Odsutni:
Stevo Bogić, Vojin Šuša, dr. Mladen Hadžić, Mitar Brnović, Milan Knežević, Milan Martić, Stojan Španović.
Sjednica je počela sa radom u 8,30 sati,
Sjednicom predsjedava Mr. Zdravko Zečević.
Konstatira da je prisutna većina članova vlade i da se može punovažno odlučivati.
Članovi Vlade utvrđuju slijedeći

D N E V N I R E D:

1. Informacija o aktualnim vojno-političkim zbivanjima i njihova refleksija na Republiku Srpsku Krajinu.
2. Verifikacija zapisnika sa 18. sjednice Vlade.
3. Utvrđivanje cijene električne energije – skinuto sa dnevnog reda.
4. Utvrđivanje cijene PTT usluga.
5. Razmatranje zahtjeva SO Caprag o zauzimanju stava oko statusa Opštine Caprag i Opština koje su u sličnom položaju.
6. Problem prehrane izbjeglica.
7. Razmatranje inicijative za formiranje Srpskog narodnog pozorišta u Kninu.
8. Donošenje Odluke o nabavci konzerviranih zaliha hrane
(otkup od RO "Gavrilović" Petrinja).
9. Informacija o ličnim dohodcima članova Vlade i ostalih institucija pri Vladi.
10. Informacija o raspoloživom vojno-stambenom fondu.
11. Prijedlog za otvaranje carinske ispostave u Petrinji.
12. Prijedlog za isplatu penzija i boračko invalidske zaštite.
13. Usvajanje Prijedloga Zakona o igrama na sreću i zabavnim igrama.
14. Donošenje Odluke o:
a) visini posebne takse koja se plaća pri izdavanju odobrenja za otvaranje igračnica
b) visini posebne takse koja se plaća pri odobrenju za jednokratno organiziranje prigodne lutrije, tombole,
c) osnivanje arhiva Republike Srpske Krajine i zaštiti arhivske građe
15. Razmatranje problematike transporta bolesnih iz Knina.
16. Razmatranje inicijative za pokretanje glasila RSK.
17. Ostvarenje jazične politike.
18. Razno:
a) Zahtjev za dodjelu akontacije sredstava za period 1 – 6 1992. Centru za Socijalni rad Knin
b) Razmatranje zahtjeva Ministarstva prosvjete RSK za dodjelu sredstava za izradu pečata
c) Razmatranje zahtjeva Zavoda za zdravstveno osiguranje RSK za pozajmicu financijskih sredstava
d) Razmatranje zahtjeva Glavnog Štaba TO za pozajmicu novčanih sredstava
e) Imenovanje ovlaštenog pregovarača sa predstavnicima UNPROFOR-a i Evropske zajednice za sektor jug
f) Postavljanje glavnog inspektora financijske policije.

Tačka 1.
U okviru ove tačke dnevnog reda raspravljano je i o informaciji sa sastanka sa predstavnicima UNPROFOR-a te zauzimanju stavova u vezi s njihovim zahtjevima. Informaciju o aktualnim vojno-političkim zbivanjima na području RSK podnio je Dušan Orlović pomoćnik ministra za Unutrašnje poslove. Upoznao je prisutne sa stalnim ubacivanjima terorističkih grupa na područje RSK. Govorio je o izbjeglicama iz Carinske Krajine koji su došli na područje Donjeg Lapca, te problemima oko njihovog povratka u Bosnu.
Nebojša Mandinić je govorio o tzv. ružičastoj zoni te problemima vezanim uz njihovo postojanje. U raspravi po ovoj tački dnevnog reda učestvovao je još Milan Trbulin, Đorđe Bjegović, Svetozar Vinčić, Veljko Džakula, Miloš Živković i drugi te je tokom rasprave

zaključeno da u buduće na sjednicama Vlade obavezno treba biti prisutan komandant Teritorijalne obrane RSK, kao i zamjenici ministara ukoliko ministri nisu u mogućnosti prisustvovati sjednicama. Vezano za suradnju sa UNPROFOR-om donesena je slijedeća

O D L U K A

Pregovori sa snagama UNPROFOR-a i predstavnicima Evropske zajednice ne mogu se odvijati na područjima Opština RSK bez prisustva civilne vlasti Opština i Oblasnih savjeta te ovlaštenih predstavnika Vlade RSK.

Tačka 2.
Odgađa se.

Tačka 3.
Odlaže se za jednu od narednih sjednica Vlade do kada će se pripremiti cjelovita informacija.

Tačka 5.
Predstavnik Opštine Caprag upoznao je članove Vlade situacijom na području novoformirane Opštine. Rekao je da se radi o opštini sa preko 10 hiljada stanovnika u kojoj se nalazi 13 sela koja su prije pripadala Opštini Kostajnica i 20 sela koja su prije pripala Opštini Petrinja. Historijska geneza razvoja ovih opština ukazuje da se izdvajanjem ovih mjesnih zajednica iz Opštine Sisak radilo na sistematskom razbijanju teritorijalne i organizacione kompaktnosti Srpskog stanovništva. Glavno pitanje koje se nameće jeste da li to područje može egzistirati kao samostalna opština ili su s obzirom na slabu razvijenost privrede na tom području.[291]
Nakon provedene rasprave u kojoj su sudjelovali Dr. Dušan Jović, Mr. Svetozar Vinčić, Nebojša Mandinić, Jovo Kablar i drugi, a u kojoj je istaknuto da se Odluka referenduma mora poštivati te je donesen

Z A K L J U Č A K

13 MZ iz opštine Kostajnica i 20 MZ iz Opštine Petrinja koje su se referendumom izjasnile o izdvajanju iz tih MZ, moraju poštivati donesene Odluke na referendumu. Vlast u tim MZ mora funkcionisati, a opština Kostajnica i Petrinja treba uputiti teleks o zaključcima Vlade po pitanjima teritorijalnog razgraničenja opština na području RSK.

Tačka 4.
Informaciju o utvrđivanju cijena podnio je v.d. direktor Perić Rajko. Istakao je da je iznos povećanja dat u priloženom materijalu.
Nakon toga je donesena

O D L U K A

Usvaja se visina cijena PTT usluga, prema cjenovniku koji predstavlja sastavni dio ovog zapisnika.

Tačka 6.
O problemu ishrane izbjeglica govorio je načelnik štaba Civilne zaštite RSK Mirko Vujanić. Iznio je brojčane podatke o broju izbjeglica te o broju onih koji svaki dan dolaze po hranu. Najveći teret ishrane izbjeglica podnijeli su TVIK i RO “Agroprerada” iz Knina. Te radne

[291] Rečenica u izvorniku nedovršena.

organizacije imaju velika dugovanja koja ne mogu nikako namiriti. Istakao je da do Nove godine Opština Knin financira prehranu izbjeglica. U raspravi koja se vodila po ovoj tački dnevnog reda istaknuto je da je potrebno utvrditi tko ima stalno izbjeglica, da je potrebno hitno donjeti Zakon o izbjeglicama, a potom sistematski rješavati problem izbjeglica na području cijele Krajine. Poslije provedene rasprave donesena je

O D L U K A

1. Odobravaju se RO "TVIK" iz Knina iznos sredstava od 5.000.000,00 dinara za podmirenje dijela troškova ishrane izbjeglica
2. Odobravaju se RO "Agroprerada" iz Knina iznos sredstava od 10.000.000,00 dinara za podmirenje dijela troškova ishrane izbjeglica
3. Nalaže se Opštinskom Štabu Civilne zaštite da napravi bilancu troškova smještaja i prehrane izbjeglica do 1. 12. 1991. god.

Tačka 7.

Rade Matijaš direktor Srpskog Radio Knina informirao je Vladu o inicijativi da se formira Srpsko narodno pozorište. Sjedište pozorišta bi trebalo biti u Kninu, u Domu JNA te bi se taj objekat na taj način stavio u funkciju. Janković Zdravko predlaže da se u Domu Armije osnuje Srpski kulturni centar koji bi imao više sadržaja između kojih bi bilo i pozorište, te bi se moglo raznim sadržajem u okviru Centra samo financirati. Matijaš je u svojoj diskusiji naglasio da bi sam naziv institucije bio motiv za donatorstvo, jer je primjetan nedostatak jedne takve institucije.
Nakon provedene rasprave donesena je

O D L U K A

Prihvata se inicijativa za formiranje Srpskog Narodnog pozorišta u Kninu.

Tačka 8.

Podpredsjednik Kablar Jovo je upoznao članove Vlade sa ponudom RO "Gavrilović" iz Petrinje za nabavku konzerviranih zaliha hrane.
U raspravi koja je vođena donesen je

Z A K L J U Č A K

Odbija se ponuda RO "Gavrilović" iz Petrinje za nabavku konzerviranih zaliha hrane.

Tačka 9.

Informaciju o ličnim dohodcima članova Vlade i ostalih institucija pri Vladi podnio je podpredsjednik Vlade, te je pošto kojeficijenti nisu usklađeni donesen

Z A K L J U Č A K

Zadužuje se Sekretarijat Vlade da uskladi kojeficijente i na jednoj od narednih sjednica donese ih na usvajanje.

Tačka 10.

Informaciju o raspoloživom vojno-stambenom fondu podnio je ministar za građevinarstvo Rade Gaćeša. Istakao je da praznih vojnih stanova zapravo nema budući da su već svi useljeni. Nakon provedene rasprave u kojoj je sudjelovalo više članova Vlade donesen je

Z A K L J U Č A K

Zabranjuje se prodaja i preprodaja vojno-stambenog fonda.

Tačka 11.
Ova tačka dnevnog reda odgađa se dok se ne obave konsultacije sa v.d. direktorom Carinske službe RSK.

Tačka 12.
Mirko Sinobad, v.d. direktor Republičkog fonda za penziono i invalidsko osiguranje podnio je predlog da se izvrši isplata penzija za 5. mjesec u visini isplaćenih penzija za 4. mjesec. Također je obrazložio potrebu da se isplati boračko invalidska zaštita, kao i naknade za tuđu pomoć i njegu i naknade civilnim invalidima rata. Nakon provedene rasprave jednoglasno je donesena

O D L U K A

1. kojom se Republičkom fondu za penziono i invalidsko osiguranje nalaže da izvrši isplatu penzija za 5. mjesec u visini isplaćenih penzija za 4. mjesec.

2. Odobravaju se Ministarstvu za rad, boračka i socijalna pitanja novčana sredstva za isplatu boračko invalidske zaštite i to po osiguraniku za

januar iznos od 3.000 dinara
februar iznos od 4.000 dinara
mart iznos od 5.000 dinara
april iznos od 6.000 dinara
maj iznos od 7.000 dinara
– novčana sredstva za isplatu naknade za tuđu pomoć i njegu u iznosu od 2.500 dinara
– novčana sredstva za isplatu naknade civilnim invalidima rata u iznosu od 1.590 do 8.904 dinara zavisno od grupe invalidnosti.

Tačka 13.
Predlog Zakona o igrama na sreću i zabavnim igrama obrazložio je Ministar financija Vojin Peurača. Nakon provedene rasprave jednoglasno je donesena

O D L U K A

Usvaja se Predlog Zakona o igrama na sreću i zabavnim igrama.

Tačka 14.
a) Ministar Peurača Vojin je obrazložio ovu tačku dnevnog reda te je nakon provedene rasprave jednoglasno usvojena

O D L U K A

O visini posebne takse koja se plaća pri izdavanju odobrenja za otvaranje igračnica.

b) Nakon donesenog obrazloženja jednoglasno je donesena

O D L U K A

O visini posebne takse koja se plaća pri izdavanju odobrenja za jednokratno organiziranje prigodne lutrije, tombole, klađenja na sportskim priredbama i ostale slične igre.

c) Odgađa se ova tačka dnevnog reda za jednu od narednih sjednica dokada je potrebno pripremiti kompletnu dokumentaciju.

Tačka 15.
Ministar zdravlja dr. Dušan Jović upoznao je članove Vlade sa problemima vezanim za transport bolesnih osoba iz Medicinskog centra Knin. Nakon rasprave jednoglasno je odlučeno da se Medicinskom centru Knin uputi sljedeći dopis koji glasi: Stručno odgovorne osobe Medicinskog centra Knin trebaju učiniti reviziju spiska ranjenih i uspostavi nove spiskove po redu prioriteta i hitnosti, uz obrazloženje mobilnosti pacijenata i načinu transporta, kao i razloge (medicinske i nemedicinske) za transportne i druge ustanove.

Direktor Medicinskog centra treba uspostaviti kontakt sa pukovnikom Dukićem radi uvida u mogućnost prevoza i dogovora za prevoz.

Tačka 16.
Janković Zdravko je pokrenuo inicijativu za pokretanje glasila RSK, te je obrazložio razloge zbog kojih je potrebno oformiti glasilo.
Nakon rasprave jednoglasno je donesena

O D L U K A

Prihvaća se inicijativa za pokretanje glasila RSK.

Tačka 17.
Zalaganje za ostvarenjem jezične politike na cjelokupnom teritoriju RSK zbog nedosljednosti podnio je profesor Janković Zdravko. Nakon donesene rasprave jednoglasno je usvojen

Z A K L J U Č A K

O ostvarenju jezične politike na cjelokupnom teritoriju RSK koji predstavlja sastavni dio ovog zapisnika.

Tačka 18.
a) Podpredsjednik Vlade Jovo Kablar je predočio Vladi zahtjev za dodjelu akontacije sredstava za period 1-6 1992. godine Centru za Socijalni rad iz Knina te nakon provedene rasprave donesen je

Z A K L J U Č A K

Upućuje se Centru za Socijalni rad Knin da zahtjev za dodjelu akontacije usmjeri na Budžet Opštine Knin.
b) Mirko Rađen pomoćnik ministarstva za prosvjetu RSK obratio se Vladi zahtjevom ovog ministarstva za dodjelu novčanih sredstava za pokrivanje troška izrade pečata.
Nakon provedene rasprave donesena je

O D L U K A

Odobrava se Ministarstvu prosvjete RSK iznos sredstava od 1.612.184. dinara kao trošak izrade pečata i štambilja sa grbom RSK.
c) V.d. direktor Zavoda za zdravstveno osiguranje RSK Mirko Sinobad obratio se Vladi sa zahtjevom za pozajmicu novčanih sredstava radi nabavke sanitetskog materijala i neophodnih ljekova. Nakon rasprave donesena je

O D L U K A

Odobrava se Zavodu za zdravstveno osiguranje RSK Knin pozajmica novčanih sredstava u iznosu od 150.000.000,00 dinara radi nabavke sanitetskog materijala i neophodnih ljekova.

d) Ministar financija Peurača Vojin upoznao je sa zahtjevom Glavnog štaba teritorijalne odbrane RSK za pozajmicu novčanih sredstava za potrebe plaćanja dospjelih obaveza.

Nakon toga donesena je

O D L U K A

Odobrava se glavnom štabu Teritorijalne odbrane RSK iz Knina pozajmica novčanih sredstava u iznosu od 100.000.000 dinara.
e) Podpredsjednik Vlade predložio je da se imenuje ovlašteni pregovarač sa predstavnicima UNPROFOROM-om i EZ za sektor jug.
Nakon toga doneseno je jednoglasno

R J E Š E N J E

Nebojša Mandinić, dipl. ing. elektrotehnike iz Žagrovića postavlja se za ovlaštenog pregovarača sa predstavnicima UNPROFOR-a iz EZ za sektor jug.
f) Branko Rkman iz Vrginmosta postavlja se za glavnog inspektora financijske policije RSK.
Sjednica je završila sa radom 17. 06. 1992. godine u 12,30 sati.

PREDSJEDNIK VLADE RSK:
Mr. Zdravko Zečević

Preslika, strojopis, ćirilica
HR-HMDCDR, 4., kut. 2.

121

1992., lipanj 16.
Knin

Čestitka Vlade RSK Dobrici Ćosiću na izboru za predsjednika Savezne Republike Jugoslavije

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
VLADA REPUBLIKE
SRPSKE KRAJINE K N I N
Broj: 04-5-160/92.
Knin, 16. 06. 1992. god.

GOSPODIN DOBRICA ĆOSIĆ
PREDSJEDNIK SAVEZNE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE

B E O G R A D

Vašim izborom za prvog predsjednika Savezne Republike Jugoslavije iskreno se nadamo, očekujemo i vjerujemo da ćemo prevazići vreme smrti, raskole i deobe, da nam sunce neće da bude tako daleko i da ćemo uz vašu pomoć i autoritet da sačuvamo sopstvene korene na ponos predaka i sreću potomaka.

VLADA REPUBLIKE
SRPSKE KRAJINE

Preslika, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 4., kut. 24.

122

1992., lipanj 16.
Knin
Odluka Vlade RSK o uvođenju zabrane javnog rada političkim strankama na teritoriju RSK

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
VLADA REPUBLIKE
SRPSKA KRAJINA K N I N
Broj: 04-3-184/92.
Knin, 16. 06. 1992. god.

Na osnovu člana 27. st. 2. Zakona o Vladi Republike Srpska Krajina ("Službeni glasnik RSK" broj 3/92.), na svojoj 19. sjednici održanoj dana 16. 06. 1992. godine u Kninu, Vlada RSK donosi

O D L U K U

1. Uvodi se moratorij na javni rad svih političkih stranaka na teritoriji Republike Srpske Krajine.
2. Moratorij će važiti do stupanja na snagu Zakon o političkim strankama.
3. Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja a objavit će se u "Službenom glasniku RSK".

O b r a z l o ž e n j e

Vlada RSK je na svojoj sjednici od 16. 06. 1992. godine, pored ostalog razmatrala aktualno političko-bezbedonosnu situaciju, posebno probleme nastale potpunom blokadom Republike Srpske Krajine. Konstatirano je da je stanje u Republici izuzetno teško, te je doneseno niz konkretnih mjera i odluka u cilju prevazilaženja takvog stanja i normalizacije života u Republici.

Jednako tako, zauzet je čvrst stav da je neophodno oživiti rad političkih stranaka, koji je u proteklom periodu uglavnom zamro ili nije bio adekvatan, što se naročito odnosi na Srpsku demokratsku stranku kao vladajuću. Na području Republike Srpske Krajine ratno stanje faktički nije prestalo. Ogromna većina članova pojedinih stranaka, naročito vodeće političke stranke nalazi se na ratištu. Neprijatelj poduzima ofanzivna dejstva na različitim tačkama dodira duž cijele granice Republike Srpske Krajine, a najavljuje i opću ofanzivu na teritoriji naše države. U takvim okolnostima nužno je postići maksimalno jedinstvo naroda i boračkog sastava na frontu i pozadini.

Obzirom na gore navedeno, a imajući u vidu da rad političkih stranaka nije pravno regulisan, Vlada je smatrala da je zavođenje privremenog moratorija na njihovu aktivnost jedino ispravno i neophodno rješenje.

Moratorij će biti na snazi do normalizacije stanja, odnosno do stupanja na snagu Zakona o političkim strankama, koji je u izradi tj. dok se ne steknu formalni i faktički uslovi za rad političkih stranaka i organizacija. Isti se odnosi na javni rad kao što je javna okupljanja, skupovi, manifestacije, mitinzi i slično a ne na unutarnji rad postojećeg stanja.

Radi svega rečenog odlučeno je kao u dispozitivu.

M.P.[292] PREDSJEDNIK VLADE RSK:
Mr. Zdravko Zečević, [v.r.]

Dostaviti:
1. Ministarstvu Unutrašnjih poslova RSK Knin,
2. Ministarstvu informisanja RSK Knin,
3. "Službenom glasniku RSK"
4. Arhiva – ovdje.

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 4., kut. 2.

123

1992., lipanj 16.
Knin
Zaključak Vlade RSK o službenoj uporabi srpskog jezika ijekavskog narječja te ćiriličnog pisma

---

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
VLADA REPUBLIKE
SRPSKE KRAJINE K N I N
Broj: 04-5-161/92.
Knin, 16. VI. 1992. god.

Vlada Republike Srpske Krajine, razmatrajući ostvarivanje jezične politike na cjelokupnoj teritoriji Republike uočila je neke nedosljednosti, te s tim u vezi donosi slijedeći:

Z A K L J U Č A K

U članu 7. st. 1. Ustava Republike Srpske Krajine ("Službeni glasnik " RSK br. 2/92.) kaže se da je u Republici u službenoj upotrebi srpski jezik, a pismo ćirilica.

Vlada Republike Srpske Krajine daje tumačenje da se ovim članom podrazumjeva upotreba srpskog jezika ijekavskog izgovora kojim se govori u najvećem dijelu Republike, u Kninskoj krajini, Lici, Kordunu, Baniji, Zapadnoj Slavoniji pa i dijelu Baranje, Istočne Slavonije i Zapadnog Srema.

Dakle, srpski jezik ijekavskog izgovora u službenoj je upotrebi u državnim organima i institucijama, te u školstvu.

---

[292] Okrugli pečat: RSK, Vlada, Knin.

Preporučuje se Ministarstvu prosvjete i Ministarstvu kulture i vjera da odmah osnuju savjet za pitanja upotrebe jezika i pisma i provođenje jezične politike. Savjet bi trebao odmah pristupiti izradi dokumenata za standardizaciju jezične politike.

PREDSJEDNIK RSK:
Mr. Zdravko Zečević

Dostaviti:
1. Ministarstvu prosvjete
2. Ministarstvo kulture i vjera
3. "Službeni glasnik" RSK
4. Arhiva – ovdje.

Preslika, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 4., kut. 2.

124

1992., lipanj 17.
Knin
Odluka Vlade RSK o uvođenju srpskog dinara kao službene valute

---

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
VLADA REPUBLIKE
SRPSKE KRAJINE K N I N
Broj: 04-3-163/92.
Knin, 17. 06. 1992. god.

Na osnovu člana 27. st. 2. Zakona o Vladi Republike Srpska Krajina ("Službeni glasnik RSK" broj 3/92.), na svojoj 19. sjednici, održanoj dana 17. 06. 1992. godine u Kninu, Vlada RSK donosi slijedeću

O D L U K U
o uvođenju monete Republike Srpske Krajine

1. Uvodi se moneta Republike Srpske Krajine.
2. Moneta će se zvati "Srpski dinar".
3. Moneta će se početi primjenjivati od 1. 07. 1992. godine.

M.P.[293]

PREDSJEDNIK VLADE RSK:
Mr. Zdravko Zečević, [v.r.]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 4., kut. 30.

[293] Okrugli pečat: RSK, Vlada, Knin.

125

1992., lipanj 17.
Jasenovac

Izvješće Stanice milicije Jasenovac SUP-u Pakrac da pripadnici 11. partizanske brigade pale kuće u Jasenovcu

---

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA M.P.[294]
STANICA MILICIJE JASENOVAC
Broj: 05/VI-01/1-07/92.
Jasenovac, 17. 06. 1992.

SEKRETARIJATU UP-
P A K R A C

U prilogu dopisa dostavljamo vam službenu zabilješku sastavljenu dana 14. 06. 1992. god. u Stanici milicije Jasenovac.

Iz zabilješke je vidljivo da je dana 14. 06. 1992. god., oko 20,45 časova došlo do zapaljenja štale, vlasništvo Kosić Nikole iz Jasenovca, ulica V. Nazora 34. Štala je u potpunosti izgorjela. U blizini izgorjele štale nalazili su se vojnici koji su bili u pijanom stanju koji su trebali otići na ratište u Derventu, te su tom prilikom vrijeđali i provocirali patrolu Milicije i s njima se nije moglo razgovarati.

Pretpostavlja da su isti mogli izvršiti i paljenje štale.

Obaviještena 11. par. Brigada.

Prilog: službena zabilješka

Komandir:
Mladić Ignjatije, [v.r.]

M.P. [295]

– – – – – – – – – – – – – – – –

STANICA MILICIJE JASENOVAC

S L U Ž B E N A Z A B I L J E Š K A

Sastavljena dana 14. 06. 1992. godine u SM Jasenovac, a u vezi paljenja kuća i objekata u Jasenovcu.

Dana 14. 06. 1992. godine vršili smo redovnu pozorničku patrolnu službu u vremenu od 15 do 23 časa na području Jasenovca, u sektoru I u sastavu Radulović Miroslav – Borović Štefan i primijetili požare u ulicama Žrtava fašizma i Vuka Karadžića i to:
– u 20,30 časova u ulici Vuka Karadžića zapaljena je štala na broju 59, vlasništvo Boraljević Desanke
– u 20,50 časova u istoj ulici zapaljena je kuća broj 89, vlasništvo Katušić Nikole
– u 21,55 časova u istoj ulici zapaljena je štala na broju 81, vlasništvo Trivunčić Teodora

---

[294] Prijemni pečat: SUP Pakrac, org. jed. 05-11/2, br. 85, 19. 06. 1992.

[295] Okrugli pečat: RSK, MUP, SUP, SJB – Odjeljenje milicije Jasenovac.

– u 22,00 časova u istoj ulici zapaljena je kuća broj 91, vlasništvo Drača Dušana
– u 22,00 također je u ulici Vuka Karadžića na broju 85 zapaljena štala, vlasništvo Trivunčić Save
– u 22,30 časova u ulici Žrtava fašizma zapaljena je jedna štala na broju 110, vlasništvo Šepović Ljubana.
Daljnjim radom i ispitivanjem vojnika nismo mogli doći do saznanja tko je počinio navedena djela, jer vojnici opravdavaju paljenje kuća i odbijaju saradnju sa civilnom milicijom.
Vojnici nisu htjeli razgovarati s nama, čak su nas provocirali i vrijeđali.
Napominjemo da su se paljevine dogodile u vrijeme kad je iz Jasenovca odlazio II. Bataljun 11. par. Brigade i da je većina vojnika bila u pijanom stanju.

Zabilješku podnio:
Radulović Miroslav, [v.r.]
Borović Štefan

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 2302.

126

1992., lipanj 18.
Okučani

Izvješće Stanice javne bezbjednosti Okučani SUP-u Pakrac o pogibiji pripadnika SJB na ratištu u Bosni i Hercegovini

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
OPŠTINA OKUČANI
STANICA JAVNE BEZBEDNOSTI OKUČANI

Dana: 18. 06. 1992.
Broj: 05 – I – 02 -235 / 92

M.P.[296]

I Z V J E Š T A J

Načelniku SUP-a Pakrac u vezi pogibije našeg
radnika Dmitrašinović Željka te ranjavanja
Grbić Stanimira i Grbić Milorada

Dana 13. 06. 1992. g., po naređenju načelnika SUP-a Pakrac Živković Krste jedinica Stanice Javne bezbednosti Okučani u čijem sastavu je bilo 40 milicionera u jutarnjim satima je krenula na izvršenja borbenog zadatka u širem reonu Dervente.

[296] Prijemni pečat: SUP Pakrac, org. jed. 05-06/1, br. 1164, 16. 07. 1992.

Jedinica je opremljena ličnim naoružanjem dugim, a poneki i kratkim te jednom osom, a u pratnji jedinice je bilo jedno minobacačko odjelenje dobrovoljaca sa područja Okučana. Komandir jedinice je Ćetojević Davorin, a direktno pod komandom načelnika Žarkovića.
Dana 14. 06. 1992. g., oko 16,00 sati u reonu sela Komarice od ručne bombe su ranjeni:

1. Grbić Vlade Stanimir rođ, 11. 10. 1966.g, u Bosanskoj Dubici u mjestu Demirovac, SO Bos. Dubica – ranjen u lijevu nogu odnosno gelerima je oštećen mišić potkoljenice,
2. Grbić Nikole Milorad – rođ, 02. 07. 1968. g, u Rajčićima, SO Novska sa stanom u Gređanima – ranjen u lijevu ruku u predjelu šake.

Istog dana oko 20,30 sati u istom reonu je smrtno pogođen Dmitrašinović Željko sin Stevana, rođ, 15. 05. 1967.g, u Novoj Gradiški sa stanom u Dubovcu kbr, 194 SO Okučani puščanim metkom u predjelu slabina te je u transportu ka bolnici preminuo. Sahranjen je 16. 06. 1992. g, na mjesnom groblju Okučani.

Sva trojica navedenih su od prvih dana u borbi, a u Stanici javne bezbednosti Okučani su obavljali poslove milicionera pripravnika.

Grbić Milorad se sada nalazi na kućnom liječenju dok je Grbić Stanimir – Bato smješten u Prnjavorsku bolnicu i zadržan na liječenju.

Okučani: 18. 06. 1992.g,

O događaju obaviješten pom. ministra Pavković
putem telefona – 16. 06. 92.g. u 11,15 sati

Pom. komandira:
Ključević Labud, [v.r.]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 10., kut. 17.

127

1992., lipanj 19.
Knin

Zahtjev Vlade RSK Državnom komitetu za suradnju s UNPROFOR-om SRJ da se založi da zona odgovornosti snaga UN-a ne budu katastarske granice općina, već linija dodira sukobljenih strana

---

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
VLADA REPUBLIKE
SRPSKE KRAJINE K N I N
Broj: 04-5-178/92.
Knin, 19. 06. 1992. god.

DRŽAVNOM KOMITETU ZA SARADNJU SA
SNAGAMA UJEDINJENIH NACIJA

B E O G R A D

Poštovana gospodo!

Od trenutka kada je donešen Vensov plan bitno su se izmijenile političke prilike koje su uslovile njegovo donošenje.

S tim u vezi želimo da Vam ukažemo na sljedeće:

1. Garanti bezbednosti Srpskog naroda u Republici Srpskoj Krajini a to su država SFRJ i JNA više ne postoje.

2. Republika Bosna i Hercegovina proglašena je međunarodnim državnim subjektom.

3. Nedavno objelodanjeni vojni savez Republike Hrvatske i Republike Bosne i Hercegovine bitno mijenjaju ukupni odnos vojnih snaga i potencijalna su opasnost po bezbjednost Srpskog naroda na jednom dijelu njegovog etničkog prostora a posebno na prostorima Republike Srpske Krajine.

4. Ustupanje vazdušnog prostora Republici Hrvatskoj od strane Republike Bosne i Hercegovine uz suglasnost ranijih saveznih organa bivše SFRJ stvorili su i omogućili ukupnu blokadu privrednog i društvenog života kao i biološki opstanak Srpskog naroda na teritoriji Republike Srpske Krajine.

Nakon sjednice Vlade Republike Srpske Krajine od 16. 06. 1992. godine i nakon sastanka sa predstavnicima UNPROFO-om, gospodinom generalom Morijonom[297] i predstavnicima Evropske zajednice održanog 18. 06. 1992. godine u Kninu, obraćamo Vam se sa ciljem da ukažemo na teškoće oko pokušaja nalaženja zajedničkog rješenja za uspostavu civilne vlasti Republike Srpske Krajine na teritoriji tzv. ružičaste zone. Naime područje ružičaste zone predstavlja površinu od 20,13 % ukupno jurizdikcijske teritorije RSK na kojoj Srpski narod čini značajno većinsko stanovništvo.

Po prestanku borbenih dejstava na navedenom području uspostavljena je civilna vlast organa Republike Srpske Krajine.

Ova područja, tj. mjesne zajednice i zajednice mjesnih zajednica tokom decembra 1990. i u prvoj polovini do maja 1991. godine provele su referendume po tada važećem Ustavu Republike Hrvatske i Zakonu o teritorijalnoj organizaciji Republike Hrvatske i time se na legalan način izdvojili i pripojili etničkim Srpskim opštinama Republike Srpske Krajine.

Negirajući pravo Srpskog naroda na samoopredjeljenje i ostanak u zajedničkoj državi Jugoslaviji, Hrvatska strana posegnula je za secesijom i primjenom sile da bi ugrozila državotvorna i osnovna ljudska prava Srpskog naroda na etničkom srpskom prostoru. Neshvatljivo je i neprihvatljivo uvođenje kategorija ružičastih zona pa smo stoga veoma iznenađeni iskrenom izjavom gospodina generala Morijana od 18. 06. 1992. godine da će se na području tzv. ružičastih zona istovremeno vraćati Hrvatska vlast – negirajući pravo Srpskom narodu koji se o tome prije sukoba ustavno pravno izjasnio o obliku zajednice u kojoj želi živjeti.

Molimo Vas da u kontaktima sa visokim predstavnicima Ujedinjenih naroda kao naši zastupnici razmotrite mogućnost da zona odgovornosti snaga Ujedinjenih nacija ne budu katastarske granice krajiških opština, već linija dodira sukobljenih strana što će omogućiti zaštitu Srpskom narodu. Ostali modaliteti provođenja Mirovnog plana nisu sporni.

Mi inzistiramo i bezuslovno tražimo da se na tzv. ružičastim zonama zadrži status KWO, odnosno sadašnja aktuelna civilna vlast organa Republike Srpska Krajina do iznalaženja

[297] Zapovjednik snaga UNPROFOR-a general Philipe Morillon.

modaliteta političkog rješenja pregovorima dviju strana u sukobu na najvišem državnom nivou.

Za naše inzistiranje na iznalaženju modaliteta političkog rješenja novonastale situacije nalazimo uporište u međunarodnom ratnom pravu, gdje je decidirano rečeno, a potpisnici u Vensovom planu među kojima je i Hrvatska su prihvatili da na teritoriji Republike Srpska Krajina postoji aktuelna vlast organa Republike Srpske Krajine, čime smo već priznati kao strana u sukobu i što po međunarodnom ratnom pravu ima pravno dejstvo prema svim državama i međunarodnim organizacijama.

U međunarodnom ratnom pravu decidirano stoji da teritorije koje se nalaze pod suverenitetom jedne strane u sukobu, uključujući tu i njene unutrašnje morske vode i teritorijalno more kao i vazdušni prostor iznad nje isključivo kontroliše ta strana u sukobu. Stoga kategorija tzv. ružičaste zone kao element Međunarodnog ratnog prava ne postoji.

Iz navedenog proizlazi i ne vidimo razloge blokade – kontrole vazdušnog prostora izvan pune jurizdikcije Republike Srpske Krajine koja treba da kontroliše taj prostor a pogotovo se radi o zaštićenom prostoru UNPROFOR-a na i zadnje rezolucije vijeća sigurnosti koja izuzima bilo kakve blokade vazdušne ili kopnene vezano za dotur humanitarne pomoći, lijekova i zaštite djece, staraca i bolesnih sa teritorija RSK.

PREDSJEDNIK VLADE RSK:
Mr. Zdravko Zečević, [v.r.]

M.P.[298]

Molimo dostaviti:
1. Državni komitet za saradnju sa UN
2. Generalnom sekretaru UN
   gospodinu Butrosu Galiju
3. Komandantu Mirovnih snaga u Jugoslaviji
   gospodinu generalu Satišu Nambijaru
4. Svim stalnim članicama Savjeta bezbednosti UN
5. Visokom komesarijatu UN za izbjeglice
6. Međunarodnom komitetu Crvnog krsta

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 4., kut. 30.

128

1992., lipanj 23.
Knin

Zapisnik 20. sjednice Vlade Republike Srpske Krajine

---

[298] Okrugli pečat: RSK, Vlada, Knin.

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
V L A D A

Z A P I S N I K

sa 20. sjednice Vlade RSK održane 23. 06. 1992. godine na Tvrđavi – Dom Privrednika u Kninu.

Sjednici prisustvuju:
Mr Zdravko Zečević, Jovo Kablar, Sergej Veselinović, Boško Božanić, Veljko Džakula, dr Dušan Jović, Savan Grabundžija, Mr Svetozar Vinčić, Dušan Ećimović, Đorđe Bjegović, Mirko Rađen, Nebojša Pavković, Rade Gaćeša, Vojin Peurača, David Rastović, Starević Dušan.
Sjednici još prisustvuju:
Nebojša Mandinić, Miloš Živković, Sretko Petković, Zdravko Janković, Duško Babić, potpukovnik, dr Milan Babić, Veljko Popović, Sava Popović i Gojko Devrnja.
Odsutni:
Stevo Bogić, Vojin Šuša, Stojan Španović, Milan Martić, dr Mladen Hadžić, Dobrosav Vejzović, Mitar Brnović, Milan Knežević.

Sjednica je počela sa radom u 9,00 sati.
Sjednicom predsjedava Mr Zdravko Zečević, konstatira da je prisutna većina članova i da se može punovažno odlučivati.
Članovi Vlade utvrđuju slijedeći

D N E V N I R E D:

1. Informacija o aktualnim vojno-političkim zbivanjima i njihova refleksija na Republiku Srpsku Krajinu. (referiraju predstavnici MUP, NO i VP).
Razmatranje zahtjeva za snabdjevanje prehrambenim artiklima teritorijalne obrane.
2. Donošenje Odluke o povećanju kamata na iznos poreza na promet koji nije plaćen u zakonskom roku.
3. Razmatranje Uredbe o prometu motornog benzina i dizel goriva.
4. Donošenje rješenja o imenovanju:
   a) Rudarskog inspektora
   b) Savjetnik – rudarski inspektor
5. Razno:
Razmatranje zahtjeva za pozajmicu
   a) Komandi Glavnog štaba TO
   b) Opštini Knin
   c) Zdravstveni centar Vukovar
   d) MUP Krajina

Tačka 1.
Informaciju o aktualnoj vojno-političkoj situaciji te napadu Hrvatskih snaga na Miljevce podnio je pukovnik Uzelac. O istoj situaciji podnio je informaciju pomoćnik ministra za Unutrašnje poslove Nebojša Pavković. O problemima koji su se pojavili novonastalom situacijom govorili su ministri Bjegović, Vinčić, Veselinović i drugi. O radu Državnog komiteta za saradnju sa UNPROFOR-om govorio je Nebojša Mandinić. Istakao je potrebu

reorganizacije Državnog komiteta vezano za nastanak Savezne Republike Jugoslavije, te potrebi opšte mobilizacije na području RSK, svih onih koji do sada nisu mobilizirani ili su liječničkim potvrdama i radnim obavezama izbjegli mobilizaciju.
Ministar Peurača Vojin je predložio da sjednica Vlade kod rasprave o prvoj tački dnevnog reda bude zatvorena za sve osim članova Vlade. Za operativne kontakte sa Banjalučkom Krajinom i potrebu jače suradnje sa njima založio se Ministar Bjegović Đorđe. O problemima mobilizacije na području Opštine Knin govorili su još ministri dr Dušan Jović, David Rastović istakli su potrebu da se u Kninu mobiliziraju svi vojno sposobni građani kao i kompletna civilna zaštita. Također su predložili da se dobna granica poveća sa 55 na 60 godina starosti. Liječnička komisija treba preispitati sve liječničke potvrde sa kojima su se oslobađali pojedini obaveznici. Sergej Veselinović se založio da se donese izvještaj Vlade o uspjehu mobilizacije i istakao da se mora napraviti sve što je u interesu obrane Krajine. Ministar financija Vojin Peurača je rekao da je potrebno ubrzati dinamiku korištenja dopunskih sredstava, rekao je da su obaveze Savezne Republike Jugoslavije prema Krajini u obezbjeđenju dopunskih sredstava Krajine nesporne te da je potrebno iznaći modalitete izvršenja istog. Vlada je ovlastila Ministra financija da pošalje faksimil potpisa za potrebe štampanja monete RSK.

Tačka 2.
Ministar energetike i rudarstva Bjegović Đorđe predložio je Vladi Uredbu o prometu motornog benzina i dizel goriva. Nakon provedene rasprave jednoglasno je donesena

O D L U K A

Usvaja se Uredba o prometu motornog benzina i dizel goriva Uredba će se primjenjivati u cjelosti od tačke 1-18 za područje Slavonije, Baranje i Srijema.
Za ostala područja RSK Republički Krizni štab će utvrditi kriterije za promet motornog benzina i dizel goriva u skladu sa mogućnostima nabavke goriva te u dogovoru sa opštinama.

Tačka 3.
Obrazloženje Odluke o povećanju kamate na iznos poreza na promet koji nije plaćen u zakonskom roku obrazložio je Ministar financija Vojin Peurača. Nakon provedene rasprave jednoglasno je donesena

O D L U K A

O povećanju kamate na iznos poreza na promet koji nije plaćen u zakonskom roku.
Odluka se nalazi u prilogu zapisnika.

Tačka 4.
Predlog izbora stručnih radnika u ministarstvu energetike i rudarstva podnio je Ministar Đorđe Bjegović. Za radno mjesto rudarskog inspektora predložio je Čeprnja Radu iz Obrovca, a za radno mjesto savjetnik-rudarski inspektor predložen je Raškovć Milan p. Save. Nakon provedene rasprave donesena je

O D L U K A

Čeprnja Rade iz Obrovca postavlja se za rudarskog inspektora pri ministarstvu energetike i rudarstva. Rašković Milan p. Save postavlja se za savjetnika-rudarskog inspektora pri istom ministarstvu.

Tačka 5.
a) Glavni štab teritorijalne odbrane se obratio Vladi RSK sa zahtjevom za obezbjeđenje novčanih sredstava za podmirenje obaveza prema dobavljačima iz RSK koja su ostala nepodmirena odlaskom JNA sa ovog područja. Nakon provedene rasprave donesen je

Z A K L J U Č A K

Glavni štab Teritorijalne odbrane RSK treba napraviti specifikaciju troškova sa podatcima o strukturi troškova i brojnom stanju.

b) Izvršno vijeće Skupštine Opštine Knin obratilo se Vladi RSK sa zahtjevom za privremenu pozajmicu za isplatu LD za 06/92. godine. Nakon provedene rasprave Vlada je jednoglasno donijela

O D L U K U

Zahtjevu se ne udovoljava.
c) Ministar za zdravstvo dr. Dušan Jović obrazložio je Vladi zahtjev zdravstvenog centra Vukovar za dodjelu neophodnih sredstava za juni 1992. godine. Nakon provedene rasprave jednoglasno je donesena

O D L U K A

Odobravaju se zdravstvenom centru Vukovar sredstva u iznosu od 125.780.140 dinara za podmirenje nophodnih sredstava za juni 1992. godine.
d) Ministarstvo Unutrašnjih poslova podnijelo je zahtjev Vladi RSK za dodjelu sredstava za 6 mjesec 1992. godine u iznosu od 3,5 milijarda dinara za tekuće poslovanje, nakon čega je donesena

O D L U K A

Ministarstvu Unutrašnjih poslova odobrava se iznos sredstava od 3,5 milijarde dinara za tekuće poslovanje.

Sjednica je završena u 19,30 sati.

PREDSJEDNIK VLADE RSK
Mr Zdravko Zečević

Preslika, strojopis, ćirilica
HR-HMDCDR, 4., kut. 2.

129

1992., lipanj 23.
Slunj

Krivična prijava Stanice javne bezbjednosti Slunj Okružnom javnom tužiocu u Glini protiv Milana Pašića zbog ubojstva i maltretiranja Hrvata u selu Lumbardenik

---

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
Ministarstvo unutrašnjih poslova
Sekretarijat za unutrašnje poslove Knin
SJB SLUNJ
Broj K-83/92.
Datum 23. 06. 1992.

O K R U Ž N O M JAVNOM TUŽIOCU
G L I N A

Na osnovi člana 151, stav 6. Zakona o krivičnom postupku podnosi se

KRIVIČNA PRIJAVA

Protiv:
1. PAŠIĆ MILANA, zvani "Beli" otac Mane i majke Stane rođene Kuzmanović rođen dana 01. 10. 1954. u Broćancu, općina Slunj, stanuje u Broćancu, ulica Broćanac broj 46, općina Slunj, narodnost Srbin, državljanin RSK, zanimanje zemljoradnik, porodične prilike neoženjen, bez djece, u vojnoj evidenciji se vodi u Slunju, lišen slobode dana 21. 06. 1992. u 21,00 sati, sprovedenog istražnom sucu Okružnog suda u Glini, dana 24. 06. 1992. zbog krivičnog djela ubojstva.

Dana 21. 06. 1992. godine oko 18,30 sati u mjestu Slunju u selu Lumbardenik kbr. 87. došlo je do krivičnog djela ubojstva BOGOVIĆ DANIJELA, sin Mije i majke Jele r. Salopek, rodjen 04. 05. 1930. godine u Lumbardeniku SO Slunj, sa stanom Lumbardenik kbr. 87 SO Slunj na slijedeći način:

Gore navedenog dana i vremena predmetni Pašić Milan došao je kod kuće Bogović Danijela i čim je prišao kući pozvao je Danijela, koji se je nalazio u kući, da izadje van. Kada je Bogović Danijel primjetio Pašića nije izašao na vrata svoje kuće već je iskočio kroz prozor i počeo bježati, a Pašić je potrčao za njim i uhvatio ga. Kada ga je uhvatio počeo ga je maltretirati fizički zlostavljati, tući ga nogama i rukama po prednjem dijelu tijela, a nakon toga ga je odveo ispod kuće na livadu vlasništvo Požega Luke iz Lumbardenika b.b. Na toj livadi ponovno ga je fizički zlostavljao. U navedenoj blizini Pašića nalazio se i Tepavac Milan, koji ga je sprečavao da ne maltretira Danijela, odnosno da ga ne ide ubiti. U tome ga Tepavac nije mogao sprečiti, pa je nakon upozorenja isti odlučio da se udalji sa mjesta gdje je Pašić započeo vršenje svoje radnje. Kada se Tepavac Milan udaljio, tada je Pašić iz puške PM. br. 30335 ispalio tri hitca u Bogović Danijela, i na taj način nanio tjelesne povrede u predjelu desne strane tijela i lijeve noge u predjelu butine. Od zadobivenih povreda Bogović Danijel je odmah umro.

Nakon ubojstva Bogović Danijela kroz kratko vrijeme radnici SJB-ti Slunj izašli su na lice mjesta od kuda je dolazio zvuk pucnjave i u neposrednoj blizini ubojstva pronašli su Pašić Milana i Tepavac Milana te ih priveli u SJB Slunj, radi daljnje obrade.

Prilikom obrade ustanovljeno je, da je Pašić Milan prije ubojstva Bogović Danijela fizički zlostavljao Topić Miru, Bogović Josu, Lucić Ivana i Trubić Josu, sve iz sela Lumbardenik.

Iz napred navedenog je vidljivo da je Pašić Milan izvršio krivično djelo ubojstva čl. 36. st. 1 tač. 1 KZ Republike Srpske Krajine.

Prilog:[299]

[299] Priređivači su izostavili priloge.

Zapisnik o uzimanju izjave x 3
Sl. zabilješke x 6
Skica lica mjesta x 1
Zapisnik o uvidjaju x 2
Rješenje o pritvoru x 2
Potvrda o privremenom oduzetom oružju x 1

N A Č E L N I K:
Klipa Ljuban, [v.r.]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 6044.

130

1992., lipanj 23.
Stara Gradiška

Izvješće Stanice milicije Stara Gradiška o prevoženju opljačkanih stvari iz Slavonije u Bosnu i Hercegovinu, u kamionima JNA

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
SEKRETARIJAT UNUTRAŠNJIH POSLOVA – PAKRAC
STANICA MILICIJE STARA GRADIŠKA
Broj: 05-IV-01-55/92-1
Stara Gradiška, 23. 06. 1992. god.

I Z V J E Š T A J
za period od 22. 06. 1992. g. do 23. 06. 1992. god.

Dana 22. 06. 1992. god. u vremenu od 09 h do 13 h na punktu Most na "SAVI", prilikom pojačane službe radnika SAO KRAJINE te po naredjenju predpostavljenih iz Okučana a na osnovu naredbe broj: 498-2 od 05. 06. 1992. god. izdane od Komande 5. korpusa a koja je potpisana od general-majora TALIĆA[300] napravili smo slijedeće:

Nailaskom prve kontrole motornih vojnih vozila u količini od 40 kamiona došlo je do otpora oficira u činu podpukovnika a koji se nije htio predstaviti, kada smo mi zatražili da vozila koja napuštaju teritorij vizualno pregledamo našto je isti oficir napomenuo da su vozila "komisijski" plombirana i zaključana, što smo se i uvjerili na većini kamiona što su bili ili plombirani ili zaključani manjim katancem što šoferi nisu otvarali pod izgovorom da su ključevi kod podpukovnika koji je nakon našeg razgovora sjeo u auto i otišao preko mosta.

Otvaranjem kamiona na ceradi s prednje strane gdje se nalaze tri kopče utvrdili smo da u većini kamiona ima civilnih stvari a koje su poslagane u prednji dio kabine za robu a iza nje vojni materijal i druge vojne stvari.

[300] Momir.

Prilikom našeg zahtijeva da stvari izvade dolazilo je do vrlo neugodne verbalne situacije, a zbog opšte sigurnosti radnika na mostu kamioni sa robom su puštani jer su verbalne situacije dolazile čak i pred upotrebu i vatrenog oružja. Pošto nismo imali saradnju vojnih oficira a čak su i bili na strani vojnika otvoreno su vojnike koji su posjedovali pokretnu civilnu imovinu štitili.

Oko 10,10 h na punktu most na "SAVI" je došla kolona vojnih vozila od oko 100 što vojnih a što civilnih a koji se nalaze u posluzi u JNA. Ispred kolone kretao se bijeli golf, u kojem je bio pukovnik LAZO BABIĆ[301] te na jedan vrlo arogantan i bezobrazan način nije dozvolio pregled kolone a na insistiranje o naredbi korpusa isti je sjeo u osobni auto te otišao u operativni centar u Staroj Gradišci gdje se vratio nakon 10-15 minuta sa pukovnikom KOSANOVIĆ koji je lično – usmeno naredio da zabranjuje bilo kakvo pregledanje vojnih kamiona i opreme od strane milicije KRAJINE te počeo verbalno vredjati kako radnike na mostu tako i samu službu. Kolona je nastavila prelazak preko mosta iako je na kamionima bilo vidljivo da prevoze pokretne civilne stvari a izmedju ostalog u koloni se kretao i jedan traktor s prikolicom. Na kamionima se nalazilo poslagano sve pokretno kao što je stolica, krevet, drva za ogrjev, fosna hrastova, cijevi za vodu, radiatori, peći, motori, bicikli i dr. što u tom momentu nismo mogli vidjeti.

Za napomenuti je da je pratnju i seobu vojnih formacija pratio UNPROFOR od 4. člana kanadskih predstavnika te po prolasku kolone isti su napustili most.

Napominjemo da je odnos oficira prema našem zajedničkom dogovoru bio krajnje bezobrazan i pljačkaški nastrojen što je izazivalo revolt kako radnika tako i naroda koji su kolonu ispratili. Oko 12 h na punktu most na Savi zaustavljeno je vozilo marke "ASKONA" zelene boje bez reg. tablica sa vojnim oznakama bez dokumenata sa radnim nalogom broj 2425/92, a kojim je upravljao PAVLOVIĆ Borislav a isti nije bio upisan na radnom nalogu /Brković Milorad – vozač/ te je vozilo privremeno oduzeto i parkirano ispred stanice.

Nakon 20 minuta u prostorije ove SM ulazi major ŠKONJEVIĆ[302] te uz riječi "Šta vi mislite, da možete raditi, hoćete li da ja ovo sve polupam". Naredio je da se isto vozilo preda kapetanu PEPIĆ Jovica VP 6372/1 što je i učinjeno.

U vezi naprijed navedene naredbe pojačali smo službu na punktu most na SAVI, što je bilo dovoljno za brzo i neometano pregledavanje motornih vozila ali zbog nemogućnosti saradnje sa vojnom policijom i sa starješinama nismo uspjeli učiniti ništa.

KOMANDIR SM
Nikola Borković

Preslika, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 2452.

[301] Kasnije zapovjednik 18. korpusa SVK.

[302] Priređivači nisu utvrdili ime.

131

1992., lipanj 24.
Knin
Zahtjev Vlade RSK Ministarstvu vojske SRJ za donaciju pokretne televizijske opreme iz Komande 9. korpusa JNA

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
VLADA REPUBLIKE
SRPSKE KRAJINE K N I N
Broj: 04-5-189/92.
Knin, 24. 06. 1992. god.

MINISTARSTVU VOJSKE SR JUGOSLAVIJE
n/r načelnika Generalštaba gen. Panić[303]

B E O G R A D

PREDMET: Zahtjev Vlade
dostavlja se,

Radio televizija Republike Srpske Krajine, uz pomoć i podršku svih krajiških struktura, ulaže maksimalne napore da razbije informativnu blokadu i unapredi sistem i kvalitet informisanja naroda i boraca u ovim teškim vremenima. Razumijevanje pomoć i saradnja JNA, odnosno Vojske SR Jugoslavije u svim prilikama dosada bila je, u tim nastojanjima, svestrana, dragocjena i od velikog značaja i vrijednosti, na čemu Vam i ovom prilikom srdačno zahvaljujemo, uz molbu za razumjevanje i podršku i u budućim našim naporima i potrebama na tom planu.

Oprema koju ste nam dosad ustupili pokazala se kao vrlo kvalitetna i funkcionalna i maksimalno se koristi, što je značajno pomoglo opremanju i kvalitetnijem radu RTV Republike Srpske Krajine.

Da bi kompletirali potrebu (minimalnu i nužnu) televizijsku opremu za početak emitovanja našeg televizijskog programa, RTV Republike Srpske Krajine neophodna je mobilna oprema, video i tonska mikseta, koju ne možemo inače nabaviti, Pa Vas molimo da nam obezbjedite pomenutu tehniku uz vaše uslove.

Također Vas molimo, ukoliko postoji takva mogućnost da nam uputite koju terensku, a eventualno studijsku kameru za potrebe naše televizije. Dvije kamere, koje mogu služiti svrsi emitovanju programa, nalaze se u Komandi Kninskog korpusa, spakovane za transport, pa molimo da nam se ustupe.

U nadi da ćemo, kao i do sada tijesno sarađiati uz obostrano razumjevanje i podršku, još jednom Vam zahvaljujemo i srdačno Vas pozdravljamo.

M.P.[304]

PREDSJEDNIK VLADE RSK
Mr. Zdravko Zečević, [v.r.]

Izvornik, strojopis, ćirilica
HR-HMDCDR, 4., kut. 30.

---

303 Života.

304 Okrugli pečat: RSK, Vlada, Knin.

132

1992., lipanj 24.
Okučani
Zapisnik sjednice Oblasnog vijeća Srpske oblasti Zapadna Slavonija

---

ZAPISNIK

Sa sjednice Oblasnog vijeća Srpske oblasti Zapadne Slavonije održane 24. 06. 1992. godine u Okučanima.
Sjednica počela sa radom u 08,00 sati.
Sjednici prisutni: Džakula Veljko, predsjednik vijeća, Mladen Kulić, podpredsjednik, Savo Radošević sekretar Oblasnog vijeća, Bosanac Branko, Dželajlija Branko, Budić Ljubiša, Zagorac Živko – članovi vijeća.
Ostali prisutni: Vitez Dušan – predsjednik Izvršnog savjeta opštine Okučani, Radaković Milan – predsjednik Izvršnog savjeta opštine Pakrac, Lovrić Djordje predsjednik Izvršnog savjeta opštine Daruvar, dr. Milan Bastašić ispred Izvršnog savjeta opštine Grubišno Polje, Uskoković Čedomir – sekretar oblasnog koordinacionog odbora Crvenog krsta, Krupić Fadil – predsjednik koordinacionog odbora Crvenog krsta, Slobodan Radošević ispred Štaba za prihvat izbjeglica, Ećimović Dušan – ministar za informisanje u Vladi Republike Srpske Krajine i Djordje Damjanović ispred TO Okučani.
Odsutni članovi Oblasnog vijeća: Milan Graovac i Nikola Dopudja.
Zapisničar: Blagojević Radojka
Za sjednicu je predložen i usvojen slijedeći

DNEVNI RED

1. Verifikacija zapisnika (zaključaka i odluka) sa sjednice Oblasnog vijeća održane 06. 06. 1992. godine.
Izvjestilac: Sekretar Vijeća.
2. Informacije:
a) o političko bezbedonosnoj situaciji na području Zapadne Slavonije
Izvjestilac: Sekretar Oblasnog SUP-A
b) o dostignutom stepenu razvoja štabova i jedinica TO kao i uočenim problemima i u vezi sa preuzimanjem odgovornosti za Područje Zapadne Slavonije od strane UNPROFORA.
Izvjestilac: Komandant zonskog štaba TO pukovnik Jovan Čubrić
3. Izvještaj Komisije za procjenu šteta o do sada učinjenom i o problematici u vezi sa radom Komisije
Izvjestilac: Vlado Vidić
4. Informacija sa razgovora koji su sa UNPROFOROM vodjeni 22. 06. 1992. godine
Izvjestilac: Predsjednik Džakula
5. Informacija sa sjednice Vlade Republike Srpske Krajine
Izvjestilac: Predsjednik Džakula i ministar za informisanje u Vladi RSK Dušan Ećimović
6. Donošenje Odluke o razvrstavanju funkcionera i radnika Narodne Skupštine, Oblasnog vijeća i oblasnih organa uprave Srpske oblasti Zapadne Slavonije u platne grupe – materijal u prilogu.

Izvjestilac. Branko Dželajlija
7. Donošenje Zaključaka o visini osnovice za obračun ličnih dohodaka za mjesec maj 1992.
Materijal u prilogu.
Izvjestilac: Branko Dželajlija
8. Utvrdjivanje prijedloga Odluke o pripremanju regionalnog prostornog plana Srpske oblasti Zapadne Slavonije.
Materijal u prilogu.
Izvjestilac: Branko Dželajlija
9. Utvrdjivanje prijeloga Odluke o osnivanju Oblasne geodetske uprave – materijal u prilogu.
Izvjestitelj: Ljubiša Budić
10. Donošenje rješenja o razrješenju komandanta Štaba za prihvat izbjeglica i za povratak naroda Zapadne Slavonije u Srpsku oblast Zapadnu Slavoniju.
11. Donošenje rješenja o imenovnaju komandanta štaba za prihvat izbjeglica i organizaciju povratka naroda Zapadne Slavonije u Srpsku oblast Zapadnu Slavoniju.
12. Ostala problematika.

Napomena:
1. Kod materijala pod tačkom 8. i 9. dnevnog reda potrebno je izvršiti ispravke teksta koje su više tehničke naravi.
2. Prilozi uz poziv za dnevni red dostavljeni su samo članovima Oblasnog vijeća.

Za točnost otpravka:
SEKRETAR:
Savo Radošević

PREDSJEDNIK
Dipl. inž. Veljko Džakula v.r.

Predloženo je i usvojeno da se točka 2., 4. i 5. spoje u jednu što je i prihvaćeno.

AD 1

Nakon podnesenog zapisnika sa sjednice Oblasnog vijeća održane 06. 06. 1992. na verifikaciju, Oblasno vijeće je na temelju člana 2. stava 1. tačke 3. a u vezi sa članom 22. Odluke o organizaciji i načinu rada Oblasnog vijeća Srpske oblasti Zapadne Slavonije donijelo ovaj

Z A K L J U Č A K

1. Usvaja se zapisnik sa svim aktima u prilogu koji su doneseni na sjednici Oblasnog vijeća 06. 06. 1992. godine bez izmjena i dopuna.

AD 2., 4. i 5.

Pod drugom tačkom dnevnog reda nisu došli izvjestioci pa je predsjednik Oblasnog vijeća naknadno pozvao Stevu Kresović i Babića.[305]

Predsjednik Džakula upoznaje Oblasno vijeće da su i na sjednici Vlade Republike Srpske Krajine izvještaji, odnosno informacije o političko-bezbedonosnoj situaciji na području Republike dati samo za tri općine, dakle manjkavo i nepotpuno. Istakao je da je dao primjedbu na sjednici Vlade da je ministar Španović[306] slabo pripremio zaštitu Zapadne Slavonije. Isto tako prigovorio je ministarstvu unutrašnjih poslova za nedopustivo ponašanje da mjesec i pol dana Srpska oblast Zapadne Slavonije nema imenovanog sekretara Oblasnog

[305] Milanko.

[306] Stojan.

SUP-a, a načelnik je takodjer odsutan na zadatku ali bez prethodne konzultacije ministarstva unutrašnjih poslova sa ovim Oblasnim vijećem.

U razgovorima sa UNPROFOROM informirani smo da je proces demobilizacije započeo 20. 06. 1992. godine i nakon otprilike 15 dana će se priznati samo uniforme lokalne policije i UNPROFORA – a ja sam dodao u šali, nastavio je predsjednik Džakula, i uniforme poštara i željezničara ako željeznica proradi.

U razgovorima sam nadalje istakao problem uniformi za policiju kao i problem civilnih odijela za pripadnike TO nakon demobilizacije. Ovo pitanje sam postavio i na sjednici Vlade Republike Srpske Krajine.

Obećao je da upravo danas kreće 13 vozila sa opremom za miliciju.

Predsjednik Džakula je informirao da je general Talić[307] izdao naredbu da i naša civilna policija ravnopravno kontroliše most. Ovo smo tražili zbog sprečavanja odvoženja materijalnih dobara sa ovog područja za vrijeme i nakon postupka demilitarizacije Srpske oblasti Zapadne Slavonije.

Nadalje u razgovorima sa UNPROFOROM na dnevni red smo stavili pitanje

– povratak izbjeglica

– humanitarne pomoći.

Pod povratkom izbjeglica smo vješto postavili pitanje nepokrivenog područja Podravske Slatine i dogovorili da tražimo da taj prostor (srpska sela na području općine Podr. Slatina i Slavonska Požega) – za početak bar brdski dio, obidju predstavnici mirovnih snaga – da podnesu izvještaj o stanju na području i prijedlog kako da se riješi to područje. Kontakt razgovora sa UNPROFOROM treba održavati službeno i korektno. Po podacima koje su oni za nas dobili, oni sada stječu sasvim drugu sliku. Mi smo prestavljeni u veoma ružnom svjetlu. Upoznali smo ih o blokadi humanitarne pomoći, o potrebi za naftu za žetvu. Uložen je protest na izjavu generala Zabale[308] da će pustiti u saobraćaj auto-put jer je to navodno dogovoreno u Beogradu. Postavljeno je ovo pitanje i na Vladi Republike Srpske Krajine i Vlada je donijela odluku da Državni komitet za odnose sa UN nema legitimitet za zastupanju RSK, da se mora formirati novi državni komitet i da Vlada Republike Krajine imenuje svoje predstavnike u državni komitet za UN nema legitimitet za zastupanje RSK, da se mora formirati novi državni komitet i da Vlada Republike krajine imenuje svoje predstavnike u državni komitet za odnose na UN i da Vlada bude uključena u sve pregovore kada je u pitanju Republika Srpska Krajina.

Predsjednik Džakula je nadalje upozorio da se ne bi narušavali odnosi i nivoi odnosa sa UNPROFOROM, mora se spriječiti da npr. mjesna zajednica Stara Gradiška ne vrši kontakte mimo legalnih predstavnika vlasti.

U raspravi su učestvovali:

Živko Zagorac je upoznao Oblasno vijeće da su jučer vodjeni razgovori u komandi mjesta Daruvar o političko-bezbedonosnoj situaciji (sastanak je bio dogovoren izmedju Daruvara i Okučana). Ističe dalje da netko nije Grubišno Polje obavijestio od koga dana mi ostajemo bez hrane. Šta sa ljudima poslije 04. 07. 1992. Ističe da lično misli da se pukovnik Čubrić izgubio u ovome, da li zbog toga što nema adekvatne saradnike ili je nešto drugo u pitanju.

Slobodan Radošević upoznaje Vijeće da je Izvršni Savjet opštine Podr. Slatine imao sastanak sa borcima TO Podravske Slatine. Dio će njih biti u policiji, dio u jedinicama

[307] Momir, zapovjednik 1. krajiškog korpusa.

[308] Carlos Maria, zapovjednik zaštitnih snaga u sektoru "Zapad".

Okučana, Pakraca. Postavlja se pitanje šta sa ljudima koji ne budu rasporedjeni u policiju i neće imati prihoda a ti ljudi imaju porodicu. Teško će te ljude biti zadržati u ovim područjima ako ne bude bila jasnija perspektiva u skorije vrijeme.

Dr. Milan Bastašić ističe da ima informaciju da je pukovnik Čubrić rekao da će se sva TO Grubišno Polje, Daruvar, Pakrac, Okučani i Podr. Slatina razoružati. Sva krizna područja su mrlja od mastila na kojoj je njihova policija, tu proporcionalno dolazi naša policija i mi treba da dovodimo naš narod. Oružje odlažemo tu negdje da bude pri ruci za nedaj bože. Čini mi se da u tehničkom smislu mi treba da se odreknemo Zapadne Slavonije. Nitko ne može pozivati narod u ove uslove.

Lovrić Djordje ističe da je doznao da se vrši pritisak na naše izbjeglice smještene u Bosanskoj krajini da one naseljavaju muslimanska sela.

Dželajlija Branko iznosi podatak da će prema sadašnjem stanju biti oko 1.850 ljudi koji će biti bez rasporeda.

Dušan Ećimović ističe da je za mnoge stvari kod nas kriv Oblasni SUP odnosno policija koja nije organizovana.

Zar nije velika glupost da se za potrebe našeg TO radi uskladištenja ide po haubice ili neko drugo artiljerijsko oruđe u Baniju a ovdje je istih takvih bilo i mogao se potreban broj ostaviti a preraspodjelu izvršiti na drugi način. Ističe nadalje da je u vojno-strateškom pogledu situacija oko Knina loša i da naš udio u trgovini u političkim razgovorima kada su teritorije u pitanju u velikoj mjeri smanjen.

Što se tiče Zapadne Slavonije ranije nisam bio optimist kao Džakula, ali sada sam sve više ubijedjen u opravdanost Veljkovog optimizma. Mi sve više moramo isticati fizički i kulturni genocid i tu vidim našu šansu.

Što se tiče naših izbjeglica na području Bosanske Krajine moram reći da nije na vladi AR Krajina usvojena generalna politika da se Srbima iz Zapadne Slavonije naseljavaju druga sela.

Lovrić Djordje ponavlja da je novi komandant za izbjeglice u Banja Luci saopćio pitanje naseljavanja nekih muslimanskih sela srpskim izbjeglicama iz Zapadne Slavonije.

Djordje Damjanović želi da dozna sudbinu Zapadne Slavonije pa kaže da kad gradi kuću gradi ju od temelja, što upućuje na to da želi da zna naš status, šta mi značimo za novu Jugoslaviju, da li će egzistirati kao takva, šta smo mi u viziji Republike Srpske Krajine, šta smo mi u viziji konačno i države Hrvatske. U 98% slučajeva nije mi jasna naša vizija ni sadašnja ni buduća. Molimo Oblasno vijeće i sve koji vrše kontakte sa našom Vladom sa UNPROFOROM da dobro vode računa o neotudjivosti područja koje je osvojeno, a naročito da se ne kockamo sa komunikacionim sistemima koji su naša šansa.

Branko Bosanac ističe da po pitanju snabdjevenosti sa ishranom i drugim potrepštinama pripadnika TO moramo napraviti program rješavanja problema. Da li imamo hrane i smještaja za ljude iz TO.

Zašto milicija nije popunjena a ljudi ima dovoljno – na drugoj strani imamo ljude nerasporedjene.

Ljubiša Budić ističe da se boji da će ovo Vijeće biti pepeljara za punjenje i otresanje a suština je u tome da nadležnosti za mnoga rješenja leže po mnogim pitanjima u drugim organima i na drugim nivoima.

Džakula Veljko smatra da je najveći problem što stvaramo državu u jednom haosu i to pripisujući zakone Republike Srbije. Za ovakvo stanje sam se i pripremao. Dovedeni smo u situaciju da rješenjem tražimo političkim putem a ne vojnim.

Sada se vidi da su veliki pritisci na Srbe i da moramo mudro političkim putem rješavati naše pitanje.

Mi moramo raditi na povratku naroda ali i na njegovom statusu (zaštiti) na ovom području. Vensov plan nije detaljiziran pa se mora razjašnjavati. Povratkom naroda vraća se njegova vlast i policija jer je zbog tudje vlasti i policije ovaj narod i doživio ovu sadašnju sudbinu. Veće muke nas čekaju nego što su ove sada. Sve nas čekaju kazani. Jedno je povratak naroda a drugo je političko rješenje. Situacija u ovoj zemlji će natjerati svakoga da ide u svoj kraj.

Moramo ojačati mjesne zajednice da budu sposobne da obave ni malo lake zadatke.

Već sutra moramo u Banja Luci da dogovorimo za pomoć u hrani, za pomoć u opremi za pripremu hrane (poljske kuhinje). Moramo strpljivo i sistematski ići u odredjenim etapama u osvajanje pojedinih područja.

Mnoge prigovore je vršila armija, nedovoljno lukava, a imali su fizičku vlast nad nama.

Milan Radaković smatra da barem oni misle da zna šta želimo. Ističe da su izgleda neki prošli puta bili uvrijedjeni – smatra da su to dvojica izvjestilaca kojih nema. Naša sudbina je u rukama onih koji nisu svoj posao organizovali. Proces promjene odredjenih zakona ako ih treba mijenjati nije nerješiva stvar, ali se bojim da će to dozvoliti oni koji su uzeli kajase u svoje ruke.

Mišljenja sam da milicija nije izvršila svoj zadatak (mislim zbog nestručnosti). Prisustvo ljudi koji su stjecali činove po kancelarijama će nam puno štetiti. Moramo stalno svi biti pod kritičkim osvrtom za svoj rad a mora postojati i odgovornost oblasnih organa milicije i zonskog štaba TO prema civilnim strukturama za obavljeno ili neobavljeno. Neće biti puno uspjeha ako bude samo vertikalna povezanost i odgovornost.

Budić Ljubiša ne isključuje mogućnost tenzije da se kod nas izazovu sukobi. Smatra da je Narodna skupština najviši organ vlasti i ona može jedino donijeti odluku po pitanju komunikacija.

Dušan Ećimović ističe da o otvaranju autoputa ne može odlučiti Oblasna skupština – to jeste komunikacija na području ove oblasti ali je od strateškog interesa za Republiku.

Slobodan Radošević zalaže se za postavljanje organizacije mikro-vlasti – Izvršni savjeti i mjesne zajednice – da onaj iz Crvenog krsta i Štaba za izbjeglice zna kome će se obratiti.

Kresović Stevo iznosi probleme u SUP-a:

– SUP sa stručnim kadrom nije popunjen, stanice milicije ni sa stručnim kadrom ni sa milicionarima. Mnoge stanice su molbe držale a nisu ih rješavale. Ostaje i dalje neriješeno pitanje naoružanja i opreme (uniformi).

Babić ističe da je brigada milicije formirana sa zadatkom da obezbjedi granice Zapadne Slavonije i da odbije prve napade. Ističe da najviše problema ima prema Rajićima i to zbog različitih struja i interesa pa je za to područje za razrješavanje problema tražio i pomoć ministra.

U razgovorima sa UNPROFOROM konstatovali smo da oni traže da lokalne policijske snage nose samo kratke cijevi (kratko naoružanje).

Ističe da je na terenu sela Šumetlica smješteno i 67 civila i da će se organizirati zajednička prehrana i milicije i civila.

Po pitanju rješavanja molbi bilo je i izvjesnih nesporazuma na liniji komande brigade i sekretarijata unutrašnjih poslova.

Moli nadalje, da se pošalje apel oficirima koji su sa područja Zapadne Slavonije a potrebni su brigadi milicije, da se odazovu.

Predlaže da se od ministarstva unutrašnjih poslova i Vlade Republike Srpske Krajine traži razjašnjenje po pitanju naoružanja.

Veljko Džakula smatra da čim prije moraju profunkcionisati Izvršni savjeti, da ovi imenuju Savjete mjesnih zajednica, da Crveni krst i Štab za izbjeglice daju prijedloge rješenja iz svog djelokruga i da to profunkcioniše, da Crveni krst traži rješenja za izlaze i u najtežim situacijama.

Dušan Vitez iznosi nedefinisanost nadležnosti – koje su kompetencije Oblasnog vijeća i Izvršnog savjeta, i ranije sam tražio da se to definiše. Daljnji problemi: Babić traži od Crvenog krsta dio hrane za specijalnu miliciju. Oblasni Crveni krst mora se hitno uključiti u akciju humanitarne pomoći za ovo područje. Ima 500 zahtjeva za privremeni smještaj – ti zahtjevi će se povećati sa demobilizacijom. Trgovine ne mogu zadovoljiti osnovne potrebe stanovništva.

Budžet općine je na kraju. Pitanje penzionera je ogroman problem. Pored 500 ugroženih lica imamo 2.000 ljudi penzionera bez sredstava za život.

Nakon rasprave doneseni su slijedeći zaključci:

Na temelju člana 23. stava 4. Odluke o organizaciji i načinu rada Oblasnog vijeća Srpske oblasti Zapadne Slavonije Oblasno vijeće Srpske oblasti Zapadne Slavonije na sjednici održanoj 24. 06. 1992. godine donijelo je ovaj

ZAKLJUČAK

1. Od Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpska Krajina zadržati razrješenje u pogledu vrste i kalibra naoružanja pripadnika jedinica milicije na područjima oblasnih Sekretarijata unutrašnjih poslova.

2. Uputiti apel oficirima koji su poreklom ili rodjenjem sa teritorije Srpske oblasti Zapadne Slavonije, a potrebni su kao stručni kadrovi za brigadu milicije, da se stave na raspolaganje Sekretarijatu unutrašnjih poslova Srpske oblasti Zapadne Slavonije.

OBLASNO VIJEĆE

Broj: 02-01-81/92.

Na temelju člana 23. stava 4. Odluke o organizaciji i načinu rada Oblasnog vijeća Srpske oblasti Zapadne Slavonije Oblasno vijeće Srpske oblasti Zapadne Slavonije na sjednici održanoj 24. 06. 1992. godine donijelo je ovaj

ZAKLJUČAK

1. Oblasno vijeće Srpske oblasti Zapadne Slavonije nalaže svim funkcionerima i organima Srpske oblasti Zapadne Slavonije da putem Vlade i drugih organa i organizacija Republike Srpska Krajina zahtjevaju da se osigura prisustvo novčanih sredstava na ovom području kako bi se moglo efikasnije funkcionisati.

OBLASNO VIJEĆE

Broj: 02-01-80/92

AD 3.

Vlado Vidić predsjednik komisije za procjenu šteta od ratnog razaranja koja je imenovana od strane Oblasnog vijeća Srpske oblasti Zapadne Slavonije podnio je informaciju o učinjenom na procjeni štete od ratnih razaranja po opštinskim komisijama. Upoznao je Oblasno vijeće da još prije nego je komisija imenovana su on i Budić Ljubiša radili na

dokumentima na osnovu kojih će se procjena vršiti. Elaborat za procjenu šteta su podijeljeni po opštinama a isto tako su Izvršni savjeti opština obaviješteni da imenuju svoje komisije za procjene šteta.

Rad po komisijama odvijao bi se uglavnom u tri faze: prva faza sastojala bi se od globalne procjene šteta, druga bi se provodila konkretno na procjeni konkretnih dobara, sredstava itd., a treća faza bi se sastojala od izrade dokumentacije u fazi obnove na osnovu koje bi se vršila i nabavka i trošenje sredstava.

Vidić ističe da su upućivali požurnice opštinskim komisijama da se odredjeni poslovi obave, te obavili razgovore o problemima kao što su:

– terenski uslovi rada (nedostatak prevoznih sredstava i pogonskog goriva)
– prostor
– kadrovski problemi
– pitanje shvaćanja ozbiljnosti posla na procjenama šteta

Budić Ljubiša ističe da nije profunkcionisalo na terenu šta radi opštinska komisija za procjenu šteta, zatim su isticali da komisije nemaju formulare – oni su izradjeni ali svi nisu podigli, i glavnom problem je što je to rad na terenu skopčan sa odredjenim prevozom. Predsjednik Džakula ističe da treba zahtjevati da opštinske komisje odmah počnu sa radom i da od 27. 06. 1992. godine znamo koje su u funkciji.

Nakon završene rasprave po ovoj tačci dnevnog reda Oblasno vijeće je donijelo ovaj

Z A K L J U Č A K

1. NALAŽE se opštinskim komisijama za procjenu šteta od ratnih razaranja na stambenim, poslovnim, industrijskim i drugim objektima, opremi, sredstvima i drugim dobrima da intenzivno otpočnu sa radom na procjenama šteta.

Za eventualne nejasnoće ili stručnu pomoć obratiti se Komisiji za procjenu šteta od ratnih razaranja Oblasnog vijeća Srpske oblasti Zapadne Slavonije.

2. O izvršenim procjenama dostavljati izvještaje Komisije za procjenu šteta od ratnih razaranja Oblasnog vijeća Srpska oblast Zapadne Slavonije.

OBLASNO VIJEĆE

BROJ: 02-01-77/92.

AD 6.

Branko Dželajlija podnio je obrazloženje prijedloga odluke o razvrstavanju funkcionera i radnika Narodne Skupštine, Oblasnog vijeća i oblasnih organa uprave Srpske oblasti Zapadne Slavonije u platne grupe i koeficijente. Prijedlog odluke su članovi Oblasnog vijeća dobili uz poziv za sjednicu i primjedbi na prijedlog odluke nije bilo pa je Oblasno vijeće donijelo ovu

Na osnovu člana 46. Zakona o radnim odnosima u državnim organima ("Službeni glasnik RSK br. 6) Oblasno vijeće Srpske oblasti Zapadna Slavonija na sjednici održanoj 24. 06. 1992. godine donijelo je slijedeću

O D L U K U
o razvrstavanju funkcionara i radnika Oblasnog vijeća
i oblasnih organa uprave Srpske oblasti Zapadna Slavonija
u platne razrede.

Član 1.

Osnovica za obračun plata čini prosječna zarada zaposlenom isplaćena za prethodni mjesec u Republici Srpskoj Krajini ili utvrdjena najniža cijena rada za zaposlene u Vladi Republike Srpske Krajine ovisno o poznatom podatku.

Član 2.

Osnovica se množi koeficijentom za svako radno mjesto.

Član 3.

Pripravnicima pripada 80% od najniže plate u okviru zvanja za koje se pripravnik osposobljava.

Član 4.

Platne grupe i koeficijenti:

I	5,25	Predsjednik Narodne Skupštine Predsjednik Oblasnog vijeća
II	4,40	Podpredsjednik Oblasnog vijeća
III	4,00	Sekretar Narodne skupštine i Oblasnog vijeća, Sekretari Oblasnih Sekretarijata
IV	2,90	Samostalni stručni suradnik
V	2,65	Viši stručni saradnici
VI	1,85	Stručni saradnici, referenti i tehničko administrativni radnici
VII	1,20	Vozači i VKV radnici
VIII	0,65	Čistačice

Član 5.

Na osnovu ove Odluke a u skladu sa članom 5 isplaćivat će se plate funkcionarima i radnicima zaposlenim u Oblasnom vijeću i organima uprave Srpske oblasti Zapadna Slavonija počev od 01. 05. 1992. pa do donošenja akata o sistematizaciji i vrednovanju radnih mjesta zaposlenih u Oblasnom vijeću, a najkasnije do 01. 11. 1992. godine.

OBLASNO VIJEĆE

Broj: 02-01-82/92.

Za narednu sjednicu Oblasnog vijeća potrebno je pripremiti prijedloge za isplatu ličnih dohodaka (kriterije za obračun) za Izvršne savjete opština i druge stalne ili povremene organe (odbore, štabove, komisije, stručne i druge službe) koji su izabrani ili imenovani od strane Oblasnog vijeća Srpske oblasti Zapadne Slavonije.

U komisiju za izradu prijedloga predloženi su:

Dželajlija Branko, za predsjednika

Bosanac Branko, za člana

Radošević Slobodan, za člana

Kovačević Vera, za člana

Lovrić Djordje, za člana

Drugih prijedloga nije bilo pa je Oblasno vijeće nakon zaključene rasprave donijelo ovo

Na temelju člana 23. stava 3. Odluke o organizaciji i načinu rada Oblasnog vijeća Srpske oblasti Zapadne Slavonije, Oblasno vijeće na sjednici održanoj 24.06.1992. godine donijelo je ovo

R J E Š E N J E

1. U Komisiju za izradu prijedloga za isplatu ličnih dohodaka za Izvršne savjete opštine i druge stalne ili povremene organe (odbore, štabove, komisije, stručne i druge službe) izabrane ili imenovane od strane Oblasnog vijeća Srpske oblasti Zapadne Slavonije imenuju se:

a) Dželajlija Branko, za predsjednika

b) Bosanac Branko, za člana

c) Vitez Dušan, za člana
d) Radošević Slobodan, za člana
e) Kovačević Vera, za člana
f) Lovrić Djordje, za člana

2. Prijedlog za obračun i isplatu ličnih dohodaka dostaviti na razmatranje i usvajanje Oblasnom vijeću Srpske oblasti Zapadne Slavonije za narednu sjednicu.

3. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

OBLASNO VIJEĆE

Broj: 02-01-73/92.

AD 7.

Branko Dželajlija podnosi obrazloženje na prijedlog zaključka o visini osnovice za obračun i isplatu ličnih dohodaka zaposlenih u Oblasnom vijeću i oblasnim organima uprave. Prijedlog zaključka dostavljen je uz poziv.

Za raspravu se nije nitko javio pa je na temelju prijedloga Oblasno vijeće donijelo ovaj

Na temelju člana 23. stava 4. Odluke o organizaciji i načinu rada Oblasnog vijeća Srpske oblasti Zapadne Slavonije, Oblasno vijeće Srpske oblasti Zapadne Slavonije na sjednici održanoj 24. 06.1992. godine donijelo je ovaj

Z A K L J U Č A K
o visini osnovice za obračun i isplatu ličnih dohodaka
zaposlenih u Oblasnom vijeću i oblasnim organima uprave

1. UTVRDJUJE se osnovica za obračun i isplatu ličnih dohodaka za mjesec maj 1992. godine za funkcionere i zaposlene radnike u Oblasnom vijeću i oblasnim organima uprave u iznosu od 44.524. – dinara (slovima: četrdesetčetirihiljadepetstodvadesetčetiri dinara) koji iznos je utvrdjen od strane Vlade Republike Srpske Krajine kao najniža cijena rada funkcionera i zaposlenih radnika u Vladi Republike Srpske Krajine za mjesec maj 1992. godine.

2. Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

OBLASNO VIJEĆE

Broj: 02-01-76/92.

AD 8.

Utvrdjivanje prijedloga Odluke o pripremanju regionalnog prostornog plana Srpske oblasti Zapadne Slavonije obrazložio je Ljubiša Budić a pismeni materijal dostavljen je uz poziv za sjednicu.

Kulić Mladen je u raspravi stavio primjedbu da ovaj prijedlog odluke prejudicira političko rješenje.

Budić Ljubiša je obrazložio da se ne radi o prejudiciranju političkog rješenja već da je to zakonska obaveza prema važećim zakonima Republike Srpske Krajine iz te oblasti.

U raspravi više nije bilo učesnika pa je Oblasno vijeće sa 5 glasova za i 1 glas protiv utvrdilo

Na temelju člana 11. stava 1. tačke 2. Statuta Srpske oblasti Zapadne Slavonije, te člana 22. Zakona o planiranju i uredjenju prostora ("Službeni glasnik Republike Srpska Krajina", broj 9/92), Narodna Skupština Srpske oblasti Zapadne Slavonije, na sjednici održanoj ______ 1992. godine, donijela je

O D L U K U
O PRIPREMANJU REGIONALNOG PROSTORNOG PLANA SRPSKE OBLASTI ZAPADNE SLAVONIJE

Član 1.

Narodna Skupština Srpske oblasti Zapadne Slavonije donosi Odluku da se za prostor Srpske oblasti Zapadne Slavonije pripremi REGIONALNI PLAN ZAPADNE SLAVONIJE. (U daljem tekstu – Regionalni plan).

Član 2.

Regionalni plan Srpske oblasti Zapadne Slavonije obuhvata prostor opština: Okučani, Pakrac, Daruvar, Grubišno Polje i Podravska Slatina.

Član 3.

Regionalni plan treba da sadrži naročito:

1. Granice područja za koje se plan donosi,
2. Ciljeve i politiku organizacije, uredjenja, korištenja i zaštitu prostora,
3. Osnovnu namjenu površina (poljoprivredno, šumsko i gradjevinsko zemljište, područje sa posebnom namjenom, prostori oko nepokretnih kulturnih dobara, banjska i turistička naselja, izvorišta vodosnabdjevanja, nalazišta mineralnih sirovina i drugo),
4. Plan mreže nasilja sa prikazom razmještaja centara, komunalnih objekata i drugo.
5. Mrežu i objekte tehničke infrastrukture (za upotrebu voda, zaštita voda, zaštita od štetnog dejstva otrovnih voda, za proizvodnju i prenos energije, za odlaganje, uklanjanje i preradu čvrstih otpadaka i razmještaj deponija,
6. Prostorne osnove za melioraciju, arondaciju i komasaciju,
7. Uslove za sanaciju postojećeg stanja u prostoru, naročito porušene i degradirane životne sredine,
8. Uslove i mjere za ostvarivanje prava (donošenje prostornih i urbanističkih planova za uže prostorne cjeline, uskladjivanje propisa kojima se uredjuju odnosi u prostoru i dinamika realizacije),
9. Grafičke prikaze od kojih naročito:

– veza prostornog plana sa šifrom prostornom cjelinom i prikaz planiranih veza sa okruženjem,
– plan namjene površina (poljoprivredno, šumsko i gradjevinsko zemljište i drugo),
– plan zaštite posebnih prirodnih vrednosti, kulturnih dobara, zaštićene okoline i dobara koje uživaju zaštitu,
– plan mreže naselja sa prikazom razmještaja zona stanovanja, industrije, saobraćaja, energetike, komunalnih objekata, telekomunikacija i drugo.

Član 4.

Pripremanje zadataka u vezi izrade plana, provedbu javnog nadmetanja i vodjenje stručne korespondencije vrši Oblasni sekretarijat za urbanizam, gradjevinarstvo i stambeno komunalne poslove u suradnji sa oblasnim Zavodom za prostorno planiranje i izgradnju.

Član 5.

Nacrt Regionalnog plana stavlja se na javno oglašavanje radi davanja primjedbi, prijedloga i prijedloga rješenja na nacrt Regionalnog plana u Skupštini opština Okučani, Pakrac, Daruvar, Grubišno Polje i Podravska Slatina, i to u trajanju od 30 dana.

Član 6.

Prije davanja Prijedloga Regionalnog plana na usvajanje oblasni Sekretarijat za urbanizam, gradjevinarsvo i stambene i komunalne poslove pribavit će mišljenje Stručne komisije Vlade Republike Srpske Krajine.

Član 7.

Rok za donošenje regionalnog plana je osam mjeseci.

Član 8.

Ova odluka stupa na snagu osam dana po objavi Službenog Glasnika Republike Srpske Krajine.

NARODNA SKUPŠTINA

AD 9.

Utvrdjivanju prijedloga Odluke o osnivanju oblasne geodetske uprave obrazložio je Budić Ljubiša. Istakao je da je i ovo zakonska obaveza u skladu sa Zakonom o premeru i katastru i upisima prava na nepokretnostima.

U raspravi nije nitko učestvovao pa je uz tekstualne ispravke koje je predložio sekretar Oblasnog vijeća Savo Radošević sa 5 glasova za i 1 protiv Oblasno vijeće utvrdilo

Na temelju člana 11. stav 1. točke 2. Statuta Srpske oblasti Zapadne Slavonije, te člana ___ zakona o premeru i katastru i upisima prava na nepokretnostima ("Službeni glasnik RSK", br. ___/92.), Narodna Skupština Srpske oblasti Zapadne Slavonije, na svojoj sjednici održanoj 22. 08. 1992. godine, donijela je

O D L U K U
O OSNIVANJU OBLASNE GEODETSKE UPRAVE

Član 1.

Za obavljanje poslova premjera, katastra i upisa prava na nepokretnostima prema Zakonu o premeru i katastru i upisima prava na nepokrenostima osniva se OBLASNA GEODETSKA UPRAVA.

Član 2.

Osnovna djelatnost oblasne geodetske uprave:
– vrši ovjeravanje karata i elaborata premjera,
– davanje mišljenja na izmjene granica katastarskih opština za koje je izvršen premjer i izradjen katastarski operat,
– predlaže formiranje katastarskih srezova i utvrdjuje njihove nazive,
– utvrdjuje osnovu klasiranja i bonetiranje zemljišta,
– rješava žalbe u drugostepenom upravnom postupku,
– vrši upravni nadzor nad radom premjera i izrade katastra nepokretnina,
– donosi propise o tehničkim normativima i načinu rada koji se primjenjuje u premjeru, obnovi premjera i izradi katastra, vodova i njihovom održavanju kao i kod izvodjenja geodetskih radova za posebne potrebe.

Član 3.

Sjedište oblasne geodetske uprave je u Pakracu, a privremeno sjedište je u Okučanima.

Član 4.

Sredstva oblasne Geodetske uprave obezbedjuje Narodna Skupština Srpske oblasti Zapadne Slavonije iz Budžeta.

Član 5.

Narodna Skupština Srpske oblasti Zapadne Slavonije imenuje DIREKTORA oblasne geodetske uprave.

Član 6.

U roku 30 dana po imenovanju direktora, direktor Oblasne geodetske uprave dužan je izraditi prijedlog organizacije i sistematizacije rada i programa radova i dati na usvajanje Oblasnom vijeću, a srednjoročni program rada dati na usvajanje Narodnoj Skupštini Srpske oblasti Zapadne Slavonije.

Član 7.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u "Službenom glasniku" Republike Srpske Krajine.

NARODNA SKUPŠTINA

AD 10

Predsjednik Oblasnog vijeća Veljko Džakula obrazložio je da je Milenko Miletić saopštio da nije u mogućnosti obavljati dužnost komandanta Štaba za prihvat izbjeglica i organizaciju povratka Srpskog naroda Zapadne Slavonije na području Srpske oblasti Zapadne Slavonije na koju dužnost ga je imenovalo ovo vijeće, pa predlaže da se donese akt o razrješenju.

Na temelju ovog prijedloga Oblasno vijeće donijelo je ovo

Na temelju člana 23. stava 3. Odluke o organizaciji i načinu rada Oblasnog vijeća Srpske oblasti Zapadne Slavonije, Oblasno vijeće na sjednici održanoj 24.06.1992. godine donosi

R J E Š E N J E
o razrješenju

1. Razrješava se Milenko Miletić dužnosti komandanta Štaba za prihvat izbjeglica i organizaciju povratka Srpskog naroda Zapadne Slavonije na području Srpske oblasti Zapadne Slavonije zbog odlaska na drugu dužnost.

2. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

OBLASNO VIJEĆE

Broj: 02-01-75/92.

AD 11.

Predsjednik Oblasnog vijeća Veljko Džakula predložio je Oblasnom vijeću nakon odredjenih konsultacija da Oblasno vijeće za komandanta štaba za prihvat izbjeglica i organizaciju povratka srpskog naroda u Zapadnu Slavoniju imenuje oec. Slobodana Radoševića.

Drugih prijedloga nije bilo pa je na osnovu predloženog Oblasno vijeće Srpske oblasti Zapadne Slavonije donijelo ovo

Na temelju člana 23. stava 3. Odluke o organizaciji i načinu rada Oblasnog vijeća Srpske oblasti Zapadne Slavonije, Oblasno vijeće na sjednici održanoj 24. 06. 1992. godine donosi

R J E Š E N J E
o imenovanju

1. I M E N U J E se oec. SLOBODAN RADOŠEVIĆ iz Voćina, opština Podravska Slatina za KOMANDANTA Štaba za prihvat izbjeglica i organizaciju povratka srpskog naroda na područje Srpske oblasti Zapadne Slavonije.

2. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

OBLASNO VIJEĆE

Broj: 02-01-74/92.

AD 12.

Sekretar za privredu i finansije Branko Dželajlija predložio je Oblasnom vijeću da donese zaključak da se obveže Predstavništvo Oblasnog vijeća u Novom Beogradu da Predstavništvo izradi i dostavi Oblasnom vijeću Srpske oblasti Zapadne Slavonije izvještaj o radu i financijski izvještaj Biroa Vlade Srpske Autonomne Oblasti Zapadne Slavonije i Predstavništvo Oblasnog vijeća Srpske oblasti Zapadne Slavonije zaključno sa 30. 06. 1992. godine. Predlaže rok za dostavu izvještaja 31. 07. 1992. godine.

Na osnovu ovog prijedloga Oblasno vijeće Srpske oblasti Zapadne Slavonije donijelo je ovaj

Oblasno vijeće Srpske oblasti Zapadne Slavonije na prijedlog Sekretara za privredu i finansije, a temeljem člana 23. stava 4. Odluke o organizaciji i načinu rada Oblasnog vijeća Srpske oblasti Zapadne Slavonije na sjednici 24. 06. 1992. godine donosi ovaj

Z A K L J U Č A K

1. Z A D U Ž U J E se šef Predstavništva Oblasnog vijeća Srpske oblasti Zapadne Slavonije u Novom Beogradu dipl. oec. Vladimir Šipraga da izradi i podnese Oblasnom vijeću Srpske oblasti Zapadne Slavonije izvještaj o radu i financijski izvještaj Birou Vlade Srpske Autonomne oblasti Zapadne Slavonije i Predstavništva Oblasnog vijeća Srpske oblasti Zapadne Slavonije zaključno sa danom 30. 06. 1992. godine.

2. Rok za izradu i dostavu izvještaja o radu i financijskog izvještaja iz tačke 1. ovog zaključka je 20. 08. 1992. godine.

OBLASNO VIJEĆE

Broj: 02-01-72/92.

Vitez Dušan predsjednik Izvršnog savjeta opštine Okučani postavio je pitanje da se razjasni imaju li Izvršni savjeti opština ovlaštenja, i kolika su, da pregovaraju sa UNPROFOROM.

Nakon rasprave Oblasno vijeće Srpske oblasti Zapadne Slavonije donijelo je ovaj

Na temelju člana 23. stava 2. Odluke o organizaciji i načinu rada Oblasnog vijeća Srpske oblasti Zapadne Slavonije, Oblasno vijeće Srpske oblasti Zapadna Slavonija na svojoj sjednici održanoj 24. 06. 1992. godine donosi ovo

U P U T S T V O

Izvršni savjeti opština Grubišno Polje, Daruvar, Okučani, Pakrac, Podravska Slatina mogu pojedinačno (zasebno) kontaktirati i pregovarati sa predstavnicima UNPROFORA mimo organa Narodne skupštine i Oblasnog vijeća Srpske oblasti Zapadne Slavonije samo kada su premeti rasprave pitanja koja se tiču lokalnih stvari sa područja (teritorije) pojedinog Izvršnog savjeta ali uvijek u okviru odluke i politike Narodne skupštine i Oblasnog vijeća Srpske oblasti Zapadne Slavonije, kao i Vlade i drugih organa Republike Srpske Krajine.

2. Prilikom vodjenja razgovora uvijek voditi računa o korektnosti u postupanjima i načinu vodjenja razgovora kao i o ugledu organa koga se zastupa i drugih organa Srpske oblasti Zapadne Slavonije i Republike Srpske Krajine.

OBLASNO VIJEĆE

Broj: 02-01-78/92.

Predsjednik Izvršnog savjeta opštine Pakrac Radaković Milan dao je prijedlog da se riješi pitanje uskladjivanja pečata i da se jedinstveno izrade žigovi za sve Izvršne Savjete opštine u skladu sa Zakonom o žigovima, te da se nabave zastave i grbovi Republike Srpske Krajine u skladu sa Ustavom.

Na osnovu ovog prijedloga Oblasno vijeće Srpske oblasti Zapadne Slavonije donijelo je ovaj

ZAKLJUČAK

1. Izvršiti uskladjivanje pečata za sve Izvršne savjete opštine u skladu sa Zakonom Republike Srpske Krajine Sl. glasnik br. 3/92. od 23. marta 1992. godine, te izvršiti nabavu (kupnju zastave i grba Republike Srpske Krajine u skladu sa Ustavom Republike Srpske Krajine – član 6. stav 2. Ustava, Sl. glasnik br. 1/92.

Drugih pitanja i prijedloga nije bilo.

Sjednica je zaključena u 14,30 sati.

Preslika, strojopis, latinica
HR – DASB, OV SOZS, kut. 1.

133

1992., lipanj 27.
Okučani
Zapisnik sjednice Oblasnog vijeća Srpske oblasti Zapadna Slavonija

---

ZAPISNIK

sa sjednice Oblasnog vijeća Srpske oblasti Zapadne Slavonije održane 27. 06. 1992. godine u Okučanima.

Sjednica počela sa radom u 08,30 sati.

Sjednici prisutni:

Džakula Veljko – predsjednik Vijeća,

Mladen Kulić – podpredsjednik Vijeća,

Bosanac Branko, Dželajlija Branko i Zagorac Živko članovi vijeća

Ostali prisutni: Čedomir Uskoković, Slobodan Radošević, pukovnik Jovan Čubrić, Milanko Babić, Stevo Kresović, pukovnik Gojko Vujnović, pukovnik Milan Bastašić, Milan Radaković, Dušan Vitez i Đorđe Lovrić

Otsutni članovi Oblasnog vijeća: Graovac Milan, Dopuđa Nikola i Ljubiša Budić

Zapisničar: Blagojević Radojka

Za sjednicu je predložen i usvojen slijedeći

DNEVNI RED:

1. Verifikacija zapisnika (zaključaka i odluka) sa sjednice Oblasnog vijeća održane 24. 06. 1992. godine.

Izvjestilac: sekretar vijeća Savo Radošević

2. Informacije

a) o političko-bezbedonosnoj situaciji na području Srpske oblasti Zapadne Slavonije

Izvjestilac: predstavnik SUP-a

b) o dostignutom stepenu razvoja štabova i jedinica TO kao i uočenim problemima u vezi sa preuzimanjem odgovornosti za područje Zapadne Slavonije od strane UNPROFORA

Izvjestilac: Komandant zonskog štaba TO pukovnik Jovan Čubrić

3. Obrazloženje odluke o osnivanju Javnog poduzeća Zavoda za prostorno planiranje i izgradnju.

Obrazloženje odluka dostavljamo u prilogu.

4. Ostala problematika.

AD 1

Nakon pročitanih akata koja su donesena na sjednici vijeća od 24. 06. 1992. godine, Oblasno vijeće Srpske oblasti Zapadne Slavonije donijelo je ovaj

ZAKLJUČAK

1. Verificira se zapisnik sa aktima donesenim na sjednici Oblasnog vijeća Srpske oblasti Zapadne Slavonije koja je održana [309]

AD 2

a) Stevo Kresović informira Oblasno vijeće ispred SUP-a o političko-bezbedonosnoj situaciji. Upoznaje da postoji uznemirenost stanovništva odlaskom vojske, prisutno je odvoženje imovine sa ovog područja, i dalje postoji kadrovska nepopunjenost policije – stručnim kadrom popunjeno je svega 5% sa ostalim pripadnicima policije popunjenost je sa 90%. Prisutna je aktivnost neprijatelja na Mokro Polje, Kričke, Jasenovac a i kod Lipika.

Počinjene su štete paljevinama i od strane vojske koja se povlači – ne pruža se pomoć čak ni kod gašenja požara.

UNPROFOR se stavlja u unutrašnjost a ne na liniju razdvajanja.

Prilikom povlačenja jedinice pukovnika Babića – on nije dozvolio kontrolu kolone vozila koja se izvlači.

Babić ističe da postoje indicije za osnivanje nekih privatnih vojski – čak neka ženska vojska, što moramo energično sprečavati. Problem čini oprema koja nije došla za miliciju pa imamo još uvjek dosta šarenila. Nadalje problem je i u adekvatnom naoružanju – nemamo propisane kratke cijevi – oružje koje se nosi o opasaču.

b) Pukovnik Jovan Čubrić iznosi program demobilizacije štabova i jedinica i obavještava da sve ide po planu komande 1 Krajiškog korpusa i da će sve jedinice biti demobilisane u četvrtoj fazi.

Ističe potrebu kontrole preuzimanja odgovornosti od strane lokalne milicije, naime snage lokalne milicije kontrolu trebaju preuzeti 20. i 23. juna 1992. godine.

[309] U izvorniku rečenica nedovršena.

Upoznaje dalje Oblasno vijeće sa problematikom i organizacijom smještaja i ishrane pripadnika TO nakon 5. jula.

Ističe da je primijećeno da nije do kraja riješen problem zbrinjavanja redovne milicije sa gorivom i hranom.

Predsjednik Džakula postavlja pitanje minskih polja po mjestima koja su napuštena i ne drže se. Tko je odgovoran za uklanjanje takvih minskih polja.

Pukovnik Jovan Čubrić saopštava da čišćenje minskih polja je sa naše strane u organizaciji 1 Krajiškog korpusa odnosno njegovih inžinjerskih jedinica, a minska polja sa one strane linije dodira bit će u organizaciji i obavezi suprotne strane. Čišćenja mina se mora provoditi od centra ka liniji dodira.

Dušan Vitez postavlja pitanje ljudi koji su demobilisani ili će to biti – sve njih nije moguće zaposliti a postavlja se pitanje plaćanja istih kada budu raspoređeni u TO i demobilisani te poslani kućama – to su ljudi koji imaju porodice uglavnom van našeg područja.

Babić ističe da je problem popune jedinice odnosno lokalne policije i u tome što je netko obećao da će TO biti plaćen a da neće ništa raditi, tako je netko obećao i za rezervni sastav policije. Mnogi ljudi su nepravilno informisani i moramo se truditi da ih pravilno informišemo.

Pukovnik Čubrić informiše o koncepciji TO i konstrukciji financiranja – tada je uzet prosjek ličnih dohodaka Srbije a osnova je uzeta za oko 50.000 ljudi.

Đorđe Lovrić također informiše da postoji neinformiranost po liniji milicije oko njihovog statusa, oko plata, uslova života, sanitetskog obezbeđenja i na tome se mora dosta učiniti.

Pukovnik Vujnović Gojko informiše da svi trebaju organizaciono i stručno činiti po svojim resorima da se problemi rješavaju.

Dušan Ećimović smatra da po pitanju bezbedonosne situacije ima malo više optimizma. Novi izvještaj Marka Guldinga će sadržati i zahtjeve za mjere protiv Hrvatske.

U saboru Tuđman[310] priznao da mu je lord Karington[311] rekao (optužio Hrvatsku) da je Hrvatska direktno umješana u rat u Bosni i Hercegovini, da opstruira mirovne akcije.

Ruski parlament je zatražio odgovornost ministra inostranih poslova za izglasavanje ekonomske blokade SR Jugoslavije u Savjetu bezbjednosti.

Dušan Ećimović nadalje smatra da će TO za poslove koje će imati ili nemati morati biti plaćeni jer će biti u pripravnosti.

Moramo za sadašnje prilike imati osiguran socijalni mir.

Ističe nadalje da smo na Vladi Republike Srpske Krajine bili obmanuti po pitanju obećanja da ide 13 kamiona sa opremom za policiju a ista oprema još danas nije stigla a izgleda nije još ni upućena.

Po pitanju informativne djelatnosti na području Srpske oblasti Zapadne Slavonije ističe da ju je teško pojačati zbog nedostatka struje. Kada bi se riješilo napajanje radio stanice i odašiljača u pitanju je koliko nas narod može slušati jer ni oni nemaju aparate odnosno nemaju za njih izvore napajanja.

Bosanac Branko postavlja pitanje da li mi kao Oblasno vijeće slušajući da se pale kuće na području npr. Jasenovca trebamo dati podršku paljevinama ili da tražimo odgovornost komandanta sa tog područja. Tamo se namjerno pale kuće – srpske kuće bez kontrole, a policija na večer ne smije iz kuća.

---

310 Franjo, predsjednik RH.

311 Peter Carrington.

U izlaganju navodi slučaj u Rajićima gdje je jedan jedini televizor pokušao odnijeti konkretno kapetan Miročević sa vojnom policijom, a spriječen je od strane TO. Šta dalje pričati kada se zna da je vojska odnijela stolice iz osnovne škole.

Slobodan Radošević o potrebi naseljavanja Jasenovca ističe da mi konkretno sada imamo malo naroda koji gravitira na tom području i kada bi se taj narod upućivao u Jasenovac smatra da bi narod smatrao da je to naseljavanje pod nekakvom političkom prisilom što nije dobro i narod želi bliže svojim kućama.

Vitez Dušan iznosi da je pokušao organizirati narod u Jasenovcu ali je kod njih veliki pesimizam. Postoje neodgovorne izjave pojedinih oficira u Jasenovcu – oni podržavaju te paljevine, nagovaraju taj narod da povlačenjem vojske trebaju i oni ići odmah odande, da to područje ostane prazno. Pljačke od strane vojske su jedna vrsta zločina koja se rijetko dešava.

Ističe problem obilaska terena odnosno da nemaju ni jedno vozilo a ni goriva radi obilaska terena.

Milan Radaković upozorava da u ovoj akciji demobilizacije moramo voditi računa da netko tako reći zadnji dan ne izgubi glavu. Vojna policija je nakarada koju treba svu pohapsiti. Sve pljačke koje se dešavaju graniče sa vandalstvom.

Naša policija koja ostaje mora se ponašati profesionalno. One rampe u naseljima predlažem da se ukinu jer služe da na njima pijanci drijemaju i otrežnjavaju se.

Po pitanju infomiranosti ističe da mi svi ponekad idemo u neko mjesto pa smo mogli informirati narod – pitanje je jedino ako nam stavovi nisu isti.

Što se tiče povratka ljudi – teško je ljude sprečavati da ne dolaze iako još nismo dovoljno pripremljeni za prihvat naroda ni po pitanju prostora a pogotovo ishrane. Daleko više mjesta bit će nakon potpunog povlačenja vojske.

Po pitanju ishrane moramo uvažiti okolnosti da ovo nije vrijeme objedovanja i slava već vrijeme krize.

Babić smatra da bi trebalo napraviti plan informisanja i da nas istovremeno ide više u isto mjesto i da kažemo narodu šta jeste, i kako jeste, ali da kažemo jednako a ne svako iz svog viđenja. Za sada ima veoma malo neriješenih molbi za policiju.

Pukovnik Jovan Čubrić iznosi da se i njemu kao čovjeku smučilo u pogledu pljačke. Teško se može šta pomoći osim da se pristupi kartografiji – upisivati počinioce i vozila kojima se krade pa će valjda netko nekada po tom postupiti. Ne odobravam to šta se radi ali bezobzirnost je tolika da tu pomoći nema.

Stevo Kresović ističe da je kontrolu imovine vršila vojna policija a ona je organizator pljački i paljevina. Nema saradnje jer oficiri generalovu naredbu neće izvršiti. Oficir ne da nebi smio dozvoliti da se vozilo ne pregleda, već ne bi smio dozvoliti da se u vozilo ubacuje nedozvoljeno. U Jasenovcu je spaljeno cca 150 stambenih objekata, naša strana je zapalila hotel, pronašli smo počinioca ali opet ništa.

Predsjednik Džakula ističe da je sve ovo završnica jedne stihije.

Pukovnik Milan Bastašić smatra da su ovo naše ljudske navike iz neposredne blizine. Po pitanju blagog zastoja u povratku izbjeglica cijeni da će tenzija narasti dotle da će nas proglasiti remetilačkim faktorom. Predlažem da se pošalje apel svim institucijama da hrvatska strana zadržava povratak izbjeglica.

Smatra da po pitanju Jasenovca postoji jedna svijetla točka budući da je Skupština opštine Dubica spremna da pomogne oko otvaranja zdravstvene stanice (Doma zdravlja) u Jasenovcu.

Predsjednik Džakula ističe da svi koji ovdje sjedimo ako se ne počnemo mijenjati neće od svega biti ništa.

Problemi su u tome što se civilne vlasti nisu razvijale, morale su biti institucije koje bi sprečavale krađe i lopovluke. Od prvog dana je vojna bezbednost razbijala civilne organe vlasti.

Još uvjek nemamo oblasnog sekretara SUP-a, a do sada je bio razbijen odnos u službi SUP-a.

Od ministarstva unutrašnjih poslova moramo hitno zatražiti postavljenje sekretara Oblasnog sekretarijata SUP-a.

I kod policije i kod svih drugih organa rukovodioci moraju osigurati uslove rada a onda tražiti disciplinu i izvršenje zadatka, nema pričati priče već tražiti izvršenje zadatka.

Teritorijalna odbrana je jedno tijelo, SUP drugo, mi ovdje treće – tamo mi i radimo nemamo između sebe koordinacije, nemamo usklađene akcije. To se ne smije i ne može dešavati.

Kod preuzimanja prvih linija kada su kadrovi u policiji u pitanju s obzirom na njihovu ukupnu širinu i sposobnost, o tome se treba konsultovati i sa lokalnim organima.

Po pitanju naših izbjeglica mora se povesti zajednička akcija povratka naroda, a dotle da se založimo kod svih institucija u AR Bosanska Krajina i šire da se narod ne maltretira. Po tom pitanju naš komandant za prihvat izbjeglica da stupi u kontakt sa štabom Banja Luka.

Da sekretar Branko Dželajlija sa predsjednicima Izvršnih savjeta izanaliziraju i dostave koje robe i u kojim količinama mogu biti plasirane van ovog područja.

Po pitanju prehrane lokalne policije da se nastoji da ona maksimalno bude u organizaciji mjesnih zajednica – u tu svrhu smo tražili 15 pokretnih poljskih kuhinja i 5 agregata kako bi se premostile najhitnije potrebe. Štab za prihvat izbjeglica od Oblasti do Izvršnih savjeta i mjesnih zajednica mora profunkcionisati.

Moramo utvrditi podatak koji je to broj naših izbjeglica na području AR Bosanska Krajina.

Kod sebe moramo provoditi rad a ne ležanje.

Pitanje energije zbog žetve – napraviti pregled potreba i da se podnese zahtjev.

Da Babić iz IPK ide po pitanju energije preko odgovarajućeg sekretarijata Izvršnog savjeta opštine Okučani – to vrijedi i za druge subjekte, da se ne dešavaju greške i na osnovu njih i štete.

Sve zahtjeve treba uputiti pismeno i argumentovano na Vladu Republike Srpska Krajina.

Ako netko u poslu ima nejasnoća ili teškoća u rješavanju – svako svoje probleme na trpezu i da ih riješimo.

Nikakav socijalni mir u ležanju ne možemo plaćati.

Radaković Milan u cilju kvalitetnije informiranosti i saradnje ističe da bi predstavnici SUP-a kada dođu u obilazak policije trebali doći ne samo do policije već i do organa vlasti na području svake opštine da se međusobno više dogovaramo.

Nadalje ističe da bi bilo kvalitetnije da pomoć za Zapadnu Slavoniju ne ide za Udbinu jer ju isto tako ne možemo iz Udbine dopremiti kao ni iz Beograda – zato bi bilo bolje da ostane u Beogradu dok se ne budu mogla transportovati za Zapadnu Slavoniju.

Pukovnik Milan Bastašić naglašava da se strogo vodi računa o komunikacijama (o autoputu i željeznici) i upozorava da za nikoga nećemo biti interesantni ako autoput pustimo u upotrebu.

Nakon zaključka rasprave pod drugom tačkom dnevnog reda, Oblasno vijeće Srpske oblasti Zapadne Slavonije donijelo je ovaj

ZAKLJUČAK

Na osnovu člana 23. stava 4. Odluke o organizaciji i načinu rada Oblasnog vijeća Srpske oblasti Zapadne Slavonije, Oblasno vijeće na sjednici 27. 06. 1992. godine donijelo je ovaj

ZAKLJUČAK

1. Iako trenutno ne postoje tehničke mogućnosti za jači prodor informativne djelatnosti na području Srpske oblasti Zapadne Slavonije raditi na razradi programa koji će se u ovoj oblasti moći efikasno realizirati kada budu stvoreni za to tehnički uslovi, a dotle provoditi informisanje i ličnim kontaktima.

2. Poduzeti sve akcije od strane svih organa koji na to mogu utjecati da se osigura smještaj što većeg broja stanovnika u Jasenovac kao i da se služba javne bezbjednosti popuni i naoruža do potrebnog nivoa kako bi bezbedonosna situacija na tom sektoru bila kvalitetnija, efikasnija i sigurnija. Ova aktivnost će imati više uspješnosti ako ljudi budu pravilno i pravovremeno informisani pa se i na tom planu moraju poduzeti efikasnije akcije. Naročito mora biti pravilno informisanje u pogledu uslova rada i zarada, uslova života, ukupnog statusa itd. u pojedinim službama kako se dezinformacijama ne bi sprečavale ili narušavale određene aktivnosti popune ljudstvom u pojedinim službama.

3. Sve djelatnosti i funkcije moraju krajnje organizovano i stručno djelovati po svojim resorima da se problemi što efikasnije rješavaju. Ne smijemo se zadovoljiti sa neefikasnim obećanjima ili da razne obmane prođu bez naše kontraaktivnosti zbog kojih mogu po nas nastupiti ozbiljne posljedice ili štete. U tom pravcu svi na svim nivoima, posebno milicija redovnog sastava, moraju se krajnje profesionalno ponašati.

4. Moraju se poduzeti energične mjere protiv bilo kod vida stvaranja nekakvih privatnih ili para vojski na ovom području. Narod mora steći povjerenje u unutrašnju bezbjednost kako ne bi dolazilo do stvaranja nesigurnosti i panike, a bezbjednost svojim ukupnim odnosom prema zadacima i ukupnim ponašanjem mora steći povjerenje kod naroda.

5. Krađe i zloupotrebe koje su se dešavale i još se dešavaju na našem području potpadaju pod krajnje necivilizacijske postupke a rezultat su blokade civilnih organa vlasti od vojne bezbjednosti i nerazvijenost civilnih organa i institucija čija dužnost bila sprečavati šverc, krađe i lopovluk i druge devijantne pojave.

6. Neće biti efikasnosti ako ne počnemo mijenjati sve i svoj odnos prema funkcijama i zadacima koje imamo. Ne smijemo dozvoliti da u nekim oblastima postoji podvojenost, uz to i nepopunjenost nekih veoma značajnih funkcija kao što je funkcija sekretara SUP-a Srpske oblasti Zapadne Slavonije. Poduzeti energične mjere na prvoj narednoj sjednici Vlade Republike Srpska Krajina da ministar unutrašnjih poslova razriješi ovo pitanje.

7. Od nosioca pojedinih funkcija traži se da najprije osiguraju maksimalno kvalitetne uslove rada a onda da od izvršilaca traži disciplinu i izvršenje zadataka. Mora postojati puna sinhronizacija rada i odnosa između svih organa i organizacija, slaba će korist biti od bilo koje aktivnosti ako se bude djelovalo razjedinjeno.

8. Po pitanju povratka naroda mora se provesti zajednička politika povratka uz prethodno pipremanje uslova za povratak. Stoga Štab za prihvat izbjeglica Oblasnog vijeća Srpske oblasti Zapadne Slavonije da čim prije stupi u kontakt sa Štabom za prihvat izbjeglica Bosanske Krajine u Banja Luci kako bi se snimilo stanje broja naših izbjeglica na tom području i iskordinirala akcija njihovog sukcesivnog i organiziranog povratka.

9. Ishranu redovnog sastava milicije maksimalno organizirati u sklopu mjesnih zajednica.

10. Napraviti pregled potreba i koji su naši zahtjevi prema armiji bilo za povratak nepovlasno odveženog ili za ispomoć u opremi, prije svega za pripremu ishrane, te s tim zahtjevima upoznati nadležnu komandu i Vladu Republike Srpske Krajine.

11. Nadležnim organima u Vladi podnijeti zahtjev o potrebama za energijom za predstojeću žetvu. Privredne organizacije sa područja Srpske oblasti Zapadne Slavonije moraju svoje zahtjeve iskoordinirati preko nadležnih sekretarijata izvršnih savjeta opština, a ne da bude mnogo pojedinačnog i neefikasnog u tom pogledu.

12. Izmedju svih organa i organizacija, zbog ukupne situacije u kojoj se nalazimo, mora postojati puna i vertikalna i horizontalna sinhronizacija u vršenju funkcija i zadataka.

13. Nadležni organi da vrše pripremu da se nakon demobilizacije pripadnici teritorijalne odbrane mogu uključiti u obavljanje korisnih poslova kako se ličnih dohodak ne bi ostvarivao ležanjem već radom.

OBLASNO VIJEĆE

BROJ: 02-01-109/92.

Na osnovu člana 2. stava 1. tačke 3. u vezi člana 22. Odluke o organizaciji i načinu rada Oblasnog vijeća Srpske oblasti Zapadne Slavonije, Oblasno vijeće na sjednici 27. 06. 1992. godine donijelo je ovaj

ZAKLJUČAK

1. Z a d u ž u j e se sekretar Oblasnog sekretarijata za privredu i financije da se predsjednicima Izvršnih savjeta opština utvrde i Oblasnom vijeću Srpske oblasti Zapadne Slavonije dostave podatak koje robe i u kojim količinama i kojom namjenom mogu biti plasirane izvan područja Srpske oblasti Zapadne Slavonije.

Posebno naznačiti robe koje se plasiraju i koje će se plasirati izvan ovog područja zbog vezanih poslova koji su od interesa za Srpsku oblast Zapadne Slavonije.

2. Odlukom Vlade Republike Srpska Krajina zabranjuje se prodaja žita van područja Republike Srpska Krajina.

OBLASNO VIJEĆE

Broj: 02-01-112/92.

AD 3

Zbog toga što izvjestioci pod trećom tačkom dnevnog reda nisu prisutni ova točka se skida s dnevnog reda i staviti na raspravu za iduću sjednicu.

AD 4

Pod ovom tačkom dnevnog reda dr. Milan Bastašić iznio je na Oblasno vijeće prijedlog organizacije zdravstva i zdravstvene zaštite za područje Srpske oblasti Zapadne Slavonije. Istakao je da se razvoj prema sadašnjem stanju mora odvijati u dvije faze, prva na sadašnjem teritoriju, druga nakon prelaska linije dodira. Napominje nadalje da je potrebno učiniti sve po pitanju izvlačenja sanitetske službe, odnosno spustiti roletu na sve lijekove da ne mogu otići sa ovog područja.

Pismeno obrazloženje prijedloga nalazi se u prilogu zapisnika. Nakon uvodnog izlaganja Oblasno vijeće je donijelo slijedeći zaključak

Na osnovu člana 2. stava 1. tačke 3. u vezi sa članom 22. Odluke o organizaciji i načinu rada Oblasnog vijeća Srpske oblasti Zapadne Slavonije, Oblasno vijeće na sjednici 27. 06. 1992. godine donijelo je ovaj

ZAKLJUČAK

1. U cilju realizacije predložene organizacije zdravstvene zaštite na teritoriji Srpske oblasti Zapadne Slavonije za narednu sjednicu Oblasnog vijeća predložiti moguća kadrovska rješenja radi realizacije predložene organizacije zdravstvene zaštite.

2. Po predloženim kadrovskim rješenjima i usvojenim nosiocima pojedinih zadataka da se snimi stanje najnužnijih zdravstvenih potreba u pogledu opreme i lijekova kako bi se od ministarstva zdravstava mogla tražiti inicijalna sredstva za početak funkcionisanja zdravstvene zaštite.

OBLASNO VIJEĆE

BROJ: 02-01-111/92.

Sekretar za privredu i financije Branko Dželajlija obrazložio je da susjedne opštine naplaćuju porez na promet na "mjesto proizvodnje", dakle od proizvodjača ne od potrošača čime smo mi zakinuti za porez na promet roba za one robe koje od tih opština odnosno njihovih organizacija nabavljamo.

Nakon ove konstatacije Oblasno vijeće Srpske oblasti Zapadne Slavonije donijelo je ovaj zaključak.

Na osnovu člana 2. stava 1. tačke 3. u vezi sa članom 22. Odluke o organizaciji i načinu rada Oblasnog vijeća Srpske oblasti Zapadne Slavonije, Oblasno vijeće na sjednici 27.06.1992. godine donijelo je ovaj

ZAKLJUČAK

1. Zadužuje se Oblasni sekretarijat za privredu i finansije da sačini pismo i u njemu obrazloži koje štete trpe budžeti naših Izvršnih savjeta opštine zbog obračunavanja poreza na promet kupcima koji nisu krajnji potrošači proizvoda te ista pisma da se upute našim susjednim opštinama, odnosno opštinama koje vrše ovakav način obračuna poreza na promet proizvoda i usluga a mi se snabdjevamo sa njihovog područja.

OBLASNO VIJEĆE

BROJ: 02-01-110/92.

Dušan Vitez je upozorio da muslimani iz Bosanske Gradiške i nekih drugih susjednih opština dolaze do pripadnika UNPROFORA – Jordanaca i iznose podatke o svom navodno ugroženom položaju a ovi to proslijedjuju u Zagreb.

Na ovu konstataciju zauzet je stav da se u narednim razgovorima na ovu okolnosti upozori UNPROFOR da se ne mogu prenositi sama izjava bez ikakove provjere i utvrdjivanja činjenica na osnovu izjave posebno zato što područje sa koga informacije dolaze nije u zoni odgovornosti UNPROFORA.

Sjednica je završila sa radom u 13,30 sati.

Izvornik, strojopis, latinica
HR-DASB, OV SOZS, kut. 1.

134

1992., lipanj 29.
Okučani
Zapisnik sastanka predstavnika Oblasnog vijeća Srpske oblasti Zapadna Slavonija i UNPROFOR-a

---

Z A P I S N I K

sa razgovora održanih 29. 6. 92. g. u vili "Okučanka" izmedju predstavnika UNPROFOR-a i Oblasnog vijeća SOZS. Prisutni:

UNPROFOR	OBLASNO VIJEĆE
1. gosp. Fišer[312]	1. pred. Veljko Džakula
2. gen. Zabala[313]	2. Dušan Ećimović
3. puk. Muhamed[314] – Jordan	3. Djordje Lovrić
4. puk. Ali[315] – Nepal	4. Mladen Kulić
5. puk. Jakobson[316] – pol. UN	5. Milan Radković
6. zamjenici Zabale i Alija	6. Vaso Ostrolučanin
	7. Zagorac Živko

Sastanku su prisustvovali i pukovnici JA:
1. Jovan Čubrić
2. puk. Vukelić[317]
3. puk. Marčetić[318]

Prisutne je u ime domaćina pozdravio puk. Ali i predao riječ gen. Zabali, koji je uz uvodni pozdrav rekao da smo ovih dana trebali već u četvrtoj fazi plana, ali zbog odredjenih nepoštivanja dogovora o povlačenju odredjenih kalibara naoružanja i jedinica sa obadvije strane, dok još nije riješeno, obrazlaže sve faze ponovo i traži da se dogovorimo kako da dogovor ispoštujemo. Za našu stranu kaže da još nema uvida da li je sve oružje u skladištu kao što i zahtjeva da jedino skladište bude u Staroj Gradiški.

Pukovnik Čubrić, daje objašnjenja pojedinih aktivnosti i objašnjava da u Staru Gradišku jednostavno ne mogu smjestiti sve naoružanje /nema mjesta/, drugo je nemogućnost pravovremenog izuzimanja istog u slučaju potrebe, zbog velike udaljenosti skladišta od prvih eventualno borbenih linija.

Gen. Zabala obrazlaže da u IV fazi nije predvidjena demobilizacija i ujedno pita da li će se do tada povući i JA, na što mu odgovara pukovnik Marčetić, da sve ono što pripada I

---

312 Gerald Fischer, šef UNPROFOR-a za civilne poslove.

313 Carlos Maria, argentinski general, zapovjednik zaštitnih snaga u sektoru "Zapad".

314 Abbadi Mohamed.

315 Priređivači nisu utvrdili ime.

316 Priređivači nisu utvrdili ime.

317 Milutin, pomoćnik komadanta 1. krajiškog korpusa za moralno-političko vaspitanje zapovjednika.

318 Dragan.

korpusu, to se i povlači, ali ostaju oni ljudi koji su sa područja Zapadne Slavonije, a do sada su se nalazili u jedinicama I korpusa. Unakrsna su pitanja gen. Zabale i odgovori pukovnika Čubrića, Vukelića i Marčetića, ali je bit u tome da gen. Zabala gotovo do u detalj poznaje stanje na terenu, zna za svako oruđe i tvrdo inzistira da se ono uskladišti kompletno u S. Gradišku.

Najkraći odgovor na sva Zabalina inzistiranja na pojedinim podacima, obrazloženju da su skladišta naoružanja preblizu prvoj liniji i zahtijevu da to bude u S. Gradišci da je puk. Marčetić odgovorom, da u Vensovom planu nigdje ne piše gdje trebaju biti skladišta naoružanje, nakon čega Zabala ostaje kod zahtijeva da teško naoružanje ipak mora biti u S. Gradišci.

Gen. Zabala prelazi na pitanje u vezi policije i to:
– što je to specijalna policija
– kakva je to granična policija
– koliko policije ima
– zbog čega nije dobio spisak policije

Odgovara mu Vaso Ostrolučan, da je br. policajaca odredjen na osnovu br. stanovnika, da je specijalna policija ustvari redovna, samo popunjene mladjim i spretnijim ljudima, a što se broja tiče i spiska da će to dostavit iako koliko on zna to je već dostavljeno i trebalo bi da je to gen. dobio. Nakon još nekoliko pitanja manjeg značaja, gen. Zabala dozvoljava da se njemu postave za nas nejasna ili interesantna pitanja.

Džakula Veljko, na zadnjem razgovoru, kome ste vi gen. prisustvovali, izjavili ste da će u promet biti pušten Auto-put, na što smo mi reagirali, ali Vaš je odgovor bio da je to dogovoreno sa potpisnicima Vensovog plana. Ja sam lično provjerio u razgovoru sa gosp. Jovićem,[319] da tako šta niti on niti bilo ko od njegovih saradnika nije potpisao. Za nas je neprihvatljivo da druga strana koristi put koji mi držimo, bez prava da mi koristimo onaj put koji drže oni. Zbog toga tražim da mi se kaže ko je to odobrio.

Gen. Zabala, Auto-put će biti otvoren, a Vi se dogovorite, kako će se koristiti.

Džakula, to je već nešto sasvim drugo. Ujedno smo primjetili da se na području pakračke općine /Ožegovci, N. Selo idr./ u zadnjih nekoliko dana ponovo pale i miniraju kuće. Činili su to i noćas. Borci iz tih sela gledaju rušenje svojih domova i teško će ih biti zadržati od oružanih akcija u koliko se nešto hitno ne poduzme.

Gen. Zabala, zna za takve slučajeve i to na obadvije strane, o tome je obavijestio svoje predpostavljene. S one druge strane civilna policija to pokušava spriječiti, ali teško ide.

Džakula, veći dio izbjeglica Srba nalazi se u Bosni i to u zoni gdje su sada ratna dejstva, zbog kojih sada želi da se vrati u Zapadnu Slavoniju. Područje Jasenovca nije naseljeno i tu bi se mogao smjestiti veći broj izbjeglica, ali zbog blizine prvih linija, narod se plaši, pa tražimo dodatne mjere sigurnosti od strane UN.

Gen. Zabala, Jasenovac je pod kontrolom jordanskog bataljona, pa treba riješiti sa njime.

Džakula, to znamo, ali koristimo Vaše prisustvo, da Vas upoznamo sa problemom.

Ećimović, da li je gen. poznato da su se u petak 3 tenka na hrvatskoj strani, ponovo vratila u Prekopakru.

Gen. Zabala, znam i jedan na vašoj strani i to se ne smije ponavljati. U petak naveče bilo je i kršenja primirja na obadvije strane, na što rekoše pukovnici Marčetić i Vukelić da bi već jednom trebalo reći ko je taj koji prvi otvara vatru, pošto se taktika hrvatske strane znade, prvo pucaju i odmah javljaju da to činimo i mi, a u što se gen. po njima mogao i sam uvjeriti.

[319] Borisav.

U 10,30 sati sastanak su napustitil gen. Zabala i oficiri, a ostali su predstavnici civilnih struktura, policije i puk. Čubrić.

Gosp. Fišer nas je obavijestio, da je od zadnjeg našeg sastanka bio u Beogradu i Zagrebu i obavio razgovore u vezi sa povratkom izbjeglica i humanitarnom pomoći. U utorak i srijedu je pokušao biti sa Jovićem, no nije uspio. Za povratak ljudi potrebno je stvoriti uvjete, voda, struja, prehrana, smještaj, ali posebno voda i struja. Koliko je njemu poznato, to nigdje nije riješeno, a posebno na području Daruvara i G. Polja. Ujedno pita da li se slažemo da govorimo dalje o tome.

Džakula, o tom problemu možemo govoriti onda kada obidjemo područje Pakraca, Daruvara i G. Polja.

Fišer, to moramo riješiti na višem nivou, zbog sigurnosti ljudi, a posebno na području Daruvara i G. Polja, po njemu nema za sada uvjeta za povratak, ponavljaju i ponovo, struja i voda. Razgovarao je sa seljakom, koji mu je rekao da se na ovo područje vratilo oko 600 izbjeglica.

Džakula smatra da to nisu sigurno Srbi, a dokaz za tu tvrdnju ubistva, hapšenja i proganjanja onih koji odbijaju mobilizaciju u G. Polju i navodi imena. Srbi neće da pucaju na Srbe, pa ih Hrvati ubijaju sa ledja. Sam se uvjerio u nekoliko telefonskih razgovora sa Srbima, koji su ostali pod hrvatskom vlasti, da zbog straha niti telefonom ne smiju slobodno razgovarati, a u što se može uvjeriti i gosp. Fišer. Što se tiče vode i struje on će sutra na sastanku vlade to pitanje pokrenuti preko našeg ministarstva za energetiku. Džakula ponovo pokreće pitanje povratka stanovništva na područje Jasenovca, te traženja većeg osiguranja od strane UN. Zna da se to treba rješavati sa gen. Zabalom i Jordanskim bataljonom, ali traži pomoć i od gosp. Fišera.

Gosp. Fišer odgovara da se na područje Jasenovca mogu vraćati samo stanovnici Jasenovca a ne drugi, iako mu gosp. Džakula pokušava objasniti da se radi o privremenom smještaju izbjeglica i iz drugih dijelova Zapadne Slavonije. Ljudi se vraćaju, bez obzira što hrvatska vlada čini sve da se Srbi ne vraćaju, nude im se zamjene, a ako ne žele, ruše im se kuće. Lično je razgovarao sa njih nekoliko, koji su to doživjeli.

Ećimović, hrvatska vlada donijela je Uredbu o oduzimanju imovine svim onima, koji nisu gradjani Hrvatske /državljani/. Kuće koje se oduzimaju, dijele se "hrvatskim borcima".

Gosp. Fišer, razumije naš problem, ali sve ove navode mora provjeriti. On zna za nekoliko stotina prigovora Srba i o tome je obavijestio Ramljaka,[320] od koga je dobio odgovor da se kod imovine ne radi o konfiskaciji, već o privremenom oduzimanju. Obavještava nas da Srbi koji su bili otpušteni sa posla, sada ponovo rade. Po njemu na taj način hrvati su indirektno priznali krivicu. Ujedno nas traži spiskove svih Srba po pojedinim opštinama. Govori i o otvaranju Auto-puta i da će o tome još razgovarati sa Jovićem. Ujedno spominje sve probleme i mogućnost da se za odredjene ustupke traži nešto u zamjenu, spominjući kao primjer 42 sela. Po njemu sve to treba gledati na duže staze. Postavlja i pitanje što mislimo o puštanju pruge u saobraćaj, ponavljajući da bi puštanje Auto-puta u saobraćaj predstavljalo za sve korist.

Džakula, veća korist je povratak izbjeglica, a puštanje Auto-puta bez naše kontrole, neće doći u obzir. Hrvati imaju Podravsku magistralu, a mi smo 42 sela spomenuli samo iz razloga što su ona iseljena po naredbi hrvatskih vlasti, a nalaze se kao dio neprekinutog teritorija, gdje žive isključivo Srbi. Dalje upoznaje gosp. Fišera, da smo na osnovu zadnjeg sastanka i

[320] Dr. sc. Milan, potpredsjednik Vlade RH.

razgovora o ovom problemu napisali pismo na odredjene adrese, sa kojih bi trebalo stići odobrenje Fišeru, da obidje sela o kojima je bilo riječi i sačini izvještaj, pa ga pita da li se on slaže što gos. Fišer i prihvaća. Džakula još pokušava objasniti, da je u crtanju karata, koje su išle u UN greškom izostavljen dio srpskih sela, pa su ona sada ostala i van zone pokrića. Narod će se u njih ipak vraćati, te može doći ponovo do sukoba. Zbog toga o tim dijelovima treba ponovo razgovarati i grešku ispraviti.

Fišer, razgovarali smo o tome i zadnji put, a ako ste vidjeli prijedlog gen. sekretara o ružičastim zonama, mislim da bi se isti princip mogao primijeniti i ovdje.

Džakula, pitanje otvaranje Auto-puta i željeznice, postaviti ćemo sutra na sjednici vlade u Kninu i obavijestiti Vas o dogovorenom. Mi smo za sva rješenja od obostrane koristi, a posebno ako je to od presudnog interesa za RSK, pa bez njezinog stava o ovom problemu danas ne možemo odgovorno i razgovarati. Čuli smo i da je dozvoljen zračni promet za upućivanje humanitarne pomoći. No mi smo zainteresirani i za otvaranje cestovnog saobraćaja, prije svega zbog povratka izbjeglica, kojih bi bilo oko 50.000 već u prvom mjesecu povratka. No mnogi ipak neće doći zbog straha od hapšenja, pa Vas molimo da neke detalje u tom smislu pojasnite.

Gosp. Fišer, Zagrebu i Beogradu, upućen je zahtjev za definiranje pojma "ratni zločinac" i "kriminalac", kao i zahtjev za općom amnestijom. Problem nije u "vladama", već u pojavi lokalnih aktivnosti, izdavanja knjiga sa hiljadama imena ljudi, koji su unaprijed osuđeni za odredjena djela bez sudjenja. U Daruvaru je izašla takva knjiga sa preko 600 imena pod naslovom "Ko je ko u Daruvaru". Mi smo tražili da se takve knjige zabrane i povuku iz opticaja. Vlada se od njih distancira, ali ljudima svejedno ostaje strah. Njega lično su na radio Daruvaru optužili da je prijatelj Srba, zbog toga što je rekao da su takve knjige nelegalne. Objave imena zločinaca postoje na obadvije strane i sa time se mora prestati. Prema njemu za povratak treba stvoriti preduvjete kao što su voda, struja, hrana, kuća.

Džakula, kod nas se upravo održava sjednica Štaba za izbjeglice, koje će predložiti poduzimanje potrebnih radnji i načine rješenja ovog problema. Do ponedjeljka ćemo sve znati pa onda možemo o tome konkretno razgovarati.

Gosp. Fišer, kap. Grujić[321] je zadnji put spomenuo odredjeni incident u Mlaki, koji su izazvali pripadnici jordanskog bataljona, o kome je on izvijestio puk. Muhameda.

Puk. Muhamed, čim sam čuo za incident, otišao sam do lokalne policije i bio obaviješten da o tome neznaju ništa, i da je njihova saradnja sa našom jedinicom bez primedbe. No ako ipak ima odredjenih problema neka se kaže.

Vaso Ostrolučanin, to je bilo samo upozorenje roditelja i drugih problema nema.

Gosp. Jakobson, govori o smještaju policijske jedinice, sa kojim su zadovoljni, a razmještaj policije UN po pojedinim policijskim stanicama, bit će naknadno javljen. Ko slabo poznaje rad naše policije, njezin broj i čudi ga da planiramo da policija čuva granice.

Vaso Ostrolučanin odgovara da je br. policajaca odredjen brojem stanovnika, a odlaskom jedinica I korpusa ostaju samo policajci kao uniformisane osobe i svi drugi poslije tog roka bit će privedeni. Veliki br. policajaca im se čini zbog toga što se ovog momenta u Okučanima nalazi i policija iz Daruvara i Pakraca.

Džakula, postavlja pitanje gosp. Fišeru, da nije dobro razumio na kakav bi razgovor išao sa Jovićem.

Gosp. Fišer, u vezi humanitarne pomoći i povratka izbjeglica. Po Vensovom planu, unutar zone pokrića, smiju se kretati sve civilne osobe i policija u uniformi.

[321] Branislav, iz Komande mjesta Okučani.

Džakula, do sada u svim razgovorima je rečeno, da u zoni pokrića ne važe hrvatski zakoni, već zakoni Jugoslavije i RSK. Zbog toga ga zanima na temelju čega trenutno egzistira vlast u Daruvaru i Grubišnom Polju.

Gosp. Fišer, Vensov plan je u tome veoma jasan. U sva četiri sektora važe oni lokalni zakoni, koji su zatečeni na dan 2. 1. 1992. što znači ako je na taj dan u Daruvaru i G. Polju važio hrvatski zakon, važi i danas, ali kao lokalni.

Džakula, kako to sprovesti u Pakracu gdje je pola pola.

Gosp. Fišer, treba se dogovoriti. Gosp. Fišera čudi da naš predstavnik policije ne zna sastav policije i pokušava da zaključi da se zapravo radi o presvučenim vojnicima, a zna se da bi policajac mogao biti samo "policajac". Policija na području Daruvara i G. Polja i dalje normalno obavlja svoj posao i trebala bi imati nacionalni sastav adekvatan nacionalnom sastavu stanovništva na općini.

Vaso Ostrolučanin, obrazlaže da je on tek predložen na to mjesto a ne i postavljen, pa iz tih razloga nije upoznat sa podacima koji njih zanimaju.

Dovršeno u 12,30

Zapisnik vodio i sastavio:	Predsjednik Oblasnog savjeta:
Zagorac Živko	ing. Veljko Džakula

Zapisnik pročitan i usvojen:

Preslika, strojopis, latinica
HR-DASB, OV SOZS, kut. 8.

135

1992., lipanj 30.
Knin
Zapisnik 21. sjednice Vlade Republike Srpske Krajine

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
V L A D A

Z A P I S N I K

21. sjednica Vlade RSK održana 30. 06. 1992. godine na Tvrđavi – Dom Privrednika u Kninu.

Sjednici prisustvuju:
Mr Zdravko Zečević, Jovo Kablar, Boško Božanić, Veljko Džakula, Sergej Veselinović, dr Dušan Jović, Mr Svetozar Vinčić, Savan Grabundžija, Dušan Ećimović, Đorđe Bjegović, Vojin Peurača, David Rastović, Rade Gaćeša, Nebojša Pavković, Mirko Rađen, pukovnik Biga Slavko, Dušan Starević.
Sjednici još prisustvuju:

Petar Bukarica, Zdravko Janković, Nebojša Mandinić, Miloš Živković, Branko Marjanović, Sretko Petković, Dušan Orlović, Milan Torbica.
Odsutni:
Stevo Bogić, Stojan Španović, Dobrosav Vejzović, Vojin Šuša, Mitar Brnović, dr Mladen Hadžić, Milan Martić, Milan Knežević.
Sjednica je počela sa radom u 9,00 sati.
Sjednicom predsjedava predsjednik Mr Zdravko Zečević, konstatira da je prisutna većina članova i da se može punovažno odlučivati.
Članovi Vlade utvrđuju slijedeći:

D N E V N I R E D:

1. Informacija o aktualnim vojno-političkim zbivanjima i njihova refleksija na RSK (MUP, NO, VP)
2. Usvajanje zapisnika sa prethodne 20. sjednice Vlade.
3. Usvajanje Uredbe o načelima za unutrašnju organizaciju i sistematizaciju radnih mjesta u ministarstvima i posebnim organizacijama.
4. Odluka o povećanju cijena električne energije.
5. Razmatranje ponude tvornice "Gavrilović" za otkup konzervirane hrane.
6. Razmatranje zahtjeva za snabdjevanje prehrambenim artiklima teritorijalne odbrane.
7. Donošenje Odluke o osnivanju arhiva RSK i zaštiti arhivske građe.
8. Donošenje rješenja o imenovanju:
   a) v.d. direktora Arhiva RSK u Kninu,
   b) Upravnog odbora JP "Niskogradnja",
   c) v.d. direktora JP "Niskogradnja",
9. Razmatranje predloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na promet.
10. Razmatranje mogućnosti organiziranja žetve i kosidbe.
11. Informacija o osobnim problemima javnog informisanja u RSK.
12. Pravilnik o sistematizaciji i unutrašnjoj organizaciji republičke direkcije za Robne rezerve.
13. Odluka o zaštitnoj cijeni pšenice ovogodišnjeg roda.
14. Odluka o zabrani prodaje, otkupa i uvjetima žetve pšenice ovogodišnjeg roda.
15. Zahtjev za dobijanje prostorija i inventara u objektu "stare bolnice" Knin Republičkom zavodu za zaštitu zdravlja i Republičkoj sanitarnoj inspekciji.

Tačka 1.
Uvodne informacije o aktuelnoj vojno-političkoj situaciji podnio je predsjednik Vlade Mr Zdravko Zečević. General Milan Torbica je podnio izvještaj sa sastanka sa generalom Robom[322] i Morionom[323] iz UNPROFOR-a koji je održan 29. 06. 1992. godine. Rekao je da je dogovoreno da će UNPROFOR zaposjesti ružičastu zonu sa većim snagama i da je dogovoreno dinamika razmještaja snaga. General je također govorio i o efektima mobilizacije na području opštine Knin. Miloš Živković ovlašteni pregovarač sa predstavnicima UNPROFORA, upotpunio je informaciju sa sastanka i rekao da je dogovoreno da će zaštitne snage izići na liniju razgraničenja i preuzeti odgovornost za ružičastu zonu, da će u toj zoni ostati zaštićena vlast te da bi trebalo formirati mješovite komisije koje bi se sastojale od

[322] Arap, zapovjednik sektora Jug.
[323] Philipe Morillon.

predstavnika naše vlasti, predstavnika UNPROFOR-a te Hrvatske vlasti koja bi mogla obilaziti teren pod zaštitom te iznalaziti politički dogovor između naše i Hrvatske države. Snage Hrvatske vojske koje su zauzele Miljevačko područje trebaju se povući na liniju na kojoj su bili prije 21. 06. 1992. godine. Ministar dr Dušan Jović i podpredsjednik Boško Božanić su se založili da se definira uloga mješovitih komisija te ako bi one morale biti na ovom području da se traži istovremeno njihovo prisustvo na suprotnoj strani gdje je ostalo da živi mnogo srpskog stanovništva, na čemu su bili suglasni svi prisutni. Miloš Živković je rekao da je pojačan interes stranih medija na ovom području te da je pored razgovora i intervjua koji se daju, potrebno pripremiti određeni propagandni materijal te Ustav Republike Srpske Krajine prevesti na engleski jezik da bi se mogao dati na uvid međunarodnim organizacijama. General Torbica je predložio način preuzimanja zone odgovornosti koje bi trajalo 15 dana i odvijalo se u tri faze. Prva faza se odnosi na izvlačenje artiljerije i uslovljena je objektima za smještaj tehnike i veličinom našeg državnog teritorija. Druga faza se odnosi na izmještanje teškog naoružanja a treća faza je izvlačenje pješadije sve uz istovremeno preuzimanje zone od strane UNPROFOR-a. Podpredsjednik Džakula Veljko je izložio probleme u Zapadnoj Slavoniji koji se odnose na nedostatak uniformi i naoružanja za potrebe milicije te da se za potrebe prehrane stanovništva i vojske potrebno osigurati nekoliko poljskih kuhinja i agregata za proizvodnju energije za najneophodnije djelatnosti. Također je upoznao Vladu sa događajima u Jasenovcu. General Torbica je obećao rješenje gore iznesenih problema na području Zapadne Slavonije. Dušan Orlović je stavio naglasak na situaciju u Cazinskoj krajini i istakao da je potrebno uputiti veću pažnju prema tom području. U diskusiji koja je po tom pitanju vodila zaključeno je da se utvrdi maršuta kojom UNPROFOR može prelaziti iz Cazinske krajine u Hrvatsku preko teritorija naše države, te da se mora znati šta prevoze budući da ne smiju prevoziti muslimanske ekstremiste i naoružanje. Ministar Rade Gaćeša je upoznao članove Vlade sa situacijom u Vojniću a podpredsjednik Božanić Boško je zatražio da GŠ TO donese detaljnu analizu događaja na Južnom frontu u Derventskom ratištu. Založio se zato da na ovim prostorima mora zaživiti civilna vlast i da pravosuđe mora početi funkcionirati. Istako je važnost ispravnog odabira kadrova za rad u pojedinim službama NPR na odašiljaču na Plješevici, založio se da se detaljno razjasne događaji u Jasenovcu. Pomoćnik ministra odbrane pukovnik Slavko Biga je upoznao Vladu sa detaljima oko provođenja mobilizacije na području opštine Knin, a pomoćnik ministra unutrašnjih poslova Pavković Nebojša je detaljno upoznao Vladu sa situacijom na bosanskom ratištu. Nakon provedene rasprave po 1. tački dnevnog reda Vlada je donijela sljedeće

Z a k l j u č k e

1. Prihvata se informacija o aktualnoj vojno-političkoj situaciji na području RSK i razgovorima sa generalom Morijonom.
2. Zabranjuje se odvoz pokretne imovine vlasništvo bivšeg 9. korpusa sa područja teritorije RSK.
3. Zadužuje se Komanda GŠ TO da za jednu od narednih sjednica Vlade pripremi prijedlog činova, oznaka službenog oslovljavanja i dr.
4. Da se izvrši analiza kadrova kod posebno odgovornih i osjetljivih radnih mjesta.
5. Da komanda GŠ TO donese izvještaj o događajima na Miljevačkom području.
6. Da se utvrde kriteriji za unapređenja kao i kriterij za degradiranje u TO.
7. Da ubuduće izvještaji koji se podnose Vladi budu sačinjeni u pismenoj formi uz obaveze predlog Odluke.
8. Da MUP ispita događanja u Jasenovcu.

Tačka 2.
Na zapisnik sa 20. sjednice Vlade nije stavljena primjedba te je jednoglasno usvojen.

Tačka 3.
Uredbu o načelima za unutrašnju organizaciju i sistematizaciju radnih mjesta u ministarstvima i posebnim organizacijama predočio je Vladi sekretar Dušan Starević. Uredba je podjeljena članovima Vlade sadrži načela koji bi se trebalo pridržavati kod organizacije u ministarstvima. Bjegović Đorđe je predložio da sve pravilnike o unutrašnjoj organizaciji ministarstava pregleda ministarstvo za pravosuđe te da da mišljenje o njima uz predlog neophodne racionalizacije radnih mjesta u ministarstvima. Nakon rasprave jednoglasno je usvojena

O D L U K A

Usvaja se Uredba o načelima za unutrašnju organizaciju i sistematizaciju radnih mjesta u ministarstvima i posebnim organizacijama.
Sve pravilnike ministarstva i posebnih organizacija potrebno je dostaviti ministarstvu uprave i pravosuđa na uvid.
Ministar energetike i rudarstva Đorđe Bjegović obrazložio je razloge zbog kojih je potrebno povećati cijenu električne energije.
Nakon rasprave u kojoj je sudjelovao više ministara jednoglasno je donesena

O D L U K A

Usvaja se Odluka o povećanju cijene električne energije.

Tačka 5.
Podpredsjednik Vlade Jovo Kablar upoznao je prisutne sa ponudom tvornice "Gavrilović" iz Petrinje za otkup konzervirane hrane.
Nakon provedene rasprave usvojena je sljedeća

O D L U K A

1. Prihvata se ponuda tvornice "Gavrilović" za otkup konzervirane hrane.
2. Zadužuje se ministarstvo trgovine i turizma da osigura prevoz i uskladištenje hrane.
3. Informaciju o poduzetim radnjama pripremiti za iduću sjednicu Vlade.
4. Nabavljena konzervirana hrana će predstavljati rezerve RSK.

Tačka 6.
Glavni štab TO RSK se obratio Vladi sa zahtjevom za privremeno rješavanja i snabdjevanja teritorijalne odbrane prehrambenim artiklima. Nakon rasprave koja je vođena Vlada je donijela slijedeću

O D L U K U

Nalaže se Republičkoj direkciji robnih rezervi da iz Republičkih robnih rezervi osigura tražena količina brašna za potrebe Glavnog štaba Teritorijalne obrane.

Tačka 7.
Ministar kulture i vjera Sergej Veselinović obrazložio je Vladi potrebu osnivanja Arhiva RSK i zaštiti arhivske građe. Osnovni zadatak ove institucije od posebnog društvenog interesa je sakupljanje i zaštita arhivske građe na cjelokupnom području RSK. Nakon provedene rasprave donesena je

O D L U K A

o osnivanju Arhiva RSK i zaštiti arhivske građe čije sjedište je u Kninu. Financiranje djelatnosti vršit će se iz Budžeta RSK.

Tačka 8.

a) Ministar kulture i vjera predložio je da se imenuje direktor Arhiva RSK te je nakon provedene rasprave donesena

O D L U K A

Profesor Jovanović Ljubica iz Knina imenuje se za v.d. direktora Arhiva RSK u Kninu.

b) Podpredsjednik Vlada Jovo Kablar obrazložio je prijedlog imenovanja Upravnog odbora JP "Niskogradnja". U raspravi koja je potom vođena predložen je Upravni odbor te je donesena

O D L U K A

Imenuje se Upravni odbor JP "Niskogradnja" u sastavu:

1. Rade Gaćeša, predsjednik
2. Jezdimir Draškić, član
3. Veljko Popović, član
4. Mladen Prijić, član
5. Branko Popović, član
6. Tode Bursać, član
7. Srećko Popović, član

c) Podpredsjednik Vlade Jovo Kablar predložio je Vladi imenovanje v.d. direktora JP "Niskogradnja". Nakon rasprave donesena je

O D L U K A

Dušan Ilić dipl. ing. građ. iz Knina imenuje se za v.d. direktora JP "Niskogradnja".

Tačka 9.

Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na promet obrazložio je ministar financija Vojin Peurača. Nakon rasprave jednoglasno je donesena

O D L U K A

Usvaja se Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezima na promet.

Tačka 10.

Ministar trgovine i turizma je iznio probleme koji se pojavljuju oko organiziranja žetve i kosidbe na području RSK. Problemi se očituju posebno u snabdjevanju naftnim derivatima. U raspravi u kojoj je sudjelovalo više ministara donesen je

Z a k l j u č a k

Jedan dio dizel goriva D-2. i motornog benzina MB-86. će osigurati Zonski štabovi.
Distribuciju naftnih derivata obavljat će Općinska Izvršna vijeća u suradnji sa Općinskim kriznim štabovima za organizaciju žetve i kosidbe.
Cijena naftnih derivata za žetvu u kosidbu bit će:
– motornog benzina MB-86. u visini od 1.000 dinara po litri,
– dizel goriva D-2. u visini od 600 dinara po litri.

Sredstva ostvarena prodajom naftnih derivata uplaćivat će se u korist žiro-računa broj 60815-630-336 Budžet RSK Knin sa naznakom za prodate naftne derivate.
Kontrolu izvršenja Odluke sprovest će ministarstvo trgovine i turizma putem inspekcijskih službi.

Tačka 11.
Informaciju o osnovnim problemima javnog informisanja u RSK podnio je v.d. direktor Agencije "Iskra" Zdravko Janković.
Izložio je važnost ove djelatnosti, a za stvaranjem preduslova za normalan rad Agencije kao i ostalih javnih glasila neophodno je da se obezbjedi poslovni prostor, automobil, telefaks te da se u okviru postojećeg radija obezbjedi i jedan kanal tzv. državnog radija. Istakao je potrebu osnivanja biltena RSK. Nakon rasprave donesen je

ZAKLJUČAK

Informativnoj Agenciji RSK "Iskra" ustupa se na korištenje prostor u Domu armije koji se nalazi uz Pres centar, a sastoji se od jedne kancelarije.
Obavezuje se Vlada RSK da će za potrebe informativne agencije obezbjediti jedan automobil i telefaks.
V.d. direktor Srpske Radio televizije Marjanović Branko je upoznao Vladu sa dinamikom radova na uređenju studija za Srpsku televiziju u Kninu. Predočio je koliko je još potrebno izvesti radova za stavljanje studija u funkciju. Nakon provedene rasprave donesena je slijedeća

ODLUKA

Odobrava se RTV Republike Srpske Krajine sredstva za izvođenje radova na akustičnoj obradi tehnoloških prostorija televizijskog studija

Tačka 12.
Pravilnik o sistematizaciji i unutarnjoj organizaciji Republičke direkcije za robne rezerve obrazložio je ministar trgovine i turizma Mr Svetozar Vinčić. Predočio je najmanji broj ljudi koje je neophodno angažirati za normalno funkcionisanje Republičke direkcije za robne rezerve. Nakon rasprave jednoglasno je donesena

ODLUKA

Usvaja se pravilnik o sistematizaciji i unutrašnjoj organizaciji Republičke direkcije za robne rezerve.

Tačka 13.
Mr. Svetozar Vinčić ministar trgovine i turizma obrazložio je potrebu utvrđivanja zaštite cijene pšenice ovogodišnjeg roda.
Nakon rasprave donešena je

ODLUKA

zaštitna cijena pšenice ovogodišnjeg roda iznosit će 400 dinara po kilogramu.

Tačka 14.
Odluku o zabrani prodaje, otkupa i uvjetima žetve pšenice ovogodišnjeg roda obrazložio je ministar Mr Svetozar Vinčić, nakon čega je donesena

ODLUKA

Usvaja se Odluka o zabrani prodaje, otkupa i uvjetima žetve pšenice ovogodišnjeg roda.

Tačka 15.
Republički zavod za zaštitu zdravlja i Republička sanitarna inspekcija su se obratili Vladi RSK sa zahtjevom za dodjelu poslovnog prostora koji se nalazi u objektu "Stare bolnice".
Nakon rasprave Vlada je donijela slijedeću

O D L U K U

Prostorija zgrade "Stare bolnice" koja se nalazi između dijela zgrade u kojoj se nalazi Vojni okrug i dijela zgrade u kojoj se nalazi Vojni zatvor, a sastoji se od podruma zgrade, prvog i drugog sprata zajedno sa inventarom koje su do sada koristili pripadnici JNA, ustupaju se na korištenje Republičkom Zavodu za zaštitu u Kninu i Republičkoj sanitarnoj inspekciji.

Tačka 16.
Centar za Socijalni rad Knin se obratio Vladi RSK da ime se odobre akontacija sredstava za period I-VI 1992. godine u raspravi koja je vođena potom zaključeno je da se problematika socijalne politike mora rješavati jedinstveno za područje RSK, te da se u tom sklopu rješi zahtjev Centra za socijalni rad iz Knina.

Sjednica je završila sa radom u 15,00 časova.

PREDSJEDNIK:
Mr. Zdravko Zečević

Preslika, strojopis, ćirilica
HR-HMDCDR, 4., kut. 2.

136

1992., lipanj 30.
Okučani

Izvješće Oblasnog vijeća Srpske oblasti Zapadna Slavonija Dobroslavu Vejzoviću, ministru vanjskih poslova Vlade RSK, o naseljima u zapadnoj Slavoniji u kojima Srbi imaju većinu, a nisu u zoni pod nadzorom UNPROFOR-a

---

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
SRPSKA OBLAST ZAPADNE SLAVONIJE
OBLASNO VIJEĆE

Broj:
Okučani, 30. 06. 1992. godine

Gosp. DOBROSAV VEJZOVIĆ
B E O G R A D
telefax 011 659 756

PREDMET: DEMOGRAFSKI podaci za naselja u Srpskoj oblasti Zapadne Slavonije gdje Srbi predstavljaju

većinu i teritorijalnu cjelinu a nisu pod pokrićem
Ujedinjenih nacija.

Priloženo Vam dostavljamo pismo i demografske podatke (nacionalnu strukturu) naselja u Srpskoj oblasti Zapadne Slavonije u kojima Srbi predstavljaju većinu a naselja čine neprekinutu teritorijalnu cjelinu i naslanjaju se na područja koja su pod pokrićem UNPROFOR-a a ova nisu pod zaštitom Ujedinjenih nacija, sa naznačenim adresama na koje Vas molimo da pismo uputite budući da mi imamo vrlo loše, gotovo nikakve, poštanske telegrafske veze.

Budući da još uvijek nema odgovora Savjeta bezbjednosti na dodatne zahtjeve koji su postavljeni od Državnog komiteta za odnose sa Ujedinjenim nacijama o stavljanju pod zaštitu srpskih područja Srpske oblasti Zapadne Slavonije kako je to tim zahtjevom traženo, postigli smo na razgovorima koji su vodjeni sa Geraldom Fišer, oficirom za civilna pitanja sektora "Zapad" dogovor, da se na naznačene adrese (imena) pošalje pismo kojim molimo da ovlaste lica iz pisma da obidju navedena srpska naselja i da podnesu izvještaj o stanju tih naselja. Smatramo da će ovo pokrenuti aktivnost nadležnih organa da se odluči u korist pokrića i tih područja (područja koja su tražena po Državnom komitetu za odnose sa Ujedinjenim nacijama) od strane mirovnih snaga.

Takodjer Vas molimo da pregledate dopis i da ga po potrebi uredite i drugačije, ali sa svrhom da se privoli dobijanje odobrenja za obilazak istih naselja i slanje izvještaja o njima.

Pozdravljamo Vas.

PRILOG: 3[324]

PREDSJEDNIK:
Dipl. inž. Veljko Džakula

Preslika, strojopis, latinica
HR-DASB, OV SOZS, kut. 7.

137

1992., lipanj 30.
Glina

Izvješće Kriznog štaba SO Glina Vladi RSK da predstavnik UNPROFOR-a traži istragu i suđenje počiniteljima ubojstva Hrvata u Jukincu

---

REPUBLIKA SRPSKA KRAJINA
SKUPŠTINA OPŠTINE GLINA M.P.[325]
KRIZNI ŠTAB
Broj: 13/92.
Glina, 30. 06. 1992. g.

[324] Prilozi nisu pronađeni uz izvornik.

[325] Prijemni pečat: Brzojav Busovača br. 71, 1. 7. 1992., potpis nečitak.

Republički centar za obavještavanje
K n i n
Proslijediti Vladi RSK Knin

Predmet: Izvještaj

Na sastanku Kriznog štaba SO Glina od 30. 06. 1992. g., utvrdjene su slijedeće činjenice, doneseni zaključci i odluke:

– iz razgovora sa Čarlsom Karudjom[326] nadležnim čovjekom iz UNPROFOR-a za civilna pitanja predočeno nam je da će se posebna pažnja posvetiti istrazi i eventualnom sudjenju počiniocu ili počiniocima ubojstva 3 gradjana hrvatske nacionalnosti u Jukincu o čemu smo vas ranije obavijestili.[327] U tom smislu zamoljavamo MUP RSK da sa svoje strane utječe na SJB i SUP Glina da se počinioci što prije pronadju i privedu sudjenju. Na taj način polažemo ispit pred medjunarodnom zajednicom u pogledu zakonitosti i demonstracije vlasti. U tom smislu opština je svojim dopisom zahtijevala od SJB Glina hitno rasvjetljavanje slučaja jer će nadležni iz UNPROFOR-a od nas tražiti izvještaj.

Predsjednik Kriznog štaba
Svetozar Bogdanić, [v.r.]

Izvornik, strojopis, latinica
HR-HMDCDR, 2., kut. 306.

138

1992., lipanj
Ilok
Proglas Srpske pravoslavne crkvene općine u Iloku o izgradnji pravoslavne crkve u Iloku

SRPSKA PRAVOSLAVNA CRKVENA OPŠTINA

I L O K

Odbor Srpske pravoslavne opštine Ilok, dana 11. aprila 1992. godine, otpočeo je sa pripremom terena za izgradnju hrama božjeg u Iloku, a na sednici istog odbora od 11. 06. doneo je Odluku o izgradnji hrama, na kojoj je i konstituisan građevinski odbor za izgradnju.

Srpska pravoslavna crkva bila je sagrađena 1802. godine, a naredbom vlasti NDH iz Zagreba određeni su Ivan Kovačić i Josip Kralj 1942. godine da među prvima u Hrvatskoj sruše našu crkvu u Iloku, što su i učinili. Međutim, Iločki vlastodršci se nisu suprostavili i zaštitili da se ovaj hram ne poruši. Prošlo je 50 god. da pravoslavni živalj nije imao svoj hram božji.

[326] Carrugia Charles

[327] Vidi: Dok. br. 112 i 114.

Pozivamo i molimo Vas da svojom darežljivošću i humanošću pomognete, a prema svojim mogućnostima izgradnju istorijskog spomenika kulture i pravoslavlja u Srpskoj Republici Krajini. Pri odlučivanju o dodeli i visini pomoći, molimo da imate u vidu da je Srpska pravoslavna crkva u Iloku, jedan od prvih porušenih hramova u II. svetskom ratu, te da Vas ona moli da pomognete njenu ponovnu izgradnju.

U Iloku je poslednjih 50 godina, živeo većinski katolički narod (Slovaci i Hrvati) jer je veći deo srpskog naroda iz Iloka pobijeno i raseljeno u II. svetskom ratu. I ono malo Srba u Iloku oko 20 % uglavnom su se "morali" izjašnjavati kao Jugosloveni, kako nebi imali problema i da bi se mogli zaposliti. Kako danas u Iloku živi oko 70% Srba pravoslavaca, neophodno je izgraditi Srpsku pravoslavnu crkvu i vratiti pravoslavlje u naš grad.

Crkvu ćemo graditi uglavnom od priloga i pomoći građana i privrednih i društvenih organizacija kako u gradu tako i diljem sveta gde ima Srba i pravoslavlja koji su voljni da se ovaj hram izgradi, kako više nebismo morali održavati službu božiju u dotrajaloj crkvenoj kući, koja je služila kao stan za paroha.

Ujedno, preko Vas, obraćamo se i svim Vašim prijateljima i poznanicima, pa Vas molimo da ovo pismo pokažete i njima i sugerišete im da nam i oni pomognu u izgradnji.

Pomoć možete uplatiti na brojeve računa:
Dinarski: **65100-621-37/8271005101000925**
Devizni: **65100-621-37/72710-510-4000098**
Oba računa su otvorena kod:
Vojvođanska banka Novi Sad poslovnica Vukovar
Ekspozitura Ilok
Unapred se zahvaljujemo na Vašoj pomoći i razumevanju

Predsednik crkvene pravoslavne opštine
Ilok
Milan Sekulić

Stampata, ćirilica
Muzej grada Iloka

KAZALO IMENA

C

Č

Đ

E

F

G

H

I

J

K

N

O

S

Š

W

Z

Ž

KAZALO MJESTA

C

Č

Ć

D

Đ

E

F

G

H

I

J

Lj

M

N

Nj

O

P

R

S

Š

T

CIP zapis dostupan je u računalnom katalogu Nacionalne
i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 660545

ISBN 978-953-7439-02-6 (cjelina)

ISBN 978-953-7439-12-5 (knj. 4)